

STUDII ȘI DOCUMENTE
CU PRIVIRE LA
ISTORIA ROMÎNILOR
VOL. XXII.
DOCUMENTE INTERNE

STUDII ȘI DOCUMENTE
CU PRIVIRE LA
ISTORIA ROMÎNILOR

PUBLICATE DE
N. IORGA
Profesor la Universitatea din București

VOL XXII

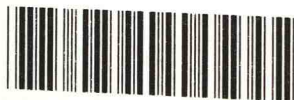
DOCUMENTE INTERNE

EDITURA MINISTERIULUI DE INȘTRUCȚIE PUBLICĂ

BUCUREȘTI
1913

24231
Cota 24231 Dublet
Inven er 416521

B.C.U. Bucuresti

C416521

P R E F A Ț A .

Acest volum a zăbovit ani de zile. Pregătit încă din 1910, început în 1911, numai astăzi îl pot da persoanelor care se ocupă de istoria noastră.

Documentele, de origine foarte deosebită, sînt rare ori lămurite prin note, a căror întindere ar fi trebuit să fie prea mare și pe care numărul explicațiilor date la volumele V-VII le-ar fi făcut adese ori fără folos.

Înaintea lor am adaus însă unele observații subsidiare.

N. IORGA.

CÎTEVA OBSERRVAȚII ASUPRA MATERIALELOR DOCU-
MENTARE CE URMEAZĂ.

Cîteva observații asupra materialelor documentare ce urmează.

I.

Întăia condică de orînduieli a lui Grigore-Vodă Ghica.

Între reformele în sens european, apusean, cu condici, registre, socoteli de zi, programe, bugete, — să nu uităm că acela al Franciei e numai din vremea lui Necker și că a fost privit ca o divulgare revoluționară, — pe care le introduse în Moldova mai ales acel om cult, bine intenționat și nobil care a fost Grigore Alexandru-Vodă Ghica, e și aceia a fixării veniturilor boierești, de la demnitarul cel mai înalt până la cel mai de jos slujbaș. De acum înaintea fiecăre putea ști ce are de dat și fiecare trebuia să știe ce are de luat.

Condica pentru anul 1776 a publicat-o d. P. Rășcanu, cu un întins și interesant comentariu¹. D-sa vorbea și de „Condica de veniturile țerii în 1777“, despre care „se zice că există“². Aici înfățișăm Condica pe 1775, în copia de la 1820, făcută pentru informația lui Nicolachi Văcărescu, poetul muntean. Trebuie să adăugim acumă că manuscriptul

¹ V. nota 1 la publicația noastră de față.

² *Lefile și veniturile boierilor Moldovei*, p. ci.

a intrat în posesiunea Academiei Române prin testamentul proprietarului său din 1911, care ni l-a împrumutat spre publicare, boierul bibliofil care a fost G. E. Filipescu.

Observăm de la început că astfel de măsuri nu erau cu totul nouă. Alt Domn al Moldovei dintre Ghiculești, Matei-Vodă, se gîndise la o asemenea orînduială și, prin actul său din 23 Novembre 1754 (7263)¹, menit „să aducă patria spre mai bună stare și întemeiere și pre supușii săi la fericire și odihnă“, el hotăria — ca și cum aceasta ar fi spre folosul boierimii singure, lipsită până atunci de „un venit spre starea și întemeierea ei“ și căzută în unele neamuri vechi și mari, dar și cu oarecare privire la „îndreptarea și odihna săracilor lăcuitoari ai țării“, cari și așa hrăniseră până atunci și ca dregători pe fruntași, — veniturile dregătorilor de deosebite trepte.

Prin aceasta, Domnia recunoaște funcționari ai ei permanenți, cu atribuții strict fixate și cu specială răspundere — se constată „la poroncile, la trebuințele Domniei de multe ori lipsa de *slujbă*, neputînd a suferi a sprijini cheltuiala ca să șadă aice lîngă *stăpînul* său, să caute *slujba* lui“ — în acei boieri cari pe vremuri stăteau, cu titluri, atribute și onoruri anumite, la *îndemîna* Domniei, gata a primi trecătoare *însărcinări* de *ispravnicî*, pe lîngă rosturi pe care le îndeplineau mai mult ca un *drept* decît ca o datorie a lor. Precum Poarta face tot mai mult din Domni, odată aleși acasă și întăriți numai la Constantinopol, ai Principatelor autonome, *funcționari ai Imperiului*, tot astfel, cugetînd după aceleași *idei de Stat* scoase din cetirile lor franceze, acești Domni sînt aduși a vedea în represintanții neamurilor celor mari din Moldova și Țara-Românească niște *funcționari ai*

¹ *Uricariul*, II, ed. a 2-a, p. 273 și urm.

administrației lor. Turcii nu îndrăzniră a cere Voevozilor veniturile Țerilor în schimbul unei lefi, dar Voevozii fanarioți își putură îngădui a cere boierilor veniturile slujbelor în schimbul unui număr de lei proporțional cu sumele adunate de dînșii.

O comparație între actul lui Matei Ghica și însemnările lui Dimitrie Cantemir, în „*Descriptio Moldaviae*“, ori ale lui Miron Costin, în poema sa polonă¹, pe de o parte, și între Condica din 1775, cel d'întăiu regulament de lefi al lui Grigore Alexandru Ghica, de alta, nu poate fi fără folos.

Logofătul-cel-Mare avea odată *provincia* Cetății-Albe, apoi, după 1484, dijmele, toate, ale altei provincii, stărostia Cernăuțului, la cellalt capăt al Principatului. La 1754 el lua din toate dijmele Țerii, și cele ce se vărsaū în Vistierie, și cele ce se strîngeaū pentru Cămara Domnului, decî și de la vamă, ocnă și mortasipie, dreptul asupra vînzărilor în tîrguri, „trei lei de pungă“, care pungă fiind de 500 de lei. aceasta face la 100 de lei 1.66; pentru ușurarea plății, ea se va face în clipa chiar cînd Logofătul va „protocoli“ „cărțile de slujbă“ ale celor ce vor lua aceste venituri în arendă; în cas cînd s'ar „strînge în credință“, — în regie, zicem noi—, se va lua partea lui din „răsurile“, quota-parte, remisa agenților fiscului. Afară de aceasta se mai cuvin Logofătului 500 de lei din vechiul său venit de la Cernăuți, dar numai asupra solăritului, darea sării. În 1775, această amintire a vechii situații dispăre cu totul, precum și îndoitul sistem de strîngere a lefi; din dijma ca și din cele două cunițe pe vite, *din alămul și ușurul Tatarilor*, cel d'întăiu demnitar al Țerii va primi cinci lei de pungă, — și atît. În anul următor însă, — „protocolirea“ e menționată iarăși și leafa redusă la 3 lei, ca pe vremuri².

¹ Hasdeu, *Archiva Istorică*, I, p. 169 și urm.

² Răscanu, *l. c.*, p. 7.

Vornicul-cel-Mare de Țara-de-Jos avea întâiū *provincia* Chiliei, apoi, după 1484, a Birladului, unde-l și găsim adesea, în locul vechiului stăpînitor separatist; își trăgea firește veniturile de acolo, dacă și întru cît avea nevoie de ele. La 1754 i se fixează, la otace, la bîlciurile de la Nistru, 5 parale de boul de negoț, 4 de cal, 3 de vacă la capetele ce se exportă; „iară Vornicia Birladului, și șugubina, gloaba“ — pentru acte imorale — „fiind un obiceiū, un lucru urît, s'aū rădicat, și de acmū să nu mai fie“. La 1775, același venit de la otace, socotit în banī, 15 de boū și cal, chiar cînd îl ieau Bosniaciū, dar nu și cînd se iea pentru Împărăție, la Constantinopol; se adaugă 5 $\frac{1}{2}$ banī pentru orice cîldare de horilcă a *velnițelor* din nou introduse¹.

Vornicul Țerii-de-Sus avea provincia, „obvenientia“, zice Miron Costin, a Dorohoiului, unde-și ținea dregătorul. Matei Ghica îi dă în loc mortasipia, *numai* mortasipia Chișinăului, „după hotărîrea condiceī ceī mari domnești“. La 1775 i se adauge pîrcălăbia și camăna de acolo și din venitul horilceī *importate din Polonia* aceeași parte ca Vorniculū celuilalt de la cea fabricată în țară.

Era a Hatmanului provincia Sucevei, al cării Portar, nu pîrcălab, era. El lua în același timp de la călărași, supuși lui, „vin de vînzare“, culegea un poclon de la satele de menzil, de poștă, primia fin și lemne de la aceeași călărași și slujitori. Matei Ghica îi dă numai „pocloanele sale de pre la toți, după cum sînt hotărîte în condică“, și anume nu le va strînge el însuși, ci se vor da *de la Vistierie*. Condica din 1775 specifică amănunțit cît vor da, *în banī*, toți Vorniciū, căpitaniū de călărași și de menzil, bașbulubașiū, bulubașiū, sotniciū, vătăfiū, porușniciū, calfele de teslarī și zidariū;

¹ În Rășcanu *l. c.*, Vornicia lipsește.

plata se va face la cele două *termine militare*, Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru. În anul următor se restrâng aceste venituri la șese Căpităniî Marî singure, pe lângă venitul de la oastea Curții și de la corpurile în legătură anume cu Hâtămănia.

Postelnicul avea provincia Iașului, taxele Iașului. Acuma, în veacul al XVII-lea, se mulțamește cu venitul de la pîrcălăbiile orașelor, afară de a Galaților, pe lângă anume dreptări de la Vel Jignicer și Vel Pitar. În 1775, i se atribuie 1000 de lei din vamă, 500 din ocnă, 1000 din havaetul ce se lua de la boierii ceilalți, pentru ajutorință, mucarer și caftan, la numire, plus o leafă pe lună de la Vistierie, cu ordin de plată domnesc, „pecetluită gospod“, 250 de lei. Peste un an se reduce venitul de la vamă cu jumătate și, suprimîndu-se avaeturile, se trece în loc, în legătură cu vechile lui drepturi asupra călărașilor, lipcanilor și beșliilor, un venit de 1.506 lei și 60 de bani de la aceștia.

Spătarul lui Miron Costin și Dimitrie Cantemir, care ținea al șeselea rang între boieri și avea jumătate din provincia Cernăuțului, lua la 1754 o pară, — apoi 3 bani, — de drobul de sare. Acum, la acest rînd vine

Vistierul, care odată, ca și Postelnicul, nu sta în Sfat, *fiind de regulă străin*, chemat numai în legătură cu atribuțiile lui și pentru a primi instrucții, ordine. La 1754 avea un venit statornic, dar *foarte mic*, cîștigul fiindu-i din marile afaceri ce se purtau prin el: i se fixează doar 3.500 de lei pe an, 4.000 de la șferturi — dacă erau, ca în teorie, patru — și 1.000 de la văcărit — dacă se scoate această dare, adese ori afurisită. La 1775, fiecare șfert aduce numai 300 de lei, ajutorința însă 1.000, mucarerul alți 500, iar, cu ordonanță de plată, 1.500 de lei din desetină, goștină și vădrărit laolaltă, afară de 1.000 de la ocne.

Banul cel Mare, necunoscut lui Cantemir — căci această

boierie, *olteană*, e o inovație a Fanarioților veniți din București —, își avea și el paraua de drob la 1754 și cei 3 bani la 1775 ¹.

Acum vine, în reformă, Cămănarul, strîngătorul camenei (literal: piatră, piatra de ceară a bezmenului pentru locurile mănăstirilor, bisericilor, boierilor, Domniei, dar în acest sens dijma de ceară a Domniei). Despre el Matei Ghica spune că-și va lua numai venitul camenei „după obiceiul cel vechi”. Coborît la 1775 *după Păharnic și Stolnic*, i se fixează o leafă din multe părți: tăierea vitelor, pitărițele, staroștii de Jidovi, Armeni și de negustori de peste hotare, cei de la opt bresle de meșteri, vătafi de chiragii și cărauși, și, *pe lângă acestea*, venitul de la cei aflați în temniță, în „gros”, și adevărata camănă, pecetea agească, la Lăsatul Secului. Pe vremea lui Cantemir rostul lui era de tot mic ³.

Păharnicul ⁴ avea odată (Miron Costin) venitul Cotnarilor; el lua la 1754 leul nou de buțile aduse în târg, afară de ale boierilor și Mitropolitului, și o parte din ortul stărostesc al Putnei. Nu se schimbă nimic în 1775 decît se scutește vinul de la viile de lângă oraș, al episcopilor și al văduvelor de boieri ⁵.

Stolnicul lui Miron Costin și Dimitrie Cantemir avea „a-
nume venituri” și mîncare de la Curte. Venitul îi era de la „locurile de lângă Prut și Nistru, după ce locurile de lângă Dunăre fuseseră răpite de Turci”. Acest patriarhalism a dispărut la 1754, cînd i se dă o sumă din tutunărit sau din pogonăritul tutunului. Măsura se menține și mai târziu.

¹ În Rășcanu, *l. c.*, lipsește.

² Aceiași observație.

³ P. 82.

⁴ Cantemir îl uită pe cel Mare, dar știe pe al doilea și al treilea.

⁵ Lipsește în Rășcanu, *l. c.*

Comisul avea provincia Braniștei de la Prut, luîndu-și de acolo partea în fin și adăugindu-se venitul morilor pe acest rîu, socotit în bloc 20 de lei pe an. La 1754 datina rămîne, la 1775 nici nu se vorbește de acest boier. La 1776 el își scoate însă leafa, ca unul ce se îngrijește de caii Domnului, de la toți cei în legătură cu aceștia: comișei, vizitiu, carătași, aparî, săhăidăcarî. ceprezarî, tărsănarî (tarsană — arsenal), podvodarî, lefticarî, curălarî, herghelegii, dirvarî (cărători de lemne) și cărbunarî (cărători de cărbuni de lemn din poiene).

Peste cămărașii de provisiî, sulgerie și jitniță, dulceți, rafturi, catastife, luminî, se înalță, în veacul al XVIII-lea, Cămărașul de bani, al veniturilor domnești, *osebite ca ale Sultanului* (Vistieria, „haznaua d'innăuntru“). Îi erau supuși odată Cazacliî, negustorii de Șarhorod, cu Moscova. La 1754 nu-l găsim în actul de reformă. La 1775 el încasează cîteva sute de lei de la hahambașa și de la staroștiî breslelor de negustori străini, la cari se adaugă și cuiungiî, argintarii orientali. La 1776 i se lasă numai hahambașa și staroștiî de Evrei și Armeni, adăugindu-se tot odată *cotûritul*, „de la fieștecare dughiană ce va vinde marfa cu cotul“, dar numai la intrarea lui în funcție. I se păstrează o parte asupra cheltuielilor Cămării domnești conduse de dînsul (la 1776, „din zece unsprezece“); grija măsurilor, de lungime și capacitate, a pierdut-o.

Numai la 1775 apare Vel Grămăticul ¹, cu 150 de lei pe lună, leafă în bani, de la Vistierie, plus o parte de la ajutorință și mucarer.

Tot așa numai aice e înscris Vel Serdarul, ofițerul de graniță, creat după datinile Turcilor și după tradiția buge-

¹ Aceiași observație.

ceană a Tatarilor lui Cantemir, în veacul al XVII-lea. După Miron Costin, care-l asimilează cu al doilea Hatman, „mareșalul de cîmp“, al Poloniei, ascultă de el și-l hrănesc cu darurile lor călărașii de Orheiū, Lăpușna și, suplinim după Cantemir, Soroca. Cea d'întăiū reformă nu-l prevede între funcționarii plătiți ai boieriei nouă; la 1775 i se lasă autoritatea și veniturile în Basarabia (pomenindu-se și călărașii de menzil — de la Ganguru, de la Chișinău, de la Jora, saū Vadul-Jorăi și cei serdărești și panțirii și chirigiții carelor domnești).

În legătură cu el apar pîrcălabul de Galați, care-și culege venitul de la marfa ce se aduce prin acest port, de la pîrcălăbia asupra celei ce se exportează, ce „ese dinū țară“ pe acolo, de la sarea, mierea, scîndurile descărcate și încărcate în Galați, de la corăbiile ancorate în port, „legate la schelă“, de la oile ce trec aiurea decît în Turcia și de la cărauși, cari-î dătoresc un poclon. Apoi și starostele de Putna, cu venitul din vechiul „ort stărostesc“ de pe carele cu vin și vinul rămas în cîrciume, din viile țeranilor birnici, — până la Trotuș, toate, — din pîrcălăbia exportului local, din vama oilor, din poclonul căraușilor și din pripasurile Ținutului. Cel din Cernăuți culege din vama vitelor și altor animale de export din pîrcălăbie și pripasuri și din cei doi lei pe an, la termenele militare, datoriti de fiecare sat, — dar cu îndatorirea de a-și ținea un număr de căpitanî și dregători plătiți de el. Aici, cum se vede, nu s'a schimbat mai mult decît la Serdar, și de aceea nu e prevăzut nimic în așezămîntul lui Matei Ghica. Tot așa e și cu Aga, „Ianicer-Aga“ al Iașului, cu seimeni de scuteală și dărăbanî.

La 1776 i se rezervă un venit complicat, de la ceauși, bulubași, căpitanî de baltag, bucinari și alți musicanți, zap-

ciî, „seimeni agești“), de la toate breslele, de la întemnițați, de la circiume.

Medelnicerul, așezat de Miron Costin între Comis și Serdar, la Cantemir între acela și Clucer („maître d'hôtel“ al Domnului, căruia-i toarnă apa pe mîni la ospetele mari), avea jumătate din venitul Ștefăneștilor, pîrcălăbie la Prut.

Clucerul, strîngător al mierii și cerii turcești, al grîului din sate pentru Domn, al vînaturilor de la plăieși. Avea supt Cantemir dijma stinelor muntelui. Ea-i rămîne, „pără în Siret“, prin noua reglementație — 2 galbeni de stîna —, înlăturîndu-se numai cei „doi bani de minzar“, adauși abusiv.

Sulgerul, „Cărnarul“ Curții, al oaspeților, al trupelor permanente din Iași (seimenii), împărțitorul de tainuri, se alimentează acum dintr'o taxă asupra boilor luați de negustorii bosniaci, asupra porcilor trecuți în Polonia și Ardeal. La 1775 i se păstrează numai această din urmă taxă, crescută de la 5 la 6 parale.

Venitul Galaților întreg, „pîrcălăbia“, fusese mai de curînd al Postelnicului; acum el se împarte între Jignicer, șeful magaziiilor domnești și supraveghetorul aprovizionării cetăților turcești de hotar, al serhaturilor, și Pitar. Și mai departe se păstrează această asigurare locală.

Armașul-cel-Mare iea, la 1754, jumătate din venitul Cernăuțului, la termenele militare, în locul Marelui-Spătar. Închisorile sînt tot ale lui, ca pe vremea lui Miron Costin. Îndată însă, la 1775, el trece și la leafă în bani, de la armași, dărăbani, pușcași, de la tălhari, de la cei ce iese din temnițe, de la păzitori, de la mucarer; în 1776 i se adaugă și un venit de la musicanți și masalagii, dar *banii Cernăuțului*, „pă trei luni cifert“, 500 de lei pe an, i se iea din venituri.

Nu mai la 1775 apare Portarul cu leafă pe lună, venit din

havaetură și mucarer. La 1776 el are numai poclonul de la ai săi portari.

Șătrarul, odată după Pitar (Miron Costin și Cantemir), șeful depositelor de război și „quartier-maitre général“, primește de la Matei Ghica „venitul de la otace“, al Gră-măticiei de vamă, care-l și rămîne, până la 1775, cînd e înlocuit cu leafă de la stărostia Cernăuțului, 20 de lei pe lună.

Nu mai în actul din 1775 apar în rîndul lefegiilor următorii boieri:

Cuparul, împărțitorul măsurilor de vinuri, iea anual taxa pentru această măsură, „bourul“, după semnul ce arăta caracterul lor oficial, și are și 30 de lei pe lună.

Vameșul-Mare e plătit cu 60 de lei pe lună.

Vornicul de Botoșani iea din mortasipia orașului a treia parte.

Căpitanul de lefecii are, pe lîngă leafă (de 30 de lei pe lună), și un venit de la slujitorii săi, ca și cel de dărbani (25 pe lună). În 1776 se introduc schimbări mărunte.

La 1776 vâtaful și ceașul de aprozi se țin din pocloanele subordonaților și ale fustașilor de *vartă* (gardă).

Însărcinat în special cu delimitările, Logofătul al doilea iea la 1754 „galbenul de piatră“, piatra de hotar, venit care fusese al Logofătului-celu-Mare; taxa e numai de 2 lei la 1775, dar se adaug taxe pe fiecare moșie trecută în cărți domnești și pe cartea domnească însăși (30 de parale lui, 5 scriitorului), și leafa de 20 de lei pe lună. La 1776 i se dă numai taxa hrisovului și a „cărții gospod de întărit“, scăzută și aceia și împărțită în mai largă proporție cu scriitorul și cu divictariul.

Vistiernicul al doilea și al treilea, cari fac socotelile pen-

tru superiorul lor, n'aŭ leafă, ci numai parte din răsurile rușfeturilor, la 1754. La 1776 ei trec la leafă din ajutorință și mucarer, ca și din șferturi.

Păharnicul al doilea, cu grija tradițională a viilor din Huși, se ținea odată, de sigur, cu venituri de acolo. La 1754 e îndreptat la „ortul stărosteșc“ al Putnei.

Ispravnicul de Curte e plătit în 1775 din ajutorință și mucarer; la 1776 i se dau în schimb venituri de la o seamă de meșteri; Vornicul Doamnei se ține de la fustași, supuși lui.

Dintre boierii de a doua treaptă, al doilea Postelnic are leafă lunară, al doilea Spătar parte din pîrcălabia a trei județe, și mai ales din Serdărie, al doilea Păharnic, Stolnic, Comis, Cămăraș, Grămătic din deosebite pîrcălăbii, ispravnicii, mortasipii și stărostii.

Al doilea Medelnicer, Clucer, etc., aŭ parte din mortasipia Bîrladului.

Al treilea Logofăt are la 1775 taxă pe hrisoave, anaforale și alte cărți; modificîndu-se în 1776, i se adaug pîcloane de la izbașă și de la fustașii de Divan. Ceilalți „treti“ aŭ lefi fixe din deosebite izvoare.

Vătaful de aprozi, cu ceaușul său, are venit de la cei supuși lui, ca și cel de copii și cel de Vistierie. Polcovnicul Agiei, de la unii slujitori, și Logofătul de Vistierie de la hrisoavele respective și de la „cărțile de ispravnicie“. Vornicul gospod e plătit și ia și o parte din mortasipia Botoșanilor. Logofătul de Vistierie, foarte bine plătit, are și partea lui în havaeturi și taxe pe actele de Stat. Căpitanul de Greceni e cu leafă, ca și cel de Iași și Vornicul de Cîmpulung. Vornicii de Poartă primesc taxe pentru hotărnicie și preță-

luirea averii imobile și lucrurilor. Dieci de Vistierie, ca și divictarul, se țin cu lefi, une ori și taxe.

Dintre slugile domnești, aș leafă: iciciohodarul, beceriul, credincieriul, ciubucciul, șerbecciul, Stolnicul de Curte, ibric-tariul, sofragiul, samdangiul, rahtivanul, pivnicerul.

Logofătul de taină, Cămărașul de izvoade primesc și scutelnici.

În sfârșit Căpitani de Coțman, Tecuci, Codru, etc., porușnicul, polcovnicul și alți ofițeri ai străzii domnești se hrănesc din rásurile șferturilor, eventual și din pripasuri.

Conдика din 1775 mai cuprinde regulamente speciale pentru veniturile ce contribuie la lefi: mortasiopia, camăna, brudina, vătășia, pripasurile, cotăritul; însemnarea datoriilor unora dintre funcționarii-boieri: ispravnicii, Hatmanul, Aga; însemnarea unor venituri de mănăstire (și al Mitropoliei); orînduiei, ca aceia privitoare la tilhari. Cea din 1777 e și mai bogată, cuprinzînd o sumă de asemenea precisări și porunci, precum și însemnarea pe Ținuturi a veniturilor; ea are la urmă și o listă a sumei tuturor lefilor.

Această reformă rămase, deosebindu-se astfel de a celui-lalt Ghica-Vodă, care „tot n'aș putut săvîrși scoposul buneivoinței lui“. Veniturile pentru lefi, strînse la o parte, supt numele de „Ghenicon“ (γενικόν, „de obște“), fură administrate de Logofăt, Vornic, Spătar și Ban, cărora li se repartisă astfel rásurile șferturilor, ajutorinței, dăjdilor pe negustori, mazili și ruptași — în sumă de 14 parale la leu. Se întroduse termin de plată lunar, de la 15 înainte, man-datul, „răvaș de poruncă“, rețineri, $\frac{1}{2}$ de leu la sută pentru „locuri scăpătate și lipsite de chiverniseala hranei lor“ exceptîndu-se de la strîngerea acestei sume dregătorii săraci¹.

¹ Rășcanu, *I. c.*, pp. 5-6. Și în *Uricariul*, IV, p. 21 și urm. — Documentul întreg și în aceeași colecție, XIX, p. 312 și urm.

Să adăugim că la 1-iul. Maiu 1795 se luaă măsuri cu privire la „lefile veliților boierii; alți boierii; boierinași, cum și zapcii și slujitori ai Curții gospod“¹.

În Țara-Românească vechiul principiu era același ca în Moldova. Îl vedem și în „anatefterul“ lui Brîncoveanu². E principiul vechiului regim apusean: funcția hrănește pe funcționar. Astfel pîrcălabii au „venitul pîrcălăbiei“, și căpitanul n'are să se amestece în el³. Ienachi Clucerul deține monopolul vînzării sării și fierului la Tîrgoviște⁴. Vătafii de plaiu sînt răsplătiți cu scutirea de orice dări afară de „birul vătășesc“⁵. Leii nu sînt pentru nimeni, ci numai scutiri, monopoluri, daruri, mile și bacșișuri.

Memoriul lui Mihaî Banul Cantacuzino⁶ ni arată că, Banul fiind ca un suveran, „îchinat numai Domnului“, Vornicul-cel-Mare — atunci unic — avea venitul vătășilor de plaiuri, al Vornicilor de județ, 2 bani de la vama Oborului din București și toată vama Vălenilor-de-Munte. Regimul fanariot aduse — mai ales prin măsurile, din 1761, ale lui Constantin Mavrocordat, care și în Moldova fusese cel d'întăiu“ să facă boierilor nafacă, leafă, cîte 50 de lei de boier pre lună“⁷ — și aici schimbarea în sensul lefilor fixe sau al veniturilor combinate de Vistierie. Altfel Banul Craiovei are leafă, pe lîngă darul dregătorilor Olteniei, între cari bănișorii, și o pară de fiecare leu care vine la București din județele sale, pe lîngă venituri de la tîrguri și bîlciuri, iar

¹ Ms. 54 al Academiei Romîne.

² *Studii și documente*, V, p. 337 și urm.

³ *Ibid.*, p. 337.

⁴ *Ibid.*, pp. 338, 350.

⁵ *Ibid.*, p. 357.

⁶ În *Ιστορία της Βλαχίας*, editată la Viena de frații Tunusli, cap. xxxv.

⁷ O știm numai din Neculce, p. 417.

mai târziu îi rămîn numai : leafa de 1.000 de lei pe lună, darurile dregătorilor și cei 80 de scutelnici¹. Caimacamiî, înlocuitorii lor, au însă 4 lei de fiecare cap de vită ce se exportă².

Odată Vorniciî aveau venituri felurite : vătăfiî de plaiî trebuiau să vîndă pentru ei un butoiu de vin; acum, afară de vînzarea vătășiilor, ei își au numai cei 500 de lei pe lună și scutelniciî lor, 80 de fiecare³. Al treilea și al patrulea Vornic-Mare, creați de Alexandru-Vodă Moruzi, au exact aceeași situație, cu o leafă ceva mai mare, nefiind vătășiile de vîndut⁴.

Logofătul-cel-Mare își lua, înainte și după 1761, banul de la Oborul Bucureștilor, sarea de la ocna, veniturile de la egumeni, de la Clucer, Slugar și Vameș și taxe pe cărțile domnești. El păstră taxele, darul mănăstirilor, o parte în vînzarea dijmelor și veniturilor Cămării și capătă apoi leafa și scutelniciî săi.

Vornicul de Cutie (a milelor), creat la 1793, are leafă și a zecea parte din veniturile Casei⁵.

Logofătul-cel-Mare al Țerii-de-jos, altă creațiune nouă, are numai leafa, pe cînd cel de obiceiuri, care figurează de pe la 1800, se bucură, de la Caragea-Vodă încoace, și de o parte din dijmele țerii.

Spătarul avuse vulpea și carul cu fin al slujitorilor, saatele spătăreilor și pocloanele căpitanilor. Reforma-i păstrează numai pe cele din urmă, pe lîngă leafă. Se adăugi apoi venitul „cărților de drum“, al pașapoartelor, al proceselor judecate de el și al Arnăuților⁶.

¹ Fotino, *Ιστορία της πάλας Δακίνας*, III și Hurmuzaki, X, pp. 495-6.

² *Ibid.*

³ *Ibid.*, pp. 498-9.

⁴ *Ibid.*, p. 501.

⁵ *Ibid.*, p. 504. De aici înainte la fiecare trebuie adăuși scutelniciî.

⁶ *Ibid.*, pp. 507-8.

Noul Hatman de Divan al lui Alexandru Ipsilanti, un fel de Vornic de aprozi, iea de la procese.

Vistierul avea taxa cărților sale, venitul satelor de vistierniceî, cel de la schimbul banilor și de la sumele manipulate, până ce reforma-l puse la leafă; mai apoi i se lăsă numai cvota la toate dările și dijmele, ceia ce-î aducea pe la 1820 50.000 de lei.

Marele-Vornic de politie, de oraș, făcut din nou, are, pe lângă leafă și vânzarea polcovniciei, răsurî și o sumă de la poslușnici, străini birnici¹.

Postelnicul primia de la boierii nou-numiți și de la satele postelniceilor; păstră numai întâiul venit pe lângă leafă. Marele-Logofăt al Afacerilor Străine, care i se adause foarte târziu, pentru procesele mixte, era un funcționar plătit.

Clucerul fusese odată boier mare: el avea partea sa din grîul cumpărat și dat de el la tainuri, mai ales militare; trece la leafă.

Păharnicul-cel-Mare, odată și el de clasa întâi, avea, în afară de pălărniceii săi, parte din căminărit și vinărici; căminăritul singur îi rămase un timp.

Stolnicul-cel-Mare, și el într'un asemenea rang, cu mertic de la Curte, avea balta Greaca; le pierdu la 1761, și cu atît mai mult cînd ajunse un simplu titular, înlocuit prin becerul din „casa d'innăuntru“ a Domnului.

Comisul stăpînia satele comișeilor, și avea partea lui de la orzul și finul grajdurilor domnești. Numai pe acestea le ținu; comișeii îi dădea numai daruri.

Agăi îi plătia subordonații și tîrgul de reședință. Și mai târziu avu aceste venituri, situația lui înălțîndu-se chiar. După 1800 îi dădea sume de bani harabagiî, pescariî și

¹ *Ibid.*, p. 511.

treisprezece bresle, și el mai vindea și ocile la negustori¹.

Serdarul (la Munteni „quartier-maitre général“ și șef al poștelor) avea a face numai cu salahorii; îi pierde. Medelnicerul rămase plătit ca și mai înainte. Sulgerul, care-și avea cîștigul de la carne, nu mai făcu nicîo cumpărătură. Pitarul, care — de mirare! — avea foloase de la carătele, rădvanele și telegarii lui Vodă, ca și de la vizitiu, fu absolut redus. Vornicul de Tîrgoviște dispăre în curînd cu totul.

Armașului îi erau birnici armășeii, hoții, Țigani domnești și aurari, vătășii de pușcărie, și el primia vin din vinăriciu și bani din gîrdurăritul Rîmnicului, Buzăului, Secuienilor; îi rămaseră numai subordonații și toate felurile de Țigani.

Portarul-cel-Mare avea — încă un lucru neașteptat — și avu și mai departe venitul său de la hotărnicia moșiilor, la care figură *ca martur*. Șătrarul apare cu șătrăreii supuși lui, dar nu-î poate ținea. Clucerul de Arie profita din cumpărăturile de orz și fin pentru grajdurile domnești; se prefăcu în funcționar, apoi în titular. Cămărășeii fură luați Cămărașului-celui-Mare, care-și culese și de aici înainte partea de la cotărit și de la negustorii supuși lui.

Dintre boierii de clasa a doua, Spătarul și Armașul nu renunțară la pîrpărul Rîmnicului, Buzăului și Secuienilor (un leu de butoiu, 12 parale de coșul cu struguri), nici al doilea Postelnic la drepturile datorite de noi cîftăniți introduși la Vodă de dînsul. Zapcii Divanului n'au decît leafa. Logofeții al doilea și al treilea încasează taxele lor; vătăful și ceașul de aprozi zecimile din datoriile ce culeg; iuzbașa fustașilor venitul de la aceștia, cupariul partea din cămănărit și cotitul buților, credincerul „vadura“ cîrciumelor, ispravnicul de Curte darul de la dirvari, vătăful

¹ *Ibid.*, pp. 515-6.

copiilor de casă al acestora, iciciohodarul ploconul ciohodăritului de la cîrciumări; icloglanilor nu li rămase vama domnească între Crăciun și Anul Nou.

Suprimate de Constantin Mavrocordat, veniturile cele vechi fură restabilite în parte după acesta, dar de la 1769 ele încetară mai cu totul, lăsînd în loc lefi și scutelnici.

Domnul care a făcut această reformă definitivă e tot Grigore Alexandru Ghica.

II.

Din testamentul unui negustor oltean în vremea Eteriei.

Autorul acestui interesant testament, care formează un adevărat mic volum, nu e necunoscut. De la Băluță Ioannu se găsesc o sumă de scrisori către Casa Hagi Constantin Pop, în corespondența, acum aflătoare la Academia Romînă, a acesteia ¹. El avea în 1814 titlul de Sluger ². Era foarte prețuit de marele negustor sibian, care-l recomanda, în 1817, cu prilejul vizitei la București a lui Băluță, agentului austriac Hakenau ³. Încă la 1829 el era în relații cu Stan C. Popovici, conducătorul Casei Hagi Pop ⁴. Legăturile lui cu această Casă se explică și prin faptul că întemeietorii ei erau ctitori la Madona Dudu din Craiova ⁵.

Biserica Petru Boji e Sf. Mina din „Sirbie“, clădită de Petru, fiul lui Tudor Boj, și de căpitanul Balaș, fiul lui Dimitrie din Țarigrad ⁶.

¹ *Studii și documente*, VIII, p. 86, no. 45.

² Furnică, *Din istoria comerțului la Romîni*, București 1908, p. 287.

³ *Ibid.*, p. 295.

⁴ *Ibid.*, p. 373.

⁵ *Inscripții*, II, p. 63, no. 168.

⁶ *Ibid.*, p. 68, no. 184.

Dumitrachi Mavrodi saŭ „jupînul Dimitrache Ion Mavrodinu“ era unul din agenții cari întrețineau legăturile dintre Craiova și Ardeal: aflăm din testament că era ruda lui Băluță¹. Clucerul Haralambie e tovarăș cu alt negustor craiovean, și el boier — tot Sluger —, și el proprietar de moșii — Băluță are Goiești și Spinenii, de la Petrachi Poienaru —, și el dăruitor de biserică — la Sf. Treime, pe cînd cel de față ajută biserica părintească din Caracăl. Și Ianachi Stoienu, și el legat în afaceri de Aman, e unul din bogații Craiovei, în acest timp.

În ce privește alte însușiri ale lui Băluță decît acelea de adîncă evlavie și creștinească umilință pe care le vădește actul de față, adăugim că foasta logodnică a nepotului său Iancu Ioan saŭ Ioanul se plîngea că, la primirea averii sale de acesta, el n'ar fi procedat corect cu dînsa, schimbînd unele „condeie“ după interesele familiei lui².

Testamentul se mîntuie cu înșirarea suferințelor lui din partea fetelor, cărora li lăsase toată moștenirea.

III.

O ordonanță financiară. — Cheltuieli domnești la nunți.

Amîndouă aceste acte cîștigă să fie alăturate cu cele din „anatefterul“ lui Constantin-Vodă Brîncoveanu, publicat în volumul V din aceste „Studii și documente“.

Gărdurăritul saŭ gîrdurăria era o amendă ce se lua în Țara-Românească de la acei ce nu-și încunjuraŭ cu gard viile și lăsaŭ deschise pîrleazuri și vracnițe. În curs de

¹ Furnică. *l. c.*, p. 141.

² Iorga, *Correspondența lui Dimitrie Aman*, București 1913 („Studii și documente“, XXV), p. 101 (243). Pentru bisericile din Caracăl, *Inscripții*, II, pp. 59-60.

vre-o patruzeci de ani, de la 1695 la 1739-40, plata pentru vracniță scade de la 300 de bani la 50, cea de pîrleaz crește de la 50 la 52; plata pentru animalele aflate prin vii e une ori îndoită. Pentru „groapa cu băștinile“ din „anatefter“, adică cu „boștinile“ de țuică, aici „groape de rachiū“, se dădea un leu, iar acum 133 de bani, și se adaug 45 pentru „tocitoare“ sau teasc. Taxa pe buțile rînduite în podgorii rămîne aceeași. Se prevede și dreptul de a urmări și globi orice călcări de proprietate în acea regiune a Rîmnicului și Buzăului¹.

Alături de specificarea cheltuielilor obișnuite la nunți unde cunună Vodă se pot pune cele însemnate în „Anatefter“ (p. 369).

În sfîrșit tot în această condică se cuprinde și însemnarea cheltuielilor pentru război și oastea de țară din 1737-9, pe care am dat-o în anexele memoriului meu despre ocupația austriacă din 1789-91 („Analele Academiei Romîne“, XXXIII, p. 232 și urm.).

IV.

Însemnări de cronică moldovenească, 1788-1806.

Această condică e proprietatea unei rude a mele, o doamnă din Botoșani, al cărei nume nu sînt autorizat a-l da. E un registru de casă, de cea mai mare însemnătate pentru oraș, și prin alte notițe ce cuprinde cu privire la gospodăria scriitorului.

¹ Cf. vol. V, p. 342.

V.

Biserica din Prigorenă.

Adaog că e nevoie să fie scăpată cît mai răpede de pu-
tința pierderii frumoasa Evanghelie de la 1697 din biserica
lui Ion Neculce.

VI.

Un act privitor la moșnenii din Muscel.

În volumul VI, am dat cîteva acte mușcelene din colecția
d-lui Gh. Ionescu și din hîrțile de familie ale d-lui Balotă.
Înțeleg actele țeranilor și boierinașilor, așa de vechi, din
județ, și nu ale orașului Cîmpulung, cu privire la care pre-
gătesc un memoriu anume. Astfel de acte ar trebui să fie
căutate, neîntîrziat, la moșneni și date tiparului. Aceste
două ni s'aû comunicat de preotul Gheorghe Cotenescu.

VII.

Din poesiile boierului V. Pogor.

E vorba de traducătorul „Henriadei“ lui Voltaire.
Frate al lui Tudorachi diac de Vistierie († 1813). Sta în
Basarabia cu afacerile lui Alecu Balș între 1816 și 1823 ;
se însoară acolo cu Zoița fiica lui Nicolae Cerchez. Tovarăș
cu Costea Polieni la luarea în arendă a moșiilor mănăsti-
rilor grecești (1827—c. 1848). E avocat al acestor mănă-
stiri. Ajunse supt Regulamentul Organic director al Logo-
feției Dreptății. Spătar — cum se iscălește aici —, Agă, Postel-
nic și Vornic (1855), supt Grigore-Vodă Ghica e membru al
Divanului domnesc. Biografia, cu obișnuitele batjocuri, în

Constantin Sion, *Arhondologia Moldovei*, ed. Gh. Ghibănescu, Iași, 1892, pp. 258-60. Să adăugim că supt Caimacamul Toader Balș, în 1857, e președinte al Divanului apelativ; Sturdza, *Acte și documente*, III, pp. 1112-3; V, p. 890.

VIII.

Un proiect de a se tipări operele vechilor istorici ardeleni.

Cu privire la manuscrisele ce voiă să cumpere Odobescu saū să le facă a se copîă, v. studiul mieū despre *Cronicele muntene*, în „Analele Academiei Romîne“ XX, și *Istoria literaturii romîne în secolul al XVIII-lea*, II.

IX.

Un privilegiu împărătesc pentru Romîniî din Ungaria (1791), în traducere contemporană.

E pe un petec de hirtie proastă, în scrisoare ardeleană. Trebuie pus în legătură cu agitațiile ce se făcură și în popor pe vremea redactării lui „Supplex libellus“. Cf. Iorga, *Geschichte des rumänischen Volkes*, II, pp. 221-2.

X.

Un act romănesc de la începutul veacului al XVII-lea.

Pentru Tăutulești, vezi shema geneologică ce am dat-o în „Neamul romănesc literar“ pe 1912 și memoriul mieū *Boieri și răzeși în Bucovina și Basarabia*, „Analele Academiei Romîne“, XXXIII.

XI.

Socoteala clădirii casei de la Curù-Ceșmè a lui Șerban-Vodă Cantacuzino.

Iată traducerea acestui interesant act, scris pe o foaie de hîrtie lungăreață, care de sigur nu era menită să fie păstrată.

Catastif cuprinzînd cheltuielile ce s'aû făcut la strălucitul palat al prea-înnăltatului nostru Domn, domnul Io Șerban Cantacuzino Voevod a toată Ungrovlahia, din Curù-Ceșmè.

5.450 aspri la 25 de dulapî și 7 iucuri (poveri) de rafturi aurite, fiecare dulap cîte 170 de aspri, fiecare iuc, cîte 200 și sînt: pentru odăile domnești, la odaia cea mare din partea Constantinopolei, 7 dulapî și un iuc, iar la odaia cea mică de pe lături 1 dulap și un iuc, la cealaltă odaie către Arnăut-Chioiû 5 dulapî și 1 iuc, la odaia cea mică, ce e sus, de-asupra stradei, 4 dulapî și 1 iuc.

La odaia cea mare a dumisale Doamnei 5 dulapî și 1 iuc, la cealaltă odaie 3 dulapî și 1 iuc.

600 aspri 6 malcăle (varietate de lemn) aurite pentru ușile odăilor.

La odăile fetele din casă și ale copiilor.

650 de aspri pentru 15 rafturi... ale dulapilor și iucurilor, fiecare cîte 110 aspri.

200 de aspri pentru 1.200 de măsuri de pietre, pentru pavagiul casei domnești și pentru zidul grădiniî celei mici, în saraiû și în odaia dumisale Doamnei, fiecare măsură cîte 82 de aspri.

1.200 de aspri pentru desfundarea grădiniî celei mici înuntru în Saraiû.

1.000 de aspri pentru lucrătorii tîmplari cari aû împodobit (?) zidul; i-aû scos și apoi totuși i-aû adus înapoi.

1.440 de aspri pentru caldarîngii.

21.540 de aspri suma cheltuită, adecă lei 179

Am luat de la Strălucirea Sa lei 150

rămîn de luat lei 029

avem a lua și de mai înnainte 017

avem a lua în sumă lei 46

Pavagiul din dos, lungime și lățime, pentru odăile bărbatilor și ale femeilor, e de coți 399.

Este încă și alt loc nepavat, și avem și ceva piatră.

Mai mic rob:

Bela (Belu) Vist[ierul].

XII.

Însemnări pentru istoria Romînilor din notițe grecești.

La No. 1. Data trebuie să fie greșită dacă notița se referă la Sf. Sava din Iași. Căci abia la 4 August 1583 Petru Șchiopul dă călugărilor mănăstirii Sf. Sava din Ierusalim „loc să-și facă biserică“ (Hasdeu, *Arhiva istorică*, I, p. 127).

La No. 3. 1580 e data socotită după modul bizantin. De fapt în Novembre 1579 a venit Ceașul să iea pe Petru-Vodă. V. Hurmuzaki, XI, pp. XLV—VI.

La No. 5. Ieremia Movilă n'a murit decî la 30 Iunie st. v. 1606, cum spune inscripția de pe mormîntul său (Kozak, *Inscripțen aus der Bukovina*, I, p. 167), ci în noaptea de la 29 la 30. Proclamarea lui Simion abia a treia zi arată că a fost o luptă politică și s'a făcut o alegere formală, care lăsa la o parte pe fiii mortului.

La N-le 19-20, cred că data de 26 August din *Inscripții* I, p. 71, e a îngropării.

La No. 23, inscripția de pe mormîntul lui Constantin-Vodă Racoviță nu se mai vede la Mitropolie. Pentru moartea lui, v. și *Genealogia Cantacuzinilor*, ed. Iorga, p. 137. Și Racoviță moare noaptea, între 27 și 28 Ianuar 1764. — Pentru executarea boierilor, data e ca și în notița publicată de Kogălniceanu (*Revista pentru istorie, archeologie și filologie*, I, p. 34; cf. *Genealogia Cantacuzinilor*, p. 140 și nota 1). — Pentru întemnițările din Ianuar și pentru răscoală, *ibid.*, p. 140 și urm.

XIII

Catastif de dăjdî moldovenești (c. 1760).

E prețios pentru că avem aici, nu raportul oficial, ci ca-

ietul de însemnări personale al boierului care a strîns, prin ispravnicii județelor, birul șferturilor, cu bani zaharele și ai judecătoriei.

Îl datasem după scrisoare. Cercetîndu-l cu luare aminte, văd acum că el trebuie așezat tocmai în acest timp. În adevăr la 1749 Lupu Crupenschi, pomenit la p. 98 ca Stolnic, era numai Medelnicer (*Documentele Callimachi*, II, pp. 11-2, No. 23). La 1763-4 era însă Stolnic (*ibid.*, p. 83). Tot la 1763-4 (*ibid.*) apare ca Stolnic și Ienacni Hrisoverghi, ca Ban Iordachi Costachi (*ibid.*, p. 82), Petrachi Vidali ca Păharnic (*ibid.*, pp. 83-4). Tot atunci are rost în slujbele țerii Sandu Bosie de la p. 135.

XIV.

Un catastif de vinăriciū oltean.

A se compara cu unele acte din vol. II cuprinzînd actele Hurezului.

XV.

Scrisori domnești către Bani Craiovei.

Ele sînt analizate în prefața vol. XXV, cuprinzînd corespondența lui Dimitrie Aman.

XVI.

O hotărnicie gorjeană.

Actul e luat dintr'un dosariū oltean aflat în posesiunea mea.

XVII. și urm.

Cîteva documente moldovenești în românește de la începutul veacului al XVII-lea. — Testamentul unui călugăr de la începutul veacului al XIX-lea. — Documente dorohoiene. — Scrisori moldovenești particulare.

Actele sînt din colecția d-lui M. G. Holban.

Cîteva lămuriri asupra familiei.

Numele de Holban (de la a holba, a se holba; găsim și Holbea) se întîmpină și la începutul veacului al XVII-lea, fără a se putea stabili o legătură cu Holbanii de mai târziu. Aceștia sînt boierinași din veacul al XVII-lea, cînd apar, jucînd un rol la Mogoșești, Sinihău și părțile dorohoiene și bucovinene vecine.

Din actele de față se vede ca începător al acestei epoce mai fericite din viața neamului său *Ilie* Holban, mazil din această Moldovă-de-Sus, pe care ai săi, și până în zilele noastre, n'au părăsit-o cu totul, păstrîndu-și măcar o parte din vechea așezare. Nu știm astfel care erau legăturile lui Ion Holban, boierinaș, aflător ca pîrcălab în părțile Fălciului la 1686¹. Se poate stabili însă gradul ei între *Ilie*, pomenit mai sus, și între *Vasile*, fiul lui *Nicolae*². Știm apoi că acest *Nicolae*, frate al lui *Ilie*, era la 1745, cînd se judeca pentru moșia Becești, în Ținutul Cernăuților, pe Molnița, ginerele lui Constantin Brahă, și, această familie fiind foarte veche, dintre răzeșii vremurilor mari — azi ei țin abia fundul de căldare al Borolei dorohoiene —, această legătură de familie a putut să fie înălță-

¹ Acest volum p. 357; Ghibănescu, *Cuzești*, p. 137.

² Aici, p. 385.

toare pentru neamul, mult mai nou, al Holbăneștilor¹. Din aceeași generație cu Ilie era *Constantin* Holban, frate și tovarăș de stăpînire în aceste părți, bătrîn acum în 1759².

Încă din 1753, Ilie avea judecată cu Gligoraș Volcinski pentru moșia Stroiești³. La 1778 putea să aducă mărturie pentru patruzeci de ani în urmă⁴. Pe la anexarea Bucovinei de Austria, avea rosturi și acolo, și unul din fiii săi, întrebuințat în serviciul țerii la Constantinopol, căpătă de la însuși Internunțitul Thugut o recomandatie către generalul-comandant al țerii pentru „Ilie Holban, mazil din Ținutul Cernăuțului, din satul Buda, cu alte moșii și chivir-nisele“⁵. În vara anului 1789, el primia, după moartea acestuia, o scrisoare de la alt fiu, tot din Constantinopol, care vorbea cu bucurie de „întregimea doritei stării bătrînețelor dumitale“. Trimetea prin negustori, ca Stati, să afle despre starea acestui fiu mai mic și se bucura că-l „căinează“ pentru „halul neputinții bătrînețelor“⁶. Se pomeneste și o „Păhărniceasă, cumnata“ lui⁷. Între fiii rămași acasă se stîNSE el pe la 1780, lăsînd în diata sa grija bisericii de piatră din Buda, care se făcu din banii săi⁸. E și unul din ctitorii bisericii Sfîntului Gheorghe din Herța⁹. Cu călugării

¹ *Ibid.*, p. 387 și urm. Acte cu privire la acești Brahă, în *Foaia răzeșilor și mazililor* pe 1913.

² Aici, p. 388. V. și p. 260; *Doc. Callimachi*, I, p. 477, no. 28. Fiii lui, în 1760, *ibid.*, p. 473, n-o. 152.

³ Aici, pp. 244-5, no. xvi; pp. 259 și urm., 262-3.

⁴ *Ibid.*, pp. 256, 261.

⁵ *Ibid.*, pp. 269-70.

⁶ *Ibid.*, pp. 270-3, n-o. II.

⁷ *Ibid.*, p. 321, no. IX.

⁸ *Ibid.*

⁹ *Ibid.*, p. 391 și urm. Tot el trebuie să fie cel din *Doc. Callimachi*, II, p. 197, no. 114.

de la Schitul cel Mare din Polonia se judecase pentru o parte din Pilipăuți¹.

Gheorghe saū *Gheorghieș*, care stăruia pe lângă *Thugut*, „prè-înnălțatul elciū“, în 1775, pentru interesele părintelui saū, muri tinăr în 1779, lăsînd o văduvă, *Mărioara*, și o copilă², care rămaseră o bucată de vreme în acest „Țari-grad“, unde, pe lângă *Vasile Lăcusteanu*, pe lângă *Gheorghe Buzdugan*, el fusese întrebuințat ca membru al capucheha-ielifului țerii, cu titlul de „baș-capiolan“³. Însmormîntat fiind la Sf. Ioan din Curū-Ceșmē, lângă Capitala turcească, de aceia i se închinară acestei biserici, la 1794, veniturile Sfin-tului *Gheorghe* din *Herța*⁴. Numai atunci, la 1794, se întoarse fiica lui, *Elenco*, după moartea mamei sale⁵: nu știm cu cine a fost apoi căsătorită.

Andrieș, care se găsea în Constantinopol la moartea fra-telui saū, porni pe urmele lui. *Vasile Lăcusteanu* îl luă în pază și începu să-l învețe grecește, de și scrisoarea lui către tatăl saū pe care o tipărim pe pp. 270-3 nu arată încă o mare deprindere cu această limbă. Totuși „să purta bine și cu cinste către toți, atît către stăpîn, cît și către toți capioldășii“ și, după judecata *Lăcusteanului*, „avea semne de procopseală“. „Am nădejde pre *Maica Precurata* de a mă chivernisi“, scrie el însuși lui *Ilie bătrînul*⁶. Tot din Constantinopol e scrisoarea nedatată de pe pp. 280-1, în care se înfățișează ca bolnav greu de „lungoare cu răceală

¹ *Ibid.*, I, p. 453, n-l 82.

² Aici, p. 272.

³ *Ibid.*, p. 391.

⁴ *Ibid.* Cu privire la această biserică, pe lângă locurile notate aici, p. 402, nota 1, mai vezi *Uricariul*, VIII, p. 27 și urm. (act din 15 Maiu 1804). — Alt *Gheorghe Holban* (1803), *ibid.*, p. 329.

⁵ Aici, p. 391 și urm.

⁶ Aici, p. 271.

cu alte amestecături și răutăți“, „numai chipul de om“, silit a „lega trebile“ — între care și repartitia cherestele cerute de Turci între Ținuturile Moldovei — „din pat“: de acolo trimetea la ai lui, prin panțiri, „poștă fără parale“, și samuri scumpe pentru blănuri și bani pentru rugăciuni la „trei bisărici ce avem“. Aceasta-l sili poate la întoarcere¹.

El era să ajungă Stolnicul Andrei². La 1799 avea moșiile Sănăuți și Vlădeni, și își făcea casele la Iași, unde locuia cu soția sa, Măriuța³. Din trecutul său diplomatic îi rămăsese doar cîte un neologism încă neobișnuit, precum „cazione“ pentru „ocasiune“, „proțent“ și „amor“, și obiceiul de a se iscăli și grecește: „Αὐδρηάς Holbanu Stolnicu“. Scria întîmplător „Ghieș“ pentru Ieși, după grecescul Γιάς⁴, ba chiar „chit“ pentru „cît“ și „trept“ pentru „drept“. În Septembrie 1802, frații îi făceau socoteala averii după moarte, văduva, Măriuța, fiind încă în viață⁵.

Unui frate, lui *Vasile* sau Vasilică, el îi zice „bade“. Acesta fusese, sau, după moartea lui Gheorghe, rămăsese, fratele cel mai mare. Și el ajunsese la boierie, fără a trece prin Țarigrad. Îl întîlnim Căminar, Medelnicer și Păharnic. La 1799 era ispravnic de Herța. Peste cîtiva ani, cumpără de la răzeși, cu fratele Teodor, Vlădenii lui Andrieș și Vladnicul⁶. Își avea locuința în curțile de la cea d'întăiu moșie, și aici îl găsi în Ianuar 1811 pețirea fiicei sale—și a soției, Catrinița,—Maria, de către un tînăr boier de neam mare—nepot de Domn—și purtat prin lume, Ioan Cananău, care învă-

¹ *Ibid.*, pp. 280-1, no. IX.

² *Ibid.*, pp. 223, 281 și urm.

³ *Ibid.*, pp. 278-9, n-1 VII.

⁴ *Ibid.*, p. 279, n-1 VIII.

⁵ *Ibid.*, pp. 282-3.

⁶ *Uricariul*, VI, pp. 281-2.

țase la Berlin, fiind în gazdă la pastorul Hauchecorne ¹. De și „rob interesului politicesc“, el protesta de „curățenia inimii“, de „ilicrinia“ sentimentelor sale, cerea cu înfocare — și într'un extraordinar stil, plin de figuri ciudate, — să „fie pus în sinul acei nădejdi ce s'aună născut cu deplină credință a unei prè-fericite uniri, cum mai în grabă“, adăugind că nu cere „ban monedă“, ci numai, cu privire la moștenirea unui părinte — Șerban Cananău, cu care nu stătea în prea bune legături —, „o iscălitură“. Se jura „pe însuși viața Marghioliței, ce o socotesc mai scumpă decît a mea“. Numai cînd, în Februar, putu da de știre că tatăl său s'a învoit la căsătorie, „și-mi dă toată blagoslovenia“ ², părinții Marghioliței adăugiră pe a lor.

Încă din ziua de 12 Ianuar se redactase foaia de zestre a miresei. I se dădea 50.000 de lei „în locul moșiei“, alți 3.200, 32 de galbeni, apoi 12 șiraguri de mărgăritar hurmuz, un fluture de diamant, argintărie de masă din Lipsca, un șal de 3.000 de lei și o giubea de samur de 2.400, 12 „rînduri de straie“, între care rochie de blondă, rufărie de olandă și de batistă, ciorapi de mătăasă și de bumbac ș. a. ³.

Cariera soțului ei am schițat-o aiurea ⁴. În 1822 o afacere de furnituri pentru oastea Turcilor, o ceartă cu creditorul Aga Țigară, îl ruinară. Văduva se luptă multă vreme cu cele mai mari greutăți ⁵ pentru ca la urmă să aibă neplăceri cu proprii săi fii: talentul lui Mihail Kogălniceanu se înfățișă s'o apere, într'o foarte frumoasă pledoarie, ce ni s'a păstrat ⁶.

¹ V. Prefața la *Doc. Callimachi*, II.

² Aici, pp. 286-7, n-le xiv-v.

³ *Studii și doc.*, XV, pp. 91-2. Originalul, în posesiunea mea.

⁴ *Doc. Callimachi*, II, p. xiv. Cf. vol. XX, pp. 188-9, 191 și urm., 203 și urm., 211-2.

⁵ *Ibid.*, pp. 234-5; aici, p. 311 și urm. Cf. *Uricariul*, VI, pp. 330-1.

⁶ Vol. XX, p. 41 și urm.

A doua fiică a lui Vasile Holban luă pe Stamatîn, în 1814¹; cu privire la dînsa nu se cuprinde nimic în corespondența de familie. O altă fată fu dată după Dumitrachi Iene sau Ienuță. Cît despre tată, el era încă în viață la 1826, stînd la Buda, pe moșia părintească². Soția sa, Catrina, din neamul dorohoian al Goroveilor, trăi și după dînsul, până la 1827: căsătoria cu această soră a Postelnicului Gheorghe Goroveiu se făcuse în Iulie 1786³. Fiii lor au fost Mihalachi, ispravnic de Herța în 1818 și 1820, căsătorit cu Sultana⁴ și Teodor⁵;

Tot mai în vîrstă decît Andrieș era *Teodor* sau *Toader* Holban, care isprăvi cu titlul de boierie de Ban, după ce fusese o bucată de vreme Pitar. El îngriji, împreună cu Vasile, de afacerile lui Andrieș, cît timp acesta fu la Constantinopol. La 1820 îl găsim în corespondență cu Ștefan Gherghel, ruda sa, pentru hrisovul de stăpînire cerut de la Domnie: e întrebât dacă voiește și el ca actul să fie făcut „cu slove de aur“, ceia ce ar crește cheltuiala⁶. La 3 Mart 1825, își făcea testamentul, lăsînd 50 de stupi și 500 de lei nepoatei Mărioara, fata lui Vasile Holban, și alți 50 de stupi Cleopatrei, fiicei acesteia. Trăi cîtva timp încă după aceea (până la 1828), îngrijind de cumnata Catrina; răcind la înmormîntarea acesteia, încetă din viață peste puțin timp.

Ștefănică sau Ștefanachi Holban ajunsese până la Clucerie. În 1798 cumpăra la sultan-mezat, cu 14.050 de lei, de la

¹ Aici, p. 291, no. xx.

² Hotarnica pentru Ilie, *Uricariul*, XXII, pp. 99 și urm., 103 și urm.

³ *Ibid.*, p. 311, no. i; *Uricariul*, VI, pp. 293-4. Vasile fiul lui Nicolae Holban la 1773 lîngă Ilie; aici, p. 385.

⁴ Aici, pp. 293 (24), 295 (25), 301 (33). 303.

⁵ *Ibid.*, pp. 223-5, 290 (18), 294-5 (25), 301 (33), 306, 319, 320, 382-3. Trebuie a se ceti: „Vasili, părintele dumisale, Banul Teodor“. O hotărnicie a lui, în *Uricariul*, XIX, pp. 45-6. Alta, *ibid.*, XXII, pp. 132, 133 și urm.

⁶ Aici, pp. 292-3, no. xxii.

Matei Costachi moșia Mogoșești, care a rămas a familiei¹. Mai avea Poienile-lui-Talpă și parte din moșia părintească Pilipăuți². În Octombrie 1825 cumpără Sinihăul dorohioian de la Ecaterina Conachi³. După 1825, el se călugări însă, — la 17 Septembrie își făcuse testamentul, fără a fi fost căsătorit, — ajungînd călugărul Sava și egumenul mănăstirii, de el clădite, a Mogoșeștilor⁴. Îi închină tot ce cumpăraseră și moștenise : moșiile Pilipăuți, Sinihău, Hilișău sau Șilișău (pronunția moldovenească)⁵, Iepurenii și Mogoșești, cu stupi și cu aproape suta de vite ; o înzestră cu bolniță, cu cișmea, cu grajd și șură, mutînd satul la o depărtare potrivită cu datinile și datoriile călugărești. La 1835 locuia acolo, după moartea lui, 11 călugări, între cari un duhovnic, un eclisiarh, un cetet, un tipicar, un chelar și doi bucătari, iar numărul „fraților“ era de 6, printre cari cetet, bucătari, blănari și potcăpari. Slujit de doi oameni, Sava rămase până la sfîrșit în fruntea mănăstirii⁶, pe care o închinase Mitropoliei lui Veniamin Costachi⁷. După regula stabilită de dînsul, Mitropolitul trebuia să facă egumen din soborul mănăstirii un „bărbat cu frica lui Dumnezeu, îmbunătățit și știutor de toată bisericeasca rînduială“, alegînd numai în lipsa unui om potrivit pe cineva de la mănăstirile muntelui, cu care asimila, în ce privește așezămîntul și rînduiala, ctitoria sa⁸.

În sfîrșit, *Ilie* Clucerul, apoi Banul, zis în copilărie *Iliaș*,

¹ Aici, p. 263.

² *Ibid.*, pp. 295-6, no. xxvi, p. 321, no. ix.

³ *Uricariul*, VI, p. 327; cf. *ibid.*, p. 326.

⁴ Aici, pp. 301-2, no. xxxiv.

⁵ *Uricariul*, VIII, pp. 10-1.

⁶ Aici, p. 329 și urm., no. xv.

⁷ *Ibid.*, p. 216.

⁸ *Ibid.* A se ceti, în nota de la p. 227 : 1828-32. De atunci e testamentul, și nu din 1806-12, fiind următor actelor din 1824 și 1825, citate.

stătea la Sinihău, pentru care-și cerea hrisovul la 1820¹. La 20 Februar 1824 el făcea testamentul său, și la 26 Mart își isprăvia traiul, fiind îngropat la biserica Banului din Iași². În 1825 încă era judecată între moștenitori și Ștefan-Sava³.

În sfârșit, dintre fetele lui Ilie cel d'intăiu, una, Smaranda, luă pe Vasile Mirza (?)⁴.

XXV.

Acte din colecția d-lui I. Atanasiu.

În legătură cu aceste cumpărături ale lui Constantin Cantemir ca boier, semnalăm cele din *Uricariul*, XVII, p. 133 și urm.

XXXIII. I.

O carte a starostelui de Cernăuți.

Pentru neamul Murguleț, v. Hasdeu, *Arhiva Istorică*, III, p. 223 și urm.

¹ Aici, p. 293. no. XXIII.

² *Ibid.*, pp. 245, 247, 220.

³ Cf. *ibid.*, pp. 323-4, no. XI și *Uricariul*, VI, p. 328.

⁴ Aici, pp. 273-4, no. III.

I.

ÎNTĂIA CONDICĂ DE ORÎNDUIELI A LUI GRIGORE-
VODĂ GHICA, DOMNUL MOLDOVEI (1775).

I.

ÎNTĂIA CONDICĂ DE ORÎNDUIELI A LUI
GRIGORE-VODĂ GHICA¹

Condica Visterii gospodū de veniturile boeriilor i altorū dregătorii i mortasiipia, părcălăbiia, camăna și alte precumū s'aū hotărîtū să se urmeză, iarū alte avaturī ce era date pe la une mănăstiri i altora, și obiceiuri ce aū fostū mai înainte, aflindu-să cu mare nedreptate și asupritoare lăcui-torilorū, toate s'aū rădicatū, hotărîndu-să ca afară dinū con-dica aceasta nime să nu cuteză a lua și a urmă pe obicei-u-rile vechi, ce fieștecarele să ia venitulū său cu carte gospodū, scoasă de pe rînduiala condicii aceștia, iscălită de Domnu, socotindu-să a fieștecăruia venitū pe lună dinū soma veni-tului înū cîtă vreme va sta fieștecarele înū dregătoria sa, cumū și, de să va vinde vre unū venitū, cumpărătorii să

¹ În posesiunea d-lui G. E. Filipescu (comunicată de d. N. Filipescu). După condica din 1777, publicată de d. P. Rășcanu, *Lesile și veniturile Moldovei în 1776*, Iași, 1887, La începutul aceleia se cetesc aceste rinduri ale transcriitorului :

«Aceasta fiindū scrisă întocmai după condica Mării Sale răposatului Grigore-Vodă Ghica, ce înū leatū 1777, Aprilie 1, s'aū aflatū Domnu țării Moldaviei, pentru orînduiala veniturilorū a toate boeriile și lefile acei țări, ce era cu chearū iscălitura și pecetea Mării Sale,—

Acumū, ca să fie știută și crezută ori înū ce vreme că este scrisă în-tocmai după acea condică, s'aū adevăritū cu pecetea Vorniciei obștirilor Valahiei la toate foile innainte, precumū aū fost și cea adevărată, acumū înū 820, Noemvrie 15. Vornicia dumnealui Velū Vornicu de obștiri Nicolae Văcărescu.

dè bani pe fieştecare lună, urmîndu toţi la toate după hotărîre condicii aceştia.

(Pecetea gospodă.)

Aceasta este scrisă după altă condică, mai veche decît cea din urmă, otî l^u 1775, totu a ţării Moldaviei, pentru orînduiala veniturilor boerilor ţării şi altor dregători de acolo, precum înlăuntru să coprinde, şi, fiindu şi ačasta scrisă întocmai după cea adevărată, ce era cu pecetea Domnului ţării Moldavii, spre a fi crezută ori înu ce vreme că este întocmai, s'aŭ adevăritu cu pecetea Vornicii obştirilor Valahiei la toate foile înaintea, precum aŭ fostu şi cea adevărată, acumî înu Vorniciia dumnealui Velu Vornicu de obştiri Nicolae Văcărescu.

820, Noemvrie 15.

Mortasipiia precum s'aŭ aşăzat să să urmeză, luindu-să numai pe marfa ce s'a descărca pre la tîrguri, de alijverişu, şi pe vitele ce să voru vinde la tîrgu i la iarmaroace.

Lei banî noi.

- 40 de calu, iapă ce să va vinde înu tîrgu şi la iarmaroace, iară de străjnicu pe giumatate, însă giumatate să de cumpărătoriul şi giumatate vînzatoriul.
- 24 de boŭ, vacă ce s'a vinde înu tîrgu şi la iarmaroace, iară de mînzatŭ pe giumatate, însă giumatate să dea cumpărătorul şi giumatate vînzatorul.
- 10 de mascu ce s'a vinde în tîrgu şi la iarmaroace, însă pe giumatate să de vînzatorul şi giumatate cumpărătorul.
- 6 de oae i de capră ce s'a vinde în tîrgu, sau s'a tăia la trunchiŭ, numai pe la tîrguri şi la iarmaroace.
- 3 de mielŭ ce s'a vinde sau s'a tăia la trunchiŭ pe la tîrguri şi iarmaroace, însă de la Ispasŭ înaintea.
- 15 de carulŭ cu sare ce s'a descărca la tîrgu i la iarmaroace.

Lei banî noi.

- 2 — de butea cu horilcă ce vine dinu Țara Leșască și s'a descărca la târguri, iară de polobocă pe giu-mătate.
- 4 de păreche de roate, adică cîte ună bană de roată ce s'a vinde la târguri i la iarmaroace.
- 6 de carulă cu șindrila saă draniță ce s'a descărca la târgă i la iarmaroace.
- 15 de carulă cu cofe ce s'a descărca la târguri saă la iarmaroace, iară de căruță de giu-mătate.
- 10 de carulă i căruță ce s'a vinde la târgu i la iarmaroace, iară care va trece peste hotar să de pe giu-mătate.
- 40 de carulă i căruța cu orice felă de marfă ară trece piste hotaru, iară la intratū de piste hotaru să nu de, căci va plăti unde va descărca la târgă, după hotărîrea condicii de fieștecare marfă.
- 40 de totă carulă i căruță cu orice altă felă de marfă s'ară descărca pe la târguri de vînzare. Iară, la iarmaroace, neguțătorii pămînteni să de pe giu-mătate, iară neguțătorii streini voră da și la iarmaroace deplină, cîte 40 de banî.
- Însă această mortasipie va fi afară dină zaheră, făină, grîu, orzu, mălaiă, popușoi, bobu, mazure, linte, fasole, curechi, fină, lemne, pește proaspăt și vină, și afară de alte legumi și verdețuri, și afară de cherestă i de piatră și varu.
- Pîrcălăbie precumă s'au așazat să să urmeză numai la marginea țării.
- 20 de totă carulă saă căruța saă cară mocănescă, ori cu ce felă de marfă ară fi, să de numai la margine, unde a intra înă țară, de peste hotară, ori de a descărca acolo, ori de a trece, și cu acă cărțulie să fie nesupărată înă toată țara unde va înbla, și
- 20 să de de totă carulă saă căruță saă cară mocănescă, orice felă de marfă a fi, să de la margine

Lei bani noi.

unde a eși dinu țară piste hotarū, afară dinu zahereă, mucaeseă și afară dinu cele ce să vorū discărca pe la orice tîrguri de pe la margine, pentru îndestularea norodului, fiindcă nu ese dinu țară.

- 10 de carulū i căruța cu orice feli de cherestea va trece piste hotaru, să dea căraușulū.

Camăna precumū s'au așăzatū să să urmeze.

- 2 polū de toată bute cu vinū ce s'a vinde numai pe la crășmile di pe la tîrguri. Iarū de poloboace pe giumătate, cumū și unde n'a fi cărme și orū vinde pe la casă înū tîrguri, asemenea să să urmeze, dăndū de bute 2 polū lei și de polobocū pe giumătate.
- 3 de toată bute cu horilcă ce s'a discărca pe la tîrguri, atătū horilca ce vine dinu țara leșască, citū și horilca ce să face aicea înū țară, iarū de polobocū pe giumătate.

Brudina Dunării otū Galați.

- 20 de calū, boū la caru i căruță încărcată, iarū, de vorū trece cai saū boi înnotū, să dē giumătate pentru povară.
- 15 de calū, boū la caru i căruță deșartă, iarū, de vorū trece cai saū boi înnotū, să dē pe giumătate.
- 15 de omulū călare ce va trece înū podu, iarū de omulū pedestru 6 banī.
- 10 de orice vită slobodă ce va trece unū podu.
- 3 80 pe 1000 de oi ce vorū trece înū podu, dinu oile mumbaeliī împărătești.
- 5 — pe 1000 de oi ce vorū trece înū podu, oi neguțitoresti.

Brudina Nistrului [= Rășcanu, p. 71].

Brudina Prutului, Siretului i a Moldovii, Bistrița și Troșulū [= *ibid.*, p. 72].

Vătășia de chiragi i de cărauși.Leu banî noi

— 3 de leu de la chiragi i, dinu soma chirii ce să va tocmi fieștece chiragiū sau căraușu, cumū și negușitorii streinī sau pămîntenī ce vorū încărcă marfă pinū carăle lorū, socotindu-să chirii după cale ce vorū merge, măcarū și peste hotarū de va eși, păr' la loculū unde va descărca marfa să să socotească soma chirii, și să dē cîte trei banî de leu. Asămene și carăle ce vorū încărcă vinū de pe la podgorii și sare de la ocnă, de vorū fi căraușii streinī dintr'altă țară, să dē cîte trei banî de leu dinu soma chirii, iarū pămîntenī să nu să supere.

Însă această vătășie să să iā numai unde să vorū încărcă marfa, și vătășii de căraușii dă chiragi i să aibă purtare de grijă ca să tocmiască chiragi i cu chizășie, dîndū vătăfulū dă chiragi i și tescherē la mîna negușitorului, arătîndū numele chiragiului, și dinu ce locū, și ce marfă aū încărcatū, și la ce locu este să margă, ca, întîmplîndu-să vre-o primedie, să dē samă.

Rînduiala pripasurilor după cumū s'aū așăzatū să să urmeze, dîndu-să înū sama ispravnicilorū.

Orī la cine să va pripăși orice felū dă vită, să aibă a o ținea cinci zile la casa lui, și, găsăndu-să stăpînulū vitei, cu dovadă și cu chizășie să o dea, și să ia cinci parale de vită cheltuiala și osteneala lui. Iarū, pără înū cinci zile negăsindu-să stăpînulū, să fie datorū acelū ce va avea pripasulū a duce vita la dregătorulū Țînutului, și să ia de la ispravnicū acele cinci parale și pecetluită pe vitele acele de pripasū înū semne cu veletū.

Iarū cine va ținea vite de pripasū mai multu de acele cinci zile tănuite, dovedindu-să, să să pedepsească, și dregătorulū datorū să fie a ține acele vite de pripasū la locū știutū înpregiurulū țîrgului, ca fieștecare păgubașū să știe unde a căuta paguba sa, și, aflîndu-să stăpînulū pripasului, cu dovadă să o ia, dăndū ispravnicului colacū unū leu nou

de calū, iapă și noaozecī de banī noi de boū, și șasăzeci banī noi de vacă, și de alte vite mai micī 45 banī noi; însă să dē și o pară de săptămīnă cheltuiala la zilile de vară, și unū banū pe zi la zilile de iarnă, Noemvri, Dechemvri, Ghenarū și Fevruarū, iarū, schimbîndu-să dregătorulū, pentru cîte vite de pripasū nu s'orū afla stăpîniī lorū ca să le è, să aibă a le da anume înū părū, cu izvodu iscălitū, înū mīna ispravniculū celū noi, și să întoarcă cheltuiala pā citā vrēme a fi ținutū acele vite, după cumū să hotărăște, și să ia și elū izvodū, asămene iscălitū, de la ispravniculū celū noi. Iarū care dinū dregătorī va urmā înpotrivă și va mistui pripasuri, pierzândū colaculū și cheltuiala, să plătească și prețulū vitei ce să va fi prăpădit, cu prețulū ce va încredința stăpînulū vitei, și să fie lipsitū și dinū dregătorie.

Pentru tilhari, în ce chipū să să urmeză.

Tilharii ce vorū prinde Armășăi, să-i aducă la temniță cu lucrurile acele ce să vorū găsi dă furatū asupra lorū, iarū dă lucrurile ce să vorū afla pā la casele tilharilorū, prinū marifetulū ispravnicilorū dă Tănutū, să ia Armășălulū izvodū iscălitū de ispravnicū, dîndū și lucrurile acele pā sama sătenilorū de acolò, și, împlinindu-să paguba păgubașilorū, globa lui Velū Armașū cu Divanulū să să socotească, după vinovăție, și după hotărîrea Divanulū își va lua globa. Iarū tilharii ce-i vorū prinde ispravnicii de pre [la] Tănuturi sau alții dregătorī de pe la margine, vorū lua cele ce vorū găsi asupra tilharilorū: dinū care întii să să îplinească paguba păgubașilorū ce vorū cunoaște dintr'acele lucruri ce să vorū afla la dînșiī, iarū ce nu vorū cunoaște păgubași dintr'acele ce să vorū afla asupra lorū, le vorū lua ispravnicii globă, mișcătoare sau nemișcătoare. Iarū ce vorū avē pe la casele lorū, să facă ispravnicii izvodū iscălitū și, dinpreună cu tilharii, cu faptele lui înū scrisū să-lū trimiță aici, la Velū Armașū, înpreună și cu gazdile lorū ce să vorū dovedi acolò. Și, atîtū lucrurile tilharilorū ce să vorū găsi pā la casele lorū, citū și a gazdelorū, să să dē pā seama sătenilorū, și aice, cu Divanulū domnescū cercetîndu-să, să va hotărī

atita pedeapsa tilhariloru și a gazdeloru, cîtă și împlinirea pagubei păgubașiloru, cumă și gloaba lui Velu Armașu.

Morți de omu ce voru afla dinu pricină de sfadă, sau ori dinu ce pricină, oriunde să voru afla acei ucigași, să-i trimiță dregătorulu Ținutulu cu faptele lui înu scrisu, și cu izvodă iscalitu de ispravnicu, de toate lucrurile loră, care să să dă pe sama Vorneculu satulu, și aice, cercetindu-să cu Divanu, să va hotărî, atitū pedeapsă lu, cîtū și gloaba lui Velu Armașu.

Iarū, pentru ucigași și jacași ce să facu cete, umblindū pinū țară ucigindū și jăcuindū și schingiuindū, pe unū ca aceia cine îi voru prinde, ce voru găsi la dînșii să fie toate ale loră, fiindū prindere cu primejdie de viață, însă afară dinu lucrurile păgubașiloru ce voru cunoaște că sintū ale loră cu dovadă.

Dregătoria ispravniciloru.

LeI bani noi.

— 15 Să ia de totū vinovatu ce să va închide la grosū cîndū să va slobozi, iarū cei ce să voru închide pentru bani Vistierii și pentru datorie, să nu dea.

Căraușie după hotărîre.

Părcălăbie după hotărîre, însă numai la dregătorii de pe la margini.

Pripasurile după hotărîre.

Tilhărie după hotărîre.

Înplineala.

Zece bani de časū cîndū va trimite cu treapădū.

Milile ce au mănăstirile de la Domnie, cu hri-soave, în ce chipū să să urmeză:

Mănăstirea Galata i mănăstirea Frumoasa.

Mortasiipia după condica Vistierii să ia de la iarmaroacele ce sintū rînduite acestorū doao mănăstiri, și să împartă întocmai amîndoa mănăstirile, însă, fiindū că lo-

Lei banî noi.

culu Tîrgușorului este datu danie mănăstirii Frumoasă, să aibă a lua la iarmaroace și chiria locului, adică:

- 40 — de toată dugheana, saū taraba, ori cu ce marță a fi.
 10 — de vatra ce facu focu pentru bucate.
 30 — de crăsmă; iarū parcălăbie să lipsească de totu, fiindu că s'aū datu numaī la marginea țării să să iă.

Mănăstirea Cetățuia.

Mortasiipia după condică, însă numaī la iarmarocu ce să va face la Sfântu-Petru, la Tîrgușoru, iarū chiria locului va lua mănăstirea Frumoasa.

Mănăstirea Copou.

Mortasiipia după condică și chiria locului la doao iarmăroace ce să vor face pe locu Copoului, adică la 20 zile a lui Iulie și la 8 zile a lui Septu.

Mănăstirea Precista dinu Romanu.

Mortasiipia, după condică, dinu tîrgu Romanului.

Mănăstirea Bistrița.

Mortasiipia tîrgulū Bacău, după condică.

Mănăstirea Sfântulū Ioanū Zlatoustū.

Mortasiipia, după condică, dinu tîrgulū Lăpușni.

Mănăstirea Putna.

Mortasiipia, după condică, dinu tîrgulū Siret[iu]lui.

Mănăstirea Horecea.

Brudina, după condică, a podului otū Prutu, dinu Cernăuți.

Mănăstirea Sfintului Spiridon.Venitu de la Galați.Lei bani noi.

- 30 — de fieștecăre salhană.
- 3 — de toată magazaua mare ce a fi în față.
- 2 — de toată magazaua mică ce a fi în față.
- 2 — de toată magazaua mare ce a fi dinu dosu.
- 1 — de toată magazaua mică ce a fi dinu dosu.
- 2 — de toată șaica mare ce să pogoară pe Siretă cu albi.
- 1 — de toată șaica mică, tijă.
- 33 de toată casa ce să voră afla pe hotarulă locului mănăstiri bezmănă.
- 30 de totă catargulă ce să coboară pe Siretă.
- 30 de toată cirma de ulmu pentru corabie.
- 15 de totă trenchetulă.
- 9 de totă siriculă mare.
- 3 de tot siriculă mică.
- 3 de totă tahtaliculă ce să coboară pe Siretă.
- 1 de totă dulapulă ce vine pe Siretă.
- 2 de totă ciftu dulapă.
- 1 de doao grinză saă doi ușoră ce vină pă apă.
- 1 dă doao scîndură de bradă ce vină pă apă.
- 3 de totă carulă cu lemne de focă ce voră veni de vânzare.
- 1 de doao scîndură mară de teiă ce vină pă apă.
- 6 de totă carulă ce va intra înă tîrgulă Gălați, ori cu ce felă de marfă a fi, saă cu chereștă, afară numă de carăle ce voră fi cu zaeră, griă, orzu, mălaiă, popușoi și orice altă felă de grăunță și de sare, — pe acestea să nu să supere.
- 6 sfărmatul fierului, însă de ună drugu.
- Dijma dină viă ce să voră afla pă loculă mănăstiri, după obiceiă.

Alte venituri.Lei banî noi.

Mortasipiia tîrgului Iaşului, după condică.

Mortasipiia Tîrgului-Frumos, tijă după condică.

Părcălăbiia Sorocăi, după condică.

- 2 — vama de pe vinaţele ce ducă Cazacii şi alţii, şi-lă trecū peste hotarū, însă dă bute mare doi lei, iarū de polobocū pe gîumătate, după hrisovū, iarū de pe vinaţele de la Niculiţălū, cîte 60 de banî de bute.

Vînzare rachiului i a horilcii dinū Tîrgulū Ocnei, dupe carte.

Vînzare peştelui i a scumpii, ce trecū peste hotarū, la Trotuşū, după carte.

Venitulū cantarului dinū toată ţara, afară dinū tîrgurile ce sîntū date pe la alte mănăstiri, după hrisovū.

- 6 sfărămatul fierului dinū tîrgulū Iaşi, după carte, însă de unū drugū.

- 1 de toată oca de ceară ce trece peste hotarū.

- 3 de totū drobulū de sare ce s'a rădica dinū miğlă, orî cu banî, orî veresie, cumū şi dă sare de coţeţū ce s'a striga drobū, i de Gălaţi.

- 15 — de totū carulū cu liptcānie ce să va descărca, iarū de trecătoare pe gîumătate, iarū de pe postajăle ce aducū Jîdovii şi alţii, iarăşi să să iă după hrisovū.

Mortasipiia după condică de iarmaroacele ce să vorū face la Tîrgulū-Noū, adecă Sfintulū Theodorū, Floriile, Sfintulū Gheorghie şi Rusaliile.

Venitulū cotăritului dinū toată ţara, de la cei ce vîndū cu cotulū, adecă:

Lei banî noi.

- 3 — Liptcanii, şi
3 — Jîdovii postăvari, şi
2 — Bogasierii pămîntenî i Armenii pămîntenî, şi
2 — Abagerii i sucmanarii, şi

Lei banî noi.

- 2 polu Sîrbii și Armenii streini și
 1 polu Jidovii i alții ce vîndu mărunțușuri cu cotulū, și dă-
 săgarii ce umblă pinū țară și vîndū cu cotulū.
 Doao crîșme și doao trunchiuri dinū Tîrgulū Eșului
 iarășî să fie scutite de toate angăriile, după hrisovū.

Catalogū de rînduiala boierilorū după cumū s'au
 așăzatu stēpena fiecării dregătorii.

- Velū Logofătū.
 Velū Vornecū de Țara-de-josū.
 Velū Vornecū de Țara-de-susū.
 Hatmanū i pārcălabū sučavschiū.
 Velū Post.
 Velū Spăt.
 Velū Vist.

Iarū, de s'a întîmpla să fi fostū mai înnainte într'altă bo-
 erie mai mare, să să păzască rangulū și cinstea boerii care
 au fostū mai înnainte.

- Velū Banū.
 Velū Pah.
 Velū Stolnicū.
 Velū Camenarū.
 Velū Comisū.
 Velū Agă.
 Velū Camarașū.
 Velū Gramaticū.
 Velū Sărdarū.
 Pārcălabū de Galați.
 Staroste de Putna.
 Staroste de Cernăuți.
 Velū Medelnicerū.
 Velū Portarū.
 Velū Clucerū.
 Velū Sulgerū.
 Velū Jicnicerū.
 Velū Pitarū.

Velū Șătrarū.
 Velū Armașū.
 Velū ispravnicū de Curte.
 Velū Cuparu.
 Velū Vameșū.
 Vornicū de Botoșanī.
 Velū Căpitanū de Iefeciī.
 Velū Căpitanū de dărăbanī.
 Vtori Logofătū.
 Vtori Post.
 Vtori Spat.
 Vtori Vest.
 Treti Logofătū.
 Vătafū de aprozi.
 Ceaușu de aprozi.
 Vătafu de copii.
 Vornicu gospojdiī.
 Logofātu de Vistierie.
 Velū Căpitanū de Grecenī.
 Vornicū de Cîmpulungu otū Suceava.
 Velū Căpitanū de Iași, — până aicea cu căftane.
 Vtori Pah.
 Vtori Stolnicū.
 Vtori Comisū.
 Vtori Cămărașū.
 Vtori Gramaticū.
 Ič-čohodarū
 Treti Postelnicū.
 Treti Spăt.
 Treti Vist.

Dieciī de Visterie i postelnicèi.

Vtori Portarū.
 Becerulū.
 Velū Cahfegiū.
 Divictarulū.

Credincerulū.
Velū Ciubucciū.
Velū Șerbecciū.
Stolnicū dă Curte.
Ibrițtarulū.
Sofragiu.
Sandangiu.
Rahtivanu.
Treti Comisū.
Treti Gramaticū.
Treti Portarū.
Velū Căpitanū de Coțmanī.
Vornicū de Cîmpulungu Rusăscū.
Velū Căpitanū de Tecuçu.
Velū Căpitanū de Codru.
Vornicū de Poartă.
Logofătū de taină.
Camarașū de izvoade.
Poroșnicū.
Polcovnicū.
Bașū-Cîohodarū.
Bașū-Bulubașū dinū Curte.
Velū Căpitanū de Ropce.
Velū Căpitanū de Neamțu.
Velū Căpitanū de Agîudū.
Vornicū de Vrance.
Velū Căpitanū de Covărlui.
Velū Căpitanū de Lăpușna.
Velū Căpitanū de Orheiū.
Velū Căpitanū de Soroca.
Velū Căpitanū de Dorohoiū.
Velū Căpitanū de Ciuhurū.
Vtori Medelnicerū.
Vtori Clucerū.
Vtori Sulgerū.
Vtori Jicnicerū.
Vtori Pitarū.

Vtori Șătrară.
 Vtori Armașă.
 Satără-Bașă.
 Pivnicerulă.
 Vătafulă de Păhărnice.
 Vătafulă de aprozi.
 *Vătafulă¹ de copii.
 Stegarulă de copii.
 Vtori Bulubașă dină Curte.
 Căpitanulă de drăgan.
 Sotniculă.
 Căpitanulă de vânători.
 Bașă-Bulubașă Hăt[mănescă].
 Bașă-Ceaușă Agescă.
 Bașă-Bulubașă Agescă.
 Vtori Bulubașă Hăt[mănescă].
 Treti Bulubașă Hăt[mănescă].
 6 Bulubași Agești.
 Bučucașă Agescă.
 Căpitană de cîmpă a Hat[mănic].
 Căpitană de băltagă a Agii.

Venitulă Logofetii cei Mară.

Lei bană noi.

5 — de pungă pe slujbele Visterii i a Cămării, ce s'oră vinde la cochă vechă, adecă desătina, goștina, vădrărită, cunița leșască i armenească de vară, i cunița armenească de iarnă, ce daă pentru agiutorință, i ocna i vama cu mortasipiile, i alămulă i ușurulă²; iară care dintr'aceste slujbe să voră căuta înă credință pe soma tableloră ce-oră da la Vistierie, socotindu-să cîte 5 lei de pungă, să să dă de la Vistierie cu pecete gospodă.

¹ În loc de «vătafulă» e la aceste două rînduri: «estă».

² Ușurul.

Venitul Vornicii cei mari de Țara-de-giosu.

Lei banî noi.

- 15 de totu' bou de negoțu' ce trece peste hotaru'.
- 15 de calu', iapă tijă ce va trece peste hotaru'.
- 9 de vaci i de alți boi de gîug i giuncanî ce voru' trece peste hotaru', afară de boi i de alte vite de zalhană, fiindu' pentru zahereaoa Capanulu'.
 — 15 de bou ce cumpără boștneni¹ și-lu' trec peste hotaru'.
 5 polu' de toată căldarea ce lucrează horilcă de piine pe la orice velniță în toată țara într'unu' anu' odată, începîndu-să de la zi întiiu' a lui Ghenaru'.

Venitul Vornicii de Țara-de-susu.

Lei banî noi.

- 5 polu' de toată butea cu horilcă numai, ce vinu' dinu' Țara Leșască, iară de polobocu' pe giământate.
 Mortasipiia, părcălăbie și camăna tîrgulu' Chișinău, după cumu' s'au' așăzatu' la condică.

Venitul Hătmăni.

Lei banî noi.

- 1 — Vornicu' de Cîmpululungu otu' Sučava, cu doaozeci de pañiri.
- 30 — Velu' Căpitanu' de Ropce, cu 20 pañiri.
- 30 — Velu' Căpitanu' de Neamțu, cu 20 pañiri.
- 30 — Velu' Căpitanu' de Troțușu, cu 30 pañiri.
- 20 — Velu' Căpitanu' de Agiudă, cu 15 pañiri.
- 30 — Vorniculă de Vrance, cu 15 pañiri.
- 30 — Bașbulubașa de Focșani, cu 50 slujitori.
- 120 — șase căpitanî otu' Focșani, cîte 20 lei dă căpitanu', cu 300 slujitori, cîte 50 slujitori de steagă.
- 30 — Căpitanu' de menzilă otu' Focșani.
- 50 — Velu' Căpitanu' dă Tecuci, cu 50 slujitori.
- 30 — Velu' Căpitanu' de Covurluiă, cu 50 slujitori.
- 30 — Bașbulubașa otu' Galați, cu 50 slujitori.

¹ Bosniaci, Boșnegi.

Lei bani noi.

- 60 — trei bulubași otă Galați, cîte 20 lei, cu 150 slujitori, cîte 50 slujitori dă steaguri.
- 30 — Căpitanu de menzilă otă Galați.
- 50 — Căpitanu de Puțani, cu 200 călărași menzalgii.
- 30 — Căpitanu de Sohului (*sic*), cu 100 călărași menzalgii.
- 50 — Căpitanu de menzilă otă Bărlad.
- 50 — Căpitanu de menzilă otă Vaslui.
- 100 — Velu Căpitanu de Grecești, cu 30 de săimeni.
- 50 — Velu Căpitanu de Codru, cu 20 de săimeni.
- 10 — Căpitanu otă Fălci, cu 70 călărași.
- 10 — Căpitanu otă Huși, cu 60 slujitori.
- 20 — Velu Căpitanu de Sorocea, cu 30 slujitori.
- 10 — Sotniculu otă Sorocea, cu 20 cazaci.
- 10 — Vătată de împlători, cu 15 împlători.
- 15 — Căpitanu otă Iarova, cu 30 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Japca, cu 30 călărași.
- 30 — Căpitanu de Heru, cu 60 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Cosăuți, cu 50 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Văsălcău, cu 50 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Rugh, cu 20 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Săneteuca, cu 20 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Cernila, cu 18 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Vadulă Rașcovulu, cu 20 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Salce, cu 15 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Vărtejăni, cu 15 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Solunceni, cu 15 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Volăvneț, cu 15 căzaci.
- 15 — Căpitanu otă Vadu Nimereuca, cu 15 căzaci.
- 50 — Velu Căpitanu de Coțmani, cu 30 slujitori.
- 15 — Căpitanu otă Chesălău, cu 20 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Hliviște, cu 20 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Costești, cu 20 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Sarapciu, cu 20 călărași.
- 15 — Căpitanu otă Subranești cu 20 călărași.
- 15 — Căpitanu de bărani otă Cernăuți, cu 50 de bărani.

Lei bani noi.

- 10 — Vătafă de înblători, cu 30 de înblători.
- 50 — Vornică de Cîmpulungu-Rusăscă, cu 15 panțiri.
- 20 — Velă Căpitană de Iubănești, cu 50 panțiri.
- 20 — Velă Căpitană de Dorohoiu, cu 30 slujitori.
- 50 — Căpitană de menzilă otă Ștefănești i Crasnaleuca.
- 20 — Velă Căpitană de Cîuhoră, cu 30 slujători.
- 30 — Căpitană de Tabără, cu 100 călărași menzălgi.
- 30 — Căpitană de Răzina, cu 110 călărași menzălgi.
- 20 — Căpitană de Bălănești, cu 40 călărași.
- 20 — Căpitană de Măgură, cu 50 călărași.
- 20 — Căpitană de Răsipeni, cu 20 călărași.
- 20 — Căpitană de Boldurești, cu 100 călărași.
- 20 — Căpitană de Sinești i Mircești, cu 50 călărași.
- 100 — Velă Căpitană de Eși.
- 100 — Poroșnică.
- 80 — Baș bulubașă hătmănescă, cu 53 slujitori.
- 300 (?) — trei bulubași, cu 159 slujitori, cite 2 de steagu.
- 30 — Bașbulubașă dină Curte, cu 33 slujitori.
- 20 — Bașbulubașă dină Curte, cu 33 slujitori.
- 20 — Căpitană de drăgană, cu 23 slujători.
- 20 — Sotniculă, cu 53 slujitori.
- 100 — cinci căpitani de Arnăuți, cite 20 lei, cu 100 Arnăuți, cite 20 la steagu.
- 50 — Căpitan de vânători, cu 53 vânători.
- 1 — polă de totă slujitorulă ce să arată la rânduiala Hăt. la fieștecare zapciă.
- 1 — dină 15 lei ce să dă de la Visterie pentru cumpăratulă cailoră de menzilă pe citi cai noi să voră cumpăra, iară pe cai vechi să dea căpitanulă de menzilă cite polă leă de cală, socotindu-să doi dreptă unulă.
- 50 — Căpitană de menzilulă Eși.
- 10 — Vătafă de vărniceri i de pisărari (*sic*).
- 10 — Vătafă de cărămidari i de olari.
- 30 — Calfa de teslari.
- 30 — Calfa de zidari.

Și acești doi vătăji și doao calfe să poarte de grijă ca oricui arū trebui să cumpere varū, piatră, cărămidă, cumū și cine arū avē trebuință să tocmască zidarī și teslarī prinū marafetulū zapciilorū, făcândū tocmală, ei să dē samă de orice pagubă s'arū întîmpla, ori de arū fugi vre unii, ori de arū mînca bani, saū de n'arū isprăvi lucrulū. Și, acești doi vătăji și doao calfe fiindū scutiți dă birū și de alte angării, să ē fieștecare vātafū saū calfă dinū prețulū marfi saū a lucrulū cîte unū banū de leū.

Patru culucuri să pue Hatmanulū la patru locuri: la Tătărăși, la Feredeī, la Broșteni și la Muntenime, cîte 4 slujitori și unū zapciū la fieștecare locū, și fieștecare culucū să scoată doao fānare înū fieștecare sară, și mahalagii să dē cîte optū parale dă fānarū pă toată sara cîndū i-a veni rîndulū după izvodū de mahalagii cu iscălitura Hatmanulū, nerămăindū nime scutitū, orice braslă s'arū numi, afară numai casăle boerilorū, mazililorū, neguțătorilorū i ruptașilorū i femeī fără de bărbatū și fără dă fecorū de slujbă, să nu să supere.

Totū venitulū Hătmăanii ce s'aū socotitū pe unū anu, să dē fieștecare pe giumātate la Sfāntu Gheorghe și pe giumātate la Sfāntu Dimitrie, și zapcii c-orū fi datū poclonū pe polū anu, de va vrē Hatmanulū să-lū schimbe piste vreme, să i să întoarcă poclonu, poprindū Hatmanulū numai pe cîtă vreme va fi stătutū zapciū.

2 trunchiuri i 2 crășme să fie scutite de toate angăriile i de agiutorință.

Venitulū Postelnicii cei Mari.

Lei banī noi.

- 1000 — dinū vama gospodū, iarū, de să va vinde, să dē de la sāne mușterii ce vorū cumpăra vama, piste suma cumpărătorii.
- 500 — dinū ocna gospodū, iarū, de să va vinde, să dē de la sine mușterii ce cumpără vama, piste suma cumpărăturii.
- 1000 — dinū una pară ce s'aū rînduitū la havaeturile boe-

Lei banî noi.

- riilor, dinu cinci parale pe leu, răsura agiutorinții.
- 500 — dinu una pară ce s'aŭ rînduitu la havaeturile boeriilor, dinu cinci parale pe leu, răsura mucariului.
- 250 — leafa pe lună de la Visterie, cu pecetluită gospodă.
- 100 — Avaetu caftanului dregătorii, de la Velu Logofătă și până la Velu Vist.
- 80 — Avaetulu de la Velu Banu și păra la starostele dă Cernăuți.
- 50 — Avaetulu de la Velu Medelniceru și păr' la Vornicu de Botoșani.
- 30 — Avaetulu de la Velu Căpitanu de lefecii și păra la 3 Logofătă.
- 15 — Avaetulu de la Vătafulu de aprozi și păra la 3 Vist.

Venitulă Visternicii cei Marî.

- 1000 — dinu vama dinu Ocnă.
- 300 — la fieștecare čfertu dinu polu pară ce s'aŭ rînduitu la havaeturile boerilor, dinu 5 parale de leu, răsura zlotașilor, bezu răsura mazilii a ruptelor.
- 1000 — dinu una pară ce s'aŭ rînduitu la havaeturile boeriilor, dinu cinci parale de leu, răsura agiutorinții.
- 500 — dinu una pară ce s'aŭ orînduitu la havaeturile boerilor, dinu cinci parale de leu, răsura mucariului.
- 150 — cu pecetluită gospodă, dinu trei slujbi, desătina, goștina, vădrăritulu, cite 500 lei dinu slujbă.
- Răsurile dăjdilor mazililor i ruptașilor.

Venitulă Spătării cei Marî.

- 3 de totu drobulu i steție de sare i de cotețu care să strigă drobu, ce s'a vinde și s'a rădica dinu

Lei banî noi.

măglă, să dè cumpărătorul, oricine arū fi, măcarū cu banî gata de va cumpăra, sau veresiia, sau măcarū şi cămăraşi de ocnă, de vorū rădica sare dinū măglă cu cheltuiala lorū, să plătească fieştecare acestū venitū, cîte trei banî.

Venitulū Băniî ceî Marî.

- 3 de totū drobulū i steţie de sare i de coteţū care să strigă drobu, ce s'a vinde şi s'a rădica dinū măglă, să dè cumpărătorul, oricine arū fi, măcarū cu banî gata de va cumpăra, sau veresiia, sau măcarū şi cămăraş de ocnă, de vorū rădica sare dinū măglă cu cheltuiala lorū, să plătească fieştecare acestū venitū, cîte trei banî.

Venitulū Păhărniciî ceî Marî.

- I — de toată bute cu vinū ce vine din gîosū înū tîrgulū Iaşiî, cumū şi de la alte potgoriî asămene, afară dinū vinaţele ce vorū fi de prinū pregiuru Eşuluî, iarū de polobocū pe giumătate; însă părintele Mitropolitū, episcopii şi toţi veliţi boeri, cu boeriî şi fără de boeriî, piră la Velū Comisū, cumū şi giupănesăle sărace ce le or fi fostū boeriî păra la aăastă dregătorie, să nu dè leu de bute pe dreptū vinulū ce vorū avè dinū viile lorū; iarū cariî dinū boeriî aceştia va numi nis-careva vinū a oamenilorū săî sau a altorū oameni streini pe numele săū, aflăndu-să de Velū Pah., să aibă a lua venitulū Păhărniciî indoitū de la acelū cu vinulū.

Dinū ortulū stărostescū de la Putna să iă Velū Pah. pe giumătate.

Venitulū Stolniciî ceî Marî.

- 2 — de totū pogonulū de tiutiuinū, pogonăritū cu măsura ce este înū Visterie, făcîndu-să şi şfări cu

Lei bani noi.

pecete gospodū, și, dinū totū venitulū č-a cuprinde orī inū vānzare orī inū credință, să iā Velū Stolnicū doi bani, iarū unū banū să va da lui Velū Medelnicerū.

Venitulū lui Velū Cămănarū.

Velū Cămănarū va lua venitulū camenii după cumū să cuprinde inū condică, afară din tîrgurile ce sîntū date altora.

Să iā de toată vita ce s'a tăia la trunchiū cîte o parā, și de oae, caprā cîte unū banū, avîndū purtare de grijă să să afle carne îndestulū, și să fie scutitū de birū.

- I — fieștecare pităriță ce va vinde piîne, pe trei luni unū čfertū.
- 55 — adică 20 zăr[macupī], starostele de Jidovi, cu toată breasla jădovască, pă trei luni unū čfertū.
- 20 — starostele de Armeni, cu toată brasla armenască, pe trei luni unū čfertū.
- 50 — vătafulū de chiragiī i de cărăuși, urmîndū vătafulū cu carte după rînduiala condicii ce arată pentru venitu său, și să fie scutitū de birulū Visterii.
- 80 — starostele de neguțătorī streini, și să fie scutitū de birū.
- 8 — optu starosti, însă starostele de cibotarī ce lucrează săftieni, i starostele de cibotarī ce lucrează teletinū, i starostele de tălpălarī, i starostele de cojocarī, i starostele de bărbieri, i staroste de sucmănarī cu starostele de abagerī i șlicarī, și acești optu va da fieștecare poclonu său, cîte doi polū lei do (*sic*) omū într'unū anū, cîte zăci lei pe čfertū, pi trei luni unū čfertū, și fieștecare, fiindū scutitū de biru Visterii, să iā și carte gospod de starostiē breslei sale.

Lei bani noi

- Toate aceste poclone, începîndu-să de la Ghe-
narū, să dē fieștecare poclonū ce s'aū arătātū,
însă pe trei luni unū čfertū.
- 30 — de toată cărcma înū săptămîna ča mare, la în-
ceputulū postului mare, pecete agească, însă să
poarte de grijă înū totū postulū ca să nu fie
la crășme adunături cu beție și cu țiganī.
- 45 — de la vinovații ce să vorū închide înū grosū, cîndū
să vorū slobozi, afară de vinovați ce să vorū
închide pentru birū și pentru datorie.
- doao trunchiuri i doao crășme să aibă dum. Velū
Agă, scutite de toate angărele i de agiutorință.

Rânduiala fănarilorū i culucurilorū.

- Trei fānari Tîrgulū-de-susū.
- Unū fānaru Tîrgulū Fāiniī.
- Trei fānare Bārboiū.
- Doao fānare Băibărăcărie.
- Unū fānarū Cizmărie.
- Cinci fānare Tîrgulū-de-giosū.
- Patru fānare Podu-Vechiū.
- Doao fānare Ulița-Mare.
- Și fieștecare dughengiū, cîndū i-a veni rāndulū, să dē optū
parale de fānarū, adecă doao parale pentru lumănări și
șasă parale fanaragiului, însă dum. Velū Agă să pue oa-
menī de credință ca să păzască fānarulū.

Culucuri.Velū Cămărașū,Lei bani noi.

- 110 — Hahamū-bașa într'unū anū.
- 110 — Starostiī de Jidovi, tijū.
- 30 — Starostele de Armenī, tijū.
- 100 — Starostele de neguțatoriī streiniī fāră birū,
- 50 — Starostele de cuiungiī¹.

¹ Cuiungiī.

Lei banî noi

Toată cheltuiala cămării, după preţul ce-i va pune Domnul.

Velū Gramaticū.

- 150 — leafă pe lună de la Visterie.
 250 — dinū una pară ce s'au rînduitū la veniturile boeriilorū, dinū cinci parale răsurile agiutorinţi.
 150 — din una pară ce s'au rînduitū la veniturile boeriilorū, dinū cinci parale răsurile mucarerului.

Velū Sărdarū.

- 30 — Căpitanulū de călăraşi mezilgiū otū băraiacu, cu 110 călăraşi.
 30 — Căpitanulū de călăraşi mezilgiū otū Gangura, cu 80 călăraşi.
 30 — Căpitanulū de călăraşi mezilgiū otū Chişinăū, cu 110 călăraşi.
 30 — Căpitanulū de călăraşi sărdăreşti, cu 150 călăraşi.
 50 — Căpitanulū de Jora, cu 50 călăraşi.
 30 — Velū Căpitanū de Lăpuşna, cu 30 panţiri.
 20 — Căpitanulū de călăraşi menzilgiū otū Lăpuşna, cu 80 panţiri.
 30 — Căpitanulū de Orheiū, cu 30 panţiri.
 2 — de totū satulū într'unū anū, otū Lăpuşna, Orheiū, însă unū leū la Sfântu Gheorghe i unū leū la Sfântu Dimitrie.
 Poclonu de la vătafulū de călăraşi i de chirigiū după cumū să va putē tocmī, şi vătafulū va urmā cu carte gospodū după rānduiala condiciī.

Părcălabulū de Galaţi.

- 20 — de totū carulū saū căruţa saū carū mocănescū, orī cu ce felū de marfă va fi, ce va veni înū ţară de peste hotaru, orī de a descărca orī de

Lei banî noi

- a trece, şi, luîndu cărţulie, să fie nesupăratu înu toată ţara.
- 20 — părcălăbie, de totu carulū i căruţa saū carū mocănescū, ori cu ce altū felū de marfă arū fi, care nu să arată anume, eşindū dinū ţară peste hotarū, afară din zahereaoa mucaesē şi afară dinū zahereaoa ce să va descărca înu Tîrgulū Galaţilor pentru îndestularea norodulū.
- 6 ocă sare de totū carulū mare ce va discărca înu Galaţi, iarū dinū carulū micū pe gîmătate.
- 30 — de polobocu cu miere.
- 20 — de carulū cu scănduri, iarū de ceilaltă cheresetē să plătească cîndū să va încărca înu corabie într'acestu chipū, însă :
- 20 de 7 dulapī.
- 20 de 20 grinzī.
- 20 de 100 drugī.
- 20 20 de tumurugi.
- 20 100 sticerī de bradū.
- 20 90 matracurī.
- 1 — polū de toată corabiia ce leagă la schelă şi să încarcă.
- 2 — de oia ce cumpără streiniū şi trecū piste hotarū, afară dinū mumbaeoa împărătească.
- Poclonulū cărăuşii, asămenea ca la Sărdărie.

Pripasurile de Țănutū Covurluiulū, după condică.Lei banî noi.

- 1 de saculū cu făină de la neguţitorulū ce trece dinū ţară piste hotarū.
- 3 de chila dă malaiū, orzū, popuşoiū, de la neguţitorulū ce încarcă pînū corăbii şi trece piste hotarū.

Stărostiia Putnei.

- 24 de toată vie a fieştecăruia birnicū ţaranū la vreme culesulū, însă numai dinū podgorie Odobeşti-

Lei banî noi

loru i a Crucii i a Țișestiloru pără la Trotușu, pentru vadra starostească, iarū viile mănăstirești, boerești, negușitorești, mazilești și ruptășăști să nu să supere.

3 Ortulū stărostescū de totū carulū cu vinū ce să încarcă, iarū de la aceste potgorii arătate mai susū, pînă înū Trotușu, însă de carū, iarū nu de vasū, și numai de la cei ce plătescu cu vădrăritū, să ia acești bani, cumū și pe vinulū ce rămîne pinū crăcme să ia de vasū mare de la o sută de vedri înū susū, iarū pe alte vasă mai mici și poloboace să nu să supere, iarū de la Trotușu înū susū să nu supere, nici de la cărăle cu vinū ce vorū fi cu vinațū de la alte Ținuturi și vorū trece pe Ținutul Putnei, să nu de acestū venitū.

20 Părcălăbie, de totū carulū i căruța, saū carū mocănescū, cu orice felū de marfă arū fi, care nu să arată anume, eșindū dinū țară piste hotarū, afară dinū zahereaaoa mucaesē și afară dinū zahereaaoa ce să va descărca înū târgulū Focșanilorū pentru îndestularea norodulū.

Poclonu vătafulū de cărăuși, asemenea ca la Sărdărie.

2 Să ia de toată oaia ce cumpără negușitori și petrecū peste hotarū, afară dinū mumbaeoa înpăratească, adegă doi bani.

Pripasurile dinū totū Ținutulū Putnei, după condică.

Stărostiia de Cernăuți.

15 de boū, vacă de negușătorie ce va trece înū ceia parte peste hotarū, în Țara Leșască, iarū pămînteni ce ducū vite înū Țara Leșască de vânzări, pe cîtū n'orū putē vinde și le vorū aduce inna-poī, să nu să supere.

Lei bani noi

- 20 de calū, iapă, asemenea.
- 2 de oaie, capră, tijū.
- 3 de rămătorulū ce va trece înū ceia parte, înū Țara Leșască.
- 2 — de totū satulū într'unū anū, însă un leū la Sfântu Gheorghe și unū leū la Sfântu Dimitrie.
- Părcălăbie după condicī.
- Pripasurile după condicī.
- Pocloulū vâtafulū de cărăuși i de chiragiī, tijū.
- Și dintr'acestū venitū a stărostii să aibă a da lui Velū Armașū 500 lei pe anū, pă trei lunī unū ȃfertū, cīte 125 lei de ȃfertū, și să mai dē 240 lei lui Velū Căpitanū de Coțmanī, cīte 20 lei pe lună și 240 lei lui Velū Șătrarū, cīte 20 lei pe lună, iarū pentru 4 bani ce lua căpitanulū de Coțmanī de totū carulū ce vinē oamenii dinū Țara Leșască și încărcă fănū și lemne și le trecē piste hotarū, să lipsească, nicī să aibă voe, fiindū hotărăre ca numai pămīntenī să ducă cu carăle lorū finū și lemne, cariī ca niște pămīntenī să nu să supere cu nicīunū avaetū și pe lemne, iarū cei dinū Țara Leșască să fie popriți.

Velū Medelnicerū.

Va lua a tria banū din soma slujbiī pogonăritulū, de tiu-tiunū, după cumū arată la venitulū lui Velū Stolnicū.

Velū Portarū.Lei bani noi

- 150 — leafă pe lună de la Vist., cu pecete gospodū.
- 250 — dinū una pară ce s'aū rănduitū la havaeturile boeriilorū, dinū cincī parale de leū răsura agiutorinței.
- 150 — la mucarerī, asămenea.

Lei bani noi

- Poclonulū dă la fieștecare portărelū într'unū anū,
avîndū cincîzăci dă portărei.
1 — polū pe anū de la fieștecare ușerelū.

Velū Clucerū.

- 4 — de toată stîna ce să vorū afla înū partea munte-
lui pără înū Siretū, însă hrîsoavele ce arū fi în-
noite de Domnu, să să păzască.

Sulgeriia cea Mare.

- 6 — de totū rămătorulū ce va trece peste hotarū, ori
pe unde.

Velū Jicnicerū.

- 500 — dinū părcălăbie Galaților, pă trei lunī unū čfertū,
cîte 125 lei la čfertū.

Velū Pitarū.

- 500 — dinū părcălăbie Gălaților, pă trei lunī unū čfertū,
cîte 125 lei la čfertū.

Velū Șătrarū.

- 240 — dinū stărostiia Cernăuțului, cîte 20 lei pe lună.

Velū Armașū.

- 5 — de la fieștecare armășelū pe anū, pe trei lunī unū
čfertū.
1 — polū de totū dărăbanulū și pușcașulū, pă trei lunī
unū čfertū.
7 — polū de la vinovații ce să vorū slobozi dinū tem-
niță, din care
1 — polū să dē isprav. de Armași.
— 60 păzitorilorū.

Lei bani noi

- 10 — de la ispravnicii de Armașu, poclonu pe țăfertu.
 Întreiala de la Armași ce mergu cu treapădă.
 500 — dinu stărost. de Cernăuți pă trei luni țăfertu, cite
 125 lei la țăfertu.
 Rînduiala tălhariloru să să urmeză după hotărî-
 rîrea condiceî.
 250 — dinu una pară dinu răsura agiutorinței.
 150 — dinu mucareru, tijă.

Velu ispravnicu de Curte.

- 250 — dinu una pară, răsura agiutorinței.
 150 — dinu mucareru, tijă.
 cheltuiala Curții gospodă.
 Țiganiî gospodă.

Velu Cuparu.

- 45 buorulu de toată cărcma mare saū mică, ce să
 voru afla înu toată țara, ori pe la tărguri, ori pe
 la țară, odată într'unu anū, începîndu-să de la
 luna lui Ghenarū.
 30 — leafă pă lună, dinu Visterie.

Velu Vameșu.

- 60 — leafa pă lună dinu bani vămii, bezū zece lei leafa
 gramaticuluî vămii i baniî cărțuliilorū.

Vor. de Botoșani.

- A treia banū dinu soma mortasipii Botoșanilorū.
 Rănduiala dregătorii isprăvnicești după condică, afară dinu
 părcălăbie, fiindū hotărîre numai la margine să să iă.

Velu Căpt. de lefecii.Lei bani noi

- 1 — polu de totu slujitorulu, într'unu anū, cu 159 slu-
 jitori, strajă a treia sară.
 30 — leafă pă lună otū Vist.

Lei bani noi

Velū Căpt. de dărăbani.

- 1 — polū de totū slujitorulū într'unū anū, cu 159 slujitorī strajă a treia sară.
25 — leafă pă lună otū Vist.

Vtori Logofătū.

- 2 — de toată piatra la hotărîtulū moșiilorū, afară dinū doi lei a Vorniculuī de Poartă, saū alți hotarnici.
5 — polū, adică doi zări, de totū hrisovulū de întăritură de moșie saū dă întăritură pe hotarnică, protocolindu-să de Velū Logftū, pe cîte moși vorū intra într'acelū hrisovū, de toată moșiia să ia cîte doi zări, afară dinū cheltuiala hrisovuluī, fiindū iscălitū și dă gospodū, și, trecîndū 2. Logft. la condică, să iscălească, arătîndū că aū trecutū la condică.
— 30 — de toată cartea gospodū de hotărîtū, afară dinū cinci parale scriitoruluī, care, fiindū protocolită dă Velū Logftū, să iscălească și 2. Logftū dinū dosū, ca să să nu facă printr'altă mînă.
20 — leafă pe lună otū Vist.

Vtori Post.

- 40 — leafă pă lună otū Vist.

Vtori Spătarū.

- Părcălăbie, după condică, a Ținutuluī Fălciuluī, a Grecenilorū i a Bacăuluī.
240 — dinū venitulū Sărdării pe anū, însă cîte 20 lei pe lună.

Vtori Vist.

- 250 — dinū una pară răsura agiutorinței.

Lei banî noi.

- 150 — dinū mucarerū, tijū.
 150 — dinū polū parā la fieştecare čfertū.

Logoteŭiia a treilea.

5 — polū, adică doi zārī, de hrisovū de moşie ce s'aū hotărîtū cu giudecata Divanului, fiindū protocolitū de Velū Logftū şi iscălitū de gospodū, şi să protocalească şi 3^u Log. mai gîosū, şi, trecîndu-să la condica sa, să iscălească condicarulū dinū dosū, însă, pe cîte moşii vorū intra înū hrisovū, dā toată moşiiā să iā doi zārī, afarā dinū cheltuiala hrisovului.

5 — polū, adecā doi zārī, de hrisovū, de alte pricinī ce să hotărāscū cu Divanulū gospodū, protocolindu-să de Velū Logftū i de 3. Logftū i de condicarulū, după urmarea celor alalte, fiindū iscălitū şi de gospodū, iarū, fiindū numai cu pecete, să iā unū zārū.

De hrisovulū de milā, socotindu-să cîtū coprinde mila, să iā zečuiiala, afarā dinū cheltuiala hrisovului.

De anaforale de moşii saū orī de ce pricinā, întărindu-să cu pecete gospodū şi iscălitura gospodū să iā unū zārū, iarū, fiindū numai cu pecete, polū galbănū, afarā de cheltuiala scriitorului.

30 — de carte de jalobā orī legatā orī daşnicā, afarā dinū cinci parale a scriitorului.

Vătafulū de aprozi.

- 30 — poclonulū de la is. de aprozi.
 2 — polū poclonulū pe anū de la fieştecare aprodū:
 Înplineala.
 Întreiala.

Ceaușul de aprozi.

Asămene însă să împartă dinu totu venitū, doi bani vătafului și unū banū ceaușu.

Vătafulu de copii.

Lei banu noi.

Asămene.

- 30 — Poclonū pe anū de la ispravnicu.
15 — de la stegarū.
de la copii dinū casă, după hrisovū.

Vor. gospodū.

- 40 — leafă pă lună otū Vist.
a treia banū dinū mortasăpiia Botoșanilorū, bezū
pe atita ce s'aū datū Vornicului.

Logofătulū za Vist.

- 20 — leafă pă lună otū Vist.
250 — dinū una pară răsura agiutorinții.
150 — dinū mucarerū tijū.
5 — zări de la Velū Logftū pin' la Velū Medelnicerū,
pe carte gospodū de venitū boerii după condică.
4 — zări de la Velū Medelnicerū păr' la Velū Căpi-
tanū de lefecii, tijū.
2 — zări de la Velū Căpitanū până la celū dinū urmă,
tijū.
4 — zări de la fiește[care] isprav. ce să va face pe
carte gospodū de is:
1 — zări de carte de milă.
1 — leū de alte cărți.
2 — zări de hrisovū ce să va face de la Visterie, afară
dinū cheltuială.

Velū Căpt. de Greceñi.

Răsurile dinū čfertū.
la agiutorință i la mucareru otū Vist.

Cărauşie după condică i alte rândueli după con-
dică a isprăvniciei, afară de părcălăbie.

Vor. de Cîmpulungă otŭ Sučava.

Răsura dinŭ čfertŭ, iarŭ la agiutorinŭă ŝi la mu-
carerŭ dinŭ Vist.

Rânduiala dregătorii isprăvniceŝti după condică.

Velŭ Căpt. de Iaŝi.

Lei banŭ noi

- 15 — leafă pă lună otŭ Vist.
răsură dinŭ agiutorinŭă i dinŭ mucarelŭ.

Vtori Paharnecŭ.

Părcălăbie Dorohoŭ, Tecučulŭ, Neamțulŭ, după
condică.

- 120 — dinŭ venitulŭ părcălăbii Gălașilorŭ pe anŭ, înŝă
cîte zăci lei pă lună.

Vtori Stolnicŭ.

- 120 — dinŭ venitulŭ ispravniciei Tecučuŭlŭ pe anŭ, înŝă
cîte zăce lei pe lună.
Mortasipiia după condică. a tîrguluŭ Vasluiuluŭ.

Vtori Comisŭ.

- 30 — leafă pe lună otŭ Vist.

Vtori Camarașŭ.

- 40 — leafă pe lună otŭ Vist.
240 — dinŭ venitulŭ stărostii Putnei pe anŭ, înŝă cîte
20 lei pă lună.

Vtori Gramaticu.

- 30 — leafă pă lună otŭ Vist.

Iș-čohodaru.

Lei banî noi

- 20 — leafă pă lună otŭ Vist.
cheltuiala iș-čohodării.

Treti Post.

- 20 — leafă pe lună otŭ Vist.

4 3^u Spat., însă feciori de boeri.

- 40 — leafă pe lună otŭ Vist., cîte zăci lei dă omŭ, însă
pă rîndŭ.

3^u Vist.

- 100 — la čfertŭ dinŭ polŭ pară, răsura dinŭ cincî parale.
150 — dinŭ una pară, răsura agiutorinței.
100 — dinŭ mucarelŭ tijŭ.

Dieciŭ de Visterie.

- 400 — din una pară răsura agiutorinței la doi sameși.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarerŭ.
400 — la doi condicari de peste o pară răsura din agiuto-
torință.
200 — tijŭ lorŭ din mucarerŭ.
300 — la doi poslăduitori de tablile Vist., dinŭ agiuto-
rință tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarelŭ tijŭ.
300 — la doi condicari de cărți dinŭ agiutorință tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarelŭ tijŭ.
300 — la doi condicari de lefile slujitorilorŭ otŭ agiuto-
rință, tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ dinŭ mucarelŭ tijŭ.
300 — la doi condicari de zaherè i cherestè otŭ agiuto-
rință tijŭ.
200 — tijŭ lorŭ din mucarerŭ tijŭ.
1200 — la 6 scriitori de cărțile Vist., otŭ agiutorință tijŭ.

Lei bani noi

- 600 — tijă loră dină mucarelă tijă.
 800 — la 4 zărafi, dină agiutorință tijă.
 200 — tijă loră, dină mucareră.
 240 — leafă pă lună la doi copii ce păzăscă Visteria.
 60 — leafă de la Visterie la șase postelnice, însă fecori
 de boeri, dină 12 postelnice rănduiți, și șasă
 voră fi nelipsiți pe polă ană, luindă leafă cîte
 zăce lei pe lună, și apoi voră întra ceialalți șasă
 la răndă, iarăși cu această rănduială.

Vtori Portară.

- 20 — leafă pe lună otă Vist.

Becerulă.

- 15 — leafă pe lună otă Vist.

Velă Cahfegiă.

Cahfenelele.

- 15 — leafă pe lună otă Vist.

Divictarulă.

- 15 — leafă pe lună otă Vist.
 1 — polă de hrisovu ce s'a pecetluită.
 — 9 de anaforă iscălită.
 — 60 de anaforă pecetluită.
 — 3 de carte.
 — 3 de pecetluituri ce să facă pentru lăcuitori ce um-
 blă pină raia.
 — 60 de pecetluite ce să daă lă bresle.

Credincerulă.

- 10 — leafă pe lună otă Vist.

Velū Ciubucciū.

Lei bani noi

15 — leafă pe lună otū Vist.

Velū Șarbecciū.

15 — leafă pe lună otū Vist.

Stolniculū de Curte.

20 — leafă pe lună otū Vist.

Ibrictarulū.

10 — leafă pe lună otū Vist.

Sofragiu.

10 — leafă pe lună otū Vist.

Samdangiu.

10 — leafă pe lună otū Vist.

Rahtivanu.

20 — leafă pe lună otū Vist.

3 Comisū.

10 — leafă pe lună otū Vist.

3 Gramaticū.

15 — leafă pe lună otū Vist.

3 Portarū.

15 — leafă pe lună otū Vist.

Velū Căpitanū de Coțmanī.

50 — dinū rășurile starostelui de Cernăuți la fieștecare
čfertū,

Lei bani noi

240 — dinŭ venitulŭ starosteluŭ, cîte 20 lei pe lună.

Vor. de Cîmpulungu Rusăscu.

Răsurile čfert Cămpulungenilorŭ, iarŭ la agiutorință i la mucarelŭ dinŭ Visterie.

Velŭ Căpt. de Tecuču.

50 — dinŭ răsurile isprav. la fieștecare čfertŭ.
la agiutorință i mucarelŭ otŭ Vist.

Velŭ Căpt. de Codru.

Răsurile dinŭ čfertŭ.
la agiutorință i mucarelŭ otŭ Vist.
Pripasurile dinŭ olatulŭ Codrului.

optŭ Vor. de Poartă.

- 40 — leafă pe lună otŭ Vist., cîte 5 lei.
optŭ scutelnici.
- 2 — de toată piatra la hotărîtŭ.
- 2 — de prețuitŭ dugheni i casă de frunte i locŭ sterpŭ i vie.
- 1 — de prețuitŭ dugheni, casă, locŭ sterpŭ mai prostŭ i vie.
- 60 de prețuitŭ calŭ, boŭ, vacă, de vite mici pe giu-mătate.
- polŭ bani dinŭ zăce bani prețuite haine i altorŭ pojijiŭ, iarŭ, de s'a tîmplă să să trimită afară ca să prețăluiască, cheltuiala și osteneala cu Divanul să să hotărască, însă acestŭ venitŭ a prețăluitulŭ să să socotească afară de prețăluitŭ, pentru bani Visteriei.

Logofătul de taină.

Lei banî noi

- 10 — pe lună leafă otŭ Vist.
doî scutelnici, bezŭ alte rădicături i răsuri dinŭ
agiutorință i dinŭ mucarerŭ.

Camarașul de izvoade.

- 10 — pe lună leafă otŭ Vist.
doî scutelnici, bezŭ alte rădicături i răsuri dinŭ
agiutorință i dinŭ mucarerŭ.
— 36 de pecetluiturile ce să daŭ pe bresle, dinŭ care
5 par. să iă vtori Cămărașŭ i 5 par. Cămăra-
șulŭ de izvoade i 2 par. divictarulŭ.

Poroșnicu.

- 10 — leafă pă lună otŭ Vist.
răsura la agiutorință i la mucarelŭ otŭ Vist.

Polcovniculŭ.

- 10 — leafă pe lună otŭ Vist., iarŭ la agiutorință i la
mucarelŭ otŭ Vist. dinŭ răsuri.
— 1 polŭ pe anŭ de la fieștecare slujitori roșŭ.

Bașŭ-Cîohodaru.

- 10 — leafă otŭ Vist.

Baș-bulubașŭ de Curte.

- 25 — leafă otŭ Vist.

Velŭ Căpitanŭ de Ropce.

- 20 — la totŭ cŭfertulŭ din răsurile ispravniculŭi, bezŭ
alte rădicături i răsura dinŭ agiutorință i dinŭ
mucarerŭ.

Velū Căpitanū de Neamțu.Le1 ban1 noi.

- 20 — la totū čfertulū dinū răsurile ispravnicului, bezū alte rădicăturī i răsuri dinū agiutorință i dinū mucarelū.

Velū Căpitanū de Trotușū.

- 30 — dinū totū čfertulū, dinū răsurile ispravnicului, bezū alte rădicăturī i răsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Agiudū.

- 20 — dinū totū čfertulū, dinū răsurile isprav., bezū alte rădicăturī i răsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Vorniciia Vrănciū.

Răsurile čferturilor, cītū vorū coprinde, a lăcui-
torilorū de Vrance, bezū alte rădicăturī i răsuri
dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Cuvorluiū.

- 30 — dinū răsurile isprav. la totū čfertulū, bezū alte rădicăturī i răsuri din agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Lăpușna.

- 30 — dinū răsurile isprav. la totū čfertulū i bezū alte rădicăturī i răsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Orheiū.

- 20 — dinū răsurile isprav., la totū čfertulū, bezū alte rădicăturī i răsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Soroca.

- 20 — dinū răsurile isprav., la totū čfertulū i bezū alte rădicăturī i răsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Dorohoiū.

Lei banī noi

- 20 — dinū rāsurile isprav., la totū čfertulū i bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Velū Căpitanū de Ciuhurū.

- 25 — dinū rāsurile isprav., la totū čfertulū i bezū alte rădicăturī i rāsuri dinū agiutorință i mucarelū.

Vtori Medelnicerū.

A șapte banū dinū mortasipiia Bărladului, cu mīna dumnealui Velū Vist.

Vtori Clucerū.

A șapte banū dinū mortasipiia Bărladului, cu mīna dumnealui Velū Vist.

Vtori Sulgerū.

A șapte banū dinū mortasipiia Bărladului, cu mīna dumnealui Velū Vist.

Vtori Jicnicerū.

A șapte banū dinū mortasipie Bărladului, tijū.

Vtori Pitarū.

A șapte banū dinū mortasipiia Bărladului, tijū.

Vtori Șătrarū.

A șapte banū dinū mortasipiia Bărladului, tijū.

Vtori Armașū.

- 10 — Leafă pă lună otū Vist.

3- Armașu.Lei bani noi.

10 — Leafă pă lună otŭ Vist.

Satărŭ-Bașa.

7 — Leafă pă lună otŭ Vist.

Saraŭ-Bașa.

5 — Leafă pă lună otŭ Vist.

Pivnicerulŭ.

15 — Pivnicerŭ, leafă pe lună otŭ Vist.

Vătafulŭ de păhărniceŭ.

A șapte banŭ dinŭ mortasipiia Bărladului.

Dieciŭ de Divanŭ.

- 1 — să ia de scrisŭ hrisovŭ, afară dinŭ cheltuiala.
- 60 de anaforă.
- 60 de carte de giudecată a veliților boerŭ.
- 15 de cărți de jalobă i de hotărîtŭ.
- 6 de scrisŭ răvașŭ.

Condicarulŭ Dîvanului avîndŭ doao condice, una a lui
vtori Logft: i una a lui 3 Logft.

Lei bani noi.

- 10 — leafă pe lună otŭ Vist.
- 30 să iă la hrisovŭ ce a trece la condică.
- 15 dinŭ anaforale i de cărți de judecată a veliților boerŭ, scriindŭ dinŭ dosŭ cumŭ că s'aŭ trecutŭ la condică, și să iscălească.

(Pecetea gospodŭ.)

1775,

Maiŭ 7. După cumŭ s'aŭ datŭ carte egumenului de la

Răchitoasa ca să   brudina de podul  st t tor  de la Mirce ti peste S ret , care este să-l  fac  el .

Lei ban  noi.

- 30 de carul  mare  nc rcat , cu boi, cu tot , ori cu ce fel  de marfă.
- 15 de carul  mic   nc rcat , cu boi cu tot .
- 3 de carul  mare de  rt , cu boi cu tot .
- 6 de carul  mic  de  rt , cu boi cu tot .
- 3 de vita ce va trece negu t toare te, iar  de vitele l cuitoarilor  ce le ducă la t rguri să d  c te 1 pol  ban .
- 3 de omul  călare, iar  oameni  pe g os  ce or  trece să nu să supere.
- 30 de suta de oi.

1775,

Ghenar  30. Carte ce s'au dat  părintelui Mitropolitului pentru venitul  ce are S[t n]ta Mitropolie d' c din  ocnă, c te o pară de tot  dropul , după hrisovul  gospod .

Dat-am  carte Domn i Mele cinst. preasfin itului  i al  nostru duhovnicesc  părinte Svin iei Sale chir  Gavril  Mitropolitul  Moldov i  i omului Preasfin iei Sale ce-l  va r ndui la ocnă, să fie volnic  cu carte Domniei Mele a lua  i a str nge venitul  S[fin]tei Mitropol i după miluirea ce are cu hrisovul  gospod . Adecă c te o pară să   de totu dropul   i ste ie ce să va striga drobu,  i, m car   i cu datorii ce să va da sare din  ocnă,  i cu bani de să va vinde,  i  nsu i C m ra i de vor  pogori sare din  ocnă cu a sa cheltuială, tot  să dea acest  venit  a Mitropoliei după hrisovul , nimene scutit  să nu fie. A asta poruncim .

1775,

Ghenar . C r i ce s'au dat  dumnealui Comisului pentru venitul  boeriei dumisale, a Com iei ce  Mar , după cum  au hot rit  Mărie Sa Vodă.

Dat-am  carte Domniei Mele credin os  boerului Domniei Mele dum. Matei Cantacozin  Vel  Comis   i omului dum , să fie volnic  cu carte Domn i Mele a lua  i a str nge

venitu boerii dumisale, a Comeșiei cei Marî, părălăbie braniștii de la Ținutulul Iașii, care să începe de la gura Jijiei și în sus pînă la Țuțora Veche, și dinu Prut pînă unde să întălneste cu Ținutulul Vasluiului, după hotărîrea condiciî ce este în Visterie cu pecetea gospodû. Adecă 20 banî să è de carul cu vine cu vinu dinu josu, 20 banî de carul cu băcălie, 20 banî de carul cu sare ce va eși într'altă țară, 20 banî de carul cu postavu ce va veni, ori cu blane, ori cu bogasie, 20 banî de carul cu poloboace cu mere, 20 banî de carul cu horilcă, 20 banî de carul cu inu sau cînepă ce să scoate dinu țară, 20 banî de carul cu păcură, tijă 20 banî de carul cu funi sau cu čubuce, 20 banî de carul cu lînă ce va veni dintr'altă țară sau va eși de aici într'altă țară, 20 banî de carul cu albiî ce va eși într'altă țară, 20 banî de pluta ce merge pe Prut, 20 banî de luntrile ce să facu aici și să ducă pe Prut înu Țara Leșască. Pentru tilhari ce s'arū prinde, să-i trimită aici la Divanul Domnii Mele, și, aducîndu-i aice, cu Divanul să va căuta pricina lorū, cumū și gloaba Divanu o va hotărî. Dat-amū cartea Domnii Mele credinčosū boerului Domnii Mele, dumnealui Matei Cantacozinò Velū Comisū și omului dumisale ce-lū va rîndui la tîrgulū Iașului, să fie volnicu cu carte Domnii Mele a lua și a strînge slujba braniștei, venitulū boerii dumî, a Comeșiei cei Marî, după hotărîre condiciî ce este în Visterie cu pecete gospodû. Adică treî să è într'unū anū braniște de crășma mare, însă unū polū leū să è la luna lui Noemvrie, și unū leū polū la luna lui Fevr., iarū de crășma mică pe giumătate, pivnițele plătindū braniște odatū într'unū anū, la vreme însemnată, la unū Comisū, altū Comisū să aștepte iarū la vreme ce s'aū rînduitū, și atunci să-și ceară acei banî.

II.

DIN TESTAMENTUL UNUI NEGUSTOR OLTEAN ÎN VREMEA ETERIEI¹.

«Eă, robulă lui Dumnezeă Panteleimonă Ioanu Preda, ce m'ăă chemată pă răzgăicune Băluță Ioanu, dă aci dină Craiova, otă mahalao Petru Boji», se hotărește a scrie diata, «și să dobândăscă gândulă mieă către moștenitorii miei cei adivărați». Episcopul Neofit e rugat «a înbrățășa casa mea cu epitropiia».

Avea drept să fixeze o treime pentru grija sufletului, «pentru îngropăminte-mă». Hotărește astfel: «adică ună antăriă dă citarie dă Liptca, citarie dă cele albi fără dă căptușală, și o păreche dă cahciră dă șală, iarăși dăscăptușiți, cu papuci și briă dă tulpană și ună biniși dă zofă, — aceată haine mă rogă a mi să face..., să nu carea cumvași să mă înbrace cu vre o haină dintr'acelea care eă le-amă purtată în viață, și în capă să-mă pue ună fesă noă, iară ișlică sa nu-mă pue, pentru că n'amă trebuință dă ișlică acolă undă voi merge. Și coșcugulă mă rogă să să poruncască dă a nu-i pune blane dă dă josă, ci numai să pue patru speteză ca să să așeză multă-păcătosulă trupulă mieă pă pămîntă, dîntu care estă alcătuită, asăminea și capacu cușcugului să-i facă găuri multe ca să tragă umezală, și dă a să scobori pămîntă mai în grabă pă acele găuri pă multă-păcă-

¹ Condică în colecția d-lui G. E. Filipescu; comunicat de d. N. Filipescu.

tosu trupulū mieū, undă și scîndurile capacului să să porunčască dă a lă lăsa suptîrî, asemănea și ale coșcugului».

Să fie îngropat «la Maica Precesta otū Dudū, dă la dealū dă mormîntulū reposatului popi Foti, adică lăngă sfântulū altarū dă spre amiază-noapte, darū groapa mă rogū a să săpa mai adincă, dă trei coți să-î fie adincimea, și să porunčască dă a să aduce și o lespădă dă piiatră, poruncindu-se dă a să și scrie că m'amū aflatū și eū slujitorū cîțiva ani acestui sfântū lăcașū, ca după vremi să mă pomeneasă și pă mine, după cumū și eū amū pomenitū pe alți, iarū nu mai multū voescū».

500 de lei episcopului, care să nu-l uite, — 1500 la îngropare: «însă mă rogū cu obidă ca să dea dă știre la toți părinți preoți după la toată bisericile, cumū și altorū părinți cîți să vorū afla înū politie ca să ia osteneală dă a vâni la petrecere-mî a îngropări-mî», dîndu-li «o basmă dă taleri doi și jumătate și cîtă unū leū dinū preună cu basmao, și basmalile să li se pue în hărtie.» Protosinghelului și altor arhimandriți și cîntăreți «cîtă unū dodăcarū și o basma». Făcliî «până la dooăzeci ocă, iarū nu mai multū, și, cîndū mă vorū ardica, atunci să să înparță la preoți, dă a mă petrece părinți cu făcliile aprinsă pîne la biserică»; cei numiți la urmă vor lua făcliî în biserică «Iarū la alți la biserică să nu să înparță, fiindcă se face zgomotū, și mai bine să va înparți pă la case scăpătată: cîndū să vorū înparți hainile să va trimită și cîtă o făclie». «Iarū iubitorū frați, celorū care vorū osteni dă mă vorū ardica..., să li să dea cîtă o basma dă Liptca dă cele mari saū dă cele negre saū făță (*sic*), din cele care vorū fi mai mari și mai bune, — pentru care mă rogū dă a fi optū inși; fiindcă la ridicare-mî o să mă acopăre cu capacu, a nu le aduce frațilorū vre o supărare, dă vre unū mirosū, potū zice că și obidă, și pentru aceia mă rogū ca dă locū să mă acopere cu capacu, ca acoperit să mă petreacă, — pă care prietini îi rogū ca să mă și iertă, pentru că este încredințatū sufletulū mieū că dinū prietini orū să și fie cu petrecerea-mî, dă nu să vorū înțimpla a fi dinū ciraci miei; iarū basmalile să fie de mătase.

Pă capacu coșcugului să va pune unŭ taclitŭ dă Liptca, ca dă prețŭ să fie pâne la zece dodăcari, care taclitŭ să să dea la vre-o copilă care să va socoti că ară mai multă trebuință.»

1500 lei cu pomenire până la 3 ani, cu liturghii de vladică saŭ «vechil».

1200 lei pentru o sută dă sārindare, «însă în politiia Craiovi să nu rămie nicio biserică fără dă serindari»; restul «și în celălalte patru județă».

144 lei pentru sārindare, «la mănăstirile cele mari care sîntŭ într'aceste cinci județă, adică la mănăstirile ce sîntŭ cu dăpărtare dă politie dă pă suptŭ munte, și înŭ munți pă la schituri».

40 lei în cele patru județe «pentru tragerea clopotelorŭ».

40 lei la București, «la patruzeci dă biserici..., pentru că amŭ avutŭ dă a face cu mulți, și lă sîntŭ știutŭ».

10 lei la Pitești, și la Argeș, «la biserica orașului dă lângă sfînta episcopie, ce să află și moaștile Sfîntei Filothei».

1000 lei, «la dooăzeci dă case scăpătată..., să să împărtășască și mahalao dinŭ Petru Boji».

600 lei, «să să cumpere vaci cu vițai lorŭ și să să împartă pă la case scăpătată».

«Toată hainile mele, adecă binișe, giubăle dăzblenită și înblenită, antărie, ibrine și cahciri..., să să împartă pă la ipochimeni cinst. și scăpătată, asemenea și cămăși i alte mărunțișuri..., însă unile să să spele, și spelată să să dea.»

400 de lei la Sf. Mormînt.

750 lei «la cinci nepoată, ale reposatului chirŭ Dimitrache Mavrodi..., care nepoată să află la Sibii și la Cluși».

250 lei «la văduvi și la oameni scăpătați înŭ mahalaoa lui Petru Boji».

250 lei «și prinŭ alte mahalale din Craiova, la văduvi și la săraci».

60 lei 5 sārindare anuale, la biserica de îngropare, la Petru Boji, «undă imi sîntŭ și părinți îngropați și la Caracalŭ, la biserica Sfântului Ioanŭ Botăzătorulŭ, undă-mi sântŭ părinți titori» și la moșiile lui, Goeștiŭ, Spineniŭ. Se

vor lua «dă boltă ce o amă cumpărată eă dă la repozatu Cluceră Haralambie».

120 lei «pă la săraci», de la venitul boltii.

36 lei «însărcineză pă fie-mea Victorița, ca unii ce-î lasă casile», să dea sărindare, la Petru Boji, «undă estă și mai-că-sa îngropată», la Caracăl și la îngropare.

250 lei la biserica din Caracăl, lăsată în seamă-î de tată, «undă și după moartea repozatului amă și șindrilit-o de i znoavă, și, viindă cîrjalii, i-aă pusă focă dă aă ars-o după cumă s'aă arsă și altă biserici și case, și așa silită amă fostă dă amă șindrilit-o dă al doilea..., undă și, la leatu 825, amă îngrijită dă s'aă apucată a să zidi zidul curții, înprejurul biserici», și cu «alți bănișori ce mai avea biserica», plătind 130.000 «cărămidă mare». Să se caute în «punga dă mușamă» socoteala.

1.500 lei, după 4 ani, pentru desgropare, și așezarea oaselor la Petru Boji, «d'asupra mărîntului părintăscă». De nu va fi încă deslegat la cinci ani, să se facă rugăciuni.

1.200 lei Precistei de la Dudu și altor biserici, pentru sărindare.

840 lei căpitălașu copileloră nepoată-mi Mandi, surori nepotului Iancu Lalu».

Se arată legăturile cu unchiul Nica, fiind el pe nepoata de fiică acestuia, «soră cu chiră Ianache Stoenescu».

«Zapisulă Medelnicerului Petrache Poenaru pentru moșia Spineni ce amă cumpărat-o dă la dumnealui...»

«Ună locă ce estă înă mahalaoa Treistariloră.»

Zestrea unei fete:

«O pereche dă cercei dă diiamantă, după modă.

Doi fuli, iarăși dă diiamantă.

Ună inelă dă diiamantă mare, și altu mică.

Ună gîară dă cele bune, dă Țarigradă.»

Dă Zmărăndichi: «ună gîară dă Țarigradă i ună taclită dă Liptca i o bohă dă bohură, iarăși dă Țarigradă».

Altă foaie:

«O pereche cercei dă diiamantă, după modă.

Doi fuli dă diiamantă.»

Doă inele dă diiamantă cu cîte o pîiatră.

I gîsă civitū dă Țarigradū, cu florī la căpătaie, iarū pîn prejurū cu chenaruri.

O bohcea dă buhurū stacojiie cu florī înū colțurī i che-
naruri înprejurū.

Unū taclitū dă Liptca, bună.

Rochiile și fustele, atîtū cele noi, cîtū și cele mai purtate.

O roiche să i să facă pentru dă mireasă, după modă.

Trei cămășī da linot betitā cu piale, să i se facă.

Doă pālării dă Liptca grile (*sic*).

Unū lanțū dă aurū după modă, grosū.

O scurteică dă merinosu cu coade dă samurū.

O fermentē dă dra de damū, înblănitā cu risū.

Unū pelerinū dă horbote.

Doă plapome de pambriū sadea, iarū prinū prejurū cu
chenaruri dă cele da Viena.

O saltea dă ștofiță firū dă firū, cu trei perinute după
obiceiū.

Patru perinī micī și una mari, pline cu pufū.

Patru fețe i una mare ale lorū, dă linotū betitū cu horbote.

Doă capoate percalū, dă noaptea.

Doă rînduri dă așternuturi dă percalū, ca să să schimbe,
dinū carele unulū să să facă cu horbote.

Unū tuțunū șervete, cu mese lorū, dă Liptca.

Patru prosoape.

Doă perechī ștrimfi dă mătasă.

Patru perechī ștrimfi dă tiriplicū, fine.

Doă perechī pantohī dă mătăsărie.

Patru perechī ipacū dă piele.

III.

O ORDONANȚĂ FINANCIARĂ. — CHELTUIELI DOMNEȘTI LA NUNȚI¹.

Cartea gărdurăritului ce s'a făcut la l^t 7248 [1739-40].

Gospodstvami—slugii Domniei Mele, anume gărdurarilor
otă sudă Slamă Răm. i otă sudă Buzău, ca să fie volnecă
cu cartea Domniei Mele să caute și să ție slujba gărdură-
ritului otă aceste județe până toate dealurile, au boiareaști
sau călugărești, afară denă dealurile ce sântă cu hrisovele
Domniei Mele date pă la mănăstiri, iară pe celelalte pe
unde sântă vii, să-și pue scaune și să-și caute de garduri.
Pe unde voră fi stricate, să-și apuce să-și facă gardă fără
de voia loră, iară, nefăcându, să-și prade după obiceiă, și să
caute de părleazuri, unde voră fi stricate și neastupate, să
le ia de părlează câte bani 52, și de vracniță deschisă câte
bani 50, și de rămători câte bani 50, și de groapă de rachiū
câte bani 133, oră măcară cine va avea înă deală groapă,
și de tocitoare câte bani 45, și de gâlcevi, de stricăciuni,
de hoții, de sfăzi, de curvi, dă toate să judece și să glo-
bească pe fieștecare după vina lui, și datoră să aibă voe
gărdurarii a scoate cine va avea pe acolă penă deală, oră
de la cine ară fi datorie dreaptă, și să-și dea fieștecare găr-
durăritu, afară de cei 12 boiari, iară cealalți toți să-și dea
după obiceiă. Și să caute și de pivnițe sparte și de gropi
sparte ce voră fi penă dealuri, și de alte furțișaguri ce s'ară

¹ Din același registru cu nl 1.

întâmpla penŭ dealŭ, și să fie volnice slugile Domniei Mele să înpiedece pe totŭ omulŭ și să-și plăteasca paguba, și pripasurile ce să vorŭ afla pe dealŭ șă'nprejurulŭ dealurilorŭ să aibă a le lua, și ale cui vorŭ fi, să-și dea colaculŭ și să-și ia pripasulŭ, iarŭ la cine va ascunde pripasurile să fie volnici să le iă fără de voia lorŭ, și să aibă a căuta și pentru pâinele ce sântŭ pe lângă dealuri, de vite care vorŭ strica, să-și plătească paguba, și de buțile cu vinŭ câte să vorŭ vinde penŭ dealuri, să ia de bute câte v[a]d[ră] 1. Așijderea poruncimŭ Domniia Mea și voao, ispravnicilorŭ i căpitani-lorŭ dupe târguri, i voao, altorŭ slugi domnești i boierești și episcopești, și voao, părcălabilorŭ dupenŭ sate, toți să aveți a vă feri de slujba gărdurărituluŭ, nimeane să nu să amestece înŭ slujba lorŭ, — că așa iaste porunca Domniei Mele. I i sam rece gospodstvami. Aprilie 11 d.

Cununie de fecorŭ de boerŭ mare.

- 40 1 materie pentru sovonŭ.
 100 2 materii la masă.
 22 1 postavŭ și unŭ atlasŭ.
 3 pentru făcutulŭ făcliilorŭ.
 3 bani mărunți în bisearică.
 50 pentru 1 materie a doao zi la dăzgovitŭ (sic).
 10 galbeni la spălatŭ.
 1 t¹ preoțilorŭ.
 246 p¹

Orânduiala dă alŭ doilea obrazŭ.

- 21 1 materie pentru sovonŭ.
 30 pentru materii la masă.
 22 pentru 1 postavŭ și atlasŭ.
 3 la făcutulŭ făcliilorŭ.
 1 bani mărunți în bisearică.
 30 1 materie de dăzgovitŭ.
 4 galbeni la spălatŭ.
 t¹ preoțilorŭ.
 118 p¹

Apoi cu scăderi (21, 22, $1\frac{1}{2}$, 1, 2, 30 bani) «la alu treile obrazu», la «o slugă boerească» ($10\frac{1}{2}$, 15, 10, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, 30 bani), la «orânduiala alu doilea de slugi» (15 tl.), la a treia (10), la a patra (5), la «unū Țiganu» (1, 42 și «2 vedre de vinu ipacū lu»).
 118 p.

IV.

INSEMNĂRI DE CRONICĂ MOLDOVENEASCĂ,

1788 — 1806.

Într'o condică din Moldova care cuprinde însemnări privitoare la rosturile de avere ale unui boier moldovean se află și aceste însemnări de cronică. Ele sînt deosebit de însemnate pentru că dau, în chip precis, știri despre acele timpuri de după 1788 pe care nicio cronică moldovenească nu le descrie, așa cum ni-ar fi dorința să le cunoaștem. Scriitorul a urmat cu notițele sale până după începutul veacului al XIX-lea.

Pentru lămuriri trimet la memoriul mieu, de curînd apărut în „Analele Academiei Romîne“, despre ocupația austriacă din acești ani.

1788, Mart 18, aū mersū Nemți în Botoșani și s'aū bătutū cu Turci, și aū fugitū Turci și mi-aū luat tote oile[n] Ținu[t]ū Turci.

1788, Mart 6, aū mersū obărșterulū Fabrițianū¹ cu Nemți asupra Iașului, și aū ișitū Turci în Larga înaintea Nemțilorū, și s'aū lovitū, și aū înfrăntū cătanile cu volintiri pe Turci, și aū peritū 154 Turci, și dinū cătane 4 morți i răniți. Sinbată pe chindie [8 Mart] aū fostū acasta, și aū puresū Nemți spre Iași, și Turci aū fugitū la Larga.

1788, Mart 9, Duminică, aū întratū Nemți în Eși, și Vodă aū vrutū să scape de păgăni, și aū venitū 600 Arnăuți a lui, și aū zisū Turcilorū să nu fugă. Și aū făcutū troposu și aū venitū Nemți, și l-aū pri[n]sū cu voia lui, cu totți Ar-

¹ Fabriczany.

năuți și tot totți omini lui, anume pe Alecsandru Ipsilantă, și 18 l-au gătit și l-au purcesă la Botușeni, și 20 au venit la Sučava și au șăzut 4 zile în săptămăna cè mari [l]îngă Paști. Și s'au [=și-au] grijit sufletul după lege, și au purcesă în Sănbăta Paștelor [=dinu] Sučava la Cernăuțu cu totți omini lui; și Hatmanul Greculă au fostă cu dănsul; și s'au dusă în Viiena, ade[că] la Beci¹.

1788, Iuniu 19, s'au trasă Nemți înapoi de la Iași, și au fostă mare frică, și au fugit totți boyeri și negustori dinu Iași, cătă s'au călcată omul pe om, s'au venit toț dinu Iași în Botoșeni, și au fostă mare frică, și s'au făcută multă paguba în creștină.

1788, Iun. 22, au intrat ună Sultană și cu Tătari în Iași, și n'au făcută nimic stricăcune, și [au] fostă multe răzvlătiri între norodă, că nu știa de ce s'oră apuca, și mulți au sărăcită.

1788, Iul. 9, au intrat Vodă în Scaună, anumi Manoli-Vodă, și cu trei Pași cu Turci, și pusă boeri dinu omin[i] ce au găsită în Iași, că boeri toți au fugit, care încotro au putut, și din fuga boerilor s'au spartă l'eshulă. Și, după ce s'au trasă Nemți la Stroești, au dat o spaimă înă norodă, cătă nu s'au știută omă cu omă, și au lăsat tot ce au avută, și au fugită uni număi cu ce au [a]vută pe dănsi, și multă pagu[bă] s'au făcută din pricina boerilor, c'au umblat cu fățării în trei părți; uni țin[u]să cu Turci, alți cu Nemți, alți cu Muscali. Și s'au dovedită a loră rele fapte, și s'au prinsă scrisorile loră, și pe urmă n'au avută obrază nice la Nemți, nici la Muscali, nici la Turci, și umbla fugari și pribegi ca niște tălhari, și dinu pricina loră mulți negustori s'au sărăcită.

La 1788, Agustă 21, Lună, au mersă Nemți la l'eshi, și au avută bătlăă, și au bătută Nemți pe Turci, și au fugită Turci, și au intrată Nemți înă Iași, și au venită Elmană² ghegenerulă muscăcescă cu Muscali la l'eshi, și s'au întorsă

¹ Cf. descrierea, după rapoarte consulare austriace, din Hurmuzaki, X, p. XLII.

² Elmpt?

boeri și negustori și norodulă înapoi la Țeși cu mare bucurie.

1788, Sept. 7, au închinat Turci Hotinulă, văzând mare strămtore dinnă tote părți; și au isitū Pașa cu dousprăzece agalari la prințū Coburū zălogū, până au veni[tū] poroncă de la Împărat, Iozifusū Săcundusū, ce să facă cu Turci dinū Hotinū, și i-au datū înū urdia turcească, și nu i-au prădat de nimică.

Și au stăpănitū Nemți Hotinulă și rașaa toată, și s'au scoborât cu o samă de oste la Roman, ș'au fugitū Turci, și au șăzutū.

Dela letū 1788, Sep. 27, până la letū 1789, Iul. 17, în luna Mare (*sic*), fiindū fricoși, iară Muscali au ȳernat înū Țeși, grafū Remențovū. La letū 1789, Iul. 23, au mersū ghenărari Suvarovū cu puțină osti la Tecuți, și au [e]șitū la Focūșani, ș'au poruncitū prințului să vie la Focșeni, ș'au mersū, și s'au așăzat în Țara Muntenească, un căsū de la Focūșani, șăzindū acolo până la 1789, Sep. 2, și au venitū Vezirulū cu 40 mie de Turci, totu ostealele (*sic*: *ustalele*; trupele) cu tunuri de 16 cotți de lungi, și au venitū 4 Pași cu 50 mi, și Mavroȳenisū cu 20 mi, și s'au așăzatū înū trei părți în prejma Nemților. Și, apropiindu-se străjile, bătea pe Nemți. Și, cunoscândū Nemți că n'orū putea sta împotriva Turcilor, s'au sfătuitū să fugă înapoi, și au scrisū îndată la Muscali, la ghenărari Suvarovū, și îndată au purcesū cu 20 mi, iară Nemți au mersū la Focșeni. Și s'au întâlnit cu Muscali, și Suvarovū i-au întorsū înapoi; și au purcesū Muscali înainte, și s'au dusū totă noptea iarăși înū lagărū, unde au fostū iară Turci: au prinsū de veste că Nemți au fugitū, și n'au știu[tū] că Muscali au venitū, și, Marțū dimineata, au lovitū Turci străjile nemțești, și, fiindū cățā mare, nu să vedea. Și Muscali s'au ascuns de o parte și s'au întăritū Turci forte, forte, cătū s'au îngrozitū Nemți: atătū (?) iuriș le-au datū, până la șpanganete și la tunuri. Darū prințū Coburū fece forte mai frumosă muzică, ca cândū nice i-arū băga samă, și i-au încunjuratū

pe Nemți, și, vrândă să [să] puie la mijloc, au dat peste Muscali, și îndată s'au făcut strigari mare forte.

Și atuncea și Nemți au deschisă careu și au dată dină tunuri forte tare, și s'au slobozit cătanile și totă călărime dină careu, și n'au putut Turci a rabăda, și au dată dosă la ună redi, unde ședă Vizirulă cu tunuri groaznice, într'o movilă, și, înpresurându-i frica, n'au stătut; și Vezirulă au dată în Turci cu cărtace, să steiă la bătaia; și totă nimică n'au isprăvit. Și au dată și Vizirulă a fugi împreună cu Turci înă g[îrla] Rîmnic: au fostă avută niște șanțuri gă-tite cu tunuri forte de nedejde, și n'au nemerit de frică la șanțuri, și au fugit lăsându tote a loră. Și au găsit multă avere, 3.000 de care încărcate cu fel de fel de lucruri, 84 tunuri, și, mai pe scurtă, numa ce au avută pe dinși și totă zahereo, multă, multă forte. Și au ținută bă-taia șasă că[su]ră, și s'au găsit Turci morți șasă mi și prinși șapte sute, ș'au fugit ca vai de ie.

Și au făcută victorii mare, și au împărțit totă averea turcăscă în două cu Muscali.

Mare și reă frică.

Vezirulă n'au stată la Dunări, și au trecută îndată Dunărea, și, făcându cercetare oștiloră, socotindă că jumătate au perită numa, s'au mirat. Și dină Nemți și dină Muscali? Și ie au spusă dreptă: 30 mi au fostă Nemți și douăzeci Muscali. Și nu i-au crezută, și i-au întreată pe alți. Și totă așa [a]u spus, și mare cădă și rușini i-au părut Vizirulă: Turci 16.000 mi și Nemți 50 de mi, și îndată au tăiat 4 Pași, și iarăși iera zurba înă Turci, că zice-să că au fostă peste 200 mi de Nemți, și au mersă parte la Împăratul turcesc și, [au trimes] pe un capegiu, să mulțamească pe Vizirulă. Și, luând fermanulă, i-au tăiat capul Vezirulă. Turci în București tremură, Mavrojeni nu știu ce face. Pași de la București au scrisă la Împăratulă că Mavrojenisă au [a]junsă cu Nemți, și au zisă că sântă numa 30 mi de Nem[ți], și nu sântă Muscali, și ie au fostă peste 80 mi. Și l-au tăiat

cu Nemți (*sic*): cu ačasta l-au mulțemit Turci pe Mavroșene pentru slușba lui cea bună.

1789, Agust 9, marele Alecsandro Ipsilantă-Vodă cea l-au luat Nemți în Iași, l-au trimisă ca să șadă la bună hodină cu leafă bună la Brinn¹, loc frumos, până la pace. Dară păcatul lui l-au pusă ș'aș scrisă Nemți la Țaligradă: ce oră fi scrisă nu să știi; ș'aș prinsă cărțile și l-au pusă la pedeapsă în Șpilbergă perdelele (*sic*).

1793, 25 Avgustă, Joi, la 2 časuri după amiază, au perit răzele sorelui, ș'aș ținută acelă semnă 8 časă și jumătate, semnă pentru păcatele nostre; mărirea Dumnezeu și pe pă-mântă pace și pre omini bună venirea.

La letă 1806, Oct., au știmbat Turci Domni la București; iare Domnă Ipsilant, și au fugit în Ardeal la Brașov, și de acolo au mersă la Camință la Muscali. Au venit Domnă la București Suču-Vodă, și au șezutu trei zile Domnă, și l-au scosă Muscali, și au pusă iareș pe Ipsilantă ce au fost întâi, fără voia Turcului.

Letă 1800 au venit Moruz-Vodă la Iași, Domnă bună, și au așezat țara forte bine. La let 804 s'au apucat și au făcutu curțile ce[le] vechi forte frumos și cu mare rânduială, și le au stolnicit forte fru[moa]să, și țara iera mulțemită și la bună rinduiale pusă. La let 1806, Oc., i-au venit știmbare fără veste, și au părut rău la toți de ună Domnă bună că s'au știmbat; și au venit Scărlat-Vodă Calmuș, și au șezut 28 časuri Domnă, și nu l-au primit konzulu muscăcesc și s'au dusă înapoi cu mare rușine, și au pusă Muscali iare pe Moruză, și au fostă mare rezvletirea între Turci.

La let 800, Martă, au rădicat Franțoi Împărat pe Bunăparte, om învețat și bună ostaș, și au făcutu război cu Neamțul. La let 803 au venit Franțoi la Vișna, și Împăratulă au fugit la Buda, și Bunăparte au venit la Vișna, ș'aș intrat în cetate și au luat multe milioane de lei și mul[te] lucruri împărătești din Viena, și s'au întorsă, și s'au făcutu Împărat, și s'au rădicat Muscali ajutori Neamțului, și au făcutu Prusulă viclesugă și pe ce, pe ascuns, și au

¹ Brünn. V. aceeași prefață la vol. X din colecția Hurmuzaki.

bătutū Franțozi pe Muscali forte reū, și s'aū întorsū Muscali la Galiția, și Franțozul aū apucat meidanū. La letū 805 aū stricat pace cu Prusul, și a început bătea la 805, Agust, și aū bătutū pe Prusū în trei rânduri, și aū luat Sacsonia, fiind Curfiști¹, și aū luat Lipsca, cu multe milioane de galbini și alte lucruri, scumpe, și aū intrat la Berlinū, și aū luat craiulu-răzedent² la let 806, Oct. Franțozul cade în Brandeburgu.

Let 1806 Noem. 19.

Să să știe cumū s'aū luat Hotinul de Muscali: avândū Turci rămăzanū, într'o noapte aū întinsū Muscali podorile peste Nistrul, și, fiind un șanțū fără apă înprejurul cetății, s'aū văzutū într'acelū șanțū 40 de miū Căzace, însă pedestrime, și, șazăndū acolo până deminiata, și deschizându-să porțile dimineața, a cetății, aū tăbărătū deodată toți, și, cumū șadē Turci culcați, fiindū în pat, așa i-aū apucatū după cumū dormē, și le lua armele și îi punē la calamū, și alți Muscali arunca armățile turcești după taghile și punē tunurile cele muscăcești. Și așa păra în 3 časuri tot Hotinul aū fostū prinsū de Muscalū, și păra la amiază aū datū în not doăzaci miū de Cazaci înnot, și mai vartosū aū fost cuprinsū, și, începând a cănta surle, dobe, tunuri, și steaguri de bătălie scoțând, și așa fiindū 6 zile, păr' s'aū vândutū Turci lucrurile lorū, și, scoțindū cară de prinū casă (?), i-aū încărcatū și i-aū trimesū în gios. Așjidire mai vartosū s'aū luat și cetățile Dunării, Smail, Brăilă și altele, iarū zehareoa că turcăscă carile era în cetate Hotinului aū cărat-o Muscali în cea parte peste Nistru.

Aceiași condică are, cum s'a spus multe însemnări de gospodărie, din care mi se comunică acestea într'o copie care se pare exactă:

1777, Iunie 14. Însemnez pentru ploaie ce aū ploat 72 ceasuri, și aū murit mulțime de oi de frig.

Ion Lupașcu.

¹ Kurfüst.

² Reședința regală.

Avere.

1770, Ghenarie 1.

Cu vrerea Sf. Troiță îmi însemnezî întru aceasta condică toate cele ce-am avut și ce-am cumpărat anume, după cum arată mai înainte tot pe rîndu fără de greș; de cînd am venit în Moldova și în numitul tîrg Botoșaniî, să să știe anume:

lei parale

1767, Mart 11 zile. Am cumperat 1 casî cu locul ei ce o fost a Savei cibotarul de Armanul cu zapis. 85 —

1768, Iulie 6. Alătura cu acest locu am mai cumpărat o casă de la Micul. 25 —

1769. Tij am mai cumpărat alătura o casă, alătura de Anton Armeanul, fratele lui Vartan Grigoraș. 65 —

1769. Tij am mai cumpărat o casă cu locul ieî în Tîrgul Boilor de la Tudorachi harabagiul. 85 —

1771. Tij am mai cumpărat o casă cu livadă de la Hagi Constantin, în mahalaoa Grecilor. 900 —

1773. Am făcut o crișmă în tîrg pe locul de zăstre, și am cheltuit ieû din al mieû. 683 90

1770, Octomvrie 18, m'am însurat și m'am așezat cu soacră-mè să-mî dea zăstre moșia de la Prut, iar eû să fac două rînduri de strae miresei, — și am cheltuit cu totul pînă m'am însurat. 750 —

Pentru cele ce am cumpărat a doua oară în casă și în afară de zăstre.

1771, Mart în 13, am cumpărat 10 șiraguri de mărgăritare amestecat. 112 —

1771, Aprile 15, am făcut salbă și am pus în dînsa 4 galbenî mari (de 10 galbenî unul) și am mai pus zăci galbeni (de cîte 3 galbenî) și doi galbenî (de cîte 2 galbenî unul); fac în totul: 74 galbenî. 333 10

Tij o salbă mică cu mărgăritare am făcut. 30 —

O pereche cercei de argint poleiți am cumpărat.	9	—
1771, Oct. 15, am cumpărat un bold cu rubinuri și tot de mărgăritari de la Hristea.	100	—
1771, Noemvrie 18. Am mai cumpărat în Suceava două răcluțe de aur să pun inele cu pietre.	50	—
Două inele, unul cu rubinuri, unu cu diamant am cumpărat.	75	—
1772, Ghenar 11. Am cumpărat 6 bumbi de prins, de aur, cu rubinuri roșie.	50	—
25, tabacheri am cumpărat.	25	—
1772, Mart 21, am cumpărat o păreche paftale de argint poleite de la Mandachi.	75	—
1772, Mart 25, tij o păreche paftale de argint poleite, un[a] mare, alta mică, cu lăntug.	20	—
2 colanuri, unul sadea de aur, altul cusut cu fir.	30	—
1772, Aprilie 17. Am făcut o jubè de stofă viată ca mura, tij una cu cacom.	80	—
1772, Aprilie 20, am cumpărat o rochie de stofă galbenă cu fir.	60	—
O rochie cu fir atlas roșu am prefăcut, și antereă nouă am cheltuit.	37	—
1772. Am făcut o rochie astari, tot Balasei.	20	30

V.

BISERICA DIN PRIGORENÎ.

Prigoreniî au fost moşia lui Ion Neculce. E aşezată lângă Podu-Iloaii, pe o podişcă. Biserica veche era lângă iaz: abia-şi mai amintesc bătrînii de locul ei. Cea nouă e de înălţişare proastă. Cuprinde însă unele rămăşiţe despre cealaltă. Şi anume:

1. Acest pomelnic pe lemn:

Vii.

Pomeneşte, Doamne, pe ctitorii sântii bisericii (*sic*) aceştia.

Vasili, Costachi Banu şi soţul său Iiustina Canta şi cu fii loră Alixandru, Neculce Paharnicu, Costantinu, Sturza Vister, şi cu fii săi, Vasăle Neculce Vel Me[delnicer] şi Ionă (?), Iliana Sturdzoai şi Costantinu, Paraschiva Botezoai, Medelniceriasă.

Mortii.

Pomeneşte, Doamne, pre răposăţai ctitori sântii bisericii aceştie.

Gavrilaşu Matieşu Logotătău şi soţul său Sărca şi fii loră, Elena Comisoî, Iordachi Cantacozono Vist. şi soţul său Alixandra şi fii loră, Neculce Visteru şi s[o]ţul său Catrina şi fiii loră, Lupulă Bogdanu Hatmanu şi soţul său Ruxanda şi fii loră, Ioanu Neculce Vornicu şi soţul său Mariia şi cu fii loră, Safta, Aniţa, Catrina, Eliana, Gavrilaşu Neculce Medelnicer şi cu fii săi, Ilii Neculce Spătariu, Sanda, Nastasăia, Neculaî, Dumitraşcu, Bălaşa, Costantinu, Vasăle, Cos-

tachi Banu și soțul său Iiustina, Catrina Costachi și cu fiicile sale Maria, Ilinca.

Enachi Luca Mariia Răzoai și cu fiu săi.
și s'aũ c... de robulũ lui Dum-
nezăũ Vasăli Neculce vătavũ
di aprozi în spre pomenire
niamului meũ, la letu 1772.

2. Pomelnicul cel nou.

Ruxandra A. Dimitriu, Sofia V. Stavăr, familiile Turcu, Iftimie Pogor, Minea, Vasiliu, Enescu, Vrinceanu, Horopovichĩ, Vasile Gheorghian, C. Pogor.

3. *Evanghelie* dela 1697.

Splendide podoabe de argint.

Acastă cruci esti [a] bis. Sv[ăn]tuluĩ...

... Prigoreniĩ.

Letũ 1788(?).

4. Pe un *Penticostarion* :

Acastă carte iaste a popi lui Iacubu.... pe lu Ipifanii de ... de la Sočava, vt. 7263 [1754-5].

5. Pe un *Penticostariũ* :

Acestu Pentecostarũ l-aũ cumpăratũ Lupulũ Bule dreptu 4 lei de la preutesa popi lui G[r]igorașũ, la vt. 7278 [1770], luni 20, să fie pentru pominere lorũ, și datũ besericĩi inũ Pregoreniĩ.

6. *Faptele Apostolilor* (tipărite de Grigorie Sidis).

7. *Octoich* din 7282.

8. *Mineiũ* din 1779.

9. *Triodion* din 1781.

† Acastă sf[ă]ntă carte ce să chiamă Triodionũ, adicã Trii Căntări, amũ cumpărat-o eũ, nevredniculũ robulũ lui Dumnezeũ Vasăli Neculce bivũ Velũ Stolnicu, sf[i]ntăi bisărici dinũ satulũ Prigorienilorũ, și cini ar fura-o să fii blăstămatũ

și neiertat de D[o]mnul D[u]mnezău, și di mine, păcăto-sul, la ani 1784, Fev. 13.

Vasile Neculce Stol.

Vs. Nc.

(coroană cu vultur.)

10. *Teofilact* din 1805.

11. *Urmare întru prea-sfânta Duminică a Paștelui*, Neamț, 1814.

12. *Cele 9 cîntări din Psaltire*, 1815, din Iași.

13. *Dumnezeeste liturghiă*, Iași, 1834.

VI.

UN ACT PRIVITOR LA MOȘNENII DIN MUSCEL.

† Vă ime otța i sna i stgo dha, troiță nerezdelnală, amin [în numele Tatălui al Fiului și al Sfântului Duh, amin]. Acesta să se știie cumă aū frățitū jupănesa Nega Boți-
coia și jupăneasa Stana noro-sa prea nepoții jupănesei Negaī, anume Ivanū, Radulū, cu feçorii jupănului Rusului, anume Necula, ca sea fia 3 frați prea ocină cunpărătoarea de Bogătești, anume casa lu Milcudiță cu dealnița cu toată, și deal[ni]ți lui Voicuță și casa și casa (*sic*), Miculū Colțe cu deal[ni]ța ocina Jitiī cāt[ă], să va aleagea, i denū Cotea-nești, anume 14 delnițe, i de Jupăneni 2 delnițe, i de Lucăcești 2 delnițe, cumă se'ū frățitū prea acestea ocinī ce e mai susū scrisū, ca să fia 3 frați, i iară prea vii i prea bucatea și prea scule sea fia 2 frați, Ivanū Radulū sea fia un frate i Rusulū cu feçorii altū frate... să înpartă în doa, și mărturiī... tū de Maghiritești, anume popa Voico i Branū i Mogoșu i Bădea, i de la Bănești Darīi i dea Stoineaști, Lazarū i Alde, i de Nimoești i popa Vladū i Dumitru, i Drăgopoli popa Vlaiculū, ipacū Vlaiculū. Și eū încămi jupăneasa Neaga i noru-sa Stana amū iubitū și amū făcutū prea această tocmeală; și am priimitū acești megiași cei mai susū scriși la tocmela noastră, și cine nu va ținea acesta a noastră tocmeală de bună voia făcută, elū să fia anatema și proclētū 318 dea otți ije vā Nechei [318 de părinți de la Nicheia]. și în cinste Iudei să fia.

[Zece pecetți cu fum.]

În aceeași colecție e și acest act domnesc slavon :

Tîrgoviște, 26 Maiu 7121 (1613). Radu-Vodă, fiul lui Mihne, dă lui Rusul cu fiii și Nicola și cu fiica Rada ocina cumpărată de la Radu Boțoacă și Stana, a treia parte din Bogătești și părți din Jupăneni, Lucăcești, Cotenești, cu vie. S'aû vîndut pentru bir. Boieri: Vintilă Vel Dvornic, Nica V. Log., Deadiul V. Vist., Crăstea V. Spăt., Bratul V. Com., Panait V. Stol., Lupul Peh., Brănad V. Pos., Nica Vel Log. Scribe Dumitru Log. ot Sălătrucu.

(Slavon ; pergament ; monogram cu chinovar.)

VII.

DIN POESIILE BOIERULUI V. POGOR.

(după o copie comunicată de d. C Crupenschi din Iași)

Neam vine și neam trece,
iar pământul în veci stă:
din visul zădărniceii
aceasta mă deșteptă.

Muritor că este omul
toți o știu și o simțesc,
dar puțin la adevărul
vremelniceii gîndesc.

Iubire acea de sine,
ce în lume mișcă tot,
din cuvîntător îl face
dobitoc pe om netot,

Cu nadă înșelătoare
il smulge din adevăr
și 'n prăpastia pierzării,
il tîrîște de păr.

Decît toți a fi mai mare
în patria mea dori-am,
și pentru pogorîtorii
cei din mine o gătiam.

Aceasta cum se lucrează,
se lucrează prin păcat :
ca să calc în așa treaptă
trebuie să fiu bogat.

Ca să adun bani, urmează
a fi [un om] răpitor,
crud, nemilostiv, sălbatec,
mincinos și 'nșelător.

Dar bogați mai sînt și alții,
trebuie să-i zătresc,
să-i cu chipuri oarecare
vicleane să-i sărăcesc.

Și pe toți cei de-o potrivă
cu mine să-i împilez
și un drept cu osăbire
oarecare să-mi păstrez ;

Neamuri și întreg norodul
trebuie să-l osîndesc
și cu neamul meu în veacuri
numele să-mi proslăvesc ;

Sufletul să-l dau uitării,
cugetul neascultat,
cu a' sale muștrări toate
să-l înăduș prin păcat,

Singele celui de-aproape
să-l privesc neșterit
cum gîlgîiește cu spumă,
de mîna mea omorît.

Văduva și sărăimanul
aceluia să-l privesc
îmbrăcați în haine negre
la ușa mea cum dvoresc.

Să-î văd muritori de foame,
să-î văd golî și umiliți,
stringînd fărături din masă,
pe supt păreți, osîndiți.

Fără îngrijăluire
să știu, de al lor avut,
prin crîncenă silnicie
că a-l răpi am putut.

Pe patria-mî ticăloasă,
acea ce m'aî născut
ce m'aî adăpat cu lapte
și 'n sînul ei m'aî crescut,

Să o văd la orișicine
va voi a o prăda,
obezile ca s'o lege
eu să grăbesc a le da.

Pe fiii săi cei durelnici
prin vînzare să-î zăresc,
.....

Pe locuitorii pașnici,
cari sînt și ai miei frați,
cruzimii spre sfășiare
să-î privesc de mine dați.

Norodul în pătimire
prin a mea faptă adus
și în jugul nedreptății
suspînînd, de mine pus.

A' sale ohtări și lacrimi
gemătul întristător
să-mi fie, din nesimțire,
un organ veselitor ;

Tot să răstorn păn' la mine,
tot să sfărăm și să zdrobesc,
tot focului mistuire,
nimicirii (?) să jertfesc.

Și prin așa sîngerate
și în cumplite urmări
scara către înălțime
să-mi zidesc din sfărîmări.

Dar iată că sînt om mare,
căci de mine toți se tem
toți supt toiage de fiară,
căci suspină, plîng și gem.

Până cade înc' aceste
toate-am putut să le fac,
anii vrîstei mă dărmară,
și în patul morții zac,

Fără să știu vre odată
pofta mea a-mi sătura,
fără să pociu în viață
un ceas a mă bucura.

Înfășurat de durere,
de ostenele dărmat,
de grija a face răul
ca de un vierme săpat,

Pingărit în fapte rele,
de cugetul mieu muncit,
văd minuntul acel groznic
al morții că au sosit.

Cu cit puterea trupească
s'apropie spre sfârșit,
cu atita să întartă
cugetul spre dosădit.

În oglinda minții mele
el îmi arată pe rînd
cît am făcut fapte rele
și ce m'așteaptă curînd.

Mustrarea lui acea dreaptă
o simț bine, dar târziu,
că într'o clipeală, iată,
voiî înceta a fi viu.

Ce au fost dar a mea viață?
un durelnic vâlmășag,
de cruzimi, de prigonire
și de cumpliri în șirag.

Din munca vremelnicească
La cea veșnică mă duc,
Un suflet plin de păcate
la județul strașnic duc.

Ce mi-o folosi c'a zice
după vreme un nepot
Dobitoc, fără simțire,
fără coarne, fără bot :

Dovedesc prin documenturi
că de-a dreptul mă pogor
tot prin spița bărbătească
din Vasilie Pogor,

Cînd, desbrăcat de simțire
și în stahie desfăcut,
nu voiă auzi din aier,
nici nu voiă simți din lut,

Cînd cel¹ foc ce zădărește
patimile sufletești
și apa care dă vlagă
Nemerniciei² trupești,

Întoarse la al lor veșnic
și îmbielșugat izvor,
nu vor mai lucra în trupul
pomenitului Pogor?

Dar neam trece și neam vine,
iar pămîntul în veac stă;
acest adevăr prostatec
pentru ce mă întristă?

Că în mormînt mă făcură
amăgirea să o cerc,
în vreme ce eu sînt încă
într'al viețuirii cerc!

Este pentru că văd oare
pe un falnic muritor,
lacom, nedrept și năprasnic,
Egoist și răpitor?

¹ În copie: vad.

² În copie: văzuiș șteire.

Ce puținare de suflet,
și ce frică în zădar,
cînd toate sînt trecătoare,
cîtevași nici că se par !

Cînd adevărul nû poate
să steie mult mistuit,
nici omul drept în uitare
să zacă înnădușit !

Că pe al veacului chedru,
pe păcătos l-am văzut
înnălțîndu-se spre nourî,
dar după puțin căzut.

Nu mai era în ființă,
nici locul nu i-am aflat,
cînd pe a dreptului rude
nicăieri n'am timpinat :

Nici cerșitoare de pîne
și nici lipsite de-a lor ¹,
careva din cer pe dînsa
să verse milă și dor.

Într'a lucrurilor fire
dreptul are scutitor,
și așezămîntul veșnic
îi este răsplătitor.

A' nedreptului palaturî,
pustiirii trist lăcaș,
ajung în curînd să fie
cucuveicilor sălaș

¹ În copie : dor.

Și pristolul întru care
lacomul se proslăvia
cu avere ce din lacrimi
adunată o avea,

Acel poleit cu aur,
acel lucit cu polost (*sic*),
mîrșavelor tîritoare
îl vezi cum stă adăpost;

Sala înfrumusețată
cu orhestre de cîntat,
liliacului de noapte
rămîne spre încuibat:

Din zgomotul acel vesel
ce într'însa răsuna,
când măgulitorii vremii
acolo se aduna',

Obişnuiesc (?) în răstîmpuri
duioasele glăsuii
a' cucuveicii ce plînge
grozavele risipiri;

Galeriile surpate
stilpii sfărmați și căzuți
peste aur, peste lustru,
îi văd cu mușchi învăscuți

Scările ce se văd roase
de omenescul picior
ajung să fie străpunse
de troscot și orzișor,

Și fereasta întru care
gheraniile înfloreau
sfredelită de un șerpe
ce se sorește pe ea.

Răpitorul ca acioaia,
în puțin îl văd topit
întru un moștean ce-l lasă
după sine ticăit.

Averile lui în pradă,
numele lui blăstămat
rugul neamului său pică
veșted, slab și defăimat.

Și carele ce în viață
tuturor au fost pizmaș
în tot omul după moarte
își lasă câte-un vrăjmaș :

Cel slab rămîne la dănsul
și dreptul a cerceta,
sărăimanul moștenirea
părintească a căta.

O văduvă întru lacrimi
are de a jălui
averea ce răpitorul
căuta a-i mistui,

Cel puternic răsplătirea
vinează a-și izbîndi
de împilarea în care
se silia a osîndi :

Toți zicînd : cu a lui stare
aŭ ceva a descurca
și ponos pe al lui nume
și blăstăm a-î arunca,

Iar a' norodului lacrimi
pe care el l-aŭ prădat
ca puhoiul cel năprasnic,
cel mai strașnic întărtat,

Înneacă, răstoarnă, spală,
tot ceia ce-aŭ mai rămas
după vrednicul de ură
[și] egoistul [lui] pas.

Vasile Pogor Spătar.

Viitorime.

Ca o floare-odinioară viața-mi era 'nchipuită,
Cît de limpede-o vedeam curgînd lin și 'mpodobită
De-o rază de fericire,
Dar floarea veștedă cade și focul ce m'amăgia,
Acea pară a nădejdi ce 'n sufletul mieu lucia,
Își pierde-a ei strălucire.

Trist și depărtat de-acel ce gîndul mieu dulce umple
Boal' aducerii aminte crud o inimă îmi rumpe.

Ah! moartea de ce nu-mi vine?

Ce-așteaptă pentru-al mieu suflet ce din zi 'n zi se topește,
Pentru toat' a' vieții floare un mormînt numai dorește,
Și-acesta nu-î pentru mine!

Cînd va trece pe-al mieu capu umbra ce-a să mă 'nvălească,
Cînd cineva pe-a mea groapă, genunchind să mă jelească,
Va depune lacrimi vale,

Dar, vai mie! ce cutez eu..., cari's ochii să le verse?
Cine jalnic și 'ntristat va lipi pe-a' mele oase
A durerilor lui cale?

În genunchi măcar de-ar zice, pe-a mea piatră înghețată:
«Ca un vis, ca o nălucă, se șterseră de odată
«Și-aici zace 'ncremenit
«Spre-a-mi plînge ticăloșia, spre-a-mi spune pe ce mal sint:
«Un înger îi ocrotiră a sa umbră pe pămînt,
«Dar un minut, și-a perit...»

Poate c'atunci, atingîndu-l cu-a' lui aripi aurite,
Îngerul meu va culege de pe a' sale buzi iubite
Un suspin, un cuvînt jalnic.
Dar ce zic?... Putea-va plînge, cînd cu viața el se joacă?
Bogatul ascultă, vede pe săracul ce îl roagă
Duios, lîng' un palat falnic.

Nimeni, nimeni nu te-a rupe, posomorită tăcere,
Decît viersul păsăricii să se 'nnalțe cu plăcere
Ca glasul cel de iubire,
Decît vuietul prin frunze-al zefirului răcoros,
Decît trăgănatul sunet unui clopot mîhnicios,
Ce vestește-o adormire.

Dar de ce să rătăcimu în al morții întunec?
O crudă viitorime! Lasă-mă în veci nemernic;
În noian fugi de te-ascunde:
Pirîuțul vieții mele, său limpede saū glodos,
Va purta a' mele zile pe al saū curs mincinos,
Neprivind la a' lui unde.

De ce dar să rupi de-odată, cînd viața este-o nimica,
Acel hobot ce toț anul, fugind răpede, ridică,
Înc'o zi și se va strînge?

Într'a sorții sale carte de-ar vrea omul să cetească,
Abia ar zări un ceasu, un minut să se zimbească,
Și-un veac, un veac spre a plînge.

Cumplita viitorime ca dintr'un somn ne trezește.
Înprăștie flori și visuri nădejdi ce'mpodobește
Primăvara vieții line :

Pe rînd crudă, pe rînd dulce, ne mîngîie, ne'mpresoară :
În minutul ce urmează minutului ce ni zboară,
Său în ziua ce mîini vine.

Ferice de muritorul ce în liniște așteaptă,
Într'ale dragostei brațe cununa de bună faptă,
Viitorimea ce-l grăbește.

Atunci a doa zi o jună.... gîndire-l duce,
Îl întoarce 'ntr'acea lume de unde sufletul fuge,
Unde mintea-i mai privește.

Inima este-o oglindă unde viața ni s'arată :
Un minut o zugrăvește, și oglinda uită 'ndată
Chipul ce-a înfățișat.

Degradă viitorimea, acea soartă neștiută,
Ștergînd ceața ce-o ascunde, ce ni-o face nevăzută,
Rămîne-un lucru uitat.

A ta soartă, ca un valu ce altu 'n grabă urmează
Asemenea unui ceriu ce din nori se luminează,
De vrei să-ți să desvălească,
Smulge, rupe-a ta vedere de pe locul ce te poartă
Și, luminînd a ta minte cu o rază, de sus dată
În cer ochii s'o privească.

Dar până înc'a n'o simți vezi-ți sufletu'n tăcere,
Stăi..., ascultă, cercetează-l: poate strigă, poate cere
O pocăință prea dreaptă.

Atunci întoarce-ai tăi ochi și inima de-ți mai simte
Primăvara vieții tale. Apoi adă-ți iar aminte
Că viitorime' așteaptă.

Acolò, cînd pentru veci ai săi ochi scurși închizînd,
Creștinul pe patul morții mai aruncă al său gînd,
Mai duce-a' lui cugetări,
Și, prînd sfințit de rîvna de iubire ce simțește,
Glasul său c'al unui inger se înalță, se unește
Cu cereștile cîntări,

Acolò ca o văpaie zboar' a rugilor tămîie,
Acolò tot s'acufundă, și-a pămîntului mîndrie
Piere ca praful la vînt :
Viteazului ce aicea de lauri creștet cunună,
Împăratului în slăvă, bogatului ce adună.

VIII.

UN PROIECT DE A SE TIPĂRI OPERELE VECHILOR ISTORICI ARDELENI.

Un prieten îmi comunică acest act, pe care-l reproducem cu ortografia
lui pretențioasă și ciudată :

Ministerul Cultelor
și
Instrucțiunei Publice

Bucuresc, Anulul 1863, Luna Iuniu 17

Secțiunea...
Biuroul....

No. 18271.

Eminență.

Dorindă Guvernul M. S. Alessandru Ioan I
a da publicității în trebuința și folosul complec-
tării și respândirei Istoriei Naționale Române, or
ce scrieri inedite ale lui Klein, Sincai, precum
și alte scrieri attingătoare de Istoria Națiunei
Române ; Sub-scrisulă au rugatū pe D. A. Papiu
Ilarian de a se însărcina cu cumpărarea unor
asemeni manuscrite orriginale sau cu decopie-
rea lor.

Cunoscândū dupe osebite informatiuni că și
Arhiva Episcopală a Scaunului Eminenției Voas-
tre ar possede asemeni manuscrite, Sub-scrisulă

are onóre a vă recomanda pe d. A. Papiu Ilarian ca delegatú și autorisatú pentru asemenea lucrare din partea Guvernului Principatelor Unite, rugându-vă să bine-voiți a 'i înlesni și acorda lucrarea cuvenita pentru acésta in Arhivele Episcopale.

Bine-voiți vë rogú Eminentia a priimi cu acésta ocasiune incredintiarile prea distinsei melle consideratiunii.

Ministru allú Cultelorú și Instructiunei Publice ad-interim, I Odobescu.

Capulú Biuroului, G. Bilciurescu.

Eminentiei Salle Episcopulú Unitú din Oradia-Mare, in Transilvania (Austria).

IX.

UN PRIVILEGIU ÎMPĂRĂTESC PENTRU ROMÎNII DIN UNGARIA (1791) ÎN TRADUCERE CONTEMPORANĂ.

Mi se comunică din Ardeal acest document de o autenticitate poate îndoielnică, dar, oricum, interesant :

Numărul 4004.

Leopold al doilea, alŭ Rîmleanilorŭ Împărat, totdeauna stăpîn alŭ Țări Nemțești, alŭ Mohemii (*sic*) și alŭ Țări Ungurești Craiŭ postolicescŭ și mai mare povățuitorŭ alŭ [A]ustrii și mai mare Prințipŭ alŭ Ardealului și alŭ Săcuilorŭ purtătoriu de grijă și a celuralalte.

Lucrurile cearerilor a totŭ neamulŭ rumînescŭ din Ardealŭ nooa într'acesta chipŭ arătate, ca și neamulŭ rumînescŭ să se arate a fi lăcuito[r]iŭ și stăpînitoriu în țară și ca să se întoarcă îndărăptŭ la traiulŭ d'înpreună a tuturorŭ legilorŭ a fiilorŭ țării, de care până acuma s'aŭ arătat a fi fostŭ lipsitŭ și lepădatŭ numai pentru nedreptatea vremilorŭ, voia la un locŭ și între o legătură întru acela chipŭ ni le trimetemŭ, ca, luundu-să de fundamentŭ și decurgerea cea luminată a articoluŭ alŭ 6 anuluŭ 1744 i științii lorŭ desăvîrșitŭ și mai chiiarŭ să le cercați, și, după ce drrptŭ (*sic*) le veți isprăvi, noao cîtŭ mai curîndŭ să ne arătați nește mijlociri în ce chipŭ din judecata bineluŭ de opște vor avea de grijă pentru mai sus-numiții lăcuitoari ai țării și să poată învrednici la totŭ traiulŭ dinpreună a milelor bineluŭ și însoțirea fiilorŭ țării cu slobodă deprinderea a legi, fără

deschînlinirea ritului să să însoțească cu o leage slobodă în vremea viitoare, și asemenea clerușului amăndorura ritușurilor cu cuviință după putearea a trăi să să aibă de grijă, și asemenea norodul neamului rumînescu cel prostu cu înțeleagerea întru lucrurile ceale de cinste să să poată deprinde și merge înnaite.

S'aū datū înū Florenția, înū mai marele al nostru Ținutū al Etrurii, 18 zile a luni lui Mai, anului 1791, al Împărății noastre, iară alū țărilor noastre (*șters*) celor de uricu al doilea. Leopold al doilea, m. p. (litere latine).

Samoil Grof Tealechii, la porunca Înnălțatului Împărat,

Andreî Deșenș, m. p.

X.

UN ACT ROMĂNESC DE LA ÎNCEPUTUL
VEACULUI AL XVII-lea.

† Gavrilă Tăutulă mărturisimă cu cestu zapisă ală mieu cumă eă amă vândută a mele direapte vii de moșie, trei fălci de la Cotnară, denă dealulă lui Vodă, și le-amă vândută fratelui nostru mai mare, Tăutulă Logofătului, dreptu cincizeci de taleri bătuți, însă o falce de moșii a femeii mele Sofronii, iară doi fălci aă fostu ale meale, cumpăratură de la Căzaculă fecorulă lui Gheorghie de Crăstinești și de la Dumitru Roșca Vorniculă, căce aă fostu și părăsite, fără de gardure; ca să fie a dumisale, cu totă venitulă. Ca să să știe.

Ază Gavrilă Tăutul.

U Ias, Sept. 20.

(Pecete mică rotundă, cu o stea.)

Și denă pivniță partea mē, ce iaste partea mē ghumă-tate, č-aă fostu stricată, încă să fie a dumisale.

[Pe V^o:] Zapisă de vii.

XI.

SOCOTEALA CLĂDIRII CASEI DE LA CURU-CEȘME A LUI ȘERBAN-VODĂ CANTACUZINO.

În Biblioteca Academiei Române, între acte felurite, mai nouă, se află și această însemnare deosebit de importantă:

Κατάστιχον περιέχον τὰς γεγούσας ἐξόδους εἰς τὸ ἐκλαμπρον παλάτιον τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν ἀθθέντου κυρίου Ἰωάννου Σεβδάνου Καντακουζηνοῦ Βοεδόνδα πάσης Οὐγγροβλαχίας τὸ ἐν Κουροῦ Τζεσμέ.

5450 ἄσ. εἰς 25 ντολάπια καὶ 7 γιουκίων ῥάχτια μαλαγματοκαπνισμένα, τὸ καθ' ἓν ντολάπιον πρὸς ἄσ. 170, τὸ δὲ καθ' ἓν γιουκίον πρὸς κ. 200, καὶ εἶναι εἰς τοὺς ἀθθεντικοὺς ὀντάδες, εἰς τὸν μέγαλον ὄντάν κατὰ τὸ μέρος τῆς πόλεως, 7 ντολάπια καὶ 1 γιουκίον, εἰς δὲ τὸν πλαγινὸν μικρὸν ὄντάν ντολάπι 1, καὶ γιοῦκι 1, εἰς τὸν ἄλλον ὄντάν κατὰ τὸ Ἀρναουτκιογι, ντολάπια 5, καὶ γιοῦκι 1, εἰς τὸν μικρὸν ὄντάν, ὅπου εἶναι ἐπάνω εἰς τὴν στέγαν, ντολάπια τέσσαρα, καὶ 1 γιοῦκι.

Εἰς τῆς κυρίας δόμνας τὸν μέγαλον ὄντάν ντολάπια 5, καὶ 1 γιοῦκι, εἰς τὸν ἄλλον ὄντάν ντολάπια 3 καὶ 1 γιοῦκι.

600 ἄσ., 6 μαλκᾶδες μεγάλους μαλαγματοκαπνισμένους διὰ ταῖς πόρταις τῶν ὀντάδων.

Εἰς ὀντάδες τῶν κορυτζίων καὶ κοπελίων.

650 ἄσ. εἰς 15 ῥάχτια κολαχένια τῶν ντολαπίων καὶ γιουκίων, τὸ καθ' ἓν πρὸς κ. 110.

200 ἄσ. εἰς 1200 τζεκία πέτραις, διὰ τὸ λιθόστρωτον τοῦ αἰθθεντικοῦ ὀσπητίου, καὶ διὰ τὸν τοῖχον τοῦ μικροῦ μπαχτζέ, μέσα εἰς

τὸ σαράγι· καὶ μέσα εἰς τῆς κυρίας δόμνης, τὸ καθ' ἑν τσεκι πρὸς ἄσπρα 82.

1200 ἄσ. εἰς τὸ κοίλισμα τοῦ μικροῦ μπαχτζῆ μέσα εἰς τὸ σαράγι.

1000 ἄσ. εἰς λεπτουργοὺς τοὺς ἐργάτας ὁποῦ ἔφτιασαν τὸν τοῖχον, τοὺς εὐγάλαν καὶ τὸν μόλον τοὺς ἐπανεστρεψαν.

1440 ἄσ. εἰς τοὺς καλυτριμπζίδες.

21.540 ἄσ. σοῦμα ἢ ἔξοδος, στίνουν γρόσια	179
ἐλάβομεν ἀπὸ τῆς Ἑκκλημπρότητος Σας γρόσ.	150
μένουν νὰ λάβωμεν γρόσια	029
ἔχομεν νὰ λάβωμεν καὶ ἀπὸ τὰ πρῶτα	017
ἔχομεν νὰ λάβωμεν σοῦμα γρόσια	46

τὸ ὀπισθεν λιθόστρωτον, μᾶκρος καὶ πλάτος, τετράγωνον, ἀνδρῆκια καὶ γυναικῖα, εἶναι πῆγχεις 399.

Εἶναι ἀκόμη καὶ ἄλλος τόπος ἄστρωτος, καὶ ἔχομεν καὶ πέτραν μερικὴν.

μικρὸς δόλος

Μπελα ΒΗ (sic).

XII.

INSEMNĂRI PENTRU ISTORIA ROMÎNILOR DIN NOTÎTE GRECEȘTI.

Cunoscutul erudit grec Spiridon P. Lampros, de origine aromină, publică în n-le 2—3 din anul VII al revistei sale *Néos Ἑλληνομνήμων* o culegere, rînduită cronologic, de însemnări cu caracter istoric risipite prin descrierile de manuscrite. De mult îmi propusesem a face același lucru pentru noi, și culegerea mea poate nu va întîrzia, fiind cuprinsă în această publicație chiar.

Deocamdată extragem din revista d-lui Lampros mențiunile care ne privesc:

1. 1534. Se pomenește Ioachim Vlahul, fost egumen de Sinaï, care, cu alții, «ἀφένται τῆς Βλαχίας», vine la sfințirea Sf. Sava din Iași, ai cării ctitori sînt (p. 172, no. 182).

Αὐτὸν τὸ βιβλίον ἤδραν τοῦ ἁγίου Σάβα, ὁπωταν ἡνῆχθη ὁ ἅγιος Σάβας, διὰ συνεργείας τῶν ἀρεντῶν τῆς Βλαχίας, καὶ ἦρθεν ὁ πρῶτον ἡγούμενος τοῦ ὄρους Σινᾶ καὶ ἠπῆρσαν τὸ μοναστήριον, ἤγουν ὁ κῆρ Ἰωαννῆμ Βλάχος, καὶ ἐποίησαν ἀφωρισμόν.

2. 1574. Ἔτους αφοδ'. Οτάν ἐπῆγεν ὁ Πεγλερπέγγης με τοὺς τρῆς πέγρηδες καὶ ἔκοψαν τοὺς Πωγδάνους χυλιάδες λδ' καὶ τὸν ἀφθέντη τῆς Πωγδανίας, ὀνόματι Ἰῶ Βωηβώτα, καὶ αὐτὸν τὸν ἔσκησαν σὲ δύο καμιλίας, μῆγι Ἰουλίον ιε', καὶ τότες ἐπῆρεν τὸ σκάμνη ὁ Πέτρο Βωηβώτας. [=În anul 1574, cînd a venit beglerbegul cu trei begi și au bătut pe Moldoveni, 32.000, și pe Domnul Moldovei, anume Io Ion Voevod, și l-au rupt cu două cămile, în luna lui Iulie în 15, și atunci a luat Scaunul Petru Voevod].

3. † ἀρπ', μιν[i] Νοεμβρίῳ, ἦλθεν ὁ τζαούσης ὅπου εὐγαλεν τὸν εὐσεβεστάτον ἀφέ[ν]την Ἰω Πέτρον Βοῦδόδαν ἀπὸ τὸ Γιάσιον [= 1580, luna lui Novembre, a venit ceaușul care a luat pe prea-cucernicul Domn Io Petru Voevod din Iași].

4. 1605. Ἐτους ζριγ', ε' μηνῇ Ἰουνίῳ, ἐτούτο τῷ τετραδάνγγελον ἦνε τῆς μονῆς τοῦ Σωτήρος, τοῦ ἐπιλεγομένου Κοντλουρούσι, καὶ τὸ ἐκόσμησεν ἡ πολυχρονιμένη ἡ τόμνα Ἐληθάβετ τοῦ πολυχρονιμένου ἐκλαμπροτάτου καὶ εὐσεβεστάτου αὐθέντος πάσης Μολδοβλαχίας κήρον Ἰωάννου Ἰερεμία Βοεδόνδα... [= La anul 7113, luna Iunie, această Evanghelie a mănăstirii Măntuitorului, zisă Cutlumuș, și a înfrumusețat-o răposata Doamna Elisaveta, a răposatului prea-luminatului și prea-cucernicului Domn a toată Moldovlahia, domnul Io Ieremia Voevod].

5. 1606, Ἰουνίου 29, ἀπέθανεν Ἰερεμίας ὁ Βοεδόδας, καὶ διεδέξατο τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Σημεὼν τῇ 1 Ἰουλίῳ. [= 1606, Iunie 29, a răposat Ieremia Voevod și i-a urmat fratele lui, Simion, la 1-iū Iulie.]

6. † Εἰς τοὺς χιλίους ἑξακοσίους πενήντα, εἰς ταῖς ἡμέραις τοῦ ἐκλαμπροτάτου αὐθέντος κυρίου Ἰω[άνν]ου Βασιλείου Βοεδόνδα, μηνὶ Μαρτίῳ, ἐπολίθη τὸ ψωμὶ ἦκοσι δράμοις εἰς τὸ μπάνη, καὶ ἔγραψα αὐτοῦ εἰς ἐνθήμευσιν. [= La 1650, în zilele prea-luminatului Domn Domnul Ioan Vasile Voevod, în luna lui Mart, s'a vîndut pînea douăzeci de dramuri la un ban, și am scris eu spre amintire].

7. 1670. Pomenirea Domnilor romîni ca ocrotitori ai Bisericii răsăritene; notiță și la mine, în *Analele Academiei Romîne*, XX, p. 216.

8. Plecarea din Adrianopol a Sultanului împotriva Cameniței, la 27 April 1672.

9. 1673, Ἰουνίου 29, ἐρρέθη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Δούκα Βόντα εἰς Γιάσιον, παρόσης τῆς δόμνας τοῦ Στεφάνου Βόντα Πετρούζεϊ-

κου, ὅτε ἦν ὁ Χουσεῖν-Πασὰς εἰς τὸ Χωτίνι καὶ ὁ ἀφέντης. [= 1673, 29 Iunie, m'am aflat în mănăstirea lui Duca-Vodă la Iași, fiind de față Doamna lui Ștefan-Vodă Petriceicu, cînd era Husein-Pașa la Hotin și Domnul.]

10. 1680, Mențiunea că s'a scris o Evanghelie «supt Șerban-Vodă în București».

11. 1692, Νοεμβρίου ἑξ, ἔγινεν ὁ γάμος τοῦ μπεϊζατῆ Παύλου τοῦ Ἡλιάσκου μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ αὐθέντος Κωνσταντίνου Βοεβόδα πάσης Οὐγκροβλαχίας. Ἐτύχομεν καὶ ἡμεῖς ἐδῶ καὶ ἐτίναμεν σόντεκνοι, καὶ ἔτυχεν καὶ ὁ δραγομάνος κὺρ Ἀλέξανδρος, ἐδῶ γορτζάμενος ἀπὸ τὸ Μπελιγράδι. Ἔστω εἰς μνήμην. [Δοσίθεος πατριάρχης τῶν Ἱεροσολύμων.] [1692, Noiembrie 6, s'a făcut nunta lui beizadea Radu Iliș cu fata Domnului Constantin Voevod a toată Ungrovlahia. Și ne-am întîmplat și noi acolo, și am fost nași, și s'a întîmplat și dragomanul, dumnealui Alexandru, care se întorsese acolo dela Belgrad, să fie spre amintire.]

12. Știri din Litzica, *Catalogul msslor grecești ale Academiei* p. 319; 24 Mart 1714 mazilia Brâncoveanului; 25 Domnia lui Ștefan Cantacuzino; 30 Ianuar 1716 sosirea în București a lui Nicolae-Vodă Mavrocordat; 14 Novembre prinderea lui; scriitorul, întors din Brașov, află la 12 Mart 1717 ca Domn pe «grațiosul» Ioan-Vodă Mavrocordat; moartea acestuia la 23 Februar 1719; 26 April 1719 întoarcerea lui Nicolae-Vodă în București.

13. 1716, Maiu 1—2 (din același). Închiderea la Pușcărie a unui călăraș și a Agăi, care-i era cumnat (γυνεκάδελφον).

14. Din același, p. 317, 23 Februar 1719 moartea lui Ioan-Vodă Mavrocordat; 2 Mart plecarea Marelui-Portar Iordachi Grigoraș la Constantinopol; 26 April întoarcerea lui Nicolae-Vodă.

15. Din același, p. 415. Moartea lui Nicolae-Vodă la 3 Septembrie 1730; la 24 sosește caftanul fiului său Constantin,

care stă 15 zile, vestea tulburărilor dela Constantinopol sosind la 27.

16. Din același, p. 145. Iulie 1737. Nemții vin la Cîmpulung și București: locuitorii acestui din urmă oraș fug; 1-iū Iulie fugise Domnul la Dunăre: se întoarce cu Ibrahim-Pașa.

17. 24 August 1746, un necunoscut arată că a fost făcut ceauș de aprozi; la 8 Novembre 1747 că a luat pe Casandra, fiica lui Constantin Lambrinò, fost Mare-Spătar, pețitor fiind Patriarhul Antiohiei, care face logodna.

18. 14 Iulie 1748 eclipsă de soare la București. Scrie un școlar al lui Alexandru, care, de frică, se îmbolnăvește fiind căutat de Mihalachi, fost medic împărătesc.

19. 1752, 23 August, dimineața, moare Grigore-Vodă Ghica în București (Litzica, p. 317).

20. 1752, 20[= 23] August, Matei-Vodă Domn muntean, pe 9 luni.

1752, 23 August. Sara la 3, moare Grigore-Vodă; la 25 îngropat, la 5 ceasuri (Litzica, p. 458).

21. 1752, 1-iū Septembrie. Scriitorul înseamnă că a ajuns Cupar muntean; 1-iū August 1754 vătav de aprozi; 17 August 1755 Armaș-Mare.

22. 1764, 18 Octombrie, scriitorul începe la dascălul Manase¹ în școala de la Sf. Sava din București retorica.

23. 1764-65. αψέδ, Ἰανουαρίου 27, ἔδοσε τὸ κοινὸν χρῆος ὁ ὑψηλ: αὐθέντης Κωνσταντῖνος Τζεχάνης καὶ ἐνεταφιάσθη ἐν τῇ Μητροπόλει.

αψέδ, Ἀπρίλ. 26, δευτέρα ἡμέρα. Πρῶτον ἐκρέμασαν τὸν στόλνικον Στεφανάκη καὶ ἀποκεφάλισε τὸν Μιδελνιτζάρη Γεωργάκη Μπαζέσκουλον εἰς τὴν αὐθεντικὴν κάτω πόρτα τῆς κούρτης, ἔπειτα μετὰ τρεῖς ὥρας ἦλθε μὲ μεγάλην παράταξιν εἰς τὸν ἑκλαμπρον θρόνον ὁ ὑψηλότατος ἡμῶν αὐθέντης, κύριος Ἰωάννης Στέφανος Μιχαήλ Ρακοβίτζα Βοσβόδας ἀπὸ Βασιλεύουσας, ἀ' αὐθεντεῖαν, οὐ πολυεστὶ ὁ Κύριος, ἀμήν.

αψέδ, Μαΐου 29, κυριακῇ. Ὁ υἱὸς τοῦ Νικολάκη Τζερεβενδοδαλῆ Παχαρνίκου, ὀνόματι Γεωργάκης Κλουτζάρης ἄριας, ἀρραβωνισμένος

¹ Vestitul Manase Eliad.

ὄντας πρὸ πολλοῦ μετὴν κόρην τοῦ Θωμᾶ Κρετζουλέσκουλου καὶ (:) μεγάλου μπάνου, ἀρχινώντας τὴν χαρὰν νὰ στεφανωθοῦν, τὸν ἐσφάλησαν εἰς τοὺς σεῖμένηδες, αὐτὸν καὶ τὸν πατέρα του, καὶ τὴν ἐστεφάνωσαν ὁ αὐθέντης μετὸν Ῥάδουλον Σλατινιάνον πρῶτον μέγαν κόμισον, εὐγάζοντάς τον ἀπὸ τὸ σφάλημα τῶν σεῖμένιδων καὶ αὐτόν.

αψῆς', Ἰανουαρ. 2. Ἐσφαλήσθησαν β-αν φορὰν οἱ ἄρχοντες, ἦτοι ὁ Κλήμεντος καὶ Νικολάκης Δουδέσκουλοι, καὶ Πουρβοῦλος, Μιχαήλ, οἱ Καντακουζηνοί, Ῥακοβίτζης Βόρνικος καὶ Πάνος Στριμπέης, Πάνος Φιλιπέσκος, Στολ: Μπελατζάνος Ἰωάννης, Μπαλιάνος Γρηγορέσκος, Πανταζῆς Κιμπιάνος, καὶ Ἰουνίου 25 ἀφέθης.

αψῆς', Ἀπριλ. 6., ἡμέρᾳ Σάββατον, εἰς τὰς 4 τῆς νυκτός, ἔγινε σεισμὸς μέγας, ἡγερμονεῖοντος Στέφανος ὁ Ῥακοβίτζας.

αψῆς', Μαΐου 13, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, τὴν β-αν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως, ἔγινεν ἐπανάστασις παρὰ τῶν ἐκ Βουκουρεστίου ῥουφετίων, εἰς τὴν Μητροπόλιν συναχθέντες μετὰ βοὴν καμπάνων, ζητώντας παρὰ τοῦ Μητροπολίτου καὶ ἀρχόντων ἔλεος καὶ συγκατάθεσιν τοῦ δοσηματος· ὁ δὲ Τουρνατζῆς μετὰ τοῦ ἄρχ: Σπαθ: καὶ Ἄγα Ὑψηλάντη, μπεσλήδων καὶ Ἀλβανητῶν μετὰ πιστόλια σόπες τοὺς ἐκατασκορπίσαν εἰς τὰς 4 ὥρας τῆς ἡμέρας, καὶ ἔκοψαν εἰς τὴν κάτω πόρταν τῆς αὐθεντικῆς κόρυττης ἕναν Κόμανον μπογασιέρην γιργιοδλήν, ἕναν δοῦλον τοῦ Παναγιώτη Τζαούση καὶ ἕναν ῥάπτην, τοὺς δὲ σφαλισμένους ἐγκρίτους ἀπὸ τῆς καμάρας τὸ σφάλισμα τοὺς ἐμετοίκησαν εἰς τὰ ὄπισθεν μπέτζουρα, διώγοντας, καὶ τοὺς δούλους του μετὰ σφοδρὴν φύλαξιν τοὺς ἐφυλάττου.

αψῆς', Ἰουνίου 3, ἡμέρᾳ Τετράδῃ, ἦλθεν βασιλικὴ προσταγὴ τοῦ Σουλτάν Μουσταφᾶ καὶ ἔγραψαν τὸ τίποτας τοῦ Νικολάου Βραγκοβάνου πρῶτον Μεγάλου Κλουτζιάρη, ζητώντας τὸ μὲρ 250 πονγγία τοῦ Δραχίτζάνου Κοζλιτζάνου, ἀνεψιοῦ του, ὅπου ἐτούρκευσεν.

αψῆς', Αὐγούστου 18, Πέμπτη, εἰς τὰς 7 ὥρας τῆς ἡμέρας, ἦλθεν ὁ Καρά-Ἀλῆς τάταρης μετὴν μαντζιλία τοῦ ὕψηλ: Στεφάν-Βόδα Ῥακοβίτζα, λαμβάνοντας τὴν αὐθεντείαν ὁ ὕψηλ: ἡμῶν αὐθέντης Σκαρλάτος Γκίκας Βοεδόδας. Ἐσφαλήσαν τὸν Πα: Δημητράκη καὶ Στάθη βον βιστι:, εἰς δὲ Βασιλεύουσαν ἐκρέμασαν καὶ τὸν Γεωργάκη Σταυράκη πεθαμένος ὄντας ἀπὸ τοὺς σκεντζέδες.

Σεπτεμβρ. α'. ἐκίνησεν ὁ Στεφάν-Βόδας ἀπὸ τὰ ὧδε μετὸν καπετζῆ εἰς Μυτιλήνην.

1764, Ianuar 27 a răposat prea-înnălțatul Domn Constantin Cehan, și a fost îngropat la Mitropolie.

1764, 26 April, Lună. Întăiău aș spînzurat pe Stolnicul Ștefanachi și aș tăiat pe Medelnicerul Iordachi Băjescul la poarta domnească de jos a Curții. Apoi după trei ceasuri a venit cu alaiu mare în strălucitul Scaun prea-înnălțatul nostru Domn, Domnul Io Ștefan Mihail Racoviță, dela Constantinopol, întăia Domnie, pe care să-l ție Dumnezeu întrul mulți ani, amin.

1764, Maiu 19, Duminecă. Fiul lui Nicolachi Cervenvodali (Cernovodeanul) Păharnicul, anume Iordachi Clucerul de Arie, fiind logodit de curînd cu fata lui Toma Crețulescu Marele-Ban, și începînd serbarea ca să-i cunune, l-aș închis la Seimeni, pe el și pe tată-său, și pe dînsa a cununat-o Domnul cu Radu Slătineanu fost Mare-Comis, scoțîndu-l de supt paza Seimenilor și pe acesta.

1765, Ianuar 2. S'aș închis a doua oară boierii, adecă: Constantin și Nicolachi Dudeștii și Pirvu și Mihaș Cantacuzinii, Racoviță Vornicul și Barbu Știrbei, Pană Filipescu, Stolnicul Ioan Bălăceanu, Grigorașcu Băleanu, Pantazi Cîmpineanu, și la 25 Iunie li-aș dat drumul.

1765, April 9, Sîmbătă, la 4 de noapte, a fost mare cutremur, Domn fiind Ștefan Racoviță.

1765, 13 Maiu, Vineri, a doua zi după Înnălțare, s'a înplat răscoală din partea rufeturilor din București, strîngîndu-se cu sunet de clopote, cerînd dela Mitropolit și de la boieri milă și iertarea dăjdiei. Iar Turnagiul cu dumnealui Spătarul și Aga Ipsilanti, cu beșlii și Albanesi, cu pistoale..., i-aș tăiat la patru ceasuri din zi; și aș tăiat la poarta din jos a Curții domnești pe unul Coman bogasierul, din Giurgiu, pe un rob al lui Panaiot Ceaușul și pe un croitor; iar pe boierii fruntași ce erau închiși i-a mutat cu închisoarea dela cămară la beciurile d'îndărăt; orînduind și pe robii lor, cu tare pază i-aș păzit.

1765, Iunie 3, zi Miercuri, a venit poruncă împărătească a Sultanului Mustafă și aș prins tot ce-a avut Nicolae Brîncoveanu, fost Mare-Clucer, cerînd miria (Statul) 250 de

pungii de la Drăghiceanu Cozliceanu, nepotul său, ce l-au turcit.

1765, August 18, Joi, la 7 ceasuri din zi, a venit Cară-Ali Tatarul cu mazilia prea-înnălțatului Ștefan-Vodă Racoviță, luînd Domnia prea-înnălțatului nostru Domn Scarlat Ghica-Voevod: a închis pe Pă[harnicul] Dumitrachi și pe Stati al doilea Vistier, iar la Constantinopol a spînzurat și pe Iordachi Stavrachi, atîrnat fiind de cange (?).

Septembre 1-iū, a pornit Ștefan-Vodă de aici cu Capugiul la Mitilene¹.

24, 1766, Ianuar 19, zi Joi, a început a preda geometria dascălul chir Iosif în Moldova, în biserica Trei Ierarhilor (nu a Frîncilor) (Litzica, p. 89).

25. 28 Septembrie 1768, se face Mare-Dragoman Nicolachi Suțu.

6 Octombrie sosește la Poartă Crîm-Ghirai Hanul.

1768, 17 Octombrie, se dă caftan pentru Țara-Românească lui Grigore Alexandru Ghica; la 21 iea cuca, la 25 tuiurile. Scriitorul arată calea alaiului domnesc: 30 Octombrie, ieșire la Chiuciuc-Chioiū, 1-iū Novembre la Buiuc-Cecmegè, 2 Novembre la Silivri, 3 Ciorlū, 4 Burgas, 5 la Chirclisi. Aici se lasă alaiul și capugibașa, și Domnul pleacă numai cu cîțiva spre țară, cu poșta (menzilul).

6 Novembre, «Phaken», noaptea la Carnabad; 7 Iulie Geali-Cavac, noaptea Buhulăr, 8 Tasegichioiū, noaptea trecerea Dunării dela Turtucaia la Oltenița. «La 9 Novembre, Duminecă, pe la opt din zi, am venit în București» (Litzica, p. 79 u.).

26. 1772, 17 Maiū. «Grindină» ca oul de pasăre la Mărgineni (Litzica, p. 85).

27. 1801, 22 Iunie, Simbătă, s'a întîmplat mazilia Domnului Moldovei, fiul lui Ipsilanti, beizadea Constantin, și s'a făcut Domn dragomanul cel mare Alexandru Suțu și Mare-Dragoman s'a făcut beizadea fiul lui Callimachi.

28. La 1804, 14 Octombrie, Marți, la 8 ceasuri și cinci minute, a fost cutremur mare în Moldova.

¹ Toate lămuririle, în *Genealogia Cantacuzinilor*, Cronica.

29. 1821, Februar 29, începerea revoluției (ῥεβελούντζια) grecești la Iași.

30. Și altă mențiune, pentru April, Maiu, Turcii în București.

31. 1823, Ἰουνίου 18, ἐστάληκεν αὐθέντης εἰς Μποθανίαν καὶ Βλαχίαν: ὁδὲ αὐθέντης τῆς Βλαχίας, Γκίκας, ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὸν θρόνον, εὔγαλεν δόσημον εἰς τὴν Βλαχίαν διὰ 2 χρόνους, μόνον νὰ πληρώσουν εἰς τὸ ἐνσουμάτ ὁποίας τάξεως, καὶ ἂν εἶνε ὡς κάτωθεν φαίνεται. Ἐπὶ λόγου διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη ὁποῦ τῶρα ἐχρεωσ- τοῦσεν διὰ ταῖς θροφαῖς ὁποῦ εἶχεν θρέψῃ τὰ στρατεύματα τῆς Τουρκίας ἐνόσου ἔχον καθήσῃ εἰς τὴν Βλαχίαν, ὥστε ἐξεκαθαρίσ- θησαν οἱ βεβουλαντζιονίται καὶ ἐπάησαν εἰς τὴν Γραικίαν.

Τὸ βαδραρίτι εἰς τὸ κάθε μέτρον νὰ πληρώσουν πρὸς 24 ἄσπρα.

Τὸ οἰγίριτον εἰς τὸ κάθε πρόβατον νὰ πληρώσουν πρὸς 63 ἄσπρα.

Ἡ γοστίνα νὰ πληρώνουσι, διὰ μελήσῃ τόσον ὅσον καὶ διὰ τὸ μοσθηρόν πρὸς 43 ἄσπρα. Τὸ ὁποῖον δώσιμον τὸ ἐποῦλησεν διὰ 2 χρόνους καὶ ἐπῆρε ὅλα τὰ ἄσπρα ἐμπροστά, καὶ ἐσχίσθη τὸ χρέως ὁποῦ νὰ μὴν πληρώσουν διαφόρετα, τὰ ὁποῖα ἐπουλήθησαν διὰ 800 χιλιάδες γρόσια.

La 1823, Iunie 18, s'a trimes Domn în Moldova și Țara-Românească Domnul Țerii-Românești, Ghica: îndată ce veni în Scaun, scoase dajde în Țara-Românească, doi ani numai să plătească ensumatul (birul), a căruî rînduială se arată mai jos, supt cuvînt de a plăti datoriile țerii pentru hrana ce avuse a hrăni oștile Turciei cînd aū stat în Țara-Românească de s'aū curățit revoluționarii și aū mers în Grecia:

Vădrăritul, la fiecare măsură să plătească 24 de aspri.

Oieritul, la fiecare oaie să plătească 63 de aspri.

Goștina, să plătească, și pentru albine, și pentru porci, cite 43 de aspri; care dajde aū vîndut-o pe 2 ani, și aū luat toți baniî înnainte, și s'a umplut datoria, ca să nu plătească deosebî.

Și s'aū vîndut acestea pentru 800.000 de lei.

XIII.

CATASTIF DE DĂJDII MOLDOVENEȘTI (c. 1760).

— ORIGINALUL ÎN POSESIUNEA D-LUI INGINER I. ARAPU. —

CATASTIF DE DĂJDII MOLDOVENEȘTI (c. 1760).

— Originalul în posesiunea d-lui inginer I. Arapu —

Lei. Bani.

14 —	7 liude, Vasile Bașotă Stol.
14 —	7 liude, Costand[inu] Adamu Stol.
8 —	4 liude, Med. Costand[inu] Bașotă.
8 —	4 liude, Med. Toaderu Silionu.
8 —	4 liude, Gavrilu Adamu Slugeru.
4 —	2 liude, Costandinu Stămate Șăt.
4 —	2 liude, Petre Cheșco Șăt.
4 —	2 liude, Gheorghie Carpu Polcv.
6 —	3 liude, Ioniță Bașotă Pah.
4 —	2 liude, Ioniță Botezu Pah.
4 —	2 liude, Gligorașu Adamu Pah.
4 —	2 liude, Ștefanu Silionu Post.
4 —	2 liude, Vasili Silionu Post.
2 —	1 liud., Sandu Buhușu Post.
4 —	2 liude, Angheluță Tăbărță ¹ .

1 Adaus, târziu :	6 — mantă.
	3 — băr[nețu].
	8 — coj[ocū].
	2 — cușmă.
	30 brău.
	4.20 ochinci.
	<u>24 10</u>
	3.20 cămeșă.
	2 10 iz[mene].
	<u>30 —</u>
	12 —
	<u>42 —</u>

2	—	1	liud., Neculai Tăbărtă.
40	—	20	liude, Spăt. Pășcănița.
16	—	8	liude, Stol. lui Vasile Balșu.
4	—	2	liude, Medeln. lui Gavrilu Neculce.
4	—	2	liude, Jic. lui Ionu Adamu.
6	—	..	liude, Ancuța Sturzoai.
4	—	2	liude, fika Miclescului, călugărița.
4	—	2	liude, Șăt. lui Botezu
4	—	2	liude, Nastasie lui Mălai.
4	—	2	liude, Safta Iacomăchioai.
4	—	2	liude, Safta lui Ursachi Jic[niceriulă].
10	—	5	liude, Ghiorghe Jic., cu pecete gospod.
8	—	4	liude, Costandinu Păladi Vist.
8	—	4	liude, Med. lui Aslanu.
8	—	4	liude, Ilinca, fiica Pășcăniți.
9	—		dinu scutelniciu Logft. Manolachi.
4	—	2	liude, Ian[e] Șat.
6	—	30	liude, Domnița Pălădoi ¹ .
20	—	10	liude, Pah. Vidali.
31	90		de datu dum. Iordachi Cant. Spat.
30	—	15	liude, dum. Banu Iordachi Costachi.
14	—	7	liude, Stol. Enachi Hrisoverghi.
14	—	7	liude, Stol. Lupu Crupenschi.
620	90		piste totu facu 3.916 lei, 56 bani, și mai rămanu rămășiță 11 lei, 54 bani ² .

¹ Era fata lui Antioh Cantemir soția lui Teodor Paladi.— V. vol. VI, p. 536.

² Adaus: Sama vitilor albe asupra lui Sofroni văcaru.—'801, luni.

Viti.

1 buhai mari.

1 buhai gonitoru.

1 buhai manzat.

14 vaci cu vițai, cu una a Smărăndiții.

2 vaci gonitoare, fătati.

4 gonitoare, vaci.

1 gonitoru, boi.

7 manzati, vaci.

3 manzați, boi, cu unu a Smărăndiții.

34

20 vițai, cu vițali.

Niamțulul: Ghiorghei Jicni[ceriulul] is[pravnicul].

Lei.	Bani	
1.674	90	suma pe 609 ughi.
837	45	bani zaharelii, 55 parale de ugă.
55	99	giudecătoriei, câte 1 pot[ronicul] de ugă.
5	70	havaetul lui vtori Vist.
2.573	64	

Ci-aul datul.

2.046 — Predcă (*sic*; avans), înșă :

997	81	Martul 29	} la Vistierie.
495	115	Ap. 2	
378	—	Ap. 2	
174	45	Ap. 10	
2.046	1		

- 41 — dobănda pe acești bani pe o lună.
 20 — dobănda pe 1000 lei c-aul datul la cfortulul lui Martul, la dum. Velul Comisul, 110, dum. Hat. Enăcachi i Velul Post.
 656 90 ce s-aul trecutul datul mai multul la cfortulul Martul.
 55 99 banii giudecătoriei.
 5 70 havaetulul lui vtori i 3 Vist.
 52 — aul datul la listul Neamțul, cu răv. dum. Velul Post.
 2.877 19 facul.

Scutelnicul.

- 50 — dum. Hat. Vasile Rosetul.
 60 — 30 liude dum. Spat. Ionul Cant.
 30 — 15 liude dum. Toaderul Cant. Banul.
 20 — 10 liude dum. Pah. Neculai Rosatul.
 20 — 10 liude dum. Com. Ionița Stratulatul.
 20 — 10 liude dum. Iordachi Hrisosculeul Agă.
 14 — 7 liude Stol. Costinul Darie.

14	—	7 liude Costand[inu] Rosățu Stol.
14	—	7 liude Sandu Sturza Stol.
4	—	2 liude Neculaî Vărnăv Jic.
4	—	2 liude Ilie Eni Șăt.
10	—	5 liude Dinulă Balșu Vist.
2	—	1 liud. Radu Botianu, beză unulă c-aă luată maî multă la Martă.
12	—	6 liude Ghiorghe Velă Pit.
4	—	2 liude Michi văt[afu] za Păh.
4	—	2 liude Neculaî Eni Post.
10	—	5 liude Jăc. lui Neculaî Costină.
292	—	Iară peste totă facă 3.169 lei, 19 bani, și trecă dați maî multă la Vișerie 595 lei, 75 bani, și s'aă ținută înă samă la sama cferțului Maî ¹ .

Romanulă : Neculaî Cog[ălniceanu] Pt.

Lei.	Bani.	
757	75	suma pe 275 polă ughî.
378	96	polă bani zaharelîi, căte 55 parale de ughî.
25	30	bani giudecătorii.
2	63	havaetulă lui vt. Vist.
1.164	25	polă.

¹ Proprietarul maî târziu al condiceî, Arapu, orî omul săă, adauge :

Izvodă di căti dimerlii de păni s'aă pusă înă hănbări.

'815, Oc. 20.

65 dimirlei grău di la Zahorene.

188 tijă grău di la Zahorene.

150 dimerlei de ovăsă, tijă di la Zahorene.

20 dimerlii ovăsă ci s'aă luată di la Burche.

Izvodu de căti ștubei s'aă pusă înă tevnecă.

'815, Oc. 20.

36 ștubei a cucoaniî.

9 ștubei a cucoanei Casuței.

Ci-aŭ datŭ.

800	—	predcă la Vist. Chiriazî, Ap. 3.
16	—	dobănda lorŭ.
25	30	baniŭ giud[ecă]toriei.
2	63	havaetulŭ lui vt. Vist.
121	115	ce să trecŭ daŭi mai multŭ (?) la čfertulŭ lui Martŭ.
60	3	agiutorinŭa pe 7 casă ce șădŭ Turci inŭ hanŭ inŭ Romanŭ.
1.025	91	

Scutelniciŭ.

60	—	30 liude dum. Vorn. Mihălachi Sturza.
60	—	30 liude dum. Vorn. Ionŭ Sturza.
8	—	4 liude Toaderŭ Buhușŭ bivŭ Slugerŭ.
6	—	3 liude Ilie Sturza Slugerŭ.
6	—	3 liude Dimitrachi Slugerŭ.
4	—	2 liude Neculaŭ Cog. Pit.
4	—	2 liude Ioniŭă Manole Post.
4	—	2 liude Gligori Căușŭ.
2	—	1 liud. Ioniŭă Pistoŭchi.
4	—	2 liude snovei [=fiiŭ] lui Iurașco.
10	—	5 liude Zmaragda, flica Vor. Mih. Sturza.
8	—	4 liude Paraschiva Sturzoai.
12	—	16 Catrina lui Ghiulmazŭ (?).
16	—	8 liude Stol. Lăzoai.
2	—	1 liud. Manolachi Hrisoverghi.
20	—	10 liude Pah. Arghiri.
226	—	

Iarŭ peste totŭ facŭ 1.251 lei, 91 bani, și trecŭ daŭi mai multŭ la Visterie 86 lei, 65 polŭ bani.

Bacăŭ : Mihălachi Cheșco Jic.

Lei. Bani.

1.954	1	polŭ, suma pe 710 polŭ ughŭ, 1 pot[ronicŭ].
977	1	polŭ, bani zahereliŭ, căte 55 parale de ugŭ.

65 15 polă, bani giudecătoriei, câte 1 pot[ronică] vechi
de ugă.

6 61 polă, havaetulă lui 3 Vist.
3.002 80 facă.

Ci-aă dată.

2.802 — predă la Com. Theodorachi.
41 60 dobănda loră pe o lună.
400 — rânduiala dum. Velă Vist.
150 — rânduiala Papii is[pravnică].
100 — osteniala diiacului.
808 — pecete gospodă pentru Ivan bivă Căpitană, c-aă
luată denă agiut[orință].
65 15 bani giudecătoriei.
6 60 havaetulă lui vt. i 3 Vist.
58 — cheltuiala Visteriei pe o lună să să de (?).
2.971 15

Scutelnică.

10 — dum. Hat. Vasile Rosetă.
14 — 7 liude Stol. Crupenschi.
14 — 7 liude Stol. Ștefană Rosetă.
6 — 3 liude Manolachi Hrisoverghi, beză 2 lei la
Ionă Post.
8 — 4 liude Med. Ioniță Rosetă.
6 — 3 liude Jic. Cheșco.
6 — 3 liude Jic. Vasile Tănase.
4 — 2 liude Gheorghe Aslană-Șăt.
4 — 2 liude Lăscărachi Rosetă Com.
2 — 1 liud. Simionă Coroiă.
20 — 10 liude casa răpoosatului beizadă.
6 — 3 liude Vor. otă gospojda.
4 — 2 liude Antohe Căpitană.
104 — Iară piste totă facă 375 lei, 15, și trecă dați mai
multă la Visterie 802 lei, 55 bani¹.

¹ Note, cu arabice: 3002.80

72 55

3075.15

Putna : Dum. Camarașu Nicolachi ¹.Lei. Bani

4.156 25 polu, suma pe 1.511 ughi, 7 pot[ronici].
 2.078 12 polu, bani zaharelui, cate 55 parale de ugu.
 138 64 polu, bani giudecatorii, cate 1 para de ugu.
 13 112 havaetulu lui vtori i 3 Vist.
 7.386 94 polu facu.

Ci-au datu.

4.497 polu — au datu predca, insa :
 2.497 polu lei intai. } Vist. Chiriasi.
 1.000 lei Ap. 15. }
 1.000 lei Ap. 20, Com. Theodorachi.
 1.135 30 au datu cu gramaticu, Ap. 26.
 90 — dobanda pe 4500 predca.
 250 — chirie la unu caru mocanescu i la 10 cai
 slobozi c-au mersu la Tarigradu cu Hat.
 Enacachi.
 17 110 ce s-au trecut datu mai multu la cfortulu
 lui Martu.
 28 18 cheltuiala musafiriloru pe luna lui Martu.
 138 60 bani giudecatorie sa sa de.
 13 112 havaetulu lui vt. Vist. sa sa de.
 151 — lefi c-au plinitu, insa :

Lei.

75 besliaga de Foc[șani] pe Ap[rilie].
 30 Ismailu-Aga Lipca-Agasi pe Ap[rilie].
 12 trambaci pe Aprilie.
 10 caput. de menzilu pe Aprilie.
 24 12 surugii pe Martu i Aprilie.

6.322 30¹ Ahaus : Piei ce s-au luat de la oi.—1804, Sept. 27.

7 piei de carlanu.
 2 piei de edu. } Sept. 27.
 4 piei de oai, mari, cu 2 micori.

Scutelnič.

20	—	10 liude Gavrilă Mitropolită.
8	—	4 liude Pascală Med.
6	—	3 liude Ștefană Catargiu.
8	—	4 liude Costină Catargiu Cluceră.
6	—	3 liude Ionă Catargiu Logofătă.
4	—	2 liude Șăndre Jic.
4	—	2 liude Prunculă Șăt.

Tecuc: Dum. Med. Costachi Vatațu.

Lei.	Bani.	
1.925	—	suma pe 700 ughi.
962	60	bani zaharelii, câte 55 parale de ugă.
64	20	bani giudecătoriei, câte 1 pot[ronică] vechi de ugă.
6	50	havaetulă lui vtori i 3 Vist.
2.958	10	facă.

Ci-aă dată.

998	60	aă dată Ap. 9 la Vist. Chiriază.
999	90	aă dată Ap. 24 Com. Ursulețu (?).
500	—	rânduială lui Pavli is[pravnicu].
50	—	dobănda pe acești bani pe o lună.
10	—	2 liude levenți pe Aprilă.
10	—	2 liude Sanda lui Crivățu, pe Martă.
10	—	la trei obrază scăpătate.
64	20	bani giudecătoriei.
6	50	havaetulă lui vtoră i 3 Vist.
175	35	ce-ă trecă dați mai multă la cferțulă lui Martă.
2.824	15	

Scutelnicii.

51	—	din scutelnicii dum. Logftă Manolachi.
30	—	15 liude dum. Bană Enachi Costandachi.
14	—	7 liude Stol. Conachi.
8	—	4 liude Solomonă Sturza Slugeră.

2	—	1 liud. Ioniță Mitre Post.
4	—	2 liude Apostolū Catargiu Post.
4	—	2 liude Apostolū sinū Gheorghită Pit.
2	—	1 liud. Antohie Scărletū Căpt.
8	—	4 liude Safta lui Opișanū Gheuca.
123	—	Iarū peste totū facū 2.947 lei, 15 bani, și rămănū rămășiță 10 lei, 115 bani.

Covurluiū: Gheorghi Vist. părc[ălabū].

Lei.	Bani.	
1.155	—	Suma Țănutului pe 420 ughī.
577	60	bani zaharelii, câte 55 parale de ugū.
38	60	bani giudecătoriei.
3	102	havaetului lui vt. Vist.
1.774	102	

Ci-aū datū.

4	—	2 liude Chirica Pit.
186	—	liafa beșliagăi pe Aprilie.
10	—	lia[fa] căpit. de menzilū pe Aprilie.
350	—	la 7 liude căl[ărași] mergândū la Țarigradū.
302	60	pentru 110 chile orzū ce s'aū trimisū la Țari- gradū boer[ilorū] capichehaele, pecete gospodū.
242	60	navlonū la corăbiī č-aū datū izvodū gospodū.
132	—	chirii č-aū datū izvodū gospodū.
5	—	pentru unū caicū de trecū călărași.
10	—	Demicī Căpitanū, chelt[uiala] mergândū inū 2 rânduri la Slă[nicū], i cu mihtupari gospodū.
22	—	liafa lui Fizulă (<i>sic</i>) pe Aprilie.
22	—	tijū liafa lui pe Fevruarū.
11	—	chelt. părcălabului de Gălați mergândū la Brăila.
67	90	cheltuiala č-aū făcutū cu ograda i cu 2 odăi la casăli sărdărești, izvodū gospodū.
62	51	chelt. musafirilorū pe Martū.
67	60	tijū cheltuiala musafirilorū pe Aprilie.
63	84	chelt. caicelorū pe Martie.

46	51	tijă chelt. loră pe Aprilie.
38	60	bani giudecătorii.
3	102	să dă havaetă lui vt. Vist.
1.648	18	și mai rămănu rămașiță 126 lei, 84 bani ¹ .

Tutova : Panaite Cîoh[odariu].

Lei.	Bani.	
684	106	polă suma pe 249 ughi, 1 pot[ronică].
342	53	bani zaharelii, câte 55 parale de ugh.
22	100	bani giudecătoriei.
2	54	havaetă lui vtoră, 3 Vist.
1.052	73	polă facă.

Ci-aă dată.

596	40	aă dată predcă Chiriiazi, A[prilie] 4.
100	—	tijă aă dată Com. Theodo[rachi], Aprilie 19.
133	30	polă ce trecă la Martie.
12	—	cheltuiala menzilului otă Bărladă pe Aprilie.
14	—	dobănda pe 700 lei č-aă dată predcă.
22	100	bani giudecătoriei, să dă unde a fi poronca.
2	54	havaetă lui vtori Vist. să-i dă.
133	30	polă ce să trecă dați mai multă la čfertulă lui Martie ² .

880 104 polă.

Scutelnič.

Lei.	Bani.	
57	—	28 liude dum. Logftă Bogdană.
40	—	20 liude dum. Vor. Dimitrașco Pălad[e].
30	—	15 liude dum. Vor. Ionă Pălad[e].
20	—	10 liude Lupulă Costachi Pah.
8	—	4 liude Med. Costandină Sturza.
8	—	4 liude Codriană Sărdară.
4	—	2 liude Iordachi Iamandă Pah.
4	—	2 liude Antohie Jora Post.
4	—	2 liude Iordachi Gheuca Post.

¹ O foaie ruptă.

² Rindul acesta e șters.

16	—	8 liude Marica, fiica Logofătului Bogdanu.
8	—	4 liude Stolniculă Toaderu Jora.
4	—	2 liude Safta Joroai.
6	—	3 liude Jăcnicearea lui Ioniță Sturza.
6	—	3 liude Costandinu Jora Slugeru.
8	—	4 liude Ilinca Joroi, a lui Michichi.
4	—	2 liude Ioniță, nepotu Codranului.
4	—	2 liude Jic. Negrii.
230	—	Iară piste totu facu 1.110 lei, 104 polu bani, și trecu dați mai multu 58 [lei], bani : 31 bani.

Vasluiu : Stol. Ionu Miclescu.

Lei.	Bani.	
684	57	suma pe 248 ughi, 18 pot[ronic].
342	28	polu bani zahareli cate 55 parale de ugu.
22	99	bani giudecatorie.
2	34	havaetulu lui 2 i 3 Vist.
1.051	98	polu.

Ci-au datu.

800	—	au datu predca cu Vărlanu (?) la Chiriaz, Aprilie 11.
16	—	dobanda pe o luna.
20	—	liafa dum. Stol. Ionu Miclescu pe Aprilie.
30	—	liafa dum. Stol. Ionu Sturza pe Aprilie.
10	—	chelt. Vasluiului pe Aprilie.
2	—	birulu odagiului de Scanteia.
14	30	birulu a 5 liude surugii ce slujescu la menzilulu Iasului denu Aprilie.
22	99	bani giudecatorie sa-i de.
2	34	havaetu lui 2 i 3 Vist. sa-i de.
917	43	

Scutelnici.

60	—	30 liude Stefanu Rosetu Logftu.
14	—	7 liude Stol. Ionu Miclescu.
14	—	7 liude Stol. Ionu Cuza.

8	—	4 liude Med. Neculai Racoce.
6	—	3 liude Sandu Miclescu Jic.
4	—	2 liude Sandu Miclescu Șăt.
8	—	4 liude Enachi Canta Logftă.
8	—	4 liude Alecsandru 3 Vist.
4	—	2 liude Costandină Bosie Logftă.
4	—	2 liude Ioniță Burghel Post.
8	—	4 liude Stol. lui Neculai Jora.
6	—	3 liude Ilinca Răcovițoi Med.
4	—	2 liude Armășoi Burgheloi.
4	—	2 liude Armășoi Tufasca.
4	—	2 liude Med. lui Lascară.
4	—	2 liude Bălașa Buzdugăniasa.
2	—	1 liud. Anușca Dinului Roșca.
162	—	Iară piste totă facă 1.809 lei, 43 bani, și trecă dați mai multă la Visterie 27 lei, 64 polă bani.

Fălciu: Dimitrachi Părc[ălabă].

Lei.	Bani.	
616	50	suma pe 224 ughă, 3 pot[ronică].
308	25	bani zaharelii.
20	68	giudecătorie.
2	6	havaetulă.
947	28	

Că-au dată.

300 polă	51	ă dată la Com. Theodoră, Aprilie 22.
105	45	ce să trecă dați mai multă la Martie.
35	—	liafa beșliagăi pe Aprilie.
20	98	bani giudecătoriei, γρόσ. [=lei] 27.
2	6	havaetulă lui vt. Vist.
20	—	liafa la 4 leventi pe Martie.
20	—	liafa la 4 leventi pe Aprilie.
15	—	liafa pe 3 liude leventi, la Fevruarie.
208	63	să scadă cu 2 conace a Mării Sale Pașii că-au mersă la Hotină, însă :

Lei.	Bani.	
163	63	să plătiască lăcuiitorilor, după izvodă ce i s'au trimesă.
45	—	să de dum. Velă Comisă pentru 20 merță č-au dată de s'au dusă la conacele otă Fălci.
739	113	

Scutelnici.

30	—	15 liude Ilie Costachi Bană.
20	—	10 liude Iordachi Costachi Pah.
14	—	7 liude Toma Luca Stol.
8	—	4 liude Mihălachi Cehană Med.
8	—	4 liude Neculai Med.
6	—	3 liude Ștefană Iamandă Jic.
4	—	2 liude Vasile Adamă Șăt.
4	—	2 liude Toaderă Scărletă Post.
20	—	10 liude casa răpăosatului Scărătachi.
4	—	2 liude Pit. lui Lambrină.
4	—	2 liude fiica lui Ioniță Scărletă Com.
122	—	Iară peste totă facă 861 lei, 113 bani, și rămănă rămășiță 85 lei, 35 bani.
27	—	pentru pomăzanie, și rămănă 58.35 [cu arabice].

Lăp[ușna], Orh[ei]: Cog[ălniceanu] Stol[nic].

Lei.	Bani.	
3.278	—	suma pe 1.192 ughă (17 potronică; <i>sters</i>).
1.639	—	bani zaharelii, câte 55 parale de ugă.
109	32	bani giudecătoriei, câte 1 potronică de ugă.
10	111	havaetă lui vtori, 3 Vist. ¹
5.036	23	facă.

Că-au dată.

3.075	—	la Velă Comisă, Ap[rilie] 17.
1.000	—	la Com. Theodoră, Ap[rilie] 19.

¹ În față socotelă auxiliare, cu cifre.

- 61 60 dobânda pe acești bani, pe 3.075.
 200 — rânduiala la Velu Uș[erū].
 100 — satelorū pentru chereștē.
 92 60 pentru o cocie č-aū făcutū, zugrăvită, pentru
 Mărie Sa Soltanulū.
 20 — pentru 4 cămări tijū Mării Sale.
 281 63 conacile Pașii č-aū trecutū înū gîosū, însă :

Lei. Bani.

- 44 9 conaculū otū Chiperceni.
 44 9 conaculū otū Periseceni.
 65 42 conaculū otū Chișinăū.
 90 63 conaculū otū Mereni, cu 44 lei, 16 oc[ă]
 cahvē i cu 15 lei, 10 cară fănū č-aū
 datū Coce.
 37 60 chirie la 5 căruți căte cu 4 cai i 35
 cai de călărie č-aū trimesū otū Or-
 hei la Boldulești de aū mersu cu
 Pașa înū susū, păr' la Năvărnič¹.
 28 — chirie pe 146 merțe grăū dinū ușurū, de la Chi-
 șinăū părū la Fălci.
 76 — liafa beșliagăi pe Aprilie.
 35 — capichehae de Benderū pe Aprilie.
 30 — capichehae de la Cășlă pe Aprilie.
 14 3 ce să trecū la Martie.
 8 — liafa iazagiului pe Aprilie.
 10 — liafa lui Fani Uș[eriū] pe Aprilie.
 12 — liafa trāmbacilorū pe Aprilie.
 5 — celorū č-aū înblatū la Benderū i la Cășlă înū
 luna lui Aprilie.
 100 — la unū locū știutū, pe luna lui Aprilie.
 109 32 giudecătorie.
 10 III havaetulū lui vt. i 3 Vist.
 4.959 26

¹ Toată această socoteală este ștearsă în original, cu însemnarea : „S'aū pusū la sama lui Martie“.

Scutelnicii.

20	—	10	liude Bălăsachi Caminaru.
14	—	7	liude Stol. Cog[ălniceanu].
6	—	3	liude Darie Doniç Jic.
4	—	2	liude Iamândachi Sărdaru, bezu la 2 liude la Cărligü.
4	—	2	liude Ionu Doniç Pit.
4	—	2	liude Alecsandru Rășcanu Logofătu.
6	—	3	liude Dumitru Carpu, 3 pot[ronici].
2	—	1	liud. Mihulețu Armașu.
8	—	4	liude Stol. lui Carpu.
68	—	Iaru piste totu facu	
5.027 lei, 26, și rămanu 9 lei, 117 bani.			
269 lei, 76 bani.			

31 1 polu sa mai scadü pentru 3 ughi, 17 pot[ronici],
ce sa adăosese la 2 çferturi, Martie și
Aprilie, pentru liudele otu Roșăști, otu
Fălcii, ce s'au mutatü la Codrești, otu
Orheiü, și, fiindcă era încărcate inu table,
s'au scăzută dinu suma tablelorü și s'au
scăzutü la sama açasta:

300 77 polu facü¹.

Soroca: Med. Lupu Doniç.

Lei.	Bani.	
957	82	polu suma pe 348 ughi, 5 pot[ronici].
478	102	baniü zahareleü, câte 55 parali de ugu.
31	111	baniü giudecătorieü, câte 1 pot[ronici] vechi de ugu.
3	24	havaetulu lui vtori i treti Vist.
1.471	79	polu facü.

Ci-aü datü.

176 48 4 conace a Pașii ç-aü trecutü inu giosu, inșă:

¹ Socoteala aceasta, cum și rindul din urmă de la cea de mai sus, sint șterse in registru.

- 49 93 Trăistenii.
 45 69 Băcsanii.
 43 69 Coșerniș.
 43 57 Răspopenii.
 176 48 [cifre arabice].
 32 — liafa beșliagăi pe Aprilie.
 5 — liafa pisariului pe Ap[rilie].
 31 III giudecătorie.
 3 24 havaetulă lui vt. Vist. i 3 Vist.

Scutelniș.

- 6 — 30 liude dum. Vor. Andronachi.
 8 — 4 liude Med. Lupulă Doniș.
 4 — 2 liude Andrei Doniș Post.
 8 — 4 liude Tudosca văduva, sor[a] dum. Andronachi Vor.
 4 — 2 liude mari, 3 pot[roniș].
 4 — 2 liude Jic. lui Buzilă.
 8 — 4 liude Nicolă Velă Armașu.

Cernăuți: Ena[ca]chi Milo Pah. star[oste].

Lei.	Bani.	
2.389	90	suma pe 869 ughi.
1.194	105	baniș zahareliș.
7	116	havaetulă lui vt. i 3 Vist.
79	79	giudecătorie.
3.672	30	

Ci-aș dat.

- 1.350 — zahareao Hotinului pe săvană (*sic*).
 500 — aș dată întâi în socoteala lui Chiriază Vist.,
 Aprilie 15¹.
 570 — aș dat } Com. Theodoru } cu beș[leaga] Coste
 500 — aș dat } Mai 7. } Ciurciu (?).

¹ Trimeter la ce e scris în fața semnului }.

48	48	dobânda pe 2.420 lei predche.
5	—	cheltuiala ăhodariului ă-au venitŭ la baniŭ zahareliŭ.
45	—	liafa beșliagăi pe Aprilie.
35	—	capichehae de Hotinŭ, tijŭ.
43	—	liafa Arnăuților pe Aprilie.
48	48	pecete gospodŭ pentru 11 ughŭ, ă-au rădicatŭ la o samă de sate, denŭ ăfertulŭ lui Martie.
5	—	pisariului pe Ap[rilie].
20	—	Iordachi Milo Căpit., i Beldimanŭ, pe Ap[rilie] liafa.
40	—	4 înblători, denŭ 9 a lui Ap[rilie] pără la 7 a lui Mai.
30	—	cheltuiala ăaușului i unŭ omŭ a Pașii de Hotinŭ ă-au venitŭ pentru tefticu (teftiru?) marginii pe o lună, dinŭ 5 a lui Aprilie pără la 5 a lui Mai.
4	—	birulŭ țimirașului.
79	79	baniŭ giudecătoriei.
7	116	havaetulŭ lui vtori Vist.
3.431	51	

Scutelniciŭ.

20	—	10 Enăcachi Milo Pah.
2	—	1 liud. Prosimanŭ (?).
30	—	15 liude Dinulŭ Canta Banŭ.
30	—	15 liude Ștefanŭ Sturza Banŭ.
82	—	Iarŭ peste totŭ facŭ 3.413 lei, 51 bani, și rămănŭ 258 lei, 99, și i-au datŭ la dum. Tudurachi Com[isulŭ]. 258.99 rămănŭ.

Hărlău i Doroh[oiŭ]: Cananò Med.

Lei.	Bani.	
1.578	60	suma Ținutului pe 574 ughŭ.
789	30	baniŭ zahareliŭ, căte 55 parale.
52	4	baniŭ giudecătoriei, căte 1 pot[ronicŭ] de ugŭ.
5	31	polŭ havaetulŭ lui vtorŭ i treti Vist.
2.425	75	polŭ.

Ci-aŭ datŭ.

1.499	99	aŭ datŭ predche.
500	—	rânduiala dum. Velŭ Vist.
30	—	dobănda pe predche denŭ Ap[rilie].
30	—	dobănda pe 1.500 lei č-aŭ datŭ la Martie,
140	103 polŭ	ce trecŭ dați la Martie.
90	69	č-aŭ greșitŭ Vasile Purice de aŭ încărcatŭ mai multŭ la Martie cu 17 pot[ronici] la samă.
20	—	răsura Căpit. de Dorohoŭ dinŭ Martie i Aprilie, bezŭ câte 5 lei ce iesă dinŭ ră- surile zlotașilorŭ.
40	—	emicliculŭ čaușului i čoh[o]d[ariului] pe 40 zile č-aŭ înblatŭ pe margine pentru teftičŭ.
2	80	emiclicŭ la 2 liude neferi a lui Tufecci- bașa pe 4 zile.
20	—	cheltuiala drumului la Ștefănești i Crasna- leuca pe Ap[rilie].
15	—	la Căpit. de Ștefănești pentru podulŭ otŭ Crasnaleuca.
20	—	liafa la 4 levenți pe Ap[rilie].
8	—	birulŭ țimirașilorŭ.
52	74	gîudecătorie.
5	31 polŭ	havaetulŭ lui vt. Vist:
45	—	pentru fânulŭ pe o lună.
2.432	96	

Scutelnič.

120	—	6 liude dum. Velŭ Vist.
28	30	dum. Iordachi Canta Velŭ Spat.
20	—	10 liude dum. Costandinŭ Canta Pah.
8	—	4 liude Iordachi Cananò Med.
8	—	4 liude Costandinŭ Vărnăvŭ Med.
8	—	4 liude Sandu Sturza Clucerŭ.
6	—	3 liude Ștefanŭ Donič Slugerŭ.
8	—	4 liude Zosinŭ Slugerŭ.

6	—	3 liude Ionu Iamandi Jic.
6	—	3 liude Costandinu Macrii Jic.
4	—	2 liude Gheorghe Arapu Sat.
4	—	2 liude Ionița Arapu Sat.
4	—	2 liude Toaderu Isăcescu Sat.
4	—	2 liude Sandu i Costandinu sanve [=fiu] lui Balșu.
4	—	2 liude Neculai Aslanu Post.
4	—	2 liude Pahomi Crupenschi.
10	—	5 liude Med. lui Macrii.
4	—	2 liude Med. lui Stămati.
6	—	3 liude Logofeteasa Hurmuzăchioai.
4	—	2 liude Jic. lui Cariofilu.
4	—	2 liude Sat. lui Gorovei.
276	30	laru piste totu facu 2.709 lei, 7 bani, si trecu dati mai multu 283 lei, 56 polu bani.

Botoșeni: Ananie Vor[nicu].

Lei.	Bani.	
657	30	suma pe 239 ughi
328	75	bani zaharelii, cate 55 parale.
21	109	bani giudecatorie.
2	23	havaetulu lui vt. i treti Vist.
1.009	117	

Ci-au datu.

280	—	au datu Ap[rilie], Vist. Chir.
249	108	au datu Ap[rilie] 19
200	—	au datu Ap[rilie] 26
729	108	Com. Theodoru.

15	—	dobanda pe acesti bani.
40	—	liafa beșliagă pe Aprilie.
21	109	bani giudecatorie.
2	23	havaetulu lui vt. i 3 Vist.
59	51	ce s'au trecut dati mai multu la Martie.

44	94	aŭ datŭ izvodŭ de lefi.
20	—	4 Arnăuți otŭ Bot[o]șeni pe Ap[rilie].
933	25	

Scutelnicii.

20	—	10 liude Vasile Costache Com.
4	—	2 liude Neculaî Pătrașco Pit.
4	—	2 liude Ionŭ Izmană Șăt.
30	—	5 liude dum. Băniasa Marie ¹ .
20	—	10 liude Răducanŭ Pah.
12	—	6 liude Hagi-Marchina.
8	—	4 liude Gligore Balșu Logftŭ.
98	—	Iarŭ peste totŭ facŭ 1.031 lei, 25 bani, și trecŭ 21 lei, 27 bani.

Cărligătura: Med. Vasile Balșu.

Lei.	Bani.	
471	9	suma pe 171. ughî, 6 pot[ronicî].
235	64	polŭ bani zahareliț, câte 55 parale de ugŭ.
15	84	giudecătorie, câte 1 pot[ronicŭ] de ugŭ.
1	68	havaetulŭ lui vtori Vist.
723	205	polŭ facŭ.

Ci-aŭ datŭ.

200	—	aŭ datŭ: 100, Ap[rilie] 28, 100, Ap[rilie] 24, Theodorŭ Com.
4	—	dobănda lorŭ pe o lună.
38	5	ce să trecŭ dați mai multŭ la ăfertulŭ lui Martie.
15	84	bani giudecătoriei, să să dè.
1	68	havaetulŭ lui vtorŭ Vist.
259	35	

Scutelnic.

6	—	30 liude dum. Hat. Roî.
6	—	30 liude dum. Vist. Filipŭ Catargiu.

¹ Sora lui Ioan-Vodă Callimachi.

20	—	10	liude dum. Pah. Neculce.
14	—	7	liude Gheorghe Sturza Stol.
10	—	5	liude Med. Vasile Balșu.
4	—	2	liude Ionu Slugeru.
4	—	2	liude Gavrilu Miclescu Post.
4	—	2	liude Enachi Hermeziu Post.
4	—	2	liude Nicolii Armașu.
8	—	4	liude Necula Velu Armașu.
6	—	3	liude Sandulu Ilie Jic.
6	—	3	liude Toma spițeru.
4	—	2	liude școala alu doile grească.
4	—	2	liude Enachi Mavrichi Pit.
8	—	6	liude Gligorașu Costachi otu Pit.
4	—	2	liude Iamandi Sard[ariu].
2	—	1	liud. Radu Boteanu.
4	—	2	liude Jic. lu Buzila.
4	—	2	liude Nastasie Hermezioai.
4	—	2	liude Jic. lu Nicolai Cocoranu.
4	—	2	liude Nastasie lu Canano.
4	—	2	liude Sărafima călugărița.
20	—	10	liude Divanu-[E]fendi.
10	—	—	tiju elu, bani zaharelei, pecete gospodu.
8	—	4	liude Divanu-Efendi alu doile.
8	—	4	liude bešliaga de Iași.
2	—	1	liud. Sanda Vărnăvoai.
2	—	1	liud. Toa[de]ru Scorțescu.
2	—	1	liud. Sandu Bosie.
2	—	1	liud. Neculai Ilie.
2	—	1	liud. Toaderu Vărnăvu.
2	—	1	liud. Ionița Nacu.
8	—	4	liude Sinadonu Mitropolitu.
4	—	2	liude școala sloveniască.
30	—	—	dinu scutelnicii dieciloru.
30	—	15	liude Aga Mamona.
8	—	4	liude Papa is[pravnicu].
368	—	—	Iaru pis[te] totu facu 627 lei, 35 bani, și rămanu 96 lei, 70 polu bani.

Țănutul Iași: Gheorghe Beldimanu Stol[nicu].

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
1.117	105	suma pe 460 polu ughi.
558	112	polu bani zaharelii, cate 55 parale de ugu.
37	31	polu bani giudecatorieii, cate 1 pot[ronicu] vechi de ugu.
3	87	havaetulu lui vt. i treti Vist.
1.717	96	

Ci-au datu.

250	—	au datu Vist. Chiriazii, Ap[rilie] 2.
5	—	dobanda loru pe o luna.
741	4	polu ce-i trecu dati mai multu la Martie.
15	—	dobanda acestoru bani pe o luna.
37	31	p[olu] bani giudecatorieii.
3	87	havaetulu lui vt. i treti Vist.
15	—	birulu la 5 liude suiugii (?) de Ap[rilie].
15	—	tiju birulu loru dinu Martie.
8	96	birulu la 4 liude gradinari gospodu.
15	—	la Dumitru Sat. pentru cheltuiala causului c-au fostu mumbașiru la ocolulu Ciuhurului.
1.120	99	

Scutelnicii.

60	—	30 liude parintele Mitropolitu.
8	—	4 liude Pafonu Mitropolitu.
8	—	4 liude Sinadonu Mitropolitu.
4	—	2 liude dum. Logftu Bogdanu.
20	—	10 liude dum. Vor. Dumitri Paladi.
30	—	15 liude dum. Vor. Ionu Paladi.
20	—	10 liude Pah. Buhăescu.
20	—	10 liude doft. Iordachi.
20	—	10 liude Manolachi Aga.
14	—	7 liude Stol. Vasile Rosetu.
14	—	7 liude Stol. Costandinu Donic.

- 14 — 7 liude Beldimanu Stol.
 14 — 7 liude Costandinu Roșca Stol.
 14 — 7 liude Stol. Buzilă.
 20 — 10 liude Buhăescul Com.
 8 — 4 liude Arghiri Med.
 8 — 4 liude Cărăcașu Med.
 6 — 3 liude Leonardu Med.
 8 — 4 liude Manole Cluceru.
 4 — 2 liude Iacovu Arlonu¹ Cluceru.
 6 — 3 liude Ionu Roșca Pit.
 4 — 2 liude Găndu Șăt.
 4 — 2 liude Coce Șăt.
 4 — 2 liude Abăza Șăt.
 4 — 2 liude Cozma Șăt.
 4 — 2 liude Veličko Stavăru Șăt.
 8 — 4 liude Iordachi Logftu.
 4 — 2 liude Marinu 3 Post. [*rîndul șters, cu însemnarea: «nu iaste înu somă»*]/.
 8 — 4 liude Ioniță 3 Vist.
 6 — 3 liude Manolachi Costachi Vist.
 4 — 2 liude Ionu Gheuca Spat.
 12 — 6 liude vtori Camarașu.
 2 — 1 liud. Ștefanu Buhușu Post.
 12 — 6 liude Bos[ie] Logftu.
 12 — 6 liude Gîosanu Logftu.
 4 — 2 liude Anastase Căpit.
 4 — 2 liude cam[arașul] de izvoadi.
 4 — 2 liude Letteru Armașu.
 2 — 1 liude Ioniță Feștilă.
 4 — — școala eleniască.
 4 — — școala sloveniască.
 8 — 4 liude Ianculu Raz[u] Post.
 50 — 25 liude dîm. Marie Jic. (156 [cu cifre arabice]).
 20 — 10 liude Post. Zmaragda.
 20 — 10 liude Catrina Păh.

¹ Arlaud, ceasornicar.

16	—	8 liude Stol. Petru.
12	—	6 liude Zoița, fiica Domniții ¹ .
8	—	4 liude Catrina lui Mihălachi Luche.
8	—	4 liude Pit. lui Moisăi Cucoranu.
8	—	4 liude Zoița, fiica Spat. Dracu.
4	—	2 liude Catrina dumnealui Iliatū (?).
4	—	2 liude Catrina sor[a] lui Crupenschi.
12	—	6 liude sora (?) lui Toaderu Gheuca.
4	—	2 liude Catrina lui Andrei Burghele.
4	—	2 liude Marie Ursulețoi.
4	—	2 liude Nastasie Giosăniasa.
4	—	2 liude Nastasie Sclipanca.
4	—	2 liude isprăvnicasa lui Angheli.
4	—	2 liude Marie lui Enachi Sava.
4	—	2 liude Marie lui Gherghelū.
8	—	4 liude Lipca-Agasi.
4	—	2 liude singectariulū.
6	—	3 liude Costandinu Doniĉ 3 Vist.
642	—	Iarū peste totū facū
		1.762 lei, 99 bani, și trecū
		45 lei, 3 bani.

Tărgulū Iași: Aga Iordachi Hrisusculeu.

Lei.	Bani.	
180	81	suma pe 65 ughī dinū.
90	40	polū banii zaharelii.
6	3	gîudecătorie.
—	72	havaetulū lui vtori Vist.
277	76	polū.

Ci-aū datū.

60	3	gîudecătorie.
—	72	havaetulū lui vtori i treti Vist.
48	30	izvodū gospodū pentru niște cheltuială c-aū fă-
		cutū, Ap[rilie] 30.

¹ V. p. 98, nota 1.

4	—	Mărină 3 Post.	} ¹ .
—	42	aă dată pentru ună liud. . . .	
10	—	liafa polcovnicului pe Ghen[ară].	
204	105	aă dată izvodă de rămășiți de lefi ² .	
24	160	ce să trecă la Martie.	
294	76	și trecă 17 lei, (șters : 42) bani.	

Scutelnic ³.

30	—	15 liude Aga Enăcachi Mamona.
60	—	3 liude Costandină Doniș Vist.
8	—	4 liude Papa isprav[nic].

Socotiala cu bad[ea] Vasile.

Cu ce să încarcă ă-aă trecută la Martie și amă
descărcată la Aprilie.

Lei.	Bani.	
5	—	Suçava.
656	90	Niamțu.
121	115	Romană.
17	110	Putna.
175	35	Tecuc.
133	30 polă	Tutova.
105	45	Fălciiu.
14	3	Orhei.
140	103 polă	Hărlău.
3	99	tijă pentru 17 pot[ronici] ce-î încărcase mai multă la Martie.
59	51	Botoșeni.
38	5	Cărligătura.
741	4 polă	Țănutulă Iași.
24	106	Tărgulă Iași.

¹ Amîndouă rîndurile șterse.

² Pe marginea de sus a filei socotei mărunte, cu cifre arabice.

³ Toate trei rîndurile sînt șterse.

2	—	1 liud. Ștefanu Feștilă, dinu Martie.
2	—	1 liud. alu mieu, dinu Martie.
2.241	42	polu
30	—	dobanda pe 1.500 lei, c-au datu is[pravniculu] de Hărlău la Martie și au descărcatū la Martie.
2.271	49	polu facu.

Ce să scadū.

250 — pecete gospodū ce s'au luatū otū Gheorghe Pit., cu mănă luī Costandinū Feștilă, care s'au spartū și au intratū la izvodulū conacelorū, — însă :

Lei.

- 100 luī Vasilachi Ușeru, care s'au cheltuitū cu vechilū harc. (*rîndul e șters*).
- 51 c-au luatū Polihronū otū Covurluiū.
- 30 luī Vasilachi Uș[erū] mergandū la Pașe.
- 25 luī Polihronū i unū uș[erū] mergandū la Pașe.
- 6 luī Ioniță Velū Căpit., mergandū la Vasluiū pentru fânulū ce s'au dusū la Vasluiū.
- 2 unū lipcanū, mergandū cu Vasilachi Uș[eriu]lū.
- 5 unū ușerelū, mergandū cu Vasilachi Uș[eriu]lū.
- 2 tijū la unū lipcanū, mergandū cu Vasilachi Uș[eriu]lū.
- 4 tijū la unū lipcanū, mergandū cu Vasilachi.
- 25 cheltuiala luī Vasilachi Uș[eriu]lū, mergandū innainte Pașii.
- 287 — c-au luatū Șetrariulū Coce, banī gata, luī Gheorghe Pit. de au cheltuitū la conaculū Pașii c-au trecutū în gîosū, dinu care să dă Coci

		2 lei, 62 bani, arătându izvodă de 247 lei, 58 bani, cu 37 lei celoră trimiși la Pașe.
143	60	conaculă otă Privală otă Tecuă.
802	27	conaculă menzilă otă Gălați i cu Puțeni.
120	104	conaculă Pașii otă Bărladă.
61	60	5 stoguri fănu, chirie la 6 cară otă Vasluiă č-au dusă la Fălci.
529	98	ce s'au făcută la Țănutulă Iași conacile Pașii.
281	63	conacile otă Orh[eiă].
28	—	chirie pe 147 merță grăă de ușură păă la Fălci.
100	—	otă Covurlui, č-au luată Vasilachi Uș[eriuă].
248	—	č-amă luată bani gata otă Vasluiă cursulă socotiți cu treti Vist. (2754.22 [cu cifre arabice]).
2	—	1 liud. ală dumnealui Vasile dină Aprilie.
4	—	2 liude Iamandachi Sărdară } ci iaste mai
2	—	1 liud. Radu Botianu } multă la Martie.
100	—	č-au ținută în samă sateloră otă Orheiă dină čfertulă lui Martie, și izvodă gospodă iaste la mine.
2,560	22	și trecă asupra mē 588 lei, 93 bani.

Vasile otă Vist[erie].

Socotiala lefiloră de pe afară pe luna lui Aprilie.

Lei. Bani.

50	—	Iacov Mitropolit.	} Sučava.
18	—	6 liude strii[ni] otă Rădăuți.	
3	—	Vasile Căzacu.	
10	—	Radu Botianu.	
75	—	beșliaga de Focșăni.	} Focșeni.
30	—	Ismailă Aga bivă Lipca-Agasi.	
12	—	Trămbaci.	
10	—	Căpt. de mezilă [sters și înlocuit cu: «Să să facă pecete gospodă»/.	
24	—	12 surugii pe Martie i Aprilie.	
10	—	Sandu Crivăț Căpit. otă Tecuă pe Martie.	

287	—	beșliaga de Gălați.	}	Gălați.
10	—	Căpt. de mezilă <i>[șters și înlocuit cu: «Să să facă pecete gospodă»]</i> .		
22	—	Feizulă-Efendi <i>[idem]</i> .		
12	—	chelt[uiala drumului de la menzilulă Bărladului.	}	Vaslui.
20	—	Stol. Miclescu.		
30	—	Stol. Cuza.		
10	—	cheltuiala Vasluiului pe Aprilie.	}	Orhei.
35	—	beșliaga de Huși.		
76	—	beșliaga de Chișinău.		
35	—	capicheae de Bender.		
30	—	capicheae de Căslă.		
8	—	ezagiu otă Chișinău.	}	
12	—	trâmbaș.		
32	—	beșliaga de Soroca.		
5	—	pisariulă otă tamă.		
45	—	beșliaga de Cernăuți.		
35	—	capicheae de Hotin.		
5	—	pisariulă otă Cernăuți.		
20	—	Iordachi Milo Căpit. i Beldiman.		
40	—	4 înblători, dină 9 Ap[rilie] până [în] Mai 7.		
20	—	chelt[uiala] menzilului Ștefănești i Crasna Leuca.		
40	—	beșliaga de Bot[o]șeni.		
929	—			

Ci-aă dată peste.

<u>Lei.</u>	<u>Bani.</u>	
84	—	străiniă de Rădăuți pe 5 lună, pe Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
9	—	Vasile Căzacu, Martie, Aprilie, Mai.
150	—	Smailă Aga bivă Sărdară de Gălați, pe Ghenariu, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
150	—	capicheae de la Soltană pe 5 lună: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
60	—	trâmbaciă de Orheiă pe 5 lună: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.
165	—	capicheai de Benderă pe 5 lună: Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai.

- 37 — trămbaciî de Focșani: Martie, Aprilie, Mai.
 160 — beșliagăi de Soroca pe 5 luni: Ghenarie, Februa-
 rie, Martie, Aprilie, Mai.
 15 — pisariulă de Soroca: Martie, Aprilie, Mai.
 10 — tijă lui: Ghenarie, Februarie.
 90 — beșliagăi de Cernăuți, pe Ghenarie, Februarie.
 929 — făcū, și s'au încheiatū.

Socotiala cu dum. Theodorachi pentru baniî č-au luatū
 dinū čfertulū lui Aprilie.

Lei.	Bani.	
72	—	Bacău, bezū 2.000 lei, ce să încarcă Vist. Chiriazî.
2.135	30	Putna.
999	90	Tecuč.
100	—	Tutova.
313	51	Fălciiū.
1.000	—	Orheiū.
1.328	99	Cernăuți.
449	108	Botoșeni.
200	—	Cărligătura.
248	—	dinū čfertulū lui Martie otū Vaslui, cu care m'au încărcatū Vasile Purice.
6.847	18	

Socotiala conacelorū Pașilorū č-au trecutū.

Lei.	Bani.	
2.168	—	conacele č-au trecutū la Hotinū.
704	—	conacele Pașii č-au trecutū înū gîosū.

Cumū amū plătitū acești bani.

- 208 63 2 conace otū Fălcii dinū čfertulū lui Aprilie
 la părč[ălabulū] de Mătracū (?).
 2.476 22 č-amū plătitū înū socotială lui Vasile Purice, însă:

Lei.	Bani.	
150	—	niște peceti gospodă otă Pit. Gheorghe, ă-ă înrată la ăestă izvodă.
287	—	ce s'ă dată bani la Șăt. Coce cu 37, iară niște peceti gospodă.
143	60	conaculă otă Privală.
802	27	3 conace otă Gălați.
120	104	conaculă otă Bărladă.
61	60	5 stoguri fănă i chirie otă Vas- lui ce s'ă dată la Fălci.
529	68	conacele otă Țănutulă Iași.
281	63	4 conace otă Orheiă.
100	—	ă-ă luată Vasilachi Uș[eriu] otă Gălați.
176	48	4 conace otă Soroce la Lupnică.
2.861	13	facă.

Socotiala cu dum. Vist. Chiriazii de baniă ă-ă luată
dină ăfertulă lui Aprilie.

Lei.	Bani.	
3.050	—	Sucava.
2.047	—	Niamțulă.
800	—	Romanulă.
2.000	—	Bacăulă, beză 72 lei ă-amă încărcată pe dum. Velă Comisă.
3.497	60	Putna.
998	60	Tecuculă.
596	40	Tutova.
800	—	Vasluiă.
500	—	Cernăuți.
1.499	99	Hărlăă.
280	—	Botoșeni.
250	—	Țănutulă Iași.
12.318	20	facă, beză 3.075 lei ă-ă luată Velă Comisă otă Orheiă, ce să încărcă dumnală Velă Comisă.

Ce mi-aŭ datŭ.

Leî. Banî.

16.318 117 mi-aŭ datŭ pecete gospodŭ, cumŭ arată, însă :

Leî. Banî.[Lipsește ; sus : «94 banî, ce trecŭ, m'aŭ rându-
ditiŭ la Carpu».]Socotiala cu dum. Velŭ Comisŭ.

Leî. Banî.

3.075 — aŭ luatŭ de la Orheiŭ dinŭ  fertulŭ l i Aprilie.

Că-aŭ datŭ.

3 — Pd. (sic) Gheorghe Carpu.

— 15 aŭ datŭ ban  gata.

3.071 105 aŭ datŭ pecete gospodŭ după foae isc lit  de
mine  -am  datŭ, însă :

3.073 —

Leî Ban .10 — liafa l i 3 Spat. pe Dechemvrie, De-
chemvrie 30.

10 — liafa la 2 ala  cau i pe Dechemvrie 30.

3 — liafa izba i pe Dechemvrie 30.

5 — liafa l i sara ba ŭ pe Dechemvrie 30.

5 —  tefan  I oglan    au ŭ pe Dechem-
vrie 30.

10 — liafa l i  tal  pis[ariul ] tij .

5 — Gheorghe c nt re ul  tij .

5 — d iaconul i gospodŭ tij .

4 — 2 copii canona i tij .

5 — m taragiu tij .

5 — car ta ul i pe Dechemvrie.

10 — la Vel  Gramatic  pentru h rtie pe
Dechemvrie.

10 — l i vtori Arma ŭ pe Dechemvrie.

10 — Ilincăi P h[ rnicesei], fiica P  c ni i,
Dechemvrie.

3 — l i Rale biv  bulucba ŭ pe Dechemvrie.

- 5 — condicariulă de temnițā pe Dechemvrie.
- 10 — Gligore Balșă Arm[așă] pe Dechemvrie.
- 100 — la Velă Portară pe Dechemvrie.
- 10 — condicariului de lefi pe Dechemvrie.
- 12 — fustașiloră de Divană pe Dechemvrie.
- 6 — a copiiloră lui Costachi Lazu tijă.
- 10 — Căpt. de la menzilulă Eși pe Dechemvrie.
- 10 — vatafulă otă cămara gospodă pe Dechemvrie.
- 10 — 2 trāmbač leși pe Dechemvrie.
- 12 — 6 pitarī gospodă pe Dechemvrie.
- 2 — čaușului celui mică pe Dechemvrie.
- 5 — vatafulă de Păh. pe Dechemvrie.
- 5 — becciu otă Frumoasa tijă.
- 10 — Misi Andonă Cavada pe Dechemvrie.
- 5 — Cație robă gospodă pe Dechemvrie.
- 30 — 6 portărei pe Dechemvrie.
- 10 — Velă Căpt. de Iași pe Dechemvrie.
- 5 — cămărașului de izvoade pe Dechemvrie.
- 5 — grădinariului gospodă pe Dechemvrie.
- 51 — čoh[odariloră] gospodă pe Dechemvrie.
- 21 — satărăloră pe Dechemvrie.
- 10 — ermonahă dascală otă gospojda pe Dechemvrie.
- 5 — Răducănă pisară pe Dechemvrie.
- 20 — Catriniă Păh[ărnicesei] pe Dechemvrie.
- 10 — časornicariului pe Dechemvrie.
- 10 — Logofătului otă cămara gospodă tijă.
- 10 — polcovnicului pe Dechemvrie.
- 30 — girahului pe Dechemvrie.
- 30 — bucătariloră gospodă pe Dechemvrie.
- 30 — 6 Vornič de Poartă pe Dechemvrie.

120	—	pentru vină la Curtea gospodă pe Dechemvrie.
20	—	vtori Gram[atică] pe Dechemvrie.
15	—	la 4 čoh[o]dară i ună sarač a Mării Sale beizade[lei] pe Dechemvrie.
15	—	săngectariului pe Dechemvrie.
70	—	dum. Divană-Efendi ală doile pe Dechemvrie.
35	—	Marie Jic[niceroae] pe Dechemvrie.
35	—	Spăt[ăreasa] Paraschiva tijă.
35	—	Marie Băniasa pe Dechemvrie.
400	—	Mării Sale beizade pe Martie.
100	—	Chiriiazi Vist. pe Martie.
20	—	lui vt. Comisă pe Martie.
5	—	carătașului pe Fevruarie.
25	30	la nălbanașă, pentru 131 potcoave, pe Octomvrie.
15	45	tijă pentru 95 potcoave pe Dechemvrie.
1.200	—	Mării Sale Beizade ¹ pe 3 luni: Dechemvrie, Ghenarie, Fevruarie.
300	—	Velă Comisă pe Martie.
20	—	salahoriloră turci pe Ghenarie.
20	—	vtori Comisă pe Ghenarie.
15	—	săiuzbașă pe Ghenarie.
15	90	emicliculă Comișii gospodă pe Ghenarie.

3.075 105
3.075 — făcă, și amă încheiată.

Socotiala cu Lupulă Nacu.

Cu ce să încarcă:

Lei.	Bani.	
6.598	39	č-au luată dum. Velă Post. dină čfertulă lui Aprilie, însă:

¹ Grigore saă, mai curind, Alexandra Callimachi.

		Lei.	Bani	
		72	—	Bacău.
		2.135	30	Putna.
		999	90	Tecuș.
		10	—	tijă.
		100	—	Tutova.
		311	51	Fălciu.
		1.000	—	Orhei.
		1.070	—	Cernăuți.
		449	108	Botoșeni.
		200	—	Cărligătura.
		248	—	Vaslui, dină Martie.
258	99			Cernăuți, să dă dum. Com. Theodorachi.
126	84			ă-au rămasă Cov[urliulă] și s'au încărcat la Mai.
1.437	64			polă Soroca, însă:
		957	82	polă plata pe 348 ughă, 5 p[o]t[ronici].
		478	102	bani zahareli.
		1.436	64 $\frac{1}{2}$	[cu cifre arabice].
2	—			1 liud. (<i>șters</i> : Lupulă Nacu) a mieă dină (<i>șters</i> : Aprilie) Mai.
11	54			ă-au luată Com. Theodor[achi] dină Aprilie otă Sučavă.
27	30			pentru Ioniță Bosie, ce-mă era datoră 20 lei, levenă otă Fălci pe fănă, i 7 lei (lei) dină agi[utorința] otă târgulă Iași.
8461	10			polă.

Ce mi-au dată.

I ei.	Bani.	
177	48	4 conace a Pașii ă-au trecută înă gîosă, otă Soroca.
32	—	liafa beșliagăi de Soroca pe Aprilie ă-amă luată cu pecete gospodă otă Costandină Andrieșă.
5	—	liafa pisariului de Soroca pe Aprilie tijă.
6	—	30 liude scutelniă Vor. Andronachi dină Aprilie.
8	—	4 liude Tudosca, sora dum., dină Aprilie.

- 1 50 1 liud. Lupulă Nacu dină Aprilie.
 100 — pentru cherestă otă Orheiă dină Mai.
 14 — 7 liude Stol. Costandină Doniț dină Aprilie¹.
 1.215 73 ă-aă trecută zlotașiloră dină Aprilie și aă des-
 cărcată la Mai:

Lei. Bană.

	595	75	—	Niamțulă.
	87	65	polă	Romanulă.
	72	55	—	Bacău.
	7	55	polă	Putna.
	58	31	—	Tutova.
	27	64	polă	Vasluiulă.
	283	56	polă	Hărlău.
	21	26	—	Boteșeni.
	45	3	—	Țănutulă Iași (1.198,73 [cu ara-
bice]).
	17	—	—	Tărgulă Iași.
500	—			ă-aă luată parte dină ăfertulă lui Mai otă Tecuă.
50	—			să dă pecete gospodă Papa isprav[niculă] ă-aă
luată dină Mai otă Vasluiă.
8	—			4 liude Lupulă Doniț Med. ² , i-amă dată pecete
gospodă osăbită de acești bană.
2.148	52			și rămănă 6.312 lei, 78 polă.

Socotială cu Iordachi Cerceză.

Lei. Bană.

10	—	2	liude levenți pe Aprilie otă Tecuă.
20	—	4	liude levenți otă Fălciiă pe Martie.
20	—	4	liude levenți otă tamă pe Aprilie.
15	—	3	liude levenți otă tamă pe Fevruarie, beză unulă
ă-aă descărcată Vasile Purice, cu care să ³ în-
carce pe Ioniță Bosie.

¹ Rindul, șters.

² Până aici, șters.

³ Tot așa.

- 43 — Arnăuți otă Cernăuți pe Aprilie.
 20 — 4 leventi otă Hărlău pe Aprilie.
 44 98 ună izvodă de rămășiți de lefi otă Botășeni.
 204 105 ună izvodă de rămășiți otă Tărgulă Iași.
 20 — 4 liude leventi otă Bot[o]șeni pe Aprilie.
 382 83

Ce mi-aă dată.

Lei. Ban.

- 5 51 ce eramă datoră lui Toaderă Vărnăvă, și l-aă plătită.
 5 — č-amă luată pecete gospodă lui Ioniță Bosie pentru ună leventă otă Fălci, pe Fevruarie, ce-lă plătise lui Purice.
 10 — de la Niamță, dină 20 lei č-aă avută să ia pentru 2 leventi, beză 10 lei să-i daă bană gata.
 20 51 și rămănu datoră
 362 lei, 32, și l-amă încărcat la samă.

Cu Gheorghe Carpu otă Vis[terie].

Cu ce să încărcă.

- 60 90 7 cai turcești otă Romană, dină agiutorință, pecete gospodă.
 78 — pecete gospodă pentru Sava Căpt. č-aă luată dină agiutorință otă Bacău.
 3 — č-aă luată pecete gospodă, l-amă luată otă Ștefană Burghele, și m'aă rânduită să-i iaă eă dină socotială č-amă avută.
 2 — 1 liud. ală mieă dină agiutorință.
 2 — i-amă dată bană gata pentru liud. dum. dină Aprilie.
 145 3 făcă.
 17 — răsurile mele de anu.
 120 73 ce m'aă încărcată la Neculaă Ilie, și i-amă plătită la samă.
 35 47 ce mi-aă trecută la sama agiutorințăi.
 318 3 otă Tărgulă Iași.

Cu ce mă încarcă.

Lei. Bani.

- 8 69 liud. me. (*sic*) otŭ Țănutulŭ Iași.
 2 — 1 liud. Gheorghe Carpu dinŭ Aprilie.
 — 67 ă-au trecutŭ dați mai multŭ dum. Vist. Chiriazî,
 și m'au rânduitŭ să-î plătescu.
 250 — ce are dați înŭ cheresteoo Orheiului.
 261 46 și rămănu asupra mē
 116 lei, 43 bani¹.
 23 30 pentru chirie orzului ă-au descărcatŭ la sama agiu-
 torințai care s'au trimisŭ la Fălciî pentru Pașa.
 23 — ce-î sintŭ datorŭ dinŭ anulŭ trecutŭ.
 10 — una pecete gospodŭ pentru unŭ calŭ a lui Ma-
 nolachi văt[afŭ] de copii.
 317 76 și rămănu 47 bani să dē.

Pecete gospodŭ ă-amŭ luatŭ otŭ Pavli is[pravnicŭ].

- 1,339 40 izvodŭ cheltuiala Curții pe Iulie.
 150 — la 2 ogîacăuși i la 4 emaci otŭ Benderŭ, Săpt. 29.
 20 — la unŭ mărzacŭ ă-au venitŭ cu mehtupŭ, Oc-
 t[omvrie] 8.
 1.509 40 facŭ.

Cu ce i-amŭ plătitŭ.

- 1.500 — ă-au luatŭ bani cu rādoială otŭ Tecucŭ, însă :
 500 dinŭ Martie.
 500 dinŭ Aprilie.
 500 dinŭ Mai.
 4 — unŭ pečŭ gospodŭ, liafa la 2 calanarși² pe
 Dechemvrie.
 5 — unŭ pečŭ gospodŭ, liafa caretașului gospodŭ pe
 Fevruarie.
 1.509 — facŭ, și rămăne să ia 40 bani

4 lei (?), 22 polŭ, la Lupu, liude otŭ Cărligătura, și Ag.

¹ Rindul acesta e șters.² Canonarși.

Socotiala cu Costandinu Feștilă.LeI. BanI.

550 — amă avută să iaă dină izvodulă de 1.700 lei, 84
banI, cheresteoa ce să plătește lăcuiitoriloră
otă Orheiă, însă :

L^eI.

250 dină agiutorință ce m'aă iucărcată Gheorghe.
100 dină ăfertulă lui Martie, ce m'aă încărcată
Vasile Purice.

100 dină ăfertulă lui Aprilie ce-[a]mă descărcată
eă pe Coce.

100 dină ăfertulă lui Mai ce l-aă încărcată Lu-
pulă Nacu.

2 — 1 liud. scutelniculă Enachi Sava, dină Iulie.

2 — 1 liud. ală mieă dină Iunie.

— 30 i-amă dată banI gata.

554 30 facă.

Ce mi-aă dată.LeI. BanI.

2 — 1 liud. Costandină Feștilă.

10 — liafa lui Costandină treti Com[isă] pe Dechemvrie.

540 — pentru cheltuiala cuhnii pe Aprilie.

582 — și rămănă 2 lei, 30 banI.

Socotiala cu Dimitrachi Vărnăvă, dină ăfertulă
lui Aprilie.

LeI. BanI.

400 — — ce s'aă făcută rânduială dum. Velă Vist. la
Bacăă dină Aprilie.

500 — — ce s'aă făcută rânduială tijă dum. la Hărlăă.

96 70 polă ce aă rămasă rămășiță Ținutulă Cărligătura
pentru satulă dum. Cucuteni.

996 70 polă facă.

Ce mi-au dat.Leŭ. Banŭ.

- 500 — havaetulă luŭ dum. Velă Vist. pentru  fertulă luŭ
 Aprilie, Aprilie 9.
- 14 15 pe 112 cară n sip , Noemvrie 2.
- 38 99 m ncare oamenilor  c ma i, Săptemvrie 1.
- 42 — 7 potcoave i  ubote tr mbacilor  gospod  de Paști.
- 10 — Hrisoverghi Med., un  caftan , Ghenarie 17.
- 71 — un   as  ce s'au dat  dum. Ibraim -Agas , Fe-
 vruarie 2.
- 136 60 la Ibraim -Efendi chiat p  de  arigrad , Avgust .
- 78 20  ubotile copiilor  din  casă  -au adus  table de
 ag utorin , Ghenarie 7.
- 30 —  ohodarii Mării Sale Pa i de Beligrad  viind 
 pentru haval .
- 10 — liafa Gligore Bal  Arma  pe Noemvrie, Noem-
 vrie 30.
- 5 — Gheorghe C nt re ul  pe Noemvrie, Noemvrie 30.
- 6 — liafa luŭ Apostol  Vor. ot  gospojda pe Iunie,
 Iulie, Octomvrie.
- 996 74 fac , socoteală  ncheiat .

D... ot  Vist[ierie].

Socotiala cu Sandul  Bosie.

- 1.443 90 mazili , Fevruarie, Martie.
- 1.093 70 ru ta i , tij .
- 4.077 105 ru tele Visteriei , Fevruarie, Martie i Ghenarie,
 Fevruarie, Martie.
- 1.443 90 mazili , Aprilie, Martie.
- 1.093 70 ru ta i , tij .
- 4.020 105 ru tele Visteriei , Aprilie, Mai.
- 111 30 Unguren  ot  Su ava, Ghenarie, Fevruarie,
 Martie.
- 30 — Brandabur  ot  Cern u i, Ghenarie, Fevruarie,
 Martie.

414	30	streinii de Botoșeni, Fevruarie, Martie.
409	—	tijă ei, Aprilie, Martie.
409	—	tijă ei, pentru zaharè.
1.568	105	satele cu testamentă otă Orheiă i otă Soroca, pe 5 luni: Ghenarie, Fevruarie, Martie.
482	30	satele cu testamentă otă Cog. (sic), Ghenarie, Fevruarie, Martie.
326	—	streinii de Iași, Martie, Aprilie.
327	—	tijă ei, pentru zaharè.
11	—	dajd[ea] lui Turculeț otă Sfeti Gheorghe.
4.020	105	ruptele Visteriei pentru zaharè.
1.441	33	mazili pentru zaharè.
1.093	70	ruptașii Cămării pentru zaharè.
2.251	60	satele cu testamentă otă Orheiă i otă Soroca, otă Cog, pe Aprilie, Mai, Iunie.
111	30	Ungurenii otă Sučavă, Aprilie, Mai, Iunie.
30	—	Brandaburii otă Cernăuți, Aprilie, Mai, Iunie.
26.199	63	facă.

Ce mi-au dat.

<u>Leș.</u>	<u>Banș.</u>	
11	—	pentru Turculeț.
133	78	3 izvoade de rădicătură a Căpt. de pre la menziluri.
29	69	aă dată 3 izvoade de rădicătură la o samă de mazili i ruptași scăpătați.
40	—	cheltuiala Med. Nicolai Căpt. de Greceni, fiindă rânduită la hotărătul Moldovei cu Bende- riulă, Aprilie 30.
50	—	oamenilor de la olatulă Greceniloră, pentru chelt[uiala] ă-aă făcută cu menzilulă, dină pricina erni, fiindă mare, Aprilie 26.
400	—	Greceniloră pentru menzilă, 4 ăferturi, adică: Avgustă, Săptemvrie, Octomvrie, Noemvrie, Dechemvrie, Ghenarie, Fevruarie, Martie, Aprilie, Mai, Iunie, Iulie.

- 1 78 lui Costandinu Căzanu, ruptașu, dajd[ea] lui
Februarie, Martie, fiindu mortu.
- 4 96 lui Vasile Boldișaru, maz[ilū], mortu, Aprilie,
Mai i zaharei (*sic*).
- 1 111 lui Aivasu Șchiopulu, ruptașu, dajd[ea] lui Fe-
bruarie, Martie.
- 7 51 lui Ionu sinu Gheorghe, maz[ilū] otu Sučava,
3 dăjd[i]: Februarie, Martie, Aprilie, Aprilie,
Mai i zah[erè].
- 3 36 lui Gavrilasu Grosu, maz[ilū], dajd[ea] lui
Aprilie, Mai i zah[erè].
- 2 24 lui Gheorghe Timofti dinu streinii otu Gălați,
Aprilie, Mai i zah[erè].
- 60 72 lui Costandinu Vranceanu, rupt[așu], tijă.
- 4 60 Hriste zătu lui Todirașcu, dinu streinii otu Gă-
lați, tijă.
- 20 — Armeniloru otu Romanu, dinu cēfertulu lui
Aprilie, Mai.
- 40 — odae beiliculu otu Tecuc, unu cēfertu, pentru
zahare.
- 10 — la 2 sate otu Soroca pentru zah[erè].
- 1.037 — daruri la Cămănăriașă, Săptemvrie 1.
- 663 30 meremetulu tacămuriloru, Aprilie 1.
- 480 — cela ce s'au datu Pah. Costachi, Aprilie 26.
- 1.695 60 dariuri pis[ariulu] Hatica (*sic*), Aprilie 1.
- 1.361 90 înbrăcăminte boerinașiloru Curții de Paști,
Aprilie 1.
- 1.650 108 chelt[uieli] mărunte a terzibaș[e] pe 2 luni,
Februarie, Martie, Aprilie 1.
- 1.087 90 înbrăcăminte oameniloru Mării Sale Beizade
de Paști, Aprilie 1.
- 2.793 — înbrăcăminte cōhodariloru de Paști, Aprilie 1.
- 1.228 30 înbrăcăminte Curții, Aprilie 1.
- 300 — o blană samuru doftorulu, Aprilie 25.
- 150 — chelt[uiala] cuhni dum. Velu Camarașu pe
Aprilie.

- 1.250 — pentru un contășu samurū patcē ce s'au in-
brăcatū pe Hat. Enăcachi, Aprilie 30.
- 240 — daruri la naștere¹ lui Beizadē, Aprilie 1.
- 239 30 cele ce s'au datū la Nazărū-Aga de la Brăila,
Aprilie 1.
- 510 — darulū ce s'au datū la Hotinū-Pașasi, Aprilie 15.
- 25 — pentru meremetulū ășorniculuī, Martie 30.
- 7 90 milă la săraci, Martie.
- 1.495 60 cele ce s'au datū pentru baeramlăcū, Aprilie 1.
- 793 — cele ce s'au datū la Ozubulū-Mutpa-Emini² și
la muhurdariulū lui, Săptemvrie 20.
- 793 — cele ce s'au datū la Velū Cîohodarū, Octom-
vrie 1.
- 675 — macatlăcuri, și perini, și perdele, Săptemvrie 30.
- 420 — cele ce s'au datū la cununiia lui Enachi treti-
Logofătū, Octomvrie 31.
- 420 — cele ce s'au datū la nazirulū de Brăila, Oc-
tomvrie 3.
- 419 — cele ce s'au datū la cununie lui Costandinū 3
Logofătū, Săptemvrie 25.
- 413 — cele ce s'au datū Soltanulū pentru iarbăcu-
rile (*sic*) alămulū.
- 67 60 ăușulū ă-au venitū de la Hagi-Cilebonū (*sic*)
la Hotinū și la Benderū, Iulie 17.
- 60 — 2 tahtale singiapū la Isacce-Cadisi³, Noemvrie 1.
- 50 — ăușulū ă-au venitū să ia pe Tunuzlū-oglu,
Noemvrie 25.
- 1.250 108 să dē Iordachi Cerchezū pentru rămășiți dinū
dăjd[i] ă-au luatū otū Sandu Bosie.
- 22.312 66 facū, și rămănū
3.886 lei, 117 bani.
- 7 60 să mai scadū pentru 6 liude Ungureni otū Su-
čavă, ă-au datū lipsă, cu cari m'au scăzutū
la samă.

¹ Ziua de naștere.² Mutpac-Emini, mai mare peste provisiī, la Oceacov.³ Cadiul de Isaccea.

- 3 — rădicătură la o samă de mazili dină dajd[ea]
lui Fevruarie, Martie.
- 10 39 răd[icătură] la o samă de mazili dină dajd[ea]
lui Aprilie, Mai.
-
- 22.333 45 și rămănu 3.866 lei, 33 bani.
274, 18 pec. neluate, cari au sămne.
- III 14 polă amă lăsată sămne (?) de pec la Logofătulă
Necula.

[Mai multe socoteli cu arabice; la una se spune: «beză
tărgulă Iași; tărgu Iași».]

Dină havaetulă lui vt. Vist.

Lei.	Bani.	
8	63—	Sucava.
5	70—	Neamțu.
2	34—	Vaslui.
13	102—	Putna.
3	102—	Sov. (?).
toc. la Lupu Nacu.		
2	60—	Fălcii.
7	116—	Cernăuți.
3	87—	Țin. Iași.
2	60—	Roman.
6	60—	Bacău.
57	70—	
6	50—	Tec[uci].
10	111—	Orhei.
3	24—	Soroca.
5	31 ¹ / ₂	Hărlău.
1	68—	Cărligătura.
—	72—	Tărgulă Iași.
2	54—	Tutova.
2	23—	Bot[o]șeni.
32	73—	

XIV.

UN CATASTIF DE VINĂRICIU OLTEAN (1818).

UN CATASTIF DE VINĂRICIŢIU OLTEAN (1818).

Sudă Gorji, 1818.

Catastihă de vineriū dă milele sfintei mănăstiri Vlahă-Saraï,
cumă înluntru arată.

Poporu Brătuia.

Vedre. Părpăre.

30—	1	Ioană vătăşălulă.
16—	1	Stanăculă Jirca.
22—	1	Ioană Ciocănelă.
36—	1	Ioană Chiriţă.
36—	1	Iovană Becheriu.
5—	1	Staicu Jirca.
145—	6	

Poporu Răchita.

12—	1	Radu uncheşulă.
14—	1	Mihaï sină Lăudatulă.
26—	2	

Poporu Rogojni.

25—	1	Dumitru Birăanu.
30—	1	Pătru Bălăţatu.
42—	1	Vlăduţu.
53—	1	Căpitanu Gheorghe.
150—	4	

Poporu Vierșani.Vedre. Părpăre.

22—	I	Popa Alicsandru.
22 ¹ / ₂	I	ipacū.
24—	I	ipacū.
42—	I	Ioanū Sărbulū.
41 ¹ / ₂	I	Ștefanū Înușcatu.
12—	I	ipacū.
13—	I	ipacū.
23—	I	Mihaî Petco.
21—	I	Ioaniță.
20—	I	Diiaconu Ioanū.
241—	IO	

Poporu Părau.

20—	I	Alicsandru Diță.
20—	I	Marica văduva.
25—	I	Beça Cumpănașu.
10—	I	Ianășî Flocosulū.
10—	I	Costandinū Sănpătru.
85—	5	

Poporu Pojogeni.

28 ¹ / ₂	I	Stana preoteasa.
33 ¹ / ₂	I	Barbulū Naculū.
23—	I	Popa Ioanū Țondrea.
85—	3	

Poporu Duțăști.

43—	I	Dumitru Gimbașulū.
24—	I	Popa Mitroi.
42—	I	Barbulū giambașulū.
109—	3	

Poporulū Surupați.

30 ¹ / ₂	I	Părvulū Murdariulū.
29—	I	Iuvița Murdariulū.

Vedre. Părpăre.

5—	I	Preda Neica.
44 ¹ / ₂	I	Stančulă Frăţilă.
11—	I	Pătru Murdariu.
23—	I	Diiaconu Costandină.
24 ¹ / ₂	I	Gligorie Savulă.
53 ¹ / ₂	I	Barbulă Benei.
224—	8	

Poporu Turbaţi.

14—	I	Dinulă Mişculă.
5—	I	Stanca Musculeasa.
2—	I	Costandină Musculescu.
24—	I	Gheorghe Holmă.
45—	4	

Poporu Buzăşti.

12—	I	Alicsandru Belea.
4—	I	Radulă Belea.
3—	I	Nachie Belea.
13—	I	Stană Cotoraga.
24—	I	Pătru Cotoraga.
13—	I	Costandină Chimenă.
2—	I	Staicu Cotoraga.
28—	I	Costandină Cotoraga.
12—	I	Ioană Băcilă.
24—	I	Popa Costandină.
135—	10	

Poporu Gruii.

22 ¹ / ₂	I	Dumitru Văzoghe.
25 ¹ / ₂	I	Dumitru Arşanu.
4 ¹ / ₂	I	Preda Arşanu.
7 ¹ / ₂	I	Nistoră Arşanu.
22 ¹ / ₂	I	Barbu Bărbulescu.
13 ¹ / ₂	I	Costandină Arşanu.

Vedre. Părpăre.

45—	1	Sandu Văţoghe.
11—	1	Stanŭ Stăncoi.
10 ¹ / ₂	1	Daicu (?) Văzoghe.
18 ¹ / ₂	1	Pătru Cîocănelŭ.
181—	10	

Poporu Vlădimiru.

27—	1	Alicsandru Creţoiŭ.
7—	1	Dumitraşcu Negrulŭ.
5—	1	ipacŭ.
7—	1	Dîiaconu Paraschivu.
20—	1	Matei sinŭ Mihaî.
20—	1	Nicolae Gurgui.
19—	1	Costandinŭ Catana.
35—	1	Gligoraşcu Poru.
10—	1	Costandinŭ Piçu.
27—	1	Dinulŭ Cîofoi.
6—	1	Dinulŭ Gurgui.
183—	11	

Poporu Hurezanî.

30—	1	Preda Amărăscu.
10—	1	Popa Pătru.
30—	1	Staicu Cotela.
70—	3	

Busuiocii.

25—	1	Popa Dumitru.
20—	1	Mihaî Catana Bănescu.
8—	1	Gheorghe sinŭ Vasăle.
53—	3	

Poporu Tăndăleştiî.

20—	1	Iordache sinŭ Popa.
5—	1	Mariia sinŭ Radulŭ.

Vedre. Părpăre.

20—	I	Ioana sinū Vlăduți.
10—	I	Ilie sinū Amzuca.
5—	I	Matei sinū Dinu.
60—	5	

Poporu Gălcești.

30—	I	Pătru Băraga.
26—	I	Diiaconu Matei.
20—	I	Mariia sinū Dima.
16—	I	preoteasa Călina.
28—	I	Popa Radu.
120—	5	

Poporu Negreni.

11—	I	Radu Guranu.
47—	I	Mariia Gurănoe.
20—	I	Dumitru Măndruțu.
10—	I	Neagoe.
8—	I	Dumitru.
26—	I	Popa Gheorghe.
40—	I	Popa Dinu.
16—	I	Bogoslovu.
5—	I	Gheorghe sinū Bogoslovu.
30—	I	Popa Mihaî.
27—	I	Popa Marinu.
240—	11	

Poporu Scrada.

31—	I	Diiaconu Păunū Crucieriū.
30—	I	Popa Dinulū.
30—	I	Stančulū Vamvulū.
91—	3	

Poporu Popești.

17—	I	Dumitrașcu Mitrea.
16—	I	Diiaconu Dinulū.
33—	2	

Poporu Răchita.Vedre. Părpăre.

26— I Popa Staiculă.

27— I Popa Roşulă.

52— 2Poporu Licuriču.

3— I Ioana sină Andrei.

4— I Dinulă Moşteanu.

4— I Ioană sină Dinulă.

9— I Costandină Olulă.

20— I Popa Ioană.

10— I Bărbuică Uncheşu.

10— I Popa Andronache.

30— I Popa Drăghici.

26— I Gheorghe Cizmaşulă.

24— I Staiculă sină Miha.

20— I Sandu Zăvoi.

160— IIPoporu Glăvani.

5— I Dumitru sină Gheorghe Glăvanu.

26— I Neagoe Glăvanu.

3— I Dumitru Glăvanu.

12— I Popa Miha.

76— IPoporu Pojaru.

15— I Ioană Iuga.

9— I Dumitru sină Pătru.

20— I Pătru Belega.

30— I Badea Belega.

20— I Ioană Căltună.

15— I Popa Alicesandru.

16— I Radu Neacşulu.

46— I Barbulu.

Vedre. Părpăre.

- 20— I Diiaconu Dumitraşcu.
 30— I Popa Mihaî.
 40— I Dumitraşcu Stoenescu.
 25— I Ioanŭ Năvelcă.
 10— I Radu Catana.
 10— I Dinu sinŭ Băloai.
 15— I Ioanŭ Achimŭ.
 18— I Stanĉu Curveanu.
 38— I ipacŭ.
 16— I Barbulŭ Făĉulŭ
 15— I Dumitraşcu Făĉulŭ.
 8— I Ioanŭ Făĉu.
 7— I Barbulŭ Făĉulŭ.
 11— I Diiaconu Dinulŭ.
 10— I Preda bratŭ ego [=fratele lui].
-
- 445— 23

Poporu Poiana.

- 20— I Ioanică Avrămescu.
 20— I Matei Epure.
 24— I Popa Gheorghe.
 16— I Popa Staiculŭ.
-
- 80— 4

Poporu Alunu.

- 80— I Popa Anghelŭ.
 8— I Diiaconu Radu.
 18— I Popa Păunŭ.
 17— I Costandinŭ Vălĉanu.
 14— I Nicolae Burtea.
 17— I Băluţa Cîuperĉanca.
 61— I diiaconu Ioanu Cirişanu.
 12— I Pătru Voiculŭ.
 6— I ipacŭ.
 20— I Diiaconu Băloi.
 7— I ipacŭ.
-
- 260— II

Poporu Şitoia.

Vedre. Părpăre.

20— 1 Popa Dincă.

15— 1 Popa Matei.

35— 2Poporu Bircii.

25— 1 Niţă Corici.

32— 1 Gheorghe Milculă.

31— 1 Ioană ală Ioani.

115— 3Poporu Ciocadea.

10— 1 Ioană Pupăză.

10— 1 Gheorghe Asproiă.

15— 1 Radulă lui Dumitru.

11— 1 Ioană Contea.

13— 1 Uţă ală Ilincăi.

17— 1 Dumitrache ală Marii.

51— 1 Costandină Flocosulă.

21— 1 Dinulă Catrini.

6— 1 Dincă ală lui Gheorghe Mihuţi.

21— 1 Costandină Sămenu.

175— 10Poporu Pochovaliştea.

14— 1 Stană Bolea.

10— 1 Popa Dumitru.

24— 2Poporu Zorileşti.

16— 1 Diiaconu Mihalce.

Poporu Pereşti.

20— 1 Dumitru sină Răduţi.

11— 1 Cărstea otă Ciocadea.

Vedre. Părpăre.

22—	I	Niţu sină Anghelă.
30—	I	Stanău brată ego [=fratele lui].
28—	I	Gheorghe Gruia.
34—	I	Gligorie Băraşu.
20—	I	Pătru Băraşu.
165—	7	

Poporu Ponoarăle.

16—	I	Anghelă Țicletu.
15—	I	Costandină sină Nicolae.
31—	2	

Poporu Bărzeiă.

13—	I	Matei sină Alicesandru.
10—	I	Gheorghe Petecilă.
23—	2	

Poporu Pinosa.

13 ¹ / ₂ —	I	Dinulă Caraibişă.
12—	I	ipacă.
8—	I	ipacă.
7 ¹ / ₂ —	I	ipacă.
5—	I	ipacă.
7 ¹ / ₂ —	I	ipacă.
10—	I	Gheorghe Părvulescu.
5—	I	Diiacanu Nicolae.
21—	I	Costandină Brujană.
42 ¹ / ₂ —	I	Dumitru Grivei.
12—	I	Preda.
5—	I	Dumitraşcu Grivei.
5—	I	Niţu Ghebană.
40—	I	Popa Ioană.
9—	I	Diiacanu Costandină.
9—	I	Nicola Brujană.
14—	I	Nicola Săpunariu.
230—	17	

Poporu Găleşoia.Vedre. Părpăre.

- 17— I Dumitrache Mogoş.
 10— I ipacū.
 4— I ipacū.
 50— I Ioanū Moçoî Slugerū.
 30— I Părvulū sinū Ioanū Moçoî.
 19— I Diiaconu Stămatie.
 6— I ipacū.
 15— I Popa Răducănū.
 4— I ipacū.
 35— I Ioanū Moçoî.
 25— I Vasăle Moçoî.
 7— I Radu zetū [=ginere] Vasăle.
 10— I Gligore.
 40— I Costandinū sinū Vasăle.
 16¹/₂ I Diiaconu Dumitraşcu.
 24— I Părvulū Moçoî.
 9— I Gheorghe Pegingin[e].
 10¹/₂ I Radu Trocanū.
 2— I Costandinū Roventă.
 11— I Ioanū Roventă.
 8— I ipacū.
 7¹/₂ I Gheorghe Roventă.
 16— I Niţu Roventă.
 12— I Vasăle Roventă.
 8— I ipacū.
 14— I Matei Pecingin[e].
 7¹/₂ I Dumitraşcu Roventă.
 7¹/₂ I Ioanū Roventă.
 10— I Dumitru Trocanū.
 6— I Dumitraşcu Trocanū.
 10¹/₂ I Părvu Trocanū.
 19— I Vasăle Pecingin[e].

Poporu Telești.Vedre. Părpăre.

5—	I	Gheorghe sinū Costandinū alū Popii.
2—	I	Ioanū Frățilă.
2—	I	Ilinca Frățiloia.
2—	I	Ioanū Croiculū.
10 1/2	I	Ioanū Mareși.
2—	I	Dumitrache Mareși.
4—	I	Matei Scorei.
4—	I	Vasăle Ileanu.
20 1/2	I	Dinu Caraibiși.
11—	I	Ghiță Topală.
10—	I	Gligore Mairu.
4—	I	Mihăilă Tăfălogu.
2—	I	Matei Sărăcilă.
2—	I	Marica lui Trăilă.
8 1/2	I	Ștefanū Băldea.
2—	I	Manolache Cornoiū.
2—	I	Ștefanū Crăețū.
2—	I	Costandinū Cornoiū.
2 1/2	I	Costandinū Neamțulū.
2—	I	Radu Lăzăroiū.

100— 20

Bălta.

7—	I	Pătru Holt[eiū].
5—	I	Ioanū Stroe.
4—	I	Ioanū Alicsandru.
17—	3	

Poporu Izvarna.

3—	I	Pătru Greere.
2—	I	Gheorghe Gălcă.
3—	I	Barbulū.
3—	I	Ioanū Filipu.
3—	I	Ianăși Bălotescu.
14—	5	

Poporu Costeni.Vedre. Părpăre.

3—	I	Mariia săraca.
2—	I	Costandină.
3—	I	Udrişte.
2—	I	Gheorghe Marică.
3—	I	Costandină Grindă.
2—	I	Necolaï Nanu.
3—	I	Laşco Grindu.
18—	7	

Adunarea vedrelor i a părporilor.Vedre. Părpore.

145	6	Brătuia.
26	2	Răşina.
150	4	Rogojina.
241	10	Vierşani.
85	5	Părău.
85	3	Pojogeni.
109	3	Duţăştii.
224	8	Surupaţi.
45	4	Turbaţi.
135	10	Buzăştii.
181	10	Gruiu.
183	11	Vlădimiru.
70	3	Hurezani.
53	3	Busuiocii.
60	5	Tăndăleştii.
120	5	Gălceştii.
240	11	Negureni.
91	3	Scrada.
33	2	Popeştii.
52	2	Răchita.
160	11	Licuriçu.
46	4	Glăvani.
445	23	Pojaru.

Vedre. Părpore.

80	4	Poiana.
260	11	Alunulu.
35	2	Șitoia.
115	3	Bircii.
175	10	Ciocadea.
24	2	Pochovaliștea.
16	1	Zorilești.
165	7	Perești.
31	2	Ponoarale.
23	2	Bârzei.
230	17	Pinosa.
471	32	Găleșoia.
100	20	Telești.
17	3	Bălta.
14	5	Izvarna.
18	7	Costeni.

4753 276 Adică vedre patru mii șapte sute cincizăci și trei și părpăre două sute șaptezăci și șasă are a lua sfînta mănăstire Vlahu-Sarai, de vadră pungi doi și părporul pă bani doi-sprezăce.

'819, Fevr. 28.

[Iscălitură neînțeleasă.]

Popoarale ce nu s[ă] găscu într'acestă județ i altele care s'au găsit date la alte mănăstiri, unde s'au și datu bani, cumă arată anume.

Gărdanulă.
Piscurile.
Colțăștii.
Bereștii.
Saca.
Săcurile.
Văleni.
Cîuperceni.

Raci.

Văleştii.

Cărmuneştii.

Surani.

Roşia-de-jos.

Maicile.

Comoneştii

Voeteştii

Bumbeştii

} date bisărici gospod.

Săcelul, dat la sfânta mănăstire Bistriţa¹.

¹ Originalul în Biblioteca Aman din Craiova.

XIV.

SCRISORI DOMNEȘTI CĂTRE BANIŢ CRAIOVEI
(1815 şi urm.).

SCRISORI DOMNEȘTI CĂTRE BANII CRAIOVEI
(1815 și urm.).

I.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū, bojiū milostiiū gospodarū zemli vlahiscoi.

Cinstitū și credinčosū boierulū Domnii Mele, dumn[eata] bivū Velū Post[elnicū] Niculaie Scanavi, Caimacamule alū Craiovei, sănătate.

Neguțătorii ce sântū însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiū, viindū aici dinū porunca Domnii Mele, li s'aū theorisitū socotelile anului trecutū, și, văzândū Domniia Mea că s'aū purtatū cu bună orânduială, de aceia s'aū însărcinatū și pă curgătorulū anū totū aceștiia, însă Dumitru Amanū și Cocea Niculaie, după cumū vei lua dumneata pliroforiie dinū cartea Domnii Mele cea slobodă ce s'aū datū osebitū la mână lorū. Deci, iată, să trimiseră poruncile Domnii Mele de orânduiaiiala untulū de estimpū către dumnealorū ispravnici acelorū cinci județe preste Oltū, care să pornească fără zăbavă, și să îngrijești dumneata de a să face urmare întocmai. Iarū, pentru untulū ce aū datū, după trebuință, în anulū trecutū, numiți neguțători mai multū peste datoriia lorū, adică dooăzeci și doaoă de miū și dooă sute cinzeci ocă, după cumū pe largū să arată înū socoteala ce aū paradositū către Domniia Mea, —

aastă sumă de untū aū numiți neguțători să-și o priimească înū natură dinū orânduiala de estimpū, dinū căștiulū primăverii, iconomisindū însă și trebuința Diiului pe deplinū, și pe socoteala ce vorū paradosi pă anulū acesta,

după ce să va împlini toată orânduiala untului din județe, sau din porunca Domnii Mele a li să țină în seamă suma ce să arată.

Și fi dumneata sănătosă.

'815, Apr. 1.

[Pe V-o:] Cîstită și credincosă boeru Domnii Mele dumnealui biv Velu Post. Nicolaie Scanavi, Caimacamulu Craiovei, cu sănătate să să dea.

Biv Velu Paharnic.

Unt.

(Pecete ovală de ceară roșie, cu: Io Gr. Cr. Vv., 1812.)

II.

Io Ioan Gheorghiu Caragea Voevodă, bojiu milostiu gospodar zemli vlahisoi.

Cîstită și credincosă boerule Domnii Mele, dumnealui biv Velu Dvornice Costandine Samurcașu, vechilule alu Căimăcămii Craiovei, sănătate.

Fiindcă neguțatori ce sântu însărcinați cu răspunderea zaharelelor la Diiu, carii, după cererea și rugăcunea ce au făcut Domnii Mele ca, cîndu va fi trebuință, să meargă la Diiu pentru trebile ce urmează asupra meserii aceștia, să li să dea cai dă poște, fără plata ugiretului, cumă asemenea și la București să poruncește dumitali că, cîndu să voru arăta numiți cu acestu felu dă cerere, să cercetezi și, pliroforisindu-te că iai, cu adăvăr, au să meargă la Diiu sau aici la București, pentru această mai sus arătată trebuință, să li să dea cai dă poște dupe la menzilă-hanele în socoteala inamurilor domnești.

Și fi sănătosă.

1816, Mai 1.

Velu Vist.

[Pe V-o:] Cîstitului și credincosă boerului Domnii Mele dumnealui biv Velu Dvornicului Costandin Samurcașu, vechilului alu Căimăcămii Craiovei, cu sănătate să să dea.

Biv Velu Paharnic.

Unt.

Ma 5.

Poruncă gospodă a să da poșta la neguțatori untari.

(Pecete neînțeleasă.)

III.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū, bojiū milostiū gospodaru zemli vlahisoi.

Cinstitū și credinčosū boerule alū Domnii Mele dumneata bivū Velū Dvornice Costachi Samurcașū, vechilule alū Căimăcămii Craiovei, sănătate.

Fiindcă neguțatori ce sântū însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiū aū să-și orânduiască într'adinsū omulū lorū acolo asupra priimirei zaherelilorū, carele are să priimească și bani ce să dau de la Diiū, pentru plata acestorū zaherele, să poruncește dumitali să îngrijăști ca, dă acumū innainte, nici capichehaiaoa dă acolo, nici altū nimeni să nu să mai amestice la priimirea banilorū, ci însuși numitulū neguțatorū să și-i priimească, ca să nu mai rămăie între dănșii cuvântū dă pricinuire.

Și fi sănătosū.

1816, Maiū 1.

Velū Vist.

[Pe V-o :] Cinstitulū și credinčosū boeruluī Domnii Mele dumnealū bivū Velū Dvornicū Costachi Samurcașū, vechiluluī alū Căimăcămii Craiovei, cu sănătate să să dea.

Bivū Velū Păharnicū.

Untū.

Mai 5.

Poruncă gospodū pentru neguțatori untari ca să-și orânduiască omulū lorū pentru priimirea zahere[le]lorū Diulū.

(Pecetea știută.)

IV.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū i gospodaru zemli vlahisoi.

Cinstitū și credinčosū boerule alū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Spatarū Costache Suțu, Caimacamule alū Craiovei, sănătate.

Dumitru Amanū, neguțatorulū, viindū aici, după porunca

Domnii Mele ce amă fostă dată, aă adusă împreună și toate socotelile untului următorului leatū care aă priimitū dă la acele cinci județe, după orânduiala ce s'aă fostū făcutū pentru cetatea Diiului, care s'aă theorisitū dă cătră Domniia Mea, și aă rămasū numitulū neguțătorū exoflisitū după socoteala ce aă paradositū. Ci darū, fiindcă să întoarce înapoi spre a-și urmă datoriia slujbiī sale, împreună cu tovarășiī săī, până la împlinirea anului, adecă la leatū 1817, Apr. 6, veī ști dumneata că numițiī aă să răspunză untulū celū orânduitū la Diiū, întocmai după urmarea ce aă fostū până acumū, până la împlinirea sorocului, fără ničo pricinuire. Și poruncimū dumitali ca să îngrijăști osebitū și dumneata pentru aăasta, spre a să trimite la numita cetate orânduiala untului înū vreme pă dăplinū, ca să nu să întămple cusurū. Și cartea aăasta a Domnii Mele, după ce o veī ceti, să o dai a fi înū păstrare la numițiī neguțătorī, spre dovadă că s'aă exoflisitū.

Și fiī dumneata sănătosū.

1816, Noemvr. 20.

[Pe V-o :]

Velū Vist.

Cinstitū și credinčosū boerului Domnii Mele, dumnealui bivū Velū Spatarū Costache Suțu, Caimacamu Craiovei, cu sănătate să să dea.

(Însemnare grecească a lui Aman.)

(Pecetea știută.)

V.

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū i gospodarū zemli vlahiscoe.

Cinstitū și credinčosū boerule alū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Spatharū Constandine Suț[u], Caimacamule alū Craiovei, sănătate.

Pentru neguțătorii ce sîntū însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiū, fiindcă aă să-și orînduiască într'adinsu omulū lor acolò, asupra priimirii zaherelilor, carele are să priimească și baniī ce să daū de la Diiū pentru plata aces-

toru zaherele, să poruncește dumitali să îngrijăști ca nici capuchehaiaoa de acolò, nici altu nimini, cu niciunù cuvintu sau pricinuire, să nu să amestece la priimirea baniloru, ci însuși numitu neguțatoru să și-i priimească, ca să nu rămîie între dănșii cuvintu de pricinuire.

Și fi dumneata sănătosă.

1817, Martu 31.

Velu Vist.

[Pe V-o:] Cinstitului și credinçosu boerù alù Domnii Mele, dumnealui bivù Velu Spatharù Constandinù Suț[u], Caimacamulu Craiovi, cu sănătate să să dea.

Bivù Velu Păharnicù.

Zaherelile Diiulu.

(Pecetea știută.)

VI.

Io Ioanù Gheorghiu Caragea Voevodù i gospodaru zemli vlahiscoie.

Cinstitù și credinçosu boerule alù Domnii Mele, dumneata bivù Velu Spătharù Constandine Suțu, Caimacamule alù Craiovei, sănătate.

Pentru neguțatorii ce sântu însărcinați cu răspunderea zaherelilor la Diiu, cându va fi trebuință să meargă ori la Diiu, sau să viie aici pentru trebile ce urmează asupra meserii ațeștiia, poruncimù dumitali să cercetezi și, pliroforisindu-te că, întru adevărù, au să meargă la Diiu, sau aici la București, pentru această mai sus arătată trebuință, să li să dea cai de poște, după la menzilù-hanale, înu socoteala inamurilor domnești.

Și fi sănătosă.

1817, Martu 31.

[Pe V-o:]

Velu Vist.

Cinstitù și credinçosu boerulu alù Domnii Mele, dumnealui bivù Velu Spatharu Constandinù Suț[u], Caimacamulù Craiovi, cu sănătate să să dea.

Bivù Velu Paharnicù.

Zah[erelile] D[iulu].

(Pecetea știută.)

VII.

Io Alecsandru Nicolau Suțulu Voevodă i gospodară zemli vlahiscoie.

Cinstitū, credinčosū boerule alū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Spătharū Iorgache Suțe, Caimacamule alū Craiovi, sănătate.

Fiindcă asupra zaherelilorū Diiului pă următorulū anul amū orânduitū Domniia Mea totū pă dumnealui Serdarulū Dumitru Amanū, ca unulū ce s'aū purtatū cu bună orânduială la această treabă, iată, poruncimū dumitale ca întru toate să să facă urmare după osebită cartea Domnii Mele ce i s'aū datū la mânia sa, slobodă, și împlinirea untuluī dintr'acele cinci județe este să să facă după poruncile Domnii Mele ce să trimiseră către dumnealorū ispravnicii, care numai decâtū să să trimiță, îngrijindū ca înpotrivă catahrisisū să nu să facă, și la primirea banilorū de la Diiū nu are a să amesteca nimeni, fără numai numitulū epistatū, saū omulū saū ce-lū va orândui acolō, și să i să dea și menziluri-inamū oricândū va avea trebuință a trimite aici saū la Diiū pentru trebile untuluī, după cumū aū curs obiceiū până acumū.

Și fiī sănătosū.

1820, Apr. 1.

[Pe V-o:]

Velū Vist.

Cinstitū și credinčosū boeruluī Domnii Mele, dumnealui bivū Velū Spătharū Iorgache Suțulu, Caimacamu Craiovi, cu sănătate să să dea.

Bivū Velū Păharnicū.

Untū.

(Pecetea domnească, ovală, de ceară roșie, ștearsă.)

În legătură cu aceste porunci privitoare la furnisorul cu unt al Vidinului sînt și următoarele patru scrisori către Aman, păstrate și ele în Museul craiovean cu același nume:

I. Cinstite dumneata bivû Velû Sărdarû Dimitrie Amane, ce eşti însărcinatu cu răspunderea untului la cetatea Diului.

Dumnealorû boieri ispravnici otû sudû Vâlcea, prinû înştiinţare de la 20 ale următoari către Visteriie, arată că lăcuiorîi aceluî judeţu să află cu totulû înû lipsă de untû, neavândû mijlocu a răspunde datoriiia orânduiei înû natură, cerândû a să împlini înû bani. Şi, fiindcă această cerere urmează a fi mai înlesnitoare spre împlinirea şi întâmpinarea trebuinţei de untû la serhatulû Diului, căci cu bani ce să vorû împlini dă la lăcuiorî să poate găsi a să cumpăra untû de acoloa, dinû Craiova, şi nu să pricinuieste zăbavă şi zăticnire trebuinţei, apoi şi rămăşiţurile pă la lăcuiori judeţului zăticnite cu împlinirea nu potû rămănea, fiindû înû bani, cu toate acestea îţi scriem ca, după legătura ce ai datu aici, adică pentru jumătate suma orânduiei, să o priimeşti înû natură şi jumătate înû bani, cu preţu ocoa de untû potr[onic]î doi. Să economiseşti a fi următorû, corisponderisindu-te adesea cu dumnealorû boierii ispravnici ai numitului judeţu, şi după cumû va fi mai bine, să să urmeze. Atăta numai: să îngrijăşti ca şi trebuinţa răspunderi untului la sarhatu Diului să să urmeze la soroacele cele orânduite, fără de cusurû şi fără de nicîo zăticnire, şi lăcuiori să nu cerce discoliî zadarnice.

Sintû

'818, Maiû 27.

alû dumitale gata :

Velû Vist.

[Pe V-o:] Cîstitului dumnealui bivû Velû Sărdarû Dumitru Amanû, ce este însărcinatu cu răspunderea untului la serhatulû Diului, cu fericită sănătate să să dea.

(Închisă cu bulină.)

2. Cu frăţească dragoste mă închinû dumitale.

Doritorû fiindû, nu lipsiî a cerceta starea şi întregimea fericitei dumitale sănătăţi, ca. pă deplinû vestindu-mi-să, să mă bucuru.

După aceasta, înștiințeză pî dumneata, fiindcă mai înú trecutele zile amú fostú priimitú o scrisoare a dumitale, trimisă prinú dumnealui chirú Ianache Stoechiu, prinú care, mai întâiú, mi să vesteà fericirea sănătăți dumneavoastră, și foarte m'amú bucuratu. Amú văzutú și celelalte ce mi să scriia de către dumneata, darú răspunsú n'amú pututú face, dinú pricină că m'amú aflatú bolnavú. Și mă rogú să mă erți și să nu socotești altele, căci eu totú acela sântú și nu m'amú schimbatú, și dragostea ce aú fostú între noi să va urmă până înú sfârșitú nezmintită. De aceia te rogú întru asemenea să te aflu apururea, și pentru verice să-mi scrii fără teclifú, și mai vărtosú fericita dumneavoastră petrecere să-mi vestești totdeauna, că aceasta imi va fi cea mai răcoroasă doftorie sufletului mieú.

Te rogú pentru socoteala cărților, care este știută dumitale, să poruncești la Costache, iubitú fiulú dumitale, saú la cine va fi fostú însărcinatú cu darea acelorú cărți, ca să să tacă și să mi să trimiță, d'inpreună și cu cusurulú ce va fi de bani, și, cu celú mai întâi ocaziunú, să mi să trimiță.

Învrednicindu-mă a mă împărtăși și frățesculú dumitale răspunsú, sântú

'824, Iulie 30.

alú dumitale ca unú frate

și

slugă:

Scărlatú Căminarú.

Παρακαλῶ, ἄρχ. Σεργ.,

προστάζετε νὰ ἐξελάμωμεν

καὶ τοῦτο τὸ πολυθρήλυτον (?),

καὶ μὲ δὲν χρεώνει [= te rog pe dumneata, Serdare, orindește să scăpăm de acest lucru faimos, și nu-mi trebuie].

[Pe V-o :] Ἀρχ. καρινάρης Σκαρλάτος.

Cinstitulú, mie ca unú frate, dumnealui bivú Velú Sărdarú Dimitrie Amanú, cu frățescă dragoste să să dea.

3. Cu frățescă dragoste mă închinú dumitale, arhonú Medelnicerú Băltene.

Știutū facū dumitale că înū leatū '820 amū fostū trimesū la dumnealū fratile Sărdaru Dimitrie Amanū otū Craiova 65 cărți domnești de neguțătorii capanului, adecă boi, vaci, capre, untū și miere, poftindu-lū ca să mi le petreacă pă la neguțători dinū părțile locului. Și, într'acelū leatū, amū mersu și eū la Craiova, înū luna lui Mai, și, între altele, mi-aū spusū și pentru aceste cărți, că aū datū dîntr'ânsele, darū nu toate, și că mai este vreme de a le putea petrece și, la urmă, spre sfârșitulū anului, imi va trimite socoteala de dănsăle, și cu bani avaetului lorū înpreună.

Prelungirea aū fostū într'acestū chipū, și iarna aū datū apostasia¹. Aū rămasū socotelile noastre batalisite. Și, la desfacerea ce amū avutū acumū cu dumnealū pentru altele, pentru socoteala acestorū cărți mi-aū arătatū că le-arū fi avutū date la dumneata a le petrece și că bani aceștii socoteli să-ī caute la dumnealū. Ci, știindu-lū și pă dumnealū, precumū și pă dumneata, amū crezutū.

Ci te rogū, frate, să-mi trimiți acești bani pă arătatele cărți, de sântū la dumneata, saū scrie-mi pricina lorū cumū curge, de este pricină, că destulă este vremea de cândū așteptū.

'824, Septvr. 19.

Sântū

alū dumitale ca unū frate,

slugă:

Scarlatū Căminarū.

Mă rogū să amū, frate, răspunsū cu pliroforie, curatū.

Sărutū cinstita mīna dumitale.

Răū aū arătatū dumnealū Sărdarulū că bani sântū asupră-mi dinū aceste porunci.

Pricina fiindū într'acestașū chipū, răposatulū chirū Mihale Coca, pe la sfârșitulū lui Septemvrie, leatū '820, m'amū pomenitū că vine cu cîteva cărți gospodū de ale capanului, ce nu le putusă desface, rugāndu-mă ca, de voi putia, să

¹ Mișcarea de la 1821.

le desfacă pentru hatîrulă dumatăle. Pentru a căroră desfacere m'amă silită îndestulă, și, fiindă vremea trecută, nu amă putută desface niciuna. Iară și răposatulă, peste cîtăva vreme, aă venită și li-aă luată toate, zicîndu-mă că voește să le triimiță la dumneata. Ce va fi făcută, nu știu, iară asupră-mă nici bană aă rămasă, nici vre-o acestă felă de carte.

Și de știința ce amă nu lipsescă a face arătată dumatăle.

Sântă

ală dumatăle

plecată :

Gr. Post. Bălțeanu.

Iară suma cărților nu voescă să-mă vatămă sufletulă, căci nu țiă minte bine. Dară, prină părere, socotescă că voră fi fostă ca optsprezăce, multă doăzăci. Ci dumneata îți vei căuta unde s'aă dată.

4. Cu frățescă dragoste mă închină dumatăle.

Maă întâiă de toate, doritoră aflăndu-mă pentru întregimea fericitei dumneavoastră sănătăți, și acumă nu lipsă a cerceta, ca, pă deplină vestindu-mi-să, să mă bucură. Slavă Împăratulă cerescu că și noi ne aflămă umbriți! După aceasta, înștiințeză pă dumneata că, aici aflăndu-să venită dumneală Medel[nicerul] Grigorașco Bălțeanu pentru osibite trebile dumisale ce va fi avută, și, luîndă de știre unde-i este conacu, i-amă scrisă ună pitacă pentru pricina cărților domnești dină leată '820, carele trimesesămă dumatăle a să împărți pă la neguțătoră, și, înă cea dină urmă, mi-aă arătată că s'ară fi fostă dată dumneală a le desface și că asupra dumneală ară fi fostă și rămasă bană, cerăndă a mi-i răspunde. Înă dosulă căruia pitacă imă face răspunsă că nici bană, nici carte nu ară fi asupra dumneală, după cumă vei vedea chiiară pitaculă mieă și înă dosă răspunsulă dumneală, pă care îlă trimesăi dumatăle embereclisită cu aceasta. Ci te rogă, frate, cercetează foarte cu amăruntulă socotelile și hărțile dumatăle dintr'acelă leată, cercetează și pă ale răposatulă Cocăi, la a căruia mănă

zice dumnealui Medelnicerulă că le-au văzut, și desfă-mă și de această socoteală câtă să va putea de curând, și, ori cărțile înu ființă trimite-mi-le, dacă nu s'au dat, ori bani, — că socotescă că este destulă vremea ce amă așteptat, și nu este bine cu ună așa lucru să stăm încurcați atăta vreme, ci mă rog să amă frățescă răspuns.

Cu această trebșoară săvârșită, săntu

alū dumitali ca unū frate,

slugă :

Scarlatū Căminaru.

Παρακαλῶ νὰ ἔχω ἀδελφικὴν σας ἀπικησιν (sic) διότι τώρα δεῖν μένει πλέον λόγος ὅτι εἶναι ἐπάνο εἰς τὸν Παλιτάνον. [= Te rog să am a dumitale..., pentru că azi nu mai rămîne vorbă că sînt sus, la Bălteanu.]

[Pe V-o:] τοῦ ἄρχ. Καμινάρη Σκαρλάτου [= a dumisale Căminarului Scarlatū].

Cinstitului mie ca unū frate, dumnealui bivū Velū Sărdarū Dimitrie Amanū, cu frățescă dragoste să să dea.

Porunci și recunoașteri în aceiași chestie a furniturii cu unt a Vidinului urmează :

1. De la Căimăcămiiia Craiovi.

Cinstite dumneată bivū Velū Sărdarū Dimitrie Amanū, fiindcă să face cerere la Diī pentru teferici de patru sute oacă untū, scriemū dumitali ca, fără dă zăbavă, să pornești această sumă dă untū la cetatea Diiului, și, cu pitaculū acesta, să va ținea înū șeamă la domneasca Visterie, bezū plata ce să va da pentru untulū acesta de la Diī.

'818, Avg. 27.

Luca Ar.

ἦτοι τετρακόσια ὀκτάδες [= adecă 400 de oacă].

2. Milostiiū bojiū Io Alexandru Niculaū Suțulū Voevodū i gospodarū davatū gospodstvami.

Fiindcă, dinu cercetările ce amă făcutu Domniia Mea, ne-amă pliroforisitū și ne-amă încredințatū că Sărdarulū Dumitru Amanū s'aū purtatū cu bună orânduială până acumū asupra zaherelilorū de untū, miere și seū ce este țara Domnii Mele îndatorată, dinu vechime, prinū prea-înnalte împărătești fermanuri, a răspunde la cetatea Diiului, și s'aū păzitū datorita sa fără dă cusurū, atātū la priimirea zaherelilorū, cātū și la răspundere, — dă aceia, iată, printr'această domnească a noastră carte, orânduimū totū pă mai susū numitulū asupra aceștii trebī într'acestū curgătorū an, ca unulū ce s'aū arătatū cu slujbă dreaptă și mulțumita lăcuitorilorū, după cumū întocmai este răvna și voința Domnii Mele. Deci să aibă a urmă, atātū la priimire, cātū și la răspundere, întocmai după cumū mai josū să arată.

Adică: întâiū, pentru orânduiala untului să i să dea osebite poruncile Domnii Mele dă la domneasca noastră Visterie către dumnealorū ispravnicii dă la județele otū prez [= de peste] Oltū, ca să teslimatisească untulū pă la magazii, însă suma jumătate până la 15 ale lunii lui Iunie, și ceilaltă jumătate până la 15 ale lunii lui Septemvrie; care untū să aibă a-lū plăti lăcuitorilorū cu bani gata peșinū, câte parale optsprezece ocoa. Și, așa, prinū știrea și povața dumnealui cinstițū și credincosū boerulū Domnii Mele Caimacamulū Craiovei, să aibă a-lū răspunde la Diiū, iconomisindū toată trebuința Diiului dă peste anū și îngrijindū a avea untū inū toată vremea sumă gata îndăstulă, fără nicio pricinuire, ca să nu să întâmple lipsă la numita cetate. Iarū, după împlinire, să aibă a paradosi Stăpânirii socoteală dă toată suma untului ce va priimi dinu județe și dă suma ce va da la Diiū.

Iarū numitului, pentru a sa osteneală i pentru scăzământulū untului, îi hărăzimū Domniia Mea voie și slobozenie ca să ia încărcătură pă seama sa la zece ocă una, la priimirea untului ce va face dinu județe. Cumū și dinu banii ce va priimi pentru plata untului, să poprească câte parale dooăsprezece la ocă pă toată suma priimirii ce va face, bezū parale optsprezece ce să plătescū la lăcuitori, ca să fie

pentru obișnuitele cheltueli ce să urmează, adică sămbriile magazieriloră duprină județe i a magazierului de la Diiu, cumpărătoarea tulumurilor, plata chirii de la Craiova până la Diiu, și alte câte săntă trebuincoase. Iară, la sfârșitū, să paradosească socoteală, atâtū de priimire și de daturile untului, cătū și a baniloră, că să să vază de către Domnia Mea. Pentru magazierii ce-î va orândui prină județe, să aibă a fi numitulă răspunzătorū, ca să nu facă vre o asuprire lăcuiitoriloră la priimirea untului mai multū peste porunca Domnii Mele, măcarū unū dramū, nici să să îndrăznească a lua de la lăcuiitorī vre-unū banū cu numire dă parale dă răvașū, și untulū să nu fie volnici a-lū căntări cu alte cantară decâtū numai cu cantarăle cele făcute aiarū dă aici și pecetluite de la Visteria Domnii Mele.

Și, cândū va fi a să rădica untulū duprină județe ca să să aducă la magazia Craiovei, prinū poruncile Domnii Mele să să dea cară dinū județe fără plată dă chirie, precumū aū fostū obișnuitū și dinū vechime. Iară, cândū să va porni de la Craiova la Diiu, să aibă a plăti chiriie la satele dinū sudū Doljū ce mai josū să arată, care săntū orânduite dinū vechime pentru căratulū zahereliloră Diiului, însă vara câte talerī unulū la suta de ocă, și iarna câte talerī unulū și jumătate,—care acele sate să fie scutite dă podvezi și angarii, ca să poată întâmpina sarcina aceștii trebuințe ș'a să afla gata totdeauna cu carăle lorū, înū orice vreme va fi trebuință, și să aibă a intra într'această sarcină și povară, nu numai birnicii, ci și scutelnicii și poslușnicii căți să vorū afla șazătorī într'aceste sate.

Iară, pentru seū și miere, să aibă a stränge analoghie de la neguțătorii craioveni dintr'acele cinci județe otū prezū Oltū, și să întâmpine toată trebuința Diiului, ferindu-să a nu face cea mai mică asuprire neguțătoriloră, cărora să aibă a le plăti bani pentru plata seului și a mierii, după cumū să vorū lua de la Diiu, însă bezū cheltuielile cele obișnuite și știute neguțătoriloră.

Asemenea și pentru căntăritulū acesorū zaherele să nu

aibă a plăti niciun bănu cantaragiilor craioveni, precum s'au urmat obiceiu din vechime.

Iară, pentru a să putea împlini suma trebuinții seului la Diiu, să nu fie volnici nimeni a trece capre Oltul dincoace, nici la alte părți, ci să aibă a le tăia la zalhanalele de acolo, ca să-și răspundă analoghiia Diului.

Dreptu aceia, poruncim dum[itale], mai sus numitule, ca, cu această orânduială urmându asupra străngerii și răspunderii zaherelilor acestora la Diiu, să îngrijești a nu să face cusur.

Pentru care poruncim Domniia Mea a să da tot cuviincosul ajutor și de către dumnealui cinstiț și credincos boerul Domnii Mele Caimacamul Craiovei.

I saamă reche gospodstvami. 1819, Martu 31.

[Monogramă cu roș.]

(Pecete domnească cu: Io Al. Ni. Su. 181[8].)

Biv Velu Paharnicu¹.

Velu Vist.

† Prea-cinstite dumneata biv Velu Hatmanu.

Cu plăcăună aratu dumitale pentru un Ianache Procopiu, omul lui Ianache Mimî, ce acum să află aici, că, la leatu '821, cându atunci mă aflam însărcinat cu untul Vidinului, au venit aici cu mumbașir domnescu, cu porunca și cu o scrisoară a dumnealui Postelnicului Iacovache Rizu și deosăbit cu volnicie domnească ca să teslimatisescu la numitul de mai sus Ianache Procopiu o suma de unt și să ia adăvărînța de priimire, care adăvărînța să trimița la dumnealui Postelnicu Rizu, ca să să priimească bani untului în putira adăvărînți de la Ianache Mimî, cumpărătorul acelu unt. Și, fiindcă atunci să spărgăluia Craiova, au dat scrisoarea dumnealui Postelnicului la omul mieu, Miha Coca, ce acum este mortu, și, făcîndu urmare întocmai după coprinderea scrisori, au teslimatisit suma untului la mai sus numitul Ianache

¹ Tocmai așa e altă poruncă din 1-iu April 1820.

Procopiu, și adăvărînța de priimirea untului aș dată Ianache Procopiu la mumbașirul domnescu. Și eu, unde mă cineam¹ răfuit la leat² '825, fiind la București, m'am pomănit că mă cheamă la judecată Deparmăntului³ de Străini, fiindcă atunci Lumația Sa Doamna Efrosina a Suțului, prănă dumnealui baronul Meidan, făca ceră de bani prănă judecată de la numitul Ianache Mimi, sau de la dumnealui Căminarul Scărlat, fiind chezaș pentru Mimi, ca să dau curată pliroforie de știința ce am pentru acest unt. Și, atăta Ianache Mimi, cât și Căminarul Scărlat, să împotrivă, cu cuvânt că se li să dia mai întâi aca adăvărînța a numitului Ianache Procopiu, și atunci vor plăti bani untului. Căci numiți cu viclănie au arătat la judecată că acest Ianache Procopiu aș fost om al unui H[agi]-Imin Capanlău de la Cîrăgrad și nu să află aici, și că, având adăvărînța lui, nu putea să apuce pă acel Capanlău ca să-și priimească bani și Mimi. Ne-au îndatorat judecată, sau să dau adăvărînța a lui Ianache Procopiu, sau să plătesc bani, după cum copie de anafora a Departamăntului de Străini vă da mai curată pliroforie. Și, fiindcă aca judecată ne-a luat sfârșit încă până acum, de aceia mă rog dumitale, fiindcă acel Ianache Procopiu, priimitorul untului, să află acum aici, să fim orânduți unde să va cuveni, ca să să îndatorească a-mi da o adăvărînța că aș priimit-o. Și, fiind povăciuit atăt de cătră Ianache Mimi, cât și de cătră chezașul lui, fiindcă vor să mistuiască bani Luminacii Sale Doamnei Efrosini, nu va să da altă adăvărînța de priimire, ca să pătimesc eu, fără a fi vinovat întru nimicu.

Și cum va fi milea dumitale.

Prea-plecată slugă:

Dumitrie Aman, biv Velu Sărdar.

Costandin Ghica biv Velu Hatman, Caimacamul Craiovi.

¹ Țineam.

² Departamentului.

Dumneata, vătașe, pă amândoaă părțile să-î înfățișezi la Dipartamentu de patru, ca să cerceteze pricina, și cu anaforă să ne arăți.

1828, Iuli 24.

(Pecete neagră cu fum, cu: * Costandin Ghica Hatmanu, Calim. Craiovi.

... Velu Medelniceru.

Bivu Velu Vist.

Intre hirtile lui Aman se găsesc, alături cu socoteala de vinăriciu tipărită mai sus, și aceste privilegii pentru vinăriciul mănăstirilor grecești Vlah-Saraiu din Constantinopol și Megaspoleon din Morëa.

Milostiiu bojiu Io Ioanu Gheorghe Caragea Voevodu i gospodaru zemli vlahiscoie.

Fiindcă sfânta mănăstire Vlahu-Saraiu de la Tarigradu, prin hrisoavele fraților Domni de mai nainte, care s'au înnoitu și de Domnia Mea, are milă dă vinăric la sudu Gorji dinu popoările acestea, însă: Brătuia, Rășina, Rogojina, Vieroșani, Păraul, Comănești, Pojoceni, Doțești, Vătești, Găldanul, Seclul, Surpați, Turbați, Buzăști, Gruicul, dinu plasa Gilortulu; Vladimirul, Hurezeni, de la Amaradiia; Piscoiul, Busuioceni, Colțești, Tă[n]dălești, Gălcești, Negreni, dinu plasa Amăradii-de-susu; Scrada, Berești, Popești, Răchita, Seaca, Licuricul, Glăvani, Pojarul, Poiana, Securile, Alunul, Roșia-dă-josu, Șatoaia, Văleni, Berceni, Ciocada, Pochovaliștea, Zorilești, Perești, Ponoarele, Ciuperceni, Bumbesti, Bărzoicul, totu dinu plasa Amărăzii; Iuraci, Dealul-Vălești, Cormănești, Picoasa, Pleșoia, Telești, Dealul-Maicilor, Dealul-Surani, Balta, Izvorna, Dealul-Costeni, Dealul-Colțești, dinu plasa Tismani. Și la sudu Romănați dinu popoările acestea, însă: Dobrosloveni, Fălcoiul, Brăncoveni, Văleni, Baclul sau Balsul, Branetul, Prăscoveni, Dobrunul, Roșieni, Oșica-de-susu i de josu, Coșoveni, Vișoara, Popânzălești, Preajba,

Apele-Vii, Ghizdăveștii, Mărșani i Galeștii, Soreni, Pârscovul, Dobruleștii, Zvorca, Amărăștii-de-sus i de jos, Celeiul, Bobișul, Studina, Redea, Gârbovul, Verde; acestea au câte doi bani dă vadră și pârparul. Cum și din poporul Leul, Bărbiceștii sau Bobiceștii, Grăjdineștii sau Grindineștii, Măgura-Găunoasă sau Ghinoasa, Măgura-Veche, Poenile, Gavrileștii, Racovița, Izlazul-Verdea, Fundulețul, Moldoveni, Țânțăreni; acestea au câte trei bani dă vadră, fiindcă ceilalți câte doi bani dă vadră și pârparul s'au încărcat la altă mănăstire;

S'au dată această carte a Domnii Mele după coprinderea hrisoavelor la mână... (*alb*), ce s'au orânduit din partea episcopilor aceștii mănăstiri, ca, precum au luat mai înainte vinărie, să ia și acum, și, după cuprinderea ponturilor vinăriei dă estimpu urmându, măsurătoarea să să facă dă vinăriei domnești, dar să umble orânduitul împreună cu vinăriei domnești, la scris, la măsurat i la luat banilor, și partea dă bani să o ia orânduitul aceasta pă dăplin și, d'împreună cu catastih iscalit și dă vinăriei, să-i aducă la epitropi mănăstirii, fără de a opri cevașu ori cu nume de zeuială, sau cheltueli pentru ei, fără numai zăcuiala cutii podurilor să o plătească. De care poruncim la toți căți să cuvine întocmai să fiți urmări.

I saamă reche gospodstvami.

1818, Septemvrie 3.

(Monogramă cu roșu.)

(Pecete domnească.)

După condică.

Velu Logofăt.

Răducanu Sărdaru.

Milostiiu bojiu Io Ioan Gheorghiu Caragea Voievod i gospodar zemli vlahiscoe.

Fiindcă sfânta mănăstire Megaspoleon de la Moreia, prin hrisoavele fraților Domni de mai înainte, care s'au înnoit

și de Domniia Mea, are milă dă vinărič la sudū Vâlcea câte cinci bani de vadră, care popoară sântū aceste, adică : plasa Oltului-dă-susū i dă josū : Ursoaia, Malulū, Stănești, Istavulū, Dealulū-Banului, Dobrușani, câte vii nu sântū po moșăia schitului episcopii, Măgureni ; Stărleni, Butari, Di-dești, Cosiceni, Glavi, Amărăștii, Palanga, Scundulū, Zăvideni, câte vii nu sântū pă moșăia episcopii, Orlești ; Jișcăliia, Ionești, Minculi (*sic*). Și dinū plasa Oltețului : Igoiulū, Turcești, Bărbesști, Coltești, Slăvești, Sinești i Creuța, Go-ești, Roșia, Zgăbila, Grădiștea, Obicū, La Vii, Ciorțești, Văleni, Sășcoara, Crăpăturile, Șărbănești, Titoiu, Contea, Pleșoiu, Vășilați, Cărloganii, Păenari, Ghioroiulū, Horăștia, Goruleni, Oculești, Diiculești, Ușurei. Și dinū plaiu Hurezului : Armășăștii, Stroești, Slătioara, Greci, Socați, Sărbesști, Berești, Alintești, Corșărulū, Peticei, Bădești, Otășani, Mateești, Cărstănești. Și dinū plasa Cernii : Mădularii, Valea-Mare, Botășanii, Rusănești, Mărginenii, Drăganulū, Ciulești, Dozăștii, Măcuca, Văruleni, Zăvoeni, Nisipeni, Dejiulū, Borcănești, Stănești, Ciumați, Cermegesști, Lipoșia, Berești, Zărănești, Șărbănești, Ulmetulū, Băteni, Bojugeni, Cireșulū. Iarū dinū plasa Otăsăului : Frățești, Ciorăștii, Urșii, Folești, Dumbrăvești, Folești-dă-susū, Mănăilești, Șărbănești, Păușăștii, Bărlogulū, Stoenesști, Bunesști. Iarū dinū plasa Râmnecului : Vlădești, Arhanghelulū, Buda, Băresști. Și dinū plaiu Cozii : Tomșani, Olănești, Cheia.

Dintr'aceste popoară ce să numescū mai susū, dinū toate să ia sfânta mănăstire vinăričū deplinū, de vadră câte cinci bani, și părparulū după obiceiū, atâtū dinū viile ce să află acumū sădite, cātū și dinū cele ce într'aceste popoară după vremi să vorū mai sădi.

Amū datū Domniia Mea această carte la mână... (*alb*) ce s'aū orânduitū dinū partea numitei mănăstiri, ca, după ponturile vinăričului dă estimpū urmându, măsurătoarea să să facă de vinăriceri domnești, dar să umble orânduitulū înpreună cu vinăriceri domnești la scrisū, la măsuratū și la luoatulū banilorū, și, făcându dooă catastise asemenea, iscălite și dă vinăriceri domnești și dă omulū mănăstiri,

partea de bani a mănăstirii să o ia orânduitul acesta pă deplină și, d'împreună cu catastihul, să-i aducă la epitropi mănăstirii. Dină care bani numai zečuiala cutii podurilor are să o dea, iară altă nimic să nu să oprească, nici cu nume de zečuială, sau cheltuială pentru ei, ci toți bani dăplină îndată să să dea la orânduitul mănăstirii.

I saamă recheu gospodstvami.

1818, Septemvrie 4.

(Monogramă cu roșu.)

(Aceiași pecete.)

Velū Logofătū.

Dupe condică.

Răducanu Sărdaru.

Aman avu a face și cu arenda vămilor, cum se vede din această socoteală, pe care o traducem din grecește:

Vinzarea vămilor, 1817.

Leî.	
13.000	Focșani.
13.310	Buzău.
15.050	γγούτσην.
49.000	Ploiești.
65.000	Văleni.
44.000	Cîmpina.
16.000	Dragoslavele.
<u>232.975</u>	
18.000	Slatina.
37.000	Teleorman-Vlașca.
16.250	Ialomița.
12.610	Gherghița.
12.000	Urziceni
4.820	Fumăritul Bucureștilor.
3.910	Șfertul.
2.700	Fumăritul. ²⁴ ₆₀
<u>340.465</u>	

64.000	τὸ ὀλσόρι.
120.000	Carvasaraua.
200.000	τοπερδυνα.
748.465	
24.000	οἱ φιλον... ἀπὸ τῆς Κρα-
	γύδας.
724.465	

Un întreg caiet cuprinde apoi, în aceeași limbă, «Catastihul creditorilor vămi Craiovei pe 1817».

Se păstrează și socoteala carvasaralei pe același an (o singură foaie grecească).

În seama carvasaralei se dau, în 1818 și 1820, aceste două sineturi de negustori:

A.

Taleri.

933, adică taleri noau sute treizăci și trei, m'amă împrumutată de la cinstita Car[va]saraua Craiovei, cu sorocă de acumă până la Sfeti Nicolae, însă cu dobânda loră, la pungă pot[ronici] cincă. Și, pentru mai bună siguranția cinstitei Carvasarali, pună și amanetă prăvăliia mea și casa, că, la numitulă sorocă, de nu voi plăti bani, cu dobânda loră, cumă mai susă arătă, are voe Carvasaraoa să le vânză, să-și ia bani.

Și, pentru mai adevărata credință, m'amă iscălită mai josă, ca să [să] crează.

1818, Iune 3, Craiova.

Matei Malcu, platnică, și adevereză.

Marco, martoră. Radu Șătraru, martură.

Și amă scrisă eă, celă mai josă iscălită, cu zisa mai susă numitulă, și săntă și martură.

B.

Încredințeză cu acestă zapisă alu mieă la mână dum-

nealui bivă Velu Sărdaru Dimitrie Amanu precum să știe că, fiindu-i eu datoru taleri 1.050, adică una mie cincizeci, dinu niște marfă și, neavîndu banii ca să-i răspunz, dumnealui acum, înu puterea zapisului ce l-au avutu mai innainte de la mine, amă fostu pusă de dumnealui la popreala cinstitei Căimăcămii a-i împlini banii, și, altu mijlocu neavîndu ca să-i plătescă acești bani, după rugăcunea ce amă făcutu ca să mă mai lăstuiască, mi i-au mai lungitu sorocul de unu anu de zile. Și, pentru mai bună siguranție, amă pusă și amanetă doă vii ale mele, dinu Dealul-Calului, și unu locu de prăvălie, ce-lu amă lingă Costandinu Căldăraru. Însă și cit vinu voiă face dintr'aceste vii ale mele, pînă la numitul soroc, să fiu datoru ca să-lu vîndu și, oricîți bani va eși, să-i dau dumnealui, ca să mă scază dintr'această datorie. Și, cîndu nu să va împlini suma banilor de mai susu pînă la soroc, totu înu diastima aceasta să-mi vînză acestu locu de prăvălie, și, iară, cîți bani voru eși, totu dumnealui să-i priimească. Și, cîndu nici cu aceasta nu să va împlini suma banilor de mai susu, atunci să-mi vînză și acele vii, ca să să îplinească suma de mai susu: pînă la numitul soroc să amă a-lu siguripsi de toți banii aceia, fără de cituși de puțină cusur, cumă mai susu mă legu. Și banii să meargă fără dobîndă, după învoiala ce amă făcutu cu dumnealui, pînă la soroc. Cumă și zapisul celu d'intii, pentru mai buna întemeere ce cuprinde într'insul, iară amanetă, o prăvălie a mumă-mea, l-au popritu dumnealui, ca, la sorocul ce mi-amă pusă, răspunzîndu toți banii, atunci să aibă dumnealui a mi-lu da și, împreună cu acesta, să mi să spargă.

Și, pentru mai bună încredințare, m'amă iscălită însumi cu mîna mea, ca să să crează.

1820, Iulie 3.

Eu Matei Malcu, pla[t]nicu.

De la Departamentul de patru.

Cu acestu zapisu viindă innaintea noastră Mateiu sinu Malciulu, celu dinu dosu iscălită, și cetindu-i-să coprinderea

între auzul lui, auz arătat și însuși înaintea judecății că
taleri 1.050, ce să arată într'acest zăpis, este cu adevă-
rat dator la dumnealui Sărdarul Dumitrul Aman, și,
pentru aceia, i-a dat amanet, spre siguranție, loculă dă
prăvăliie de aici, din Craiova, ce este lângă Costandin
Căldărarul, și dooă vii, din Dealul-Calului, însă una ce
este alături cu viaa lui Ion Golumbeanul și ceialaltă ală-
tura cu viaa lui Firică, brat Apostol. Pentru care loc
și vii, arătându-ne și Ioana, muma numitului Malciul, că,
cu adevărat, sînt ale lui, rămase clironomie de la tată-
său, de aceia, după rugăciunea ce ne-a făcut numitul
Malciu, împreună cu muma-sa, s'a adevărit și de către
noi, ca să-și aibă zăpisul acesta urmarea lui întocmai.

'820, Iulie 4.

(Două iscălituri.)

Proctă biv Velu Vistieru.

Socoteala vămilor pe 1817 se înfățișează așa (tra-
ducere și resumat din grecește):

Cu Dumnezeu Sfîntul.

Carvasaraua Craiovei.

Dumnealui Serdarul Dimitrie Aman.

Să dea :

	Lei.	Bani.
Ianuar. Cumpărătura vămilor	200.000	—
« Cheltuiala actelor, cu rușeturile ce s'a dat la București	13.500	—
« Cumpărătura rămășiței lui 1816, care a intrat în iratul anului 1817.	4.500	—
Cheltuiala lefi și havaeturile carvasa- nalei după catastih	33.637	60
Cît am măsurat prin mîna dumisale Serdarului D. Aman	251.637	60
După adevărîță	83.281	96
Capitalele pe lunile Ianuar și Februar.	55.166	81
...κατὰ τὸ ἐσχοριστόν	17.232	117
	352.152	33

Să iea :

Cit a venit în luna aceea.

	Lei.	Parale.
Ianuar	14.201	54
Februar	14.811	30
Mart	42.099	105
April	28.213	60
Mai	21.458	108
Iunie	24.189	27
Iulie	15.788	105
August	21.176	117
Septembre	16.869	108
Octobre	16.175	48
Novembre	21.939	117
Decembre	60.060	33
	<u>296.985</u>	<u>72</u>

'818, 30 April.

Cu Dumnezeu Sfîntul.

Socoteală de obște a vămii Craiovei.

Cîte au intrat în această lună :

Ianuar	14.201	51
Februar	14.811	30
[Urmează ca mai sus.]		
	<u>296.985</u>	<u>72</u>

	Lei.	Bani.
Cumpărătura vămilor	200.000	—
Cheltuielile actelor cu rușeturile	13.500	—
Cumpărătura rămășiței pe 1816, la 1817	4.500	—
Cheltuiala lefilor și havaeturilor Carvasaralei	33.637	60
Cîștigul ce l-a trimes darnicul Dumnezeu după saldo din față	45.348	12
	<u>296.985</u>	<u>72</u>

Urmează împărțirea între părtași, după suma cu care a contribuit fiecare (Polizachi Stolnicul, Păharnicul Scarlat, Serdarul D. Aman, Șătrarul Ștefan Deșliu, Me-

delnicerul Iordachi, Vistierul Anastase, Polcòvnicul D. Zahareanu, Șerban Papadopol).

Cu privire la alt sinet face mărturie, la 1-iū Maiū 1817, Răducanu Filitis, ca vătaf al Căimăcămiei Craiovei (παρά τῆς βατασίας τῆς ἐντίμου Καϊμμακαρίας Κραγιώδας).

Printr'un înscris grecesc din 1817, Aman arată că a luat pe acel an vămile Craiovei «prin mijlocirea dumisale Stolnicului Polizachi, de la Banul Craiovei», care arendase toate vămile. Suma arendării e de 190.000 de lei.

Între hîrțiile de afaceri ale lui Aman găsim, în sfîrșit, această însemnare românească a veniturilor de vinăriciū pe care le culegeau deosebite mănăstiri:

Mărcuța are milă doi bani la vadră și părporulū.
Spitalulū Iubirii-de-Oamenī¹ are la vadră o pară dă la toți căți are și Mărcuța.

Mitropolia are la Orniță, înū toată moșiia mănăstirii, la vadră cinci bani și părporu.

Tismana are, la moșiile sale, milă la vadră doi bani și părporu.

Govora, asemenea, la moșiile sale.

Coziia, asemenea.

Din 1820 avem și această poruncă în grecește:

Ἰωάννης Ἀλέξανδρος Σουτζος Βοεβόδας, ἐλέφ Θεοῦ αὐθέντης καὶ ἡμερῶν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

† Τιμιώτατε καὶ εὐγενέστατε ἡμέτερε προσφιλέστατε ἄρχ. πρῶτην Μέγα-Ποστέλνικε Ἰωάννη Διπάλτα Καϊμμακάρε Κραγιώδας, εἴης δγαίνων ἐν εὐημερίᾳ. Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν προσταεῖσαν αὐθεντικὴν μας προσταγὴν ἤλθεν ἐνταῦθα ὁ ἡμέτερος Σερδάρης Ἀράνης, συν-

¹ „Filantropia” din București.

επιφέρων καὶ τὸν λογαριασμὸν τοῦ διδυνικοῦ θουτύρου, ὃν περιέλαβεν ἀπὸ τὰ αὐτόσε περατινὰ καδιλίκια διὰ τὴν χρείαν τοῦ τρέχοντος χρόνου κατὰ τὰ πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἄρχ. Ἰσπραβνίκους προσταλέντα ἀθθεντικά μας γράμματα, καί, ἐπειδὴ ἐθεωρήθη παρ' ἡμῶν ὁ λογαριασμός, καὶ ἐξώφλησεν ὁ ῥηθείς, ἰδοὺ ἐποστρέφεται αὐτόσε διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ἔργον του καὶ νὰ ἀποκριθῇ εἰς Βιδόνι τὸ διωρισμένον θούτυρον, ἕως τῆς ἀποπληρώσεως τοῦ ἐλευσομένου χρόνου τοῦ αὐκατου, Μαρτίου λάτης, ἀπαραλλάκτως κατὰ τὴν διαταγὴν μας. Προσ-τάττομεν καὶ τῇ εὐγενείᾳ τῆς νὰ ἐννοιασθῇ διὰ νὰ σταλοῦν τὰ κίςτια τοῦ θουτύρου σφᾶ ἐν καιρῷ, διὰ νὰ μὴ ἤθελεν ἀκολουθήσῃ ἔλλειψις εἰς Βιδόνι. Τὸ δὲ παρόν μας ἀθθεντικὸν γράμμα, ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῇ παρὰ τῆς εὐγενείας τῆς, νὰ δοθῇ εἰς χεῖρας τοῦ ῥηθέντος πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ, ὅτι ἐξώφλησε τὸν λογαριασμὸν του: τὰ δὲ ἔτη τῆς εἶεν θέσθεν πλεῖστα μετ' εὐήμερίας.

αὐακτον, Σεπ. 15τη.

[V-o:]

Μέγας Βισιτάρης.

Τῷ τιμιωτάτῳ καὶ εὐγενεστάτῳ ἡμετέρῳ προσφιλεστάτῳ ἄρχοντι πρῶτῃν Ποστελνίκῳ Ἰωάννῃ Διπάλτῃ, Καὶμυκακάρῃ Κραγιώδας, εὐτυχῶς.

[Adaus, iute:] Διὰ τὸν Σεργάρον τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ 1820 ἔτους.

(Pecetea știută.)

Io Alexandru Suțu Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn și stăpînitor a toată Țara-Românească.

† Prea-cinstite și de bun neam al nostru prea-iubit boier, biv Vel Postelnic Ioan Depalta, Caimacam al Craiovei, să fii sănătos cu fericire. De oare ce și după porunca împărătească trimeasă nouă a venit aici al nostru Serdar Aman, aducînd cu sine și socoteala untului Vidinului, pe care l-a luat de la județele acelea de dincolo pentru nevoia anului curgător, după scrisorile noastre domnești orînduite către dumnealor ispravnicii noștri; și, de oare ce s'a cercetat de noi socoteala, și s'a achitat numitul, iată se întoarce acolo ca să urmeze lucrul său și să răspundă la Vidin untul orînduit până la împlinirea anului viitor 1820, Mart în 31, neapărat, după porunca noastră.— Îți orînduim și dumitale să

te îngrijești a se trimete cîștiurile untului întreg la timp, ca să nu urmeze lipsă la Vidin. Iar scrisoarea mea domnească de față, dacă se va ceti de dumneata, să se dea în minile numitului pentru arătarea lui că a plătit deplin socoteala lui. Iar anii dumitale să fie de la Dumnezeu foarte mulți cu fericire.

1820, Septembre 17.

[V-o:]

Marele-Vistier.

Prea-cinstitului și de neam, prea-iubitului nostru boier, biv Vel Postelnic Ioan Depalta, Caimacam al Craiovei, cu fericire.

Pentru socoteala pe anul 1820 a Serdarului.

VIII.

A se adăugi la cele de mai sus și aceasta:

Io Ioanū Gheorghiu Caragea Voevodū, bojiū milostiiū i gospodarū zemli vlahiscoi.

Cinstitū și credinčosū boerulū Domnii Mele, dumneata bivū Velū Postelnicū Nicolaie Scanavi, Caimacamule alū Craioviū, sănătate.

Neguțitorii ce sântū însărcinați cu răspunderea zahereli-lorū la Diiū, viindū aici dinū porunca Domnii Mele, li s'aū theorisitū socotelile anului trecutū, și, văzandū Domniia Mea că s'aū purtatū cu bună orânduială, de aceia s'aū însărcinatū și pă curgătorulū anū totū aceștiia, însă Dumitru Amanū și Cocea Niculaie, după cumū vei lua dumneata pliroforiie dinū cartea Domnii Mele cea slobodă ce s'aū datū osebitū la mănă lorū. Decī, iată, să trimiseră poruncile Domnii Mele de orânduiala untului de estimpū către dumnealorū ispravnici acelorū cincī județe prezū Oltū, care să să pornească fără zăbavă, și să îngrijești dumneata de a să face urmare întocmai. Iarū, pentru untulū ce aū datū, după trebuință, înū anulū trecutū, numiții neguțitori mai multū peste datoriia lorū, adică dooăzeci și dooă de mii

și dooă sute cinzeci ocă, după cum pe larg să arată în socoteala ce a paradosit, către Domnia Mea, această sumă de unt a numiți neguțitori să și-o priimească în natură din orânduiala de estimp, din câștiul primăverii, iconomisind însă și trebuința Diiului pe deplin, și, la socoteala ce vei paradosi p anul acesta, după ce să va împlini toată orânduiala untului din județe, s'a dat porunca Domnii Mele a li să țină în seamă suma ce să arată.

Și fi dumneata sănătos.

'815, Apr. 1.

[Pe V-o:]

Vel Vist.

Cinstit și credinș boeru Domnii Mele, dumnealui biv Vel Postelnic Nicolaie Scanavi, Caimacamul Craiovei, cu sănătate să dea.

Biv Vel Paharnic.

Unt.

(Pecetea cunoscută.)

ADAUS.

Procesul lui Aman scoate la iveală, în cartea Divanului de judecată către Domn, aceste acte:

Copii întocmai.

Prea-Înnălțate Doamne,

Din luminată porunca Mării Tale, dumnealui Velû Hatmanû alû Divanului, prinû zapciu vâtafû de pâhârniceî, aû înfățișatû la Logofeția Străinelorû Pricinî pe chirû Ștefanû Meidanû Suditulû cc., prinû vechilul dumnealui, Sărdarulû Hristodorû, cu jâlba ce aû datû pentru dumnealui bivû Velû Căminaru Scarlatû Stoenesculû, prinû care arată că, avându să ia o sumă de bani de la Luminăția Sa Doamna Efrosina Calimahî, îlû orânduște prinû cartea de epitropiie a Luminății Sale ca să priimească de la dumnealui Căminarulû talerî 15.750 dinû madeaoa untului de Vidinû, precumû să cuprinde înû chearû înscrisurile numitului Căminarû. Pe care banî cerându-î înû multe rânduri, să înpotrivește a îi plăti. Și, fiindcă printr'acestû epitropiconû Luminăția Sa Doamna îlû orânduște și vechilû, ca, de va fi trebuință, să să și judece,— de aceia face cerere ca să să orânduiască unde să va cuveni spre a să dovedi și a să hotără de cere arătați banî după dreptate de la dumnealui Căminarulû, și către acasta să i să facă și împlinire, — arătându-ne de văzumû mai întâi acelu epitropiconû suptû iscălitura Luminății Sale Doamniî, scrisû de la trecutulû Maiû 15, coprinzătorû că, avându să ia Luminăția Sa talerî 15.750 de la lanache

Mimi înă chizășia numitului Căminarū Stoenescu, după înscrisurile ce are, asemenea avându și o socoteală cu jă-luitorul Meidanū, îlă orânduște epitropū cu deplină putere dinū partea Luminății Sale, ca, înă puterea acestui epitropiconū, să facă toate mijloacele și să îplinească arătați banī. Iarū, către ačasta, pentru arătați banī ce-ī cere de la dumnealū Căminarulū, ne arată aceste engrafe :

Leatū '821, Fevr. 8. Carte de sāmfonie, suptū iscālitura lū Ianache Nicolau Mimi, și dedesuptulū aceștii iscāliturī iscālītū și dumnealū Căminarulū Scărlatū, chezași și platnicū, coprinzătoare că să făgăduște printr'acesta celū iscālītū cumū că, mergându Ianache Procopiu, omulū lū Hagi-Iminū capanlău, la Craiova ca să rădice de la Sărdarulū Amanū o sumă de untū, pentru câte miī oc[ale] va rădica și va da tesherea, înfățișindu-i-să teshereaoa lū aici către însuși după zile treizăci și una, este chezași și platnicū să răspunză plata, câte parale patruzăci și cinci oaoa, pentru câte ocale va coprinde teshereaoa numitului Ianache că aū priimitū.

Leatū '821, Fevr. 18. Înștiințare a unui Mihale Coca, ce, după arătarea Sărdarulū Dimitriie Amanū, fiindū față, că aū fostū omulū său și l-aū avutū orânduītū înă locu-ī la magazii untulū, scrisă către dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū, coprinzătoare că, după porunca dumnealū ce s'aū trimisū către Sărdarū ca să teslimatisească 14.000 ocă untū la orânduītulū mumbașirū, înă lipsa Sărdarulū, s'aū dūsū cu mumbașiru la dumnealū Postelniculū Caimacamulū Craiovei, și i-aū datū toată mănă de ajutorū pentru rădicarea untulū, carele și s'aū încărcatū pentru Izlazū, după porunca dumnealū.

Leatū '821, Fevr. 18. Înștiințare a unui Petre mumbașirū, asemenea scrisă către dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū, după arătarea vechilulū, coprinzătoare că, fiindū orânduītū asupra vadeliī untulū, și mergându la dumnealū Postelniculū și Caimacamulū Craiovei cu cărțile dumnealū, i-aū datū toată mănă de ajutorū spre rădicarea untulū, înă scurtū, la toate, și că 14.000 ocă untū l-aū în-

cărcatū pentru Izlazū, întocmai după poruncă, și pleacă și elū la Izlazū împreună, ca să-lū teslimatisească la numitulū capanlăū.

Leatū '821, Iunie 23. Răvașū alū dumnealū bivū Velū Agă Alecsandru Vilară, ce ilū scriie către Sărdarulū [Di]-mitriie Amanū, coprinzătorū că să-lū înștiințaze de s'aū rădicatū de la magaziia Craiovei acele 14.000 ocă untū ce aū fostū rămasū pentru trebuința primăvări de către orānduitulū omū alū lui Mimi, carele aū mersū să-lū arădice cu scrisoarea dumnealū Postelniculū Iacovache. Fiindcă, întrebāndu-să numitulū Mimi, aū răspunsū că nu are înū știre de s'aū rădicatū. Înū care răvașū, mai la vale, totū la acelū leatū, Iunie 24, răspunde înū scrisū numitulū Sărdarū Amanū că, după porunca dumnealū Postelniculū, s'aū teslimatisitū pe la 20 ale luni Februarū la omulū lui Mimi peste 14.000 ocă untū de omulū său ce s'aū aflatū la Craiova și că pentru teșcherelele acestū teslimatū nu știie unde să află, fiindcă omulū său lipsește la Vidinū, iarū că l-aū rădicatū untulū de la Craiova nu este nicio îndoială.

Leatū '821, Noemvrie 15. Scrisoare a dumnealū Căminarulū Scarlatū Stoenescu, prinū care răspunde dumnealū Spătarulū Ianculū Racoviță că aū priimitū pitaculū dumnealū și aū văzutū cele scrise, la care și răspunde că deocamdată nu este destoinicū să facă săvârșirea, fiindcă Mimi să află acolo și că aici dintr'ai săi nu sântū; de aceia și nu rămāne altū decâtū, înū vreme de liniștire, să îngrijască spre împlinirea datorii sale, față fiindū și părātulū Căminarū. Atātū cătū, printr'un tecirū ce aū datū la judecată, cătū și prinū grai, răspunsă că acestū untū n'aū fostū numai 14.000 ocă, ci 26.000 ocă, și s'aū vāndutū prinū dooă simfonii înū scrisū, iarū nu numai prinū una,—după cumū aū arātātū și prinū jalba ce aū datū la leatū '822, Dechemvrie, prinū care își anerișește iscăliturile chizășii, și pe care de silă și de frica dumnealū Postelniculū Iacovache Rizulū le-aū datū. După cumū să și dovedește dinū cea d'intăiū simfonie, că, viindū teșchereoa de priimirea untulū celui d'intăiū la dumnealū Postelniculū, aū chematū pă Mimi și l-aū pusū de aū tre-

cută înă dosulă simfonii suma ocaleloră și bani, și s'auă iscălită singură răspunzătoră la sorocă de 31 de zile și, apoi, chemându-lă și pă însuși a să iscăli, nu s'auă supusă, pentru că atunci i să tăese puterea dumnealui Postelnicului. Încă auă arătată și dumnealoră boeriloră caimacamă pentru această, și dumnealoră auă zisă că, de nu voește, nu poate a-lă sili ca să să iscălească. Pentru aceia dumnealui Postelniculă, văzânduă această urmare a sa, să cunoaște că auă ținută celă de ală doilea engrafi, cu care să arată acumă jăluitarulă, fără a trece suma ocaleloră înă dosă și a baniloră, precumă s'auă urmată la celă d'intăiă engrafi, cu socoteală ca să aibă locă iscălitura chizășii sale, ce este într'ansa. Ci, fiindcă după orânduiala praviliă ș'auă anerisită înă vreme iscăliturile chizășii sale, fără a trece soroculă celă orânduită, acumă rămăne Mimi ca să-și desfacă datoriia lui, după cuprinderea simfonii ce are înă scrisă, căci, după cumă zice, auă iscălită de silă și de frică, fiindă atunci dumnealui Postelnică-Mare, și putea să-i facă orice rău ară fi vrută, după puterea ce avea.

Iară, pentru cartea ce auă scris-o către dumnealui Spat[arulă] Racoviță, totă pentru această pricină, arată că și pă aceia auă scris-o de frică, că era vremea turburată, și, de nu ară fi urmată așa, putea să-i triimiță iscălitura chizășii sale prină mijlocire către Măriia Sa Pașa, ce era atunci aici, și să pătimească mai rău,— arătându-ne părătulă Căminară de văzumă și acea jalbă ce auă dată Mării Tale, la leată '822, Dechemvrie 12, avânduă coprindere întocmai precumă arată și părătulă Căminară prină tacirulă său, înă dosulă căriia jălbă văzurămă coprinzându-să înă buiură-dizma ce s'auă dată, că atunci, nefiindă părătulă aici, adecă dumnealui Postelniculă Rizulă, nu are cu cine să i să cerceteze pricina prină judecată. Ci rămăne ca, cândă i să va arăta ori însuși părătulă, sauă vre-ună vechilă ală său, făcânduă cerere după coprinderea aceloră zapise, atunci să să orânduiască înă cercetare de ju[de]cată pricina ce o arată printr'acele jalbe. Iară Ianache Mimi, fiindă și elă față, sămfonii de mai sus arătată, ce este suptă iscălitura sa,

nu o tăgădui, mărturisindă însuși elă că s'au pusă chezași și platnică, și că, după acea simfoniie, au fostă și este următoră întocmai, fără de nicio osebite; atâtă numai: să i să dea teșchereaolă lui Ianache Procopiu, omulă lui Hagi-Imină capanlău, după cumă să coprinde într'acea simfoniie, și va răspunde, precumă este legată, cu oricăși bani voră face la soroculă simfonii de zile 31, ca și elă după aceia să aibă cu ce să apuce pă numitulă capanlău a îi plăti. Fiindcă, neavândă acestă felă de teșcherea, nu poate să ceară de la numitulă capanlău plata acestoră bani, ce va răspunde dreptă untulă acesta, — arătândă și Mimi că au fostă toată suma untulă de la Craiova ocă 26.000, și că au dată dooă asemenea înscrisă simfonii, dină care la una ne-au și venită teșchereaolă de cătă untă s'au teslimatisită la omulă capanlăului ce să arată mai susă, și că, primind-o, au și iscălită înă dosulă aceli simfonii pentru suma baniloră ce au rămasă să răspunză pă seama ocaleloră untulă, și este datoră a-i plăti, și că, de voește judecata a să pliroforisi, să cheme pe chiră Zisulă Carapană, fiindcă la dănsulă să află acumă acea d'intăiă scrisă simfoniie, după care i-au și cerută banii, și să-lă îndatoreze ca să o arate, și atunci să va dovedi că arătarea sa este adevărată și netăinuită nimică dină ființa adevărului. Și, înă scurtă, de toate să-i dea teșchereaolă lui Ianache Procopiu, și plătește bani după coprinderea teșchereli, fiindcă așa să leagă prină chizășiia sa, ca, după ce îi va înfățișa teșchereaolă numitulă Ianache, atunci să răspunză bani ce voră face pă suma ocaleloră ce să va fi priimită. Iară, fără a nu-i da teșchereaolă aceia, nu plătește năcună bană, ca să poată și elă, mai înă urmă, precumă zice, să apuce pă capanlău turcă să-i plătească bani.

Asemenea mai arată numitulă Mimi că au avută numitulă Ianache Procopiu i ună altă Turcă, totă omă ală acestă capanlău, Hagi-Imină, ce au mersă împreună cu elă ca să priimească untă și ordină de la dănsulă ca, după ce îl va rădica untulă, să-lă treacă cu numele său prină Țara Turcească și, ducându-lă la Țarigradă, să-lă dea înă prii-

mirea cumnată-său, Iordache Dimitriu, ce să afla cu lăcuința acolo, ca și acelui Iordache, priimindu-l, să-l teslimatească lui Hagi-Iminu capanlău. Daru, mai înu urmă, au auzit că unu altu untu, ce să (*sters*: mai) trimisese mai nainte, îndată ce au sosit la schela Țarigradului, totu s'au rădicat și s'au făcut zaptu de capanu de acolo, și poate și acel untu ce s'au trimis înu urma aceluia, să să fi făcut zaptu totu cu același chipu de capanu.

După alu cărora răspunsu ce au datu, făcându trebuință a întreba și pă Sărdarul Dimitrie Amanu, magazierul untului otu Craiova de atunci, spre a ne pliroforisi înu ce chipu s'au rădicat acel untu de la magaziia Craiovei și de cine s'au trimis, aflându-să aici, l-amu adus înaintea noastră, și, întrebându-să față cu mai susu arătatele prigo-toare părți, ne-au răspuns că totu răspunsul său este totu acela ce l-au datu și înu scrisu dumnealui biv Velu Agă Alecsandru Vilară, care să arată mai susu, și că într'acea vre[me], dinu pricina trecutei răzvrătiri, fugind de la Craiova, au lăsat înu locul său pă mai susu pomenitul Mihale Coca, omul său, carele s'au și datu obștesculu sfârșitu, de este vreme... (*loc alb*). Daru are deplină știință că untul l-au priimitu omul lui Mimi ce au fostu trimis numai pentru acesta; precumu și pentru teșcherelele de priimirea untului, zisă că nu știu unde să află, daru poate să le fi trimis omul său, Mihale Coca, după orânduială, totu la dumnealui Postelnicul Rizulu, de unde s'au și arătat scrisorile de mai susu: una a lui Petre mumbașiru și ceilaltă a omului său, Mihale Coca.

Iaru Sărdarul Hristodor, vechilul jăluitorului Maitani, auzind arătarea mai susu numiților, au zis că nu mai încap altă dovadă, înu vreme ce chear dinu arătarea lor să dovedește că acestu untu s'au teslimateisit fără îndoială la omul lui Mimi, și, după dreptate, să cuvine cu a să îndatora dumnealui Căminarul Scarlatu, ca unu chezași, a plăti prețulu untului după înscrisa chizășie a dumnealui de mai susu arătată, neajutorându-să întru nimic. Că, mai nainte, până a nu trece sorocul paragrafi, după

pravilă, ș'aū catigorisitū iscălitura. Pentru că ačasta nu-șū are loculū săū, cāndū și alū doilea o aū mai întemeiatū și cu scrisoarea ce aū scris-o către dumnealū Spătarulū Răcoviță.

Darū judecata, vrāndū a lua pliroforiie și de la dumnealū bivū Velū Agă Alecsandru Vilarā de știința ce are și dumnealū pentru teslimatulū acestūi untū, amū făcutū întrebare, și dumnealū ne-aū arātatū că, pentru aceste 14.000 ocā untū, știie că, după moartea răposatului Domnū Alecsandru-Vodă Suțulū, prinū mai susū arātata simfoniie și chizășiie, s'aū făcutū tocmealā a priimi Mimi acestū untū, cu prețu ce să coprinde într'ačastā simfoniie, și a plăti și bani căți va face, și, după venirea dumnealū aici dinū Brașovū, chemāndu-lū la dumnealū acasā, l-aū întreatū; și n'aū tăgăduitū, arātāndū că l-aū priimitū. Asemenea și pentru bani, aū zisū că nu are deocamdatā de unde să-i plătească, ci să fie adāstare până îi va veni de la Țarigradū niște bani ce are acolo, și atunci îi va plăti negreșitū. Alū căruia răspunsū arātāndu-lū lui Mimi, deocamdatā aū tăgăduitū că nici la dumnealū Aga acasā nu aū mersū, de cāndū aū venitū dumnealū dinū Brașovū aici, și nici că aū datū acestū felū de făgăduialā pentru bani, că va răspunde dinū bani ce are să-i viie de la Țarigradū. Iarū, mai pă urmă, să întoarce, zicāndū că, fiindū vreme trecutā la mijlocū, aū uitatū; darū ș'aū adusū aminte că l-aū chematū dumnealū Aga acasā și l-aū întreatū numai atātū: pentru untū, de l-aū priimitū, și elū, socotindū că-lū întreatū pentru untulū dinū ceailaltā simfoniie și chizășiie, ce îi și venise teșcherea, fiindu-i datā prinū dumnealū Postelniiculū Iacovache Rîzulū, și că aū fostū iscălitū înū dosulū acei simfoniie, ca să răspunză bani după suma ocalelor ce era scrise înū teșcherea, i-aū arātatū dumnealū Aga curatū, chearū pentru aceste 14.000 ocā untū după alū doilea simfoniie, de l-aū primitū, fiindcă încă de atunci îi da răspunsulū ce să cuvenea, adecā că nici teșcherea i s'aū adusū, și nici că aū scrisū înū dosulū simfonii aceștia, după orānduialā, că plătește bani.

Deci, coprinzindu-să înă mai susă arătata simfoniie de chizășiie a lui Ianache Mimi că, înfățișindu-să teșchereaoa lui Ianache Procopiu, omulă lui Hagi-Imină capanlău, după zile 31, este chezași și platnică, să răspunză plata, câte parale 45 oca, pentru câte ocale va coprinde teșcherea numitulă Ianache că aă priimită, și, acea teșcherea neînțășișindu-i-să lui Mimi, nu poate jăluitoru Meidani să apuce pă Mimi ca să-i plătească prețulă acestoră 14.000 oăă untă până a nu-i înfățișa acea teșcherea, pentru că numai atunci este datoră Mimi, după legătura chizășii lui, să răspunză prețulă aceloră ocale ce să voră coprinde într'acea teșchera (*sic*), după ce îi va [fi] înfățișală. Și Mimi, cu dreptă cuvântă, s'aă înpotrivită la cererea jăluitorului, fiindcă și elă, după aceiași teșcherea, are a să acrichisi (*sic*) pentru acești bani cu numitulă capanlău.

Dară, de vreme ce cheară într'acastă simfoniie de chizășiie să coprinde că, mergăndă numitulă Ianache Procopiu, omulă lui Hagi-Imină capanlău, la Craiova ca să rădice de la Sărd[arulă] Amană o sumă de untă, asemenea coprinzându-să și înă mai susă arătatele înștiințări, însă înă a lui Petre mumbașirulă că s'aă încărcată 14.000 oăă și s'aă pornită la Izlază, cumă și într'a lui Mihale Coca, omulă Sărdarului Amană, ca să teslimatisească acelă untă, oăă 14.000, orănduitulă mumbașiră, și că, încărcându-să, s'aă și pornită la Izlază ;

Precumă și înă răspunsulă ce aă dată Sărdarulă Dimitriie Amană magaziarulă către dumneală bivă Velă Agă Alecsandru Vilară la întrebarea ce i-aă făcută, că aceste 14.000 oăă untă s'aă teslimatisită la omulă lui Mimi și că s'aă rădicată de la Craiova, nu este îndoială, să dovedește că acelă untă, cu adevărată, s'aă teslimatisită la omulă numitulă capanlău, Ianache Procopiu, de către Mihale Coca, omulă Sărdarului Amană ; asemenea nu este îndoială că, teslimatisindă untulă, aă și priimită Mihale Coca teșcherea de la numitulă Ianache ;

Dară, fiindcă acea tescherea lipsește, cumă și Ianache Mimi pricinuește că nu plătește bani până nu i să va în-

fățișa acea teșcherea a lui Ianache Procopiu, datoru este chearū Sărdarulū Amanū să răspunză înu loculū omulū său, Mihale Coca, ce l-au avutū orânduitū la magaziie, fără a să ajutora întru nimicū cu acelū răspunsū ce au datū către dumnealū Aga Vilarā că acestū omū alū său să aflā la Vidinū, și, pentru teșcherelele... (*loc gol*), nu știie unde să aflā, pentru că, acelū Mihale Coca fiindū fostū orânduitū, de însuși a Sărdaruii datoriiie era ca să îngrijască, până a nu muri, să fi cerutū de la dānsulū acea teșcherea a priiitorulū Ianache Procopiu, ca să să apere cāndū i să va face cerere ;

De aceia și găsimū cu cale ca numitulū Sărdarū Dimitriie Amanū, orī să dea acea teșcherea a lui Ianache Procopiu, de untulū ce au priimitū de la Mihale Coca, și să rămāie apāratū, ca, după aceia, să să apuce și Ianache Mimi să plătească talerī 15.750, prețu a 14.000 ocā untū, saū, nedāndū Sărdarulū Amanū acea teșcherea a lui Ianache Procopiu, atunci rămāne datorū ca însuși numitulū Sărdarū să plătească acești bani jāluitorulū Meitani, fără altū cuvāntū de pricinuire.

Iarū, pentru cererea ce face dumnealū Căminarulū Scarlatū, ca să rămāie apāratū de chizāșiia sa, fiindcā ș'au ane-risitū iscālitura prinū jalbā datā către Stāpānire până a nu trece soroculū paragrafi, după pravilā ;

La aceste făcāndū judecātorulū cercetare, zicemū că este adevāratā arātarea numitulū Căminarū, pentru că, într'acea vreme cāndū să vede iscālitā acāstā chizāșiie de numitulū Căminarū, atunci dumnealū Postelniculū Rizulū să afla înū puterile dumisale, și este de crezutū că s'au silitū Căminarulū, căci, de n'arū fi fostū precumū aratā Căminarulū, nu era a-și ane-risi iscālitura sa îndatā ce s'au liniștitū vremea. Darū, de să va socoti că cu alū doilea scrisoare ce au scris-o Căminarulū către dumnealū Spātarulū Ianculū Racoviță, mai înū urmă, au mai întemeiatū chizāșiia sa d'intăiū, cu acāsta nu să învinovățește dumnealū Căminarulū întru nimicū, pentru că și acea scrisoare au fostū unū mijlocū ca să rămāie nesupāratū până să va liniști vremea.

De aceia, fiindcă, după cum arătam mai sus, aș iscălit de silă numitul Căminar a cea chizășie și aș și făcută îndată pară de defăimare asupra iscăliturii sale, după pravilă nu poate a-și avea iscălitura ačasta țării, ci rămâne ca o hărție albă, cum și dumnealui Căminarul apărăt de ačastă chizășie.

Iar a cea desăvârșită rămâne a să da de către Măriia Ta.

'825, Săptemvrie 24.

Mihalache Cornescu Velu Logofăt.

Această copie de anaforă a Depertamentului Logofetii Pricinilor Streine fiindu scoasă, dinu cuvântu înu cuvântu, întocmai după cea adevărată, spre a fi crezută s'aș adevăritu și de către noi.

Hr. Vg. Medelniceră, Logofăt Hătm[ăniei].

'825, Octomv. 18.

Trecut la condică.

XVI.

O HOTĂRNICIE GORJEANA.

O HOTĂRNICIE GORJEANĂ.

Din porunca cinstitei prezenții a județului Dolju, secșiia întâi, de la 23 ale trecutei luni Fevr[uarie], după jalba cu No. 208, ce au dat d. Manolache Poenaru, făcându arătare că la hotărnicia ce să face moșii Filiașu i să cotroape un codru de loc din moșia sa Meteu, cum și de către moșneni hodoleni iarăși să cunoaște cotrupit cu o sumă de loc, fiindu e orânduit ca, mergându în fața locului, unde să fie toți vecini rezași, cum și alți oameni cu știință de toate semnele și hotaru de prigonire, să facă urmare întocmai după povața prăvili;

Deci, următor și supus fiindu cinstitei porunci, am mers în fața locului, mai întâi la locu de prigonirea ce are cu moșneni hodoleni, unde, față fiindu atât Poenaru, cât și moșneni, și, după ce m'am piroforisit mai întâi de cursul numitei moșii Meteu și locu de prigonire, apoi le-am cerut sineturile ce vor avea și o parte și alta.

Dete de față, mai întâi, Poenaru, un zapis cu leatul 1776, de an 57, și iscălit de Costandin și Nicolae și Pătru Brădești, ce-lu dă la mâna lui Băluță Brădescul, moșul Poenarului, cu coprire că pentru partea lor de moșie din Meteu, însă din Podu-Purcarului la deal, ce o cum-părasă tatăl numiților de la tatăl pomenitului Băluță, sculându-să atunci au răscumpărat-o de la ei ca un că-min părintescu, răspunzându-le bani ce să coprească în zapis. Iară că stănjini este toată aca parte, și de au avut niscarva semne, de ocolul ei nu vorbește, — și nici altu sinet nu mai au.

După aceasta, deteră și moșneni hodoleni o carte a patru boeri hotarnici, dinu leatulă 7243 [1734-5], de ani 98, cu coprindere că, luați fiindu de Radulă Brăiloiu Dvornicu i Ioană Logofătu Potbăničanu și de alți moșneni hodoleni, le-au alesu partea fieșcăruia înu hotarulă Hodoleni, precumă să văzu și înu osăbită copie, ce mai arătară, scoasă după ea, adevărată foe de împărțala stănjiniilor, și adevărită totu de acei patru boeri, dar însă coprinzătoare numai dinu Hamărădie, capulă de spre Răsăritu alu hotarului Hodoleni, spre Apusă, până înu fața vâi Rușetului; iar dinu Rușeti, de unde să începe prigonirea cu Poenaru, și până înu apa Almăjălului, până unde acumă le este stăpânirea, și până unde să săvârșește și prigonirea cu Poenaru, nu vorbește nimicū de au mai avutu moșie și dinu Rușeti spre Apusă, până înu apa Almăjălului, sau nu, și pentru care pricină nu s'au trasă, și nici alte sineturi nu mai avură.

Așa dar, dinu toate mai susu numitele sineturi, atâtă alu Poenarului, câtă și ale moșnenilor hodoleni, neputându înțalege nimicū, fiindu cu totulă întunecate la prigonirea ce au între dănsi, amă făcută cerere Poenarului ca să dove-dească prină mărturiă semnele vechi stăpâniri pă unde au fostă, spre a putea și eu a îndrepta. Și adusă cățiva lăcui-tori dinu Meteū, oameni bătrâni, de la o sută de ani la vale, și cu știință de toate semnele hotarului, pă a căroră arătare nerămăindă mulțumiți moșneni hodoleni, de sineși au căzută la păcuire, învoindu-să cu Poenaru prină osăbite înscrisuri, ce s'au dată la mâinile amândulora părților, cu coprindere că la prigonirea ce au pentru hotarulă dintre moșia Meteū și dintre Hodoleni, la capulă acestor doaă moși, de spre Apusă, ca să lipsască jurământulă de la mijlocū și cheltuielele prină judecăți, s'au învoitu între dănsi într'acestași chipă, adecă: fiindcă au între aceste doaă moși doaă semne netăgăduite, însă loculă pietri ce este la obârșia Almăjălului și vâlcea Săcșoarei, care este înu fața Rușetului, până unde s'au și trasă moșia Hodoleni, să să tragă printr'aceste doaă semne linie dreaptă, până înu matca Al-

măjălului, și, acolo unde va veni dreptul, adevă unde va tăia liniia, acolo să se pue piatră despărțitoare într'aceste două moșii. Și să nu mai aibă a mai pricinui, cu niciun fel de cuvânt, nici o parte, nici alta, pă dreptate, să nu mai fie ascultată.

Dreptă aceia, după învoiala amândurora părților, amă trasă linie dreaptă, începându dină locul pietri de la obârșia Almăjălului, ce este la capul moșii Poenarului, de spre Răsărită, dreptă pă mijlocu văi Săcșoarei, până înă podu ce este peste păraș și înă gura acei vâlcele; de aci dreptă înă deală, pă Botu-Piscului și pă di la deală de bordeiu Nicolii; de aci, iarăș, dreptă înă deală și peste culme, până înă muchea văi Zăicoia, și dină multe dreptă înă vale și pă lângă coada de la vale a lacului dină Zăicoia; de aci, peste matca văi și peste dealu Colcovanu, dreptă înă matca văi Colcovanului; de aci, peste dealu Almăjălului, dreptă înă vale, înă matca Almăjălului, unde urmează a să pune piatră despărțitoare între aceste două moșii, după învoiala ce au făcută între dăși, — că până aici să sfârșeste atâtă hotaru moșneniloră hodoleni, câtă și prigonirea dintre dăși cu Poenaru. Iar hotarulă moșii Poenarului dină semnulă acesta apucă pă matca Almăjălului, la vale și spre Miazăzi, până înă dreptulă văi Ibrului; și de aci, pă matca văi, înă deală și spre Apusă, până înă deală, înă drumu bătrănu după culme, unde să înjugă înă capă cu hotaru moșii Filiașu și unde iarăș, prină jalbă, arată că să calcă de Filiaș acumă, la hotărnicia ce i să face.

Pentru care pricină, înpreunându pă Poenaru cu dumneală Tache Filiașanu, fiu și vechilu dum[nea]ei cocoanei Anițai Filiașcăi, și făcându-i cunoscută jalba Poenarului, răspunsă dumneală că rău și făr' de cale pomenește înă jalbă și pentru dumnealoră, că, și de s'au rădicată măge¹ de hotarnicu dumnealor înprejurulă moșii Poenarului și înă

¹ Semne. Se mai zice și: ciuhe (sing. ciuhă) cind sînt făcute dintr'un șomoiag în virf de băț. Hotarul se numește: mejdină. „Hotarul“ desparte numai satele, nu și moșiile (comunicație a d-lui D. N. Ciotori).

dreptulă aceluși loc, s'aŭ rădicatŭ numai pentru deslușirea hotarnicului dumnealor, dar nu cu vre-unŭ cugetŭ a-i face vre o călcare moșii, precumŭ zice.

Așa dar, pă temeiulŭ acestuî răspunsŭ, ce prinŭ grai l-aŭ datŭ, rămăne Poenaru nebăntuitŭ, urmăndŭ cu stăpânirea ca și până acumŭ.

Iarŭ de urmarea ce amŭ făcutŭ cu învoirea a toate părțile, amŭ datŭ această carte la mâna Poenaruului.

1833, Iulie 16.

Manolache Pîrîiamu, bivŭ vt. Logofătŭ, hotarnicŭ.

[Pe V-o:] Moșneni hodoleni cu Manolache Poenaru pentru călcare de moșie.

XVII.

CITEVA DOCUMENTE MOLDOVENEȘTI ÎN ROMĂ-
NEȘTE DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI
AL XVII-lea.

CÎTEVA DOCUMENTE MOLDOVENEȘTI ÎN ROMĂ-
NEȘTE DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI
AL XVII-lea.

I.

† Io Mironu Barnovschi Moghila Voevodu, bojiu milos-
tiiu gospodaru zemli moldavskoî.

Adecă au avutû dzi naintea noastră Ifrimu Medrea, cu
Penteleiu dinu Hrăliceni și cu Zahariia dinu Zberești printr'o
parte de ocină dinu satû dinu Mogoșești, dintr'a treia parte
de satû a opta parte, de partea Vrănceaniloru, cu vadû de
moară; decî le-au fostû dzua înû dzua de Sfeti Vasilie să
vie Penteleiu și Zahariia să fie de față naintea noastră, și
cu oameni bunî să giure cumu n'are Ifrimu moșie acolo.
Decî, cându au fostû dzua, ei n'au venitû la dzi, ce au ră-
masû diu dzi și dinu leage. Iarû Ifrimu, elû au venitû la
dzi, și au așteptatû preste dzi 4 săptămăni preste dzi, și
s'au direptatû, și ș'au pusû herăia. Decî, de acmu nainte,
Ifrimu să aibă a-și ținea moșiiia, cumu mai susû scrie, cu
totû venitulû, iarû Penteleiu și Zahariia să n'aibă a mai pără,
nice a dobândi înû veacî; iarû, să vorû avea Penteleiu cu
Zahariia născarî direasă pre acea ocină, să nu să creadză.
Altû nime să n'aibă a să amesteca preste cartea Domnii
Meale. (Data ruptă.)

† Gospodinû reč. (Pecetea ruptă.)

Dumitrașco Ștefanu Velu Logofătû.

[Pe V-o:] Pre satû pre Mogoșești.

† Χοριο Μογοσέστη, πρ. Μπίστριτσα (contemporan).

II.

† Adecă evū Orheianulū și cu a mē femeii, cu Odochiia, cu fata lui Ghiorghie de Mogoșești, evū martorisescu, cu cestu zapisū alū nostru, cumū amū vinitū noi, de bună voia noastră, la Isacū de Sinihău, de nime nevoiți, și i-amū vândutū denū gîmătate de satū a treia parte, denū gîmătate de satū denū gîosū, ce me-amū cumpărătura, cu femeia mē Odochiia de preună. Decī ne amū tocmitū și ne avū platitū deplinū Isacū întro mână noastră deplinū, și avū datū șeptedzece de lei bătuți, banī gata. Decī, inū cestă tocmalla a noastră avū fostū Pătrașco de Lucovițe, și Anghelū de Marmurinți ce avū fostū staroste la Cernovțū, și Ionașco Herțe, și Dumitru Lehecinscăii, și Vasilie Lehecinscăii, și Andreiașū Talpă de Stroești, și Lupulū Stroesculū de Stroești, și Pantelei Barnovschie de Becești, și Dumitru Barbovschie otū Becești. Decī, ca să aibă a-și face și direse domnești, cumū mai susū scriemū, și tr'aestă tocmală ca să n'aibă nime a se amesteca denū frații noștri, nicī de ominii noștri, ca să se știe.

Av[gustū] 28.

Andreiașū Talpa, evū Ionașco Mironesculū pisahū zapisū, Dumitru Lehacinschi, Vasilie Orheianu (și *îndreptat*), Pōpa Sava otū Sinihău.

[Pe V-o:] † pre Mogoșești.

III.

Io Moisi Moghila Voevodū, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscōi.

Adecī aū venitū înaintea noastrăi sluga Domniei Mea[le] Orheianulū și cu fāmeaia lui, Udochiia, de (ni)nimene nevoiți și de nimene înpresurați, ce de lorū bună voe, și ș'aū vândutū a lorū dreapti ocini și cumpărătură dinū satū dinū Mogoșești, a treia parte dinū gîmătate de satū dintr'acelū satū, partea de gîosū, acasta parte o aū vândutū slugei noastre, lui Isacū de Sinehău, dreptu 70 de lei bătuți. Decī sluga noastrăi Isacū s'aū sculatū de aū plătitū acei banī ce

mai susșu scie, deplină, întru mănule slugei noastre, lui Orheian[ulă], și fămeii lui, Udochie. Decî noi, vădzindu a loră de bună voe tocmală și deplină plată, noi înci le-amă dată și le-amă întărită să hie lui Isacă dreaaptă moșie și cumpirătură, cu totă venitulă cătă să va aleage pre acea a triia parte dină gîumătate de sată, partea dină gîosă, pre unde va hi ținută sluga noastră Orheianulă, toată acea parte să aibă a ținea sluga noastră Isacă și oameni săi, și sămînție lui, neurniți să hie mai dănioră înă veaci prespre cartea Domniei Meale. (Formula slavonă de încheiere, ruptă.)

(Pecetea mică, ruptă.)

Gospodină veleală.

U Iasă, letă 7142 [1633], Sept. 2 dni.

† Ghianghea Velă Logofătă uc. i iscală.

[Pe V-o:] Ispisocă di la Movila-Vodă.

IV.

Io Vasilie Voevodă, bojiu milostiiu gospodară zemli moldavscăi.

Scie Domniia Mea la sluga noastră, la Isacă de Sinihău. Dămu-ți știre, deaca vei vedă cartea Domniei Meale, iară tu să mergi la sată la Mohoșești și să aibi a alege o partea de ocină dină sată dină Mogoșăști, partea Mărencăi, dină vatra satului, și dină câmpu, și dină țarină, și dină fănaț, și dină pomă și dină totă venitulă ce va hi pre partea Mărencăi, și, cine va hi arată saă va hi cosită pre aca partea, să aibi a lua a dzeace dină păine, și dină fănă, și dină totă venitulă ce va hi. (Formula slavonă de încheiere.)

Samă gospodină velială.

U Iasă, vl. 7149 [1640], Oct. 3.

(Pecete rotundă cu chinovar.)

Gavrilă Mătieșă Velă Logofătă.

† Ionașco.

[Pe V-o:] Carti di la Vasilie-Vodă.

(Notiță veche:) De hotarită Mogoșești[loră].

Velă Logfă.

V.

Io Vasilie Voevodă, bojiu milostiiu gospodară zemli moldavscăi.

Scriemă Domnia Mea la slugile nostre, la Andriiașu Talpă și la Ionașco Brândzanulă. Dămu-vă știre, deaca veți vedea cartea Domniei Meale, iară voi să mergeți la sată la Mogoșești, să strângeți oameni buni bătrâni și dină pregiură meagiiăș, și să socotiți cumă veți afla mai cu dreptulă, să aleageți toată cumpărătura slugii nostre lui Isacă Căpitănu, care a cumpărată de la fîcorii Gorgăi Cazaculă și Mihașco și alți frați a lui, toți fîcorii Gorgăi, toată partea loră, moșie și cumpărătură, ce să va aleage, și de la unchiulă loră Zahariia, fratele Gorgăi, ce va hi partea lui de moșie, și o jireabie de la Chireana, tata lui Ghiorghie, și de la bărbatulă ei, Gavrea, ce a avută tată-său Gheorghie cumpărătură de la Filcia dea Năhoreană, așjidirea de la Pătrașco și de la Toaderă, fîcorii lui Goiană, dină giu-mătaate de acelu sată, dină gîosă, dină partea de mijlocă, din a treia partea a patra partea. Toate aceste părți să le aleageți pre direasele lui Isacă, dină vatra satului, și dină câmpu, și dină pomeate, și dină hălășteaie, și dină totă loculă de sprea altea părți, și, deaca veți aleage, să puneți stălpă, și, ce va hi cosită și arată pre partea lui Isacă, să-și ă a dzeac[e]; și înă ce chipă veți afla acolo mai cu direaptulă, să faceți și o scrisoare, să ne dați știre. (Formula slavonă de încheiere.)

Saamă gospodină velială.

U Iasă, vl. 7150 [1641], msta Sept. 4.
(Pecetă cu chinovar.)

Gavrilă Matieșă Velă Logofătă. † Ionașco.
[Pe V-o:] De hotarită Mogoșești, la Talpă.

VI.

Adecă aș venită Marena, fata Petricăi, nepoata lui Toaderă și Anușcăi: însămi pre mine zăpisuiescu cu cestă zăpisă ală mieș, cumă amă venită înaintea dumisale Vor-

nicului Gavrilaşu,  -au fostu Vornic -Mare,  i, de bună voia mea, ni  de nime  npresurat , ni  asuprită, ce de bună voia mea, socotit-am  să-mi facu paminte  i pomană pre urmă,  'am  iubit ,  'am  luat , să-mi hie pomană, pre Rocsanda, fiia dumiisale lui Gavrilaşu,  -au fostu Vornic -Mare,  i a g up neasei dumisale,  i-i i-am  dată cu mare bl st m  ocina mea, c tu e partea mea, ce iaste  n  sat  [ n  Mogo e] sti, c t  [mi] să va aleagia partea mea. Iar  al i fra i, și nepo i,  i rude, c  i s ntu ai miei, să n'aibă acolea amestecă, c ce că ne s ntu  np r  ite. Drept  aceaia să să  tie.  i 'n-tr'aceaia tocmală au fostu Iura co Zatavetschii,  i Dinga Vascouschi, i Piso chii  -au fostu Arma  ,  i Leuco v t man  ot  Cernauca,  i Iona co de Ia i,  i alți mulți oameni buni bătrâni, megii i.

 i eu, Dumitrașco Mihul , am  scris .

Iar , pre mai mare credin , ne-am  pus   i peceteile c tr  cest  zapis  al  meu, să se  tie.

U Cernauca, Fevr. 6.

[Isc liturile lui Leuco (?)  i Iura co ; o mică pecete cu fum.]

[Pe V-o :] Mogo e ti.

XVIII.

TESTAMENTUL UNUI CĂLUGĂR
DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI AL XIX-lea.

TESTAMENTUL UNUI CĂLUGĂR DE LA ÎNCEPUTUL VEACULUI AL XIX-lea.

De vreme ce toată oamenire iaste supusă desfacerii, și acei trupești stricăciuni, și duple urmare, niciun om poate scăpa de moarte, duple dumnăzeiasca hotărîre, caria, din început, pentru greșala neascultării omului, s'a dat firii omenești, zicîndu: «Pămîntu ești și în pămîntu te vei întoarce»,— pentru aceia și eu, smeritul între monahî, Savva Holbanu, carele în stare mirării mele m'am numit Ste-fanu Holbanu biv Velu Cluceru, ca un fiu al omenirii, cunoscîndu că netrecută îmi iaste această datorie a desfacerii și neștiind cît de puțin cîndu îmi va sosi casul ca să o plătesc firii, ca un miluit de Dumnăzeu a fi hristianu adevăratu, crezîndu întru unul Dumnăzeu, în Tatăl, Fi-ul și Sfintul Duh, Treime ce de o ființă și nedespărțită, în sfința sobornică și apostoliască Beserică, așteptîndu cu mare nădejde învieria morților și viața vecul ce va să fie;

Am socotit de bună voadă, fiindu sănătos, cu toate simțirile întregi și de nimene silit, a-mi face această de pre urmă diată, ca, din averile mele pre care mi li-au dat Dumnăzeu și prin multe ostenele și sudori în viața me li-am câștigat, să nu-mi fie îndulcire și folosința numai întru această viață vremelnică și stricăcoasă, ce mai văr-tos după moarte me să-mi rămie pomenire, caria să-mi pricinuiască mîntuire večnică sufletului mieu, iar celor de un niam cu mine îndemn în lucrare faptelor bune și o cucernică pildă. Și, pentru că eu viața me am petrecut

singuratică, neavindă însoțire ca să nască fii cariî să-mi moșteniască averia după săvârșire mē dină viață, pentru aceasta, cu agiutorulū lui Dumnăzeu, amă ziditū o monastire întru cinste și prăznuire Nașterii Prea-Sfintei de Dumnăzeu Născătoarei și pururea Feçoarei Mariei, pe moșia mē Mogoșăștiî de la acestū Ținutū alū Hertîi, cumpărată pe dreptî baniî miei, pe care monastire, înpodobindu-o cu toată sfințita cuviință, amă hotărîtū să rămie monastire pentru petrecere de părinți călugări și întru toată duhovničasca rinduială, cariî să fie îndatoriți de obște a săvârși înū toate zilile înū sfintulū acesta lăcașū dumnezeiasca Liturghie și toată ceialaltă pravilă, după monastiresculū tipicū; căriia monastirî, pentru a sale trebuinçoasele cheltueli înlăuntru și pre dină afară, pe vreme viitoare, și pentru îndămănatica petrecere a părinților slujitori, aferosescū prinū această ade-vărată a mē diată următoarele averi:

a) Moșia Mogoșăștiî, pre care stă zidită monastire, cu satū întregū, cu lăcuiori, cu casă și pivniță de piatră, cu chilî pentru părinți, cu zidū înpregiurulū lorū, cu vie, cu doi mori, cu heleștei, cu cîmpū, cu pădure, cu toate cele ce să află pre dînsa și cu totū venitulū ei.

v) Cinci părți dinū totū trupulū moșii Pilipăuțiî, care umblă înū șasă părți, totū de la acestū Ținutū a Hertîi, cu lăcuiori, cu doi besericî, cu doi mori, cu cîmpū, cu pădure, cu totū venitulū ei și cu vârsături de Prutū, care și aceasta iaste cumpărată pe dreptî baniî miei.

g) Giumătate satū dinū totū satulū dinū Hilișău și a doi sprezece parte, iarăși dinū totū trupulū Hilișăulū, de la Ținutulū Dorohoiulū, cu casă, cu doi mori, cu unū pogonū vie, cu parte dinū ezerū, cu cîmpū, cu pădure și cu totū venitulū, — și aceasta fiindū cumpărată pe dreptî baniî miei.

d) Trei părți și a zece parte dinū întriaga moșie Sinihăulū, de la Ținutulū Hertîi, cu satū, cu beserică, casă cu pivniță de piatră, cu una moară cu doi pietre înū părăulū Molnița, cu cîmpū, cu pădure (cu bălți de pește: *sters*) și cu vârsături dinū Prutū, — care moșie o amă cumpărată pe dreptî baniî miei de la pre-iubitulū mieū frate, răposatulū

Banulă Ilie, după cumă pre largă adevăiază diata ce s'au făcută la anii 1824, Fevr[uarie] 20, întru care iaste iscălită răposatulă fratele mieă, Banulă Ilie, cuprinzătoare că arătatele părți dină moșia Sinihăulă să le stăpiniască dumneală pe vremea vieții sale, luîndu-și toate veniturile, nesupărată de nime, iară, după săvârșire sa, să rămie totă a sfintei monastiri; pe lingă care diată mai încredințază încă și mai multă lămurește pe adevără hrisovulă dină anii 1825, Septv. 30, urmată pe cercetările săvârșite înă Divană prină dumnealoră veliții boeri, carele hrisovă, afară de celalalte cuvinte, pomenește și mărturiia duhovniculă, dină 7 a lunei Septv. acelușă ană, încredințată fiindă și de Preosfințitulă părintele Mitropolită. Asămene arată că răposatulă fratele mieă, Banu Ilie, la săvârșire vieții sale, s'au răzamată totă pe această diată de la '824, Fevr. 20, întru care să vede iscălită, statornicindă pre dînsa toată buna credință și întemeiare întru cele ce să atingă de numita moșii Sinihăulă, ca o avere cumpărată pe dreptă baniă mieă de la dumneală.

e) Amă mai dată acestei sfintei monastiri și alte mișcătoare și nemișcătoare averi, după cumă pre largă să arată întru această condică, la rîndulă său, cu izvodă anume, suptă iscălitura mă.

Toate aceste mai de susă arătatele averi, cumă și acele prină izvodă la rîndulă loră înșămnate, fără nicio pricină fiindă și cu adevărată drepte ale mele, cu cē desăvârșită sufletiasca mă voință, întru statornică hotărîre și fără prihănire cunoștinței mele, le afierosescă și le facă danie sfintei mai de susă arătatei monastiri, cu care afierosire și diată, cu nesupărare de nimene întru cîtă de puțină, să-și stăpiniască sfînta monastire arătata avere de a purure și înă veci.

Sfînta această monastire, pentru ca să-și păzască întru sine, atîtă îndeplinită stare averiloră sale, cumă și buna petrecere a părințiloră călugări și cē desăvârșită de obștie și înă toate zilile dumnăzeiasca pravilă, cu toate averile ei,

dinū lăuntru și dinū afară, o închinū și o afierosescū, cu această a mē diată, sfinteī Mitropolī Moldavvieī, ca unei maice a tuturorū monastirilorū și beserecilor dinū această țară, avîndū cē desăvârșită purtare de grijă a o cărmui cu toată buna cuviință, după rînduiala ce să păzește pe la monastirile cele regulate cu părinți călugări.

Dreptū aceia, datoare va fi sfînta Mitropolie a rîndui igumeni dinū părinți soborului acestieși monastiri, carele să va socoti și de soborū, barbatū cu frica lui Dumnăzeū, înbunătățitū si știutorū de toată beserिकासca rînduială, cumū și a petrecerii călugăreștiī vieți, și numai cîndū nu să va găsi dinū soborulū monastirii, atunce va rîndui igumenū dinū monastirile cele cu regulă de la munte, care să va socoti de cuviință, ca să fie chipū și pildă frațilorū întru toate faptele vieții monahicești.

Așăzămîntulū și rînduiala monastirii să fie și să urmeze întocmai și pre deplinū după besericesculū ostavū și după cumū cum să urmiază înū sfintele monastiri Niamțulū și Săculū, adecă:

La toate împărăteștile praznice și a prăznuirei sfînților de preste anū, care prinū așăzămînturi sîntū rînduite, să se săvârșască privighiere, făcîndu-să și toate cuviinčoasile colivī, utrine, înū vremea ei; asămene și časurile, cu Liturghia, înū vreme sa, cumū și vecernia, făcîndu-să și eșirile litii înū pridvorū pentru pomenire ctitorilorū, după utrine și după vecernie înū toate zilile, iară Vineri sara panahidă cu colivă pentru ctitori, întocmai după rînduiala tipicului; și atunce numai nu să vorū săvârși aceste, cîndū vorū fi prăznuirile praznicilorū împărătești și a Sfînților cu polieleū și cu slavoslovii, întru care praznice să se săvârșască panaghie, cu colivă la trapeză, făcîndu-să și toată cuviinčoasa mîngăere la trapeză părințilorū.

Înū vreme și zioa praznicului sfinteī monastiri, după cē de toată noapte cu soborū privighiere, va avē cē desăvârșită îngrijare rînduitulū igumenū ca nu numai pentru rînduiala și mîngăeria părințilorū la trapeză după orînduire tipicului poate să se facă, ce și pentru toți cîți vorū fi adu-

nați la praznicul monastirii, cu desăvârșită mulțimire să se pliniască. Iar, a doi zi după praznicul monastirii, cu sobor, slujind și, asemenea cu sobor, panahidă pentru ctitori făcându-să, iarăși la trapeză să se urmeze toată cuviincoasa mîngăere părinților, cum și tuturor celor ce vor fi adunați pentru pomenire fericitorilor ctitori.

Pre lingă ceialaltă beseriască pravilă, după cum mai sus s'a arătat, să se săvârșască în toate zilele preste an, în vreme proscomedii, acathistul Maicei Domnului, cum și Duminica dimineată iarăși să se săvârșască acathistul Domnului. Asămene, iarăși, Duminică sara, după vechernie, să se săvârșască paraclisul Maicei Domnului, după toată cuviincoasa rînduială, însă întru acele zile cînd nu sîntu privighieri.

În sfîntul și marele post, în toate zilele, să se săvârșască Liturghia cî mai nainte sfîntită, afară de zilele acele întru care nici cum nu să săvârșaste această dumnăzeiască Liturghie, după a tipicului hotărîre.

În zioa săvârșirii mele dintru această vremelnică viață, cum și la 26 Mart, zioa întru care s'a săvârșit preiubitul mieu frate, Banul Ilie, în tot anul să se săvârșască sfînta Liturghie și panahidă cu sobor, și la trapeză mîngăere părinților și la toți cei ce să vor aduna. Iar, întîmplîndu-să a fi în zilele sfîntului marelui Post, să se facă panahidă în doi Sămbete, cînd va socoti igumenul rînduit, întru pomenire mî și a fratelui mieu.

După proestosul monastirii, totdeauna să se păzască a fi cinci ieromonahi, din cari doi să fie duhovnici, și osăbit doi ierodiaconi și doi paraeclesiarihi. Iar mai puțin slujători sfîntului oltariu de cum aceștie să nu fie, și la strane cîntăreți și ceteți cîți va cere trebuința. Așijdere și părinți călugări cîți să vor pute ține, după venitul ce va ave sfînta monastire, și a căroră numărul să nu fie mai puțin de doizeci, pentru ca, împreună cu slujătorii sfîntului oltar și a stranelor, să se alcătuiască sobor de treizeci părinți (No. 30).

Va ave purtare de grijă rînduitul proestos a pune ico-

nomă și dicheu, atitū pentru slujbile cele dinū lăuntru, citū și pentru acele dinū afară, făcîndu-să toate cu cē mai bună cuviință și după Dumnăzeu, nu numai întru buna petrecere a părinților înlăuntru monastirii, ce și pentru strîngeria veniturilor și a lucrurilor pe dinū afară, pentru mulțimire și înbrăcămintia părinților și pentru a tuturor lucrurilor celor de trebuință în monastire și pe dinū afară. Care aceste toate să se urmeze și să se facă după orînduiala sfintelor monastiri Niamțului și Săculū.

De acasta, pe lîngă celelalte de lipsă lucruri, va purta grijă proestosul a să afla în sfînta beserică nelipsitū făclioare de cără, ce să zică butucei, și alte lumănări mici de cără, pentru cetire, — însă făclioarele să fie de cincizeci dramuri una, și totū de această mărime, alte mai suptiri și mai lungi, care să fie pentru sfeșnicile cele mari și pentru policandru, și, iarăși, pentru sfeșnicile cele mai mici, la acathisturi, văhoduri și liti, cumū și în pridvorul besericii. Iar de alū doile triaptă lumănări să fie cîte doizeci [și] cinci dramuri una, pentru serafimū, sfîntul pristolū și sfîntul jărtvelnicū, care să se aprinză în Duminici, praznice și în sărbători mari, nesmintitū, după a tipicului hotărîre; însă în sărbători mici să se aprinză cîte una în sfeșnicile cele mari, și, iarăși, în zile de rîndū, să se aprinză numai butucei, la patru icoane împărătești și la iconostasū, și cătră aceste cîte o candilă. Care aceste lumănări să vorū face de doi ori pe fieștecarele anū, și anume cîte cincizeci [și] patru ocă la giumătate de anū.

Afară de aceste, să vorū aprinde toate candelile din sfînta beserică în Duminici și în zilele praznicilor, citū și în sărbători mari și mici, de la pōlonoșniță și până la sfârșitul sfîntei Liturghii, neapăratū și fără smintială, iar în zile de rîndū să va aprinde cîte una (precumū și mai sus s'au arătatū: *sters*), atitū unde sînt cîte trei candile, citū și unde iaste cîte una, înlăuntru besericii și în pridvorū, de la începutul (*sters*: besericii) și până la eșire, după sfînta Liturghie; însă trei candile, și anume: la iconostasū, la icoana hramului și la sfîntul pristolū, să fie aprinse de

a purure, fără curmare, zioa și noapte, înă toată vreme, fără osăbire, și osăbită alte doi candile dină (*sters*: chilia) casa igumeniască, care sîntă trecute și înă izvodulă condicei acestiî la rîndulă loră, să se pue la mormîntulă mieă și a fratelă mieă, răposatulă Banulă Ilie (de-î voiă aduce oa-sele aice), care să fie și aceste, iarăși, aprinse, de la înce-putulă rugăciunei și până la sfărșitulă, înă toate zilele, fără osăbire.

Moșiia Mogoșăștiî să nu să vînză înă orîndă, ce să ră-mîe pentru gospodăria și iconomia sînteî monastiriî, avîndă buna chipzuire și purtare de grijă însuși rînduitulă igumenă, prină dicheă și prină oameniî rînduiți a strînge rodurile și veniturile ei, cu toată buna silință și luare aminte. Iară moșiile Pilipăuțiî, Hilișăulă și Sinihăulă să se dei înă orîndă prină mezată, înă sînta Mitropolie, după socotința sînteî Mitropolii, și nu pe mai mulți, decumă totă cîte pe trei ani, a căroră contracturile să fie întărite și de sînta Mi-tropolie.

Toate veniturile ale acestoră numite moșiî rînduitulă igumenă strîngîndu-le, le va urmă înă trebuințele sînteî monastiriî, a părinților și a celoră dină afară lucruri, cu bună chipzuire și rînduială, după cumă și mai susă s'au arătată, și pe fieștecare ană, la vremea cuviincoasă, să-și închei sama de toate veniturile și cheltuelile la sînta Mi-tropolie, cîndă, atunce, la fieștecare încheiare a sămii sale, datoră să fie proestosulă a înfătoșa sînteî Mitropolii ade-verință, iscălită de totă soborulă, precumă n'au rămasă nici sfănta beserică lenevită și lipsită de acele însămnate spre păzire buneî sale orîndueli, și nici vre unulă dină pă-rințiî neîmpărtășită de acă cuviincoasă purtare de grijă ce fieștecarue să cade a o avă, cîndă numai așa sînta Mitro-polie îi va ține înă samă izvoadele ce va înfătoșa.

Dintru aceste venituri a monastiriî își va trage sînta Mitropolie, pe fieștecarele ană, totdeuna și neschimbată, căte una mie cincî sute lei (No. 1.500), cumă și sînta mo-nastire Niamțului căte cincî sute lei (No. 500), și, iarăși,

una sută lei (No. 250) își va trage pe totu anulă beserica ce să zice a Banului, dinu orașul Eșii, unde iaste îngropatū trupulū răposatului fratelui mieu, Banulū Ilie, care aastă sumă o va trage numita sfinta beserică de a purure, și înu urma mutării oaselorū pomenitului mieu frate la aastă monastire, întocmai după orînduelile înu scrisū ce amū închinatū la aceste trei locuri, a căroră copiile trecute să află înu aastă condică, la rîndulū lorū. Și, osăbitū, patru sute lei (No. 400) să se dei la doi copile sarace, adecă câte doi sute lei la fieșteuna. Însă aceste să vor urmă după moarte mè, puindu-să numele mieu, a părinților și a fraților, miei înu ctitoreștile pomelnice, atitū înu sfinta Mitropolie și înu sfintele monastiri Niamțulū și Săculū, cumū și înu beserica Banului, carele pomelnicu, cu numirile cerșute de mine, să află, iarăși, trecutū întru aastă condică, la rîndulū său.

Dacă cîndva s'arū întămpla (de care Dumnăzeu să feriască) a să lua averile monastirești și ale sfintelorū Scaune de cătră vre-o politicască Stăpînire, atunce toate aceste de mine afierosite sfintei monastiri, cumū și acele ce să vorū mai adaoge până atunce, să se întoarcă la niamurile mele, adecă la nepotulū mieu Mihalache Holbanū bivū Velū Caminarū, și la moștenitorii acestue, cariī să fie îndatoriți a urmă și a da toate acele ce rînduescū eū chiarū prinū aastă a mè diată, atitū adecă înu dare de bani la sfinta Mitropolie, la monastire Niamțulū și la beserica Banului, cumū și pentru toată buna orînduială sfintei acesteī monastiri, cu părinți trebuincoși și cu toate ctitoreștile pomeniri, după cumū mai susū amū arătatū anume și după cumū staria vremilorū spre acelu mai adevăratū folosū va erta, înu chipū de a nu să strămuta buna rînduială și duhovniască cuviință, care trebue a să păstra înu sfintele lăcașuri; cîndū la de așa întămplare aciaa numai dinu niamurile mele cariī vorū fi purtători de grijă sfintei monastiri, vorū ține numire de epitropi, și pentru acestū cuvîntū își vorū și trage spre a lorū particularnicū folosū acelu măsuratū nu-

mai prisosă pe carele voră pută îngădui trebuințele sfintei monastiri, necutezîndu a să împlînta înu veniturile sfintei monastiri și a să împărtăși de iale cu mai multă parte și fără cuviință, cîtu să se împărtășască urîtorului de Dumnăzeu pacatū, zicū a căștigului celui rău, și a să face asă-mene schimbătorilorū celorū ce neguțitorescū cele sfinte și aferosite lui Dumnăzeu, cu care, prinū defăimare și fără sfiire, facū casa lui Dumnăzeu unialtă spre nedriaptă în-bogățire.

Sarandarile, cumū și alte cetiri, să fie a părinților slujitori, însă, făcîndu-să cutie, să se stringă la unū locū, fiindū cutiia pecetluită cu pecetia monastiri. și, la șasă luni, des-pecetluindu-o rînduitulū igumenū, împreună cu doi părinți, cei mai aleși a soborului, să se împărtășcă după cuviință și după cumū să va cădē fieștecărue, luîndu-și parte și igumenulū.

Nici sfînta Mitropolie, nici igumenulū ce va fi rînduitū, și nici acei cariī, dinū niamurile mele, după întămplaria mai susū arătată, s'arū alege și arū rămînē cîndva epitropi sfintei monastiri, să nu fie volnici a îndatori pe această monastire. Iarū, de va urmā vre-o nevoae saū vre-o înpovorată dare de bani de obștie de la sfintele monastiri, atunce sfînta Mitropolie singură va vinde moșiile, și pe patru saū cinci ani, c'unū prețū mai eftenū, și, luîndū baniī peșănū, va întimpina greotatia, iară igumenulū să nu aibă voae a săvărși ačasta suptū nicîunū feliū de cuvîntū.

La sfărșitulū vieții mele să mi să facă cuviinčoasa grijă și îngropare cu arhiereū, căruia să se dei cinci sute lei (No. 500) pentru ostenială, dîndu-să îndată și cincizeci (No. 50) sarandare pe la besericile dinū Ținutulū acesta a Herței și pe la unile de prinū pregiurū, făcîndu-mi-se și mesile cuviinčoase, cu toată îndestulare, atîtū părinților la trapeză, cumū și acelorū pe dinū afară mirenī, cariī să vorū aduna. Iarū, apoi, peste anū, săvărșîndu-să totū cu soborū slujbile cele pentru sufletulū mieū, înū zilele cuviinčoase, iarăși să se facă mese, cu îndestulare și cu toată buna cu-

una sută lei (No. 250) își va trage pe totu anulă beserica ce să zice a Banului, dinu orașul Eșii, unde iaste îngropatū trupulū răposatului fratelui mieū, Banulū Ilie, care această sumă o va trage numita sfinta beserică de a purure, și înu urma mutării oaselorū pomenitului mieū frate la această monastire, întocmai după orînduelile înu scrisū ce amū închinatū la aceste trei locuri, a căroră copiile trecute să află înu această condică, la rîndulū lorū. Și, osăbitū, patru sute lei (No. 400) să se dei la doi copile sarace, adecă câte doi sute lei la fieșteuna. Însă aceste să vor urmă după moarte mè, puindu-să numele mieū, a părinților și a fraților, miei înu ctitoreștile pomelnice, atitū înu sfinta Mitropolie și înu sfintele monastiri Niamțulū și Săculū, cumū și înu beserica Banului, carele pomelnicū, cu numirile cerșute de mine, să află, iarăși, trecutū întru această condică, la rîndulū său.

Dacă cîndva s'arū întămpla (de care Dumnăzeū să feriască) a să lua averile monastirești și ale sfintelorū Scaune de cătră vre-o politicască Stăpînire, atunce toate aceste de mine aferosite sfintei monastiri, cumū și acele ce să vorū mai adaoge până atunce, să se întoarcă la niamurile mele, adecă la nepotulū mieū Mihalache Holbanū bivū Velū Caminarū, și la moștenitorii acestue, cariī să fie îndatoriți a urmă și a da toate acele ce rînduescū eū chiarū prinū această a mè diată, atitū adecă înu dare de bani la sfinta Mitropolie, la monastire Niamțului și la beserica Banului, cumū și pentru toată buna orînduială sfintei acestei monastiri, cu părinții trebuincoși și cu toate ctitoreștile pomeniri, după cumū mai susū amū arătatū anume și după cumū staria vremilorū spre acelu mai adevăratū folosū va erta, înu chipū de a nu să strămuta buna rînduială și duhovniască cuviință, care trebue a să păstra înu sfintele lăcașuri; cîndū la de așa întămplare aciaa numai dinu niamurile mele cariī vorū fi purtători de grijă sfintei monastiri, vorū ține numire de epitropi, și pentru acestū cuvîntū își vorū și trage spre a lorū particularnicū folosū acelu măsuratū nu-

mai prisosă pe carele voră putē îngădui trebuințele sfintei monastiri, necutezîndu a să împlînta înu veniturile sfintei monastiri și a să împărtăși de iale cu mai multă parte și fără cuviință, citu să se împărtășască uritoriului de Dumnăzeu pacatū, zicu a căștigului celui rău, și a să face asămene schimbătoriloru celoru ce negușitorescū cele sfinte și afierosite lui Dumnăzeu, cu care, prinu defăimare și fără sfiire, facū casa lui Dumnăzeu unialtă spre nedriaptă înbogățire.

Sarandarile, cumū și alte cetiri, să fie a părinților slujitori, însă, făcîndu-să cutie, să se strîngă la unu locū, fiindu cutija pecetluită cu pecetia monastirii. și, la șasă luni, despecetluindu-o rînduitulū igumenū, împreună cu doi părinți, cei mai aleși a soborului, să se împărtășcă după cuviință și după cumū să va cădē fieștecărue, luîndu-și parte și igumenulū.

Nici sfînta Mitropolie, nici igumenulū ce va fi rînduitū, și nici acei cariī, dinu niamurile mele, după întămplaria mai susū arătată, s'arū alege și arū rămînē cîndva epitropi sfintei monastiri, să nu fie volnici a îndatori pe această monastire. Iarū, de va urmā vre-o nevoae sau vre-o înpovorată dare de bani de obștie de la sfintele monastiri, atunce sfînta Mitropolie singurā va vinde moșiile, și pe patru sau cinci ani, c'unū prețū mai eftenū, și, luîndū banii peșanū, va întimpina greotatia, iară igumenulū să nu aibă voae a săvărși acasta suptū niciunū feliū de cuvîntū.

La sfârșitulū vieții mele să mi să facă cuviincoasa grijă și îngropare cu arhierē, căruia să se dei cinci sute lei (No. 500) pentru ostenială, dîndu-să îndată și cincizeci (No. 50) sarandare pe la besericile dinu Ținutulū acesta a Herței și pe la unile de prinū pregiurū, făcîndu-mi-se și mesile cuviincoase, cu toată îndestulare, atîtū părinților la trapeză, cumū și acelorū pe dinu afară mirenī, cariī să vorū aduna. Iarū, apoi, peste anū, săvărșîndu-să totū cu soborū slujbile cele pentru sufletulū mieū, înu zilele cuviincoase, iarăși să se facă mese, cu îndestulare și cu toată buna cu-

viință, atîtu părinților la trapeză, cumu și mirenilor ce voru fi adunați, pentru care sfînta Mitropolie va avè bu-nătate a purta grijă și a pune la cale.

La 7 ani după răposare mè, cu voaia și blagoslovenia Preosfințitului Mitropolitu, să mi să facă dezgropare și dez-legare prinu arhiereu, cu soborù, slujîndu-să și făcîndu-să iarăși masă, cu toată îndestulare, nu numai părinților la trapeză, ce și tuturor mirenilor cari să voru aduna, să-vărșîndu-să dezgroparia ačasta după toată cuviința și în-părțîndu-să alte cincizeci (No. 50) sarandare pentru mîntuire sufletului mieu, căruia arhiereu să se dei cinci sute (No. 500) lei pentru ostenială.

Beserică de lemnu ce iaste veche la Mogoșăști, să se pă-zască a nu să strica, ce să se meremetisască, sau să se și prefacă, cîndu va cere trebuința, dinu averile sfîntei mo-nastiri, și să fie înu veci beserică de miru, după cumu iaste și acumu, pentru trebuințele hristianilor dinu numitulù satù, dîndu-i-să agiutorù la cele de lipsă cheltueli, totù de la sfînta monastire.

Bolniță pentru părinți ce voru fi bolnavi, cumu și pentru alți străini, de nu să va săvărși înu vreme cîtu eù voiù trăi, după a mè răposare negreșitù să se facă, după cuvi-ință ce va socoti Preosfințitul Mitropolitù și rînduitulù igumenù, împreună cu soborulù părinților. Și pentru bolnavi să se facă deosăbită căutare și mîngăere, cu toată grija și rînduiala, țiîndu-să și unù doftorù, cu o spițarie de casă, a căriia păstrare nu va pricinui simțitoare cheltuială sfîntei monastiri.

Poartă și clopotniță de piatră pe poartă, cu materiile ce sîntù strînse de mine, iarăși să se facă, dacă eù însumi nu voiù apuca a o săvărși.

Afară de toate cîte prinu ačastă a mè diată amù însăm-natù, atîtu pentru păzire acelorù de cuviință pliniri, care privescù cu desăvărșire și la buna orînduială a sfîntei mo-nastiri și la dările ce amù aşăzatù pre totù anulù, cîtu și pentru uneltire, chipulù păstrării și întrebuiņare averilorù ei, mai rînduescù încă una și singură dare, care urmiază

a să plăti numai odată, la săvârşire vieţii mele, şi care, privind la mulţimire şi mîngăere aceloră dină fraţii miei şi surori rămaşiî urmaşi, liagă întru sine datorii rudenii cei trupeşti. Dreptu aceia, sfînta Mitropolie va avè bunătate de a aduce întru împlinire această a mē hotărîre, după izvodulū ce iaste trecutū înă această condică, întru care izvodū anume să arată la cine şi citū amū lăsatū spre a să da.

După aceste toate facū ştiutū şi această că, întru cē d'întăiū a mē diată, ce făcūsămū la anii 1825, Septv. 19, amū fostū rînduitū ca dină acele trei părţi şi a zece parte dinū moşia Sinihău de la Ținutulū acesta a Hertii să fie a nepotului mieū Dimitrie Holbanū bivū Velū Banū, o a treia parte şi a zece parte, rînduindu-lū şi episcopū asupra sfîntei monastiri şi purtătorii de grijă asupra tuturorū ponturilorū ce hotărisămū prinū diată, după povăţuire şi blagoslovenia sfîntei Mitropolii, — pentru care moşie deosăbită diată s'aū datū la mîna sa. Darū, de vreme că pe nepotulū mieū Dimitri, încă trăindū eū, cu totulū l-amū văzutū depărtatū şi fără nicio rîvnă, atitū pentru părinţii săi, cumū şi pentru noi, moşii dumisale, căci, întăiū, la o pricină de giudecată cu nepoată-mē, Caminăriasa Elenco Rasti, pentru moştenire ce aū cerutū de la casa părintelui mieū, Pitarulū Ilie Holbanū, s'aū luatū numai de la mine o a şasă parte dinū moşia Pilipăuţii şi s'aū datū numitei nepoatei mele, care să cuvinē a să lua de la cinci fraţi ce amū fostū noi, adevă Pah[arniculū] Vasili, părintele dumisale Banulū Theodorū, Stolnicu Andreiū, Banulū Ilie şi eū, Savva monahulū, numîndu-mă mai nainte de călugărie Clucerulū Stefanū, şi la această nepotulū mieū, nu numai că nu s'aū îngrijatū nici citū de puţănū, acela la carele eū amū avutū toată nădejde pentru apărare dreptului mieū darū încă, ca unū interesatū, ca să nu dei parte ce să cuvinē de la casa părintelui dumisale, a Pah[arnicului] Vasili, aū fostū îndemnătorii şi împreună-lucrătorii, făcîndu-să şi o anaforă numai pe mine şi pe fratele mieū, răposatulū Banulū Theodorū, ca să plătimū şasăzeci mii lei, venitulū ce s'arū fi luatū de pe acē a şasă parte, cîndū dumnealui înă Eşi atunce aflîndu-să,

de și, spre apărare sa, în urmă, zică că n'aș știut de acă anaforă, dară, fiindă și dumnealui o mădulare a acei pricină, nu s'aș putut a nu ști; iară, dacă și nu ar fi știut, apoi, iată, nu s'aș îngrijat pentru a nu să face acă anaforă, cu așa mare năpăstuire, numai pe mine și pe fratele mieu, — dreptă aceia, văzută fiindu-i întru această și știința și acă fără de îndoială viclenie a credinței sale cătră mine și cătră dreptate, înprotiva cării aș uneltit, numai ca un interesat, spre a nu da din parte sa analogonă cuviințosă, aș și tăcut încă, lăsându-mă răzămat numai pe amăgitoarele măgului, până când, la Mai 10, aș venit Comisul Vasili Codrescu, ispravnic de aprozi, și a Vorniciei de obștie, ca să împlinască arătații șasăzeci mii lei de la mine și de la fratele mieu, carele zapciu aș șazut cu doi aprozi trei luni de zile spre împlinire banilor, făcându-mi în toate zilele nesuferite supărări și gâlcevi, învățându pe aprozi să se fie de mine și să zapciuiască de bani, până când și la beserică, mergîndu, cu defăimări și cu ocări mă siliu, și nepotul mieu la această nu poate să zică că n'aș știut, când tuturor știut aș fost, atit la Eși, citu și pe afară la țară; și, în această asupritoare înpregiurare, nu s'aș îndemnat nici de mulțimitoare cunoștință cătră făcătorii săi de bine, nici de datoriia legiuită a rudirii, să vie macar spre mîngăere mē și a fratelui mieu, de la cari aș tras părintiască agiutorință și ocrotire, dîndu-ne și vre-o idei de acele ce s'aș lucrat; și, dacă cu alta nu ar fi putut da agiutor, apoi macar cu a noastre amaneturi să fie alergat, cu care, până la o vreme găsîndu bani cu împrumutare, ar fi putut a ne scăpa de acă silnică nevoie și supărare, care în viața mē nu mi s'aș întămplat, și ar fi oprit cu această și acă simțitoare păgubire care am ispitit din acă fără de greșu vînzare a producturilor ce am avut strînse. Alu doile, încă am văzut o mare neîngrijire și nebagare de samă de cătră nepotul mieu, Banul Dimitrii, și pentru fratele mieu, Banul Theodoru, carele să răzama, ca și mine, întru acele nădejdi, că ilu va căuta la boale și ilu va sprijini la nevoi

ca pe unul ce dinu copilărie l-au miluit și i-au făcut danie acè mai bună moșie dinu cele ce au avut; iară dumnealui, după ce au apucat daniia la mînă, n'au avut grijă nici milostivire de a-lu sluji și a-lu căuta la boală, pentru că, bolnăvindu-să la Octv., au zăcut totu postul Creciunului, și, înu urmă, bolnăvindu-să și cumnată-mè, Paharnîcasa Ecaterina, maica dumisale, asămene nicio datorie fiască și purtare de grijă n'au avut; și, așa, bolnavi amîndoi înu casă fiindu, pe nime mai cu durere înu casă să-i caute n'au avut, rămîindu pe mîinile slugilor, și dumnealui] nepotul n'au avut durere și dorința sa cè fiască, a veni și a-i căuta, până cîndu cumnată-mè s'au și săvărșitu, nefiindu niciunul dinu fii dumisale. La care fratele mieu Banul Theodoru, încă bolnavu fiindu și vîzîndu pe moartă înu casă, nefiindu nimene să caute pentru acele de trebuință, s'au sculat dinu patul durerii și să nevoè cu întîmpinare acelor spre îngropare, carele, dinu acè ostenală, răcindu, l-au întăritu boala și au zăcut până după Paști, cîndu s'au și săvărșitu. Și, așa, nepotul mieu Banul Dimitrie nici la moarte maică-sa, nici la moarte unchiului său n'au fost!

Aceste daru eu vîzîndu-le, mi-au lipsitu nădejile ce li-amu avut asupra dumisale nepotului mieu Dimitrie, că, adecă, îl voi avè razăm înu viață și cu osîrdnică căutare după moarte, cumu și epitropiia sfîntei monastiri cu silință și cu frica lui Dumnezeu o va plini.

Pentru aceia, ca de la unu nemulțimitoru, amu luat acè a treia parte și a zece parte dinu moșia Sinihăul, pe care am fostu făcutu dumisale danie. Și acum, iată, și pre acele mai susu zise părți le dau acestei sfînte monastiri, împreună cu toate celelalte averi. Cumu și epitropu sfîntei monastiri dumnealui nepotul mieu să nu fie, și întru nimică să nu să amestice, nici la moșiile sfîntei monastiri, nici la alte orûcare averi dinu lăuntru sau dinu afară, nici, iarăși, pentru grijile mele, la săvărșire mè, să nu să amestece întru cîtu de puțin. Și diata ce amu făcutu pe acè a treia parte și a zece parte dinu Sinihău să rămie răsuflată și ca

o hârtie albă, nepriimită și neținută înu samă la niciun feliu de giudecătorie și nici într'o vreme,— pentru a căria mai cu de adinsul oborîre punu și blăstămu, după darul celu de la Mîntuitorul și adevăratul Dumnăzeul nostru Isus Hristos, și cu dreptatia deplinei stăpîniri pe adevăratele averile mele, ce li-amu agonisit eu însumi, ca, de să va ispiți cineva a face vre-o cerire cu acè diată ce iaste la dumnealui nepotul mieu, sau însuși, sau dinu moștenitorii săi, oru de va voi să se amestece la epitropiia sfintei monastiri, sau să se atingă cîtu de puțanu de orînduelile și uneltire averilor ei, să dei samă, înu zioa giudecății, înainte nefățarnicului Giudecătoriu, și să aibă blăstămele a trei sute optsprezece purtători de Dumnăzeu părinți de la soborul întăiu.

Dreptu aceia, acastă a mè diată voescu să aibă tărie și lucrare sa întocmai și întru toate, și oruce giudecătorie și Stăpănire să-i fie apărătoare și îndreptătoare la hotărîrile întru ia, cu toată deplinire și prè-desăvârșitu, atîrnîndu-să ale ei dreptăți, păstrare și urmare acelor orînduite de cătră sfînta Mitropolie, cumu și mai susu hotărescu. Iară diata săvârșită mai nainte, la anii 182..., de și întărită să vede, atîtu de sfînta Mitropolie, cumu și de cătră cînstitul Divanu, însă fiindcă, pe de o parte, îndeplinire acelor adevărate așăzămînturi ce să cuvinu unei bine-întocmite monastiri, precumu acele căte să cuprindă în besericesculu ostavă, nu sîntu întru ia însămnate, și, pe de altă parte, mestegugitile îpleteciri cu care au neguțitorit suptu fățarie numitul mieu nepotu Banul Dimitrie Holbanu spre scăderia acestei monastiri, prinu luare a șasă parte dinu Pilipăuți și prinu plătire unei însămnate some de bani, care și aceia, dinu vînzare fără de prețu a producturilor, au sporit mai multu încă păgubirile ei, afară de nesuferitele supărări ce amu ispitit, care toate aceste până acumu n'au fostu descoperite ;

Pentru aceia, va rămîne și acè diată răsufată și fără lucrare, înstrăinîndu-să pe toată vreme de oruce închipuiri

ei îndreptătoare și apărătoare, și numai această sângură diată de acumă va avè lucrare sa și toată tăria, precumă și mai susă însămnăză, ca una ce iaste acè de pre urmă săvârșită, cu toată buna mē voință și cunoștința întru întregile mele simțiri. Și dară orăcine să va ispiti a o urmă saū macarū a o prihăni, saū, înă sfârșitū, a strămuta ceva dintru ia, spre alū saū răū căștigū și lăcomie de avere, saū spre ademenită părere, întrebuițindū acē avere la alte interesurī, care nu vorū fi chiarū a sfintei acestei monastiri, să dei sama înnainte giudecății nefățarnicului Giudecătorū și să aibă blăstămele a trei sute optsprezece purtători de Dumnăzeū părinți a soborului celui întâiū. Care această sfințită închizășluire cu plinire hotărîrilor mele, pe lingă blăstămulū ce punū, protestuescū și cu numele Împăratului ¹ care, dinū alegere dumnăzăștiū Proniū, va fi stăpînitorū acestui pămîntū, alū acelue ce iaste datorū a da samă înnainte Scaunului măririi pentru păzire și apărare dreptăților a supușilorū săi, ca nici odineoară nimică să se strămute dinū această a mē adevărată diată, întru care amū iscălitū cu a mē mină însămī, puindū și pecete mē, și întru care aū iscălitū și alte cinstite și vrednice de credință fețe.

¹ Al Rusiei. E decī din vremea ocupației 1806-12

XIX.

DOCUMENTE DOROHOIENE
DIN VEACURILE AL XVII-LEA ȘI AL XVIII-LEA.
— CĂRȚI DOMNEȘTI ȘI ZAPISE —

DOCUMENTE DOROHOIENE
DIN VEACURILE AL XVII-LEA ȘI AL XVII-LEA

— Cărți domnești și zapise —

I.

Iași, 1-iū Februar 7126 (1618). Radu-Vodă. pentru Efrim, ce-și are moșia la Mogoșești. Ghianghea Vel Logofăt. Bărnatū. — Pecete roșie, ruptă.

II.

Iași, 4 Maiū 7150 (1642). Vasilie-Vodă către Andrieș Talpă și Ionașco Brînzanul, pentru alegerea la Mogoșești a cumpărăturii de la fiii lui Gheorghe Cazacul și Mihăilașco ș. a. — Traducere modernă.

III.

Iași, 5 August 7151 (1643). Vașilie-Vodă, pentru Dumitrașco IIIспин, Toader Rugină, Ștefan Rugină, în ceartă cu Onciul biv pircălab pentru «o bucată (ѣскаѣс) de hotar» ce fusese de ocolul Dorohoiului, din hotarul satului Șendriceani. — Slavon. — Toderașco Vel Logofăt. Ianachi scrie. — Pecete de ceară, ruptă.

IV.

Iași, 20 Iunie 7157 (1649). Vasilie-Vodă către «slugile noastre, starosti de Cernăuți», pentru ca să *aleagă* la Mogoșești moșia lui Gavrilas fost Mare-Logofăt: «și părțile a Chirăi de Sučavă», «înū vatră și la câmpu și dinū totū veanitulū». — Pecete cu chinovar.

V.

[C. 1650.]

† Eă, Anna Gorgoe, scrimă și mărtorosimă cu căsta scri-sore a mea, așijidirea și eă Căzaculă, fiăorulă Annei Gorgoi, și Mihașco, gineare-săă, mărtor[ri]sămă toți, cu căstă scriisore noastră, cumă amă vândută partea noastră și moșie deană sată, denă Mogoșești, ajiideare dea spre alții frați ai n[o]ștrii, ajiideare și cu[m]păratură denă par[tea] Cosmei, ce aă cumpărată Gorga, tatulă nostru, și amă luată șe-seasăspredzece lei bătuți dea omă, ageastea părții ce mai susă scriemă. Iară giupănulă Isacă să nea mai dea ban[i] de să v[a] mai vinii. A[și]jde[rea] și deană frații noștrii să n'aibă nime a întorce, nice dea ruda noastră, ce să hiie lui Isacă diraptă cumpăratură și moșie, însă cu totă vinitulă, denă că[m]pă și deană vatră satulă, și cu locă dea moră, și cu pomeatea, și cu pădure, denă totă ce să va [a]lege. Însă, dacă vomă socotiă acele părții ce mai susă scriemă, să-i facemă altă scrisore, iară Isacă să aibă a face deresă domnești. Și 'nă tocmala noastră aă fostu popa Sava denă Sinihovă, și Dumitru Lehacinschii, și Vasilie, fratea-seă. Și eă, Istrătulă, amă scrisă cu mână mea, ca să [să] știe.

Az Strătulă iscal.

[Pe V-o:] Și mai dată 100 lei și zloți; amă plătită prețulă Căzaculă 18 potronici (?).

Pre Mogoșești.

De la Gorgoe pe Mogoșești.

VI.

† Noi Vasilie Voevoda, bojiu milostiu gospodaru zemli moldavscii.

Scriemă Domnia Mea la sluga Domniei Meale, la Stroesculă. Dămu-ți știre, deacă vei vedea cartea Domniei Meale, iară tu să mergi la sată la Mogoșești, să alegi nește părți de ocină dintr'acelă sată, c-aă cumpărată dumnealui Lo-

gofătulă Gavrilaşu de la Iuraşco Drat¹ şi de la alţi oameni de acolo, precum scriu dreasăle dumisale, să alegi de spre alţi răzeşi din vatra satului, şi din ţarină, şi din fânaţ, şi din totu locul ce să va alegea pre acele cumpărături c-aŭ cumpăratu dumnealui, şi să le dai pre mâna dumisale. Aăasta scriemă Domniia Mea.

Saamă gospodină velleală.

U Suč[avă], lt. 7158 [1650], Iunie 11.

(Pecetea domnească, mare, cu chinovar.)

[Pe V-o:] † Cartea Mogoşestiloră dea hotărătă otă volostă Cernăuţi.

VII.

† Eto ază Gligorie şi Andreai, Vornici de Dorohoiu, mărtorosimă cu acestu zapisă al nostru cumă aŭ vi[ni]tă dinnainte noastră Mitrofii Ciursăhăidacă, dină satu dină Şendreană, şi aŭ zălojită a sa direaptă oacină şi moşie dină satu dină Voscouţi, dină Țănutulă Dorohoiului, dină a patra parte di sată giumătate, parte dină susă, şi deană a patra parte dea satu dină Şendreană a treiaia parte, parte dină gîosă, şi deană a patra parte di satu dină Dumeană a treiaia parte, parte dea mijlocă, şi denă a treiaia parte di sată dină Costicenă a treiaia parte, parte [dină] mijlocă, a Ghermănesei, şi o aŭ zălojitu acele părţi dea ocină lui Preacopie, fičorulă lui Moiseiă dină Dersca, cu totu vinitulă, cu vatra satului, cu pomănturi, cu fânaţi, cu bălţi, cu vaduri dea moară, cu pomeate, şi o aŭ zălojită pentru treaidzeč dea stupi matce ce aŭ furatu şi pentru optu lei ce aŭ datu globă [pentru] dinsulă la noi. Deacă nimea să n'aibă [treabă cu] acele părţi di oacină, dină ruda lui, saŭ dină nepoţi lui, fără Preacopie. Iară cine să va afla, dină rudenie lui, să răs-cumpere, să dea lui Preacopie ce mai susă scriemă, stupi

¹ Numele e adaus, cu o cerneală mai ştearsă.

și bani, el să-și ție oacina; iar, dea nu o va răscumpăra până în Paști ..., oacina să fie piitoare la Preacopie în veș. Și 'nă tocmala aăsta aă fostu șoltuzulă cu 12 păr-gari dină târgu dină Dorohoi, și aă fostu popa Gheorghită de acole, și Darie diiaconulă de-acole, și Gavrilaşu Ciornohuză dea acolă, și Romană dea acolă, Gligorașă sână Popei, și Ștefană și Bejană Romășcești dea acolă, și Hriță de acolă, și Mănilă temniceră, și Nicolai sână popei Cornei, și Ile Părgavețu dină sată dină Borișcouți, și Vlasii dea acole, și alți oamini buni, și bătrâni și tineri, de la târgu și de la sate. Deă noi încă, deaca amă vădzutu a loră dea bună voe tocmală dea ace[le] părți dea oacină ce aă datu Mitrofii lui Preacopie pentru acei stupi ce mai susă scriemă, și pentru optă lei ce aă datu globă la noi, iară noi încă ne-amă pusă... (*rupt*) iscăliturile [și pecetea] târgului, ca să fie dea credință. Și aă fostu înă dzilele lui Gheorghie Ștefană Voevodă.

Ис. 8 [=scris la] Dorohoi, vlt. 7162 [1654], Av[gustă] 12

Andreai Vornică.

Căzaculă Șaltuzulă.

... ca iscală.

(Pecete cu fum a Dorohoiului.)

[Semne de degete:] Popa Gheorghită, Ștefană, Bejană Romășcești, Gavrilaşu Ciornohuză, Grigorașă să[nă] Popei, Mănilă, Ile Părgavețu, Vlasii, Romană, Nicolai, Darie diiaconulă, Oleșca Hriță.

[Pe V-o:] Zapisă de moșia Șendreni, Costiceni.

VIII.

Iași, 4 Februar 7171 (1663). Evstratie Dabija-Vodă «la slugile noastre, la Savină, staroste de Cernăuți și la Neculai Murgulețu», pentru ca să *aleagă* «la Mogoșești, ce suntu la Ținutul Cernăuților», părțile cumpărate de «lordachi Spătariulă-celă-Mare», puindu-se «seamne și pietria de spre alți răziași».

Răcoviță Vel Logofăt.— Savin scrie.— Pecete cu chinovar.

IX.

† Io Duca Voevoda, bojiu milostiiu gospodaru zemli moldavscoi. Scriemü Domnia Mea la boiarinulu nostru, la Ghiorghie Şeptelič, č-au fostü Logofätu.

Dămu-ţi ştire pentru o pări ce au Paholceştii cu boiarinulu nostru, cu Paladie Stolniculü, pentru giumătate de satü de Călineşti, ce dzicu Paholceştii c'au ținutü ei cu Tăutulü Logofätu, iară Paladie Stolniculü au răspunsu înaintea Domnii Meale cumü au ținutü Paholceştii mai de demultü numai a opta parte dintr'acelu satu dinü Călineşti. Dec ți s'au fostü mai scrisü dumitaale ca să le socotești acolo, și s'au fostu strănsu și oameni să giure, și ai scrisü dumneataa și o mărturie aici precumü s'au fostu strănsu oameni să giure, și încă n'au giuratü, nici li s'au alesü locurile.

Dec iată că de iznoavă scriemü dumitaale să mergi acolo la Călineşti, să socotești iarășü, cu oameni buni, și să aducă Paholceştii acei giurători, și să aleagă Paladie-Postelniculü 12 oameni și Paholceştii iarășü 12 oameni; însă să nu hie oameni proști, să nu dzică c'au audzitü, ce numai cariî vorü vorü ști bine cu sufletele lorü c'au ținutü Paholceştii cu Tăutulü Logofätu: așea să giure acei 24 de oameni buni. Dec, precumü vorü giura și să va afla c'au ținutü ei giumătate de satü, așea să fac o mărturie de acolo, să ne dai ştire aicea. Iarü, de nu vorü întra la giurământu oamenî, și să va afla c'au ținutü ei a opta parte, cumü dzice Paladie, iarăși să ne dai ştire. (Formulele slavone.)

U Iasü, lt. 7177 [1669], Iulie 21.

(Pecete domnească cu chinovar.)

Dzua... iastea Sep. 14.

(Numele Logofätuluî și pisaruluî, rupte.)

X.

Adică eu, Vasilie snü Rohojü, nepotulü lui Văscanü, stră-năpotulü Ştefcăi otü Mogoşeşti, otü vlostü cernovschii, scriü

și mărtorosc, cu acestă adivărată zapisă al miau, de nime nesilită, nici asuprită, ce de a mă bună voe, amă vîndută dumisali Nacului, fișorul lui Isacă dină Sinihău, și giupînesăi dumisale Elenei, și cuconiloră dumisale, a mă diriaptă moșie dină sată dină Mogoșești, dină doi jirebii ce amă eu cu Petre, văru-miau, Caniuca, amă vîndută dumisali o jirebie. Așjidirea č-aă mai fostă vîndută o jirebie lui Anghelă dină Mamurinți, amă răscumpărat-o eu prea a mia diriaptă muncă, și amă priimită eu prea giumătate dintr'ăca jirebie răscumpărată pe văru-miau, pe Petre Caniuca, și amă vîndută dumisale Nacului dină ča giumătate de jirebie ce mai susă scrie, trei părți, ce mi-î răscumpărată, să-î fie dumisalea diriaptă moșie. Așjidirea pe scrisorea ce mi-aă alesă Simionă Barbovșcii dină Becești cu carte domniască și cu răzeși dină sată de acolo, carea spune înă mărtorie de la Simionă Barbovșcii, ce-î este dată dumisale mărtorie de la Simionă Barbovșcii înă mîna dumisale Nacului. Și pe această moșie carea mai susă scrie mi-aă făcută dumniului plată.

Și la această tocmală s'aă prilejită totă săborulă de la sv[ă]nta m[ă]n[ă]stirea de la Solca, și Apostolă dină Bălilești, și Ionașco Talpă otă tamă, și Vasilie zetă Antiohă otă Becești, și Gligorașă sină Coste otă Sinihău, și Ștefană Rugină Velă Șetrară otă Șeleșeu, și mulți omeni s'aă tîmplată într'ăiasta tocmală.

Și eu, Ioristă călugărulă de la svănta mănăstire de la Dragomirna, am scrisă zapisulă¹.

Însă cumpărătura aștii moșii ce o amă vîndută, ce mai susă scrie, ce i să va alege vinitulă dină cînpă, și dină seliște, și dină pămetea, și dină părău, și dintr'alte vinituri ce va fi parte aștii moșii carea mai susă scrie.

Și, prea mai marea credința, mi-amă pusă iscălitura, să să știe, și pecete de la svănta mănăstire de la Solca, și

¹ Foarte frumoasă scrisoare.

noi toți cariî sintemû mai susû scrisû ni-amû iscălitû, să
să ştie. Vlto 7183 [1675], mstă Iunie 4 dnă.

Paletû (*sic*). [Semn de deget:] Vasilie Rohojû.

(Pecete cu fum: «Peçat s[ve]ti monastir Solûca».)

Azû Ionaşco Talpă iscalû.

[Pe V-o:] Mogoşestii.

XI.

† Io Antiohû Costantinû Voevodû, bojiîu milostiiû gos-
podarû zemli moldavskoî.

Adecă s'aû păritû de faţă înnainte Domniei Miale şi a
totû Sfatulû nostru Ionû Cîomărtanû şi Toadiarû ftorî
Armaşû, gineri lui Cîocărlie, cu Toaderû Dămianû şi Şte-
fanû Volcinschii, gineri lui Ionû Stroiascalui c-aû fostû Jic-
niciarû, pentru unû vadû de moară dinû satû dinû Stro-
iaştî, înû parte de susû, la Țînutulû Cernăuţilor, undia
ş'aû făcutû moară cu cheltuiala lui Toadiarû Dămianû,
ginerile Stroiascalui, — zicându Ionû Cîomărtanû şi Toadiarû
ftori Armaşû precumû acolo n'aû tostû vadû de moară
unde aû făcutû Toadiarû Dămianû moara, şi aû datû samă
că li-aû luatû apa dinû matca părăului Stroiaştilorû, a va-
dului lorû, şi le iastê de stricăciuni. Iară Toadiarû Dămi-
ianû aû datû samă că acia moară iaste făcută înû parte
moşii bătrănuului Stroiascalui, a socru-său, şi sintu şi malu-
rile a părăului de înbe părţile totû la parte Stroiascalui;
iară Ionû Cîomărtanû şi Toadiarû ftori Armaşi n'aû nicia
o triabă acolo, căci parte lorû iaste stălpită şi aliasă de
cătră Cîocărlie Vorniculû, socrulû lui Ionû Cîomărtanû şi
a lui Toadiarû Armaşulû. Decî, dzicându gineri Stroiascalui
cumû după stălpitulû satului aû ținutû moară acolo şi so-
crulû lorû, Ionû Stroiascalû, până la Înpărăţia¹, decî Dom-
niia Mea aşea i-amû giudecatû ca să margă ei cu toţi la cin-
stitû şi credinçosû boiarinulû nostru, dumnealû Ionû Neculcia

¹ Venirea Sultanului în Moldova la 1672.

Velu Spătar, fiindu cu slujbă la acialu Ținutū, ca să le ia sama vadurilorū, de preună cu oameni buni, megiiăș, și, de să va afla că iaste moara înu parte Stroiăscului și n'a hi făcându nicia o stricăciuni vadurilorū lui Ciocărlie, să-și ție Toadiarū Dămianū moara, pecumū au făcut-o, și ei să-și facă mori înu stălpulū lorū, unde li-a hi voia ; iară, de va hi făcându vr'o stricăciuni vadurilorū lui Ciocărlie, atuncia să aibă a-și rădica și Toadiarū Dămianū moara, însă după aleageri, preacumū va afla mai cu mare dreptate dumnealui Velu Spătarū.

Întru aceaia și dumneata, Spătare, venindu acești oameni cu carte Domniei Miale, să mergi dumneata la satū la Stroiăști și să socotiaști cu mare dreptate, precumū scriemū mai susū, și, preacumū vei afla dumneata mai dreptū, să le faci și o mărturiia încredințată, la mână cuī s'arū veni, înpreună cu peciațile altorū răziași și megiiăș de acolo, ca, de s'arū mai tragea la vr'o pără, să avămū știrea.

U Iasū, lt. 7214 [1706], Mai 16.

(Pecete domnească mare, cu chinovar.)

Nicolai Costinū Velu Vornicu înu Divanū,
nefiindū V[e]lū Log[o]fătū.

[Pe V-o:] Carūte mori de Stroiăștū.

Cărțile lui Ștefanū Volcinschii.

XII.

Io Nicolae Alecsandru Voevodū, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavskoī.

Scriemū Domnie Mea la boiariī noștri, dumnialorū starostile de Cernăuți.

Facemū știre că s'au jeluitū Domnii Meale Arsănie Bağiura Căpitanulū, dzicându că are a trie parte de satū de Mogoșăști, partia de gîosū, la Cernăuți, precumū ni-au arătātū și carte de oprială de la Mihaī-Vodă pe aca partea de ocină, și ni-au arătātū și unū izvodū de cātva fănū c-au

făcută uniî şi alţiî pe ocina lui, anî şi estimpu, şi nu vorî să-î dè de a dzece.

Pentru aceia, iată că vă scriemî, dacă veţi vidè carte Domnii Meale, să-î chemaţi de faţă şi să luaţi sama foarte cu dreptate, şi, de să va afla că este a Bagiurii moşii, şi acie c-au făcută fănî pe aca a trie partea n'au triabă în-tr'aca parte, să pliniţi de a dzece dinî totî fînulî, şi de anî, şi de estimpu; iară, de-orî avè a răspunde într'altî chipî, şi neputându-î aşădza acolo, să le daţi dzi cu mărturie, să vie de faţă la Divanî, şi să-şi aducă şi dresăle.

Aceasta scriemî.

U Iasî, lt. 7218 [1710], Fevr. 4.

(Pecetea domnească, mare, cu chinovar.)

Ioniţă Buhuş Velî Logofătî ucilî.

[Pe V-o:] Zapisî di la Andrei Pisarî Daşchevicî otî Cernăuţi pentru Mogoşestî.

Cartî gospodî¹.

XIII.

Io Mihaiî Răcoviţă Voevodî, bojiî milostiiî gospodarî zemli moldavskoî.

Scriemî Domniia Mea la credincoşî boeriulî nostru Lupulî bivî Velî Vistiarnicî i staroste de Cernăuţi şi la Vasilie Ropcanulî Velî Căpitanî, sănătate.

Facemî ştire dumilorî voastre că aicia, la Domniia Mea, s'au jăluitî Toaderî Armaşulî pe Tudorî, cumnatulî lui Toadirî, dzicându Toadirî că au cădzutî Tudorî la o blăstămăţie de'î măncatî nişte banî a Arapulî Postealniculî şi, pentru acei banî, l-au prinsu Tudorî pe Tudurî şi l-au închisî înî temniţă, pentru banî, şi, fiindî Tudorî ginere Ciocărlioae, n'au vrutî sî-lî lase la închisoare, şi i-au datî Arapulî pentru acei banî satulî Stroeşti, partea ei, iarî Toadirî Armaşulî, fiindu-î giniri Ciocărlioai, n'au

¹ Pentru Daşchevicî, v. vol. XIV, p. 13 şi urm.

vrutū să-lū las[e] pe moșie pe Arapulū, și cu Divanū i-aū datū bani Arapulū și i-aū luatū moșiia dinū mănă Arapulū, și i-aū făcutū și zăpisū lūi Toadirū pe moșiia Stroești. Acmū Tudorū șiade pe moșie și o zăcuiaste elū.

Decē dumneavoastră să-i chemați de față și să le luați sama cu dreptate și pe zăpisulū ce are Toadirū Armașulū, și, de-a hi așa pecumū aū jăluitū Toadirū, să scoateți pe Tudurū di pe moșiia Stroești și să-i pliniți lūi Toadirū și dea a zeacia ci-arū hi luatū Tudorū cātū aū ședzutū pe moșie.

Așjdearia mai jălui Toadirū Armașulū pe Tudurū că i-aū prăpăditū ș'unū boū lūi Toadirū, fără nicio triabă. Decē, de-a hi cumū aū jăluitū, să-i pliniți boulū.

Și să mai jălui Toadirū iară pe Tudorū că i-aū măncațū 11 clăi de grău de la casa lūi. Decē iarū să-i socotiți cu dreptate și, ci-ați afla mai dreptu, să-i pliniți dumneavoastră și să-i așădzați pecumū a hi mai cu dreptulū, și să faceți și mărturie la mănă cui s'arū veni, ca, de s'arū trage la Divanū, să avemū știre.

Acasta scriemū.

U Iasū, 7226 [1718], Dechemvrie 20.

(Pecetea domnească, mare, cu chinovar.)

Velū Logofătū uclū.

XIV.

Adecă eū, Vasilie Volcenschie, și cu soțulū meū Catrina, fata Naculū de Sinihăū, de nime siliți, nici asupriți, ce de a noastră bună voe, amū vândutū a noastră driaptă ocină și moșie, a trie parte dinū totū satulū, dinū Mogoșești, ce este la Ținutulū Cernăuțulū, dumisale lūi Iordache Cantacuzino bivū Velū Medelnicerū, dreptū patrudzeci de lei, bani vechi, și deplinū plata mi-amū luatū înū mănule mele. Decē, pentru acastă a trie parte ce amū vândutū dumisali Medelnice-riulū, de arū eși cineva cu vr'o gălcavă, să aibū eū a trage toată păra și gălcava, pentru acastă a trie parte ci amū vândutū dinū Mogoșești, și, de s'arū tămplă dinū mănă du-

misale să lipsască această a trie parte dinu Mogoșești care amă vândutū dumisale, să aibu a-i da moșie dreptū moșie, așe mi-i tocma la cu dumnealu. Decī această a trie parte dinu Mogoșești, ă-amă vândutū(dutū) ca să fie a dumisale și a giupănesiū dumisale moșie neclătită înū veci, să aibă dumnealu a-și face și drese domnești.

Și, pentru mai mare credința, amă și iscălitū.

Lt. 7232 [1723], Sep. 1.

Azū Vasilie Volcinschii iscalū.

Catrina, fata Naculuī de Sănehău.

Și eū, Popa Pavălu, amă scrisū zapisulū.

Ermonahū Ifrimū, martorū.

[Pe V-o:] Zapisū pe a trie parte dinu totū satulū dinu Mogoșești, ce amă cumpăratū de la Vasili Volcinschie.

XV.

Io Grigorie Ghica Voevoda, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscōi.

Facemū știrea, cu această carte a Domnii Mele, tuturorū cui si cade a ști, pentru satulū Brosciutiū, ce-i pe apa Jijii, la Ținutulū [Dorohoiuluī], care satu aū fostu dreptu a (*loc alb*) Ruginoae, giupîniasa lui Pavălu Rugină ă-aū fostu Comisū, și, înū vreme cîndu aū vinitū Moscaliī asupra' puterniciū Împăritiū, atunce și Ruginī, impreună cu giupîniasa lui, aū lipsitu de aice dinu țară și s'aū dusū cu Moscaliī, iară aice, înū urma lorū, rîmăjndū datorī la uniī și alți, precumū Rugină, așia și Ruginoae, cu osibitā datorie unulū de altulū, căce ei niē fičori înpreună n'aū avutū,—ce întāi Ruginoae, fiindū datoarea cu 120 lei la Sandulū neguțitorulū, cu zapisū, osibitā datoriiā ei, și scriindū zapisulū cumū, de n'arū da baniī, să fie volnicū Sandulū a popri dinu moșiile ei care i-arī plăcē, și ia, neplătindū baniī până aū fostu înū țari, rămas-aū lucrulū si-șū pliniască Sandulū datoriiā dinu moșiile Ruginoae. Și moșiile Ruginoae aceste fiindū :

Broscăuți, satu întreg, și giumătate de satu de Vijnițe, la Cernăuți. Decî și răpoosatul părintele Calistru, proin episcopu la Radauți (*sic*), avîndu și Sfinția Sa multă datoriia osibită la Rugină. Com[isă], cu giudecata Domnii Sal[e] lui Mihaî-Vod[ă] și cu ispisocă de la Domnii Sa, aă poprită toate moșiile lui Rugină pentru acia datoriia, și, cu moșiile lui Rugină, aă fostu poprită și moșiile Ruginoae aceste de mai susă pomenite. Iară, mai pe urmă, răspundîndu Sandulă neguțitoriulă pentru moșiile Ruginoae, că sintu mai de nainte vreme zălojite la dănsulă, și vădzîndu și răpoosatulă părintel[e] Calistru zapisulă Ruginoae la mîna Sandulă, s'aă tocmită cu Sandulă, ș'aă plătită Sfinția Sa și datoriia Ruginoae, acia 120 lei, ș'aă rămasă și moșiile Ruginoae la stăpînire Sfinții Sale

Iară acmă, înă Domnii noastră, sculăndu-să Mihaî zetă Predi Stolniculă, și răspundîndu la Divană că i să mai cade lui a întoarce banii episcopii Radauților, și să ție elă moșiile Ruginoae, fiindă elă mai aproape niamă Ruginoae, — adecă fâmeia lui iaste nepoată Ruginoae —, stătut-aă la giudecată cu cinstită părintel[e] și rugătoriulă nostru Sfinția Sa chiră Antonie Mitropolitulă, fiindă Sfinția Sa vechilulă Radauților, și arătăndu Sfinția Sa că, osibită de datoriia Sandulă č-aă plătită părintelei (*sic*) Calistru, acelă satu Broscăuți ari fi dată daniia de Ruginoae, cu zapisă, și la m[ă]nistire Sucevița, care moșii a Suceviții sintu iarăși înă sama Sfinții Sale, și acia daniia de acolă de la Moscu aă făcut-o Ruginoae ș'aă trimisă zapisulă aice, — de care lucru, cu giudecata Domnii Mele ș'a totă Sfatulă nostru, așia s'aă alesă: daniia Ruginoae înă sam[ă] și nu să ție, că, șiadzîndă ia într'altă țară, nu-î volnică și facă danii pe moșiile denă Moldova¹, și, dină vreme că și Mihaî zetă Predi aă priimită și întoarce elă acia 120 lei, datoriia Ruginoae, și să i să dă una dină moșiile Ruginoae, gium[ă]tate de satu de Vijniți, pentru acei bani, — Domnii Mea i-amă dată acia

¹ Interesantă afirmație de drept, care aici se întâlnește singura dată. — Pentru fuga lui Pavel Rugină la Ruși după înfrîngerea acestora la Stăni-lești, v. Neculce, p. 332.

moșia : plătind datoriia, să ția moșia, împreună și cu alte rude ce voru întoarce dinu bani. Iar satul Broscăuți, neavându alte pricină, cu driaptă cale s'au luat în sam[a] gospodă, fiind stăpina satului lipsită de aice dinu țară, împreună cu bărbatul ei, ducându-să cu Moscalii în țara loră, dinu vreme ce mai susă amă pomenit. Și, întru aceia, iarășu m'amă milostivit Domnia Mă și, dinu osibiti mila a noastră, amă datu și amă miluit cu acestu satu Broscăuți, cu morile ce sintu acolo, pre cinstit și credincos boiariul nostru dumnului Sandul Sturdze Velu Vist[eriu]¹, pentru a dumisale driaptă și cu credință slujbi ce au slujitu Domnii Mel[e] și țării cu dreptate. Și, fiind și giupiniasa dumisal[e] niamă cu Ruginoae, i-amă datu dumisale miluire acestu satu, ca să-i fia dumisale acel satu Broscăuți, cu morile de acolo, driaptă ocină și moșia și uric de miluire, cu totu hotarul și cu totu venitul, neclătit, nerușit, stătitoriu în veci. Așjdire și după a noastră viață și Domnia, în urma noastră, pre cine Dumn[e]dză va alege a fi Domnu într'astă țară a Moldovii, ori dinu fii noștri, sau într'altu niamă, poștimă ca să nu strice daniia și miluire noastră, precumă niș noi n'amă stricat daniile și miluirile altor răpoosați Domni č-au fostu mânt de noi, ce mai vartosă si aibi a da și a întări și a milui pentru a sa večnica pomenire, și nime altul si nu să amestece peste această carte a Domnii Mele.

U Iasă, vletu 7238 [1730], Martu 2.

Noi Grigorie Ghica Voevoda.

(Pecete octogonală mică, cu chinovar.)

Vasili Cămărașu
de izvoade.

[Pe V-o, de mîna lui Vasile :] Ispisocă de la Măria Sa Grigorie-Vod[ă] pe sată pe Broscăuți.

¹ Rudă de aproape a Domnului.

XVI.

Noi Grigorii Alecsandru Ghica Voevoda, bojiu milostiū gospodarū zemli moldavskoī.

Credinčosū boeriuluī nostru Gheorghii bivū Velū Sulgerū, vechilū stărostii de Cernăuți.

Îți facemū știre că aice ni-aū jăluitū Ilii Holbanū, mazilū otū Cernăuți, asupra lui Gligorașū Volcinschii, totū de acolo, arătându că, după alte multe giudecăți č-aū avutū la Divanū înū trecuți anī, l-aū totū rămasū pe Volcinschii, după cumū pe largu arată carte de giudecată și ispisocolū Domnii Sale Ioanū Theodorū Voevoda pentru moșie Stroești, și atunce, la Divanū, i s'aū luatū și scri[se]le lui Volcinschii de-a mână, aflându-lū Divanulū că înblă răū, și că pentru moșie Stroești giumătate de satū, după giudecățile č-aū avutū, ș'o stăpânește cu pace, darū pentru scrisorile ce i s'arū fi luatū, cu Divanū, acumū Volcenschii le arū fi cerându la Holbanū. Și l-aū trasū la giudecată și înainte dum., cerându scrisorile, și Holbanū arătându și cu giurământū înainte dum. că scrisorile nu sântū la dănsulū, și Holbanū cerându-și dresese, s'arū fi încredințatū cu giurământū înainte dum. că nu sântū scrisorile la elū. Și Volcenschii nu s'aū ținutū odihnitū, și, cerându-să la Divanū, li-amū datū mărturie, și li-amū pusū dzi să vie la Divanū de Sveti Dumitrii. Și Holbanū la dzi aū venitū ș'aū ședzutū 40 zile, și Volcinschii n'aū vinit. Care i s'aū cercetatū mărturie și de dum. Velū Logofătū, și s'aū cunoscutū că Volcenschii răū să acolișăște de dănsulū, și i s'aū datū și carte gospodū de apărare la mână și de stăpănitū moșie. Darū, pentru cheltuiala č-aū făcutū acumū dinū pricina lui Volcenschii, cerându-și dreptate, iată că-ți scriemū dum. să aduci față pe Gligorașū Volcenschii și să-ī [ieī] sama, și, ce s'a dovidi c'aū cheltuitū Holbanū acumū dinū pricina lui Volcenschii, pără la celū puținū să-ī plinești de la Volcenschii, și să-lū odihnești, mai multū să nu fie supărat de cătră Volcenschii,

dându-i și mărturie dum. ca să fii în pace de cătră Volcenschii. Și carte aăasta să stè la mâna lui Holbanu.

Aăasta scriemă.

Letu 1765, Oct. 30.

(Pecete mică octogonală, cu chinovar.)

Procițu Velu Logofătă.

XVII.

Pe lingă alte vînzări și cumpărări la Mogoșești, mai însemnăm :

Aceia din Suceava, 25 Iulie 7149 (1641), prin care «Toaderu Goianu și Pătrașco, fecorii lui Goianu și alu Magdăi, dănu Ținutulă Sočavei», dau partea lor, «dă pre ima noastră, dăsprea Magda» lui «Isacu căpitanulă dă Sănăhăvū», pentru 18 «lei bătuți». Marturi: «Coste dă Lucavățu și Mironu dă Carabciuvu (Carapciu) și Ghiorghie dă acolo și Zahariia dă Mogoșești și fecoru-seu Gligorie și Sava dă Iugești și Păntelei Barbovschi dă Becești și Vasilie dă Godești».

Aceia din 7153 (1644-5), prin care «Zahariia fecorulă Ștefei vătavului și cu fămeaia mea, cu Irina», vind moștenirea lui Ștefa, care avea act de la Ieremia Movilă, cu parte «denu stălpulă Măndrei» și cu moara lui Gavrilăș Vornicul «și giupăneasei dumisale Sărbăcăi», pentru 150 de «taleri de argintu». Marturi: «Isacu de Sănehău și Pănteleiū Barbovschii și Dumitru Barbovschii și Dumitru Lehacenschii și Vasilie Lehacenschii și Dumitrașco denu Zăstavna și Ionașco de Sănăhău și Lupulă Stroesculă și Vrabie denu Mamurinți și Păntea de acolo și Gavrilă croitorulă denu Iași și Chira denu Sučava».

Acela, din 3 Mart 7157 (1649), prin care «Vasălca, fata Măricuței, neapota lui Giamănu dănu Lucaviță», vind partea sa lui Gavrilăș fost Mare-Logofăt, pe 20 de lei. Marturi: «popa Văsiianu dănu Iucșeni și popa Toadearu dănu Hotini și Costea Vranceanulă și Nistoru dascalulă». Scrie «Ilie Droia».

Actul din Iași, 12 Decembre 7216 (1708), prin care Mihaî Racoviță întărește lui «Arsănie neputulă Gavli (?)» a treia parte din Mogoșești, cu cartea lui Vasile-Vodă.

XVIII.

În cearta răzășilor pentru partea lor din Mogoșești Grigore Alexandru Ghica iea această măsură la 1776 :

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, bojiu milostiu gospodaru zemli moldavscii.

Scriem Domnie Mea la boeriul nostru Dumitrașcu Potlogu Sulgeru. Iți facem știri că aicea la Divanul Domniei Mele s'a giudecatu Marie și cu Ionu Popăsculu pentru o parte dinu moșie Mogoșeștii otu Ținutul Cernăuțului, ce trage Ionu Popăsculu să è ; cari au fostu a socrului său Ionu Vladu. Care parti dinu Mogoșești, atât cu giudecata starostilui č-au fostu la Cernăuți, dum. Imbo Pah. și Ilii Heresculu, cătu și după giudecata Divanului Domniei Mele, au rămasu să o stăpăniască Marie și Andronicu, pentru părțile dinu Cincău č-au avutu Marie și Andronicu, cari li-au vândutu Ionu Vladu, socrulu acestui Ionu Popăsc[ulu], lui Ștefanu Tabără, Vornicu de Poartă, neavându nicio triabă. Însă Marie și Andronicu să stăpăniască parte dinu Mogoșești a lui Ionu Vladu numai păra cându Ionu Popăsculu le va întoarce părțile lor dinu Cincău, č-au vândutu socrulu său, Ionu Vladu ; și, cându le va întoarce Ionu Popăsculu părțile dinu Cincău, atunci să aibă Marie și Andronicu a-i întoarce lui Ionu Popăsculu parte dinu Mogoșești a socrului său, lui Ionu Vladu ; și de acolo innainte nu să voru mai amesteca Marie și Andronicu la parte dinu Mogoșești a lui Ionu Vladu. Cumu și pentru o moară ce are Toaderu Popăsculu inu Mogoșești, făcută pe parte lui Ionu Vladu, iarăși s'au hotărătu să aibă a da Toaderu Popăsc[ulu] câte doi lei pe anu bezmănu Marii și lui Andronicu, până cându le va întoarce Ionu Popăsc[ulu] părțile cele dreptu a lor dinu Cincău, și apoi Marie și Andronicu nu să voru mai amesteca a lua bezmănu pe moara această, ce va rămănè să s[ă] urmeze de cătră Toaderu Popăsculu precumu să va putè așeza cu acei a căroră va rămănè moșie pe care este făcută moara lui.

Dec, de vreme ce Ionu Popăsculu au rămasu ca să-și cauti

pricina cu fiçorii lui Tabără Vor[nic] de Poartă pentru părțile din Cincău ce i-au vândut lui Tabără Ionu Vladu, socrul acestuia, neavându niço triabă,— iată, scriem dumnitali să înștiințăm pe fiçorii lui Tabără ca să vii acolo la dumnata, și, fiindu fați și aceștie, să-î giudeci cu bună dreptati, și, precum le veî hotără pricina, să dai și mărturie la parte ce s'a cădea, ca, de nu s'orū odihni vre-o parte, ș'arū vrē să mai jăluiască, să avem știri. Iarū, cându fiçorii lui Tabără, aflându-să în Cordonu, nu vorū veni acolo ca să cauți pricina lorū, atunci Ionu Popăscul va merge la Cernăuți de-și va căuta pricina cu dănșii.

Ačasta scriem.

1776, Martie 18.

(Pecetea domnească, ovală, cu chinovar.)

Procițu Velu Logofătū.

S'au trecut la condica Divanului.

XIX.

O nouă hotărîre domnească intervine în anul următor :

Copie vidimata.

Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevodu, bojiu milostiiu gospodaru zemli moldavscii.

Cetindu-să anafurao ačasta și scoțându-să și la Divanu înainte Domnii Mele și și a totu Sfatulu nostru, atātu pi Marie, cātu și pi Ioanu Popăscu, ginire lui Ionu Vladu, Toaderu i Filepu Gora, și, după cercetare cu amăruntulu ce s'au făcutu aceștii pricinii di moșii, așe s'au aflatu : că dumnealorū veliții boeri cu cale și cu dreptate au giudicatū, daru Ionu Popăscu, ginire lui Ionu Vladu, totu neodihnidu-să, s'au rugatū de i s'au pusū sorocu până la Sfetei Ghiorghii, ca să mergă la Cernăuți să-și caute pricină cu fiçorii lui Tabora, și, di va putē scote părțale dinu Cincău a lui Andronicu și aceștie Marii, care leu vândut socrulu său Ionu Vladu, neavându triabă, să aibă a le dă Marii și

lui Andronecū înapoi, și elū să-și ei acē a trie parte dinū Mogoșăști ce aū fostū a socrului său Ionū Vladū ca stăpânire a sa. Decī Domnie Mē nu ne-mū grăbitū atunci a în-tării anaforao ačasta, ce, după cerire lui Ionū Popăscu, i s'aū pusū acestū sorocū, dāndu-i-să la mână și carte cătră Stolicu Dumitrașcu Potlogū pentru pricină ačasta. Și iatā sorocul aū trecutū, și Ionū Popăscu n'aū mai întorsu părțile dinū Cincăū Marii și lui Andronecū. Pentru acea Domnie Mē încă asemine hotărāmū și întārimū că, după giudicata dumilorsale veliilorū boeri, așe să sū urmeză deplinū cumū să aratā mai gīosū, și Andronecū și Marie, osăbitū de doi părți ce sântū a lorū, să aibă a țāne și pe ačasta a trie parte ce aū fostū a lui Ionū Vladū, până cāndū va rāscumpāra Ionū Popăscu părțile dinū Cincăū ce aū vāndutū socru-săū, și, rāscumpārāndu-le, și dāndu-le la mână lui Andronecū și a Marii, atunci va intra și Ionū Popăscu stăpānitorī înū Mogoșăști pe a trie parte a socrului său Ionū Vladū.

Întārimū și cu a noastră domniască pecete și iscālitura.

Grigorii Ghica Vv.

1777, Apr. 5.

Procit trete Logof.

Prē-Înnălțate Domne. Dinū luminatā poronca Mării Tale, amū luatū sama întā¹ Marie și Ionū Popăsculū, ginire lui Ionū Vladū din Cernăuți, i Toaderū Hilipū Gora, toate aceștie dinū Cernăuți, a cărorā pricină întru acestū chipū este. Adică Marie și Andronecū, nepoți dinū doi frați a lui Ionū Vladū, după multā giudicāți ce aū avutū la starostiī dinū Cernăuți întru acești anī, întru cē mai de pe urmă carte de giudicatā, ce iaste dinū veletū 1773, Iulie 8, c-aū aratatū Marie de la Pah[arniculū] Inbo și de la Ilie Heresculū, starostiī de Cernăuți, aratā cumū că Ionū Popăscu, ginire lui Ionū Vladū, unchiulū aceștiī Marii, trage ca să ia parte denū moșia Mogoșăști ce este înū Țānu[tu]lū Cernăuțuluī, de pe unū Ursulū, cu chipū cumū că acelū Ursulū

¹ Între.

arū fi datū o danie fimei lui, feti lui Ionū Vladū. Și arată starostiī cumū că di la acelū Ursulū nicio danie nu s'au aflatū și că, la câte giudicāți. au avutū acelū Ionū Popăsculū mai innainte, nimine di acē danie n'au pomenitū, și cu giudicatā starostiī ca să nu mai aibă a trage Ionū Popăsculū moșia dinū parte Ursului. Carile Ursulū, di cāndu (*sic*) elū totū unū neam cu Ionū Vladū, au rămasū parte lui la Ionū Vladū, adiverindu-să starostiī de la însuși Ionū Vladū bătrānulū cumū că satulū Mogoșăști imblă inu trii părți, dintre care părți una este călugăriască, iarū 2 părți au rămasū : una lui Ionū Vladū și alta Ursului. Și aceste 2 părți s'au făcutū totū una ; pe care intră trii frați, adică o parte Ionū Vladū, o parte Andronecū, nepotū de sora lui Ionū Vladū, și alū triile parte Marie, nepoată de sor[ă] lui Ionū Vladū. Și atātū acelū Ionū Popăsculū, cu acē danie ce zice că-i este datā de la Ursulū, cātū și unū Filepū Gora, ce este față, care și acesta imblă cu unū tārǎlogū de la unū Ilie Blenculū, că arū fi și elū neam și arū avē și elū a trie parte inū Mogoșăști, au rămasū de la giudicatā starostilorū, imbla rău și fără cale ; dovedindu-să aceste [pentru] Filepū Gora dintru anaforā a Divanului, după cumū arată starostiī cumū că arū fi fostū și vecinū, — care anaforā să aflā la mână Cāpt. Ionică Strișcă. Dăci, după carte starostilorū, așē s'au doveditū și așē au giudicatū : 2 părți dinū Mogoșăști să le stăpāniască Andronicū și cu Marie, nepoțiī lui Ionū Vladū, fiindū a lorū drepte, cumū și a trie parte dinū Mogoșăști, ce rămasesă driaptā a lui Ionū Vladū, și aceia încă o daū lui Andronecū și Marii pentru părțale dinū Cincăū, ce au fostū a lui Andronecū și Marii, și Ionū Vladū, neavāndu triabă cu acele părți dinū Cincăū, s'au sculatū și le'ū vāndutū unui Ștefanū Tabāra Vornicū de Portā.

Prē-Innalțate Domne. După cercetare noastră, amū aflatū giudicatā dumisale starostālorū de Cernăuți făcutā cu dreptate, și noi asemine amū giudicatū : adică o parte dinū Mogoșăști să s[ă] stăpāniască di Andronecū, alū doele parte să stăpāniască di Marie acastă ce este față, cumū și acē a trie parte denū Mogoșăști, iarăși, să s[ă] stăpāniască di

Andronecǔ și di Marie, pentru parte dinǔ Cincǎǔ ce aǔ vǎndutǔ Ionǔ Vladǔ, unchiulǔ lorǔ, pe care n'aǔ avutǔ triabǎ, pǎnǎ cǎndǔ va rǎscumpǎra Ionǔ Popǎsculǔ, ginirile lui Ionǔ Vladǔ, parte dinǔ Cincǎǔ ȇ-aǔ vǎndut-o socru-sǎǔ, și, rǎscumpǎrǎndu-o și dǎndu-o la mǎna lui Andronecǔ și a Marii, atunci va intra și elǔ stǎpǎnitorǔ în Mogoșǎști pe a trie parte a socrului sǎǔ. Iarǔ ȇe disǎvǎrșǎtǎ hotǎrǎre rǎmǎne dupǎ cumǔ a da ȳnnaltǎ ȳntǎlepȃune Mǎrii Tale.

- A ȳnnǎlțami Tale plecate slugǔ. 1777, Martie 12.

Vasǎle Razu Velǔ Logofǎtǔ, Dimitrachi Sturza Velǔ Vornicǔ, Costandinǔ Rusetǔ Velǔ Vornicǔ, Ioanǔ Canta Velǔ Vornicǔ, Costandinǔ Paladii Velǔ Spatarǔ, Iordachi Velǔ Clucerǔ.

S'aǔ trecutǔ la condica Divanului ȇe de anaforale, de:
Ionițǎ Pascalǔ, condicarǔ.

O hotǎrǎire definitivǎ fu luatǎ numǎi ȳn 1814.

XX.

ȳn 1721 avea proprietate la Mogoșești și Ileana Cantacuzino, vǎduva lui Iordachi :

† Io Mihaǔ Rǎcovițǎ Voevoda, bojiiǔ milostiiǔ gospodarǔ zemli moldavscǔi.

Scriemǔ Domnie Mea la creadinȃosǔ boiarinulǔ nostru dumnealui Dumitru Macrii bivǔ Velǔ Banǔ, starostele de Cernǎuțǔ. Facemǔ știre dumitali ȇǎ aicia ne aratǎ dumneaei Iliana, gȃupǎniasa rǎpoosatului Iordachi Cantacozino ȇ-aǔ fostu Stolnicǔ-Mare, niște zapise și drease de niște pǎrți de ocinǔ de la satǔ de la Mogoșǎști, ce iaste la Ținutulǔ Cernǎuțilorǔ, și, fiindǔ și iastǎ vreame tulburatǎ de cǎțiva anǔ, n'aǔ mai putut sǎ și lea aleagǎ dǎ spre alți rǎziași. De care lucru scriemǔ dumitali, viindu-ȃ cartea Domnii Meale, iarǎ dumneata sǎ te scoli și sǎ miargǔ singurǔ acolo la ȇa sǎliște și sǎ strǎngǔ oamini bunǔ, din susǔ și dinǔ gȃosǔ,

megiiși și răziași, căți s'orū afla, și, pe zapise și driase ce area dumneaei, să-î aleagî toate părțile câte arū fi avându, —macarū că dumneaei ni-aū arătatū unū izvodū de 7 zapise cumpăratură totū într'acelū satū, și zisă că s'aū răsăritū, nu le poate afla. Ce aciale să s[ă] lase, numai dumneata, pe cătū arū fi față, pe atăta să-î hotărăști dumneata, și, atuncia cândū li-arū afla, ș'a hotără și acialea. Și, așia pecumū vei hotără dumneta, să puî și pietrea, și să fac și mărturii dinū semne înū semne, să o dai la mănule dumisali, să o aducă aicia, ca să i să facă și de la Domnie Mea întăritură.

Aăsta scriemū.

U Iasū, ltū 7229 [1721], Iulie 13.

(Pecete rotundă, mare, cu chinovar.)

Ioanū Cantacuzino Velū Spat., netămplându-să Velū Logofătū.

[Pe V-o, nou:] Antohi Luță.

Încă în 1794 Matei Costachi, fratele Mitropolitului Veniamin, își avea partea de moșie, de la bunică, Ilinca Cantacuzino, — Cantacuzină fiind și mama Costăcheștilor:

Noi Mihailū Constandinū Suțu Voevoda, cu mila lui Dumnezeū Domnū țării Moldaviei.

Domnii Mele prinū jalobă ni-aū arătatū credincosū boerulū nostru dumnealui Matei Costache bivū Velū Pah[arnicū] cumū că moșie Mogoșăști de la Țănutulū Hertii arū fi a dumisali, cu scrisorī; pe carea moșie o trage de pe moașa dum[isal]i Băniasa Ilinca Cantacuzeni, și acumū de vre o cătăva vremi numita moșie s'arū fi stăpănindū de cătră alții, fără ničo dreptate. Pentru carea aū făcutū cererea d[umnea][uī] Pah. ca să aibă giudecată la Divanū cu acie.

Dreptū aceia, prin aciastă cartea a Domnii Mele să pune sorocū acelorū ce stăpănescū numita moșie Mogoșăști, ca la doizăci și cincī zile a acești curgătoarea lunī Fevruarū negreașitū să să afle la Divanū, cu scrisorī dovezi ce vorū fi avându, ca să răspundă la pricina arătată. Căci, neviindū

la soroculū ce li să pune, vorū fi aduși cu zapciū și vorū da și čobote.

Aciasta poroncimū.

1794, Fev. 6.

(Pecete ovală, cu chinovar:

«Io Mh. Cst. St. Vv. 1793».)

Pročtū Velū Logftū.

[Pe V-o:] Trecutū înū condică.

Prè-Înălțate și și multū milostivi Doamni,

După jaloba ce amū datū Înnălțămii Tali pentru moșie Mogoșăștii di la Țănutulū Hertăi, ce o tragū di pi moașă-mè Băneasă Ilinca Cantacuzăni, cu scrisori, și s'au făcutū carte gospodū cătră acei ce o stăpănescu, ca să vii la luminatū Divanulū Mării Tale să mă giudecū, și, după înștiințare, ce amū luatū, numita moșăe să stăpănești di cătră direxia Sfântului Ilie dinū Bucovina, și, fiindcă directuru^m să află aice înū Eși pentru o giudecată ce are pentru moșie Ibăneștii și Ștubeenii, mă rogū Înnălțămii Tale să fiū rânduitū să mă giudicū, ca să-mi iasă dreptate. Și mare pomană a fi Înnălțămii Tale.

A Înnălțămii Tale

p[r]è-plecată slugă:

Mateiū Costache Pah[arnicū].

Dum. Velū Vornicū za aprozi, să să cercetezi pricina aceasta de cătră dumnealorū veliții boeri. A. Donič Med[elnicerū].

'94, Fev. 26.

XXI.

Ca proprietari la Mogoșești, pe locul lui Caniuca, apare încă din 1718 familia Volcinschi, cum s'a văzut mai sus:

† Noi Mihai Răcoviță Voevoda, bojiiū milostiiū gospodarū zemli moldavskoī.

Scriemă Domniia Mea la boiariulă nostru dumnealū Lu-
pulū bivū Velū Vist[ierū], staroste de Cernăuți. Facemū
știre că aicia la Domniia Mea jălui Ghiorghită Brahă pe
Vasilie Volcenschie, zicândū Ghiorghită Brahă că, avândū
elū o parte de moșie, cari-i iaste de cumpărături de la
Peatria Caniuca, înū săliște înū Mogoșăști, pecumū vă-
dzumū și zapisulū de la Caniuca și carte de luatū de a
dziaci pe acia moșie de la Neculai-Vodî, iarū acmū dzise
Ghiorghită Brahă cumū să scoală Vasilie Volcenschie și va
să-lū scoată dinū moșie afarî. Decî să-i chemî dumneata față
și s[ă] le iaă sama foarte cu dreptate, și, de va avia Vol-
censchie nescare zapise scriindu pe acia parte de moșie,
elū va ținia moșie, iarū, de nu va avia zapise ca cealia,
va lipsi dinū moșie și-și va ținea Ghiorghită Brahă moșie,
pe zapisulū lui de cumpăratură. Și, pecumū arū fi mai cu
dreptulū, așea să-i așădzî dumneta acolo. Iarū, neputându-să
așădza, și s'arū trage aici la Divanū, să li daă dzi să vie de
față, și cu o mărturie, pe poviaste lorū, viindū aicia la Di-
vanū, să avămū știre.

U Iasū, lt. 7225 [1717], Iulie 24.

(Pecete mare, rotundă, cu chinovar.)

Velū Logftū uclū.

Toaderū Orheianulū.

[Pe V-o:] Moguș[e]ști.

Iordachi Cantacuzino, care moștenise Mogoșești de
la omonimul cē o adăugise la întinsele lui moși, dă-
duse această moșie de zestre lui Vasile Costachi. Acesta
o făcu danie mănăstirii Horecea din marginea Cer-
năuților. La 1778 egumenul se plînge că vecinii s'au
așezat la Mogoșești, și Domnul iea o hotărîre:

Noî Constandinū Dimitrie Muruzū Voevoda, bojiū mi-
lostiiū gospodaru zemli moldavscōi.

Să face știre cu această carte a Domnii Meale că la ve-
letū 1777, înū vreme Domnii răposatului Grigorie Alexan-
dru Ghica Voevoda, dăndū jalobă atunce rugătoriulū nostru

Artimonu, igumenul mănăstirii Horecii de la Țănutul Cernăuțului, pentru satul Mogoșești, totu de la acel Țănutu, carele iaste datu danie mănăstirii de la raposatul Banul Vasilie Costache, cu scrisoare dinu letu 7269 [1761], Mai 28; ce l-au avutu și Banul Vasilie Costache de zestre de la socrul său, Spat. Iordache Cantacozin Pășcanu, cu toate scrisorile ceale vechi; și, pentru că moșia ačasta de la o samă de vreme să afla împresurată de alții, cerșind numitul igum[enul] dreptate, s'au fostu rânduitu, cu carte gospodul, la Stol[nicul] Dumitrașcu Potlogu, ca s[ă] facă cercetare moșii aceștie, atâtu după scrisorile măn[ă]stirii, câtu și a celor de spre cari să afla moșia împresurată. Care numitu boeri, după cercetare č-au făcutu prinu mărturiia sa, au înștiințatu că la satu la Mogoșești pe alți răzeși n'au găsitu, fără numai pe o Marie Sorocenița, ce să află inu Cordonu, și pe unu Andronecu. Pe care numita femeae, prinu știre dregătoriului de la Cernăuțu, arată Stol. Potlogu că au adus-o de față innainte sa, să răspundă cu ce stăpânește inu satul Mogoșești. Și la dănsa alte scrisori vechi nu s'au găsitu, fără numai o carte de giudecată de la dum. Banul Gheorghie Sturze, dinu vreme č-au fostu statu la Cernăuți, č-au avutu ia giudecată cu niamurile ei; de care giudecată igumenul de Horecia nicu știre n'au avutu, nici au fostu față. Și, după cumu au datu samă Sorocenița, i-au cursu giudecata, și, cu acea carte de giudecată viindul la Eșu cu niamurile ei, i s'au întăritu giudecata și cu anafora, intru care s'au fostu hotărātu dinu satul Mogoșești doo părți să ție Sorocenița cu Andronicu și a trie parte numai să ție mănăstirea Horecia, și cumu că cu acē giudecată s'au întunecatu dreptate măn[ă]stirii, fiindcă scrisorile măn[ă]stirii mai totu satul încheae. Și Sorocenița, văzindul că scrisorile măn[ă]stirii sintu bune, altă pricină n'au mai pusă, ce numai au zisă că are și ia scrisori vechi, și, ca să prelungiască giudecata, ș'au pusă vadea că va veni cu scrisorile, și la vadea n'au venit. Și, așu, ia fiindu inu Cordonu, pe dănsa la giudecată n'au putut-o aduce, și igum[enul] încă n'au putut să între la

stăpânire moşii, fiindu la mână ei anaforă întărită de răposatul Domnu.

După aceasta, în multe rânduri acea Soroceniţă, fiindu cerşută la giudecată de numitul igumenū, şi ia totu pricinuindū ca să nu iasă la giudecată, au făcutū vechilū dinū parte ei pe unū Ionū Popăsculū şi pe Toaderū, fecorū lui Ionū Popăsculū, dinū Mogoşeşti, însuşi pe acei de la cari luase ia acele dooi părţi dinū moşie Mogoşeşti cu giudecata Banului Gheorghie Sturze şi cu anafora de susupomenită. Cari numiţi oameni, în anulū acesta, la trecuta luna lui Februarie, împreună cu vechilulū igumenului de Horece, dicheulū Theofilactū, viindū aice de au stătitū de faţă la Divanū înainte dumilorsale veliţilor boeri şi arătându ei la giudecată cumū că acele dooi părţi dinū moşia Mogoşeşti arū fi a lorū drepte băstine părinţeşti, dinū scrisori č-au arătatū ei n'au eşitū niciunū adevărū, nici s'au cunoscutū să aibă vre o dreptate. Iară dinū scrisorile măn[ă]stirii s'au aflatū că puţinū nu să cuprinde totū satulū; care şi asupra acei rămăşiţe de locū au arătatū vechilulū măn[ă]stirii alte zapise, care răspundū pe părţi câtū să vorū alege. Şi această numai au datū pricină de n'au făcutū giudecata curmare, ce s'au rânduitū cu carte Domnii Meale iarăşi la Stol. Potlogū şi la ispravniculū de Cernăuţi ca să cerceteze să afle cu dovadă înū căfi bătrâni au imblatū totū satulū acesta şi, pe urmă, după scrisorile măn[ă]stirii, pe câtă parte vorū cuprinde, să o aliagă şi să o hotărască, şi, de va mai rămâne locū necuprinsu înū scrisorile măn[ă]stirii, cine va scoate pe urmă dovadă asupra acelu locū, acela să-lū stăpâniască.

Acumū darū, de iznoavă viindū aice şi o parte şi alta, şi iarăşi eşindū înainte dumnealorū veliţilor boeri la Divanū, după această de acumū mai de pe urmă şi cu amăruntulū cercetare ce s'au făcutū, dreptate măn[ă]stirii Horecii s'au luminatū şi pe oamenii aceştie s'au doveditū că au fostū acolişitori.

Întăi, dinū mărturiia Stol. Potlogū şi a Pit. Costache ispravniculū de Cernăuţi, dinū 29 a trecutei luni lui Iunie,

care arată că oamenii aceştie nicîo dovadă, cu scrisori sau cu marturi, la zisele lor, nu s'au aflat, fără numai zise din gură. Iar, după scrisorile măn[ă]stirii, făcându-să satul înu trii părţi, adică 60 jiribii, s'au cuprinsu 51 polu jirebii şi au rămasu 8 polu jirebii deosebitu asupra altor 5 zapise ce scriu vânzare pe părţi dinu Mogoşeşti, cătu s'arū alege. Precum şi asupra răspunsului acestorū oameni, pentru stăpănire veche, arată numiţi boeri că, întrebându pe toţi megieşii, au eşitu numai unu Ilie Holbanu, mazilu, şi au zisu că de 40 ani i-arū [fi] apucat pe aceştie stăpănindu înu Mogoşeşti, care numai la mărturie unu om nu poate să stē nicîo giudecată.

Alu doile, că aice la Divanū, întrebaţi fiindu ei de mai au niscă dovezi sau marturi, au mai scosū înaintē dum[neal]i Velu Logftu marturū dinu parte lor pe unu Ionu Brahă, mazilu, de la Cernăuţi, pre carele întrebându-lu dum. Velu Logftu înu ce chipu ştie pricina acestii moşii, şi de cine ştie că s'au stăpănitū, elū întâi au arătatū că pe aceşte şi pe părinţi lor i-au apucatū stăpănindu şi dejmuindu. Iar, la urmă, zicându-i dum. Velu Logftu de poate elū să încredinţeze cu giurământū de ştie că au stăpănitū aceştie şi părinţi lor, cu stăpănire întriagă şi nesmintită, şi cumū că arū fi driaptă a lor acea parte ce o cuprinsese ei, numitul Ionu Brahă n'au priimitū să ia giurământu şi au întorsu cuvântulū într'altū chipu, zicându cumū că ştie că această moşia să stăpăniia într'o vreme şi de Păşcanulū, însă mai de multe ori să afla pustie şi necăutată de spre Păşcanulū, şi oamenii aceştie, cumū şi părinţi lor, fiindcă să afla acolo aproape megiaşi, cându ei vedē că de spre Păşcanulū nu să caută moşia, atunce găsiē şi ei vreme de să întindē cu stăpănire şi c-o putē apuca de pe moşia. Iarū că arū fi avutū ei vr'o dreptate asupra moşiei, au zisu că nu ştie. Şi la această mărturie a lui Brahă înaintē dum[isal]i Velu Logftu s'au întâmplatū faţă Irimie, igumenulū de Dancu, şi dum. Iordache Velu Clucerū.

Alu triile, că, după mărturie lui Brahă, mai întrebându-i dum. Velu Logftu ce mai au mai multū a răspunde, ei au

rămasă fără de răspunsu. Apoi singuri, pe urmă, au arătat adevărul înaintea dum[isal]i Velu Logftu, cum că ei alte dovezi nu mai au, niște moșie în Mogoșești nu au, ce cu strâmbătate s'au acolită până acum de moșia măn[ă]stirii, cum pre largu arată și scrisoare loră ce-au dată la mână igumenului măn[ă]stirii Horecei, care iaste încredințată și cu iscăliturile a dum[isal]i Velu Logftu și a dum[isal]i Ioniță Cant. Velu Vor[nicu] și alții cine s'au mai întâmplat. Și, la urmă, au căzut ei cu rugămintă către dicheul mănăstirii pentru o morișcă ce-au fost făc-o ei în părăul Mogoștilor, fiind făc-o cu a loră ostenială, să li-o lasă lor, să le fie pentru hrana caselor lor, să nu o dea la alții streini, iară adetiul morii din an în an să-l dea ei la măn[ă]stire, tocma ca și unii din streini.

Osebită că, și pentru ce pricină s'au îndemnat ei de au trasă giudecată cu măn[ă]stire Horece, au arătat zicând cum că acea Soroceniță care de la dănsii luase acele 2 părți de moșie din Mogoșești cu giudecata Banului Gheorghie Sturze pentru o parte a ei de moșia ce-au avut în Cincov și aceștie i-au fost vândut-o, cum că ei de atunci au știut că nu li să ia driaptă moșia loră, căci moșie era a măn[ă]stirii, iară nu a loră, și, pentru că-i lipsise pe dănsii Sorocenița din stăpânire Mogoștilor, nu avă ei nicio părere de rău. Acum, după ce Sorocenița s'au strămtorit de către măn[ă]stire, văzind ia că scrisorile măn[ă]stirii sânt bune și numai cu anafora aceea ce avă ia nu pute să stă în potrivă scrisorilor măn[ă]stirii, i-au făcut pe dănsii vechii, să stă la giudecată cu igumenul, făgăduindu-le că, de voră isprăvi ca să ia moșie, îi va priimi să stăpâniască cu dansa frățeste, atât pe parte ei, cât și pe parte celui Andronicu, fiind mortu. Și, așa, cu acest chip, s'au sculat ei de au trasă giudecată cu măn[ă]stire, după îndemnul și făgăduiala Soroceniței. Și, după această mărturie a loră, au căzut și Sorocenița din toată dreptate ei, și carte de giudecată de la Banul Gheorghie Sturze, cum și anafora ce-au fost la mână ei, au rămasă fără lucrare, și,

oricând și la a cui mână s'arū ivi vre odată, înū samă să nu să ție.

Deci darū, văzindū Domniia Mea cumū că toate umbletele acestorū oameni dintru începutū aū fostū cu vicleșugū păn' acumū ă-aū venitū însuși ei la adevărū, după dreptate măn[ă]stirii Horecei ce s'aū luminatū acumū,— pentru aceae iată darū, prinū carte aăasta a Domnii Meale, dămū și întărimū sfintei măn[ă]stiri Horecei pe numita moșie Mogosești, să aibă a o stăpăni după scrisorile ce are și după drepte hotarāle ei, cu totū venitulū dinū totū loculū, ca pe a sa driaptă ocină, înū veci, cu pace și fără nicio supărare, și cartea aăasta a Domnii Meale să-i fie întăritură satornică și neclintită nici odinioară, întru care s'aū pusū a noastră domniască iscălitură și pecete. 1778, Iulie 14.

Io Costandinū Dimitrie Voevodū.

(Pecete rotundă, cu chinovar.)

Proctū Velū Logftū.

S'aū trecutū la condica Divanului
de Ionițe condicarū.

XXII.

Încă de la 6 Octombre 7262 [1753] Gligoraș Volcinschie se judecă la Domnie cu «Ilie Holbanū mazilū de la Ținutul Cernăului». Fiecare avea cite jumătate din satul Stroiești, «pe apa Prutului». «Care moșie», zicea Holban, «este și hotărâtă prinū mijlocū înū doi, de moșii lorū». Se plîngea același că vecinul îi «întră înū parte». Domnul, Mateiū Ghica, poruncește să fie sorocit Volcinschie «cu scrisori și hotarnica veche»: altfel, «i s'a trimete unū gospodu și-lū va aduce cu cibote».

Peste citeva lunī, Volcinschie, simțindu-se împresurat de răzășii de la Lehăcenī, se plînge Domnului, care dă această delegație:

† Io Mateiū Ghica Voevoda, bojiū milostiiū gospodarū zemli moldavscōi.

Scriemū Domnie Mē la cinstitū părintele și rugătoriulū nostru chirio chirū Dosofteiū, episcopulū de Rădăuți, i la

credinçosu boeriulū Domnii Mele Ghiorghii bivū Velū Armașū, starostele de Cernăuțū, sǎn[ă]tate. Vă facemū Domnii Mē înū știre că aice ni-aū datū jalobă Gligorașū Volcinschii, mazilū de acolo, de la acelu Țănutū alū Cernăuțilorū, asupra unū Ilie Holbanū, totū de acolo, zicāndū că, avāndū elū gium[ă]tate de satu de Stroești, parte de susū, ce esti pe apa Prutuluī, într'acelu Țănutu a Cernăuțuluī, care moșii se hotărăște dinū susū cu Lehăcenii și pe dinū giosū cu Noosălița, ce esti de raeoa Hotin[u]luī, pe care moșii aū arātatu Gligorașū Volcinschi și o hotarnică vechi. dinū veltū 7177 [1669], Av[gustū] 23, după cumū dove[de]ște și ispisoculū ce ari la mǎn[ă] pe acē hotarnică de la răposatulū Ilieșū Alexandru-Vod[ă], ce scrii că aū hotărātū acē gium[ă]tate de satu de Stroești, parte de susū, unū Pătrașcu Comisū, ce aū fostū Logftū, și acmū are mare înpresurari pe dinū susū, de cătră rezeșii de Lehăcenī, și pe dinū giosū, de cătră Ilie Holbanū, și, dāndū elū jalobă la Domnie Sa Costantinū-Vodă Răcoviță, i s'aū datū carte gospodū la Vasilachi Crupenschi, ce aū fostū staroste la Cernăuțū, și la Stroescu Comisū și la Manole Căp[i]t[anū], ca să meargă și să îndrepteze hotarāle acestui gium[ă]tate de satu ce s'aū zisū mai susū, după hotarnica cē vechi, după cumū aū stăpānitū moșii și pārințāi lorū. Și, mergāndū să caute hotarāle satuluī, i-aū făcutū mari strāmbātate, dizgropāndū unū hotarū ce esti scrisū întâiū înū hotarnică, care ărată că caută dreptū la Prutū, și aū sucit-o di o palmă și dooi degite înū susū, înū hotarulū lui, mutānd-o și de o șcheopă înainte; care i-aū cuprinsu locul pǎn' aproapi de casa lui, și aū mai pusū și alte dooi petri hotarū. Și, mai dāndū elū jalobă, pentru strāmbātate ce i s'aū făcutū, iară la Domnie Sa Costantinū-Vod[ă] Racoviță, i s'aū fostū datū altă carte la dum. Jit. Ionū Iamandi ca să meargă să cerceteze și să îndrepteze hotarāle aciī moșii, și, neputāndū mergi la acē vrem[e], aū rămasū totū înpresuratu. Și, mai venindū de iznoavă, aū mai datū jalobă și Domnii Mele, și iarū i s'aū datū carte Domnii Mele la Jăt. Ionū Iamandi, scriindū nu-mai să meargă să-i îndrepteze hotarāle, și dinū susū și dinū

gîos, acei moşii. Şi, mergîndu, n'au stătut să-lu îndrepteze, ce mai vîrtosă au întărită mărturie lui Crupenschi. De care să plîngi de mare strîmbătate şi înpresurari ce i-au făcutu, luîndu-i şi cheltuială trei galbeni ungureşti, cerşîndu dreptate de la Domniia Mă, într'acista chipu: zicîndu că esti unu Cîomărtanu călugăr şi unu Neculaiu Holbanu, carei zise că aceştia au stăpănită acă moşii 40 şi mai bini de ani şi ştiu (to)toate hotărăle acelu satu, şi dinu susu şi dinu gîos, şi, de voru giura aceştia cumă că-i bună acă hotărătura, şi dinu susu şi din gîos, elu încă să va priimi şi va fi odihnită după giurămîntulu lor.

Pentru care iată că scriem Sfinţai Tale, luîndu carte Domnii Mele, să vă adunaţi la unu locu cu starostele şi să trimiteţi să aducă pe Ilie Holbanu, şi pe rezeşii de Lehăcenî, şi pe acelu Cîomărtanu călugărul, şi pe Neculaiu Holbanu, şi, aşe, fiindu cu toţai de faţă, să le luaţi sama foarte cu amăruntulu şi cu bun[ă] dreptate pe scrisori cine ce va arăta, şi pe mărturiu a oamenî bunî, de credinţă, care voru fi ştiîndu dinu vechiu cumă au înblatu hotărăle acelu satu, dăndu-le întăiu blăstămulu Sfinţai Tale, căroa voru şti adevărul şi nu voru mărturisă. Şi, de să voru îndrepta hotărăle satulu după cumă au înblatu mai d'inainte şi au avut strîmbătate de spre acelu Ilie Holbanu, cumă şi de rezeşii de Lehăcenî, atunci să-i apucaţi şi să-i pliniţi toată cheltuiala cătă să va dovedi că au cheltuit Gligoraşu Volcenschi; iară, [ne]putăndu-să îndrepta nici într'unu chipu dinu scrisori sau dinu mărturiu, atunci să rînduiţi pe aceşti de mai susu arătaţi cari îi ceri elu giurătorî, să giure, şi după giurămîntulu lor va rămîne şi jăluitoriulu acesta de a stăpăni, şi, după cumă să va alege giudecata, după dreptate şi după hotărare să daţi şi carte de giudecată. Iară, neodihnindu-să vre o parte după giudecata şi aşezare ce veţi face, să le daţi zi de sorocu, şi să vii de faţă la Divanu.

Ačasta scriem.

Ltă 7263 [1765], Maiu 20.

(Pecete mare, rotundă, cu chinovar: «Io Matei Ghica Voevod, bojiei milostiiu gospodar ū zemli moldavscoi, 1753».)

Velu Logftă.

Procesul cu Holban urmă însă, și Volcinschie pierdea. El, îndărătnicindu-se a face plingeri, Ioan-Vodă Callimachi găsi cu cale a-i aplica o pedeapsă puțin obișnuită: „*surgunirea la casa lui*“.

† Noi Ioanū Theodorū Voevoda, bojiu milostiiu gospodarū zemli moldavscōi.

Credinçosū boeriulū Domnii Meli dum[neata] Enăcachi bivū Velū Pah[arnicū], staroste de Cernăuți, îți facemū știrea pentru multă pă ră și giudecată č-au avutū Ilie Holbanū, mazilū, și cu Gligorașcu Volcinschii de acolō, pentru pricina moșii Stroești otū Cernăuți, cari, după toati giudecățile, s'aū fostū totū datū rămasū pi Gligorașcu Volcinschii, și, neodihnindu-să cu atâte giudecăți, zicându că ari oareacari strămbătați, s'aū cercetatū dintru 'ntăiū înaintea Domnii Meli și a totū Sfatulū nostru toată pricina ace moșii și, aflându-să că n'ari nicio dreptate la jaloba lui, s'aū datū rămasū dinū toată giudecata, poroncindū de s'aū și surgunitū la casa lui. Ci darū iată că-ți scriemū, ci s'a dovedi cu dreptati cheltuiala lui Ilii Holbanu și ciubotile č-au datū omulū gospodū, să îplinești de la Gligorașcu Volcinschii, orū cu ce'i găsi la casa lui, și să-lū odihnești cu dreptate acolo. Într'altū chipū să nu fi, — că așe este poronca Domnii Meli.

7268 [1760], Iul. 1.

(Pecetea octogonală, cu chinovar.)

Procițū Velū Logftū.

Volcinschie aștepta numai împrejurări nouă pentru a începe iarăși cu pîrile. Crezu că va fi ascultat mai bine de către Grigore Alexandru-Vodă Ghica, a căru dreptate era vestită. Se plinse înaintea lui că vecinul i-a «sucit o pîiatră hotarū».

Ghica nu fu însă mai răbdător decît înaintașul său Ioan Callimachi. El hotări ca, adevărindu-se această «sucire», vinovatul să capete «100 de bețe»; dar, în casul contrar, și bețele și cheltuiala să cadă asupra lui Volcinschie, care s'ar fi «acolisit rău» de vechiul său protivnic:

† Noi Grigorie Alexandru Ghica Voevoda, bojiu milostii gospodaru zemli moldavscii.

Credincosul boierul Domnii Meli, dum. Ghiorghe bivul Velu Sulgeru, starosti de Cernaui, i boierii nostri Stefanu Tabara Vor[nicu] de Poarta, i Capitu. Ioni Beldimanu, i Capitu. Dumitrascu Potlogu, va facem stirea ca Domnii Meli au jaluitu Ili Holbanu, mazilu, de acolo, de la Cernaui, asupra lui Grigorasu Volcenschii, iarasi de acolo, pentru mosiia Stroeisti de la Tinutul Cernautilui, pentru ca, zicandu Grigorasu Volcenschii cum ca Ili Holbanu aru fi sucitu o piatra hotaru dinu mijloculu mosii ce esti di spre Prutu, si, cu ace piatra e-aru fi sucit-o Ili Holbanu, aru fi luindu Holbanu catava mosiia dinu parte lui Volcenschii, si, avandu ei giudecati mai innainte la Divanu si la alti Domni, totu pe Volcenschii l-au datu ramasu. Cari si asta iarna, la luna lui Fev[ruarie], au fostu datu jalba si Domnii Meli Volcenschii, totu pentru acasta pricina, si, oranduindu-i Domnie Me la dum. velisti boieri, dum. boierii de aice nu li-au pututu hotara giudecata, si, cu carte Domnii Meli, i-amu trimisu acolo la dum. starosti, ca sa oranduesiti dum. 3, 4 mazili, oameni de credinta, cu frica lui Dumnedza, sa marga acolo, si alti scrisori sa nu cauti, far' de catu numai suretulu di pe ispisoculu lui Ilesu Alexandru-Voda, intaiu acela sa-lu cauti, cac acolo arata toati semnele mosii, carile cata parte are, si care piatra inu ce locu esti, si incotro cautu, si dupa acelu ispisocu sa urmezi, si, dovedindu-sa ca aru fi ace piatra sucita, sa pu pe Holbanu sa-i dai 100 de bețe, si sa de si cheltuiala lui Volcenschii e-au cheltuitu; iar, nefindu piatra sucita si s-aru fi acolisindu Volcenschii rau de Holbanu, sa pu pe Volcenschii si sa-i dai 100 bețe, si sa de si toata cheltuiala lui Holbanu, ce s'a dovedi c'au cheltuitu, cumu li scriia si zapisale, pentru ca sa sa parasasca de a mai jalui rau si far' de cale, sa ia sfarsitu pricina, — si nici pana acumu n'au luat curmare.

Pentru aceia, iata ca acumu va scriemu, vazindu carte Domnii Meli, negresitu sa mergi acolo la starea loculu mosii, la acelu hotaru, sa faceti cercetare cu amaruntulu,

în înfrica lui Dumnedzău, cu dreptate, și care parte s'a dovedi c'au înblatū rău și fără cale, dum[neata], staroste, vii urmă după cum arată mai sus și după zapisăle lor; și în scurtu să avem știrea cum au lăuat sfârșitu această pricină, iar să nu mai fīa altă lungirea.

Aăasta scriemu.

1765, Sept. 19.

(Pecete octogonală, mică, cu chinovar, din 1764.)

Procițu Velu Logfū.

XXIII.

Stăpînirea călugărilor nu fu îndelungată. La 1798, 20 Mart, stăpîn era, cum am văzut, la Mogoșești, cuprinși de la 1775 în Ținutul Herței, Matei Costachi Păharnic, care, «avându trebuiță de bani», scotea moșia «la sultan-mezat în vânzare de istovū, prin țidulă domniască», «satul întreg, cu lăcuință de oameni și cu mori», în lungime de 1.700 stinjen domnești și lățime de 1227». După strigare de cinci luni ce s'au strigatū, atăt pe toate ulițele orașului Eșir, cătū și în Divanul domnescū, «se face hareciū în Divan asupra» biv Vel Clucerului Ștefan Holban, care oferise 14.050 de lei (10 August). Cartea domnească se dă la 25 Octombre, și ea constată și vânzarea, în aceleași condiții, pentru aceleași «neconținute supărări de spre creditori», a Vascăuților din Ținutul Soroca.

Peste vre-o zece ani niște răzeși bucovineni cer însă moșia :

De la Divanul Cneji Moldāvii,
cătră cinst. dumnealui Cluceru Ștefanu Holbanu.

Pentru moșia Mogoșăștii de la Ținutul Herței, cari ai cumpărat-o dum. de la răpoosatul Post. Matei Costachi, asupra cării moșii încă de la anu 1805 au pornit aice jabolă doi lăcuiitori din Bucovina, anumi Ianachi Istrățuță și Gheorghii Părnagū, cu arătare că numita moșie, fiind driaptă a lor cu scrisori, cu nedreptati s'arū fi vândutū de cătră răpoosatul boeriū și, fiind trebuiță a să încredința giudecata din scrisorile ce ți s'au datū de cătră vânzătorii, de au fostū moșia driaptă a sa, sau ba, atunce

după aceli d'intăi jalobi a numiților sudiți s'aũ scrisũ carte Departamentului Pricinilorũ Streine cãtrã ispravnici Herji ca sã trimatã aice cõpii încredințate de pe toate scrisorile ce vei fi avându luate de la rãposatulũ Post. Matei asupra moșii aceștia. După care, făcându-sã urmare, s'aũ trimisũ la Departamentũ câteva cõpii; cãrora făcându-li sã acumũ cercetare, s'aũ văzutũ cã sintũ arãtãtoare numai de pe niște scrisorĩ noã, urmãtoare dinũ Domnie rãpousatului Domnu Mihaĩ Suțulũ Voivodũ și încoace, iarã de pe alte scrisorĩ, vechĩ, nicĩo cõpii nu s'aũ văzutũ. Dinũ cari aceste scrisorĩ giudecata nu s'aũ pututũ încredința desãvãrșitũ cumũ cã numita moșii arũ fi fostũ driaptã a rãposatului boeriũ, și, fiindcã, atâtũ dinũ zapisulũ sãũ ce ți l-aũ datũ de vânzare, aratã cã, împreunã cu scrisorile noã, țarũ fi datũ și scrisorĩ vechĩ, cumũ și dumnealui Vorniculũ Șarbanũ Negelũ aratã cã trebui sã fii scrisorĩ vechĩ date de cãtrã rãpousatulũ fratele dumisali, avându moșia acãsta de baștinã,— spre descoperire adevãrului, ți s'aũ trimisũ carte de blãstãmũ ca sã arãți toati scrisorile. Și ți sã scrii sã mergi la isprãvnicie Ținutului, unde vei fi chematũ, după osãbitã carte ce li s'aũ scrisũ, și, acolo, ascultându carte de blãstãmũ, sã arãți toate scrisorile, vechĩ și noã, ce vei fi avându asupra moșii aceștia. De pe care scoțându-sã asãmine cõpii, sã s[ã] trimatã aice, ca, prinũ cercetare giudecãții, sã s[ã] facã punere la cale după dreptate, fãrã a sã asupri vre o parte.

1809, Ghenari 17.

Bașu Logft., Iordachi Roset Vist., Sturza Vornic, ... Post.

[Pe V-o:] De la Divanulũ Cnejii Moldovvei cãtrã cinst. dumnealui Clucerũ Ștefanũ Holbanũ.

XXIV.

O danie a lui Constantin Neniul.

Ca soț al Agnesei Kálnoky, ca epitrop al fiului ei, din care se trag represintanții mai noi, așa de cunos-

cuți, ai acestei familii ¹, e cunoscut boierul Constantin Neniul. El se înfățișează în actul ce urmează ca proprietar la Preutești din județul Dorohoiu:

Costandinu Costinu Neniulă bivă Velu Pah[arnică] înștiințazu cu această adeavărată scrisoare a mē la mână dumisale nepoatei mele Saftii, fiicei surorii mele Ancuții, că, neavându eu fii dinu trupul mieu, m'amă înduratu și amă datu danie giământate de satu de Preutești, ce sântu la Ținutul Neamțului, pe apa Moldovii, nepoatei mele Saftii, cu vecini și cu totu vinitul dinu totu locul. Care acestu sat de mai susu numitu imi este și mie de la părinții miei, ce mi s'au vinitu inu parte mē. Deci, dupe cumu celoralalți nepoți amă făcutu parte dinu moșai, amă făcutu și nepoatei Saftii parte această giământate de satu de Preutești; iară pe giământate de satu de Preutești amă vândut-o iară dumisale nepoatei Saftii, dreptu (*loc alb*) lei, cu vecini cu totu, ca să-i fie dumisale și cuconilor dumi-sale moșae stătătoare inu veci.

Și, pentru credința, amă iscălitu mai gîosă.

Vleatū 7251 [1743],

Mai 12.

Costandinu Costinu Neniulă bivă Velu Pah., vânzătoriu.

(Pecete cu o treflă și C. N., litere latine.)

Vasile Buhăescu Velu Pit., mart[orū].

Ștetanū otū Vist[ierie].

[Pe V-o:] Zapisulū de la dumnealū Pah. Costinū pe satulū Preutești.

¹ *Istoria literaturii romine în secolul al VXIII-lea*, Tabla, pp. 49-50.

XX.

SCRISORI MOLDOVENEȘTI PARTICULARE
DIN VEACURILE AL XVIII-LEA ȘI AL XIX-LEA

SCRISORI MOLDOVENEȘTI PARTICULARE DIN VEACURILE AL XVIII-LEA ȘI AL XIX-LEA

I.

Cinstite, prè-iubite și dinū totū sufletulū dorite părinte, dumnata nenu, cu căzută plecăcune închinându-mă, sărutū cinstită măna dumitale.

Cu căzuta scrisore mè cătră dumna[ta] nu este di alta, fără dicătū întâi cercetezū pentru bună și fericită sănătate dumiilorvoastre: aflândū că să află întregă, bucurându-mă, să daū laude pre atotūputerniculū milostivulū Dumnezeū; dintru a cărue milă și darū și pentru mine luandū ostenelă a întreba, viți ști că, di[nū] mila Sfinții Sale, mă aflu sănătosū. Alū doile, vii ști că, văzândū vremile într'acesta chipū asupra ostilorū, di s'aū datū Sučava și Cernăuții prè-puternicii Împărății Nemțulu[i], socotindu-mă că înū altū chipū nu să putē ca să vă slujescū, după datori[a] fiască, m'am socotitū, prinū mijlocire boerilorū și a prietinelorū, di amū luatū carte di la prè-înnă[1]țatulū Elciū¹ dinū Țarigradū cătră prè-înnălțații ghenarari cari săntū orânduīi stăpănitori locurilorū, la cari înū carte scrii să avemū milă, căutare de spre căpeteniile lorū, pentru hatărulū Elciului (*șters*). Afară dintru ačasta, neno, vii ști că prè-înnălțatulū Elciū, pentru hatărulū stăpănu-meū, afară dinū carte ačasta aū scrisū și înnuntru la Beci: anume Ilie Holbanū, mazilū dinū Ținutulū Cernăuțului, dinū satulū Buda, cu alte moși

¹ Ambasador : Thugut, ministru austriac la Constantinopol.

și chivirnisele, să aibă căutare; la aceasta este ca să le vii și poroncă ghinaralului, di la Beci. La care, pără a veni poronca di la Beci, dumnata, nenu, te scolă cu carte Elciului di preună și mergi la ghenararū și, după obiceiul lorū, să dai carte și să te rogī ca să avemū milă. Mai înū scurtū, după cumū ei socoti dumnata mai bine. Fiindūcă eū nu știū ce orânduele s'aū făcutū acuma la dinșiī, ca să știū anume, iară dumnata, după cumū ei socoti mai bine, cere unū lucru ca să ne rămāi vecinicū. Și mă rog să ai[b] răspuns cātū pentru trebuința aceasta, pre largū, atăata și pentru alte trebuință, care v'amū scrisū înnainte vreme. Acasta, și să fiți dumnavostră sănătosū.

[Constantinopol], 1775, Octovrii 25 zile.

A dum. prè-plecatū fi:

Gheorghe Holbanū.

Frățiorilorū și soriori cu dulce sārutū ochișori.

II.

Cinstitū și alū mieū multū și prea-iubit doritū părinte, dumneata, nene Ilie, cu multă și căzută plecăcune închinādu-mă, sārutū cinstită și părințească māna dumitale.

Cinstită și mie multă și dintru totū adānculū inimii dorită părințească scrisoarea dumitale ce o ai trimisū către chirū Vasile, fiindū scrisă de la Mai 15, ne-aū venitū, și cu plec[ăciune] fiască o amū priimitū, și toate ceale de dumneata scrise și lui chirū Vasile trimise și pohtite le-amū pliroforisitū cu înțelegerea; la care pāntr'acestea văzuī că și întregimea doritei stării bătrānețelorū dumitale să aflā cu totū pă deplinū: foarte m'amū bucuratū, lăudāndū și proslāvindū numele Celui înū Troiță proslāvītū, ca dintr'a căruia nemārgenită mila Sfinții Sale mă aflū și eū sănătosū aicea lāngă cinst. cuconū Mihalachi, după cumū amū scrisū dumitale.

Alū doilea, nene, nu întreba la cātā bucurie și deșchidere a inimii meale mă aflā cu luarea aceștiī cărți ce scrii la

chiră Vasile Lăcusteanu pentru mine, ca să te înștiințez unde mă aflu, atât și pentru petrecerea și chiverniseala mea. Eu, după cum am mai scris duminică mai în trecutele zile, și iată că și acum iarăși te înștiințez cum că, cu mila lui Dumnezeu, am venit iarăși suptă epicratia cea stăpânească și mă aflu slujind în zi și în noapte ca să-mi câștig cinstea și procăpseala de către mila dumnealor, fiindcă nu am avut parte ca să trăiască răposat frate-meu¹, de a mă chirverni altfel și într'altă cinste; ce să faci? Să mulțămesc lui Dumnezeu, să trăiască dumnealor cinstită stăpână, am nădejde pre Maica Preacurata de a mă chivernisi, după proeresul ce-l arată și-l are către mine; numai milostivul Împărat ceresc să mă învrednicească și să-mi dăruiască viață îndelungată și săn[ă]tate întreagă, să pot să le slujesc.

Al treilea, am văzut și pohtirea ce o arăți către chiră Vasile ca să facă osteneală a să întâlnească cu chiră State. D'înpreună cu dumnealui am mersu și eu, și le-am întâlnit, și am făcut căzuta cunoștință și prieteșug cu dumnealui, la odaia dumnealui, și, în credință, neno, din cuvintele și arătările ce mi-au spus pentru dumneata și pentru iubiți frați, întâi că, cu mila lui Dumnezeu, vă aflați cu toți săn[ă]toși, al doilea, în petrecere bună și în cheverniseala casei, — la aceasta, auzind și înțelegând, foarte m'am bucurat; din multa întristăcune și măhničune ce o avem pentru dumn., acum s'au întorsu spre bucurie și spre mulțămire dumnezeiască, și apururea sântă rugători către milostivul Dumnezeu ca totă această milă și bucurie să o aveți [de] către Împăratul ceresc.

Nene, m'am pliorisit de toate din spusele lui chiră State neg[u]țător, la care l-am rugat ca să-ți adevereze și pentru petrecerea mea aicea în Țarigrad, cum și în ce chip, fiindcă nu am putut să-ți scriu. Numai mă rog dum[itali] să-mi scrii pă larg și a mi da răspunsul, atât la această carte, cât și la cealaltă care țe-am trimis mai

¹ Gheorghe.

în trecut zilele, de toate. Pentru nora dumitale Marghioara, vești ști că să află săn[ă]toasă, și copila; întru care cu pleacăune să închină, sărută cinstită mână dumitale și să roagă a nu fi dată uitării de către dum[nealu]i. Pentru lucrurile ce au rămas de la frate-mie, în credință dumnezeiască, nene, nu m'am atinsu de nimica, zicându unii și alți cum nu mi să cade a lua parte, și am lăsat; și eu nu mai supără pă niminea.

1779, Iulie 5.

Acasta, și rămân

al dum[ital]i fiu:

Andrieș Holban.

[De mîna lui Andrei:] Am trăsese și un cheptene de biham (sic), pre bun, și o urechelniță, cum și o urechelniță bade lu[t] Vasile, cu chir State.

Și Gheorghe Buzdugan să închină cu sănătate, și să roagă ca să scrie vre o carte.

Neneo, eu Ț'am scris și crecește, totu ca să te bucur pentru slova care facu grecește: [Salută pe Ilieș și chir Ștefanachi „να πρεληθοῦναι με την μάθωσιν γραμματων ρομενικα και πορθάνηται“: «ca să mă îndeletnicesc cu învățarea literelor grecești și moldovenești»].

Și eu, ca un fiu al dumitale, Vasile Lăcusteanu, cu pleacăune mă închină dumitale, și cele ce mie'i scris, toate le-am pliroforisit. Mai întâi m'am bucurat pentru întregimea stării sănătăților bătrâneții dumitale, care și de acum înainte totu la această stare a sănătății să te păzească milostivul Dumnezeu. Al doilea, iată că făcu răs-punsul dum[ital]i, de spre partea lui Andreiașu, de toate cele ce-mi scrie și mă pohtei. Atătu te înștiințez și de spre partea dumnealui coconului, fiindcă i-am arătat halul neputinții bătrâneților dum[ital]i, și te-au căit pre multu, zicându că acum nu să poate, numai să mai aibi îngăduială, și are de grija dumitale. Măcaru că eu te-am mai înștiințat odată, cându me'i trimese răspuns pentru luarea cărților, de moartea răposatului și văzu că acum îmi scrii

că nu s'aŭ priimitŭ de către dumneata : păsemne aŭ căzutŭ la măini streine.

Jupăne Ilie, pentru Andreiașŭ să nu-ți fie înŭ grije, fiindcă să poartă bine și cu cinste către toți, atâtŭ către stăpănŭ, câtŭ și către toți capioldași, și are semne de procopseală, și eŭ îlŭ amŭ întoc[mai] ca unŭ frate. După cumŭ mă avea răposatulŭ, așa îlŭ amŭ și eŭ pă Andreiașŭ. După plecîcunea ce o are, toți îlŭ iubescŭ; numai să te rogŭ milostivulŭ Dumnezeŭ de a-lŭ învrednici cu viață și cu sănătate să poată să slujască.

Acasta, și fiŭ dumneata sănătosŭ.

Și rămănŭ

alŭ dumitali ca unŭ fiu:

Vasile Lăcusteanu.

III.

Cinstitŭ și alŭ meŭ părinte, dum. neni socre Ilie Holbanŭ, cu multă plecăcune închinându-mă, sărutŭ cinstită mână dumitale, și rogŭ pre milostivulŭ Dumnezeŭ ca s[ă] afle scrisore meŭ pre dumnata întru întriagă și ferecită săn[ă]tate. Alta, pentru noi de viŭ osteni dum. a întreba, viŭ ști dumnata că, dinŭ mila lui Dumnezăŭ, ne aflămŭ săn[ă]toși. Iată că și eŭ, v[i]i]ndu asară acasă, amŭ găsitŭ unŭ cinstitŭ răvașŭ, carile așă samănă să fie de spre parte dumitale, darŭ nu-î iscălitŭ de nime, întru care ne scriŭ dum. ca să mergimŭ la dumnata să ne dai să scrisorile de o a patra parte de Stroești, ce esti aice înŭ Bucovina Darŭ viŭ ști dum., neni, că eŭ amŭ fostŭ dusŭ de câteva dzile cu giurămănturile oaminilorŭ penŭ sati și asară amŭ vinitŭ și amŭ găsitŭ multă păgubire, și înŭ fănŭ, și în păne, și mai amŭ trii, patru dzile, să-mi mai cautŭ câte de ceva, și apoi să mărg la Cernăuțŭ, și, câtŭ a fi zăbava, nu știŭ, și n'amŭ vremi să mergŭ pe la dum. Numai de va fi dumitale cu putință, să-mi trimeți scrisorile la Cernăuți, și, cine a vini, să știe și sămnile moșii și ce aruncă pe anŭ,—că pote să ne aședză birŭ pe vinitulŭ moșiilorŭ, și, pe mine de m'orŭ întreba, nu

știu ce oî spune. Și apoi de la Cernăuți potû să mă slobodû și la Stroești.

Și, cu aceasta, rămăi alû dumitale plecatû fiû și ginire.

Vasilie Mărzea (?).

Săp[temvrie] 24.

Și cumnatului Vasile, și cumnatului Todirû și lui Ștefănică și lui Ilieșû ne închimămu (*sis*) cu frățasca dragoste și ferecită săn[ă]tati.

[Pe margenea paginii întâiû:] Și Smărănda, cu plecăcune închinându-să, s[ă]rută cinstită mâna dum.

[Pe V-o:] Întru cinstită mâna dum[i]sale nenîr socrului Ilie Holbanu, cu multă plecăcune și cu săn[ă]tate să să dè.

IV.

Cinstită prè-iubita mea și dorită sor[ă], dum[neata] Mario Post., cu multă dragoste frățasca și cu fericită săn[ă]tatea mă închinû dumitalea.

Dorită frățască scrisoare dum. cu multă bucurie amû luatû și pentru întriagă săn[ă]tate dum. foarte m'amû bucuratû, și amû datû laudă milostivului Dumnezeu, dintru alû căru milă pân' la časulû acesta săn[ă]tosû mă aflu. Cîale ce-mî scrii dum. și mă poștești ca să târguescu dum., bucurosă eramû ca să poçû face slujbă dum., fiindu deprinsu streinilorû și altora a sluji; dară s'aû prilejitû și venire lui Ioniță¹ tocma înû vreme cândû înû toate aû fostû lipsă, nefindû corăbîi la Galați. Și l-amû opritû aice, de aû stătutû aice câteva zile, fără de voe lui, cu nădejde că vorû veni corăbîi; și nu amû avutû norocû ca să mă poçû învrednici să slujăscû dum. Deçû această dată mă rogû, Mărioară, să mă crezi; iară, di cătră toamnă, orî cu ce chipû, faceți dum o chevernisală și trimeteți o căruță, căc eû voiû purta de grijă mai înnainte pentru toate, după izvodulû ce me'i trimesû dum. De la Ioniță nu amû luatû niçunû banû, neavândû pe ce-i dă. Și, iată, trimisăiû dumitale o chilă polû orezu, și dum. mamei asemenea o chilă, și leli Paraschivei

¹ La Constantinopol, de sigur.

o chilă, și pentru Ioniță rămâne o chilă. Acestă peșcheșă amă pututū trimete dumv. aastă dată, și mă rogū să priimiți, și altă dată voi putē sluji dumv.

Mărioară, čale ce s'aū prilejitū dum., le știmū di atunci, și altă nu putemū zice fără: lădatū să fie numele lui Dumnezeu! Cu Gavrilū, fičorulū dum., nu amū scrisū dum. de la Eșū, fiindcă aū purcesū fără știre mea, după ce ș'aū pierdutū calulū; iarū altăceva la mijloc nu este, nič aū fostū întru adevărū. Pentru Molniță, imi spusă Ioniță o vorbă, că i-ai fi zisū dum. să mi le zică. Ce să zicū și eū? Oricine dinū streinī arū întra înū Molniță cu hotărāre de judecată, atunci ești dum. volnică să plătești acei bani, căți s'arū face, și să-lū scoți dinū moșie, — măcarū oricine să fie. Iarū, cāndū veți socoti dumv., ca să nu rămā[e] lucru pe la judecată pentru oareșcare necinste noastră, și veī voi, și va da māna dum. ca să plătești datorie ce să vorū face, să poate a lua unū zapisū de la Grigore, iscălitū, întru care să serie că l-ai înprumutatū cu atāți bani, cu dobānda lorū, și dum. să țiī moșie cu tocma la ce ai făc[e] cu Grigore pe anū, până cāndū vorū eși baniī; însă pentru frāție și fără dobāndă, cāndū va da māna dum. Și, înū zapisū de să vorū iscāli toți frāți, cumū și dum. mama, atunci să să facă, iarū nu amintire.

Di spre mini este iscălitū. Și bini arū fi să nu între moșie înū māna Jidovilorū, că, dobānzī piste dobānzī, să va prāpādi moșie. Iarū, cāndū nu a dā māna dum. să o scoți, de vorū ținē-o și Jidoviī, baniī să nu înble cu dobāndă, totū a fi cumū a fi, iarū cu dobānda s'aū prāpāditū moșie!

Să miluiască Dumnezeu sī ne vedemū sănātoși.

Alū dum. iubitū frate:

Av[gu]stū 25.

Ier-Iachi Gafencu (?) Post.

Albiile nu s'aū vāndutū, și aū rămasū asupra mea.

Dumisali mamiī, cu plecāciuni închināndu-mă, sārutū cinst. māna dum.; copiilorū norocită creștere li rogū de la Dumnezeu.

[Pe V-o:] Cinstitei, prē-iubitei mele sorī, dum. Post[elnicesei] Marie Ghergheloi, cu frāșasca dragoste și cu fericită sănătate să să dea.

V.

Cinst. și alu meu ca unu frate, dum. cucoani Vasile.

Cu frățască răvașulă meu de altă nu iaste cătră dum., făr' decâtă, întâi, cerceteză pentru întregime săn[ă]tății dum., că, aflându-să deplină, deplină foarte să mă bucură. Alu doile, făcându dum. cercetari a șști. Pentru mini, vii ști dum. că mă aflu camă bolnavă, căci mă pornisimă la Eși, și amă mersă păn' la Botușeni și, dină pricina calii, și fiindcă m'amă bolnăvită, m'amă întorsă înapoi Dummi-nică sara, și iara ca să mă pornescă înă susă de astăzi, Lună, și, fiindă bolnavă și cai camă slabă, nu m'amă ispitită a purcede. Și avem treb[ă] la Molniță, iară că mai mari tre[a]b[ă] avemă ca să mă întâlnescă cu dum. Și iată că innadinsă amă trimesă la dum., de nu ți-i fi schinbată vorba că-a fostă între noi, poftescă și mă rogă ca să faci ostine[a]l[ă] să vii păn' la mini, la Călinești, căc, de a fi Pro-nie lui Dumnezău, ca să să săvărșască vorba că-a fostă între noi. Și n'așă face supărari dum. a te pofti la această vreme, fiindă cale înprotiv[ă], dară iaste unu lucru să lipsască dină mână mē. Și, de a fi gândulă dum. după cumă îți arătă mai susă, apoi amă datorii să te înștiințeză și pe dum., și poftescă ca să aibă răspunsă de la dum. Iară cândă n'a dà mână dum. ca să vii, poftescă ca să aibă răspunsă că nu poți ca [să] vii aice la Călinești. Eă, cu toată supărare, oi vini Mercuri sauă Găoi la Molniță, iară, de ți-i fi schinbată gândulă într'altă chipă, poftescă să-m[ă] arăți prină răvașă, căc bade Gheorghii de giomătate de ană de cândă să gătești să vii la Herța, și totă de Lună și de Mercuri să gătești, și nu mai purcedi. Și acmă să află la Brăești, și amă vinită și eă de la Botușeni pi la Brăești, și m'amă sfătuită și cu dumnealui, și aă zisă că este bini să te înștiințază și pe dum. Că iaste acaretă și, de a fi de la Dumnezău să se împlinescă vorba noastră, decâtă să întri înă mână altora, mai bine să între înă mână dum[ă]lă. Și, de a fi dragoste dum. ca să vii aice la mini, la Călinești, poftes[că] pe Marți să te afli nigreșită aice la mini, căcă

Miercuri amă să dau ună răspunsă într'altă loc (*șters*). pentru pricina care îți ar[ă]tă dum. Și, pân' ci nu voi lua răspunsu de la dum., nu potă ca să dau răspunsă altora.

Și, cu această, sintă 1786, Mai 8.

a dum. ca o sor[ă] :

Marie Ghe[r]gheloi Post.

Pentru calulă ăa aă dată bade Gheorghe Petrii fecorului de la București, ce aă mersă la dumv., de nu li'i fi trimesă, li-i da dum. înă mână trimisului meu, că pân' Dum[i]nică pe ameziză nu mersăă calu.

VI.

Cinstită iubită ală meu fi, giner[e] Vasile, cu părințască dragoste mă închină dum.

Na-ți, ginere, pe Ionă Țăganulă, d'înpreună cu femei și cu trii copii. Vi i-amă trimesă ca să vă fie robă dum[nea]-vos[tră] înă veci, și rogă pre milostivulă Dumnezeu să trăiți și să ajungeți să dați și dum[nea]vos[tră] zestre.

Ginere, îmi scrii dum. cumă că de-m[i] este cu voe; vei ști dum. cumă că cu toată voia îm[i] iaste, căci datorie cē părințască ce o amă ca să o împlinescă de pe izvodă ce amă dată eă dum., afară ce aă adaosă răpoasatu fratele mieă. Căci eă la acele atunce amă răspunsă că nu-m[i] dă mână să răspundu. Vasile, fătulă mieă, Țigană amă dată mai multe suflete de căți isă puși înă izvodă, dară poftescă priimește pentru cele ce nu s'au împlinită, ce sântă puse înă izvodă de mine (*șterse două rînduri*: Vasile, îmi scrii dum. cumă ci nu ești bucurosă ca să auzi...), și, de va și mai fi cusură, de nu va fi împlinită izvodu, va împlini, dragu mami, Dumnezeu, că are multu. Căci, cându amă făcută izvodu, nădăjduiamă că avemă cele acaretur[i] de mori, și socotemă că li'i împlini toate de pe cinste mē, cumă li-amă pusă înă izvodă. Dar amă ce să facă, dacă mi i-aă stătuț norocu înprotivă? Nădăjduescă, fātu-mieă, că mi-i crede, că dum. îmi ști halu neputinții mele. Că îmi scrii dum. că

nu ești bucurosă ca să auzi de la mine câtă de puțină bănată; asemenea și eu de la dum[neata]. Căci, de pe cumă amă mai arătată dum[ita]le, că nădejde mă cē mai multă la înțelepcone dum[itale] este, și fire Catrini. Și așa nădăduescă, cumă amă cunoscută că nu voi (*sic*), osebită de maica dum. ce ti-aă născută, că și inima mă este asupra dum. ca însuși a maicii dum.

Și, cu aăasta, să miluiască milostivulă Dumnezeu să ne vedemă sănătoși. Și săntă a dum. maică.

1789, Martă 29.

Marie Ghe[r]gheloi.

VII.

Cu plecăcune mă închină dumitale, bădiță Vasăle.

Ve[î] ști dum. că astăzi, Noemv. 9, amă purcesă și eu, cu agiutorulă lui Dumnez[eu], la Eșu, și mă rogă, bădiță, să-mi scrii mai adese. Iată că trimisăiă dum[ita]le și ună sănetă de 110 lei, ce ai priimită de la Manole, cu care Manole s'aă și scăzută la sama lui că aă dată. Iară la socoteala ce aă fostă între noi, și după izvod[u]lă dum[ita]le ce mi l-ai dată, nu săntă arătați nicăiri acești bani, — de care eu nu știă ce greșală s'aă făcută. Și mă rogă să aibu răspunsu. Cuconiă Catrinuței mă închină cu plecăcune, și cuconașiloră le rogă de la Dumnez[eu] înorucită creștere.

Bădiță Vasăle, după casăle ce amă făcută, și săntă mulțămită, me-aă rămasă acestu cusură: 24 de s[c]aune și 2 mese bune, sigurea, cumă și 2 beșahale, ca a dum[ita]le, ce amă văzută la Herța. Și, după cumă amă rugată pe bădiță Toderă, întocmașă rogă și pe dum[neata] ca să poruncești stolerulă se mi să facă.

'99, Noemv. 8.

Și săntă

ală dum[ita]le

iubită

și mai mică

fratele dum[ita]le :

Andrei Holbană.

Arhonu Crucerului, fratelui Ștefănachi, cătă și dum[isa]le arhonu Crucerului Ilie, mă închină cu [o]săbită frățască dragoste, și poftescă ca, găsindă cazione, să nu mă dei uitări.

[Pe V-o:] Prea mă rogă, bădiță Vasile, nu uita a scrie pentru ceaasornicu și colanul; ce va fi, s'a da. Mă rogă fi silitor și scrie.

[Adresa:] Cinst. mai mari frati, dum[i]sale bădiță lui Vasile Medč. Holbanu, otă Buda, cu plecăcune.

VIII.

Cu plecăcune mă închină dum[ita]le bădiță Vasile i dum[ita]le bădiță Theodore.

Întăi cercetezi pentru cinst. sănătate dumilorvoastre, aflându-o, să mă bucur. Ală doila, și noi ne aflămă sănătoși, slava lui Dumnezeu. Ciumă la Ghieșu¹ mergi spre adaogire, și pe afară la sati s'aă întinsă; număi Dumnezeu să ne păzască cu mila Sa cea bogată! Pentru părțile de acolo, nu știu cum sintă. Pentru ceaasornicu, mă rogă ce sivrșire aă luată. Chitu și pentru sfinta mănăstire, findu dum. is[pravnicu] acolo, cu cheltuială care să va da de cătră mine; număi să pu dum. să să acopire, și a fi și pomană dum. Pentru Țigancă, pără acū nemică, findcă unblă fugare. Și, de toamnă, vindă i bani și ceruta scrisoare. Aice altă nemică, sănătate. Socrul mieă să închină dumv. tuturoră cu părințasca dragoste. Măriuța, cumă ieă, ne închinămă dumnei cucoană Catrinuții, și cuconașilor le sărutăm ochisorii, și creștire în-norocită să le dăruiască Dumnezeu.

Și sintă sluga și iubită fratile dum.

Andrei Holbanu Stolnicu.

Dumisale Clucerului Ștefănachi i dum[nea]lui Clucearul Ilie, depreaună cu Măriuța, ne închinămă cu frățască dr[a-goste].

[Pe V-o:] Cinst. ală mieă mai mari frati, dum[nea]lui arh[onă] Medč. Vasili Holbanu și is[pravnică] Ținutului Herții, cu plecăcune să să dă.

¹ Grec. : Τριζοι, Iași.

IX.

Cu plecăcuni sărutu cinst. mână dumvs.

Nimică n'amă să vă scriu, fără numai a lăuda numile lui Dumnezeu, că s'aū făcutu milă cu copii și cu fimee mē și apoi și cu mini, păcătosulū, fiindcă mă hotără[sem] mai multu de săvârșire decâtu de viață. 36 de zile sântu și mai multu de cându mă aflu eu înu patū, și înu toati zilele cu doftorii și doftori, căti doao ori pe zi, fiindcă trupulū imi era plinū de răutati: lungoari, cu răcală, cu alte multe amestecături și răutăți. Fedea și răsolutū aū odrăslitū înu mini. Întru pricina știută, înu patū fiindū, amū făcutu și desăvârșitū tahminu cheresteli. La Ținutulū dum[ita]li nu-sū; numai le'i dă cară pentru năsăpū, cărămidă, ce a vrē să cari. Cu toati aceste, bădiță, ți-a veni și o carte domnescă pentru abanosū, ce este trebuinčosū la Țarigradū. Bădiță Vasăle, prē mă rogū pentru acelū časornecū: pentru zăci lei, triizăci de lei, să prăpădescū o sută doizăci di lei?! Mă rogū să fie dragoste dum[ita]li mai inherbăntată și, așa, va lua săvârșitū treaba. La cari poftescū și răspunsū, că numai decâtu trebuința cere să aibu časornicū. Bădiță lui Toadiri i fratelui lui Ștefănachî, mă închinu cu iubită frățască dragoste. Eu, prenū mila lui Dumnezeu, mă aflu mai binișorū, și să mă păzască întocmai și înu spre mai bini! Pentru treba mē, boalile aceste m'aū zăticnitū; cu toati aceste, pentru cumū sântū, trebile le'mū legatū prē bini dinū patū, prenū arătare grečască pentru multe, multe chipuri, ca să nu știia Visteriulū. Și numai izvodulū de lemnu s'aū făcutu moldovinescū, și unulū grecescū, ca să stē la Vodă. Cu mare sălință m'amū trasū dă dă-ori pără la cămărașulū, și cu hotărări vă scriu, nu înu spre laudă: cumū le zicū, așa rămăne. Fiindcă aū cunoscutū cuvinte întregi, s'aū luatū cu iubiri pentru toati cele arătati și adevărati, și sântū toată putere trebi acesțiia. Samurii ai luatū, bădiți Vasăle? Nu me'i scrisū, și poftescū să-mi scrii. Pentru acei bani mă rogū dum. să dai căti unū le[ū] la trei bisărici ci avemū: de cu sară unū paraclisū și 4 lumănăreli, și apoi să s[ă]

strângă ipsoma aceia și să mi să trimată. Mă rog, scrie-
 tă-mi mai ades. Panțiri vinu: poate să vă ia panțirul până
 aice. Di la frățiorul Ștefănachi nicio carte n'am luat.

Și săntu

a dumys. iubit frate

i slugă:

Авдѣяцъ Holbanu Stolnicu.

50 lei pentru samuri mă rog să trimată.

Să nu fi fost bolnav (apoi cuvinte șterse), fără de nicio
 pară, și poati de mult v'asu ci văzut. Este într-o lesnire,
 cum iera și ia[s]ti pentru o poștă fără părale.

Mami Marii, socrii dum[ita]le, și și ibit amorului mieu,
 depreună cu Mariuța, închinându-ne cu plecăcune, sărutăm
 părința[sca] mina dum[i]sale.

Arh[on] Jicnicerului, depreună [cu] Măriuța, ne închi-
 năm cu i[u]bită frașca drago[s]te.

[Pe marginea filei întâiu:] Eu tot în pat, și doftorii
 tot eu, și doftorul tot vine; dar eu nădăduesc spre
 bini, ca să nu mă întorcă, fiindcă sănt numai chipul
 de om.

[Pe V-o:] Cinst. mai mare frate, dum[i]sale bădiță lui
 Vasile Holbanu și is[pravnic] de Ținutul Herți, cu ple-
 căci[une].

X.

Adeverez cu acest încredințat zapis a mieu ca, din
 toată socoteala ce am avut cu bădița Vasile i băda (sic) Theo-
 dor, n[e]-am răfuit de tuată socoteala, cum perusii, chit și
 a lucrilor mele ce am avut la dumnalor, atit și a banilor
 și a venitului moșii Vlădeni. Iar stupi ce am avut la bă-
 dița Theodor i-am vindut dumsale. Și, fiindcă ac, la ră-
 fuiala ce au fost între noi, a mai rămas ie trept dator
 dumsale 1.200 lei bădiță lui Vasile, și 2.000 lei bădiță lui
 Theodor, la cari bani să a[i]bu a da dumsali cu vadă păra
 la Sinchetru, și, pentru proțentul lor, di zeci în spre zece

am să-î plătescu. La cari, pentru mai mare încredințare, am scrisu cu mina miè și m'amă și iscălită.

1799, Noeemvrie 5.

Andreî Holbană Stolnică.

Și am pusă amanetă parte miè de moșie ce am de paștină, Vlădeni, otă Ținutul Suceviî.

Bani ce s'au luată dintru acestă zapis dină datorie răpăusatului fratelui nostru Andreî, însă :

Lei. Parale.

- 37 — s'au luată de la Manoli, argintă, di pe ună zapisă ce au fostă datorî Turetceni i Marculă; 1801, Ghenară 10.
- 17 — o vacă de la Romană, cu părulă negru, ce au împlinită nemesniculă; Fevr. 8.
- 19 — Ionă Pachircu, tișă împlinită o vacă; Fevr. 8.
- 17 — Mihalachi Bursucă tișă împlinită o vacă; Fevr. 8.
- 25 — o vacă cu vișălă a lui Lăzurcă, tișă împlinită; Fevr. 8.
- 22 — o vacă a lui Tănasă Bulbi, tișă împlinită; Fevr. 8.
- 11 — o giuncă a lui Andreî Agachi, tișă împlinită; Fevr. 8.
- 10 — ună giuncană vânăță a lui Hrițcu.
- 9 — au dată Mihalachi Bursucă dină 22 lei și 30 parale ce sintă rămășiță totă dintru acestă zapisă, de mai susă arătați oameni; Fevr. 8.
- 40 — au dată vatafulă Manoli dină cumpărătura moșii.
- 10 — tișă au dată Mihalachi Bursucă, totă dină zapisă, beză 3 lei ce s'au ertată; rumpându-să și zapisulă, s'au dată la Manoli; Apr. 28.
- 220 20 pă una sută șapte coreți di păpușoi ce au eșită din Vlădeni; Mai 27.
- 70 — au dată Manoli dină venitulă târgului; Septv. 15.
- 181 20 pe doi sute doozăci dimerlii, tișă păpușoi, ce s'au vândută de la Vlădeni, căti 34 par[ale], dină cari să scadi căte o pără chirie; Iuni 7.
- 30 — amă luată di la Manoli dină cumpărătura moșii; Fevr. 28.

- 60 — tijă amă luată de la Manoli, totă dină venitulă
tărgulu; Fevr. 28.
- 22 10 s'au luată de la Ștefană Calcăntaură ce au cum-
părată moșă Vlădeni și Sănăuți, afară dintru
106 lei și 30 par[ale] ce au luată Manoli, ar-
gintă, să scoată ună zapisă a cumnatei Mă-
riuței, de la chirii, leată '802; Septv. 7.
- 37 7 tijă amă luată de la Manoli, argintă, de venitu
moșii de la Vlădeni; Septv. 21.
-
- 849 17 Adică optă sute patruzăci noi lei și șaptesprăzăci
par[ale] făcă, luați.

XI.

Hr[isto]șă anestii!

Sfânta Învieri să vă fii dumv. de bucurii și de săn[ă]tate,
spre încungîurare a mulți ani. Frățască scrisoare-mi de altă
nu este cătră dum. Iată triimesăi acestă Țigană, dintru
Țiganca lui Vasăli Bărcilă, cari ari și doi copii făcuți cu
dănsulă. Măcară că eu amă răvașulă dum[ital]i, înă carele
îmi scrii că Țiganca nu este a dum[ital]i, dară eu sântă
mai bucurosă să fii a dum[ital]i, că a mē cumă că nu-i, nu-i,
și, fiindă a dum[ital]i, dum. nu-i despărți-o, fiindcă au tăcută
și doi copii. Ci pohtescă pe dum. de Țiganca Țiganulu, ca
să trăiască ca Țiganulă, și, fiindă Țiganca a dum[ital]i, noi
ne vomă învoi.

Și, cu aciasta, sântă

ală dumitale ca ună frate i

gata slugă:

20 Apr. 1800.

Vasile Buzne.

[Pe V-o:] Cinst. ală mieă ca ună frate, dum[i]sale Vasilii
Holbană bivă Velă Med., cu frățască dragoste.

XII.

Cu frățască dragoste mă închină dum[ital]i, arh[onă] Pah.
Vasăle Holbană.

Viindă și eu acumă de afară, amă aflată și amă priimită doai scrisori: una de la dum[ne]ta și alta de la dum[ne]lu] Cluc[eriu]lă Ilie, fratele dumatăle (cărue mă închină cu frățască dragoste). Și, mai întâi, pentru prè-deplină întregime săn[ă]tății dumv., foarte m'amă bucurat, și, celi scrisă, pentru că, după pofta ce amă făcută dumv., ați gătită 4.000 galbeni olandezi, ca să-mi împrumutați la trebuința ce avemă, pre largă amă înțalesă. Pentru care foarte multă-mimă dragostiă dum., rămăindă îndatoriți, și, fiindcă galbenii neapărată ne sintă trebuită, și-i vomă lua fără smințială, poftescu să-i țineți gata, căci într'aceste zile facemă gătire a porni la Liovă pe dum[ne]lu] Sardarulă Costină Cărpă; carile va veni pe acolo pe la dumv. de va priimi galbini, și cu dumnealui vomă triimite, precumă scrii dumneata, zapisă de împrumutare de la noi, și cu bună săguranță puindă și amanetă dină moșiile noastre. Și, pentru dragoste ce ați arătată la ačasta, îndatoriți fiindă, vomă sluji și noi la celi care veți avă trebuință și va fi prină putința noastră.

1804, Mai 11.

Fiindă

a dum[ital]i ca ună frate

i gata slugă:

Pan. Co... Sardară.

Baniă aceștie noi i-amă trecută la izvodulă de baniă ce avemă a triimite, ca cumă i-amă avă gata înă sipetă, și n'amă mai triimesă se-i mai aducemă pe aice pentru că totă înă parte aceia avemă să-i triimitemă. Decă, nu-mă rămăne cătă de puțină îndoială, ce sântă prè-bine îndințată că să voră afla la trecire dum[isal]i Sard[ariu]lă Costină.

XIII.

Cu plecăciune și frățască dragoste mă închină dumnea-voastră.

Vederatu cunoscă că înpotrivirile unei atăta de măguletoare fericiri pentru mine să nască și să urmiază numai

pentru ca să mă măhnescă mai multă că nu sântu slobodu a face la unû asămîne lucru cee ce inima mē dinû totû adăncul ei dorește.

* Mă aflu robu interesului politicescū ce-lû amû, și poate mai multû decātu fieștecine. Bărbați și părinți santețu, și mă judecați.

Și, de vă rămăne vre o îndoială înû curățenie inimii mele pentru acastă unire, vă încredințazu că prē multû greșiți, și eû vă supărû a dà numai o iscălitură pentru mine, și neceunû banû monedă, pentru ca să mă agiutați. Slavă lui Dumnezeu, stare mē vă este știută dum[nea]-voastră, și, de nu amû astăzu, măne negreșitû trebue să-mi fie înû mână. Și vă mai îndoiți a veni să dați sfârșitu unui lucru ce-lû socotescū că nu puteți a fi stăpânî a nu-lû face, căci, după a mē fierbinte dorință și adevarată credință, nu veți putē dumneavoastră preface acee ce Dumnezeu a vra? Mă rogu, ertați-mă de îndrăznială a vă arăta adevărulû greutății dumneavoastre, și nu mă învinovățiți pentru a mē ilicrinie¹; că, de arû suferi pricina politică prelungiri, eû așû fi începutu a o arăta.

Bine voiți, bine să fiți; moșeni voiți, moșeni să fiți,—nu-mai veniți și mă puneți înû sǎnulu acee nădejdi ce s'aû născutû cu deplină credință a unui prē-fericite uniri, cumû mai înû grabă. Altû răspunsu de la dumneavoastră nu mai așteptû înscrisu. Și

sǎntu a dumneavoastră

mai mică și

1811, Ghenarû 19 v. s.²

ca unû frate și slugă:

Ionû Cananò Cam[inarû].

P. S. Tatălû meû³, văzându că trǎescû norocitû cu fiica dv., a putē să adiaforisască⁴ de orice pe urmă; numai

¹ Grec. : sinceritate.

² Aceste inițiale, cu litere latine. Ioan Cananău învățase la Berlin. Vezi vol. XXI.

³ Șerban Cananău.

⁴ Să se desintereseze.

acum trebuie cu toții să-lu iconomisăm, căce la pricina aciasta sântu sângurū. Și alergați cu unū ciasū mai înna-
inte de m'ajutați, păra este vreme.

[Pe V-o:] Cinst. alū meū mai mare ca unū părinte, dum[isa]le arh[onū] Paharnicū Vasăle Holbanū, și ca unū frate dum[isa]le arh[onū] Clucerū Ilie Holbanū, cu multă plecăcune și frățască dragoste.

La Vlădeni.

(Pecete de ceară roșie cu inscripția latină: I. Canano.)

XIV.

Cu multă plecăciune mă închinū dumitale, arh[onū] Paharnici și arh[onū] Cluceri Ilie.

O trecutū trii zăle de cându așteptu răspunsu dumv. după purcedere dum[isa]le Vist. Dămianū ca să vinū; tăcere însă următoare mă mähnește păra la sufletu. Întru toate credu că santeți încredințați de adevaratele urmări ce li-amū păzitu înū pricina unirii și a fericirii mele cu fiica dumitale. Decī de ce păzăți mai multū îndoială care ați avut-o dinū ciasulū ce amū fostū la dumv.? Că, de'ți fi venitū îndată cu mine aice, astăzu arī fi și luatu sfărșitu norocitu aciastă dorită însoțire. S'o amestecatū vorbe înū mijlocu, cu întârziere dum[nea]voastre, și pentru aciasta aceste... (*sic*). I-amū zisu și s'au încredințatu dum. Vist. de toate. Și, cătu pentru tatălū meū, vă arătū că să află înū dou părțu de hotărăre, și a treia parte mai rămăne. Ačasta o eū asupra cugetulū și a sufletulū meū că o voiū preface înū ciasulū ce mă voi întoarce de la dumv. cu toavarășulū fericirei mele. Decī ce mai rămăne? Ce tăcere păziți? Ce îndoială mai aveți? Cătu pentru interesurile clironomieī mele, că nu să vorī sminti (făcāndu aciasta), mă giuru pe însuși viața Marghiolițai, ce o socotescū mai scumpă decâtū a mē.

Eū știū interesurile și giudecu pasurile mai bini decâtū

fieștecine. Așteptu cu cătū să poate mai înū grabu răspunsu
că mă așteptați cu bucurie. Și
săntu a dumv.

28 Ghenarū

1811.

plecatū fiiū și

slugă:

I. Can[anò] Caminaru.

[Pe V-o:] Cinst. alū meū prè-iubitū ca unū frate, dum[i-
sa]le arh[onū] Clucerū Ilie Holbanu, cu multă frățască dra-
goste.

La Herța.

(Aceiași pecete.)

XV.

Cu multă plecăciuni mă închinū și sărutū măna dumv.
Cinstitei scrisorii dumitali dinū Ghenarū 30 mă norocescū
a răspunde că, cu agiutoriulū lui Dumnezeu, aū luatū stîr-
șitū greutățile și înpotrivirile neprietenilorū. Cu ačasta în-
științazū pe dum., cu mare bucuriia sufletului meū, că tată-
meū aū priimitū, și-mī dă toată blagoslovenia, nemaī rămî-
indū dumitali altă decîtū că, înū ciasulū ce-ī priimi scri-
soaria, să te scolī și să vii, măcarū că mīne te va întîm-
pina însuși scrisoaria dumisale Și sîntū

alū dum[ita]li mai micū

1811, Fevr. 1.

ca unū fiiū

sara.

și slugă :

Ioanū Can[anò] Caminarū.

Tuturorī aī dumitale cu cele mai adevarate datorii dinū
parte mē mă rogū să-ī întămpini.

[Pe V-o:] Cinst. alū meū ca unū părinte, dumisale arhonū
Paharnicū Vasile Holbanū, cu plecăciuni.

(Aceiași pecete.)

XVI.

Cu plecăciuni mă închinū dum[ita]li, moșū Ilie.

Toate chipurile ce s'aū pututū amū făcutū, și banī amū

găsit, însă la sfârșitul lunii aceștia. Apoi giudecă părere
 me de rău că Țamă pricinuită într'atâta supărare, încît
 în britce jidovești să te brimbi (*sic*) pe la niște figuri
 ca cucoana Mariia Joroae, ba încă s'o privești și bindu
 tiutun! Mă rog, moșule, nu bănu, părintele meu, și pri-
 mește ostenială a da acestă pitacă dumisale Stolnicului
 Mihalachi în pricina cusurului banilor; de la cari aducîn-
 du-mi dumnealui înșămnare, fără smintială voi răspunde
 banii la 15 a lunii viitoare. Eu aș trebuit să mă pornesc
 la Budești, pentru că am înștiințare că sta de mă aș-
 tiaptă negustori de fin. Și milostivul Dumnezău să te
 poarte în toate cele de fericire.

Și sînt

1811, Noemvr. 2.

ală dumitale mai mică

ca un frate:

Ioan Can[anò] Cam[inaru].

Cărțile aceste, ce li-am lăsat deschisă ca să le ceteșii,
 pecetluindu le, să le dai la locurile ce scriu.

XVII.

Cu plicăcuni mă închină dumitale, cucoane Ilii.

Maî întâi nu lipsăscu a înștiința pe dum. pentru pricina
 moșii Stroești, căci numai 2 Jidov[I] aș vinit la mine, și
 le-am spus cu ce preț aș lăsat dum, și, iară, că a triia
 parte din gîmătate de sat lipsăște, cu tot vinitul ei.
 Și ei mai mult decăt 1.500 lei n'au vrut să c'ei. Decî,
 fiind că-i aci, încă tot nu-s pusă la cale trebile, și îi tot
 calabalăcu. Decî, pentru ca să lipsască aceste supărări,
 pără s'or pune la cal[e], eu o luoa și moșia dum., dacă
 voești dum., cu acest preț: 1.700 lei, și bani să-i dau în
 trii vadele, după cum s'au obicinuit în toată raiaoa; căci
 toți moșii aș scăzut în gîmătate preț, și sânt cu
 alți vinituri și alt fel de hotăr; și aceia numai pe un an
 să mi-o dai. Măcar că aș făcut pe dum. Iordachi Dumitriu
 vichil, dar pără acî nicio punere la cale n'au făcut, și

orânda stă baltă. Și iară înștiințază pe dumn. că țărani cei mai multu ăntu cu fănațuri pe acê parte ce o amă eă, și, dacă ne omă deosăbi țărani, apoi eă la acii ci nu s'oră vini pi parte mē, nu le voi da fănațu, și ei oră fi săliți a-mi plăti cu banī, și acii banī s'oră țănē înă samă la adetu și, orice cumpărătoru a fi, totu îi avē vorbă dum. cu dănsulū. Deosăbitu, poftescū ca să fii dragoste dum. a-mi dă răspunsū, ca să să știi la ce cale să să pui. Și, iarū, amă auzitū că dum. vinzū acastă moșii di veci; poftescū să știū: adivăratū esti? Și săntū

alū dum.

Stroești, la 26 Apr. '813.

slugă:

Vasile Gherghelu.

[Pe V-o:] Cinstitū mie mai mare, dum[isa]li cuconu Ilii Holbanū Velū Clucerū, cu plecăcuni. La Sănihău.

(Pecete roșie cu inițiale latine; ruptă.)

XVIII.

Hristosū anești.

Cu frățască dragosti mă închinū dum[ital]i, arh[onū] Pah[arnicū].

Mai întâiū, doritā fiindū a ști pentru întregime fericitei dumv. sănătăți, găsândū ocaziōnū, nu lipsăscu a face cercetare. Alū doile, viindū acestū omū, anume Mihaiū, de acolo, dinū satulū mieū Molnița, mii-au spusū că răzășiū de pe parte Țăntenilorū, acolo, di spre dănsiū, la mijlocu moșii, s'au întinsū cu stăpănire, înpresurându-mi o bucată de locū, și, fiindcă eū săntū după cumū dumneta știū, neavându nicifunū chipū, amū năzuitū la dragoste dumitali, și mă rogū, arhonū Paharnice, fără a ti supăra, într'o zi, cândū vei socoti, trecându pe acolē, să poroncești oamenilorū de pe moșie mē ca să-țū arăti dumitali acelū locū de pricinī, și, văzându-i că cu nedreptate mă înpresoarā, să poroncești răzășilorū ca să nu trecā piste hotarāle ce săntū puse de răposatulū Căminarū Ioanū Sturza, și ei, de aū ceva piste

acè hotărâtură mai multă a răspunde, să să caute cu giudecată, iară nu ei, înă tărie loră, să-mi între înă moșii; apoi, pe urmă, oră avè a răspunde. Să '-țu va rămănè și dumitali o pomană pentru agiutoriulă ce mi-i da la aciașă pricină.

Și rămăi a dumitali

1813, Mai 9.

ca o sor[ă] și...:

Frăsinița Caracașu.

Dumisale cucoană Catrină mă închină cu pleacăuni. Dumisali cuconulă Dimitrachi cu frățască dragosti.

[Pe V-o:] Cinst. al mieu ca ună trati, dumisali Vasăli Holbană Velă Pah., cu frățască dragosti. La Buda.

(Pecete de ceară roșie, cu o inimă aprinsă, doi porumbei și o cruce, patru inițiale neînțelese.)

XIX.

Cu pleacăune sărută cinstita mână dum[ita]le, moșă Ili Holbană.

Mă rogă dumitale, după vorba ce amă avută cu dumneata, iată că amă triimesă la dum. pe acestă omă ală meu, ca să binivoești a-mi faci bini cu cin' sute lei, și sănetă amă trimesă dumitali cândă cu Sardaru amă așezatū, și i-amă dată ceila[1]t[1] ban[1], și acmă aū ramasă să-i dau și rămășița.

Și săntă

Noe[m]v. 8.

[a] dumitali mai mică și plecatū:

Gheorghî Seucucu (?).

Bălășica să închină cu pleacăune și sărută cinstita mână dumitali.

Dumilorsali boerăloră i dumisali cuconi Catrini mă închină, d'inpreună cu Bălășica, cu multă pleacăune, sărutându cinst. mână dumilorsali cu pleacăune.

1 Și.

[Pe V-o:] Întru cinst. măna dumisali Clucerului Ili Holbanu cu plecăcune să să dè.

Ghiorghii Seuucă (?).

XX.

Cătră cinst. dumnealui arhionu Paharnicu Vasile Holbanu.

Au venit la Iașu dumnei Păhărniceasa, soția dumatile, și au vorovitu cu mine pentru voința dumv. asupra unirii prină căsătorie dumnealui Sandulache Stamatinu cu alu doilea fică a dumv., și m'amă bucuratū.

S'au întocmitu întru ačasta și voința mē: blagoslovenia milostivului Dumnezeuu numai să fie.

De vreme daru ce dumv. cu copila nu puteți veni la Iași spre legiuita cununie, care voimū a să săvîrși de cătră mine însumi, apoi va veni Sandulache acolo cătră sfârșitul următoarilor Cișlegi, și să va face și cununiia de cătră dumneata, cu dumnei Păhărniceasa împreună, deplin vechili dinu partea mē. Atăta numai: Sandulache să nu prē zăbovască multu, fiindu trebuințe, iarū îngrijările mele sîntu acele părintești.

Oct. 12,

Alu dum. gata:

1814.

(*Neînțeleș.*)

Iaș.

[Pe V-o:] Cătră cinst. dumnealui arh[onū] Pah. Vasile Holbanu.

XXI.

Proschinō arh[onū] Bane.

Cucoana Mărioara Criste mi-au datū sānețālele dumatili de a-i face hrisovū, poftindu-mă să triimetū la dumneta și hotarnica înu cari sāntū cuprinse toate hărțile dumisale și toată mergire pricinilorū. Priimește darū hotarnica și bini-voește a săvārși mai înu grabă întăritura, căci așteaptă triimisulū calare, și poftescū să amū răspunsul de priimire hotarniciū.

Iuni 3.

Gata fratele dumatili:

D.

Plecăčuni.

Amă priimită hotarnica, și voi face lucrare; iară omului
dă-î drumu mai înainte. Fiindă

slugă:

Chirica Bană.

XXII.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, arhonă Pitară.
Înă ciasulă acesta amă luată o scrisoare de la Comisie,
dină Bocovina, care hotărăscă moșiile, și mă chiiamă și
pe mine acolă pentru parte dină Bocovina. Și, fiindcă nu
mai decâtă cere trebuința ca să s[ă] arăte la Comisie în-
voiala ce este cu mănăstire¹ Dobrovățu, pentru ca să iasă
bucata aceia de suptă înpresurare, pentru aceia dar dum-
neata, de vei fi la Vlădeni, numai decâtă, orice triabă vei
avē, lasă, și păr' măine să te afle cu scrisorile la Călinești,
căci, după scrisoare ce amă priimit, scrii ca pe astăzi la
amiazizi să mă aflu și eu acolă; și eu amă alergat acolă,
ca doară voi putē să o oprescă păr' măine sau poimăne
Comisie, ca să nu întâriască stăpănire, căci, apoi, va rămâne
păr' înă sfârșit așa, și atunce dumneata te vei păgubi.

Pentru acasta dar potescă: îndată răpezi și ă scrisorili,
și vină la Călinești, ca să s[ă] arăte învoiala la Comisăe.
Și n'amă lipsit a înștiința, fiindă

a dumitali ca ună frate:

'819, Avgustă 1.

Ștefană Gherghelă Căminară.

[Pe V-o:] Pentru parte dină Bucovina, dină Călinești.

XXIII.

Cu frățască dragoste mă închină dumitali, arhonă Pitară.
Înștiințeză pi dumneata că eu, cu agiutoriu lă Dum-
năzău, m'amă pornită la Eși și nădăjduescă că, cu ajutorulă

¹ Înlocuit cuvîntul cu: moșie.

lui Dumnezeu, voi săvârși trebuințili meli bini, și nădăjduesc că, de nu voi eși Lună înainte Mării Sali lui Vvodă, iară Miercuri negreșitū trebui să esū. Pentru aceia poftescū și eū pi dumneata ca să trimiț și dumneata unū vechilū a dumitali cu bani acei ce ai a mi-i mai dă, pentru ca să plătescū și eū telalulū și să-ți scotū și hrisovu, precumū ni iaste așăzare. Măcarū că hrisovu dumisali Banu Ilie aū cerutū ca să să facă cu slove de aurū, acela are osăbită cheltuială, și, dacă dumneata vei voi a să face așa, apoi acē cheltuială a aurulū va fi a dumitali. Îndestulū că poftescū pi dumneata că îndată după mini să triimiți vechilu dumitali, după mini la Eșū, căci eū nădăjduescū că multă zăbavă nu voi avē la Eșū, fiindcă amū luatū înștiințare că anafora a s'aū gătitū și s'aū și iscălitū de boeri și, îndată cumū voi mergi, mă voi înfătoșa și înainte Mării Sali lui Vvodă. Și, zăbavă de va fi, mai multū numai pentru de[a] scoati hrisovulū dumitali. Pentru aceia poftescū ca vechilu dumitali să vii îndată după mini.

Și sântū

'820, Apr. 15.

a dumitali ca unū frati,

slugă :

Ștefanū Gherghelū Căminarū.

[Pe V-o:] Cinst. alū mieū ca unū frati, dumisale arhonū Pitarū Theodorū Holbanū, cu frățască dragoste.

XXIV.

Cu frățască dragoste mă închinū dum., arh. Caminarū.

De apurare dorescū a mă pliroforisi pentru întregime sănătății dum., ca, aflându-să pre deplinū, să mă bucurū.

(Șters : Pentru în...) Bani di pi Costicenī, ce sântū rămășiță la dum., de la 1818 și pără la '821, Apr. 23, cătū va cuprinde pe a șesa parti (șters : dinū parti) pe acești trei ani, poftescū să dai dumisali ginirelū Dimitrachi Eni, și de la anulū '821 Apr. 23, apoi dumnealū ginirile Dimitrachi rămāni stăpānū pe parte dumisali, adică pe a șesa parte dinū parte holbāniască, fără a ni ames[te]ca noi. Decī facū știutū dum. ca cu dumnealū

să ti pui dum. la cali pentru parte dumitali, sau că va rămâne slobodă și să va puni dumnealui la cali cumă va voi, ca cu dreptă lucră dumisali. (*Șters*: Pentru cari nu lipsescă a faci știut) dum., și sânt:

(*Neiscălit*: Catinca Holban Păhârnicăsa.)

Cu părințască dragoste mă închină dum[itale], ginire Dimitrachi.

De a purure doresc a mă pliroforisi pentru întregime sănătății dumitali, ca, aflându-să pre deplină, să mă bucură.

După a dum[itale] cerire, iată triimetă scrisoare către dumnealui Caminarulă Todorachi Ciure pentru bani di pi Cós-ticenă, parte dum[itale], pe trei ani, de la 23 Apr. '818 și păr' la 23 Apr. '821, să-î dei dum[itale], și de la 23 Apr. '821 să rămăe slobodă parte dum[itale], și dum. te vei puni la cali cumă îți va da mână cu lucră dum. Și scrisoare amă lăsat-o deșchisă, ca să te pliroforisești dum. Iară, pentru scrisore de la dumnei cumnata Măriuța, socra dum., după cumă urmiază înă alti pricină, asemine și întru această, după ce amă [dată] acei 450 lei dină poroncă, pentru cari nu cere trebuința a să triimeti mumbașiră, apoi amă mai plătită și 40 lei osteniala mumbașirului și 50 lei poșta. Acești 90 lei, ce amă dat digiaba, au fostă înă locă de mulțămită dină parte dumisali cumnati (*șters*: Măriuți, precumă) esti știută dumitali. Și sântă:

'821, Ghenară 20.

(*Neiscălit*: Catinca Holban Păhârnicăsa.)

Asemine acestora amă triimisă ginirelui Dimitrachi, cătă și cătră dumnealui Caminarulă Todorachi Ciure.

XXV.

Cu părințască dragoste te sărută, iubitulă meă fi, Mihăliche.

În iastă sară amă priimită scrisoare dumitale și, înțălegândă că ti afli sănătosă, amă mulțămită milostivului Dumnezău. Dumnalui Banulă Ilia au fostă eră la mini și meă

zisă ca să-ți trimătu 50 de galbină. Eă, dacă așu avē 50 di galbină, nu țașu scrii ca să ceri la Banulă Stavărū măcarū 50 de lei să dei. Caută la Eșî, și, dacă vei găsă la cineva, împrumută-te, și dă sănetū, și mai pe urmă s'orū da. Amū văzutū și cele ce-mi scrii pentru iarbă, cumū și pentru Stavărū. Dumnalui bădița Toadirū cu părințască dragoste te sărută. Astăzi amū luatū răvașū di la nora Soltana,* și să află sănătoasă. Înū Marța trecută țaamū scrisū o scrisoare, cari s'aū trimisū cu genta, și înnuntru era o scrisori cari era să s[ă] trimată la Focșeni, și nu-mi scrii de ai priimit-o, ori ba. Și rogū pre milostivulă Dumnezăū a ti vedē sănătosū. Astăzi m'amū înștiințatū că dumnalui (*sic*) ginirile Dumitrachi Eni să află la Eșî și dumnalui încă este părtașū, și la datū, și la lnatū. '824, Iulii 16.

Și săntū alū dumitale iubitori

maică :

Catrina Hol[banū] Pah.

XXVI¹.

Știutū si face prinū aciasta că mai gîosū iscălitulū m'amū alcătuitū cu dumnealui Cluceriulū Stefanū Holbanū spre a rădica planū t pograficescū unei bucăți de moșii ce să numește Poenile lui Talpă, d'împreună cu a 6 parte dinū moșia Pilipăuții, precumū să află osăbită, împreună și capetele i mîrginile tuturorū moșiilorū ce să megieșască cu aceste ; după care să facū și hartă dumsale, arătătoare de toate semnele, cu scumpătate și cuvincoasa deplinătate, lămurindū staria locului, fără cātū de puținū cusurū. Pentru care amū a priimi de la dumnealui 600 lei, zicū șasă sute lei, deplinū, la teslimarisiria hărții. Cumū și pentru aciașă hartă mă îndatorescū a răspunde că iaste bună și fără greșală ; căci, dinū potrivă dovedindu-să, apoi, cu a mē cheltuială, să tocnescū altū inginerū, ca să măsure de alū doile. Că-

¹ De și nu e o scrisoare, se adauge pentru lămuririle din ea.

riia urmări și întocma păziri de a me îndatorire urmiază a me iscălitură.

P. Asachi Caminaru.

1825, Apr. 13.

Lei

200 adecă doo sute sute lei amă priimită la taceria contractului. *P. Asachi Caminaru.*

400 adecă patru sute lei tijă amă priimită de la dumnealui Clucerulă Stefană Holbană, cusurulă după cuprinderea acestui contractă, spre împlinirea somei a șasă sute lei, după care, istovindu-să toată îndatoriria dină amândoo părțile, amă lăsată acestu contractă la dumnealui Clucerulă, spre dovadă numai a înbunătățirii planului de mine rădicat.

Petru Asachi Caminaru.

1825, Apr. 27.

Ținteni.

[Pe V-o:] A Caminarului Asachi.

XXVII.

Cu multă plecăciuni închinându-mă, sărută cinst. mână dumneavoastră, cc. C[atincă] și cc. Theodoră.

Facă știută dumilorvoastre pentru împărțare vitelor și a păinii și a altor lucruri rămasă de la răposatulă Banu Ilii Holbană, precumă s'aă împărțat și aă venită câte zăci vite de cai la o parte, făcându-s[ă] înă șasă părți, dină care doao părți, a dumisali Banului și a dumatăle, s'aă triimisă acasă la dumneta cu oaminiă dumneavoastră. Precumă și vitele albi s'aă venită de o parte câte 19 vite, boi, cu vaci, și gonetori, și mânzați, care facă, pe 2 părți, 38 de vite, beză trii viței ce s'aă dată; dară, fiindă că patru boi s'aă furat, și fiindă pricină cu dumnalui Costachi Manu, s'aă scăzută câte ună boi de parte dină aceste patru părți a nostre, și, pentru aciasta, s'aă triimisă dumilorvostre 36 vite și 3

vițai. Precum și dinu mascuri s'au venitū câte 13 pe 2 părți, însă mari, cu mici.

Păpușoi s'au venitū câte 53 stânjinī de coșeri la o parte, deci dumilorvostre, pe 2 părți, facū 106 stânjinī; dinu care păpușoi s'au opritū la cotu Hotinului giumătati și la Curte giumătate. Precum și săcara, fiindū 5 stoguri vechi, inū care sântū 36 stânjănī, pe 2 părțū să vinū 18 stânjănī. Dumneta vei triimiti și, după anologhie, vei lua părțale dumilorvostre. Iarū, pentru pojăjăe casăi, fiindū poroncă a să rădica să să ducă la Herța, amū stătutū și li-amū luatū toate asupra mē, rămăindū inū casă; pentru care dumnevoastră cumū veți socoti veți pune la cale. 2 pluguri s'au venitū și inū parte dumv., și cu greșală eri nu s'au triimisū, darū astăzi s'au triimisū împreună cu vătavu dumitali.

Și sântū alū dumv. prē (*sters.*)

1825, Noem. 30.

'825,

Și sântū

Dechemv. 1.

plecată slugă:

Iordachi Herțanū Clucerū.

Mă rogū de ertare că n'amū venitū eū sângurū.

XXVIII.

Cu pleacăcune închinându-mă, sărutū cinstită mână dumitale, cucone Toadere.

Inū vreme ce aū fostū Caminarulū Manu aice, s'au socotitū cu părintele Sava pentru bani ce s'au făcutū a-i da dinu rămasăle piste dieată de la răpusatulū Pitariū. S'au făcutū de fieștecare parte a s[ă] plăti dumisale Cam. Elencăi câte 225 lei, și vine și inū parte dumitale ca s[ă] dai 225 lei. Pentru care te rogū să-mi triimeți acei bani, căci pe mini inū toate zilile mă supără dumnalū Vasăle Holbanū, vechilulū dumilorsale, care l-aū lăsatū aice să priimască bani, după îndatorire ce m'amū îndatoritū ca să plătescū, și eū amū totū prelungitū păr' acumū; iarū acumū, dacă nu să vorū plăti, aū zisū cu hotărăre că va scrii la Eșū să vii

zapciu. Apoi aceștie aŭ rămasă a s[ă] da după însuși ală dumitale iscălitură. Te rogă triimeti-i, să nu mai fii atăta vorbă pentru acești bani. Deosăbită îmi scrii o carte Vornicie de opștii pentru rămășița de bani ce aŭ mai rămasă, parte dumitale, să mai dai spre împlinire sumei ce s'aŭ hotărâtă a s[ă] plăti, parte dumitale. Să-mi faci știută ce răspunsu amă să dau și înă acei pricină. Iară, cătă pentru acei bani ce sântă a s[ă] ta (*sic*), 225 lei, parte dumitale, te rogă să mi-i triimeți, ca să-i dau eu unde sântă rânduită a-i da, căci, de cândă s'aŭ dusă Manu, sântă trecute 23 zile, și aŭ trecută vadeoa cari i-amă pusă.

'826, Dechemvrie 1.

Și sântă ală

dumitale slugă :

Iordachi Herțană Cluceră.

[Pe V-o:] Cinstită mână dumitale cc. Toaderă Holbană biv Velă Bană, cu totă plecăcune.

XXIX.

Cu multă plecăcuni închinându-mă, sărută cinstită mână dumitale, cuconă Tödere.

Amă priimită răvașulă dumitală ci-mi scrii pentru 225 lei ce ai a da dumitale Caminăresii Elenca Rasti pentru avere mișcătoare rămasă piste diata răpusatului Pitară Ilii Holbană, că sântă bani gata, și îmi scrii să triimetă omulă meă ca să-i priimască acei 225 lei. Iată triimetă pe acestă fiică să priimască bani, pentru care te rogă să s[ă] dei înă mână acestă, ca să-i dau și eu la loculă cuvi[i]năosă, căci înă toate zilele sântă supărată de Vasălică Holbană, cerându mi bani, precumă amă mai scrisă dumitale.

'826, Dechemvrie 6.

Și sântă ală

dumitale slugă :

Iordachi Herțană Cluceră.

XXX.

Arhonă Clucere.

Bădița ămî scrii că aŭ lasatŭ la dumneata 400 lei, și iată triimetŭ săneta. Dumneata vei da bani înŭ mîna triimisului, de la care vei primi sănetulŭ.

Slugă :

Maî 25.

Holbană Caminară.

Plecăcuni.

Dumnealŭ Banu m'aŭ lăsatŭ să daŭ dumitali patru sute lei, însă cu unŭ izvozălŭ de 59 lei, șas[ă] părăle. Dumneata triimite-mî sănetulŭ de patru sute lei, ș[i] eŭ voi răspunde cătră însămnărica dumitale cusuru păr' la 400 lei. Darŭ triimetŭ dumitale ș'o copie de pe (de) însămnărică.

Și sântŭ alŭ dumitale slugă :

Iordachi Herțană Cluceră.

XXXI.

Cu frățască dragoste ne închinămŭ dumitali, cucoană Mărioară.

Răposatulŭ moșulŭ nostru Toaderŭ, prinŭ diata ce aŭ făcutŭ la '825, Martŭ 3, lasă și dumitali 500 lei și 50 matce stupi, cumŭ și (*șters*) nepoatei Cleopatri, copiliŭ dumitali, 50 stupi. De ačasta înștiințămŭ pe dumneata că pentru bani vei triimite să-i priimești de la dumnealŭ Caminarulŭ Mihalache, căci aŭ ramasŭ asupra mē. Iarŭ, pentru 100 stupi, 50 aŭ dumitali și 50 a Cleopatrii, vei triimite dumneata la Vlădeni, pe Jijie, să-i rădice, ca să te folosăști și cu rodulŭ lorŭ. Iarŭ, neputândŭ să-i rădică acumŭ, dumneata triimite omŭ să-i priimască pe samă la Vlădeni, și să stei acolo, plătindŭ haculŭ prisăcarilorŭ și purtândŭ grija știubeilorŭ, pără la toamnă, ce-i vei putē ridica, căci la noi știubei nu sintŭ. Și pe săptămăna viitoare să s[ă] afle omulŭ dumitali păr' la 18 aceștii lună, că vomŭ fi și noi la Vlădeni, să-i facemŭ teslimŭ, pentru ca să-i pue la cali. '827, Maî.

[Pe V-o:] A stupilorŭ.

XXXII.

Cătră cinstitū dum. boieriū hotarnicū Căminarū Mihalachi Holbanū.

Amū priimitū scrisore dumitale d'inpreună și carte cinst. judecătoreicului Divanū. Am văzutū cele mi'i scrisū, pentru care răspundū dum. că nu mă cunoscū datorī de a merge să staū fațā la dispărțire ce are să s[ă] facă, înū vreme ci moșāie (*sters*: nu iaste) Vlădeni nu iaste a mè, nici numai ieū nu sântū clironomū răposatului frăține-meū, nici vechilū dinū parte cumnati și a surorilorū mele nū sântū. Căci, precumū amū scrisū dumv., că, de așū fi vechilū, trebuie să fiū fațā la hotărāre, ci zice d. Vornicū Neculaī Dimachi că aū luatū sfărșitū pricina. Că, precumū îmi scrieți dumv. acumū, că orī însumī să viū, saū vechilū să triimitū, așa aū trebuitū și atunce, ca orī vechilū dinū parte nemuritorū să fii, saū vre unulū dinū noi, iarū nu numai d. să fii la judecatā, și acū să ieī moșāia. Pentru ačasta nu potū să viū.

'828, Iuli 25.

Cătră cinst. dumnalorū boieri hotarnici Căminarū Mihalachi Holbanū.

Amū priimitū scrisore dumv., d'inpreună și carte cinst. judecătoreicului Divanū, și, văzāndū cele scrisā, răspundū dumv. că ieū nicio știință nu amū de judecata ci aū avutū d. Vorniculū Neculaī Dimachi cu răposatulū frati-meū. Și, iarāși, înū urma, cāndū zici d. că aū luatū sfărșitū pricina prinū întăriturī gospodū, n'aū fostū nime vechilū dinū parte noastră, a frațilorū răposatului, precumū nici dinū parte cumnati, ci singurū d. s'aū înfățișatū cu scrisorile moșii Vlădeni, care prinū zapciī s'aū luatū de la cumnatā-mē; dinū care scrisori aū și ruptū doā, pentru care ieste și adeverința cinst. Vorniciī de orașū.

XXXIII.

Cu frățascā dragostea mă închinū dumitale, iubite cumnate, cucoane Mihalachi.

După cercetare doritei mie întregimea sănătății dumv. cumă să păzăști, ca să mă bucură și să dau laudă ceres-cului împăratu.

Nu lipsescu a face știutū dumitale că eu, aflându-mă totū înū valurile giudicății pentru doi feti țigance, anumi Ca-trina și Dochîța, care mi s'au dăruitū de cătră răposaii socrî mei și care sântū trecuți și înū părțala frățască, pre-cumū iaste știutū dumitale; deci, la înfătoșare ce amū avutū innainte Obșteștii Adunări, cerându-mi-să de față și înū or-ghinalū aceiași împărțală, după cumū te vei pliroforisi și dinū însuși carte alăturată aice, te rogū, iubite cumnate, urmiază binele acesta cătră mine și, cumū poroncește și Divanulū, profthimisește îndată cerșita împărțală, triimețându-o dreptū la mine, ca să'o înfătoșezi la giudicatā; și, spre încredințare dumitale că nu să va prăpădi, va rămănē răvașulū mieū acesta de dovadă. Căci, dacă Țigancile aceste nu vorū fi trecute la împărțală, apoi atunce și aceli doi Țigance luate înū parte dumitale vorū fi înū pericolonū de a să lua ca să s[ă] vândă înū socotiala creditorilorū. Și, înū scurtū, precumū vei socoti și știi pricina desfacerii și a părțării acestorū Țigance, înștiințază pe Divanū, și triimite dovadă adevărată, ca să nu rămăiū isterisitū de darulū răposaiilor socrî miei.

Și sântū

1829, Iuli 19.

a dumitale ca o soră

Eșii.

și slugă.

Dumisali cumnatei Sultanii cu frățască dragoste mū închinū și dulce o sărutū; asămene și pe cuconī.

Eū cu innadinsu fîcioriū amū pornitū ačasta, și printr'ân-sulū dumitale, fără prelungire mai multă de vadeoa însămnatā prinū carte Divanulū, — și foarte mă vei îndatori.

XXXIV.

Cu multă plecăcuni închinându-mă, sărutū cinst. mănă Sfințai Tale, părinte Savo.

Amă priimită cinst. scrisoare Sfințai Tale, scri[i]ndu-mi ca să facă sălință înă pricina străjerilor, precum și pentru ca să[m] margă vr'o cățuva dină fruntași să le vorovești. Eu le amă pusă zapciă ca să-î pornească numai de cătă, și nici cumă nu vor să margă. Eă am sălită cu toate chipurile, ca doară să va sfârși această pricină.

Poate pe mâine voi veni și eu la Sfinție Ta, dacă voi pută scăpa.

A Sfințai Tale

prè-plecată

slugă :

Iordachi Herțană Cluceră.

(Pecete din 1825.)

[Pe V-o:] Întru cinst. mână Sfințai Sale părintelui Sava Holbană, egumenulă sfintei mănăstiri Mogoșești, cu pleacăune.

Scrisori P. Mitro[polită] și adeverințil[e] d. Cluceră Herțană de primire săneturilor de la P. Savva înă plata banilor cătră Caminarulă Rasti...

(Șters : Adeverințele d. Cluceră Herțană de primire săneturilor) zapciului pentru bani d. Caminară Rasti de la P.

Săneturi de bană a răposatului moșă Ilii.

Di la Log. Alecu Stărce.

XXXV.

Cu plecăciune mă închină dum., cc. Mihalachi.

Maî întâi rogă pre milostivulă Dumnezău ca răvașulă meu să te găsească pe dum. sănătosă. Ală doile, te înștiințăză că, după tocmeala ci amă avută cu dum., ca să faci 400 merți di vară pi moșăi la mină, s'au împlinită soma, și încă o maî întrecut o somă di merți, și di pi cele 400 merți esti rămașăți de bani, o sută triizăci lei, să-mă maî daî; maî și făcândă dum. socoteală cătă s'a maî faci pe această

în trecut, poftesc să-mi trimiți pi omul acista. Și, di vii
avê să mai faci vară, poftesc să amă cinstiț răspunsul
dum., că amă dată poroncă că fără răvașul meu să nu
lasi să faci var.

Și, cu ačasta, rămii

1836, Fevr. 7.

a dum. smerită :

Agathie Curt

105 amă dată cu Neculai Sporhă.

30 tijă amă dată prină pădurari.

[Pe V-o :] Cinstiț dumisale cc. Mihalachi Holbană, cu
plecăciune.

Maica Curtoie i-amă dată 105 lei (?).

XXXVI.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, arh. Caminară.

Amă priimită dorită mie scrisoarea dumitale, și amă vă-
zută cele însămnate ; asupra cărie cu cinste răspundă că
anaforaia încă nu s'au făcută, dară m'amă întilnită cu
dumnealui Cam[inarul] Beldimană, și amă vorovită cele
de cuviință a să face anaforaia nă tocmai după acă soco-
tință încheetă de mai nainte. Dară apoi și la întărire ana-
foralii voi stărui cu toată silința a să apăra dreptățile dumi-
tale și a monastirii. Mi-au zisă cc. Ionică că i-ai fi făgăduit
niște orză, sau ovășă, i altele ; pentru cari urmiază a să și
aduci. Pentru iazul de la Epurenă alătureză scrisoare cătră
Vorniculă Calimahă. Cu dumnealui cc. Ștefănică nu m'amă
putută întilni, grăbindu-să ficiorulă, și, cu ală doile ocaziună,
te voiă înștiința mai cu lămurire despre toate.

Dumnealui Stolniculă Buradă încă nu s'au înfătoșată în
pricina cu fiicele Paharniculă, dară cită de înă grabă să
va isprăvi și aciasta.

A dumitale frate și

slugă :

1836, Noemv. 7.

Ioană Casulă Spat.

Eș.

Saga Epureanului a catandisit a fi înnadinsă. Preosvinție Sa mi-au zisă să-ți scriu să-ți iconomisăști vr'o treizăci galbeni, și să voru trece înu cheltuelile monastirii.

XXXVII.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, arhonu Caminariu.

Primindă cu bucurie scrisoarea dumitale, am văzută cele însămbrate. M'am măhnit tare multă de zaifliculă înu care te afli; milostivulă Dumnezeu să-ți dăruiască întregimea sănătății. Amă aratată Înaltă Preosvinții Sale cele propusă dină partea dumitali, și s'au hotărîtă a să rîndui acolea pe Sfinție Sa protosinghelulă Veniamină, carele mai înainte a fostă protopopă la Botoșani, persoană cunoscută dumitale de bunile și cinstitele purtări, atîtă înu cele besericești, cîtă și înu cele politicești, și care să fîi încredințată că va aduce totă feliulă de mulțămire dumitali și cari nu va zăbovi a veni. Pentru catagrafia ce țău cerută păr. Veniamină dichiulă și păr. Visarionă, iaste aciasta a odoarăloră și lucruriloră besericești, despre cari credă că dumneta vei fi avîndă condică, și, cîndă să va întîmplă să vii păr. Visarionă, le va vedă și va iscăli că sîntă întocmai. Iar carte pentru mutarea satulă, cu schimbare ministriloră, a zăbovită a să face până acumă, dar să va trimite fără întărzieri. Alătureză aice scrisoare cătră păr. iconomă Ionică ca să triimită balerca cu oloiă. Alătureză și copie de pe adresulă Divanulă Țării-de-Susă, ce astăzi s'au priimită, dină care te vei pliroforisi înu pricina vadeli pusă.

Dumitale frate și slugă:

'837, Fev. 28.

Eș.

Ioană Spat.

XXXVIII.

Cu plecăciune mă închină dumitale, nănașă Mihelachi. Iată, dină poronca cuconulă, ci mi-au poroncitu înu ființa

dumitale, triimitu pe morari, împreună cu oameni, ca să tai lemne pentru moară la Sănihaă, după cum însămneză mai gîosă, — însă :

1 talpă de 6 stănjini.

1 talpă: 5 stănjini, 4 palmi.

9 tălpi: 4 stănjini, 4 palmi.

14 amnări.

18 șaranpoi.

3 grindei și lemne de patru roți, cătă ceri trebuința.

Deosăbită mai trebui lemnă de o roată de chivi (*sic*), și trii ursoaici, trii scaune, trii praguri.

Pentru cari dumneata vei da poroncă pădurariului ca să le arati unde voră fi copacii buni, ca să tai, să s[ă] facă lucru bun. Fiindă

ală dumitale

plecată

'838,

slugă:

Săpt. 15.

Gheorghe.

[Pe V-o:] Izvodu lemnului di la Sinihaă ci amă dată di mori. '838.

XXXIX.

Cu multă pleacăune mă închină dumv., cucoani Mihalache.

După cum dulce bunătate a dumv., năstăvindă-să Duhulă Sfântă a agiuta o casă a mē atăta grē și vrednică de agiutoriū, încătă nu potă a arăta toate înpregiurările, și după cum dumv. ați avută milostivire și bunătate a-mi da și o carte cătră dumnalul Spataru Enuță, ca, prină dumnalul, să să pue înaintă Preosfințitului Stăpănă să fii milostivă a poronci ca dină venitulă sfintei monastirii Mogoșeștii să mi să dei ună agiutoriū, ca să-mi potă a-mi mărita 3 fete ce le amă înă casă, care stare a mē fii[i]ndu cu totu îngosătă, nu sântă vrednică a le ține înă casă, iară mai alesă găsindu-să oamini ca să le daă la casăle loră, n'amă nicio închipuire,—eă de atunci m'ași fi dusă la Eșă, după scrisoare dumv., ce mi-ați dată dumv. cătră dumnul Spatară Enuță,

dară, bolnăvindu-mă, așa precumă și astăză mă găăsăcu — ceva acū, slavă lui Dumnezeu, îmi iaste mai spre bini, — n'amă pututū eșă dinū casă. Mă rogū, cucoane Mihalache, nu uita bunătate a dumv. ce mi-ați datū, căci alta nădejde, după Dumnezeu, nu avemū decâtū la mila a dumv. Și eū, piste o săptămână, cumū oī putē, m'oī duce și la Eșū, dacă oī avē înnorocire a vă gășă și pe dumv. la Eșū ca să mă p[ov]ățuescū cumū să urmezū, — cu toati că eū cu pleacăune rogū bunătate a dumv., cocoani Mihalachi, și vī rogū ca pără la mergiri a mē să aveți vorbă cu dumnalui Spatariu Enuță înū pricina cererii meli, așa după cumū v'a lumină Dumnezeu, și eū, îndată cumū mi-o veī triimēte(?), dăndū Dumnezeu să-mī fii mai bini, m'oī repezi pără la Eșū.

Dinū parte a mē și a soții meli cu multă pleacăune sărutămū mănēle și a dumisali cucoani Soltăniți, rugându-o și pe dumnaei ca să fiți dumv. într'unū cugetū, cătū s'a putē a agiuta casa a mē cu cătū v'a îndura milostivulū Dumnezeu pentru înnorocirile ducedelorū și a coconășilorū dumv.

Amū auzitū dinū prietini, dinū o samă care aū umblatū la Eșū mai înainte, că s'arū fi întâlinitū cu frații miei, darū mie mărtorū imi iaste unulū Dumnezeu că n'amū avutū știință de dănșii, că ei de mine să ferescu, umblă intru ascunsu și pe mini mă încungiură, și eū însumi nu voescu ca să aibu amestecare cu dănșii, că umbleteli și pornirile lorū sântū nebunești. Darū eū, cu mergire mē la Eșū, oī duce și hărțile ce aū fostū închipuit ei cu mini mai înainte, și le voī arăta dumv. Și dinū parte a mē orū rămānē și rāsuflate.

Rămāindu alū

dumv. ca unū

frati i slugă

1838, Ghenari 19.

Ivo. . .

plecată :

Costachi Morțunū.

[Pe V-o:] Cinst. și mie ca unū frate, dumisale Caminariulū, cuconulū Mihalache Holban, cu pleacăune.

Domnu Morțunū.

La Eșū.

XL.

Cu frățască dragoste mă închină dumitale, iubiti frățoare.

Astăzi, în 8 a luni, am primit scrisore dumitale, de'npreună cu bani. M'am bucurat forti că vă aflați sănătos, slavă milostivului Dumnezău. Pentru bani, forti mulțămăscu dumitali: tare mult bine me'u prinsu, pentru că acū și pensă de la tote văduvile aū tăet-o pe gîmătate, carile mii îni daū numai 200-cinzăci lei pe lună. Eū, cu tote că scriemū că mă ducū la mînăștire, darū necazurile și nenorocirile nu m'aū lăsatū să eșu dinū Eșū. Amū străgatū și amū plă[n]su, frățoare, 2 săptămăni neconținutū, cu copii, înblăndū pe la casăle acele ce știemū că mă agiută. S'aū rădicatū totă boirime, de'npreună cu Mitropolitu, și aū vorbitū lui Vodă. S'aū făcutū mare huitū și aū zăsū Vodă: Vestiți-i că greutate s'aū rădicatū și are să să bucure. Și mai innai[n]te cu o ză aū trimesū pe Visternicu să-mi spui că-mi întărește anafora[uj]a, apoi, peste 2 zăle, aū zăsū Vodă Visternicului și la cielanți boeri să-mi caute să-mi ei casă cu chirii, și a plăti Vodă. Aū venitū Visternicu și me'u spusū, și erășū m'amū supăratū strașnicū, zăcă[n]du-i că acestă să întălege o prelungire, și nu-mi trebui să-mi ei casă, ci să-mi dei avere. Amū străgatū, amū plănsū, pără m'amū bolnăvitū. Apoi eră aū venitū Visternicu și me'u spusū că aū venitū dezlegare de la Petreibucū¹ înū favoru meū și că-mi întărește anaforau. Apoi, mai înū urmă, eră zăcū că n'aū venitū răspu[n]sū. Acesti necazuri și învăluri îni facū, de nu știū ci să mai facū. Darū adivăru ești că aū venitū răspu[n]sū înū favorū meū, darū vorū să mă năcăzască, că nu-i destulū de c'ndū mă osăndescū, de 8 ani, și acū erășū stă pricina, și Vodă găsăște cūlenčuri și nu întărește anaforao. Te rogu, fă bunătate și pornește rugăcune și la Mogoșăști și la Buda să pomenescă numele acesște care trimetū pomelnicele, să să facă și ză și nopte, dorū s'a faci Dumnezău milă și scapu dinū osānda acestă. M'amū spărietū că o

¹ Petersburg.

muri și nu m'oi bucura. Viindă țațaca Săftica, aș spusă țațacăi Nastaslică^[1] că ai zăsă dum. să spui epochimenului știută să mergă la Botoșăni, și eu să ' zăsă, și aș făgăduită că a merge la sfârșutu lunii negreșătă.

Mitropolitu încă n'aș vinită de la Nemțu.

Călugărița s'aș dusă; aș plănsă destulă, de i s'aș înflată ochii.

Cumnățicăi mă închină cu multă dragosști frățască, pe Catincuții (*sic*) dulci o sărută, precumă și pe cielanți copii asămene. Copii mei sărută mână dumv.

Rupe răvașu.

Rămăindă

a dumitali soră:

8 Septemvri.

Maria.

Moș Mihălache, cu plecăciune mă închină dumitale. Mătușăi sărută mână cu fiască plecăciune. Bine mergemă înă cele știute².

[Pe V-o:] Cinst. iubită frate, dumisale cc. Mihălache Holbană Spat., cu dulci înbrătoșare³.

¹ „Î-aș și”.

² De la fiul Șerban, probabil.

³ E un răvaș al Mariei Cananău, născută Holban, care după 1840 își apăra moștenirea soțului împotriva Agăi Țigară, supus rusesc, care sechestraseră moștenirea. Mitropolitul e Veniamin.

XXI.

A D A U S E

XXI.

A D A U S E

I.

Pentru moșăia polă satu ce aș pusă soro-mè Mariia la izvod[ul]ă de zăstri dūmisali Jitnicerului Vasili Holbană, eșindă rea, adecă eșandă de suptă stăpănire surorii meli, atunci neavândă suro-mi moșii, ca să-lă mulțămescă pe dumnealui, eă să fiă datoră a împlini moșii dūmisali, dină parte de moșii ce amă eă. Și, înspre încredințarea, amă iscălită.

1786, Iuli 1.

Gheorghî Goroveiă Post.

II.

Iubite frățăori,

Amă primită cu mare bucurii răvașu dūmitali, cari l-amă găsată acasă cândă amă venită de la feredeii. M'amă bucurată că vă aflați sănătoși. Eă amă venită bolnavă de la feredeii, număi pentru că venisă ghenararu Titovă¹ la Eșă. Era să mergu la mănăștire Nemțului și, auzandă că aș venită Titovă, amă venită la Eșă. Amă fostă cu toți copii la dănsu, amă plă[n]su destulă, amă străgată, și răspu[n]su

¹ Consul al Rusiei și apoi ambasador la Constantinopol.

m'eû fostă acestă : să aşteptă pără a veni răspu[n]ş de la Petrezbucă. Şi, acolo, la dănsu, puţănă a rămasă de nu me'û vinită dănbă, şi plănsătele şi lacrimile copiilor şi ale mele nu să mai potă spune, încătă s'aû apropietă să ne-bunescă. Nu mai potă răbda. Casa aû căzută pe giumatate acû, pe ploile acesşte ; le'mă pusă propele pe denuntru ; bacdatio aû căzută, şi dină odae acè mare, şi dină stocă, tocma de-asupra crevatului : de n'ară fi căzută zoa, de ară fi fostă nopte, acolo rămănemă mortă. Şi cărămizi şi scânduri aû căzută ; s'aû făcută o bortă de să îngrozăşte cineva cândă să uită, şi înă odae acè mare mai totă. Rusulu acestue e-û vorbită Metropolitu, cu toţi boerii, şi lui Vodă asămene e-û vorbită, Dumenecă ci aû trecută, Mitropolitu, cu toţi boeri, şi totă aşa e-û zăsă şi Vodă.

Eû acû nu mai amă undi veţui. Casa spartă, de cheltuelă nu amă, deznădă[j]duită, de ispra[vă], neavândă ci să mai facă, me'mă luată lume înă capă, şi mă ducă Sănbătă de aici dină Eşu. Sănbătă, înă 2 a luniă acesşte, mă ducă pi la Criveşti, la Dumitrachi Buhuşă, şi, de acolo, mă ducă la copile, la Giurgeni. Îmi scrii dum. că me'î tremesă 500 lei şi feçoru e-û luată înapoi. Te rogu, frăţiori, trimeti-mă una mii lei la Criveşti, la Dumitrachi Buhuşă, că Duminică acû ci vini m'a găsa la Criveşti ; pote şi Lună oi aştepta. Te rogu, tocmeşte ună omu, pe cine vei socoti, şi înă trimeti una mii lei la Criveşti. Dină baniă ci (ci) mi-î daş şi pără acû, dină 2 miă lei, amă spusă Metropolitulu să scrii dumitale, şi me'û zăsă că nici nu-î trebuinţă să-ţi mai scrii, că dum. cunoşti lipsa mē, şi să scriă eû dumitale să-mă trimeţi baniă acestiă, că părintele zăcē că, de'ră avē, încă me'ră ma[î] da, şi aû zăsă că, cândă oi avē ocaziună să scriă dumitali, să mărgu la părintele, să-ţi scrii şi părintele. Apoi acû, erī, s'aû pornită la mănăştire Nemţulu, nu-î aici, şi de acē nu ăaû scrisă. Eû purcedu la drumă numai cu ună galbănă, şi dină lefa copilelor le sântă datore cu trei suti cinzăci lei. Te rogu trimete-mă bani, macară o mii de lei, la Criveşti, ca să daş şi copilelor. Şi, de la Mitropolitu, cumă a vini, peste 7 zăli, oi trimiti dumitali răvaşă pentru amândou

miile de lei. De cunva nu m'a găsa trimisu la Crivești, dum. poroncește să lasă baniș la Dumitrachi Buhușu și să primască adeveri[n]ță, pentru că eu oi ruga pe Buhușu să mi-i trimită unde oi fi. Daru, dacă-i avè bunatate să mi-trimești Sănbătă, eu pără Lună oi fi la Crivești. Pe omu, și chirie calului, și plata omului, oi plăti eu, numă, te rog, trimeti-mi, nu mă lăsa fără cheltuelă. Cu lelița Nastasăica amă vorbitu înu pricina care imi scrii dum. și me'u zăsă că epochimenu știutū i forte bucurosū să margă să vadă, numai să știi unde să vă găscă: dum. scrii-mi mii unde să vă găscă, și eu oi scrii leliță[i] Nastasăică[i] de la Crivești cu omū innadi[n]su, numai să-mi scrii undi și cându v'a găsa. Cumnatiū cu multă frățască dragosști mă închinū. Copii sărută mănile dumv. Pe copii dumv. dulci i sărutū.

Și sântū

a dumitale soră :

Avgustū 30.

Maria.

De nu cunva m'a găsi la Crivești, să dei baniș la Dumitrachi Buhușu: așa să zici omului, te rogu. Și casa la Eșu, omeniū, lașu¹ fără cheltuelă, numai cu 2 sorocoveți.

Canta să faci Logofătū-Mari, acū, de curăndū².

III.

Cu frățasca dragoste mă închinū dumitali, arhonū Pah.

Frățască scrisoare dumitali cu dragoste amă luatū, și mai întâi pentru întregime senătății dumitali foarte m'amă bucuratū. După acasta, celi ci-mi scrii amă înțalesū, și, cătū pentru acei patru miș galbeni, cu care ni-ați împrumutatū dumv., că s'au datū deplinū la dumnealū Sardariū Costinū Carpū, amă luatū și de la dumnealū înștiințare, și foarte mulțămescū dumv., rămăindū și eu îndatoritū a sluji

¹ „Las“.

² E aceeași Marie Cananău în aceleași nevoi.

dumv. Și să fiți dumv. bine încredințați că la împlinire va deli se vor dă bani dumv. negreșit. Iară, pentru trebuința care imi scrii că aveți și dumv. interesu, ați dat făgăduința că să va împlini cerere dumv., după chipul cu care imi scrii dum., aceasta nu o pot face, că înu pot ști ce urmare se va păzi cu vânzare ce iaste se să facă, și nu stă acestu lucru numai la mână mè, ce sântu alții mai mari decât mine. Daru, înu câtu imi va fi la putințe, se fiți dumv. încredințați că voi fi sălitori a sluji dumv. cu chipul ce să va putè.

Scrisoare cătră dumnealui Pah. Ioan Tăutulă am trimis-o la Ținutu Orheiului, căci acolo se află dusu, pentru hotărâtul unor moșii.

Am înțalesu cele cuprinsă prin deosăbită înșămnare, și acastă purtare de grijă o am și fără să-mi scrii dum.

Și rămăiu

Ma 28,

a dumitali ca un frate

1804.

și slugă :

Panaite Cazimir Sardaru.

(Pecete mică de ceară roșie, cu : «Panaite Cazimir, 1800».)

[Pe V-o:] Cinst. al mieu ca un frate, dumisali Vasali Holbanu biv Velu Pah., cu frățască dragoste să s[ă] dè.

IV.

Izvod

de zestri ce dau ficii mei, Marii, și blagoslovenie de la Dumnezeu și de la noi.

1 icoană fericată cu argintu, Maica Domnului, să fie agiutoru vieții lor.

1 candilă de argintu.

50.000 lei, adică cincizăci de mii de lei, în locul moșii.

2 ineli cu diiamanturi.

- 6 farfurioari, cu 12 linguriți argintū, pentru dulceți.
- 1 tavlă de argintū, pentru feligeni.
- 12 zarfuri argintū, cu feligenile lorū.
- 12 părechī cuțiți, linguri, furculiți, de argintū, de Liptica,
pentru masă.
- 1 lingură de ȋorbă, de argintū.
- 2 solniți, tijă.
- 2 sfeșnice de argintū.
- 6 rānduri strai de modă.
- 1 săpetū.
- 1 covorū.
- 1 lighianū, cu ibricū, de tumbacū.
- 22 tingiri, cu căpacile lorū.
- 1 așternutū.
- 6 boccialăcuri.
- 10 fețe de masă.
- 60 șerveti.
- 12 prosoapi.
- 12 peșchiri de lână.
- 4 rānduri fețe de perin[ă].
- 10 prostiri.
- 18 cevreli, bezū a boccialăcurilorū.
- 6 cămeși bărbătești.
- 3 brănețe.
- Și alti pānzuri trebuinȋoasă, bărbătești și fimiești.

Acești toți mai susū arătate le dāmū ficii noastre Mărioari și giniriliu nostru.

Cu bunăvoința și primire noastră și blagoslovenie de la milostivul Dumnezeu.

Și amū iscălitū:

1811, Ghenari 21.

Vasile Holbanū Pah.¹

¹ E foaia de zestre a Mariei Cananău, menită să ducă o viață așa de grea și de nenorocită.

V.

O iconă, chipulū Maicii Domnului, ferecată cu argintū.
O candelă de argintū.

Giumatate de satū, moşăia Molniţa, la Țănutulū Herțîi,
cu satū, cu moră, pivă de sucmani înū părau Molniţa, cu
ratoşū la drumu celū mare, cu optū pogoni vii lucrători,
cu cramă, cu toate ale ii.

O flore de diiamantū, de 2.000 mii lei.

O păreche cercei de (*sters* : diiamantū) zmarandū, cu diiamantū.

Unū inelū cu diiamantū.

Unū inelū cu zafirū.

4 şăraguri mărgă[ri]tari.

1 tavă de argintū.

6 fărfurioari.

12 linguriți.

12 zarfuri, cu felegenile lorū.

12 părechī cuțite, cu furculițele și cu lingurile lorū.

1 lingură de corbă.

1 păreche solniți.

2 sfeșnice.

Toate aceste argintării de susū arătati săntū de Liptica.

8 rënduri strai de modă.

4 bocčalicuri.

12 cămeși bărbătești.

14 cămeși de batistă și de olandă.

12 prosopi cusuti.

8 prosopi necusuti.

10 peșchiri de min[ă].

10 feți de mesă.

Unū săpetū.

60 șărvite.

Unū așternutū: saltē și oghelū, cu trebuinčosili perini.

Ună tacămă de așternut, de agabanii.

Doi intacuri (*sic*) de olandă.

Ună tacămă de meleză.

4 prostiri pânză de casă.

1 covor.

1 lighen, cu ibricu lui, galben.

12 tingiri, cu capacele lor, și alți mărunțușuri trebuincoasă.

6 săalașă de Țigani¹.

VI.

Izvodă de celi ce să pună înă săpetă.

O masă, cu 16 șărviti cu flori.

6 mesă înă 5 iți.

36 șărvite înă 5 iți.

12 șărveti înă doi iți.

6 prosoapi cusuti cu petială.

6 prosoapi de obrază.

8 peșchire de mână.

Ună rândă feță de perină, de tulpan, cu doi prostiri.

Ună rândă feță de perină, de olandă, cu o prostire tijă de olande.

Doi rânduri feță de perină, de meleză, cu 4 prostiri, tijă de meleză.

3 prostiri de pânză.

3 cămeși de helalie, bărbătești.

3 cămeși de pânză, tijă bărbătești.

3 cămeși de pânză de casă, fimeești.

3 părechii de izmeni, tijă fimeești.

3 cămeși de hasă.

4 bohcalăcuri, cu totă tacămu.

1 icoană cu poală.

6 farfurioare, cu 12 linguriți.

¹ E de pe la 1821.

12 zarfuri.

1 tavă de argint.

1 lingură de ȕorbă.

1 părechi solniȕi, tijă de argint.

2 sfeşnice.

1 covor.

10 rânduři de strae.

Aceste s'au pusă înă săpetă, şi amă priimită şi toati celalanti ce izvodu de zăstri cuprindă, deplină.

Şi, spre încredinȕari dumisali, amă iscălită.

Ioană Canană Caminară.

1811, Fevr. 8.

VII.

Prină scrisoare aȕasta ce daă la mănă dumis[ale] nenei socrulu, dums Pah. Vasili Holbană, cele ştiute, că la logodna şi cununia mē cu fica dumisale şi soȕie mē Marghioara amă priimită prină buna învoire să iaă zăstre doizăci şi cincă miă lei şi a patra parte dină moşie Molniȕă, de la Tănutu Hertă, cu acareturile ce sântă pe dănsa şi alte lucruri, după cuprindere izvodulu de zăstre. Decă, fiindă eă amă fostă silită, pentru trebuinȕili meli, a lua o sumă de bană şi a-mă plăti datoriili meli, m'amă răfuită cu dumnealu nene sōcru, şi, dină buna priimire mē şi a dumisali, mi-au dată încă 25.000 lei, adică doizăci şi cincă miă lei, făcându-să toată zăstre mē cincăzăci miă lei în nahtă. Pe care priimindu-i toȕi în mănă mē, pentru că izvodulă de zăstri înă arată o a patra parte dină moşie Molniȕă, şi eă amă luată bană, facă încredinȕată că, de acumă înaintea, acă a patra parte de Molniȕă rămăni iarăşă a dumisali suptă dreapta stăpăniri, neavăndă eă nicăună amestică sau pretenȕie mai multă, ca unulă ce, prină cerere mē, mi-amă luată zăstre mē toată, rămăndă aȕastă scrisoare întru întâmpinare izvodulu de zăstre.

Şi, spre încredinȕare, amă iscălită.

Ioană Can[ană] Caminară.

1811, Oct. 27¹.

VIII.

Noi, Scarlatu Alexandru Calimahu Voevoda, cu mila lui Dumnezeu, Domnu Țării Moldaviei.

Cătră mazili, ruptași, vorniceși și cătră toți lăcuiitorii de la Ținutu Hertii. Vi să dă înu știre că, socotindă Domn'e Mă, la Ținutu acela, de la 1 Avgustu, s'au rinduită ispravnicu pe dumnealui Caminaru Mihalache Holbanu, înu loculu dumisali Pah. Stere,—cari, după poronca și povățuire Domniei Mele și după legătura hrisovului, sântu îndatoriți a ave îngrijire pentru buna statornicie voastră, arătându-vă și voi cu toată supunire; iară, la asupririli ci nu veți cunoaște îndestulare, să-mi dați jalobă Domniei Mele.

1818, Iuli 31.

(Pecete octogonală, cu chinovar, din 1806.)

Velu Vist.

IX.

Cele ce au rămasă înu parte mă, Cluceru Stefanu Holbanu, de la răposatu tatălă meu, afară di cele arătate prină diată.

Lei. Par.

- 190 — sau doi suti lei, pe niști viti di cai, ce au venit înu parte mă, cari viti li-amu vândutu cu banii de mai susu arătați.
- 45 — sau 50 lei, pe aceste lucruri ci li-amu luat cu prețu hotărātu între noi, frații, fiindcă să pusăsi prețu la toati lucrurile și, cini ci au voit, aceia au luat. Adecă unu covorașu micu¹; una tăvăluță mică di fheru, di cafe, doi ibriceli di aramă, di cafe; zarfuri nu ținū minti de amu luat, di n'amu luat, și, de oi fi luat, de argintu n'au fostu; o părechi di mătănuță di chehrimbaru; onu stuchet, înu

¹ E vorba tot de Maria Cananău. V. vol. XVI, p. 42 și urm.

² E s cu semn de scurtare și aici și în urmăre. În „s'au“ etc. e „rusesc lung.“

cari era o oglinjoră, cuțitașu, farfič, condei di plumbu și o cărticică di însămnat.

120 — saū 130 lei, pe niști viti albi ci s'aū venitū înū parte mē, carile amū vāndutū cu prețulū arātat.

30 — saū 35 lei, pe cincī-șasā stogurī de finū (*sic*) ci s'aū venit înū parte mē, bejū ci aū māncat vitile albi și vitile de cai pără înū Postu-Mari, la împărțire.

Ca doizăci dimirlī pāpușoi amū luat dinū podulū casii, de i-amū dusū la Prutū di sāmānat, și, fiindū sāmānța ră, n'aū rāsārit; bejū ce oi fi māncat înū doi anī ci amū sāzutū înū casa pārințascā dinū puțānā pāni ci era, d'împreună cu răposatu frati-meū Ilii și cu doi-triī oamenī ce amū avutū eū lāngă mini.

15 — pe zăci stupī ci mi s'aū venit, cari i-amū vāndutū căti șaizăci pārali stupu; doizăci saū triizăci mașcurī, cu mari, cu micū, s'aū vāndutū răposatului bādițului Vasili, — darū cu căți banī s'aū vāndutū, ācasta nu putemū ști.

80 — saū o sută lei, amū luat dinū baniī unorū fālci ci era la Pilipăuți, pi la oamenī; darū căți banī amū scosū și căți aū fostū, nu potū și ' ținū minti, căci prisosulū de la acești banī ce amū oprit l-amū dat fraților mei.

480 — ādecă patru suti optūzăci lei sā facu.

Cinzăci lei me-aū dat tatălū meū, sā-mū cumpārū onū calū, ca sā fii și la mini întocmai ca și la ceialanți frați vitile arātate prinū diiată, — cari banī poati sā fii arātați și prinū diiată. Și asāmine părți credimū că aū luat și ceialanți frați ai nostrii, înū lucruri și înū banī; cari nu le putemū ține minte toati, și n'aū pututū sā ē unulū mai multū decātū altu.

Trii suti lei m'aū rānduit tatălū meū pe mine, Banulū Toaderū, ca si eū dinū una mii lei ci era la Gheorghi Băcalu, pentru jidire bisericii de piatră ci amū făcutū la Buda.

Doi suti le m'aŭ orânduî tatălău meu pe mini, Clucerŭ Ștefanŭ Holbanŭ, ca să eŭ totŭ di la Gheorghî Bacalu din ačasta una mii lei, ca să facŭ unŭ japlazŭ la unŭ pomătŭ ci-lŭ făcusă dumnealui la poenile lui Talpă, și, socotindŭ că n'arŭ fi di trebuință a să întrebuiŭta acești banî la japlazŭ, i-amŭ dat la dumnealui bădița Toader di i-aŭ întrebuiŭtatŭ la biserica di piatră ci aŭ făcut-o la Buda. Iiară cincî suti lei ci aŭ rămasŭ si (*sic*) cu puținî banî ci era întru o lădiți cu o scrisorî, cari nu știŭ cătŭ aŭ fostŭ, aŭ rămasŭ la frații mei, dinŭ cari s'aŭ făcutŭ grijili răposatului: O butcă proastă, vechi, și onŭ bucgialăcu ci l-aŭ datŭ dumei Păhăr[nicesei], cumnata răposatului părintelui nostru: aceste s'aŭ dat surorii noastre. Și asămine amŭ luat și eŭ, Banulŭ Toaderŭ Holbanŭ, înŭ lucruri și înŭ banî, iar înŭ oi, lucruri și căți banî și vite, nu potŭ ține minti. Și credemî (*sic*) că asămine orŭ fi luat și frații nostri că n'arŭ fi pututŭ îngădui unulŭ pe altulŭ să è mai multŭ. Și aceste ne îndatorimŭ a le îndoi la fișticari frati dinŭ cari să-șŭ è dumnealui parti, pentru ca să nu ni mai rămăi muș[t]rare de cuget că ar fi întrecutŭ la noi ceva mai multŭ, și s'arŭ fi uitat, fiindŭ carti di blăstămŭ la mijlocu.

Herța, 1825, Aprilie 19,

Teodorŭ Holbanŭ Banŭ.

Ștefanŭ Holbanŭ Clucerŭ.

X.

Celi ce s'aŭ mai adaosŭ sfinți bisărici, cari să să pui înŭ condicili și diețili bisărici. — 1826, Apr.

Moșie Sănihău să să triacă înŭ diată și să să adaogă a să mai cumpăra pi totŭ anu 100 ocă čară, fiindŭ că nu agiungi aceia cătă s'aŭ pusŭ și cu cătă esi di la stupî. Să fii și ačastă moșii totŭ a [s]fintii bisărici.

O cutii argintŭ, cari traci (*sic*) 83 dramuri, di s'aŭ pusŭ Svintili Taini, pără să va faci chivotŭ.

Unŭ poiasŭ di colanŭ de aramă.

Ună pocrovățu di ștofū di pusū pi ionostasū.

O poli di icoană la strana igumeniască.

(Șters: O cruciță mică, ferecată cu argintū, poleită cu aurū, pi iconostasū.)

O părechi troiți, ferecati cu argintū.

(Șters: O cruci neferecată, iarăși pi stântulū prestolū, ferecată cu argintū sadea).

O Psaltiri, poleită cu aurū, cu tocu ei.

O Psaltiche.

Unū Minie.

Unū Acaftisteri.

Unū aghezmătarī.

I cevrē pi iconostasū.

Altă cevrē, cândū mergu cu icona Svântulū ce esti le trapeză.

O cevrē mari, cusută cu petială.

Unū șalū bunū, pi cari amū datū 50 olandejī.

Unū inelū cu diiamantū, pi cari am datū 40 olandejī.

(Șters: O floare proastă di tărgū.)

Cu acestea 3 condei de susū să înpodobește svânta icoană a Maicii Domnului la Buna-Vestiri și Viniri spre Sămbătă la a cince săptămână înū postulū mari, cându să faci acafstitulū (sic) Maicii Domnului.

(Șters: I cruciță neferecată.)

2 cățui di alamă, di cățuitū.

2 anagnoști.

20 anī așternuturili casălorū și toată pojăjie casăi, vasă di lemnū și di aramă ce vorū fi.

I Liturghii mică, dată sfinti bisărici di părintili Doroftei duhovnicu di Niamțu.

I Ftesalonicū, datū di căpt. Apostolū Tăutulū.

I cārticică: Cāntarili lui Moisi (sic).

Sava ermonahū, egumenū svinti mănăstiri Mogoșăști.

3 pocroveți mici de ștofū.

3 tomuri a Svântulū Efremū Sărulū, întâi, alū doile și alū triile.

- 2 Svântulū Isacū și Svântulū Ioanū Scărariulū.
 I bogorodični.
 I iconiță de tensuhū: Maica Domnului și Înnălțare.
 (Șters: 10 Vieți a Sfinților pi 10 luni, bezū ce li-aū adusū acumū di la Niamțu, bezū 2 di mai înnainte.)
 I Adunare înū scurtū a dumnezăeștilorū dogmi.
 I Checagrarionū.
 I Nevăzutū Război¹.
 I Prăvilioară, polită cu aurū, și cu tocū.
 1 carte: Cinci Sănțiri.
 I falonū, de citū, pentru zăli. } proasti.
 I stihari.
 3 mantii pentru citeți la strani.
 I carte Ermologhionū.
 I carte Tundirii.
 I carte a Svântului Doroftei.
 I falonū de materii albă pentru Duminici.
 I stihari diiaconescū, asămene albu, pentru Duminici.
 I față de citū pe sf. pristolū, pentru toate zilele.
 I față, tijū, de matasă.
 I perdē de zile mari.
 I tijū o cruci ferecată cu argintū, cu scaunū.
 (Șters: 3 falonū bunū, albu. . . .)
 2 unū falonū și stihari di urșenicū mohorătū, închisū, pentru liturghia ce mai înnainte svințită în svântul mari postū și săptămăna patimilorū.

XI.

Înū vremi Logofeției mele, fiindū eū orânduitū de cătră Mărie Sa Vodă a înpărți la clironomi legiuīți avere mișcătoare a răpăusatului Banulū Ilii Holbanū, până a nu să dispecetlui lada, și până a nu începe mezatulū, amū datū poroncă, atâtū cătră vechiliī clironomilorū, cătū și cătră omulū ce rânduisămū a fi epistatū asupra vânzării lucru-

¹ Carte.

rilor prin mezat și asupra celoralante ce era să să înpartă în natură, să nu îndrăzniască a rășlui sau a împărtași pe clironom cu cel mai mic lucru fără știre și orânduimă. Acum dar, înștiințându-mă pentru lucruri de preț, 700 lei, ce pretindiră Cluceriu Herțanu, zicându că au apucat și au dat clironomilor morțunești din avere răpăsatul, după datorie, am dat această mărturie, că, ca un călcător poronci Logofiței, urmiazi însuși a le plăti de la sâneși acele șapte sute lei și nu a le pretinderea de la dumnei Caminaria Elenco Rasti, cu pricinuire că săvestru numitei cucoani au fost mai pe urmă, adevărat după dare lucrurilor. Căci, de ar fi fost așa precum zice, apoi, după a sa datorie, de atunci să fi arătat Logofiței, până a nu să dosă Morțunești de aice cu trecire hotarului, când ar fi putut Stăpânire să-i îndatoriască a întoarce acele lucruri înapoi.

Ci dar, spre știința adevărului, am dat mărturie aceasta, suptă iscălitura mea, în mână dumisali Căminăresăi Elenco Rasti, spre a nu-și pierde dreptate ce are întru această pricină.

1826, Săptemvrie 3.

Balșu Logofăt.

XII.

Izvod

de acele ci au luat bădița de la casa părintască, când ne'mă împărțit. — 1827, Fev. 18.

6 părechă tacămură de masă, de argint.

I lingură de corbă

I farfurioră

I părechă solniță

I teasă

I covor bun.

I săpetă.

I samur cu blană.

I cațaveică cacomă.

9 bucăți pânză de in cu de cînepă.

} de argint.

Vite.

No.

- 5 vaci.
- 4 mănzați.
- 2 gônitoare.
- 2 gônitori.
- 6 boi.

19

2 cai.

Hamuri.

Unu lighenă, cu ibrică, de aramă.

1 așternut de odai de postavă roșu.

1 saltă, cu 2 cultuci de cită și alte mărunțușuri, s'aă dusă
la căsăle dină Herța.

4 boi di a moșului Toaderă.

7 vaci, ci iera la Vlădeni, le'ă luată făr' a să împărți.

XIII.

Izvodă

de lucrurile ce să află înă cămară.

Numără

20 butelci, cu mare, cu mică; însă 15 cu spatură, 5 de-
șarte.

14 garafe.

2 gărafe negre.

13 păhară de vină.

2 păhară mari, totă de vină.

4 stecle de băută apă.

4 chesăluță, însă 3 cu căpaci.

6 stecle cu căpace.

2 păhară mari de rachiă.

5 gavanoasă pline cu dulceți.

7 gavanoasă pline cu dulceți.

3 gavanoasă cu dulceți, începute.

26 farfurii de masă.

Etaculă.

7 perini, pline cu buci, de părete.

Ună măcată de postavă.

Ună mindiră cu buci.

Ună mindiră cu lână.

4 lăicere.

Ună lăiceră mică.

O blană de ursu, veche.

2 perdele de postavă.

O lădiță veche.

O scoarță veche la femeii înă casă, și ună lăiceră vechiă.

Înă șofrageriia.

4 perini de părete cu buci și proaste.

2 lăicere vechi.

Ună dulapă.

2 scoarță vechi.

Ună lăiceră, un mindiră cu buci, o ladă de pusă oghealurile s'au găsită înă casă la cc. Toaderă.

Înă casa unde ședă răpăusata.

6 perini cu posta[vă], pline cu buci.

Ună măcată de postavă.

2 mendiruri cu buci.

3 perdele de postavă.

6 scaune vechi.

Ună scrină vechiă.

O șcatulcă cu 3 șăpur.

O masă de lemn, boită.

3 oghealuri mari, unulă mititelă.

7 perini de culcată și una mică.

1 perină mare.

Aăastă scriere amă făcut-o eă, cu zisa dumlorsale boiariloră, dupe răpăusare cc. Caterini, maica dumlorsa[le]; pentru care amă iscălită.

'827, Martă 16.

Ioană Iconomă.

[Pe V-o:] Izvodă de lucrurile dină casa părințască.

XIV.

Banii ce amă a lua de la casa răposatului
fratelui meu; 1828.

Lei	Parale	
1.080	33	(șters) dină 2.161 lei, 27 parale, ce amă cheltuită pentru maică-mea, cu îngropare i sărin-dar și pomenire, pără la ună ană.
(1.251	19	dină 2.562 lei, 39 parale, ce amă cheltuită pen-tru răposatulă (șters) moșulă meu Toaderă la 'semene.
661	—	amă plătită pentru răposatulă dumi- sale Caminariului Rasti, clironomii moșului Toaderă. } după adevē- rința vără (sic) ce amă.
1.550	—	totă Caminariului, pentru parte sa.
163	31	amă plătită lui Dimitrachi Bordiiănu, parte dină banii ce-î era datoriu răposatulă moșu Ilie.
75	—	dină 150, ce amă plătită doftoriile pentru moșă Toaderă la spițării.
4.792	3	suma piste totă.
200	—	să scadi aceia ce amă găsită la maică-mea dină 600 lei.
5.092	3	rămănu să maieă încă, beză dobănda, asemine și de acumă înnainte, ce să va scoate de că- tră cinstitulă Divană să mi să dē dină partia casii frățăne-meu pentru facirea pomeniriloră pără la ală 7-le ană, avăndă a să aduci și arhiereu spre dizgropare.

Mihai Holbană Caminariă.

XV.

Veniturile monastirei Mogoșăștii, pre cătă să gășăscă
astăzi. — 1835, Noemv.

Vănzarea moșiei Sinihăă, înă posăsie. pe ană galbeni	450
Asăminea, Pilipăuți	750
Asăminea, Hilișău	416
Asăminea, Epurenii	600
Vănzarea orânzii de la Mogoșăști, pe ană lei 2000	58 ¹ / ₂
facă	2.274 ¹ / ₂

Producturi ce sântu adunate pe moșia Mogoșăști.

Trei stoguri grău		clăi	310
Unu stogu ovăsă			50
			360

Trei coșăre umplute cu păpușoi dinu acestu anu, înu care s'au pusă și dejma de pe la lăcuiitori, și să socotescă mărimea lor 48 stânjini piste totu.

22 stoguri fănu.

Celi ce sintu de făcut și de meremetisit la monastiri, precumu și altile.

Clopodnița să să facă dinu nou.

Chiliă iarăși dinu nou, precumu și, la celi ce sintu, trebui să să mai facă câte o cămăruță dinu dosu.

Bolnița, iarăși, dinu nou.

Cișmă înlăuntrulu, înu ogradă.

Bisărică de peatră la Hilișău, cu materiia ce iaste adunată și cu ceia ce va mai trebui.

Meremetulu casălor și a celor dinu cuprinsulu ogrăzii, precumu grajdiulu și șura; nu mai puțin și câteva odăi înu ogradă trebui să s[ă] facă.

Satulă de lângă mănăstiri să să muti la altu locu mai cu depărtari.

Trei suti oi să să cumperi.

Părinți ce să gășăscu acumă la mănăstiri.

No.	
I	p. Irinarh, duhovnicu.
I	» ieromonahulu Mironu.
I	» Nicodimu, eclisiiarh.
I	» Dometiiianu.
I	» Ghenadi
I	» Victor
	} bucătari.
1	» Chiriiiacu, cetețu.
1	» Iustinu, chelar.
I	» Visarionu.
I	» Ionichie.
I	preotulu Gheorgh, tipicar.
II	

Frați.

I	Constandin	}	Din	aceștie	sintu	ceteți,	agiutor	la
I	Ioan							
I	Iordachi							
I	Aleco							
I	Neculai							
I	Iordachi							
			cuhnie și o samă blanari și potcapari.					

Stupii ce s'aŭ pusă în temnice.

No.		
375	la Hilișău	} dinu cari 93 s'au hrănit.
152	la Sinihău	
60	la monastiri	
587	facu, bezu 226	ce au murit, fiindcă la scriiri s'au
		găsit sumă de 813.

Vitile ce sintu.

No.	
24	boi.
17	vacî, dinu cari 7 sântu cu vițăi si celelanti a fâta.
16	gonitori.
4	gonitoari.
1	buhaiu.
7	vițăi.
69	facu, bezu 30 capite ce s'au scazu de la scriiri si in- coace, adica: 4 boi s'au furat. 2 vaci s'au dat la schitulu Orășaniu. 2 vaci s'au dat de pomană la doi slugi a răp., Irimie si Ilie. 22 capiti, mari si mici, s'au taet la griji, de la ingropari si pana la 40 zile.
30	

Cu 450 galbeni pe an s'aŭ dat moșie Sinehău în posăsie
dumșali Banului Iordachi Chiriacu, pe 3 ani, începător,
de la Sfântul Gheorghi viitor, încă trăind părintele. Con-

tractu însă n'au apucat a i să slobozi, ce numai zdelcă dinu parte mē, priimindū și 100 galbeni arvonă.

310 galbeni sântu să ei de la Armanulū Marcu Cîomagū, fostulū posăsor di Epurenī.

XVI.

Izvodū de căți banī aū rămasū datorī oamenīi di pi popușoi, ci aū luatū înū anulū 1835.

Leī. Părale.		1836, Fev. 26.
10	—	Vasile Conovaru, pe popușoi.
30	—	Toaderū Palaniță, pe popușoi.
15	—	Timofte Răileanu, pe popușoi.
26	—	Ionū Palaniță.
35	—	Gheorghe Dohomaru.
48	20	Ștefanū a Nechitei.
50	—	Toadirū Răileanu.
30	—	Mihălachi Palaniță.
244	20	
42	20	Simionū Palaniță.
35	—	Gheorghe Hușanu.
67	20	Vasile Ungurenașu.
3	20	Anița lu Vasile Păduraru.
67	—	Andrii Vlase.
7	—	Ionū sinū Ștefanū Rusu.
25	—	Grigori Jolnă.
42	20	Irimița Părle.
35	—	Tanasă Părle.
25	—	Toadirū Bulhacū prisăcaru.
40	20	Petre Pomătaru.
5	—	Mironū Antonică.
13	30	Ionū Toadirū Arici.
10	—	Vasăle a Vasălcăi.
663	30	
5	—	Meriuță Bălanū.
58	20	Antonū Tofanū.

35	—	Mihălăchi Clesi.
67	—	Vasile Bălanu.
2	22	Ionu Răileanu.
136	9	Ionu Arici.
104	25	Ionu Conovaru, pi popușoi.
6	—	Toaderu Popătaru.
44	20	Iftimi Saviucă.
22	7	Iacobu Mancășu.
I.145	13	
35	—	Simionu Jolnă.
12	20	Leonti Pomătaru.
25	20	Ariçoe vădana.
25	—	Gligori a Tomi.
35	—	Ionu Chiperu.
30	—	Andrii Dorohoieanu.
42	—	Pricopi Bălanu.
5	—	Ionu Bălanu, pi popușoi.
I.355	13	
5	—	Toadiru Poșocu Burlacu, pi popușoi.
13	20	Vasile, fratele Saței.
72	20	Iacobu Covrigu.
70	20	Ionu Grădinaru.
53	10	Manoli Vieru.
10	—	Moisoe vădana.
10	20	Gheorghii Antonică.
10	—	Ionu a lui Ionu Rusu.
I.630	23	
27	20	Neculai Foculețu.
15	—	Ionu Brai.
37	—	Gheorghii Miha.
15	—	Tudosi a Vasălcăi.
35	—	Toadiru Conovaru.
35	—	Vasile Ungurenu.
5	—	Alecța Clisi.
16	—	Acținiia Pohribanca.
30	—	Gligori a Nastasii.
34	20	Neculai Căzacu.
I.883	23	

20	—	Ștefanu Stanu.
25	—	Ilii Pohribanu.
15	—	Ionu Ciobanu.
5	—	Dumitrascu a Vasilcai.
10	—	Vasale a lui Dumitru Rusu.
15	—	Toadiru Bile.
5	—	Gafia Gavriloi vadana.
5	—	Vasilca Iacoboae vadaua.
15	—	Neculai Cobanu.
1.995	23	
10	—	Ionu sinu Gheorghe Pohribanu.
45	—	Toadiru Chiperi.
38	20	Toadiru Gligoruța.
45	—	Vasile Vlasi.
38	20	Maței Tunu.
2.172	23	
40	—	Toadiru Ungurenașu.
35	—	Dumitrascu Prisăcaru.
25	—	Ionu Albu Prisăcaru.
27	20	Alecța Prisăcaru.
12	—	Vasale Ciuntu.
2.312	3	
67	—	Gorce cărămidaru, pi popușoi și pi pământulu ci au luat.
2.379	3	

La cercetare ci să va face lăcuiitorilor pentru aceasta datorii, cari voru zice dinu lăcuiitori că n'au luat atâta pâne după cumu l-amu dat pinu izvodu, eu santu raspunzatori a vi-i a da d-sale și zapisulu ce-lu amu de la danșii.

1836, Aprilu 1.

Dumitrachi Theodoru.

[Pe V-o:] Hilișău.

Izvodă di cele ce amă dată pentru bisărică și altele.
1836, Martă 15.

Lei- Părale.

20	—	amă dată preutului Ioană, leafa pi polă ană.
20	—	amă dată preutului Toadiră, leafa pe polă ană.
20	—	amă dată dascalului Ananii, leafa-i pi polă ană.
20	—	amă dată dascalului Iordachi, leafa pi polă ană.
2	5	pi o litră tămăi, Optomvri 30, 1835.
17	—	pi ceară, pi [o] ocă și optzăci dramuri, Noemvri 3.
15	—	amă dată preutesei preutului Vasile, leafa pentru făcutulă prescuriloră.
2	—	o litră tămăi, Ghenari 29, 1836.
16	20	ocă ceară tijă, Ghenari 29.
132	15	
180	12	amă dată lui Gavrilă Boghițoi, ci aă cărată vară, pi 1.202 dimerlii de vară.
28	—	amă dată vătavului.
25	—	amă dată vătavului Toadiră de aă dată pentru tavale la stupi.
50	—	amă dată la omeniă acei ce s'aă tocmită să facă șanțu.
80	—	amă dată la onă vărari, Pricopi Bolană.
493	37	
60	—	pi 2 fălci, 14 prăzună, ci s'aă luată iarbă di la Pricopi Bălană înă vara 1834 veleată.
24	15	pi 65 prăzini di la Ionă Conovaru.
20	10	pi 60 prăzini di la Prisăcaru.
600	22	
90	—	pi marfă ci s'aă luată dină dugheană cu țadulă.
690	22	

20 galbeni pi patru stoguri fănă ci s'aă luată pentru vile părintelui.

Cu acești patruzăci galbini ci să cuprindă prină acestă izvodă, înă lei și înă galbini, m'amă scăzută la dare căs-tului, la care adevereză cu a mē iscălitură.

1836, Aprilă 1.

Dumitrachi Theodoru.

234	
75	
309	înănahtă.
68	păpușoi.
40	izvodă.
417	

XVII.

Ci amă priimită de la cc. Mihalachi.

Leî. Parale.

10	—	a 4 sorocoveți, pentru morari, — întâi.
70	—	pentru vezeteu, înă doi galbeni, — a doile.
100	—	pentru petrară, la pornire la Eșă, — a treile.
68	20	de la cuconița înă 2 galbeni, lipsi 60 păr. — a patrulia
248	20	facă, de mine priimiți, păn' la Oct. 26.

Anumi unde și la ce amă dată.

Leî. Parale.

13	—	la Ioană Morariu, cu trei lei ce-aă dată lui Ilie.
51	—	la Grigori Vezeteu, pe trei luni polă și mai bine.
65	—	la Ioanu Vezeteu, pe polă ană, păn' la Avgustă
		10, anulă '837.
70	—	la chetrari, rînduri, rînduri.
14	20	la botnariu jidovă, beză doau garboave ci aă dată
		Leiba.
146	12	ci s'aă cheltuită înă casi, după osebită izvodă
		ci arată înă dosă.
359	32	facă toți bani cheltuiți prină mine.
248	20	să scad, cari i-amă priimită, cumă arată susă.
III	12	să facă să-mă mai dă mii cc. Mihalachi.
I	20	pe una mii cepoi (<i>sic</i>) di la o vădană, a Magdi (?)
112	32	să facă.

Leî. Parale.

3	30	trei traiste pentru cai.
2	—	patru peni di căpestri.
1	20	șase stînjini di frînghie.

- 1 20 unŭ conțu hîrtie p. Toaderŭ.
 5 2 o săceală și o perie di cal.
 5 10 curățātu calului celui murgŭ.
 3 30 o frigari di cafè.
 — 35 o leică noau.
 2 — o sită mistreață la prescurărie.
 2 10 doau ėuri de ciuruitŭ griŭ.
 2 30 o coasi, cu cosăi cu totŭ, la grădină.
 2 10 potcovitu la trei cai ninainte (*sic*), cu o potcoavă
 noau.
 22 — unŭ cîntari di 21 ocă și o litră.
 3 20 o lăcată mari la beci.
 3 — una ocă pucoasi de omorîtŭ stupii.
 3 30 unŭ crîsnicŭ micŭ, ci șede la vechitie (?).
 2 20 una sută usturoi mari di la Dorohoi.
 30 — doau miî căpăîniî usturoi di toamnă di la Cî[n]-
 dești.
 5 — doau roati s'aŭ încălțatŭ, cu spiți cu totŭ, la Hi-
 lișeu.
 1 10 polŭ sorocovățŭ cercuitu roatelorŭ.
 4 — doi coți di sumanŭ pentru oloi la tiascu.
 19 20 dulapu, una gar[boavă] și doi soroc[oveți] și 2
 poluri la Ignatŭ și la tîrgŭ.
 18 — unŭ mascurŭ di îngrășatŭ pe iarnă pentru casi.
 — 35 cinci dramuri chiperi amŭ cumpăratŭ de la Herța.
 146 12 l-amŭ trecutŭ la condică.

XXII.

O MOȘIE A LUÎ CONSTANTIN-VODĂ BRÂNCOVEANU: SADOVA.

Noi, judecătorii.

† Costandinu Racoviceanu sinu Costandinu Racoviceanu au avută întrebăcune cu părintele egumenulă de la Sadova, chiru Varlamu, pentru unu vadu de moară, care vadu cu moara l-au fostu datu de pomană răposatulă Barbulă Brâncoveanulă cu frate-său răposatulă Costandinu-Vodă Brâncoveanulă, din boerie, încă fiindu Post. de rândă, Badei Logt., strămoșulu acestui Costandinu, cu carte de danie cu blestemă, și au stăpănită acelu vadu împreună și cu moara mai multă decâtă 60 de ani, de la leatulă 7176 până în zilele Neamțiloră, cu pace, iară înă zilele Neamțiloră l-au fost luată egumenulă Samoilă ce au fostu la Sadova și ilă stăpănește. Întrebându-să egumenulă, au răspunsă că, avându răposatulă Costandinu-Vodă moșie înă Sadova, înă Domniia Mării Sale au fost făcutu schimbu cu mănăstirea Sadovei, dându-i moșia ce avea acolo și luindă altă moșie a mănăstirii, ce să chiamă Nedeaia, și au arătată și hrisovulă Mării Sale de acelu schimbu, și zice egumenulă că cu acea moșie s'au luată și acelu vadu de moară, arătându și o carte de judecată a Administrației, cu care au fostu luată acelu vadu. Dară, cetindu-să acelu hrisovu de schimbu, nu s'au aflată și acelu vadu pomenită că l-ară fi dată împreună cu moșia, și mai vartosă că Racoviceanu

aă stăpănită moara înă urma schimbulă cătă aă trăită răposatulă Costandină-Vodă și până în vreamea Neamțiloră, precumă aă mărturisită dum. Șărbănă Fărcășanu și Diiculă Brătășanu. Și pă lângă aceastea aă mai arătată Costandină Racoviceanu și o carte de judecată cu care s'aă judecată înaintea dum. Șărbănă Bujoreanulă bivă Velă Vornică și dum. Gligorie Băleanulă bivă Velă Logt. de la leat 7227, de i s'aă dată acelă vadă să-lă stăpănească. Așăj-derea aă mai arătată și o carte a răposatei Doamnei Maricăi, cu care scriia egumenulă Ghenadie ca să-lă dea pace Racoviceanulă să-și stăpănească vadulă. Dintru care s'aă cunoscută că aă luată mănăstirea vadulă fără dreptate, dară, fiindă cartea Administrație la mână egumenulă, n'am pusă hotară, ce aă rămasă la buna socoteala prea-lumina-tulă și prea-înnălțatulă nostru Domnu.

Fev. 13 dni, 7253 [1745].

Aăasta scriemă.

Gavrilașco bivă Velă Post. Παναγιώτης πρώην μέγας γραμ: Γεώργιος..., Ianachi Velă Cluč. za ar[ie], Șărbănă Făr[că]șanulă.

[Vo] Cartea de judecată a dum. boiariloră judecătoră, făcută la luna lui Fev. 13, 7253¹.

¹ Originalul la Museul Aman din Craiova.

XXIII

ACTE GORJENE (COLECȚIA TEODOR GIBESCU).

La 25 Maiu 7283 (1775) un nenumit dă zapis ginerelui «Petrulă» pentru o livadă: «dăn curmătura cărări dănă susă, acestu zevoî tot la dală, și o delniță dă seliște, și podulă dănă gura Latoriță, și prună trei denă grădină». Marturi: Andrei Vegiu (?), Dumitru Dană, D[u]mitulă Vătășesculă (scrie un preot).

La 1793 foaie de zestre dată de Stan fiicei Safirei:

«O zeghe mică ma., o vacă... și ună mănzată, o chelda (sic), locuri în Pitoia și Vetești, o luncă, o parte din munte». — Urmează o vânzare de la «Stanca Vărvăroe» către un preot (7307: 1798-9): marturi din familia Vătășescu, apoi Floria Gligorană, Văsiu, Chirca Muntiană (scrie iar un preot).

La 11 Innie 1794, «Radu Mihăescu» vnde «lui Pătru sină popa Niculac» parte «de munte dină hotaru Voineasi», cu 18 taleri. Între marturi, Lazăr Socolă (scrie preotul Stan).

La 31 Mart 1800 (1820? $20 = 2 =$), «Andrei sină Ionă Ciurescu» vinde «diaconului Flori sină popa Gligore otă satu Bratovoești» parte de la «unăcu meu Oprea Ciurescu» «dină muntele Groșetu», cumpărată de la Mihai Bolovan, — «acelă mertică de munte», — pe 30 de taleri.

«Iară partea de prinsorea esute tal. 32, bană 60 (?), ce au rămasă asupra merticului.» A vîndut de voie, «la ală meu pășă, întrebănă pe toți unchi mei și rudele, și nimenea

nu ne-au datu bani la pășu». Marturi: popa Ioană, Dascălu Socolă, Ionă Ciurescu, Vasăi Ciurescu, Oprea Călugărescu, Crăcună Lungu (scrie Socol).

7317 (1809), 20 April. «Popa Pătru otă Voineasca» dă zapis «dumnealui jupănuai Gheorghiță Miscurici otă Călimănești» «că, lună eă bani de la dumnealui pă vite, și neavănă vite să-î daă după obicei dumnealui, i-amă dată tl. 10, adecă zece, dină plau Vineti, dină partea mea, și ună cal negru, și eă am fostă datoră la dumnealui tl. 50, adecă cinză[că], să-mă fie partea slobodă».

Marturi: «Mitu Predană, Onea Hăștișăscu, Pătru Șălaru, Gheorghe sină Capotă, Ionă Capotă, Mihailă Bratu, Andrei Veștea [Vegea] (?)».

La 20 August 7321 (1813) se vinde «plaulă Vineti jumătate»; «70 de lei prinsore, cu această prinsore stănă fără dobândă cătă va paște pământu, și, căn îi vor da bani, să ne fie pământu slobodă». Marturi: popa Pătru otă Voineasa. («Scrie Paraschiv Deaconu.»)

7322 (1814), Mart 26. «Eă Pătru Șălariă cu soția mea Mariia», dă zapis «popi lui Pătru» pentru locul «dină la fântăna dină plășoră încoce, cătră fața de spre cestaltă plășoră, și hotaru merge pă răzoru cu calulă, și altă locă nu mai este la vale, decâtă acesta; și l-amă dată popi lui Pătru stătuț, hohamnică, lui și copiiloră lui, până în veacă, și cătă va trăi popa să aibă a ne pomeni pă noi și și neamu nostru; și l-amă dat de a noastră bună voe, nesiliți de nimea, ca să avemă pomenire, că dină alte nu ne ajunge putearea ca să damă. Și, căn s'auă făcută acestă zapisă, aă fostă și nepotu nostru față, și și alți omeni iară față, care să voră iscăli cu numele loră». «Ionă Mărdale, Niculae ală Chircă, Dană ală Chircă.»

(Scrie «Paraschivă deaconu»).

7326 (1818), 17 Ianuar. «Foe de zestre de cele ce amă

să-î dau fia-mea Smărandi, eu, popa Pătru, dină împreună cu soția mea, proteasa».

«O vacă cu vițală înă burtă, o junincă gonitoare, o mănzată de ună ană, și dină cele mărunte ce să voră afla să le împărțimă înă doo, și, dină cai, de voră avea epele mănji, să fie amândoi ai ei, și parte din munte, zece lei, și mai săntă cinci ani până oră eși, apoi de la cinci ani să-și caute, și dină moșie, înă Vătășelă, locă de o zi de arătură, și și cu livadea din prejură, dină stupi, unu toporă, căldare, sapă și îi treisprăzece».

Scrie «Paraschivă deaconu».

«Și totă amă mai dată o pătură de coperită.»

7329 (1820-1). «Mihai popa, Ionă popa» dau zapis lui Andrei Vătășescu că «aă primit bani pă delnițele dină lunca lui Dană, t. 5». «Eă Florea amă lotă (?) bani pă locu».

La 30 Mart 1820 Andrei sin Ion Ciurescu vinde «deaaconului Flori sină popa Gligore otă satu Bratovoești» «parte de frăție cumă aă și frați miei». Marturi «unăchi și rudele». Scrie dascălul Socol, fratele vînzătorului.

La 4 Octombre 1820, «diaconu Florea» scrie «Sivului» că i-a dat banii de datorie (martur și popa Petru, «Niculae dascălă»).

În 1821 vînzare de «delniță dată de mătușa Cernăzoe pe o jumătate de săridari». Pomenit Andrei Hăță. (Marturi: popa Pătru, Tudoră Bolbonă, Andrei Vețea, Pătru Pilea).

7329 (1821), Iunie 7. «Popă Pătru» dă zapis ginerelui, «diiaconu Florea», și «fie-mea Smărandă» că li dă «casa care amă șezută eă în ia..., fără pricină, și ocina casii este care me-aă dat-o și mie socru-mieă: aceia este să o înparță cu fii-mieă Solomonă, și afară dintr'acastă moșia pă une să găsește, oră de zeste de la socru-mieă, oră c'amu cumăpărată eă, pă une să va găsi, să se înparută pă înă doo, la care să va arăta cu numele înă plăiișoră locu de arătură cu — și

cu livadea și dină preju[r]..., și înă lunca lui Dană doo delniț[ă]..., și la cumnatu Florea Gligorană. Să hotărește di la deală cu a Vănguleștiloră, dină susă cu a Ștepanăștiloră și la zăpodii poeni o livade... Di la Radu Boca și la muca dealului doo locuri, unu de doo zile și unu de o zi, și locurile sîntă di spre față.

...Și înă Vătășelă și parte dină munte, locu l-amă avută dată de zestre... Și acește locuri ce sîntă arătate într'acestă zapisă sîntă împărțite, să nu să mai împărță cu fii-mieă Solomonă, că sîntă împărțite de mine, față cu oameni care se vor iscăli cu numele loră... I-amă datu acestă zapisă de bună voia mea și cu a soții mele.

Și, cândă să va apuca dechisă (*sic*) socru-mieă de casă, să-î daă și eă ajutoră».

Marturi: «Tudoră Borbonă, Florea Gligorană, Andrei Tătașescu, Ionă Vcețea, Pătru Simi, Măcenică Aldea, Stană Gașu». Scrie «Paraschivă deaconu».

La 7332 (1823-4), Florea sin Stan Gligoran dă zapis «popi lui Petro» pentru «delnița dină lu[n]ca lui Dană», în hotar cu Bărbuleți și popa Ion. «Că aca delniță trage până în Lotru și până înă ostă pe hotaru veichi». (Scrie «Paraschivă deaconu».)

7332 (1823), Septembrie 8. «Onea Hățăși și Nicolae Chirca, dină împreună cu soția mea Sora», daă zapis «popi Flori» pentru «săliștea noastră ce o avemă, și cu casă cu totă, și cu pruni și meri ce sîntă, și o amă vândută cu partea ce o are și frate-mieă Mitu, număi nu amă vândută partea ce o aă cumpărată di la Cernăzanu, și o amă vândută stătută, hohamnică, lui și copiiloră lui și nepoțiloră lui și căți Dumezeu îi va dărui până în veacă, și cu tocmeală bună, cu tl. 55, adecă cinzăci și cincă... Iară, neșezin[dă] popa la altă parte, no lăsămă, ci să avemă a-î da bani».

Marturi: «Tudoră, Borbonă, Andrei Vătășescu, Florea Gligorană, pop[a] Pătru». Scrie «Paraschivă deaconu».

7333 (1825). Vinzare de «casă și cu ocina și cu pomi și cu ce să va afla afară dinu obrije, stătută lui și copiiloru lui și nepoțiloru lui și strănepoțiloru lui», pentru bani și un «sărindari». «La moartea mea, să-mi facă tote cele care trebui.» «O 'mă datū la vreme de nevoe, fiincă ajusesemū rău, nici de măcare n'aveamū ce mânca, că n'avē cine mă căuta»; nepotul n'avea «nice o purūtare de grije ... pîntru mine».

7334 (1826), 20 Mart. «Mihai Popa, dinu împreună cu ginerimieū Tudorū, față Oprea Popa» (frate) dau zapis «părintelū popi Floare» pentru «săliștea noastră ce o avemū, cu casă și cu pruni», cu 40 de taleri.

Marturi: «Florea Gligoranū, Pătru Pilea, Florea Mărdale, Pătru Simi, Gligore Popa fratele lorū, împreună cu ginerimieū Ionū, Ionū Mărdale, Ilie alū lui Gorghe Heșan otū satu Gribeshti».

Scrie «Paraschivū deaconu».

7334, 13 April. «Mihai popa, Oprea popa» dau zapis «la mână moșii popi Flori» pentru «delnița dinu lunca lui Danū, care se hotărește pe dinu josū cu a deaconu (sic) și pe de la dealū să hotărește cu a Gligoranului, și o amū vândutū stătută, hamnică lui și copiilorū lui i nepoți, strănepoți până înū veacū, cu t. 14, adecă patrusprăzece». «Și omeni martori, care mai josū să vorū pune cu numele, și pântru credită amū iscălitū și amū pusū și degetele înū locū de pecete»: «Onca Ștepanescu, Ionū Mărdale, Pătru Simi, Florea Gligoranū, Tudorū Ștepanescu».

Scrie «Paraschivū deaconu».

Și preoții pun degetul.

7334, 25 April. «Andrei popa Danū, împreună cu soția mea Tănăsiia și cu copii nosștri», dă zapis «popi Flori pentru «delnița ce o avemū de moștenire, care delnița să hotărește cu a Hațășeștilorū și cu a Cernezoi», «să ne facă o sărăcustă».

Martori: «Florea Mărdale, Costandinu Dogariu, Gorghe Țăranu».

Scrie «Paraschivă deaconu».

— 25 Iunie. «Florea Gligoranu ..., dinu împreună cu maica-mea, Ana, și cu surorile mele», dă zapisul «popi Flori» pentru «locu casi alî mele cu săliștea jumătate, dinu partea mea, afară de partea ce o amă dată soru-mea Samfiri; daru o parte rămăne a mia. Dară pruni, uni ce să află pe locu, unu este a popi, unu alu mieu, și și ce vomu pune dinu într'acesta innainte, totu așa să facă ca și cei bătrâni. Și ne-anu tocmitu cu tocmeală bună, cu tl. 6, adecă șase și o amă dată stănută lui și copiiloru lui și cătu Dumezeu îi va dăruî».

Marturi: «Mihăilă Savu, Adamu Vătășescu, Ială (!) deaconu» (abia se pricepe ce scrie).

Scrie «Paraschivă deaconu».

7334, 1-iu Iulie. «Pătru Pilea» dă zapis că a primit de la «popa Florea șase lei pe delnița di la Nicola Chirca, ce au fostu zălojită la mine, Pătru Pilea, și zapisulu nu s'au găsită, ca să vedemă ce arată zapisu, iară, fiin mai multă, să fie popa datorî îndoiți ca să-i mai dea mie, lui Pătru Pilea, iară, fiin mai puțină dinu șase lei, ană să-i dau eu îndoiți popi, iară potrivindu-să asemenea, să fie popa stăpînitori ...

Scrie «Paraschivă deaconu».

7335, 20 Septembre. «Andreî Borbonă, dinu împreună cu soția mea Duța și și cu copii noștri», dă zapis «părintelui popi Florea» pentru «partea noastră ce o avemă înu Turnurele, stănută, hoharnică, Sfinții Sale și la copii Sfinții Sale și nepoți, strenepoți și căți Dumezeu îi va dăruî, cu 100 taleri «prețu moșii».

Marturi: «Mihăilă Tambură».

Scrie «Paraschivă deaconu».

7335, 23 Novembre. «Florea Gligoranu» dă zapis «părin-

telui popa Florea» pentru «un zapisu ce l-au fostu răscumparatu nepotu-mieu popa Florea dinu Turnurele, așa ne-amu legatu cu zapisu unulă la mână altuia, ca să n'avemă pricină între noi, nici copii noștri, și bani sintă o sută și șai-zăci și unu, la care peste toți bani cu călălaltă zapisu sintă trei sute și dooză[ă] și doi lei cu înă zapisulă celălaltă».

Scrie «Paraschivă deaconu».

7335, 20 Decembre. «Nicolae Chirca, dinu împreună cu soția mea Sora», dă zapis «la mână nășului popa Florea» pentru «o casă de spre socru-mieu cu partea de săliște», cu 12 taleri. «Să stăpânească cu bună pace, nesupărată de cătră niminea, nici socru-mieu nici niminea a-lă scote pe numitu popa».

Marturi: «Tănăsiia lui Andrei popa».

Scrie «Paraschivă deaconu».

Se adauge că se vinde și «o delniță ce o amă avutu de la Cernăzoi ..., și l-amă tocmită cu t. 8».

1826, 12 April. Didi arată că «acesta casă cu siliște care înă dosă arată de o amă cumpăratu de la ... Pripară, de stătuțu, amă vândut-o și eu popi Flori, totă asemenea după cumă înă zapisu cuprinde».

Martori: «Florea Mărdeali, Flore Gligorană, Petru ..., Paraschivă deaconu».

(Scrie Papa.)

1826, 13 April. «Ionă Iogarinde, împreună cu soția mea și cu socru-mieu Gligore», dă zapis «jupânului Costandină Didi», pentru «casa, cu săliște și cu pomi cu totă, înă tal. 34».

Martori: «Florea Mărdile, Ionă popa, Onci Ștepanescu, Pătru Matiescu, Pătru Pitea, Florea Gligorană».

Scrie «popa Florea».

1829, 14 Maiu. «Gavrilă» dă zapisul «la mână Onci Ștepanescu» că «i-a zălojită moșia ce o amă curată eu cu palmele mele, o amă pusă zălogă înă șase ani să n'amă

a-i da bani, până s'orū împlini ani, nici elū să n'aibă a cere bani, și elū me-aū datū tl. 11,60, adecī unsprăzece și jumătate, și să aibă numitu a o stăpă[ni] fără nicio pricină de cătră niminea ... Iară, împlinindu-să ani, și eū nu-i voi da bani, totū numitu să stăpănească până cān îl voi da bani, și atunci să-mū fie moșia slobodă.

Eū, Gavriilū, amū zălojitū.»

Martori: «popa Florea, Crăciun Dan».

Scrie «Paraschivū deaconu».

7338 (1829), 17 Novembre. «Nicolae Gligoranū și cu soția mea Ileana» dă zapis «popi Flori» «că, avāndū noi pricină între noi, așa să știe că ne-amū împăcatū înaintea satului cu omenī de omenie, ca să amū a-i da popi Flori dinū anū înū anū, dinū munte patru lei, dară elū să-i ia di la Ungurenī: eū să nu puī mănă pe banī, și ai socră-sa șase lei, care peste totū facū zece lei, totū numitu popa are să-i iā, eū să nu puī mănă pe acei zece lei, și acei zece lei, cu venitu lorū, și peintru credință», etc.

Marturi: «Andreī Vătășescu, Pătru Pilea, Andreī Borbonă, Florea Hățeșī, Adamū Vătășescu, Onča Ștepanescu, Ionū alū Iordani, Dumitru Borbonă, Florea Mărdale, Pătru Simi».

Scrie «Paraschivū deaconu».

1830, 27 Iulie. Diata lui Andreī Borbone, «la vremea de morte»: lasă «lui Gheorghie casa și ocina, care, și moșia ce o are de la tasu, are să ostenească cumva împărțin frați Andreī și Dumitru Capotești; vite: o iapă și o cărlană și o vacă, și unū toporū și o sapă și doo caldari — acestea ce le-amū găsitū la muma sa, toate să aibă a le stăpāni». Aduge «și o pereche de călțunī, să o caute».

Marturi: «Dumitru Borbonă, bratū, Florea Mărdale, Petru Mărdale».

Scrie popa Florea.

1834, 8 Iunie. «Dumitru Ștepanescu, de împreună cu soția mea și cu copii mei», dă zapis «popi Flori» pentru

«unu locu di plășoru, care locu să hotărăște cu alu Sfinți Sale, ce iaste cupăratu de la Brătulești, pe din dosu, însă di dolie pe rozolu de la vale, merge spre amezi și se hotărăște cu a lui Petru Milea și l-amu vădută stătutu până înu veacu, holamnucu».

Marturi: «Florea sinu Tudoru Ștepanescu, de înupeună cu copilu meu Ionu» (vinde și el), Dumitru Borbonă, Pătru Milea, Adamu Vătășescu, Florea Mărdale, Costadinu Dogaru, Dragomiru Goța, Dinu Pițugou, Stanu Bratu».

Scrie: «Marcu Tara».

1834, Iunie 13. Plecăcune, părinte, sărută dreapta că blagoslovitoare.

Mă rogă să dai înu știre aleșilor și lăcuitarilor păcumă ca să-mi trimiță doi orți de pește în bani ori cumă va fi prețu, numai cerumă și să fie, că, fiindu acumă eă până la stăpănire, m'a îndaturat cu această treabă. Și te rogu zi-i și lui cuscu Ionu alu Iordanu să-mi trimiță și elu baremă iară doi orți, și cumă va zice, așa i-o priimi. Dară mă rogă spune-i să nu aștepte necinste, că eă m'amă rușinat de elu cu așteptarea, dară acumă văză că nu mă cunoște; spune-i că totu eă sântu Neculae Dascălu la lif. (sic) Mălăenilor, ia[r] care nu-i place apa acasă, eă îl scoțu la drumă să-i placă.

Și sântu alu Sfinții Sale ca unu fiu de bine voitoru:
Nicolae Dascălu.

Să-mi aducă vătășălu, că iară pă elu trimițu și înscrisu. Te treazește: de atâte căte ... de capu, totu eă m'amă pedepsitu.

1836, 15 Iunie. «Popa Florea» arată pentru datoria de 60 de lei «la dumnealui răposatul Costandinu Didi»: îi va da «pân' la Sfantu Ilie».

(Scrie un altul.)

1836, 7 Novembre. «Gherghie sinu Andrei Borbonă» dă zapis «perintelui popei Florii» pentru «moșia ce o amă

rămasă de zestre dupe urma mumă-mea Duți, dinu plăișor, înse doliia (*sic*) de dinu josu, pe rozoru lui Ionu alu popi și ha de supra și doliia ha dinu gura plăișorului, și le-amu detăstutū (*sic*) lui și copiilorū lui până înū veachi (*sic*), și le'mū datū înū bani gata, înū lei 25, adecă doozei și cinci înū capū».

Marturi: «Dumitru Borbonă, Neculae Gligoranū, Once Ștepanescu, Todorū Ștepanescu, Vasiū Veștmea, Florea Mărdale, Vasiū Ploscarū, Dumitru sinū Tudorū Ștepanescu».
(Altă scrisoare.)

1839, 23 Octombre. «Ionū sinū Andrei Vătășescu» vinde, cu o rudă, «părintelui popi Florea» «doo delniță dinu lunca lui Danū, stătută, hohamică, înū veacū»: «să să știe prețulu câtū este, însă o vacă cu mănazate (*sic*) după ia ..., și întrebându și rudele mele».

Marturi: «Dumitru Borbotă, Nicolae Gligoranū, Florea Mărdale, Onca Ștepanescu, Mihaī Popa, Marcu Tara, Florea Mărdale, Niculae Gligoranu».

Scrie «Florea Hăți ... ».

1840, 8 Iulie. «Dumitru Capotă și cu soția mea» dă zapis «popi Flori» «că amu pusu unu peatecu de livade di plăișoru care iaste pe luca popi, și acelu locu l-amu pusu zălogu pe lei 6,30, adecă șasă lei și părăle treizeci ..., și hotaru pe dinu susu să hotăreaște cu Socolu».

Martor: «Dumitru Borbonă».

Scrie: «Marcu Tara».

1842, 2 Novembre. «Gheorghe Borbonă» dă zapis «dumnealui Florea candidatulū satuluī nostru»¹, care «i-a făcut bine» cu 60 de lei, dînd în loc «o livadiie dinu deal, de desupra pisculuī Stîni până ... șatu hăl mare, cu soroc de căsume (?) până într'unū anū de zile, iară nerăspunzindū bani numitū până la numitul soroc, atunci să fie livadia stătută, hohamnică până în veaci, nestrămutată, și, de să

¹ Florea Ionescu.

va întâmpla vre-o judecată sașă chelutuială, să fie tot de la mine».

Marturii: «Dumitru Borbonă, Niculaie Gligoranu, Stanu Bratu, aleși, Vasile Grigorie». «Și pentru de a fi crezut s'au pus și pecetiia satului» («jud. Vilcea, sat Voineasa, 1839»: căruță cu doi cai; 1839).

Scrie «Gheorghe Popescu, dascălu dinu săliște Logofătului».

1844, 23 Iulie. «Dumitru Honță, de împreună cu soția mea Sarafima», dă zapis «taicăluî nostru popa Florea că, «dându-mi carte și cumu înparte plugu jumătate, așa dar amă rugatū pă taica alū nostru prinū bună învoirea noastră de mi i-au datū locū înū lunca luî Danū, stînjini peste îndoire încă mai multū, ș' așa amă făcutū casă pe acelū locū, osebitū de foaia de zestre, și, așa făcîndu-ne cite unū scrisū unu la mîna altuea ca să nu mai avem prigonire între noi de acumū înnainte, că ne-amū învoitū, înse noi de acumū înnainte nu mai sîntemū volnici a zice: aceia moșie este a noastră, ce este a taicăluî nostru, cumū înū susū s'arată».

Marturii: «Dragomirū Goia, ieū Dumitru Borboană, Oncia Ștepanescu, Toder Veștea, Dumitru Capotă, Andrei Popescu, Nicolaie Gligorașū, Stan Bratu, aleși».

Scrie Florea Ionescu.

(Pecetea știută.)

XXIV.

UN ACT DE LA MIRON COSTIN CA PIRCALAB AL HOTINULUI.

Adecă eă, Mironă Costină, părcălabulă de Hotină și cu giupăneasa mia Ileana, fata răpăosatului Ionă-Vodă Moghila, dămă știre cu această scrisoarea a noastră și mărturisimă cumă, avăndă noi multe trebă ale noastre, pentru treaba diriaseloră pre ocinele noastre și a moșiloră noștri, fost-aă înă lucrulă nostru acesta nevoitoră dumnilui fratele nostru Contășă Logofătulă, de ni-aă slujită în triaba noastră; pentru caria i s'aă cădzută dumisale plată bună pre obiceiă. Decă și noi, avăndă frăție cu dumnealui, și făcându-ne slujbă, n'amă vrută să himă nemulțămitori, ce dină bună voia noastră i-amă dată dumisale și i-amă dăruită, cu toată voia noastră, ună sată anume Temerliană ce iaste înă Ținutulă Fălciulă, care ne iaste noao diriaptă moșie de pre unchiulă nostru, răpăosatulă Balica Hatmanului. Acesta l-amă dată și l-amă dăruită cu toată voia noastră fratelui nostru ce mai susă scriemă, lui Contășă Logofătulă, ca să hie dumisale și giupăniasei dumisale și cuconiloră dumilorăle și nepoțiloră și strenepoțiloră și a toată ruda ală dumiloră sale diriaptă ocină și moșie în viacă. Și la această dină bună voia noastră daanie fost-aă dinnaintia frațiloră noștri dumnilui Darie Comisulă și Necula Bușă Cluceariulă și Ionă Prăjiesculă Sulgiariulă-celă-Mare și Savină Logofătulă și Răcoviță Postelniculă și Șoldană

Jîtniceariulă și alți boiari. Și pentru credința amă iscă
eă și acești boiari toți ; și eă, Dumitrașco, amă scrisă, s
știe.

U Iasă, Ită 7166, mșta Martie 15.

Mironă Costină, p[ărcă]l[ab]ă Hotină.

Eă, Ilana.

Az Nicol. Buhușă Velă Cluș. iscală.

Ază Ionă Prăjesculă.

Vel Sul[geră] iscală.

Az Nicolaș Racoviță Post¹.

¹ Colecția d-lui I. Atanasiu din Galați.

XXV.

ACTE DIN COLECȚIA D-LUI I. ATANASIU,
FOST PREFECT, GALAȚI.

Silișteni, 7181 (1672), 28 Septembre. «Ghiorghiță și cu frate-mieș Agapie, fișorș popei Treliei», arată că vinde «dumisali Sărdariului Cantemirș» parte din Buburudzii. Un «văr premiare» are parte, Albul fiul lui Costachi «Gileăavă». Se roagă de Cantemir de-î alege și-î dă parte, «optș funi și dentr'o funi a triia parte, și fune, de lungi, de doisprece stănjăni». În loc iea Cantemir partea din Tabiră, «locș dreptș locș».

Marturi: «Nechiforș Panțesh de Frejeni, Fronie de Orlazi, Gligorescu de Grumăzoae, Vasile de la Chighiaci, Posteca de la Codrș» și mulți oameni buni.

7182 (1674), 3 Iulie. «Păuța, femeia lui Nechiforș iușbașia, fata Părasci și nepotu-mieș Gheorghită, feșorulș popei Cărstei», arată că au dat «hinului nostru de botedzu, dumisale lui Cantimirș Sărdariulș», jumătate de Buburudzi, partea din sus, «pre Sărata», de la Pătru-Vodă, «c-au avutș moșii noștri, Stana, fata lui Toaderș Davidș, și săminția ei, Marinca și sora ei Mica, fiatele Featei, și săminția ei, Toma, și sora lui, Mușă, și Malia și Buria, feșorii Părasci, nepoții lui Davidș».

Marturi: Niculaș Racoviță Vel Logft., Mironș Costinș Velș Dvornicș, Gavrilș Costachi bivș Velș Dvornicș, Apostolș Velș Spătarș, Costantinș Velș Căușș, Ghiorghiță

Postelniculă, Dabijia Scărletă Comisulă, Smoleană (?)
Cărlomănești, Boroda dină Popă, Ionă Bojoranulă».

Iscălituri.

7185 (1677), 14 Februar. «Ionă, fečorulă Ionașco lui O
Blândă, Ionă sănă Samoilă și Gligoră sănă Garasimă, Iri
fata lui Costantină Voineag și eă, Macarii, sănă Cozmo
nepoții lui Păcurară și a lui Vătcă», daă lui Cantimir Sărd
«și giupănesăi dumisale și cuconiloră dumisale și nepoților
partea lor «de sată ce să cheamă la Morari, pe apa Sără
di apa Sărății până apa Temerlenilor», în hotar cu Bub
rudzii și Piscul, «până în budza piscului».

Marturi: «Gligorița izbașe o[t] Guzară, Timoftei otă tam
Costantină otă Micsșinești, Ștefană otamă, Gliginco ot
Plopeni, Fironi ot Arlari».

Frijiană, 7185 (1677), 15 Maiă. «Costantină Burlamiz
dină Guzară» dă moșie la Glodiană, «de la moașia mea Vasca
«dumisali lui Cantimiră Sărdarulă».

Marturi: «Gligoriță iuzbașă otă Guzară, Gligorie ginere
meă, fečorulă Macariei Căpitanulă și Ștefană fečorulă po
pei otă Mușășnești și Glegencu și Nichiforă Pântășă ce
fostu hotnogă și Istratie fečorulă lui Zapită otă Lăpușna
și mulți oameni buni».

Frijeană, 7186 (1678) 18 Mart. «Arsănie sănă Marco, ne
potă Vască și Sintie sină Marco, nepotă Vască, și Toaderu
sină Gălușcă, nepotă popei lui Fenie, strenepotă Vască, și
Chirila sină Todosie, strenepotă Vască», vînd parte din
Glodeană lui Cantemir și familie, pe 20 de lei: «amă vînd
dută noi bătrănulă nostru, aă fostu dină răzeșii noștri de
față Costantină Cojană și Păladiia sină Ghiorghii și Pa
vălă sină Dobăndă ..., anume Gligorie sină Macarie Că
pitanulă și Costantină otă Urlamihă (?) ».

7188 (1680), 15 Februar. «Ghiorghii și cu frate-mieă Ioniță

și cu soru-mea, Bejana și soru-mea Urăta, fecăorū Cocil, nepoți lui Crăcunū», «amū avutū marea nevoie și cădzutū la închisoare de la dumnealui Vorniculū Gavrilă»: «cad» la Cantemir Sărdarul. Danie la Țăpianī, pe Elan, «dintr'unū bătrănū ce este dumnealui răzeșū cu noi, a trie parte, iaste vândutū, noi dumisali și dumisali giupănesăi Alecxandrii».

Marturi: «dumnealui Catargiulū Postelniculū și dumnealui Toaderū Vărnăvū Stolniculū și dumnealui Ghiorghiță Postelniculū și dumnealui Vasilachi a popei otū Bărladū și dumnealui Pandazi Căpitanū și dumnealui Ștefanū Scărlētū Post.».

7194 (1686), 25 Maiu. «Albulū fecăorulū lui Costachi otū Deleanī» dă moșia din Buburuzī, 8 funī jumătate, funia de 12 stinjenī, «Mării Sale lui Costantinū-Vodă» pe 15 lei. Marturi: «Mitrofanū episcopulū de Huși, și denaintia dumisale Butei Vorniculū de Poartă, și dinaintia dumisale Ionū Holbanulū părcălabulū, și dinaintia dumisali lui Marco Căpitanulū și a lui Costantinū Vorniculū de la Săliștea și a lui Enachi Penișoară otū Hurdugī și a lui Șanghiri de Berevoești și Glișinco de la Grumădzoae și Tohilatū otū taimū». Iscălește episcopul: «Mitrofanū epscpū Hușchi». Pecete cu «Pečatū stvie epscpii huoșschii». Doi sfinți.

Iași, 7198 (1690) 28 August. «Irina giupăniasa č-amu, fostu a Stolniculū Contășū, cu cuconī mieī, Lupașco și Solomonū și Iordachia». «Viindū vriamia de lipsī, neavādu de ce ne apuca», vīnd moșie la Temerlianī, aleasă «de răziași și de megiași de pin pregiurū», «Măriei Sale Domnu nostru Io Costantinū Voevoda».

Marturi: «Tudosie Dubăū Velū Logofătū, Alecsandru Velū Postialnicu, Iordachie Rușeto Velū Vistiarnicu, Gavrilū Brăesculū bivū Velū Stolnicu, Panaiote Velū Sulgiarū, Diadiulū Velū Medelniciarū, Costachi Gavrilă Aga, Savinū Șoimariulū, Ionū Pisoschie bivū Vornicū, Cărstianū Isacovič,

Vasilie Gălcî, Savinû Vorniciî de Poarta Măriei Sal
Vodă».

Iscălește «Irina Stolnicasa Contășoae».

«Zapisele, fiindu multe prădzi într'ăcasti țară, de tă
jăcuindu-mi alte une alte, s'aû luatû și acialia.»

XXVI.

BISERICA DIN BREAZA.

1. Inscripția la intrare:

Acastă sfântă și d[u]mnezeiască beserică ce să cistește hramul Sfântăluî Nicolae și s'aũ zidit din temelie și s'aũ înfrumusețatũ cu zugrăveală după cum să vede, în zilele prea-innălũțatuluî D[o]mnũ Io Alexanũdru Ipsilantũ Voevod, de robii luî Dumn[e]zeũ popa Ivanũ Doho[vniculũ] ot Briaza, prezũ[vitera] ego Stanũca i sni ihã, popa Mihaiũ, Necolae Frãnc., Istrate, Rada, Radul, Moldovean, Simioanae, Radulũ, Anghela; 1770, 7 (*sic*), Av. 15, 1777 (cifre).

2. De-asupra ușiĩ:

Fãiiacoș Manole zugrafũ, Rĩducã zugraf otũ București Av. 12, 1777 (și arabice).

3. Apostol din 1747.

4. Pe un *Anthologhion* din 1766:

Astã sfântã și d[u]mnezeiască carte ce se nu[me]ște Mi-neriũ și cumpãratã la biserica Brezi, ce să numește hramu sfãnutuluî pãrinteluî ierarhuluî Nicolae.

5. Pe o *Liturghie* de supt Scarlat Ghica-Vodã:

Se se știe cã acastã sfântã leturghie este a popi luî Da-vidu otũ Breaza, și este tipãritã în sfãnta Mitropolie Rãm-neculũ.

6. Pe un *Triodion* din 7277:

Scris-amă eu, dascălulă Neculaî copilu, ci amă înv
la preutulă părintele ... popi...

Scris-amă eu, Logofăt David, laa 1803, Fevruari 5.

Să să ştie cândă m'am făcutu diiacon, la anu 1808,
tie 9, şi preotu m'am săvârşitu la anu 1810, Martie 2

7. Pe un *Potir*:

Μνηστήρι, Κύριε, Γρηγορίου, Σάβτας καὶ τῶν τέκνων [= a
aminte, Doamne, de Grigore, Safta şi copiii lor].

8. Pe un chivot:

Acest chivot s'aŭ dat de begzedè Sc[a]rlat Ghica la
serica de la Braz[a]; 1840.

9. Portrete murale:

Ana, popa Mihaiŭ (caŭaveică, rochie cu dungî roşii,
pucl galbeni).

10. Pe un mormînt:

Supt această piatră odihneşte osăle răposatului robul
Dumn[e]zeŭ Danilŭ eromonah; leat 1839, Mart 1.

11. Pe o carte, lista donatorilor:

... Ciungul b. 30, Radu Buturoiŭ, tl. 1, dinu Brează toŭŭ,
s'aŭ datŭ sf[i]nti mănăstiri ce să prăznueaşte hramu Sf[ă]
tului părintelui nostru irarhu Nicolae, plaiulu Praofi, satul
Breaza. Şi amu scrisu eu, între cei păcătoşi popa Davi
Ungureanu, sinu popa Nistoru, cu mănă de ţărănă; dec
măna va putrezi, iară slova va rămănea în veacu; an. 1793
lu. Setevrie, zile 6 (blăstăm neisprăvit).

XXVII.

DIN ZESTREA TREI-IERARHIILOR
(la Expoziția din 1911 în Mitropolia din Iași).

Pe o anaforniță :

Ἰων. ὀλέο Θεοῦ Ἰηλίασι Βοεβόδας πάσης Μολδοβλαχίας σὴν τῆς
εὐσεβεστάτης κυρία Δόμνα Κατακουζηνῇ [= Io cu mila lui Dum-
nezeu Iliș Voevod a toată Moldovlahia, cu prea-evlavi-
oasa doamnă Doamnă Cantacuzina].

E vorba, firește, de Iliș Alexandru-Vodă (1666-8). E in-
teresanță mențiunea familiei soției sale, în legătură cu
Cantacuzinii, Iordachi și Toma, atotputernici în această
epocă.

XXVIII.

BISERICA DIN SLOMN (PRAHOVA).

1. Pe un *Apostol* din 1743:

Să se știe de cându s'aŭ cutremuratu pământul după ducerea lui Mihaiŭ-Vodă la Țaligradu, și l-aŭ belitu (*sic*) în zilele Împăratului Turcului Silimŭ Macmutu, și nu era Domn înŭ Scaunulŭ Bucureștiloru întru acele zile, și amu scris eu, popa Daniilŭ, mai miculu între preoți, cându amu șezut la Slonu, și cine va citi să zică toți: Dumnezeuŭ să-lŭ iert pre acestu popa Daniilŭ; aminu.

2. Pe un *Triodion* al Mitropolitului Iacov:

Să [să știe] că amŭ scrisŭ eu, pop[a] Dumitrache, otŭ mah. Oltenilorŭ, precumŭ să știe că amŭ scrisŭ.

Aŭ muritŭ Ionŭ Zbrechia, Oct. 27 de zilea, 1798.

... Scriŭ Popa ... otŭ Bătrâni; 1838, Martie 10.

3. Pe un *Penticostarion* din 7276:

Acestŭ Penticostarŭ este alŭ sfintei biserici otŭ Slomnŭ.

Să să știe câte parale s'aŭ strănsu la cutie într'acestu anu la leatŭ 1830, după cumŭ arată mai josŭ.

.tl. par.

31 — Martie 25, adică la Buna-Vestire.

1 10 Aprilie 6, adică înŭ zioa de Paști.

1 6 Aprilie 7, a doa zi de Paști.

Pomelniculŭ lui Ionŭ Poru[m]bul.

Acestă Penticostară iaste cumpăratu de dumnealui Dumitrașco Cerășanu, sinu Soare vătăfu, înu tl. optu și unu ortu, și iaste la biserica cea de dealu; iară cine va îndrăzni saū va izpiti să fure această carte, să fie afurisu de 318 sfinți părinți de la Nicheia ...

1802, Octovrie 14 zile.

4. *Bucovină pentru învățătura pruncilor, Brașov, 1845.*

XXIX.

BISERICA DIN CERAȘ.

1. Potir «din 1838, Noevri 15».
2. Evanghelie din 1760.

3. Pe un *Octoih* din 1750:

Acestă oht. rum. l-amă cumpărată de la părintele Mi[tropolit] ală Ug[rovlahiei] chiră Grigorie dreptă tl. șase și jum., care să știe că, cîndu s'aă făcută Mi[tropolit]ă dină Vlădică Mireonă, otă mănăstirea Colțea, numaî pe mine m'aă avută diiacă; și cine s'ar ispiti să șteargă aceste cuvinte ce amă [scrisă, să i să șteargă] numele dină cartea vieții, și suptă urgia Sfântului Nicolae să rămăe.

Ghen. 22 d., 1762.

L-amă cumpărată acestă Ohtoihă eă, Ioanichie ierodiac., dreptă tl. 7 plă.

Ghen. 2, 1762.

4. Pe un *Penticostariu* din 7251:

Acastă sfântă carte ce să chiamă Penticostariu iaste cumpărată de dumnealui jupană Barbulă Cereșană, ca să fie pomenire în veci dumnealui și neamului dumnealui; iar cine s'ară ispiti ca să o fure, să fie afurisit și blestemat de trei sute optăsprezece de [arh]ierei de la Ni[cheia] și să aibă într'ună locă cu Iuda.

5. Pe un *Triodion* din 1761:

Acestu Triodă este al dumnei cocoanei Zanfirei otă Cerașu, și ni l-au dată dumnei ca să slujăscă pe dănsul până cândă iară îi va trebui dumnei; iară, fiindă și dumnei ctitoră la această sfântă biserică, poate să-lă dăruiască, și pentru pomenirea; și l-amă luată eă, Cărstea diiacă, cu porunca dumnei, dină mănă moșu pop[i] lui Iordache otă Bătrân, cu care i-amă dată și iscălitura cu mănă mea; Ghen. 28 d., 1789.

6. Pe un *Triod*:

Această sfântă carte ce să chiamă Triodulă este cumpărată [de] dumnealui jupănă Barbulă Cereșană, ca să fie dumnelui pomenire în veci; iară cine s'arū ispiti ca să ofure, să fie, etc.

De cândă au fostă acestu Triodă la Sibiceu pre vale, Ap. 3, 1789.

La liatū 1846 am învățat eă, Voine candidată, copii în școala satului Cerașu, în vreme de vară, și am scris cu mănă de țărănă, și mănă va putrezi, iar cine o ceti mă va pomeni în veci.

Voine, cand. didascală; 1846 Oct. (?).

XXX.

ÎN BIBLIOTECA LICEULUI DIN BUZĂU.

1. Pe o *Pravilă* a lui Matei Basarab :

Această sfântă și dumnezească [carte ce să] numește *Pravilă* este a sfintei mănăstiri Fedeleși, tipărită din sfânta mănăstire în Târgoviște, în zilele Sfinții Sale părintelui Mitropolitul chirio chiru Stefanu.

Scris-amu eu, robul lui Dumnezeu Grigorie Grămăticul, în zilele părintelui Pavelu egumenul otu Fedeleșoi mănăstire, de învățat-amu și eu la cărticică.

Această sfântă *pravilă* fiindu a Prea-Sfințitului părinte chiru Varlaamu Metropolitul Țării-Ruminești, o au dăruit sfintei și dumnezeestei mănăstiri a Sfinții Sale de la Fedeleșoi, unde iaste hramul Adormirei Preasfintei.

Grigorie Logftu, Av. 26 dn., 7243 (1735). Celu multu păcătosu ire. Pană otu Golești, ltă 7241 (1733).

Și eu, celu mai multu păcătosu și Logft. moșiloru S[fântu]lui Munte de la Șăraliū (*sic*), fiindu egm. chiru Pan-gratie, Domnu Șuțulu, iară Mitr. Cozma, și amu scrisu după [cum] și la alți vomu scrie.

Antoni Logf.

2. *Carte saū lumină* din 1699.

XXXI.

ACTE DE PE VALEA TELEAJENULUI

— ȘI CA PROBE DE LIMBĂ —

XXXI.

ACTE DE PE VALEA TELEAJENULUI

— ȘI CA PROBE DE LIMBĂ ¹ —

I.

Taleri

70 adecă șaptezeci amă tocmită cu chiră Cârstea Moldoveanulă i cu chiră Voiculă ca să le dau pădurea ce este pă moșăia mē, ca să mănănce cu caprele dumnealorū, iarū alte'e streine să nu bage acolo, decâtū de aici să meargă vitele clăcașilorū; după care banī am priimitū acumū talerī 32, unū calū negru, iarū ceilalți banī să aibă a meī triimete Duminica viitoare. Și amū iscălitū :

[Semn de deget:] Eū, Cârstea Moldoveanū, otū Slăneacă, adeverezū.

» Eū, Voiculă. » adeverezū.

Și am scrisū eū, (neînțeleș), și săntū marturū.

[Pe V-o:] Ὁμολογία τοῦ Κέρστα ἀπὸ Σλανήκου διὰ τρόσια 70.

II.

Adecă eū, Iliina, soția Stančului otū Mălăești, împreună cu fecori miei și cu toate rudele mele, care și mai josū ne vomū iscăli, încredințămū cu zapisulū nostru la mână dumnealū jupânului Vasile Gheorghiu, dum[nea]lui, precumū să să știe că, avândū și noi parte dă moșăe înū Mălăești,

¹ Colecția Șt. Bogdan.

dă moștenire dinu moșulă Dedulescu, după cum ni s'au alesu părțile noastre dă pog[oane] prinu toaia dă împărteală ce ni s'au făcut dă cătră Postelniculă Tudorache Homorăceanu, ce l-amu avutu rânduitu cu cinst[ită] porunca dum[nea]loru boeriloru ispravnicu, lângă care părți ce să arată prinu foae, avându și dooăzeci și cinc stănjă i (dă stănjăni), dinu apa Vărbilăului și până suptu dealu, pă alături cu Gligore, nepotă-mieș, și diiaconulă Ionu, frate-său, și pă lângă Ionu Popu, avându într'acești stănjăni și o cășcoară veche, și cu livezi dă pruni înprejuru, i nuci, meri, peri și alte feluri dă pomi, care aceste toate părți ale mele, atâtu după cumu să vădu arătate prinu foaia dă împărteală, cumu și prin hriso[vulă] moșăi, afară dinu nooă pogoane ce le-au vândutu Popu Manea la Postelniculă Mihălache și dinu trei pogoane vândute diiaconulă Marinu și ca unu pogonu ce l-amu datu cumnati-mi dă au pusu pruni pă dănsulă,—le-amu vândutu dumnealoră dă moștenire dreptu taleri 800 adecă optu sute, și o șamalagea dă cele bune însă t. 700, adecă șapte sute. l-amu priimitu pă toți dăplinu înu mâinile noastre, și șamalageaoa iaste 100, adecă una sută,—să-i dea biserici ca să să facă ce va trebui înu lăuntru pentru pomenirea sufleteloră neamului nostru. Și dumnealoră să le fie moșăe stătătoare, ohavnică înu veci, copiiloră dumnealoră, nepoți, strenepoți, căți Dumnezeu le va dăru. Și înpreună cu părțile noastre dă moșăe le-amu datu și șapte vase dă prune, patru buți și trei tocitori, a le avea moștenire. Și arătarămu semnele tuturoră pogonaniloră i a stănjăniloră dă moșăe, care pă unde săntu, însă casa, cu livedea dă pruni i cu stănjini dooăzeci și cinc moșăe săntu pă alături cu ai nepotă-mieș Gligore i diiaconu Ionu și alături cu Ionu Popu, după cumu și mai susu să arată, iară cincsprezece pog. și o cezvărtă înu dealu (*sters*: însă unu pogonu și o cez. la via cè veche și patru pog. înu obârșăia Văivarului, până înu hotarulă Ciobăneștiloră), și dooă pogoane pădure alătura, i optu pogoane înu fața Văivarului, dinu Crăcunu înu josu, și înu valea Plopiloră dooă pogoane i o ciz[vărtă], i o prăjănă, și înu siliște, de spre Pucoasa, pogoane optu,

și în câmp o funie, lângă Crăcun, la capul dă spre deal stânjâni 24, și la capu dă la vale, dă spre Dubrăvești, stânjâni 26; iar în curăturile cele dă sus dă la Valea Plopilor și cele din jos, din pog. zece și jumătate, ce s'a' ales la totu moșul Dedulescu, s'și ia parte ce i să va cuveni, — după cum pentru toate acestea arată în foia dă împărțea. Și pentru stânjâni dă la casă arată în hrisovul moșai și, cum zicem, dă aici înainte să fie moșă ohavnică, stătătoare a dumnealor Și, când s'a' făcutu acestu zapisu, s'a' aflatu mulți oameni dă față, care să voru iscăli dă marturi, cum și prin știrea tuturor rudelor și a tuturor fraților dă moșă. Și, pentru mai bună încredințare, ne-amu iscălitu, puindu-ne și degetele la iscălituri, în locu dă pecete, ca să crează. '817, Avgustu 17.

Iar, pentru doi stânjâni ce s'a' împresurat cu gardul dă Ionu Popu, mă îndatorezu eu ca să-i scoțu la vremea înpietritulu moșai, iar, nescotându-i, si amu eu a răspunde pentru dânși.

[Punere de degete:] Eu, Ileana sinu Ionașculu, cu toți feçori miei cei vitregi, vânzător. Ioniță, feçorul cel mai mare. Eu, Ionu Samoilă, vâru cu Ileana, adeverez. Vânzător. Eu, diiaconu Ionu sinu Vasile, adeverez. Eu Gligore, bratu diiaconu, adeverez. Diiaconul Stanu Gagiulu otu Mălăești, marturu. Necula diiaconu, nepotu babi Iline, adeverez. Eu, Cârstea, d'înpreonă cu soția mea, cu feçori miei, adevirim. Eu Neguț diiaconu. Eu Eonu Popa adeverez. Eu Crăcun otu Mălăești, marturu. Eu Vișanu Untărescu, marturu. Eu Uncheașu Dumetrașu otu Crulcile (?), marturu. Eu Șerbanu sinu Lie otu Vealerea, martoru. Eu, Ionu părcălabu otu Ciobănești, martoru. Popa Stanu sinu Crăcun, marturu. Diiaconu Marinu Barbălată, marturu. Eu Mateiu Otari, marturu. Marinu diiaconu Scorțeanu, marturu. Popa Rizia Mat., marturu. Eu Ilie diiaconu otu Fundeni. Eu Gheorghe sinu Radu, părcălabul, marturu.

La hotărnicia ce dinu porunci s'a' făcutu hotaru la Mălăești, au eșitu bună această vânzare. 1819, Iulie 8.

Gheorghe Bilcurescu (?).

nealui jupănă Neculae, precumă să să știe că i-amă vândutu pogonele mele ce le amă înă Poduri, alături cu dumnealui, adică dină vâlceo câmpului până înă vâlcea Untureștiloră, de spre Glodu, înă dreptu taleră 40, adică patruzeci, care bană i-amă primitu toți deplinu înă mână mea. Și, cumă amă zice, de astăzi înainte să fie dumnealui bună stăpănitoră, și acestu pământu să-i fie dumnealui bună otuhavnicu (*sic*), înă veci, dumnealui, copiiloră dumnealui, nepoți, strănepoți, căți Dumnezeu i va dăruie, (să-lă) și dumnealu[i] să-lă stăpânească cu bună pace, nesupăratu de niminea,—că acestu pământu l-amă vândutu de a mea bună voe, nesilitu de niminea, și știrea tuturoră moșne[ni]loră care sântu răzași de moșie alătura cu mine. Și, cându s'au făcutu acestu zapisu, au fostu și alți oameni streini față, care să voră iscă[li] de mărturie.

1823, Enarie 16,

Eă Gligore sănă Vasile olară otu Mălăești, de împreună cu soția mea, anume Marieia, i copie miă, anume Marină, era vânzătoră.

Eă Cârstea sănă Crăcunu otu Mălăești, mar[tură].

Și amă scrisă eă, celă iscălitu, cu zisa mai susu numitulă, și sântu față: Ilie diiaconă otu Fundeni.

[Pe V-o:] Ὁμολογία τοῦ Γληγώρι Γιωνάμας διὰ 4 πογ. τόπον... διὰ γρόσια 40, καθὼς διαλαμβάνει ἡ ὁμολογία, 16 Ἡωαννρ. 824.

VII.

Adecă eă, Stană Turcu, d'împreună cu soția mea, care și mai josă ne vomă iscăli, dămă bună și credincosu zapisulă mieă la mână dumnealui jupănă Niculae, răzorașă cu mine, precumă să se știe că amă vândută o jumătate de pogonă pământă, cu ce felă de pomi să află pă dănsulă, care este cu viia deaconulă alătură, ce o are totă dumnealui, cumpărată de la dănsulă. Astăzi i l-amă vândută de bună chefulă mieă, înă dreptă taleră 30, adecă treizăci,

și dumnealui să aibă a-lă stăpăni de acumă înaintea ohavnică, copii de copii dumnealui și nepoți dintre nepoți, căți Dumnezeu îi va dăruia, și bani mi i-amă priimită pă toți deplină. Și, spre mai adevărată, amă dată acestă zapisu ală mieu la mână dumnealui, a fi bună stăpăni, și nesupărată. Și amă iscălită însumă cu mână mea, ca să să crează.

'823, Apr. 14.

Eă, Stană Turcu, d'inpreună cu soția mea, vă[n]zătoră.

Și amă scrisă eă, Preda Bălanu, cu zisa numitului, și săntă și mar[toră].

[Pe V-o:] (Însemnare grecească.)

VIII.

De vreme ce întâmplarea cea viitoare este la oameni neștiută, întocmai și îngerilor necunoscută, întru care și eă, robul lui Dumnezeu, Marină eroddiaconă, căzându la boală grea și spereindu-mă de moarte, amă chemat preoți dină doao-trei sate, care să voră vedea și iscăliți, și mi-amă făcută diată, orânduidu toate pentru sufletulă mieu, după cumă să vădă arătate înă josă. 1834, Fevr. 27.

Amă o vie aici, înă dealulă Mălăeștiloră, cătă să coprinde: jumătate o amă de zestre și jumătate amă cumpărată; și amă făcută eă d'inpreună și pivnița ce este la această vie; adevă această pivniță este făcută de socriă mie, și, după moartea socră-mieu, aă ajunsu întru derăpănare, și amă prefăcută eă, cu toată cheltuiala mea, și, după strudaniia mea, mi s'au hărăzită mie de socră-mea, Anghela, ca să fiu desăvârșită stăpănă pre acestea, adevă viia, cătă să coprinde, d'inpreună cu pivnița, le lasă, cu sufletulă mieu, schitulă ce să numește Crasna, unde să prăznuiește și să cinstește hramu Sfinților Împărați Costandină și Ileana, ca să fimă pomeniți înă veci, atâtă eă, cătă și totă neamulă mieu. Însă această vie este cu pământulă ei, după

cumă și zapise săntu, pivnița cu trei buți i cu călcătoare, și viia este lucrătoare. Pre aceste le afirosescă sfântului schit.

Amă o funie de pământu, ce să trage de zestre, înă Bărucești. O lasă, cu sufletul mieu, nepotă-mieu Zincă ; însă amă datu dintru acastă funie și fiinului Ioanu ună lază de fână, ocolită cu semne. Înă acestu lază s'au datu numitului Ioană, prină bună voire și a socri-meî, să fie stăpână înă veci. Iară ceilaltă parte, cătă să coprinde, să stăpânească nepotă-mieu Zincă după trecerea mea dină lumea acasta înă veci. Număi să fie datoră să-mă facă doao sărindare.

Amă o sută de pruni aici, înă satulă Mălăești, alătura cu levedea cea bătrână cu pământul loră, puși de mine. Înă lasă, cu sufletul mieu, nepotă-mieu Tănasia, să-mă facă ună sărindar.

Iară partea de moșie ce o amă de la părinți miei, înă satulă Scorțeni, cătă să coprinde, o lasă, cu sufletul mieu, frate-mieu Părvulă i nepotă-mieu Petre, să stăpânească frățeste, adecă partea dină livezi i dină pământu ce să numește Dofănețu, întocmai cumă unulă, și altulă.

Lei 112, adecă o sută doisprezece, săntă datoră la jupănă Zisu Grecu.

Lei 85.10, adecă optăzeci și cinci și par[ale] zece, săntă datoră la Petrache băcanulă.

Lei 60, adecă șaizeci, săntă datoră la Irimia băcanu de aici, dină satulă Mălăești.

Amă să iaă de la popa Rizea de aici, dină Mălăești :

Lei 13.20, adecă treisprezece lei și par[ale] doaozeci, amă să iaă de la Micăea Scorțeanu de la Valea-Rea.

Lei 8, adecă optă, amă să iaă de la Stoica Mih[ă]ilă.

Lei 6, adecă șase, amă să iaă de la Ioană Frățilă.

Lei 5, adecă cinci, la Radu sină Dinu otă Cărjară amă să iaă.

Lei 5.36, adecă cinci și par[ale] treizeci și șase, amă la Radu sină Ioană Cărjară.

Lei 2, adecă doi, amă la Stană Cărjară.

Lei 5, adecă cinci, amă la vărulă Radu de aici, dină Mălăești.

Lei 30, adecă treizeci, amă la Gligore ală lui Naftailă.

Pre această datorie, atât unde sântă să dau, și unde sântă să iaă, după cumă înscrisă arătă, îndatoreză pă frate-mieă Părvulă i pă nepotă-mieă Petre să plătească această datorie dină rostulă părți ce mi să cade de moștenire de la părinți mieă, scoțându și această datorie, după cumă să vede, și să-mă poarte grija întru petrecerea mea la îngro-pare, după cuviință, purtându-mă și toate soroacele, după cumă să cuvine la cei răposați, d'înpreună și cu socră-mea.

Aceste toate căte să coprinde întru această diiată le lasă, cu sufletulă mieă și prină rostulă guriă mele, moștenitoriloră mieă cei adevărați, păzindu-să toate condeile nestrămutate înă veci. Iară care dină judecători bisericești sau politicești voră îndrăzni ca să strice această diiată, să aibă a dă seama înaintea lui Dumnezeu, fiindcă toate s'au pusă cu bună orânduială, atâtă prină gura mea, cumă și prină bunăvoirea socră-mei. Iară, cândă s'au făcută această diiată, auă fostă și alte obraze cinstite, preoți și mirenă, cari să voră iscăli dă marturi. Iară eu, pentru măă bună credință m'amă iscălită însumă cu mână mea.

Diiakonă Marină Scorțeanu amă iscălită însuși cu mână mea această diiată.

Popa Dumitru Duă otă Măgurele, amă scrisă.

Popa Preda Davidă, otă Vălenă, amă fostă față.

Eă Pirvu, fratele diiaconului Marină, amă fostă față.

Popa Gheorghe duhomnicu otă Brăvești.

Popa Dimitrie.

Popa Dumitrașcu otă Ștulăneasa.

Popa Rizi otă Măești.

Marină sină Crăcună, martoră.

Ioană . . . , martoră.

XXXII.

ACTE AMESTECATE DIN MOLDOVA-DE-SUS.

I.

O CARTE A STAROSTELUI DE CERNAUȚI

Ghiorghită bivū Velū Sulgerū, staroste de Cernouți, facemū știre precumū aū venitū înaintea noastră Alicsandro Morgulețū și cu Gligorașū Volcinschii de ș'aū întreatū pentru o moșie, Păcleniī, denū Țara Muntenască, care cuprinde doi sute de stănjini, ș'aū vândut-o Gligorașū Volcinschii; care acē moșie n'aū fostu pusă la împărțală. Deci, viindu înaintea noastră, amū socotitū ca să întorcă Gligorașū Volcinschii lui Alicsandro Morgulețū șesăzăci și șesă de stănjini și să-i dē moșie pentru moșie aice înū țară, — însă denū moșiele cele nedăzbătute, ca să o dezbată Alicsandro Morgulețū cu cheltuiala lui. Iarū, de arū eși moșie rē, să aibă a-i da Gligorașū Volcinschii lui Alicsandro Morgulețū altă moșie, iarū dentr'acele nedăzbătute, de vreme că Gligorașū Volcinschii aū dăzbătutū moșie Păcleniī cu cheltuiala lui ș'aū și vândut-o. Aăsta facemū știre.

Letū 7151 [1643], Mai 2.

Gh. bivū Velū Sulgerū.

II.

O NUMIRE DE ISPRAVNIC SUPT CAIMACAMUL VOGORIDI.

Căimăcamulă.

Cătră postelniceî, mazilî, ruptaşi, vorniceî şi toţi lăcuitoirî di la Țănutulă Herțăî. Socotindu-să, iată să răndueşti ispravnică la Țănutulă acesta pe dumnealui Caminarulă Mihălachi Holbană, înă loculă dumisali Stolniculă Grigorie Tomița, ca să fii împreună cu dumnealui Stolniculă Tudurachi Aslană. Decî vi să poroncește ca, viindă dumnealui la Țănută, să-lă cunoaştiți di dregătoriî ală vostru şi să aveți supunire şi ascultari întru celi ci dină poroncă va, avē a săvârşi cu voi spre gătire celoră trebuincoasă pentru oștile împărătești, avândă dumnealui poroncă şi povătuire de aice pentru apărare şi cumpănire voastră la celi ci dină poroncă să vor ceri di la voi. Cumă şi la pricinile şi neînvoirile ci veți avē înșivă, să mergiți la dumnealoră, ca la niști dregători ai voștri, şi veți avē puniri la cali.

Στ. Βογορίδης.

1822, Martă 1.

Velū Vist.

Căimăcamulă

Cătră cinstitū dumnealui Caminară Mihălachi Holbană, ispravnică Țănutulă Herțăî.

La Țănutulă ačala s'aū rînduită ispravnică pe dumnealui Paharniculă Ionița Sionă înă loculă dumisali Stolniculă

Tudurachi Aslanŭ, ca să fie împreună cu dumneata. Deci să scrie dumitale ca, viindŭ dumnealui la Ținutŭ, să vă alcătuiți cu temeiŭ spre căutarea trebei și întru săvîrșirea poroncilorŭ, ferindu-vă ca să nu dați celŭ mai micŭ cusurŭ, și îmbrățoșandŭ totŭ feliulŭ de sîlință spre statornicia lăcuiitorilorŭ.

Στ. Βογορίδης.

1822, Martŭ 1.

Velŭ Vist.

III.

ÎNTOARCEREA UNEI MOȘII HOTINENE (1808).

Divanul Cnejii Moldaviei.

După bunăvoința prè-milostivului Împăratu Alexandru Pavlovič, însuși stăpănițoriu a toată Rosăia, însămnată la știința Prè-Strălucirei Sale marele Comandiră ală oștelorū, feldmareșalū și a feliurī de ordine cavalerū, cniazū Alexandru Alexandrovic Prozorovschi, și arătată cătră Divanū prinū predlojenia Exelenției Sale dum. sfetniculū de taină, sinatorū și prezedentū Divanurilor Moldaviei și Valahiei, Serghie Serghievič Cușnicovū, de la 9 zile a lunei lui Iulie 1808, suptū No. 1045, pentru moșiile dinū Țănutulū Hotinului să se cerceteze prinū comitetū rânduitū și să se de la legiuițai stăpăni după dovezile ce vor avè,— s'aū arătatū Pitarulū Theodosi i Toma Rusacovschi și Gavrilū Lozenschi, secretariulū de gubernie, cu adiverință iscălită de dumnealorū boerii de la comitetulū cercetărei, cuprinzătoare de scrisori vechi ce aū asupra moșiei Rusaniī dinū Țănutulū Hotinului, care, cercetându-se și de noi, s'aū văzutū că acastă moșie dinū vechiū aū fostū a lui Simeonū Rusacovschi i Ignatū Rusacovschi, cumū arată unū ispisocū dinū 7110 [=1602], Iunie 10, a Domnului Ieremia Movila Voevodū, de gîudecata č-aū fostū între Oana Drăganū i Călmățuiū cu alte niamuri a lorū, nepoți și strănepoți Mărițai Neguroaei, nepoata lui Gîurge Hraborū Post., și între Bahrinū i fičoriī lui, i fičoriī lui Buculeiū, i Zaharco, i Crăcunū, gineriī lui

Ignatū, i Teta, fata lui Ignatū Rusanovschi, i Lupulū, fičorū lui Simeonū Rusanovschi, și Andreica, ginerile lui, — și se hotărăște să ție moșie niamulū lui Rusanovschi. O scrisoare, totū dintr'acelū anu, de la Cracalie, starostile de Cernăuți, precumū înaintea lui aū mărturisiră Mărica Rusanovsca că s'aū datū optu cai lui Ioanū-Vodă¹ pentru satulū Rusanovū, dinū cari patru cai aū fostū a lui Ignatū, iarū patru cai aū fostū a lui Simeonū Rusanovschi, și Mărica Rusanovsca aū datū fiilorū săi parte dinū moșia Rusanii, cu doao mori înū partea de gîosū. Și altă scrisoare, dinū 1773, Iulie 28, de la Ioanū Mitesculū Căpitanū, i Ilie Holbanū, Vasile sinū Nicolai Holbanū, i Costantinū și Alexandru Drace, prinū care arată că o a triia parte dinū Rusanii iese a lorū, de pe strămoașa lorū Axana, fata Lupulū Rusanovschii, iarū doao părți dinū nūmita moșie rămăne a niamurilorū lorū, anume Ioanū Rusanovschii, Ștefanū Rusanovschii și alții a lorū, de pe strămoșii lorū Dumitrașcu și Anastasie, fičorii Lupulū Rusanovschii. Și la Pitarulū Theodosie vine parte dintr'acastă moșie, cu schimbătură, după o scrisoare dinū 1808, Avgustū 30, iscălită de Pitarulū Theodosie. S'aū datū la secretariulū Gavriilū Lozenschi (fiindu atunci reghistratorū de coleghie), i Toma Rusanovschi, i Savinū Rusanovschi, Ioanū Rusanovschi, Gheorghie Rusanovschi și Ioniță Niagulū, cumū că aū datū lorū doao dugheni dinū târgulū Bălțile și 3.000 lei, bani, și aū luatū a trie parte dinū partea ce vorū avē aceștie înū Rusenii și într'alte moșii, iarū doao părți să fie a celorū numiți înū schimbu; care scrisoare de schimbu s'aū văzutū încredințată de Preosfințitulū Mitropolitū și boerii Divanulū.

Deci, după dovezile aceste, înștiințându-se pe Exelenție Sa Sinatoriulū precumū s'aū lămuritū driaptă moșie a niamulū lui Rusanovschii, s'aū luatū răspunsu prinū predlojenia Exelenției Sale dinū 9 [alē] aceștei luni, suptū N. 2416, ca să se dē înū deplină stăpânire lorū de la anulū viitorū

¹ Cel-Cumplit.

1810, după ce s'a plini vadeoa dinu contractulă vânzării ce s'a făcută de cătră Divanul pe anulă acesta.

Dreptu aceia, s'a dată această carte ă Divanului, cu care să fie volnici Pitariulă Theodosie i Toma Rusanovschii și secretariulă Gavriilă Lozenschii, cu alte niamuri a loră dinu Rusanovschi, de la anulă viitoriū să între înu deplină stăpânire pe doao părți dinu moșia Ruseni, luindu venitulă ce să va cădē cu dreptulă dinu totū loculă, stăpânindu cu pace, înu veci, ca pe drepte părțile loră, citū se vorū alege dinu cuprindirea a toată moșia, după hotarăle ci se vorū dovedi că săntū drepte a ei dinu vechiū, și niamurile arătate înu scrisorī, iarū o a triia parte rămăne a lui Ilie Holbanū, Ioanū Mitesculă și cielați iscăliți la scrisoarea mai susū pomenită, dinu 1773, Iulie 28.

1809, Iulie 17.

Divanulă Cnejii Moldovii.

După carte Divanului de stăpînire ce s'a datū Pitariului Theodosi și altora niamuri a lui Rusanovschi pentru moșie Rusăni, cerșindū dumnealū Clucerulă Ilie Holbanū adiverințe pentru a trie parte dintr'astă moșie ce trage dumnealū și niamulă Mitesculū, cumū să arată mai susū, i s'a datū copie ăcasta, scoasă, dinu cuvîntū înu cuvîntū, întocma, și s'a datū încredințatū de noi.

1810, Ghenarie 13.

Costachi Velū Logofătū.

(Alte două iscălituri neînțelese.)

IV.

O HOTĂRNICIE LA BECEȘȚI (Ț. CERNĂUȚI).

† Facemă știre precumă ni-au vinită o luminată carte a Mării Sale Domnului nostru Ionu Ioanu Niculai Voevodă ca să mergemă la sată, la Becești, ce este la Țănutul Cernăuțului, pe părăul Molnițăi, ca să căutămă toate pricinile moșăilor, anume Costantină Brahă, și cu Toaderă Brahă, și cu Niculai Holbană, zetă Costantină Brahă, și popa Vasili, și Șăndranulă, nipotă popei lui Vasili, ca să li hotărămă satulă și să împărțimă, să facemă părțu, să li dămă, ca să știe cineș parte și să-și stăpânească cineș cu pace și să căutămă hotarulă pinpregiură, fiindu pricină dispre Mogoșești, jăluindu răzeșăi dină Becești că li-ară fi înpresurându Mogoșăștii o bucată de locu. Decă noi, pe porunca Mării Sale, amă mărșu și, întâiașă dată, amă îndreptată hotarulă penpregiură, amă chemată pe moșănașăi denă Mogoșăști ca să ni arete unde să înpriună hotarulă Mogoșăștiloră cu a Beceștiloră hotară, și întâiașă dată amă mărșu cu toțăi moșănași di[nă] Becești și dină Mogoșești, ș'amă începută di spre Mogoșăști, de la ună dială cu pădure, ci-î esti numili Năucești, și la vali, totă pi multe d[e]alului, înă capulă uniă poeni, numili Năucești, ș[i] acolo aă luată asupra sufletului lui Hilipu i fiăorulă Gorăi, că acolo să înpreună hotarulă Mogoșăștiloră și cu a Beceștiloră. Și di acolo la vali, pe margine poeni, alătore cu hotarulă Mogoș[e]știloră, până unde să începe ună părău ci să chiamă Osiculă, și acolo amă pusă piatră. Și pentru poe-

niță, undi aũ datũ samã cã aũ șãzutũ Brãesculũ, și pe margine poenițãĩ, de spre Mogoșãști, eșãndu afarã dinũ luncã, s'aũ pusũ piatrã ĩnpotriya margeniĩ poenițãĩ, și ĩnũ gura unũ pãrãũ ce esti dinũ gĩosũ di Bradinã, și pe vãlcẽ la d[e]alũ. Apoi dinũ vãrvulũ vãĩĩ, dinũ d[e]alu, amũ mãrsũ pe o multe de dialu; darũ ș'acolo aũ gĩuratũ Hilipu sãnũ Gorãĩ cã acolo iarũ sã ĩnpriunã hotarulũ Mogoșãștilorũ cu hotarulũ Beceștilorũ, și acelũ pãrãũ dinũ gĩosũ di Bradinã li esti sãmnu de li disparte hotarulũ lorũ, a Mogoșãștilorũ, di spre Becești. Și amũ purcesũ pi multe d[e]alului, ĩnũ susũ, penũ pãdure, și amũ totũ gãsãtũ pinũ copaci semni, alãture cu hotarulũ Budiĩ, pãnã la o piatrã c-aũ pus-o Costantinũ Holbanũ cu frate-sãũ Ilie, ci esti lãngã unũ fagu, apoi pe altã multe de d[e]alu, ĩnũ spre Șãrbãuți, totũ alãturĩ cu hotarulũ Budiĩ, și amũ totũ gãsitũ semnu pinũ copaci, și sãntũ și doi gropi, ci aũ datũ samã cã este hotarũ vechi, și pãnũ la hotarulũ Șãrbãuțului. Și acolo amũ gãsãtũ doi petre, și acolo sã ĩmpreunã hotarulũ Beceștilorũ cu a Șãrbãuțului, ș'amũ cãutatũ pravãțulũ petrelorũ piste pãrãulũ Molnițãĩ, dreptũ ĩntr'unũ piscu de d[e]alu mare, care amũ pusũ și piatrã suptũ d[e]alu, apoi pe multe d[e]alului ĩnũ gĩosũ, totũ alãturĩ cu hotarulũ Șãrbãuțului, pãnã ci dã piste drumulũ Hrazcãĩ ci mergi la Prutũ. Apoi iarũ merge pe altã multe de d[e]alu, piste drum, ĩnũ spre Tãrnauca, pãnã ĩnũ codru di-a curmezãșũ, ĩnũ spre amiazãzi, pãnã ĩnũ vãrvulũ d[e]alului, ĩnũ codru, care sãntu buori vechi di spre Tãrnauca, și totũ pe multe d[e]alului, asupra Culicenilorũ, pe alãture cu hotarulũ Tãrnaucãĩ, pãnã ĩnũ hotarulũ Culicenilorũ, care aciĩ Culiceni sãntũ de Țãnutulũ Suceviĩ, apoi iarũ multe dialului di spre Culiceni, di spre Apusũ ĩnũ susũ, pãnã ĩnũ multe dialului Nãuceștiĩ și pãnã ĩnũ hotarulũ Mogoșãștilorũ, și acolo s'aũ ĩnchietũ totũ satulũ Beceștiĩ penpregiurũ. Apoi li-amũ mãsuratũ hotarulũ pinũ mijlocu, de la unũ arinu uscatũ dintr'acẽ vãlcẽ ce este dinũ gĩosũ de Bradinã. Amũ pusũ piatrã acolo, ș'amũ mersu cãnpulũ ĩnũ gĩosũ pãnã ĩnũ hotarulũ Șãrbãuțului, ci sã numește acũ Hrazca, pãnã ĩntr'o vãiugã, undi s'aũ aflatũ și piatrã vechi; mai la vale

de acé piatră amă pusă piatră ; și s'aă aflată 2 odgoane și 5 stănjăni și o palmă, și ună lată de mână, și odgonulă aă fostu 29 stănjăni, 6 palme polă bărbătești, care, făcându-să 10 părțu, s'aă vinită pe parte câte 6 od[goane] polă și ună stănjănă. *Și amă măsuratū și pe de ceie parte de părăulă Molnițai, dină poiana Năuceștilorū, dină vărulă părăulă Osăculū : amă pusă piatră cănpulă înă gîosă până înă hotarulă Șărbăuțului, și s'aă aflată 64 od[goane], 24 stănjăni, 2 palme polă. Și iară amă socotitū pe optu părțu, și aă vinită câte optu od[goane] pi parte, 3 stănjăni, însă parte dină gîosă, fiindu locu mai prostu, dumbravă, amă mai adaus-o cu 6 stănjăni, și amă pusă totă petre piste totă stălpulă. Iară pentru săliște s'aă învoitū Brănzăștiu cu Niculai Holbanū, și l-aă datū Holbanū parte lui de săliște dină ceie parte, și lui Niculai i-aă rămasă săliște numai de iasta parte de Molnița, di spre satū, și s'aă măsuratū numai săliște Brăneștilorū, de i-amă împărțatū pe Costantinū Brahă¹ și pe Toaderū Brahă, ca să nu mai fie între dănsăi gălcavă. Și amă măsuratū și amă aflatū optu od[goane] : 4 od[goane] s'a datū înă parte lui Costantinū Brahă, înă mijlocu, 2 od[goane] dină parte vetrii părințăști și 2 od[goane] dină vatra lui Cotărlă. Așăjdere și lui Toadirū Brahă i s'aă datū 2 od[goane], așisū vatra casăi unde aă fostu casa tătăne-săū, fiindū frate mai micu, și 2 od[goane] dină vatra lui Cotărlă, și așisū și o parte dină cănpu i s'aă datū, undi-i vatra lui Cotărlă. Și amă stălpitū totū cu peatre. Iară popii lui Vasili și nepotu-săū, Șăndranulū, li s'aă datū săliște la vatra moșului lorū. Iară cătă săliște aă rămasă dină susū de a Brăjeștilorū, ci aă datū samă că este a lui Pisoțschii, nu s'aă măsuratū. Așe s'aă învoitū cu toțai s'aă rămasă la stăpănire lui Niculai Holbanū, și să să știe ș'acasta, pentru ce aă datū Niculai Holbanū săliște lui cē vechi Brăjeștilorū : pentru că Brăjeștiu i-aă învoitū și l-aă lăsatū ca să-și facă săliște noi unde s'aă făcutū și

¹ Pe margene, mai nou : „Aici pentru Costandinū Brahă, cu frate-săū, Toaderū Brahă“.

ieste Holbanu. Iarū, pentru părțile de moșăie câmpulū, așe s'aū învoitū cu toți răzeși înaintea noastră, ș'aū luatū popa Vasile parte sa dinū gîosū, di spre Șărbăuți, 2 părți: o parte a popii și o parte a Șăndranului, și Niculai Holbanu iarū aū luatū o parte Șăndranului și trii părți aū luatū Brăjăști inū mijloculū hotarului, iarū dinū susū, di spre hotarulū Mogoșăștilor, iarū aū luatū Niculai Holbanu doi părți, unde ș'aū făcutū și casă, într'o poiană ce-i zicu Fundoie, unde este și unū pomătū, care l-aū făcutū unū omu, anume Reunresculū (!). Și, pentru părțile Brăjăștilorū, dintr'acē Fundoie, aū datū Niculai Holbanu Brăjăștilorū săliște lui cē veche. Iarū pentru pomătulū care l-aū făcutū Țăranulū, aū datū Niculai Holbanu unū pomătū cī să camă «Pomătulū pisoșces[cū]» lui Toaderū Brahă ca să-i ē roada până i-a face Niculai Holbanu lui Toaderū Brahă pomătū inū potriua aciluiē, pi loculū lui Toaderū Brahă, și, cāndu i-a face pomătū ca acela, atunci să-i dē pomătulū innapoi și să-și ē Niculai Holbanu pomătulū, iarū Toaderū Brahă să-și ē pomătulū care i l-a dā Niculai Holbanu, ficutū nou. Și să să știe cā să săliște popii, care este de baștină, i s'aū datū de o parte și s'aū stălpitū cu petre. Așăjdere și pentru vadurile de moară ce sântū vechi, precumū le scriū scrisorile și pe giudecata dum. Velū Logofătū, să-și facă moară cineși la vadulū său. Iarū, de a fi făcutū vru-unii dinū moșănași vadū nou, să-lū străce și să urmeze vadurilorū vechi, însă să cunpă[n]iască apa, cu murari, și, cāte vaduri orū găsi, la toate vadu[ri]le să-și facă moară; iarū, negăsāndu mai multe vaduri, să urmeze celorū vechi vaduri. Și, pentru să știe, e pe giudecata dum. Velū Logofătū, să-și stăpānască cineșū parte ce cu dreptate aū giudecatū, cā carte de giudecată este la mână lui Toaderū Brahă.

Noi, precumū amū aflatū dreptū, amū hotărātū și amū stălpitū cu petre, și l'amū datū mărturiū tuturor. Ș'amū și iscălitū.

Letū 7254 [1745], Oc. 17.

Ilii, Staroste otū Cernăuți.

Manoli Zanfiru Velū Căp[itanū].

Gheorghii Părvu Med[elnicrū].

V.

ACTE PRIVITOARE LA BISERICA DIN HERȚA.

I.

Copie.

Noi Mihailu Costandinu Suțulu Voevoda, cu mila lui Dumnezeu Domnă Țării Moldaviei.

Înștiințare să faci cu acestu hrisovă ală Domniei Mele pentru bisărica dină târgulu Herța, unde să cinstește și să prăznuește hramulă Sfântului marelui mucenică și purtătorulă de biruință Gheorghii, că, prină jaloba ce aă dată Domniei Mele Elenco Holbană, ficea răpăosatulu Gheorghii Holbană, ci aă fostă baș-capiolană, nepoată Pitariulu Ilie Holbană, aă arătată că, după ce aă venită aice, aă apucată pe unchiă săi, frații tătăni-său, anumi Andrei Holbană bivă Velă Stolnică, Vasăle Holbană Jăcniceră și Toaderă Holbană bivă Velă Pitară, ca să-i dă parte de avere a tătăne-său, și i-ară fi dată răspunsu că dină parte aceleue s'aă cheltuită cu arătata bisărică și, fiindcă tatălă său, Gheorghii Holbană, s'aă îngropată înă Țarigradă, la bisărica Sfântulu prorocă și înaintemergătoriulu și botezătoriulu Ioană, ce este la Cură-Ceșmă, aă afiarosătă această bisărică cu toate acareturile sale, căte până acumă are, și cu căte să va mai căștiga, ca, luindă preoțai de la Sfete Ioană veniturile bisăricii sale dină Herța, să facă căzutele pomeniri, cumă pre largă arată scrisoare ei de afierosire, ce este dină anulă acesta, 1794, Iunie 17. După care, rugându-să Domniei Mele ca să-i întărimă afierosire această cu a nostru domnescă hrisovă, Domnie Mă amă rânduită scrisoare ei, ca să să cercetezi de cătră ală nostru cinstită și credincosă

boerū, dum[nea]lui Ioanū Cantacozonō, Velū Logofătū de Țara-de-Giosū. Și, văzindū dum[nea]lorū la Divanū, atâtū scrisoare de afierosire, cătū și însușū diiata Pitariului Ilie Holbanū, dinū ani 1785, Avgustū 14, adevērite cu iscāliliturile] răpăosatului Gavriilū Mitropolitulū țării și a dumilorsale velițălorū boeri dinū vreme aceia, dinū care conoscându-să că acē scrisoare și afierosire este următoare dietăi și că privește spre sufletescū folosū, aū adevēritū dum[nea]lui scrisoare cu iscālitura dumisale. Apoi s'aū cercetatū și ce acareturī are bisărica ačasta și câte scrisorī și dovezi, și ni s'aū arătātū aceste scrisorī, adevē :
 1. Întăi, o scrisoare de la răzăși de moșie Țănteni, ce acumū să numește Herța, anume : Vasăle Țăntă, mazilū, Ioniță Țăntă, Ursulū Țăntă, Anisăia, soră lui Ursulū Țăntă, Gheorghii Țăntă, Arsăne Țăntă, Bălașa, Grigore Țăntă, Catrina, Nicolaiū Țăntă, Savinū Țăntă, Chiriiačū Țăntă, Ștefanū Țăntă, Romanū Țăntă, pe care daū danie loculū țințirumulū acești sfinte bisărici, adevē dinū talpa bisărici inū fiștecăre parte inpregiurū căte 30 stănjăni gospodū, adevērită fiindū scrisoare de dum[nea]lorū boeri ispravnicī de Herța, fiindū dinū anulū acesta, 1794, Iunie 24.

2-le. Altă scrisoare, iscālită de Gheorghii Prianū, protopopulū Herțăi, Hagi Dimitrii, Apostulū Băcalulū, Gheorghii Lazarū, Theodora, Nicolaiū, toți epitropi acești sfinte bisărici, prinū care arată că bisărica ačasta are danie o casă inū târgulū Herța, pe loculū dumisale Logofătului Iordache Ghica, cu întăritură de la Domnie Sa Alexandru Mavrocordatū Voevodū. Alū doile casă, totū inū Herța, iarășū danie, de la Nastasăe Hândogiosă, fimeia lui Ioanū Sărbulū, iară pe loculū dumisale Logofătului Ghica, și o dughiană de scânduri, pe roate, mișcătoare, făcută cu baniī bisărici. Și, pe lângă aceste, arată numițăi epitropi că inchinare acești sfinte bisărici la Sfântulū Prorocū Ioanū este cu a lorū bună voi și priimire adevērată, fiindū scrisoare ačasta cu iscāliturele dumilorsale boerilorū ispravnicī de Herța dinū anulū acesta, Iunie 27.

3-le. Altă, a lui Nicolaiū, starostelū de čobotari, cu toată

briasia čobotari[lorū] dinū tǎrgulū HerȚa, prinū care athie-rosăscū venitulū ce este a breslei lorū, legatū prinū carte acelorū de mai înnainte ispravnicī de HerȚa, dinū lețū 1794, Fev. 29, adeverită fiindū scrisoare lorū de dum[nea]lorū boeri ispravnicī a Domnie Mele la letū 1794, Iunie 27, cumū mai pre largu arată acē scrisoare de susū arătată, care s'aū văzutū și de Domnie Mē, dinū care încredințându-ni că închinare acești sfințe bisărici la Sfântulū Prorocū Ioanū de la Țarigradū otū Curū-Cesmē s'aū făcutū cu bună voia stăpănitorilorū ctitori, și acareturile de susū arătate sântū drepte a sale,

Iată darū și Domnie Mē, prinū acestū alū nostru domnescū hrisovū, dămū și întărimū sfinței bisărici a Sfântulū slăvitulū Prorocū înnainte-mergătoriului și botezătoriului Ioanū de la Curuceșmē pe acestu alū său mitohū, bisărica Sfântulū Gheorghii dinū tǎrgulū HerȚa, cu toate veniturile și acareturile sale, câte până acumū aū căștigatū și cu câte de acumū înnainte va mai căștiga dinū mila luminațilorū Domnī și a creștinilorū care vorū binevoi a să face ctitori, — pe care să le stăpăniască înū veci și, strângându-le epitropiī la vreme bini-cuviinčoasă, să aibă a le triimete pe totū anulū de doi orī pe anū nestrămutatū la Sfântulū Prorocū Ioanū, înū Țarigradū. Asupra cărorā să fie hrisovulū Domniei Mele acestu de întăritură statornicū, neclătitū și nerășuitū înū veci, care s'aū întăritū cu a noastră domniască iscălitură și pecete.

Scrisu-s'aū hrisovulū acesta la Scaunulū Domniei Mele, înū orașulū Eșiī, întru cē d'intăi Domnie a Noastră la Moldavie, înū anulū alū doile.

La aniī 1794, Iulie 28.

Noi Mihailū Costandinū Suțulū Voivodū.

Iordachi 3 Logofătū proctū.

(Loculū pecețiī
gospodū.)

Întocma dupe condica Divanului
s'aū scosū de mini. 1824, Noemv.
Dimitrii Velișcu, condicarū.

II.

Noi, Mihailă Costandină Suțulu Voevodă, cu mila lui Dumnezeu Domnă Țării Moldavii.

Strălucită podoabă este Domniloră a-și însoți oblăduire cu rodirile bunătăților, ca să cuprindă cu milă locurile cuviincoasă și mai ales sfintele lui Dumnezeu lăcașuri, spre a le rămâne numele nemuritor de a purure, pomenindu-să întru toți veci. Dreptu aceia și Domnie Mă, răvnitoră fiindă a urmă celor d'innainte noastre oblăduiri, care s'au sălită a-și lăsa în urmă izvoară de bunătăți, prină cătă ni-au fostă cu puțință n'amă trecută cu vedere datoria ce s'au căzută dină parte noastră spre a agiutora cuviincoasăle locuri, dintre care fiindă și bisărica dină târgulă Herța, unde să cinstește și să prăznuește hramulă Sfântului marelui mucenică și purtătorului de biruință Gheorghii, spre care trebuință cerșindă a o agiuta cu oreșcare milă, pentru mai bună statorniciia, ca înă toată vreme de obște să să săvârșască într'ansa dumnezeăștile slujbe, osăbită de alte agiutoriri ce amă făcută Domnie Mă aceștii sfinte bisărică, iată mai aferosimă și vatra târgului Dorohoiului, ce este driaptă a noastră domniască și hotărâtă mai d'innainte vreme de cătră loculă dină pregîurulă ei, de pe care vatră a numitulă târgu să aibă această sfântă bisărică a-și lua venitulă după rânduiala ce să urmiază și la alte târguri ce sântă date altora de cătră alți luminați Domni. Adecă, întâi, pe totă vinulă și rachiu ce voră vinde înă crășmă târgoveții creștini i jădovi și alții, să aibă a plăti câte doi bani de toată vatra de vină și câte un bană de toată oca de rachiu. Ală doile, dohotulă numai a numitei bisărică să să vânză. Ală triile, gospodarii ce voră șidă la fața ulițeloră să plătiască câte 50 părăle de ună gospodară pe ană, iară cei ce voră fi șăzitori pe la măhălale să plătiască câte ună leu de gospodară pe ană, nefindă săliți de cătră bisărică fără voia loră ca să lucreze, să aibă a da bană, iară fimeile cele sărace și fără de fișori să nu dă nimică. Ală patrulă, dină cinzici de stupi să aibă a lua ună stupă de sămăntă,

și toamna să-lă rădici dină prisacă; iară, fiindă mai puțin de cinzăci, să ia câte una părà de stupu. Iară, la vânzare cărnurilor, a peștiulu, a lumănărilor, a pâinei, să fîia tãrgovețîi slobozi, fără a nu plăti nimică.

Deci, precumă să cuprinde printr'acestă ală nostru domnescă hrisovă, să aibă numita bisărică, prină epitropiî săi, a-și lua deplină venitulă de pe vatra numituluî tãrgu Dorohoiu, ca de pe a sa driaptă ocină, ce s'au athierosită de cătră Domnie Mă, și hrisovulă acesta ală Domniei Mele să-i fîia de întăritură statornică, neclintită și nerușită nici odeneoară înă veci, care s'au întărită și cu a noastră iscălitură și pecete. Poftescă Domnie Mă cu dragoste și pe alți frați luminați Domni, care Sfântulă Dumnezeu va orându înă urma noastră cu Domnie acești țări, să nu surpe nici să străce această puțină miluire ce amă făcută cu această sfântă bisărică, ce, mai alesă, adăogindă, să întăriască, pentru a Domniiloră Sale cinste și večnică pomenire.

Scrisu-s'au hrisovulă acesta la Scaunulă Domniei Mele, înă orașulă Eșii, înătră cē d'intăi Domnie a Noastră la Moldavie. în anulă ală treile. La anii 1795, Aprilă.

Noi Mihailă Costandină Suțulă Voevodă.

(Loculă pecetii
gospodă.)

Costache 3 Logofătă proctoh.

Copie această s'au scosă întocmă de pe condica
Divanuluî, de mini. 1824, Noem. 13.
Dimitrii Velișcu, condicară.

III.

Noi, Alexandru Costandină Muruzi Voivoda, cu mila lui Dumnezeu Domnă Țării Moldavvii.

Cu agiutoriulă lui Dumnezeu, fiindă acumă de ală doile înă domnesculă nostru Scaună ală Moldavviei, ni-au dată jalobă Ovaneză Apiczadē, arătându și înștiințându-ni pre-

cumă vărulă său, Hagi-Bogoză Apiczadă, ce să află înă Tarigradă, avăndă să ia treizăci mi le de la luminatulă Domnă Mihailă Suțulă Voevodă, aă luată de la Măria Sa, înă loculă acestoră bani, prină deplină cumpăratură, bisărica ce este înă târgulă Herții, împreună și cu târgulă Dorohoiului și celelante moșii a ei, și cumă că acelă vără a lui l-aă făcută vechilă pe dănsulă, ca să stă să să vânză pomenita bisărică prină sultană-mezată, și aă cerșută de la noi ca să i să dă țadula Domniei Mele. Care jalobă a lui s'aă orănduită de cătră Domnie Mă la dum[nea]loră velițăi boeri, poroncindu-li-să ca să facă cu amăruntulă cercetare, atâtă pentru carte ce va fi avăndă de vechelimă, câtă și pentru cele ce arată înă jaloba sa, și pentru bisărică și moșiile ei. După care poroncă a noastră, cercetăndă dum[nea]loră cu amăruntulă pentru toate, ni-aă arătată că bisărica Herței, ce s'aă pomenită, împreună cu acareturile ei, la letă 1794, luli 17, s'aă fostă făcută mitohă a bisăricăi lui Sfântulă Ioană Botezătorii, ce este la Cură-Ceșmă, de cătră Ilinca Holbăniasă, fiica lui Gheorghii Holbană ce aă fostă bașcapiolană, întărindu-să dănie această și de cătră luminatulă Domnu Mihailă Costandină Suțulă Voevodă, la care bisărică a Herței, pe lângă celelante acareturi ce avă, aă mai dată Domnie Sa și târgulă Dorohoiului, cu mortasapie lui, și alte mortasapii, și încă și mortasapie Focșaniloră, care mortasapii, fiindcă s'aă fostă dată cu câțiva ani mai înainte dănie, adecă la 1784, Săptv. 20, de cătră Domnie Sa Alexandru Costandină Mavrocordată Voivodă, prină domnesculă său hrisovă, luminatei fii[cei] sale Domnițăi Rală Mavrocodatei, pentru care să și cere numai decătă de cătră Domnie Sa, trebui să să diosăbască, pentru că după pravile și după obicei pământului cele mai vechi hrisoave sântă cu mai multă tărie și să urmiazi mai multă decătă cele dină urmă, și pentru această hrisovulă Domnii Sale Alexandru Voevodă, ce este pentru mortasapii Focșaniloră, are mai multă putere și tăria decătă carte Domniei Sale Mihaî Suțulă Voevodă, care pentru această s'aă dată, și precumă amă văzută și zapisulă Domniei Sale Mi-

hailă Suțulu Voevodă, scrisă de la 1811, Octomvrie 1, prină care vinde pomenita bisărică la neguțătorulă Hagi-Bogoză Apiczadè, ce s'aă arătată mai susă, dreptă 30.000 lei, cu care bană i-aă fostă Domnie Sa datoră; întru care zapisu săntă iscăliți martori și trei beizadele a Domniei Sale. Asămine și carte de vichilemă a pomenitului Hagi-Bogoză Apiczadè, scrisă la letă 1802, Săptv. 23 prină care face vechilă ală său pe vărulă său, Ovanesă Apiczadè, ca să ia înă stăpănire sa pomenita bisărică și moșiile ei, și să urmeză după învățătura ce i-aă dată. Decă aceste cercetări și arătări a boeriloră noștri văzându și Domnie Mă, și cu luare aminte săvărșindu-le, și dină cuviinčoasa răvnă și oblăduire ce avemă spre cele dumnezăești și svinte lăcașuri îndemnându-ne, n'amă găsită legiuită, nici plăcută lui Dumnezeu a fi supusă bisărica Herții suptă ună neguțătoră, și mai vartosă nepravoslavnică, nici amă socotită a fi cu cale, nici că să cade a să vinde lăcașulă lui Dumnezeu, străgându-să înă publică la mezată și prețăluindu-să, ca o pildă ce este ră pentru celelante, hulită de cătră oameni, neplăcută lui Dumnezeu și vrednică de osăndire. Și, după ačasta, socotindă că venitulă de pe moșiile ei este și mai sigură și, cu vreme, merge spre adăogire, atătă prină agiutoriulă a bună-credinčoșiloră Domni ce după vreme voră fi, cătă și prină agiutoriulă și darurile iubitoriloră de Dumnezeu creștini și prină buna ocărmuire și purtare de griji a iubitoriloră de bini epitropi, și mai vartosă prină credința și vredniciia și sărguiala celoră ce săntă orănduiți la bisărica Herța și moșiile ei, și dintr'ačasta că poate să să adaogă agiutoriulă și folosulă la vre una dină cele obștești bisărici a Țarigradului, Ni-amă adusă aminte de sfânta bisărică a sfântului și slăvitului mare mucenică Dimitrii, ce este la Cură-Ceșmă, înă care, atătă părințai noștri, cătă și noi și fii noștri, învrednicindu-ni de sfintele daruri sufletești, ni-amă îndestulată,—dreptă aceia dară amă lăsată luare de samă și cuviinčoasă cercetare giudecata aceștii pricină la acei de la Țarigradă, adecă la Preasvințitulă Patriiarhă și la Sfântulă Sinodă și la cei mai

întâi a pravoslavnicului nostru niamă, ca, socotindă, să găscă cuviincosul chipă spre a să plăti datoriia la ne-
guțătoră și orice altă va mai fi de plătită, și, așa, bisărica
Herții, împreună și cu moșiile și veniturile ei (afară de
mortasapie Focșanilor), care, după hrisovul ce mai înna-
inte s'aă făcută de la luminatulă Domnu Alexandru Cos-
tandină Mavrocordată Voevodă, pe care hrisovă amă vă-
zută și Domnie Mă acumă, și s'aă găsită trecută și la
condica Visterii, fiindcă să cuvini Luminării Sale Domnițai
Rală, după cumă ni-aă arătată dum[nea]loră velițai boeri
și cerându-se (*sters*: ni-aă arătată), s'aă dată Luminării Sale și
s'aă întărită și prină a Domnii Mele domnescă hrisovă, să să
dă la vre o bisărică creștiniască a Țarigradului, și mai
vărtosă la cē de la Cură-Ceșmă, a Sfântului Dimitrii, unde
s'aă mai dată de curăndă și bisărica lui Sfântulă Ioană
Botezătorului, a căruia mai înainte era mitohă bisărica
aăasta a Herții, și să înștiințazi pe Domnie Mă ca să ho-
tărămă și să dămă și domnescă ală nostru hrisovă pentru
aăasta. Decă dară, luindu-și sama pentru aăasta la Țari-
gradă, aă înștiințată pe Domnie Mă de acolo cumă că
epitropiă bisăricei Sfântului Dimitrii de la Cură-Ceșmă
aă luată asupra loră ca să plătiască, atătă datoriia ne-
guțătorului Apiczadă, învoindu-să cu dănsulă ca să-i dă
doizăci miă lei, cătă și 2.700 lei ce avă a lua orăndatorii
bisăricii Herții, și să ia bisărica aăasta, împreună cu mo-
șiile și veniturile ei, și să o facă mitohă a bisăricii Sfân-
tului Dimitrii, rugăndu-ni ca, primiindu-ni și Domnie Mă
la aăasta, să o întărimă și să o întimieună prină ală nostru
domnescă hrisovă. Decă, după cē de obștie socotială și
mulțămire și după cerire ce pentru aăasta aă făcută Domnii
Mele de la Țarigradă, să dă acumă acestă ală nostru
domnescă hrisovă, prină care hotărămă și adevărimă ca
bisărica Herții, împreună cu moșiile și veniturile ei, afară
de mortasapie Focșanilor, s'aă dată la bisărica ce este
la Cură-Ceșmă a Sfântului și slăvitului marelui mucenică
Dimitrii și că de acum înainte este mitohă a ei, nerușiită
înă veci. Poroncimă Domnie Mă ca bisărica Herții, împreună

cu toate ale sale, de acumă înnainte să aibă a fi supusă suptă stăpănire bisăricii Sfântului Dimitrii de mai susă pomenită, povătuindu-să după ocărmuire și orânduiala a nazirilor pomenitelor bisărici, de cătră care are să să orânduiască și celă după vremi egumenă sau epistatū, și la care epitropi are a da samă atâtă acestū egumenū, câtū și celū rânduitū aici epitrop a lorū și purtătorū de griji a bisăricii HerȚii, la a căruia epitropii orânduimū Domnie Mē acumū pe Preosfinție Sa părintele Mitropolitū Moldavii și pe cinst. și credinčosū boieriulū Domnii Mele dum[nea]lui Sandulū Sturza bivū Velū Vist., prē-iubitulū nostru cumnatū.

Dreptū aceia darū, pomenita bisărică a lui Sfete Dimitrii, ca una ce aū plătitū datoriile a bisăricii HerȚa și aū răscumpărat-o, hotărāmū să aibă a o stăpăni pe ia și pe toate moșiile și veniturile ei, nestrămutatū și fără de nicio împotrivire de cătră nimene, cu de a purure stăpănire și deplină putere, fără a putē cineva, cu nicicunū felū de pricină sau cuvântū, să supere aastă stăpănire, care aū căștigat-o plătindū datoriile ei și scoțāndu-o de suptū stăpănire a omenilor proști și nepravoslavnicī și luāndu-o asupra ei. Și de acumū înnainte să aibă nelipsitū a lua veniturile de pe moșiile ei, atâtū cele de acumū, câtū și pe cele ce înū urmă să vorū lăsa la aastă bisărică de cătră iubitorii de Hristosū creștinī. Iarū moșiile a bisăricii HerȚii sântū aceste de mai gīosū arătate, adecă :

Întăi : totū loculū pe care este bineoa bisăricii și ținterimulū trebuinčosū pentru îngropare morȚilorū, danie prinū carte răpăosatului Logofătū Iordache Ghica din 1795, Ghen. 18.

Alū doile : trei casă noi, pe loculū răposatului Logofătū Iordache Ghica, danie fiindū a altorū, iară ceialantă aproapi de bisărică și școală ce-ī făcută cu cheltuiala bisăriciei.

Alū triile : o dughiană de scānduri, pe roate, mișcătoare.

Alū patruile : venitulū breslei čobotarilorū, datū bisăricii de însușū briasla lorū.

Alū cincile : 400 lei pe totū anu dinū banii rāsurilorū,

a dăjdiilor Țiganiloră gospodă, care să dau de doi ori pe ană: doi sute lei la Sfântulă Gheorghii și doi sute lei la Sfântulă Dimitrii, — iarășă hrisovă a luminatului Domnă Mihailă Suțulă Voevodă, dină letă 1794, Iuni 28.

Ală șasăle: mortasăpiia târgului Tuzăra, de la Țănutulă Orheiului, dată prină carte gospodă, totă a Domnii Sale Mihailă Suțulă Voevodă, din 1794, Avgustă 2.

Ală 7-le: doiăcă lei de la chervasaraoa vămii gospodă, pe toată luna, pentru făcliă, undelemnă, tămăi bisăricii, și o sută cinăcă lei la zioa hramului, dină venitulă ocniă, din baniă cămării gospodă, și doiăcă lei luzi posluenicii bisăricii, și să aibă a scuti trei dugheni și doi crăcme înă târgu Hertii, de va avă, — iarășă prină hrisovă a Mării Sale Mihailă Suțulă Voevodă, de la 1794, Iuli 30.

Ală 8-le: doiăcă sălaşe de Țiganiă, — iarășă prină hrisovulă acelueșă Domnă, dină letă 1794, Săptv. 28.

Ală 9-le: mortasăpie târgului Fălticeniloră, de la Țănutulă Sucevii, prină carte gospodă totă a acelueșă Domnă, de la 1795, Ghen. 7.

Ală 10-le: mortasăpie târgului Dorohoiului, prină carte gospodă, totă acelueșă Domnă, dină 1795, Ghen. 17.

Ală 11-le: mortasăpie târgului Chișinăului, otă Țănutulă Orheiului i Lăpușna, tijă prină carte acelueșă Domnă, dină anulă acela, Ap. 8.

Ală 12-le: mortasăpie târgului Stroești, prină carte gospodă, totă a acelueșă Domnă, și de la acelașă ană, Apr. 5.

Ală 13: vatra târgului Dorohoiului, cu totă venitulă ce are, luindu-să și după cumă și la alte târguri ce s'au dată altora, de cătră alți luminați Domni, prină hrisovulă totă acelueșă Domnă și de la acelașă ană, Aprilă 17. Iară moșie Vărfulă Câmpului, măcară că au fostă dată bisăricii aceștia iarășă de cătră acelașă Domnă, prină hrisovă, dară s'au ștersu dină condica celorlante acareturi a iaă, fiindcă, înă urmă, pornindu-să giudecată pentru această moșie de cătră Stolniculă Ioană Cheșco, și făcându-să hotărăre, s'au dovedită prină anaforă dumiloră sale veliților boeri, de la 1795, Dece[mbrie] 12, care anaforă este întărită și

de cătră Domnie Sa Alexandru Ioană Calimahă Voevodă, și după aceștiașu hrisovă a Domnii Sale ce s'au dată la 1798, Avgustă 10, cumă că pomenita moșii este a Stolniculuă, iar nu domniască.

A cărora moșii și venituri stăpânire o întărimă și Domnie Mă pomenitei bisărici prină acestă ală nostru domnescă hrisovă. Iară, pentru ca să rămăi și deosăbită sămnuă a domniascăi noastră faceri de bine și a oblăduiri și cucerniciă noastre plecări ce avemă spre aceste sfinte lăcașuri, hotărămă arătatei bisărici, prină deosăbită ală nostru hrisovă, să aibă a lua din ocna Domnii Noastre pe totă anulă câte doi sute lei, făcându-i agiutoră după cumă s'au pătutu.

Poftimă dară și pe cei ce înă urma noastră luminați Domni, pră-iubiți ai noștri frați, ca să întăriască și să întemieze cele ce așa bini s'au făcută spre folosul amânduroră bisăriciloră și să dă și acăstă domniască milă de la Domnie Moldovii, agiutându cu domniasca oblăduire pomenita bisărică, ca de obștii cu toți să ni învrednicimă de dumnezeștile daruri și răsplătiri. Și spre acăsta este credința a însumă Domnii Mele de mai susă scrisă, Noi Alexandru Costandină Muruză Voevodă, și credința a pră-iubiți filoră Domniei Mele: Costandină Voevodă, Dimitrii Voevodă, Nicolaiă Voevodă, și credința a trei arherei a țării aceștie: Preosfințae Sa chiră Veniamină Mitropolitulă Moldavvii, iubitoră de Dumnezeu episcopă de pe la Scaune: chiră Gherasimă, episcopulă Romanuluă, chiră Meletie, episcopulă Hușuluă, și credința a cinstiți și credințoși boeriă Divanuluă Domnii Mele, dumnialoră Costandină Balșă Velă Logofătă de Țara-de-gîosă, Mihaă Sturza Velă Logofătă de Țara-de-susă, Vasăle Costache Velă Vornică de Țara-de-gîosă, Costandină Balșă Velă Vornică de Țara-de-gîosă, Costandină Paladi Velă Vornică de Țara-de-susă, Lupulă Balșă Velă Vornică de Țara-de-susă, Manolache Dimache Velă Vornică ală obști, Dimitrii Manulă Velă Post., Iordachi Rosetă Velă Vist., Răducanu Rusătă Hat., părăcălabă sucevschii, Alexandru Mavrocordată Velă Cămărașă,

Alexandru Balșu Velu Agă, Costandinu Sturza Velu Vornicu z'aprozi, Nicolaiu Balșu Velu Spat., Vasale Rosatu Velu Banu, Dimitrii Ghica Velu Com[isă], Neculaiu Dimache Velu Camtrașu și credința a tuturor boerilor Divanului Domnii Mele, a mari și a mici.

S'au datu înu orașu Eșii, întru a doua Domnie a noastră la Moldavvie, înu anul d'intăi.

1803, Octomvri 29.

Noi Alexandru Costandinu Muruzu Voevodu.

(Locul pecetăi
gespodu.)

Costandinu Balșu Velu Logftu, procitoahu:

S'au scosu de mine întocmai de pe
condica Divanului de hrsoave.

Dimitrii Velișcu, condicară Divanului¹.

(Colecția d-lui M. G. Holban, ca și toate actele dorohoiene.)

¹ Cf. *Uricariul*, II, pp. 249-50; IV, p. 164 și urm.; *Studii și doc*, V, p. 65, n-le 295-6.

TABLA NUMELOR.

A.

- Abăza** (Șătrar), 119.
Adam (Constantin), 97.
Adrianopol, 87.
Agî (Manolachi, în Moldova, 1760), 118. (în Țara-Românească. 1716), 88.
Agiud (Vel Căpitanî de), 15, 17, 40.
Almăjel (rîu), 200-1.
Alintești, 176.
Alunu (localitate), 149, 174.
Aman (Costachi), 166 (2).
Aman (Dimitrie, negustor oltean), 159 u., 172-3, 178-9.
Amărăști (sat), 176. (de sus și de jos), 175.
Apele-Vii (sat), 175.
Andrieș (Constantin), 130.
Angheli (ispravnic, soția lui), 120.
Antiohia (Patriarh de, în 1746), 89.
Arapu (Gheorghe), 115. (Ioniță), 115. (Postelnicul), 239 40 (13).
Ardeal, 57.
Arghirie (Medelnicer și Păharnic), 101, 119.
Arhanghelul (sat), 176.
Arlaud (Iacob, ceasornicar din Iași) 119
Armășești (sat), 176.
Armași (Marî: Nicolî, în Moldova. la 1760), 112, 117. (al doilea, Toader, c. 1720), 237-8 (11), 239-40 (13). (al doilea. în Moldova, către 1760), 127. (în Țara-Românească, 1755), 89.
Armenî, 12. (străini), 13. (din Iași, și starostele), 23-4 (Lefter, din Moldova), 119.
Arnăut-Chioiș (sat), 84.

Arnăuți, 53-4. (în Moldova), 113, 132. (în Botoșani), 116. (în Țara Românească), 90-1. (căpitani de), 19.

Asachi (Petru, Căminar), 295-6 (26).

Aslan (Gheorghe). 102. (soția Medelnicerului), 98 (Nicolae), 118

Aihos (mănăstirea Cutlumuz), 87.

Austria și Austrieci, 53 u, 89, 269. (în Oltenia), 338-9.

B.

Bacău (Ținut), 10, 125-6, 130-2, 134, 139.

Baciul (Balsul) (sat), 174.

Băcsani, 112.

Bădești, 176.

Băgiura (căpitanul Arsenie), 238-9 (12)

Băjescul (Iordachi, Medelnicer), 89-90.

Bălăceanu (Ioan), 90-1.

Bălănești (căpitanul de), 19.

Băleanu (Grigore), 90-1, 339.

Bălilești, 236.

Balș (Constantin), 115. (Dinu), 100. (Grigore), 116, 128, 135. (Logo-fătul, în 1809), 264 (23). (în 1826), 324 (11). (Sandu), 115 (soția lui Vasile), 97-8, 116.

Balta (localitate), 153

Bălțeanu (Grigore, Postelnic), 168-9 (63-4).

Bălteni, 176.

Bănești, 64.

Bani: **Chirica** (Moldova, c. 1820), 291-2 (21).

Banu (Costachi), 61-2.

Bărbești, 176.

Bărbicești, 175.

Barnovschi (Dimitrie), 245 (17).

Barnovschi (Miron-Vodă), 205.

Barnovschi (Pintilei), 206 (12), 245 (17). (Simion), 236.

Bărzei (localitate), 151.

Bașotă (Constantin, Ioniță și Vasile), 97.

Becești, 206 (2), 236, 245 (17).

Belu (Vistierul), 85

Beldiman (1760), 113. (Căminar). 303 (36, (Gheorghe Stolnicul), 118-9, 124. (căpitanul Ioniță), 262-3 (22).

Belgrad, 88. (Pașă în 1760), 135.

Bender, 110, 133, 138. (hotarul), 136. (capuchehaiele la), 110, 124.

Berceni, 174.

Berești, 155, 174, 176.

- Berlin, 58, 285 n. 2.
 Bilciurescu (Constantin), 80.
 Birciiu (localitate), 150.
 Birlad, 123-4, 126. (menzil), 106 (căpitan de), 18. (mortasipie), 44 2.
 Birlogul (sat), 176
 Birsești, 176.
 Birzoiul (sat), 174.
 Bistrița (rîu), 6.
 Bistrița (mănăstire în Moldova), 10, 205.
 Bistrița (mănăstire olteană), 156.
 Bobicești, 175.
 Bobiciul, 175.
 Bogătești, 65.
 Bogdan (Lupu Logofătul), 61, 106, 118 (Ruxanda), 61. (Maria, fiica lor), 107.
 Bojugeni, 176.
 Boldulești (și căpitan de), 19, 110.
 Borcânești, 176.
 Bordeanu (Dumitrachi), 329 (14).
 Borișceni, 234 (7).
 Bosie (Ioniță), 130-1. (Sandu Logofătul, 107, 117, 119, 135-6, 138.
 Bosniaci („Boșneni“), 17.
 Botășani (în Oltenia), 176.
 Boteanu (Radu), 100, 117, 123.
 Botez (Ioniță), 97. (Paraschiva, soția Șătrarului), 61, 98.
 Botoșani, 53 u., 125, 130-1, 139, 276, 308. (Tirgul Boilor), 59. (maha-laua Grecilor și Hagi Constantin), 59. (Sf. Troiță, 59-60. (Armeni din), 59. („străini de“), 136. (beșleaga, 124. (ciubotari), 59.
 Botoșani (Tinut), 121, 126. (Vornici de), 14, 21, 30, 33. (Anania), 115. (protopopul Veniamin, apoi protosinghel), 304 (37). (Arnăuți de), 116. (mortasipia), 30, 33.
 Brădești (familie), 199.
 Brahă (Ioan Gheorghită), 252, 256.
 Brăiești, 206.
 Brăila, 58, 105. (Aga de), 137. (nazirul de), 137-8.
 Brăiloiu (Radu Vornicul), 200.
 Brandenburg, 58, 131. (Brandaburi), 136
 Branețul (sat), 174.
 Braniste (pîrcălabul de), 44.
 Brașov, 57, 88, 192.
 Brătășanu (Diicul), 339.
 Bratovoiești, 341.
 Brătuia (sat), 143, 174.
 Brătulești, 349.
 Brincoveanu (Barbu), 338.

- Brincoveanu** (Constantin, Domn al Țerii-Românești), 88, 338-9.
Brincoveanu (Marica), 339.
Brincoveanu (Nicolae), 90-2.
Brincoveni (sat), 174.
Brinzeanul (Ionașcu), 208 (5), 231 (2)
Broscauți, 241-2 (15), 243.
Brünn, 57.
Bucovina, 273 (3), 292 (22). (anexarea), 269. (jurământul satelor), 273 (3). (comisiunea de hotărnicie), 292 (22).
București, 56-7, 79, 88-9, 92-3, 160 (2), 173, 180, 277 (5). (Mitropolia), 89-91. (biserici), 47. (biserica gospod), 156. (Filantropia), 182. (Sf. Sava), 89. (poarta din jos a Curții), 90-1. (Pușcăria), 88. (închisorii: Cămara, beciurile), 90-1. (temnița Seimenilor), 90-1. (croitori), 90-1. (medici: Mihalachi, în 1748), 89. (fumăritul), 177. (rufeturi și răscoala lor în 1765), 90-1.
Buda (jud. Dorohoiu), 57, 176, 269, 290 (18), 307, 320-1 (3).
Budești, 288 (16).
Buhăiescu (Păharnicul, Comisul), 118-9. (Vasile Pitarul), 265.
Buhulăr (localitate), 92.
Buhuș (Dumitrachi), 312-3 (2). (Ioniță), 239 (12). (Sandu), 97. (Ștefan), 119. (Toader), 101.
Buiuc-Cecmegê, 92.
Bujoreanul (Șerban), 339.
Bulucbașa Rale, 127.
Bumbesti, 156, 174.
Bunești, 176.
Buradă (Stolnicul), 303 (36).
Burchi (familia), 100 n. 1.
Burgas, 92.
Burghela (Andreii și Catrina), 120. (Ioniță și Armășoia), 108. (Ștefan), 132.
Busuiceni (sat), 174.
Busuicî (localitate), 146.
Butari (sat), 176.
Buzău (județ), 504. (vama), 177.
Buzdugan (Balașa), 108. (Gheorghe), 272.
Buzești (sat), 145, 174.
Buzilă (Stolnicul), 119. (soția Jicnicerului), 112, 117.
Buzne (Vornicul), 283 (11).

C.

- Calcăntaur** (Ștefan), 283 (10).
Călimănești, 342.
Călinești (Dorohoiu), 235 (9), 276, 292 (22).

- Callimachi (Ioan-Vodă), 244, 261.
 Callimachi (Grigore-Vodă), 129, 137-8.
 Callimachi (Alexandru-Vodă), 129.
 Callimachi (Scarlăt-Vodă), 57, 92, 319 (8).
 Callimachi (Alec), 303 (36).
 Callimachi (Băneasa Maria), 116, 129.
 Callimachi (Jicnicereasa), 119, 129.
 Callimachi (Paraschiva Spătăreasa), 129.
 Cămărași (Nicolachi, în Moldova, 1760), 103, 119, 137. (moldoveni
 la Constantinopol, c. 1780), 280.
 Camenița, 57, 87.
 Căminari: Balasachi, 111. (—easă, în Moldova, 1760), 137.
 Cananò, Cananău (Ioan), 284-6 (13), 286-8 (14-15, 17), 315, 317-8 (6-
 7). (soția lui Maria, Marghiolița), 285-7 (13-5), 307-8 și n. 3, 311-3 (2),
 314-5 (4). 318 (7). (copiii), 311-3 (2).
 Cananău (Iordachi), 114.
 Cananău (Medelnicerul), 113 u.
 Cananău (Nastasia), 117.
 Cananău (Șerban), 285, 286-7 (14-5). (altul), 308.
 Cantacuzino (Canta, Constantin, Dinu), 113-4.
 Cantacuzino (Ienachi), 108.
 Cantacuzino (Ileana), 250-1 (20).
 Cantacuzino (Pașcanu, Ilinca Băneasa, și tatăl ei), 98, 127, 251 u.
 Cantacuzino (Ioan, Ioniță, Spătar, Vornic), 99, 250 (19), 251, 257.
 Cantacuzino (Iordachi), 114, 250-1 (20). (Medelnicer), 240-1 (14), 253
 u., 256. (Spătar), 98. (Vistier; și soția, Catrina), 61.
 Cantacuzino (Iustina), 61-2.
 Cantacuzino (Matei Comisul), 43-4.
 Cantacuzino (Mihaî Banul), 90-1.
 Cantacuzino (Pîrvu), 90-1.
 Cantacuzino (Spătăreasa), 98.
 Cantacuzino (Șerban-Vodă), 84-5, 88. (Doamna Maria), 84.
 Cantacuzino (Ștefan-Vodă), 88.
 Cantacuzino (Toader), 99.
 Cantemir (Antioh-Vodă), 237-8 (11).
 Capanliul (Hagi-İmin), 187, 190-1, 193.
 Căpitani (Anastase în Moldova, 1760), 119. (Antonie, în Moldova,
 1760), 102. (Dernici), 105 (Ioniță, în Moldova, 1760), 122. (Ivan, în
 Moldova, 1760), 102. (Manoli, în Moldova), 259. (Sava), 132.
 Capucheaietele (Vasile Vistierul Lăcusteanu?), 280 V. și Lăcusteanu
 (Vasile) și Holban (Andreî, Gheorghe).
 Caracâl, 48. (biserica Sf. Ioan Botezătorul din), 47.
 Caracaș (Frăsinița), 289-90 (118) (Medelnicerul), 119.
 Caragea (Ioan-Vodă), 159 u., 174 u., 184-5.
 Carapan (Zisu, negustor), 190.

- Carapciu (Miron de), 245 (17).
 Cariofil (Jicnicereasa), 115.
 Cărmunești, 156.
 Carnabad, 92.
 Carp (Serdarul Costin), 284 (12), 313 (3).
 Carp (Dimitrie), 141.
 Carp (Gheorghe), 97.
 Carp (Stolniceasa), 111, 127, 132-3.
 Casimir (Panaite), 283-4 (12), 313-4 (3).
 Casul (Ioan, Spătar), 303-4 (36).
 Catargiu (Ștefan, Costin, Ioan), 104-5.
 Catargiu (Filip), 116.
 Cavadă (Anton), 128.
 Cazaci, 58. (moldoveni, supt Fanarioți), 18. (anume: Iorga, Mihașco)
 308 (5). (Vasile), 123-5
 Cazacul (Gheorghe), 231 (2)
 Ceauși (Grigore, în Moldova, 1760), 101. (Panaiot, în Țara-Romă-
 nească, 1761), 90-1.
 Cehan (Mihalachi), 109.
 Celei, 275.
 Cerchez (Iordachi), 131-2, 138.
 Cermegești, 176.
 Cernaucă, 209 (vătămani de), 209.
 Cernăuți, 10, 54 112-3, 135-6, 247 (18-9), 256, 269, 273-4 (3).
 Cernăuți (Ținut), 125-6, 130-1, 235 (10), 238 (12).
 Cernăuți (stărostie), 27 9, 30. (staroști), 13, 21, 37-8, 231 (4), 238-9
 (an. 1710).
 anume: Lupu Vistierul, 239-40 (13), 252-3 (21). Savin, 234 (8).
 Gheorghe Sulgerul, 241-5 (16), 262-3 22). Imbo Păharnicul și
 Ilie Herescul, 246-7 (18), 248 u. Gheorghe Sturza, 251-5, 257.
 Vasilachi Crupenschi, 259-60. Gheorghe Armașul, 259 u. Iena-
 cachi Milo 261. V. și Mamurinți.
 Cernăuți (ispravnic: Pitarul Costachi), 255. (pisari), 124. (Arnăuți),
 132. (bărani, și căpitan), 18. (beșlii), 124-5.
 Cernila (căpitanul de), 18.
 Cervenodoli (Iordachi Clucerul și Nicolachi Păharnicul), 89-90.
 Cetățuia (mănăstire), 10, 87-8.
 Cheia (Cozia), 106.
 Chesălău (căpitănie de), 18.
 Cheșcu (Jicnicerul și Petru), 970.
 Chiatibi (Ibrahim-Efendi), 135.
 Chiperceni, 110
 Chirchilise, 92.
 Chiriac (Banul Iordachi), 331 u.
 Chișinău, 110. (camână, mortasapie, pircălăbie), 17. (beșlii de), 124
 (călărași menzilgi), 25 (iazagi), 124.

- Chiuciuc-Chioiă, 92.
 Ciahor (Vel Căpitan de), 19.
 Cimpneanu (Pantazi), 90-1.
 Cimpulung (în Țara-Românească), 64.
 Cimpulung (în Moldova), 89 (Vornici), 14, 17. (venitul lor) 34.
 Cimpulungul Rusesc (și Vornici), 15, 19, 38.
 Cincov, 257.
 Cindești, 337.
 Ciocada, Ciocadea (sat), 150, 174.
 Ciocirlie (boierinaș), 237 (11).
 Ciocirlieaia, 239 (13).
 Ciohodari (Panait, în Moldova, la 1760) 106, 138.
 Ciomag (Marcu), 332 (15).
 Ciomirtin (Ioan), 237-8 (11). (călugărul), 260.
 Ciorăști, 176.
 Ciorțești, 176.
 Cirjalii, 48.
 Cirlig, 111.
 Cirligătura (Ținut), 116 u., 121, 125, 130, 134.
 Cirlogaui 176.
 Cirstănești, 176.
 Cișlă, 110. (capuchehaiaua de), 110, 124.
 Ciuhur (ocol, 118). (Vel Căpitan de), 15, 41.
 Ciulești, 176.
 Ciumați (sat), 176.
 Ciuperceni, 155, 174.
 Ciurciu (Coste), 112.
 Ciure (Căminarul Todorachi), 293-4 (24)
 Clain (Samuil), 79-80.
 Cluceri (Iordachi, în Moldova, la 1777-8), 250 (19), 256. (Manole, în Moldova, la 1760) 119.
 Cluceri de Arie (Ianachi, în Țara-Românească, 1705), 339.
 Cluj, 47.
 Cnezul (sat), 176.
 Coburg (prințul de), 55 u.
 Cocoranul (Moise și soția lui), 120.
 Coca (Mihali, negustor), 167-8, 172, 187, 191, 193-4.
 Cocea (Șătrar), 110, 119, 122, 159, 184-5.
 Codreanu (Serdarul), 106. (Ioniță, nepotul său), 107.
 Codrescu (Vasile), 224.
 Codrești (în Ținutul Orheiului), 111.
 Codru (olatul), 38. (Vel Căpitanul de) 15, 18, 38.
 Cogălniceanu (Nicolae), 101. (tolnicul), 109, 111.
 Cogilnic (?), 136.
 Colcovanul (deal), 201.

- Colțești, 155, 174, 176.
 Comănești, 174.
 Comiși (Teodorachi, în Moldova, 1760), 99, 103, 106, 108-9, 113, 115-6, 125, 127, 129. (al treilea, în Moldova, 1760), 134. (Pătrașcu, în Moldova, c. 1660), 259.
 Comisoaia (Elena), 61.
 Conachi (Stolnicul, 1760), 104.
 Condicări (Ioniță, în Moldova, 1778), 250 (19), 258 (21).
 Constantinopol, 57, 88-92, 103, 105, 190, 192, 270 u. (1-2), 274 (4) și n. 1, 280. (Vlah-Sarai), 143 u., 174-5. (schela), 191. (Capanul), 191. (capanii: Hagî-Emin), 173. (buhur de); 48. (giar saŭ gias), 48-9.
 Contea (sat), 176.
 Copii (Manolachi, vătaf de), 133.
 Cordun, 247 (18), 254.
 Cormănești, 174.
 Coroiu (Simion), 102.
 Corșărul (sat), 176.
 Cosăuți, 18.
 Cosiceni, 176.
 Costachi (Catrina), 62. (Gligoraș), 117. (Ilie), 109. (Iordachi) 9, 109. (Lupu), 106. (Manolachi), 119. (Matei), 251 u., 263-4 (23). (Păharnicul), 137. (Șerban). V. Negel. (Vasile Banul), 116, 253 u.
 Costandachi (Ienachi), 104.
 Costești (căpitanul de), 18.
 Costiceni, 233-7, 293-4 (24).
 Costin (Nicolae și soția, 1760), 100, 238 (11).
 Coșernici (sat), 112.
 Coșoveni, 174.
 Cotenestî, 64-5.
 Cotnari (Dealul-lui-Vodă), 83.
 Coțmanî (Vel Căpitan de), 15, 18, 28, 37-8.
 Covurlui, 26-7, 105, 122-3, 130, 139. (pîrcălabi: Gheorghe Vistierul) 105-6. (Vel Căpitanî), 15, 17, 40.
 Cozia, 182.
 Cozliceanu (Drăghiceanu), 90-2.
 Cozma (Șătrari), 119.
 Craiova, 165 (1), 167, 171-2, 187, 191, 193. (Maica Precista ot Dud și popa Fote), 46, 48. (biserica Petru Boji), 45 u., 47-8. (Carvasară), 178 u., 180-1. (vama, și creditorii ei), 178, 181-2. (mahalale), 47 (mahalaua Trăistari), 48
 Craiova (Caimacamî), 187 u. (popreala lor), 179. V. și Depaltes, Ghica, (Constantin), Samurcaș, Scanavi (Nicolae). Suțu (Costachi și Iordachi), (cantaragi), 172. (magazieri), 191. (protosinghelî). 46. (vătafi de Divan), 174. (boieri: Clucerul Haralambie), 48. (negustori: Băluță Ioanu, Iancu. Lalu, Nica), 45 u., 48. (căldărari, 179-80.

- Grăpăturile (sat), 176.
 Crasnaleuca, 114, 124. (căpitanî de menzil), 19.
 Crăstinești, 83.
 Crența (sat), 186.
 Crețulescu (Toma), 90-1.
 Crim-Ghirai (Han), 92.
 Criste (Mărioara), 291 (21).
 Crivăț (Sandu), 123.
 Crivești, 312-3 (2).
 Crucea (Putna), 27.
 Crupenschi (Catrina), 120. (Lupu), 98. (Pahomie), 115. (Stolnicul),
 102. (Vasilachi), 259-60.
 Curt (Agatie?), 303 (35).
 Curu-Ceșmă (casa lui Șerban-Vodă Cantacuzino), 84-5.
 Cuza-Vodă, 79-80.
 Cuza (Ioan și Stolnicul), 107, 124-

D

- Dabița (Istratie-Vodă), 234 (8).
 Dămian (Vistierul), 286 (14). (Toader), 237-8 (11).
 Darie (Costin), 99.
 Dascăli (Nistor, 1649), 245 (17).
 Dașchievici (Andrei, pisar), 230 (12).
 Dealul Banului, 176.
 Dealul Calului, 179-80.
 Dealul Nălești, 174.
 Dejiul (sat), 176.
 Depaltes (Ioan, Caimacam al Craiovei), 182-4.
 Dersca, 233 (7).
 «Deșenș» (Andrei, secretariu imperial), 82.
 Deșliu (Ștefan), 181-2.
 Didești, 176.
 Didi (Constantin, negustor), 347, 349.
 Diiculești, 176.
 Dimachi (Vornicul Nicolae), 300 (32).
 Dimitriu (familie), 62. (Iordachi, negustor), 191. (Polizachi), 181-2.
 Divan-Efendi (în Moldova, 1760), 117, 129. (al doilea, în Moldova,
 1760), 117.
 Dobrosloveni, 174.
 Dobrovăț (mănăstire), 292 (22).
 Dobrunul (sat), 174.
 Dobrușani, 176

- Dobrulești**, 175.
Dolj (judecătorie), 199 u. (sate de cărat unt la Vidin), 171.
Donici (Andreî), 112, 252 (20). Constantin), 118, 120-1, 131. (Darie), 111. (Ioan) 111. (Lupu), 111-2, 131. (Ștefan), 114.
Dorohoiu, 34, 337. (Ținutul), 113, (Vornici: Grigore și Andrei), 233-4 (7). (Vel Căpitani), 15, 19, 41, 114. (șoltuzi și pîrgari), 234 (7), (popa Gheorghită, Darie diaconul, temnicerul, locuitorii), 234 (7).
Doțești, Dozești, 174.
Dracu (Zoița, Spătăreasa), 120.
Drăganul (sat), 176.
Dragomirna (Iorest de), 236.
Duca-Vodă, 87-8, 235 (9).
Dudescu (Clement călugărul și Nicolachi), 90-1.
Dumbrăvești, 176.
Dumeni, 233 (7).
Dumitriu (Iordachi), 288-9 (17).
Dunăre, 6, 56, 58, 89, 92.
Duțești, 144.

E

- Ēliad** (Manase), 89.
Elmpt (general rus), 54-5.
Eteria, 93, 167.
Evrei, 12-3, 288-9 (17), 336 (17). (starostele lor în Iași), 23-4. (hahambașa), 24. (de moșii), 275. (postăvari), 12, (cu mărunțișuri), 13 (cu briște), 288 (16).

F

- Fabriczany** (ofițer austriac), 53.
Fălciu (oraș), 110, 121, 123, 125-6, 133.
Fălciu (județ), 31, 109, 125, 130-2, 139. (Dumitrachi pîrcălab de), 103-9. (căpitani de) 18.
Fălcoiul (sat), 174.
Fărcășanu (Șerban), 339.
Fedelesoiu (mănăstire), 366.
Festilă (Constantin), 122, 134. (Ioniță), 119. Ștefan), 122.
Filiaș, 199 u.
Filipescu (Pană, din veacul al XVIII-lea), 90-1.
Filișanu (Anița și Tache), 201-2.
Filitis (Răducanu, vâtaf al Căimăcămiei Craiovei), 182.

Filofteia (Sfinta), 47.
 Florența, 82.
 Focșani, 27, 55, 123, 203, 225, 295. (—ii Munteni), 177. (vama), 177.
 (căpitani de menzil de), 17. (beșleagă de), 123. (trîmbaci de), 125. (bașbulucbași), 17.
 Folești (și—ii-de-sus), 176.
 Francesi și Franța, 57-8.
 Frățești, 176.
 Frejenii, 355-6.
 Frumoasa (mănăstire), 9-10, 128.
 Fundulețul (sat), 175.

G

Gafencu (Iordachi Postelnicul), 274 u. (4).
 Galata (manăstire), 9-10.
 Galați, 6, 114, 123, 126, 174 (4). (pîrcălăbie și pîrcălăbi), 13, 25-6, 29, 34, 105. (căpitani de menzil de), 18. (Vasilachi Ușerul din), 126. (străini din: Timofte), 137. (bașbulucbașa de), 17-8. (beșleaga de), 124. (Serdarul Ismail-Aga), 124. (sare de), 12. (zahereă de), 26-7.
 Gâlcești, 147, 174.
 Găldanul (sat), 174.
 Găleșoia (sat), 152.
 Galești, 175.
 Galiția, 58.
 Gangura (călărași menzilgii de), 25.
 Gărdan (localitate), 155.
 Gavrilești, 175.
 Gheanghea (Logofătul), 207 (3), 231 (1).
 Gheorghe Ștefan-Vodă (Domn al Moldovei), 238 (7).
 Gheorghian (Vasile), 62.
 Gherghel (Gheorghe), 276-7 (15).
 Gherghel (Maria), 120, 274 u. (4), 276-8 (5-6), 281 (9).
 Gherghel (Ștefan), 292 u. (22 u.). (Vasile), 288-9 (17).
 Gherghița (vama), 177.
 Gheuca (Ioan), 119. (Iordachi), 106. (Oprișan și Safta), 105.
 Ghica (Grigorie Matei, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 89, 241-2 (15).
 Ghica (Matei, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 89, 258 u. (22).
 Ghica (Scarlat, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 90-2.
 Ghica (Grigore Alexandru, Domn al Moldovei și Terii-Românești), 3 u., 92, 244-5 (16), 246 u., 253, 261 u.
 Ghica (Grigore Dimitrie, Domn al Terii-Românești), 93.

- Ghica (Constantin Hatmanul), 172-3.
 Ghinoasa (sat), 175.
 Ghioroiul (sat), 176.
 Ghiulmoz (Catrina), 101.
 Ghizdăveți (sat), 175.
 Giani (Manoli, Domn al Moldovei), 54.
 Gindu (Șătrarul), 119.
 Giosan (Logofătul), 119. (Nastasia), 123.
 Girbovul (sat), 175.
 Giurgeni, 312.
 Giurgiu (Coman, bogasier din), 90-1.
 Glăvani (sat), 148, 174.
 Glavii (sat), 176.
 Godinești, 245 (17).
 Goian (Pătrașco și Toader), 208 (5), 245 (17).
 Goiești, 47, 176.
 Golumbeanul (Ioan), 180.
 Gora (Toader și Filip), 247-8 (19).
 Gorj (plășile din), 174-5.
 Gorovei (Postelnicul, și sora sa, Maria), 31 (1). (Șătrarul; soția lui), 115.
 Gorulenii (sat), 176.
 Govora (mănăstire), 182.
 Gozieni (?) (vamă), 177.
 Grădiștea (sat oltean), 176.
 Grăjdinești, 175.
 Grămăticii (Panaiot, în Țara-Românească la 1745), 339.
 Greceni (Ținutul, olatul), 31, 136. (Vel Căpitani de), 14, 18. (venitul —lor), 33-4. (Medelnicerul Nicolae, căpitan), 136.
 Grecia, 93. (limba —ească), 272, 280.
 Grecii (sat oltean), 176.
 Gribesți, 345.
 Grindinești, 175.
 Groșetul (munte), 341.
 Gruicul (sat), 174,

H

- Hagi-Marchina, 116.
 Hamăradie (Amaradia, rîu), 200.
 Hatmani („Grecul“, 1788, în Moldova), 54.
 Hermeziu („Ianachi“, 117. (Nastasia), 117.
 Herta, 276, 278 (7), 287 (14), 321 (9), 325 (12), 337. (Ținutul), 221, 262 u. (23), 319 (8). (ispravnic), 264 (23). V. și Holban (Vasile).
 Hertanu (Clucerul Iordachi), 296 u. (27 u.), 301-2 (34), 324 (11).

- Herta** (Ținutul), 382-3.
- Herte** (Ionașcu), 206 (2).
- Heru** (căpitan de), 18.
- Hilișău** (sat), 214, 219, 329 (15), 330 u., 334, 337.
- Hirlău**, 132, 134. (Ținutul), 113, 121-2, 126.
- Hirliceni**, 205.
- Hliniște** (căpitanul de), 18.
- Hodol** (și moșnenii hodoleni), 199 u.
- Holban** (Andrei, Andrieș), 223, 270-2 (2), 278-9 (7-8), 280-1 (9), 281-3 (10), 281 (9), 391 u.
- (Catrina, —uța, soția lui Vasile), 225, 278 (6-7), 290-1 (18-20), 293-5 (24-5), 296-7 (77), 328-9. (cele două fete ale ei), 291 (20).
- (Cleopatra), 299 (31).
- (Dimitrie, Dumitrachi, fiul Banului Toader), 223-6, 290 (18).
- (Gheorghe), 269-70 (1), 271 și u. 391 u., 396. (fica Elenco), 391 u.
- (Ilie, mazel, Pitar, tatăl lor), 223, 244, 256, 258 u. (22), 261, 262-3 (22), 269-70 (1), 270 u. (2), 273 u. (3), 320, 321 (9), 385.
- (Ilieș Banul, Clucerul), 214-5, 219-20, 223, 272, 274 (3), 284-7 (12-4), 287-9 (16-7), 290-1 (19), 293 (23), 294 (25), 296-8 (27-9), 302 (34), 319-20 (9), 323-4 (12), 329 (14).
- (Măriuța, soția lui Andrei), 279 (8), 281 (9), 283 (10).
- (Mihalachi Căminarul, fiul lui Vasile și al Catrinei), 220, 294-5 (25), 299, 300 u. (32 u.), 319 (8), 329 (14), 282-3.
- (Nicolae, 1760), 260, 385.
- (Păhărniceasa), 321 (9).
- (Smaranda, fiica lui Ilie I), 274 (3).
- (Sultana, Sultănița, soția lui Mihalachi), 295 (25), 301 (33), 306.
- (Ștefan, Ștefănică, Ștefanachi Clucerul, în călugărie Sava, fiul lui Ilie I), 213 u., 263 u. (23), 274 (3), 279 (7), 280, 295-6 (26), 301-2, 319-20, 321 (9), 330 u. V. și Mogoșești.
- (Toader Pitarul, Banul, fiul lui Ilie I), 223-4, 274 (3), 281-2 (10), 292-3 (23), 295 (25), 296-8 (27-9), 299 (31), 319 u. (9), 321 (9), 325 (12), 328, 329 (14), 391 u.
- (Păharnicul, Căminarul Vasile, Vasilică, fiul lui Ilie I), 223, 274 (3), 279 (8), 281-2 (10), 284-6 (13), 287 (15), 289-90 (18), 297-8 (28-30), 313-4 (3), 318 (7), 385, 391 u. (soția, sora lui Gheorghe Goroveiu), 291 (20), 311, 320 (1). (fica Maria), 314-5. (bisericiile familiei), 280.
- Homoriceanu** (Tudorachi), 370.
- Horecea** (mănăstire), 10, 253. (egumenul Artimon de), 254 u. (diacheiul Teofilact), 255, 257.
- Horopchevici** (familia), 62.
- Hotin**, 55, 58, 88, 138, 245 (117), 297 (27). (raiaua), 259, 288 (17). (Pașa de, c. 1760), 108-13, 122-3, 125, 130, 133, 138. (zahareaua pentru), 112.
- Hotin** (Miron Costin, pîrcălab de), 353-5.

Hotin (Ținutul), 384 u.
Hrasca (Hrazca), 388.
Hrisosculeu (Iordachi), 99, 120 u.
Hrisoverghi (Ienachi), 98. (Manolachi), 101. (Medelnicerul), 135.
Hurdugi (sat), 357.
Hurezani, **Hurezei** (sat), 146, 174.
Hurmuzaki (soția Logofătului), 115.
Husein-Pașa (1673), 88.
Huși (căpitanul de), 18. (beșleagă de), 12 u.
Huși (Mitrofan, episcop de), 357.

I

Iacomachi (Safta), 98.
Iali-Cavac, 92.
Ialomița (vamă), 177.
Iamandachi (Serdarul), 111, 123.
Iamandi (Jitnicerul Ioan), 115, 259. (Iordachi), 106. (Serdarul), 117. (Ștefan), 109.
Ianovici (Toderașco, Vornic), 231 (3).
Iarova (căpitan de), 18.
Iași, 12-3, 22, 44, 53-4, 57, 87, 93, 120-1, 130-2, 139, 208 (5), 223, 239 (12), 210 (33), 243, 251, 253, 263 u. (23), 278 (7-8), 294-5 (25), 297 (28), 303-4 (36-7), 306-7, 311 (2), 312, 313 (2), 393, 395. (mahalale și strade: Bălbăracarie, Bărboiu, Broșteni, Feredeie, Muntenime, Podu-Vechi, Tătărași, Țirgul-Făinii, Țirgul-de-jos, Țirgul-de-sus, Ulița Mare), 20, 24. (Cizmăria), 24. (Țirgușorul), 9-10. (biserici: a Banului), 220. (a Dancului, și egumenul Irimia), 256. (Sf. Ioan Zlataust), 10. (Sf. Sava), 86. (Sf. Spiridon), 114. (Treii Ierarhi, și dascălul Iosif), 92, 361. (Curtile), 57. (Casele serdărești) 105. (școala elinească), 119. (școala a doua elinească), 117. (școala slovească), 117, 119. (menziful), 107, 128. (Vel Căpitanul de), 14, 19, 128. (venitul lui), 34. (staroști de), 23. (medici: Iordachi, în 1760), 118. (negustori: Ionașco), 209. (Sandu), 241-2 (15). (străini), 24, 136. (croitorii), 245 (17). (beșleaga de), 117. (Consulul rus). V. Rusia.
Iași (Ținutul), 118 u., 121, 123, 126.
Ibănești, 252 (20).
Ibrahim-Pașa (1737), 89.
Ibrahim-Aga (1760), 135.
Ibrul (vale), 201.
Iconomi (Ioan), 328.
Iene (Dumitrachi), 293-5 (24-5), 300-1 (33). (Ilie), 100. (Nicolae), 100.
Iepureanu (familie), 304 (36).
Iepureni (sat), 303 (36), 329 (15), 322 (15).

- Ierusalim, 47.
 Igoiul (sat), 176.
 Ilarian (Papiu, scriitor), 79-80.
 Iliș Alexandru (Domn al Moldovei), 259, 262. (și soția lui, Cantacuzina), 361.
 Iliat (Catrina), 120.
 Ilie (Nicolae, boier moldovean), 117.
 Ilie (Sandu Stolnicul), 117.
 Ioan-Vodă cel Cumplit (Domn al Moldovei), 86, 385.
 Iurești (sat), 176.
 Ipsilant (Alexandru, Domn al Țerii-Românești), 53-4, 57, 359.
 Ipsilanti (Constantin, Domn al Țerii-Românești și al Moldovei), 57, 92.
 Ipsilanti (Aga, 1763), 90-1.
 Isacce (cadiul de), 138.
 Isăcescu (Toader), 115.
 Isacovici (Cîrstian), 157.
 Ismail (oraș), 58.
 Ispravnic (în Moldova, Papa, 1760), 102, 117, 121, 131.
 Iubănești (Vel Căpitan de), 19.
 Iucșeni, 245 (17).
 Iugești, 245 (17).
 Iuraci (sat), 174.
 Izlaz, 188, 193.
 Izlazul-Verde (localitate), 175.
 Izmană (Ioan, răzeș), 116.
 Izvarna (sat), 153.

J.

- Japca (căpitanul de) 18.
 Jicniceri (în Moldova: Gheorghe, la 1760), 98.
 Jijia (rîu), 44.
 Jiscălia (sat), 176.
 Jora (căpitanul de), 25.
 Jora (Antohie, Constantin, Ilinca. Safta, Toader, 1760), 106. (Maria), 288 (16). (soția lui Nicolae), 108.
 Jupăneni (sat), 64-5.

K.

- Kálnoky (Agnes, soția lui Costin Neniul), 264 (24).

L.

- Lăcusteanu** (Vasile, Vistier), 270 u. (2), 280.
Lambrinó (Constantin, Mare-Spătar și fiica lui, Casandra), 89. (Pitarul), 109.
Lăpușna, 10, 25, 109, 356, 400. (Vel Căpitan de), 15, 25, 40.
Larga (sat), 53.
Lascar (soția Medelnicerului, în Moldova, la 1760), 108.
Latorița (rîu), 341.
Lăzoaia (Stolniceasa), 101 (1).
Lazu (Costachi; fiii lui), 128.
Lehăcenii, 258 u. (22).
Lehacinschi (Dimitrie și Vasile), 206 (2). 232 (5). 245 (17).
Leipzig, 45, 58. (argintărie de masă de), 315-6. (basmale de), 46. (pălării de), 49. (șervete de), 49. (taclit de), 47-9.
Lemberg, 284 (12).
Leonard (Medelnicerul), 119.
Leopold al II-lea (Împărat), 81-2.
Lesbos, 90-2.
Leul (sat), 175.
Licurici (sat), 147, 174.
Lipcan-Aga (Ismail), 103, 120, 123.
Lipcani (tîrg), 122.
Lipoșia (sat), 176.
Logofeți (în Moldova: {Antonie}, 366. (Constantin) 138. (Contăș), 353. (Ienachi, în 760), 138. (Iordachi, în 1760), 119. (alt Iordachi), 393. (Manolachi, în 1760), 98, 104. (al treilea:) Costachi, 395 (de sat), 360.
Lotru (rîu), 344.
Lozenschi (Gavril), 384-5.
Luca (Ienachi), 62. (Toma Stolnicul), 109.
Lucăcești, 64.
Lucavăț (Coste de), 245 (17).
Lucavița (sat), 245 (17). (Petrașcu de), 206 (2).
Luchi (Catrina și Mihalachi), 120.
Lupnic (sat), 126.

M.

- Măciuca** (sat), 176.
Macri (Constantin), 115. (soția Medelnicerului), 115.
Mădulari (sat), 176.

- Maghiritești, 64.
 Măgură (căpitanul de), 19.
 Măgura-Găunoasă, 175.
 Măgura-Veche, 175.
 Măgurêle (sat), 377.
 Măgurenî (schit), 176.
 Măgurile (Prahova), 377.
 Mahmud I-iû (Sultan), 362.
 Maicile (localitate), 156.
 Maicilor (dealul), 174.
 Mălăieni, 349.
 Mălăiești, 370 u.
 Mălăiû (Nastasia), 98.
 Malul (sat), 176.
 Mamona (Aga Ienachi), 117, 121.
 Mamuriuți, 236. (Anghel de), 206 (2).
 Mănăilești, 176.
 Manoli (familie), 278 (7), 282-3 (10). (Ioniță), 101.
 Manu (Costachi Căminar), 296-7 (27-8).
 Mărcuța (mănăstire), 128.
 Mărginenî (sat oltean), 92, 179.
 Matei Basarab (Domn muntean), 366.
 Mateiești, 176.
 Matiaș (Gavrilaș Logofătul), 61, 207-8 (4-5), 208-9 (16), 231 (4), 232-3 (6), 245 (17). (soția, Sîrbaca), 61, 245 (17). (fica, Ruxanda), 208-9 (6).
 Mătrac (?) (pîrcălabul de), 125.
 Mavrichi (Ienachi), 117.
 Mavrocordat (Alexandru), 83.
 Mavrocordat (Nicolae-Vodă), 88-9, 238-9 (12), 253.
 Mavrocordat (Ioan-Vodă), 88.
 Mavrocordat (Constantin-Vodă), 88-9.
 Mavrocordat (Alexandru Constantin-Vodă Domn al Moldovei), 392, 396, 398. (fiii săi), 397.
 Mavrocordat (Răli, fica lui Alexandru Constantin-Vodă), 396, 398.
 Mavrodi (Dumitrachi, negustor), 47.
 Mavrogheni (Nicolae-Vodă), 55-7.
 Medelnicerî (Iordachi, în Craiova, c. 1817), 181-2. (Pașcal în (1760), 104.
 Măgaspoleon (mănăstire), 175-7.
 Meitani (baronul Ștefan), 173, 186 u.
 Mereni (sat), 110.
 Meteul (moșie), 199 u.
 Michichi (boier moldovean), 107.
 Miclescu (călugărița), 98. (Gavril), 117. (Ioan), 107. (Sandu, Jičnicer și Șătrar), 107. (Stolnicul), 124.

- Micșinești** (sat), 356.
Mihul (Dumitrașcu), 209.
Mihuleț (Armașul), 111.
Milo (Ienacachi), 99, 103, 112-3, 138, 261.
Milo (Iordachi căpitanul), 113, 124.
Mimi (Ianachi), 172-3, 186 u.
«Minculi» (sat), 176.
Minea (familie) 62.
Mircești (sat în județul Roman), 43. (căpitanul de), 19.
Mirele. V. Mitropolitul Grigorie.
Mironescu (Ionașcu), 206 (2).
Mirșau (sat), 175.
Mirza (?) (Vasile), 273-4 (3).
Mitescul (Ioan Căpitanul), 385.
Mitre (Ioniță), 105.
Mitropoliți (ai Țerii-Românești): Ștefan, 366. Varlaam, 366. Grigorie al II-lea (1750), 364. Cozma, 366. (ai Moldovei). V. Moldova.
Mocani, 5 u., 25-6, 103. (cară și căruțe ale lor), 26.
Mogoșești (pîrău), 257.
Mogoșești (biserica de lemn), 222.
Mogoșești (mănăstirea), 214 u., 279 (8), 304 (36-7), 305 (39), 321 u. (10), 329 u. (15), 335. (popa Pavel), 241 (14). (popa Sava), 297 (28) (călugări). 330-1.
Mogoșești (moșie), 205 u., 214 u., 231 u., 307. (Zaharia de), 245 (17).
Mogoșești (sat), 387 u.
Mohammed al IV-lea (Sultan), 87, 237 și n. 1.
Moldova (rîu), 6.
Moldova (Divanul Cnejei), 263-4 (23).
Moldova (Mitropolia), 22, 43, 216 u., 219, 221-3, 226.
 Mitropoliți: Antonie, 242.
 Iacob I-iu, 123.
 Gavril Calimah, 43, 104, 118, 392.
 Veniamin Costachi, 215, 302 (34), 305 (39), 307, 312.
Moldova (negustori: Stati), 271-2.
Moldovenești (slope), 272.
Moldoveni (sat), 175.
Molnița (rîu), 275-6, 289 (18), 316, 318 (7), 388 u.
Morari (sat), 356.
Morțun (familia), 324. (Costachi și fetele), 305-6 (39).
Moruzi (Constantin-Vodă), 253 u.,
Moruzi (Alexandru-Vodă, Domn al Moldovei), 57. 395 u. (Divanul lui), 401-2.
Movilă (Ieremia-Vodă), 87, 245 (17), 348.
Movilă (Simion-Vodă), 87.

Movilă (Moise-Vodă), 206-7 (3).
 Murguleț (Alexandru), 380.
 Muscel (județ), 64-5.
 Mustafă (al III-lea Sultan), 90-1.

N

Nacu (Ioniță), 117. (Lupu), 129-31, 134.
 Năhoreni, 208 (5).
 Napoleon I-iu, 57-8.
 Năucești (localitate), 387.
 Năvărnic (sat), 110.
 Neagul (familie în Moldova), 385.
 Neamț (mănăstire), 216, 218-9, 308, 311 (2), 312. (Dorofteiu duhovnicul de), 322. (*Mineiele* din), 323 (10).
 Neamț (tîrg), 34, 121, 131-2, 139.
 Neamț (Ținut), 99-100, 126. (Vel Căpitani de), 15, 17, 40.
 Neculce (Gavrilaș; și soția), 61, 98. (Ilie), 61.
 Neculce (Ioan, cronicarul), 61-2, 237-8 (11). (alt Ioan), 61.
 Neculce (Păharnicul), 117.
 Neculce (Vasile), 61-3.
 Nedeia (moșie), 338.
 Negel (Șerban), 264 (23).
 Negrea (Jicnicerul), 107.
 Negreni (sat), 147, 174.
 Neniul (Constantin Costin, Păharnic), 265.
 Niculițel (localitate), 12.
 Nimereuca (vad; și căpitanul), 18.
 Nisipeni (sat), 176.
 Nistru (rîu), 6, 58.
 Noosălița (sat), 259.

O

Obiciul (sat), 176.
 Oceacov (Mutpac-Emini de), 137. (muhurdari de), 138.
 Ocna (Tîrgu-), 12, 16, 20, 43. (cămărași de), 2 2, 43. (vama de), 21.
 Oculești (sat), 176.
 Odobescu (Alexandru, scriitor), 80.
 Odobeshi, 26-7.
 Olanda (pînză de), 317.
 Olănești, 176.
 «Olsori» (vamă), 178.

- Olt (rîu), 172.
 Oltenia (administrație austriacă), 338. (mănăstiri din), 47 u.
 Oltenița, 92.
 Onciul (pircălab), 231 (3).
 Ora lea-Mare (episcop de), 79-80.
 Orășeni (schit), 331.
 Orheiū (oraș), 25, 110, 131, 133. (Ținut). 109, 121, 123-7, 130-1, 134, 313 (3) 400. (Vel Căpitani de), 15, 25, 40 (trîmbaci de), 124.
 Orlazî (sat), 355.
 Orlești (sat), 176.
 Ornița (moșie), 182.
 Osica-de-sus și de-jos, 174.
 Osicul, Osăcul (rîu), 387, 389
 Otășani (sat), 176.

P

- Păharnici (Dumitrachi. în Țara-Românească, 1765), 90-2. (vătaf de-î, Michi), 100. (Catrina Păharniceasa, în Moldova, la 1760), 119.
 Pahalcea (familie), 235 (9).
 Paladi (Ana Domnița. născută Cantemir), 98 și n. 1.
 Paladi (Constantin), 98, 250 (19).
 Paladi (Dumitrașco), 106, 118.
 Paladi (Ioan), 106, 118.
 Paladi (Stolnicul), 235 (9).
 Palanga (sat), 176.
 Papadopol (Șerban), 182.
 Paphos (Mitropolit de, în 1760), 118.
 Pătrașcu (Nicolae-Vodă, Domn al Țerii-Românești), 116.
 Păușești, 176.
 Pavli (ispravnic), 104, 133.
 Perești, 150-1, 174.
 Periseceni, 110.
 Petersburg, 307, 312.
 Peticeî (sat), 176.
 Petriceicu (Mariana Doamna), 87-8.
 Petru Șchiopul (Domnul Moldovei) 86 7, 355
 «Phaken» (localitate), 92.
 Picleni (sat), 381.
 Picoasa (sat), 174.
 Pilipăuți (sat), 214, 219, 223, 226, 295 (26), 320, 329 (15).
 Pinoasa (localitate), 151.
 Pirăul (sat), 174.

- Pircălabi (sat), 373 (4).
 Piriianu (Manolachi, al doilea Logofăt), 202.
 Pircsov, 175.
 Pirvu (Gheorghe, Medelnicer), 390.
 Pisari: Hatica, 137. Ienachi (1643), 231 (3). Ionașco (1640), 20-7-8
 (4-5). Răducan, 128. Șavin, 234 (8).
 Piscoiul (sat), 174.
 Piscul (sat), 356.
 Piscului (Botul-), 201.
 Piscurile (localitate), 155.
 Pisotchi (Armașul), 209. (Ioan Vornicul), 357. (altul), 389. (Ioniță),
 101. (în Moldova, 1760), 105. (Gheorghe, în Moldova 1760,, 122, 126.
 Pitești, 48.
 Pitoaia (localitate), 341.
 Pleșoiul, 176.
 Plopeni (sat), 356.
 Plopilor (Valea, sat), 370-1.
 Pocel (localitate), 372 (3).
 Pociovaliște, 150, 174.
 Podbăniceanu (Ioan, Logofăt), 200.
 Podul-Iloaiei, 60.
 Podul-Purcarului, 199.
 Poduri (sat), 374 (6).
 Pogor (familie), 62. (Constantin), 62. (Vasile, poet), 66 u.
 Poiana (localitate), 149. (în Gorj), 174.
 Poienari (sat oltean), 176, 201 u.
 Poienaru (Manolachi), 199. (Medelnicerul I etrachi), 48.
 Poienile (sat în județul Roman), 175.
 Poienile-lui-Talpă 321 (9).
 Pojarul (localitate), 148, 174.
 Pojogeni (sat), 144, 174.
 Po onia, 5-6, 17, 27, 44 (trîmbaci din — în Moldova), 128.
 Ponoarele (localitate), 151, 174.
 Popăscul (Ioan, Maria, Toader), 246 u., 255.
 Popești (sat), 147. (în Gorj), 174.
 Popi (localitate), 356.
 Popinzălești, 174.
 Postelnici: Alexandru, 357. Gavrilaşco (în Țara-Românească, la 1745)
 339. Gheorghită (1680), 355-6, 357. Iordachi Grigoraș, 88. Marin (al
 treilea —, în Moldova. la 1760), 121. Mihalachi (1817), 370. (—casa
 Smaragda, în Moldova, la 1760), 119.
 Potlog (Dumitrașcu, Căpitanul, Stolnicul), 246-7 (18), 248, 254 u.
 262-3 (22).
 Prășcoveni (sat), 174.

Preajba (sat), 174.
 Preutești (sat), 265.
 Prigorenî (sat), 61-2.
 Prival (sat), 123, 126.
 Procopiu (Ienachi), 172-3, 187 u., 190 u.
 Prozorovschi (generalul Alexandru), 384.
 Pruncul (Șătrarul), 104.
 Prusia, 57-8.
 Prut (rîu) 6, 10, 44, 59, 258 (22), 259, 320. (vărsături de), 214.
 Pucioasa (sat), 370.
 Putna (mănăstire), 10.
 Putna (Ținut), 22, 27, 121, 125-6, 130-1. (staroști de), 13, 34.
 Puțeni, 123. (căpitani de), 18.

R

Răchita (sat), 143, 148, 174.
 Răchitoasa, 42-3.
 Racî (localitate), 156.
 Racoviceanu (Constantin), 338-9. (Badea), 338.
 Racovița (sat), 175.
 Racoviță (Mihai-Vodă), 238-40 (12-3), 242, 245 (17), 250-1 (20), 252-3 (21), 362.
 Racoviță (Constantin-Vodă), 89-90, 259.
 Racoviță (Ștefan-Vodă), 89-91.
 Racoviță (Spătarul Iancu), 188-9, 192, 194. (Logofătul), 234 (8). (Ilinca,, 108. (Vornic muntean, 1765), 90-1.
 Rădăuți (episcopul Calistru), 242. (episcopul Dosoftei), 258 (22) u. (străinii din), 123, 125.
 Radu Mihnea (Domn al Moldovei și Țerii-Românești; și Divanul său în 1613), 65, 231 (1).
 Radu Iliăș (beizadea), 88.
 Răducănu (Păharnicul), 116.
 Răsipeni (căpitanul de), 19.
 Răspopeni (sat), 112.
 Rasti (Căminăreasa Elenco), 223, 297-8 (28-9), 302 (34), 324 (11), 329 (14).
 Răscănu (Alexandru), 111.
 Rașcov (căpitanul de Vadul-—ului), 18.
 Rășina (sat), 174.
 Răzina (căpitanul de), 19.
 Razu (Iancu), 119. (Maria), 62. (Vasile), 250 (19).
 Redea (sat), 175.

- Rimnic (episcopie), 176. (episcopul Neofit), 45-7.
 Rimnicul-Sărat (rîu), 56. (județ), 50 u.
 Rizu (Iacovachi), 172-3, 187 u., 189, 192, 194
 Rogojeni (sat), 143.
 Rogojina (sat), 174.
 Roiu (Hatmanul), 116.
 Roman, 10, 55, 121, 132, 282 392. (biserica Precista), 10. (Armeni
 din), 137. (Turci la han), 101.
 Roman (Ținutul), 126.
 Ropcea (căpitanul de), 15, 17, 39, 239-40 (13).
 Roșet (Constantin), 100, 250 (19). (Ioniță), 102. 107. (Iordachi Vis-
 tierul), 214 (23), 357. (Lascarachi), 102. (Nicolae), 99. (Vasile), 99, 118.
 Roșca (Anușca), 108. (Constantin), 119. (Dimitrie Vornicul), 83. (Dinu),
 108. (Ioan), 119.
 Roșești (sat), 111.
 Roșia (sat), 176.
 Roșia-de-jos (sat), 156, 174.
 Roșieni (sat), 174.
 Rughi (căpitanul de), 18.
 Rugină (Pavel și soția), 241-2 (15). (Ștefan), 231 (3), 236. (Toader),
 231 (3).
 Rumientov (mareșalul), 55 u.
 Rusacovschi (sață Rusanovschi), 384 u.
 Rusănești, 176.
 Rusanî (Rusenî, moșie), 384 u.
 Rusia (Țarul Alexandru I-ă), 384.
 Rusia și Ruși, 54 u., 227, 241-2 (15). (consul la Iași în 1800), 57.
 Rușet (vale), 200.

S.

- Saca (sat), 155.
 Săcel (sat), 156.
 Săciurile (sat), 155.
 Săcșoara (vâlcea), 200-1.
 Sadova (mănăstire), 338-9. (egumeni: Ghenadie), 339. (Samuil), 338.
 (Varlaam), 338-9.
 Sălătruc (Dumitru Logofătul din), 65.
 Salce (căpitanul de), 18.
 Săliște (sat), 357.
 Samurcaș (Constantin), 160-1 (2-3).
 Sănăuți (sat), 283 (10).
 Săneteuca (căpitanul de), 18.

- Sarapciû (căpitanul de), 18. V. și Carapciû.
 Sărata (rîu), 356.
 Săscioara (sat), 176.
 Sava (Ienachi, Maria), 13.
 Saxonia, 58.
 Scanavi (Ioan, Caimacam de Craiova), 184-5. (Nicolae), 159-60 (1).
 Scăioși (sat), 373 (4).
 Scărlet (Antohie), (Dabija), 353. 105. (Ioniță), 109. (Ștefan Postel-
 nicul), 357. (Toader), 109.
 Scinteie (odagiul de), 107.
 Scripanu (Nastasia), 120.
 Scrada (localitate), 147.
 Sc rțeanu (familie), 371, 372 (2), 376.
 Scorteni (sat), 376.
 Scortescu (Toader), 117.
 Scundul (sat), 176.
 Seaca (sat), 174. V. Saca.
 Seciul (sat oltean), 174 V. Seciurile.
 Seciurile (sat), 174.
 S. cul (sat), 216, 218.
 Selim al III-lea (Sultan 1789). 56.
 Serdari: Hristodor (după 1820), 186 u. Răducan (în Oltenia, la 1818),
 175, 177.
 Seuciuc (?) (Gheorghe), 290-1 (19).
 Sibiceu (sat), 365.
 Sibiiu, 47.
 Silion (Ștefan Toader, Vasile), 97.
 Silivri, 92.
 Sinai (Mitropolit la 1768), 117-8. (Ioachim Vlahul, egumen), 86.
 Sinești, 176. (căpitanul de), 19.
 Sinihău și Cincău (sat). 214-5, 2 9, 223, 225-6, 236, 245 (17), 245-8
 (18-9), 249, 305 (38), 321 (10), 329 (15), 331. (popa Sava de), 200 (2),
 232 (5). (Isac căpitanul de). 206-7, 208 (5), 232 (5), 245 (17). (Nacu, fiul
 său), 236. 240-1 (14).
 Sintilie (sat), 252 (20).
 Sion (Ioniță), 382-3.
 Sirbi, 13 144. (—ește), 176.
 Siretiu (rîu), 6, 11, 29.
 Siretiu (tîrg), 10.
 Sirical-Mare și Mic 11.
 Slănicul Moldovei, 105.
 Slănic (Prahova), 369.
 Slatina (vama), 177.
 Slătineanu (Radu Comisul), 90-1.

- Slătioara, 176.
 Slăvești, 176.
 Slomn (sat), 362-3.
 Slugeri: Ioan (în Moldova, la 1760), 117.
 Socății (sat), 176.
 Sohul (căpitanul de), 18.
 Solca (mănăstire), 236.
 So'unceni (căpitanul de), 18.
 Soreni (sat), 175.
 Sorocea, 12, 126. (Vel Căpitani de), 15, 18, 40. (sotnici), 18. (— pisari și beșlegi de), 124-5, 130.
 Sorocea (Ținutul), 111-2, 130, 136-7, 139.
 Soroceanu (Maria), 254-5.
 Soveja, 139
 Spătari: Ienuță (în Moldova, la 1838), 305 (39), 306. (Iordachi. în Moldova, la 1663). 234 (8).
 Spie'berg, 57.
 Spineni (sat), 47-8.
 Spiteri: Toma (în Moldova, la 1760), 117.
 Stahl (pisar), 127.
 Stamati (Constantin), 97. (Medelnicerul; soția lui). 115.
 Stamatin (Săndulachi), 291 (20).
 Stănești (Olt), 176.
 Stăniliești. 242 n. 1.
 Stărlenii (sat), 176.
 Stavăr (familia), 62. (Banul), 295 (25). (Velișco), 119.
 Stavrachi (Gheorghe), 90-2.
 Stirce (Logofătul Alecu), 302 (34).
 Stoechiu (Ianachi, negustor oltean), 166 (2).
 Stoienescu (Iordachi), 48 (Scarlat Căminarul), 165 u. (2 u.), 173, 181-2, 186 u., 191, 194-5.
 Stoieniești (sat), 64. (pe Otăsău), 176.
 Stolnici: Mihaî zet Predei (1730), 242-3 Mihalachi (în Moldova, la 1814), 288 (16). Petru (în Moldova), 120. Ștefanachi (în Țara-Românească la 1764), 89-90.
 Stratulat (Ioniță), 99.
 Strișcă (căpitanul Ionică), 249.
 Stroiescul (bătrînul), 237-8 (11). (Comisul), 239 (Ioan). 237-8 (11). (Lupu), 206 (2). (în 1650), 232-3 (6).
 Stroiiești (sat), 54, 176, 206 (2), 237-8 (11), 239-40 (13), 244, 258 u. (22), 261, 273-4 (3), 288-9 (17). (tîrg), 400.
 Studina (sat), 175.
 Sturza (Ancuța), 98. (Constantin Vistierul), 60, 106. (Dumitrachi) 250 (19). (Gheorghe), 117, 254-5, 257. (Ileana), 61. (Ilie), 101. (Cămi-

narul Ioan), 289 (18). (Ioan), 101, 107. (Ioniță), 107. (Mihai-Vodă), 312. (Mihalachi), 101. (Paraschiva), 101. (Sandu Vistierul), 100, 114, 243, 399. (Smaragda), 101. (Solomon), 105. (Ștefan), 113. (Vornicul), 264 (23).

Subranet (căpitanul de), 18.

Suceava, 54, 60, 123, 233 (6), 245 (17), 269. (popa Iacob), 62. (mazili de), 137. (Chira de), 131, (4).

Suceava (Ținutul), 121, 126, 130, 136, 138

Sucevița (mănăstire), 242.

Sulgeri: (Panaioti), 357.

Surani (sat), 156. (Dealul —lor), 174.

Surpați, Surupați (localitate), 144-5, 174.

Suțu (Alexandru Nicolae-Vodă), 57, 92, 164 u., 169-70 (2), 182-3, 192.

Suțu (Mihaï Constantin, Domn al Moldovei), 264 (23), 293 (23), 366, 391 u., 400.

Suțu (Costachi), 161-3 (4-5).

Suțu (Eufrosina), 173, 186 u.

Suțu (Iorgachi), 164 (7).

Suțu (Nicolachi), 92.

Suvarov (generalul), 55.

Ș

Șândranul (familie), 387, 389.

Șărăliu (localitate), 366.

Șărbăuți (sat), 3-8-9.

Șătoaia (Șitoaia), 150, 174.

Șătrari: Dumitru (în Moldova, la 1760), 118. Iani (în Moldova, la 1760), 98.

Șendre (Jicnicerul), 104.

Șendreni (sat), 233-4 (7).

Șendriceni, 231 (3).

Șeptilici (Gheorghe, Logofăt), 235 (9).

Șerbănești (pe Otăsău), 176.

Șilișău (sat), 236.

Șincai (Gheorghe, scriitor), 79-81.

Ștefan (Dumitrașcu, Logofătul), 205.

Ștefănești, 114, 124. (căpitanul de), 19.

Știrbei (Pană), 90-1.

Știubeieni, 282 (20).

Ștubăneasa (sat), 377.

T

- Tabără (căpitanul de), 19. (Ștefan, Vornic de Poartă), 246-7, 249, 262-3 (22). (fii), 247-8 (19).
- Tăbută (Anghelută), 97. (Nicolae), 93.
- Talpă (Andreiaș), 206 (2), 208 (5), 231 (2). (Ionașcu), 236. (hotarnicul), 208 (5).
- Talpă (Poienile-lui —), 295 (26)
- Tănase (Vasile, Jicnicer), 102.
- Tândălești, 146-7, 174.
- Târnauca (sat), 388.
- Tasegichioi, 92.
- Tatari, 54. (Sultan al Bugeacului, 1760), 110, 138. (mîrzaci), 133. (curier: Cara-Ali), 90-2. (capucehaie la), 124.
- Tăutul (Apostol), 322. (Gavril), 83. (Ioan Păharnicul), 313 (3). (Logo-fățul), 83, 235 (9).
- Tecuci, 34, 55. (odaia belicului), 137.
- Tecuci (Ținutul), 104, 121, 123, 125-6, 130-1, 133, 139. (Vel Căpitani de), 15, 17, 38, 123. (isprăvnicia de), 34.
- Teleajen (vale), 369 u.
- Teleky (contele Samuil), 82.
- Teleorman-Vlașca (vama de), 177.
- Teleşti (sat), 153, 174.
- Temerleni (sat), 356-7.
- Teodoru (Dumitrachi), 334-5.
- Teodosie (Pitarul), 384 u.
- Terzibașa (în Moldova, la 1760), 137.
- Thugut (Internunțiu), 269 și n. 1, 270 (1).
- Tirgoviste (tipografia din), 366.
- Tirgu-Frumos, 12.
- Tirnova, 373 (5).
- Tismana (mănăstire), 182.
- Titoiu (sat), 176.
- Titov (ambasador rusesc la Constantinopol), 311 (2).
- Tomita (Stolnicul Grigore), 382.
- Tomșani (sat), 176.
- «Topardina» (vamă), 178.
- Trăistenii (sat), 112.
- Trotuș (rîu), 6, 27.
- Trotuș (tîrg), 12. (Vel Căpitani de), 17, 40.
- Tufescu (Armășoia), 108.
- Torbați (sat), 145, 174.
- «Turchia», 373 (5).

Turci și Turcia, 11 u., 153 u., 93, 190. (—ești), 176. Viziri (1788), 55-6. Capuții, 56, 90-2. Ceauși, 87, 138. (anume: Feizulă-Efendi, 105, 124. (Hagi-Cilebon), 138. (Tunuzlû-oglu), 138.

Turcu (familia), 62.

Tureatca (sat), 282.

Turnagi-bașa (1760), 90-1.

Turnurèle (sat în Gorj), 346-7.

Turtucaia, 92.

Tutova (Ținut), 106, 121, 125-6, 130-1.

Tuzăra (tîrg), 400.

T

Țăpeni (sat), 357.

Țara-Românească (Mitropolia și Mitropoliți), 90-1, 182. V. și Mitropolii. (Spătari, 1765), 90-1.

Țifești (sat), 27.

Țigani, 24, 52, 277-8 (6), 283 (11), 301 (33), 317 (5). (—ce fugare), 279 (8), 400.

Țigară (Aga), 308 u.

Țintă (familie), 392.

Ținteni (=Herța), 392.

Ținteni (sat), 289 (18).

Țintăreni (sat), 175.

Țuțora-Veche, 44.

U

Ulmetul (sat), 176.

Ungureni, 136, 138, 331, 348. (în Moldova), 135. (preoți), 360.

Untărescu (familie), 371.

Unturești (sat), 374 (6).

Urlanihi (?) (sat), 356.

Ursachi (Safta), 98.

Ursoaia (sat), 176.

Ursuleț (Comis), 104. (Maria), 120.

Urșii (sat), 176.

Urziceni (vama), 177.

Ușeri: Vasilachi (în Moldova la 1760), 110, 122-3.

Ușurei (sat), 176.

V

- Văcărescu (Nicolae), 3, 4.
 Văivar (rîu), 370.
 Valea-Mare (sat), 176.
 Valea-Rea (sat), 371, 376.
 Valeni (Gorj), 155, 174, 176.
 Văleni (Romanai), 174.
 Văleni-de-Munte (vama), 177. (Logofătul Filip), 372 (2). (preotul Preda David), 377.
 Vărbilău (rîu), 370.
 Văruleni (sat), 176.
 Vascăuți (Soroca), 263 v. (23).
 Vascuschi (de Vascăuți ; Dinga), 209.
 Vasilăți (sat), 176.
 Vasilcău (căpitanul de), 18.
 Vasile-Vodă Lupu, 87, 207-8 (4-5), 231 v., 245 (17).
 Vasiliu (familie), 62.
 Vaslui, 122, 124, 126. (mortasipia), 34 (căpitanul de menzil), 18.
 Vaslui (Ținutul), 44, 107-8, 130-1, 139.
 Vătășelu (localitate), 343-4, 349.
 Vatațe (Medelnicerul Costachi), 104.
 Vătești, 156, 174, 341.
 Velîșcu (Dimitrie, condicar), 393, 395, 402.
 Verdea (localitate), 175.
 Via (la: sat), 176.
 Vidali (Păharnicul), 98.
 Vidin, 189, 194. (Pașa de, în 1821), 189. (capucehaiaua de), 161 (3), 163 (5). (untul de), 169 u. (1 u.). (zahereaua de), 159 u.
 Viena, 54, 57, 269, 270 (1). (chenaruri de), 49.
 Vieroșeni (sat), 174.
 Vierșani (localitate), 144.
 Vișoara (sat), 174.
 Vijnița, 242.
 Vilcea (ispravnic, în 1818), 165 (1).
 Vilară (Alexandru), 188, 191-2.
 Vinetei (plaiul), 342.
 Virful-Cîmpului, 400.
 Virnav (Constantin), 114. (Dumitrachi), 134. (Nicolae), 100. (Sanda și Toader), 117, 132.
 Virnav (Stolnicul Toader), 357.
 Virtejeni (căpitanul de), 18.
 Vistieri: Alexandru (al treilea —, în Moldova, la 1760), 108. Anas-

tase (în Craiova, c. 1817). 182. Chiriazî (în Moldova, 1760). 101, 103-4, 106-7, 112, 115, 118, 125 6, 129, 133. Ioniță (—al treilea, în Moldova, la 1760), 119. Stati (al doilea —, în Țara-Românească, la 1765), 90-2. (Ștefan ot — ie, 1743), 265.

Vlad (Ioan, răzeș), 246 u.

Vlădeni (sat), 281-3 (10), 286 (13), 292 (22), 299 (31), 300 (32), 325 (12).

Vlădești (sat), 176.

Vlădimir (sat oltean), 146, 174.

Voetești (sat), 156.

Vogoridi (Ștefan, Caimacam), 382-3.

Voineasa (hotar), 341-2, 351.

Volăvneț (căpitanul de), 18.

Volcinschi (Gligorașcu), 244-5 (16), 258 u., 261, 262-3 (22), 381. (Ștefan). 237-8 (11). (Vasile și soția Catrina), 240-1 (14), 253 u.

Vornici: Andronachi (în Moldova, la 1760; și sora, Tudosca), 112, 130. (la gospodja: Apostol), 135.

Vornici de Poartă (Bută, Vasile Gîlcă, Savin), 357-8.

Vrancea, 40. (Vornici și —ie de), 15, 40.

Vrinceanu (familia), 62. (Costea), 245 (27).

Z

Zaharianò (polcovnicul Dimitrie), 182.

Zahorenî (sat), 100 n. 1.

Zăicoaia (vale), 201.

Zamfir (Manole, căpitan), 390.

Zărănești, 176.

Zăstavna, 245 (17).

Zastavețchi (Iurașcu), 209.

Zăvoieni (sat), 176.

Zbierestî, 205.

Zgăbila (sat), 176.

Zoița („fata Domniței“, în Moldova, c. 1760), 120.

Zorilești, 150, 174.

Zosin (Slugerul), 14.

Zvorca (sat), 175.

AD A U S

LA TABLA NUMELOR ¹.

A.

- Armeni: Ovanes și Hagi-Bogos Apiczadè, 395 u.
Athos (logofăt de moșii de la), 366.
Arlari (sat), 356.
Aslan (Tudorachi Stolnicul), 382-3.

B.

- Bălțile (tîrg basarabean), 385.
Bărucești (sat), 376.
Bătrini (sat), 362, 365.
Becești (sat), 387 u.
Berevoiești (sat), 357.
Bilciurescu (?) (Gheorghe), 371.
Birlad (preotul Vasilachi), 357.
Bojoranul (Ioan), 356.
Bradină (localitate), 388.
Brahă (Constantin și Teodor), 387 u.
Brăiescul (Gavril), 357. (altul), 388.
Brăvești (sat), 377.
Breaza (Prahova), 359 u.
Buburuzi (sat), 355 u.
București, 359, 362. (mahalaua Olteni), 362. (biserica Colții), 364.
Buda (sat), 388.
Buhuș (Nicolae), 53.
Buzău, 366.

¹ Din ultimele coli adause.

C.

- Callimachi (Alexandru-Vodă), 401.
 Cantacuzino (Logofătul Ioan, 1794), 392.
 Cantacuzino (Iordachi și Toma), 361.
 Cantemir (Constantin-Vodă), 355 u.
 Cărlomănești (sat), 356
 Catargiu (Postelnicul), 357.
 Ceraș (sat), 364-5.
 Cerașanu (Barbu și Zamfiră), 364-5. (Dumitrașcu), 363.
 Cernăuți (staroști): Gheorghiță Sulgerul, 381. Cracalie, 385. Ilie, 390
 Cheșco (Stolnicul Ioan), 400.
 Chigheciu (și Codrul), 355.
 Chișinău, 400.
 Ciobănești (sat), 370.
 Cîrjari (sat), 376.
 Comiși (Darie), 353.
 Constantinopol, 362, 397. (Patriarh și sobor), 397.
 Contăș (Stolnicul), 357.
 Costachi (Vel Logofăt), 386.
 Costachi (Gavriliță Vornicul), 355, 357.
 Costin (Miron). V. Hotin (pîrcălabi de).
 Craiova (negustori), 373 (5).
 Crasna (schit), 375 u. (8).
 Crucile (sat), 371.
 Culiceni (sat), 388.
 Cură-Ceșmă (biserica Sf. Dumitru), 397 u. (biserica Sf. Ioan), 391 u.
 Cușnicov (Sîrghie Sîrghievici, senator), 384 u.

D.

- Dediul (Medelnicerul), 357.
 Doftăneț (sat), 376.
 Dorohoiu, 396, 400. (vatra târgului), 394.
 Drace (Alexandru și Constantin), 385.
 Dubău (Tudose), 357.
 Dubrănești (sat), 371.

E.

- Elan (rîu), 357.
 Evrei, 394-5.

F.

Fedeleșcioiu (mănăstire; și egumenii Pavel și Pangratie), 366.
 Focșani, 396, 398.
 Folticeni, 400.
 Frigeni (sat) 355-6.
 Fundeni (sat) 371, 374 (6).
 Fundoaia (poiană), 390.

G.

Gheorghiu (Vasile), 369 u.
 Ghica (Iordachi Logofătul), 392, 399.
 Ghica (Scarlat beizadea), 360.
 Glodeni (sat), 356.
 Glodu (localitate), 374 (6).
 Golești (sat), 366.
 Grămătică (Grigore), 366.
 Greci (negustori), 376.
 Grumăzoaia (sat), 355, 357.
 Guzari (sat), 356.

H.

Hatmani: Balica, 353.
 Herța, 391 u. (biserica Sf. Gheorghe), 391 u. (școala), 399. (isprav
 nici), 392-3. (protopopul Gheorghe Prian), 392. (breasla ciubotarilor)-
 392-3, 399.

TABLA LUCRURILOR.

A.

Abageri, 12, 23.
 Abagii, 373 (5).
 Abanos, 280.
 Acastist, 217.
 Acioaie, 74.
 Adetiü, 257, 289 (17).
 Agabanie, 317 (5).
 Agalari, 55.
 Agească (pecetea), 24.
 Agezmătariü, 322.
 Ajutorință (și răsuri de), 16,
 21, 24-5, 28, 30-9, 41, 102, 130,
 132-4. (table de), 135.
 Alaiceauși, 126.
 Alâm, 16. (iarlic de), 138.
 Albiü, 11, 44.
 Albine, 93.
 Aleși (de sat), 349, 351.
 Alijveriș, 4.
 Amanet, 180, 224, 284 (12).
 Amnari (de lemne). 305 (38).

Anaforale. 42. (iscălite, pecet-
 luite), 36. (de moșie), 32.
 Analoghie, 171-2.
 Angariü, 171.
 Anterie, 47, 60. (de citarie), 45.
 Aprozi, 14, 224. (Ceașul), 33,
 89. (ispravnicul), 32-3, 224 (vă-
 taful), 21, 32-3, 62.
 Argint, 282, 283 (10).
 Arini, 388.
 Armășei, 29-30.
 Armași, 8-9, 30, 41-2. (isprav-
 nici), 29-30.
 Arvună, 332 (15).
 Astariü, 60.
 Așternut, 49, 315-7. 322. (de
 odaie), 325 (12).
 Atlaz, 51, 60.
 Avaet, 3. V. și havaet.
 A zecea, 207-8 (4-5).

B.

Băcălie, 44.
 Băcani, 320, 376, 392.
 Bagdadie, 312.
 Bairamlic, 138.
 Balerci, 300 (37), 327.
 Bălți de pește, 214.

Bani, 21 (venitul—iei Mari), 22,
 Bani (monetă), 394. (mănuți).
 51. (noi), 8.
 Bărăiare (de călărași menzil-
 giü), 25.
 Băcani, 18.

Bărbieri, 23.
 Basmă, 46. (de mătăasă), 46.
 Başbuluchaşi, 17. (din Curte),
 19, 39. (hatmăneşti), 19.
 Başcapiolani, 391, 396.
 Başcihodari, 39.
 Baştină, 264 (23).
 Becci, 128.
 Beceri, 36.
 Beltea, 326.
 Beşahtale, 278 (7).
 Beşlegi, 105, 108, 110, 112-3,
 115.
 Beşlii, 90-1.
 Beţe (pedeapsa cu), 261 u.
 Bezmen, 11, 246.
 Biniş, 45, 47.
 Bir, 20, 24, 93, 118. (în Bu-
 covina pe venitul moşiilor), 273-4
 (3). (scutirea de), 23. (vînzare
 pentru), 65.
 Birneţe, 97 n. 1, 315.
 Birnici (teranii), 26-7.
 Biserică (cărţi de), 232-3 (10).
 Blănari, 331.
 Blane (de lemn), 44.
 Blăstăm (carte de, arhieras-
 că), 266, 338.
 Bob, 5.
 Bogasie, 44.
 Bogasieri, 12, 30-1.

Bohcele, 48-9.
 Bohcealicuri, 315, 317 (6),
 321 (9).
 Bohur, 48-9.
 Boi, 6, 8, 17, 27-8, 38, 43, 98 n.
 2, 167, 240 (13), 296 (27), 325, 331.
 Boieri (lista întreagă a —lor din
 Moldova), 13 u.
 Bold, 60.
 Bolniţă, 222, 330.
 Bordeie, 201.
 Bouri (de hotar), 388.
 Bouri (de circiumă), 30.
 Brişcă, 288 (16).
 Briie, 45, 77 n. 1.
 Brudină, 6, 10, 43.
 Bucată (de hotar), 231 (3).
 Bucătari domneşti, 128.
 Bucî, 328.
 Buciucaşi, 16.
 Buhai (gonitori, mînzaţi), 98
 n. 2, 331.
 Buiurdismă, 189.
 Bulibaşi, 19.
 Bumbi (de prins), 60.
 Butci, 321, (9).
 Buţi, 6, 12, 370, 376. (lemn
 de), 22.
 Butelci, 325 (13), 326.
 Butnari, 336 (17).

C.

Camco, 60, 324 (12).
 Cadă, căzi, 327.
 Cafea, 110, 319 (9), 327.
 Cafegiu (Vel), 36.
 Cafenea, 36.
 Caftane, 21, 135.
 Cai, 4 u. 6 17, 28, 38, 275 6,
 277 (5) 313 (2), 320, 325, 336 (17),
 337. (vite de), 296 (27), 319 (9),

369. (de menzil), 19. (de călărie).
 110. (slobozi), 103. (turceşti), 132,
 Caice, 105.
 Calem, 58.
 Călăraşi, 88, 133. (vătafi de),
 25. (menzilgiu). 18-9, 25. (serdă-
 reşti), 25. (de Ţarigrad), 105.
 Căldări, 17, 343, 348. (de zolit),
 327.

Căldărlimgii, 85.
 Calfă (=șef), 19-20.
 Căltuni, 348.
 Călugărițe, 117.
 Camănă, 3, 6.
 Cămănanari (Vel, venitul), 23-4.
 Cămară, 325 u. (13). (gospod), 25, 400. (vătaf de), 128.
 Cămărași (Vel; venitul), 24-5. (al doilea; venit), 34, 39. (de izvoade), 39, 119, 128.
 Cămări, 110.
 Cămăși, 47, 97 n. 1. (bărbătești), 315-6, 317 (6). (femeiești), 317 (6). (de batistă și olandă), 316. (de linot), 119.
 Canapele, 317.
 Candel (zahăr), 373 n. 1.
 Candele, 218-9, 314 (4), 316.
 Candidați (de învățători), 365.
 Canonarși, 127.
 Cantare, 12, 171.
 Capace, 326.
 Capan 167. (=zahareă). 17.
 Căpestre, 336 (17).
 Capioldași, 273 (2).
 Căpitani, 356-7. (de baltag ai Agiei), 16. (de cîmp ai Hătmăniei), 16. (de Curte, anume), 16. (de lefecii, dărăbani), 14. (de tirguri), (olteni), 143.
 Capot, oate, 49.
 Capre, 4, 23, 28, 167, 172, 369.
 Capuchehaiele, 105.
 Căramidă, 20, 48, 280, 312, 334.
 Căramidari (vătafi de), 19.
 Carantină, 373 (5).
 Carătași, 127, 129. (gospod), 133.
 Cărauși, 7. (vătaf de), 23, 27-8.
 Căraușie, 9, 34. (poclon de), 26.
 Carboave, 336 (17), 337.
 Care, 6, 28, 43, 280. (mocănești), 25-7, 54, 103. (de oaste), 56 (dajde de la), 44.

Cărnuri, 395.
 Cărtace, 56.
 Carte: de judecată, jalobă, hotărît, 42. de milă, 33.
 Cărticică (de însemnat), 320.
 Cărtulie (de dare), 5. (de trecere), 26. (de vamă), 30.
 Căruțe, 5, 6, 25-6, 110, 274 (4).
 Casă (de frunte), 38. (—a mare; odaie de primire), 327.
 Castron, 326.
 Catane, 53, 56.
 Catarge, 11.
 Cațaveice, 324 (12), 360.
 Cățui, 322.
 Ceară, 12, 34 (10), 335.
 Ceasornicari, 228.
 Ceasornice, 119, 135, 138, 279 (8), 280.
 Ceauși, 118. (în Moldova), 114, 127, 355. (mici), 128.
 Cercei, 48, 60, 316.
 Cercuit 337.
 Ceșcuțe (de cafea), 326.
 Ceteti, 323 (10).
 Chenaruri, 49.
 Cheresteă, 5, 6, 11, 110, 131, 133-4, 280. (condicari de), 35.
 Chervasară (a vămii), 400.
 Chesăluțe, 325 (13).
 Chezași, 173, 190 u., 193-4.
 Chezășie, 7, 187-9.
 Chiragii, 7. (vătaf de), 23, 25, 28.
 Chirie, 171. (de care), 7. (pentru transport), 282.
 Ciacșiri 45, 47.
 Cift, 11.
 Cinepă, 44, 325 (12).
 Cîntar, 337.
 Cîntăreți (domnești), 127, 135.
 Ciobani, 334.
 Ciohodari, 113-4, 128-9, 137.

- Ciorbă (lingură de), 315-6, 318
 (6), 324 (12), 326.
 Cîrciume, 6, 10, 13, 20, 24, 27,
 30, 44, 59, 400
 Cîrlani 103-1, 348.
 Cîrmă 11.
 Cişmea, 330.
 Cit, 323 (10), 327.
 Citarie, 45.
 Ciubere, 327.
 Ciubotari, 23, 392-3, 399.
 Ciubote, 135, 258 (22). (= a-
 mendă), 252 (20), 261.
 Ciubucci (Vel), 37.
 Ciubuce, 44.
 Ciuhă, 201 n. 1.
 Ciumă, 279 (8).
 Ciumaşi, 135.
 Ciur, 337.
 Cizmaşi, 148.
 Clăcaşi, 369.
 Clopotniţe, 222
 Cluceri (Vel; venitul), 29. (al
 doilea), 41.
 Coasă (şi cosăi), 337.
 Cochii-vechi, 16.
 Cocie, 110.
 Cofe 5
 Cojoace, 97 n. 1.
 Cojocari, 23.
 Colac (amendă), 7, 8. (a da), 51.
 Colanuri, 60.
 Colivă, 216.
 Comiş (Marî; venitul), 43-4.
 (al doilea; venitul), 34. (aî trei-
 lea), 37.
 Condeiu de plumb, 320
 Condicari, 32, 35, 395, 395, 402.
 (de cărţi), 35. (de Divan), 42. (de
 lefi), 128.
 Contăş (de samur), 138.
 Copii de casă (şi fete de —),
 33, 84, 135. (vătafi de), 33. (is-
 pravnici de), 33
 Corăbii, 26, 274 (4)
 Coreţ (măsură de grîne), 282.
 Coşciuge, 45.
 Coşer, e, 297 (27), 330
 Coşteiu, 154.
 Cot (de moşie), 13, 297 (27).
 Cotărit, 12-3.
 Cotet (sare de), 12, 21.
 Covăţele, 327.
 Coveţi (de pîne), 327.
 Covor, oare, 315, 317-8 (5-6),
 320 (12).
 Covoraş, 319 (9).
 Cramă, 316.
 Credinceri, 36.
 Crevat, 312.
 Crisnic, 337.
 Croitori, 90-1.
 Crucî, 322, 323 (10).
 Crucite 322.
 Cuhnea (domnească), 134, 137.
 Cuişoare, 373 n. 1.
 Cuiungii (starostele de), 24.
 Cultuc, e, 20, 24, 325 (12).
 Cuniţa leşească şi armenească
 16.
 Cununii, 51-2, 291 (20).
 Cupari, 89. (Vel; venitul), 30.
 Curături, 371.
 Curvii, 50.
 Cuşmă, 37 n. 1.
 Cutii (de argint), 321 (10). (de
 bani), 221.
 Cutremur, 92.
 Cuţitaşe, 320.
 Cuţite, 315-6, 326.

D.

Dăjdi (de mazili și ruptași), 21.
 Dărăban, 14, 29 (căpitan de), 31.
 Dascăli, 342-3, 349, 351 (călugări la Doamna), 128. (de sat), 360.
 Delnițe, 64, 341, 344-7, 350.
 Departamentul de străini, 173, 264 (23).
 Departamentul de Patru, 179 u.
 Desăgari, 13.
 Desetină, 16, 21.
 Diacon, 143, 145-7, 149-52, 341-344, 346-8, 370 u. 372 (2), 374 (6), 377. (gospod), 127.
 Diatâ (de cleric), 375 u. (8).
 Dieci, 102, 117, 364-5. (de Vis-tierie, anume), 14 u.
 Dichei, 219.

Dijmă, 33.
 Dimerlii, 282.
 Direse, 206 (2), 208 (5).
 Divan (dieci de), 42.
 Divictari, 39. (venitul lor), 36.
 Dodecari, 46-7.
 Doftorii, 280, 281 (9), 329 (14).
 Dogari, 346, 349.
 Dohot, 394.
 Dolie, 349-50.
 Drăgani (căpitan de), 19.
 Draniță, 5.
 Drap de dames, 49.
 Drugi, 26.
 Dughengii, 24.
 Dugheni, 10, 38. (mișcătoare), 392, 399.
 Dulapi, 11, 26.
 Dulapuri, 84, 328.

E.

Elci 269.

F.

Făclii, 46, 400.
 Făină, 5, 26.
 Falon, 323 (10-1).
 Fanaragii, 24.
 Farfurii de masă, 325-6 (13).
 Farfurioare 315-6, 317 (6), 324 (12), 326.
 Fasole, 6.
 Felegene, 315-6.
 Felinare, 20.
 Feredeie, 311 (2).
 Fermeneă, ele, 49.
 Fes, uri, 45.

Fete de masă, 315 6. (de perină), 49, 315, 317 (6). (de pristol), 323 (10).
 Fideă, 280.
 Figuri 327.
 Fini, 355
 Fin, 5, 28, 110, 114, 122-3, 126, 130, 207 (4), 237 (12), 273 (3), 288 (16), 320, 330, 335.
 Finaragii, 24.
 Finare, 20, 24.
 Finaț, 207 (4), 233 (6), 289 (17).
 Fier (drug de), 11 (sfărîmat), 12.

Fir, 60.
 Floare (de diamant), 316. (de
 tirg), 322.
 Foarfece, 320.
 Fofeze, 327.
 Frățește (a stăpîni - o moșie),
 257.
 Frăție, 353. (parte de), 343.
 Frigări, 327. (de cafea) 327,
 337.

Fringhie, 336 (17).
 Fulii 48.
 Fumărit, 177.
 Funiî, 44. (de moșie), 355, 357,
 367.
 Furculițe, 315-6, 326.
 Furtișag, 50-1.
 Fustași de Divan, 128.
 Fuste, 49.

G.

Galbeni, 32, 58-9, 295 (25),
 304 (36), 312, 313-4 (3), 331, 336
 (17). (olandesî), 284 (12), 322.
 Garafe, 325 (13).
 Gărdurări, 504.
 Gărdurărit, 50.
 Garduri, 50 u., 83.
 Gavanoase, 325 (13), 326.
 Gazde de hoți, 8-9.
 Geantă de poștă, 295 (25).
 Gevarele (cevrêles; la iconos-
 tase), 315, 322.
 Gheranii, 74.
 Giambași, 144.
 Giar, gias, 48-9.
 Girabi, 128.
 Giubele, 60. (desblănite și îm-
 blănite), 47.

Gloabe, 8 9, 44, 233 (7).
 Globi (a), 50.
 Gonitori (și —oare), 296 (27),
 325, 331.
 Goștină, 16, 21, 93.
 Grădinari, 333. (domnești), 128.
 Grajduri, 330.
 Grămăticî (Vel, venitul lor), 25.
 (al doilea; venitul lor), 34.
 Grămăticî, 3, 37, 103, 127, 129.
 Gratii (de fript carne), 327.
 Grăunțe, 11.
 Grindei, 305 (38).
 Grinzi, 26.
 Griu, 5, 11, 100 n. 1, 110, 123,
 327. (clăi de), 240 (13).
 Gropi (sparte), 50.
 Gros (= temniță), 9, 24.

H.

Haine, 38.
 Hamuri, 325.
 Hambare 100 n. 1.
 Harabagii, 59.
 Haraciū (vechilul —uluî), 122.
 Hareciū, 163 u. (23).
 Hătmănie (venitul ei), 20.

Havaeturî, 28, 99, 113-6, 118,
 120, 167, 180. (ale boierilor), 20-1,
 28. (ale caftanului), 21.
 Havaleă, 135.
 Helalie (stofă), 317 (6).
 Heleșteie, 208 (5), 214.
 Heriie, 205.

Hirtie, 127. (conțurî de), 337.
 Horbote, 49.
 Horilcă, 6, 12, 114. (de pîne),
 17. (bute de), 5.
 Hotărit (carte gospod de), 31.
 Hotarnice (hotăriturî), 31. 258
 (22), 259, 290 (18), 291 (21).

Hotarnici, 31, 300 (32).
 Hotnogî, 356.
 Hoții, 51.
 Hrisoave 29. (de întăritură).
 31. (de milă), 32. (de moșie), 32.
 (scrisul lor), 42.

I.

Iamacî, 133.
 Iarmarace, 44. (în Moldova,
 anume), 12.
 Iatacurî, 328.
 Iazagii, 110.
 Ibrice, 315, 317 (5), 325 (12).
 Ibricële, 319 (9), 326.
 Ibrictari, 37.
 Ibrine (brîie), 117.
 Iciçiohodari, 14. (venitul lor), 35.
 Icioglanî, 127.
 Icoane, 314 (4), 316, 317 (6).
 (poale de), 322.
 Iconițe, 323 (10).
 Iepe, 343, 348.
 Iezere, 214.
 Iezi, 103 u. 1.
 Ii, 343.
 Îmblători (și vătaful de). 18-9,
 113, 124.

Iminei, 372 (2)
 Împietrit (de moșie), 371.
 Împlinitori (oamenî gospod)
 258 (22).
 In, 44, 324 (12).
 Inamuri (domnești), 160 (2),
 163 (6).
 Închizășluire, 227.
 Inele, 48-9, 314 (4), 316, 322.
 Ingineri, 295 (26).
 Intacuri, 317 (5).
 Întreială, 30, 32.
 Ispravnicî-ie, 7 u., 9, 30, 34,
 51. (Vel—de Curte, venitul lor),
 30. (rășurile lor) 38. (carte de-
 ie), 33.
 Ișlice, 45.
 Iucuri, 84.
 Iuzbași, 127, 355-6.
 Izmene, 97 n. 1, 317 (6).

J.

Jacași (sate de), 9.
 Jalobă (carte de, legată, daj-
 nică), 32.
 Jicniceri (Vel; venitul lor), 29.
 (aî doilea), 41.
 Jilturi, 327.
 Jirebii, 236, 256.
 Judecătorie (baniî-eî), 99, 101 u.

Juncanî, 282.
 Junince (gonitoare) 343.
 Jupănese sărace, 22.
 Jurămint pentru hotare, 260,
 388. (de mărturie), 20. (-urile oa-
 menilor), 273 (3).
 Jurători 205, 235 (9), 260.

L

Lacăte, 337.
Lădițe, 321 (9), 328
Lăicere, 328.
Lanțuri (de aur), 49
Lănțuje, 60.
Lăzi, 323 (11).
Lazuri (de fin), 376.
Lefecii, 14. (Vel Căpitani de),
 21, 30, 33.
Legume, 5
Lei, 356-7, 363-4, 369, 372-4,
 385, 396 u. (bătuți), 206, 232 (5),
 245 (17). (noi), 7. (vechi), 240 (14).
Leice, 337.
Lemne, 5, 28, (de foc), 11. (de
 roți), 305 (38). (izvod de), 280
Levenți, 104, 108, 114, 130-2
Lighene, 315, 317 (5), 325 (12).

Lină (casă de), 44.
Linguri, 315-6, 326.
Lingurițe, 316, 317 (6). (de
 dulceață), 315.
Linte, 5.
Lipscani, 12. (-ănie; carăcu), 12
Litii, 248.
Livadie, 350.
Livezi (de pruni), 370.
Logofeți, 139. (Mari; venitul
 lor în Moldova), 16-7 (ai doilea),
 42. (venitul lor), 31. (ai treilea),
 42. (venitul lor), 32. (de Cămara
 gospod), 128. (de taină), 39. (ai
 Străinelor Pricini), 186 u.
Luminări, 24, 218, 395.
Luntri (export de), 44.
Lungoare, 280.

M

Macaturî, 327.
Magazale, 11.
Magazieri, 171, 193
Magazii, 170-1, 187-8, 194.
Măhălale, 394.
Mahalagii (izvod de), 20.
Măiag (-ege), 201 și n. 1.
Mălaiu, 5, 11, 26.
Mănăstiri (milă la în Mol-
 dova), 94.
Mantale, 97 n. 1
Mantii, 323 (10).
Mărgăritare, 316. (șiraguri de),
 59.
Mătănuțe (de chihlimbar), 319
 (9).
Mataragii, 127.
Mătășărie, 49.
Matracuri, 26.

Mazere, 5.
Mazili, 20-1, 27, 135-7, 256, 258
 (22), 262-3 (22), 319 (8).
Medelniceri, 41.
Medici, 222 280-1 (9). (de Curte
 în Moldova. la 1760), 137. V. și
 Iași (medici).
Megiași, 64.
Mehtupari, 105.
Mehtupuri, 133.
Mejdine, 201, n. 1
Melez 317 (5-6).
Menzil, 92, 124, 128, 136. (Că-
 pitani de), 17, 19, 103, 105.
Menzil (-haneă), 160 (2) 163
 (6).
Menzil (-imam), 164 (7).
Mere și **meri**, 44, 344, 372 (3).
Merinos (scurteică de), 49.

Merticuri de munte, 341.
 Merte, 109-10, 302 (35).
 Mese (=fețe de), 49, 278 (7),
 317 (6), 327-8.
 Mese (de pomană), 221.
 Mezat, 323 (11). (de moșii),
 219. (Sultan—), 396-7. V. și Sul-
 tan-mezat
 Mieî, 4.
 Miere, 167, 170.
 Miglă (de sare), 12, 22.
 Mindire, 328.
 Minzați (și—te), 4, 98 n. 2,
 296 (27), 325, 341, 343, 350.
 Minzi, 343.
 Miori, 103 n. 1.
 Morari, 336 (17).
 Mori, 232 (5), 237-8 (11), 243,

246, 257, 263 u. (23), 264, 277
 (6), 305 (38) 316, 338-9, 385, 390.
 Mortasipie, 3, 4 u., 9 u., 12,
 16, 396, 398, 400.
 Moșii părăsite, 256
 Moșănași, 387.
 Moșneni, 372 (3), 374 (6).
 Mucaesea, 6, 26.
 Mucareriu (răsura—iului), 21,
 25, 28, 32-6, 38-41.
 Mucări, 326.
 Mumbaiă, 6, 26-7.
 Mumbașiri, 118, 172-3, 187,
 191, 193, 294 (24).
 Murari, 390.
 Musafiri, 105. (turci), 103.
 Mușamă (pungă de), 48.

N.

Nălbambași, 129.
 Navlon, 105.
 Neferi, 114.
 Negustori străini (staroste de),
 23.
 Nemesnici, 282.
 Nisip, 280. (cară de), 135.

O.

Obrăție, 372 (3).
 Obrejie (obrije), 345.
 Ocina, 64, 205, 206-7 (3-4), 348.
 (— a casei), 343.
 Ocne, 400-1.
 Odaie de vite, 271.
 Odgoane, 389.
 Oghialuri, 3, 6, 328.
 Ogiac-ceaus, 133.
 Oglingioare, 320.
 Oglinzi, 347.

Oi, 4, 6, 23, 26-8, 43, 53 u., 58,
 103 n. 1, 321 (9), 330.
 Oierit, 93.
 Olari (vâtaf de), 19, 374 (6).
 Opinci 97 n. 1.
 Opreală (carte de), 238 (12).
 Orez, 274 (4).
 Orindă, 289 (17) 329 (15). (a
 vinde în), 219.
 Orindatori, 398.
 Orți, 349, 365. (stărostești), 27.

Orz, 5, 11, 26, 105, 133, 303
(36), 330.
Orzișor, 73.

Ostă, 344.

Ovăș, 60 n. 1, 303 (36), 330.

P

Păcură, 44.
Pădurări, 303 (35), 305 (38),
332 (16).
Paftale, 60.
Păhare, 325-6.
Păhărniceî (vătaf de), 42, 128,
186.
Păharnici-Marî (venit), 22. (aî
doilea; venit), 34.
Pălării, 49.
Pambrici, 119.
Paminte, 209.
Panaghie (slujbă), 216.
Panahidă, 217.
Pantofi, 49.
Panțirî, 17, 19, 25, 28 (9).
Papuci, 45.
Paraclise, 217.
Paraclisiarhi, 217.
Paragrafie, 194.
Parale, 394-5.
Părpăr, părpăr (-î), 104 u. 155,
175, 182.
Pătură (de coperit), 343.
Păzitorî, 29.
Pecete gospod, 126-7.
Pecetluite (-urî), 7, 36, 39.
(gospod), 21.
Pelerinî (pèlerine), 49.
Pensie, 307.
Percal, 49.
Perdele (de biserică), 323 (10).
Perî, 372 (3).
Perîi (de cai), 337.
Perinî și perinuțe, 49, 316-7,
327. (de părete), 327.
Peșchire, 316. (de lînă), 315.

(de mină), 317 (6).
Pește, 5, 12, 349, 395.
Piatră-vinătă, 373 n. 1.
Piepteni (de biham), 272.
Pietrari, 336 (17).
Pietre, 5. (de hotar), 31, 38
(de zidit), 20. (scumpe), 48-9, 60.
Pine, 23 (= grîu), 51, 207 (4),
273 (3), 395. (dimerlii de), 100 n. 1.
Pinze (pînzurî), 315, 327.
Piper, 337.
Pircălabî și pircălăbie, 3, 5 u.,
9-10, 12, 27-8, 30-1, 34, 44, 371.
(—ie de car și căruță), 26-7.
(—î de sat), 51.
Pirleazuri, 50.
Pisărari (vătaf de), 19.
Pisari, 112.
Pitarî (boierî), 100. (venitul
Marilor), 29. (aî doilea), 41. (gos-
pod), 128.
Pitărițe, 23.
Piue de sumane, 316.
Piulițe (și piluge), 326.
Pivnicerî, 42.
Pivnițe, 44, 83, 214, 375 (8).
sparte), 50.
Plăisoare, 342-3, 349-50.
Plapome, 49.
Ploscarî, 350.
Pluguri, 297 (27), 351.
Plute, 44.
Poartă (Vornici de), 31. (ve-
nitul lor), 38.
Pocloane, 23, 24-5, 29-30, 32-3.
(pentru bir), 20.
Pocrovețe, 322.

Podgorii, 22, 27.
 Poduri (=cutia—ilor), 175, 177.
 Podvezi, 171.
 Pogonărit, 22-3. (de tutun), 28.
 Poias (de colan), 321 (10).
 Pojji, 38, 297 (27), 322.
 Polcovnici, 121, 128. (venitul lor), 39.
 Policandre, 218.
 Poloboace, 5-6, 12, 22, 27, 44, 327
 Pomete, 208 (5), 232 (5), 236, 321 (9).
 Popoare (de vii), 143 u., 175.
 Porci, 4, 8-9, 50, 93, 297 (27), 320, 337.
 Portărei, 29, 128.
 Portari (boieri), 3, 37. (Mari; venitul lor), 128. (aî doilea; venitul lor), 36.
 Porumb, 5, 11, 26, 282, 297 (27), 320, 330, 322 u. (16).
 Porușnici, 19. (venitul lor), 39.
 Poslăduitori (aî tablelor Vis-tieriei), 35.
 Poslușnici, 171, 400.
 Postav, je, 12, 44, 51.
 Postăvari, 12.
 Postelnice, 14 u., 36.
 Postelnici (Mari; venitul lor),

20-1, 99, 129. (aî doilea; venitul lor), 31. (aî treilea), 119. (venitul lor), 35.
 Poștă, 281 (9), 294 (24). (caî de), 160 (2).
 Potcăpari, 331.
 Potcoave, 129, 135, 337.
 Potronici, 99, 101-4, 106-9, 111, 113, 116, 121, 130, 165 (1), 178, 232 (5).
 Poveri, 6.
 Praguri, 305 (38).
 Praznice, 216-7.
 Predcâ („predche“), 99, 102 u., 113-4.
 Prescurărie, 337.
 Prescuri, 335.
 Prinsoare (=contract), 342.
 Pripasuri, 7-9, 26-8, 38, 51.
 Prisăci, 395.
 Prisăcari, 299 (31), 332 (16), 334.
 Prosiman (?), 113.
 Prosoape, 49, 315-6, 317 (6).
 Prostiri, 315, 317.
 Pruni, 341, 344-6, 376.
 Pucioasă, 337.
 Puf, 49.
 Pușcași, 29.
 Putințele, 327.

R

Rachiū, 12, 372, 394. (de droj-diî saū tescovina), 373 n. 1. (groapă de), 50.
 Răcluțe (de aur), 60.
 Rafturi, 84.
 Rahtivani, 37.
 Raiă, 36.
 Răsol, 280.
 Răsur, 33-5, 37, 39, 114, 132, 399.
 Ratoș, e, 316.

Răvaș (parale de), 171.
 Răzeși, 236 (6), 256 (20), 259-60, 239-90 (18). (de moșie), 374 (6).
 Răzoare, 342, 350.
 Răzorași, 374 (7).
 Renegați, 90-1.
 Ridicături, 39-41.
 Ris (blăni de), 49.
 Roate, 5, 337.
 Robi (gospod), 128.

Rochi, 49, 60.
 Ruptași, 20, 27, 135-7, 319 (8).

Rupte (ale Vistieriei), 21, 135,
 Rușfeturi, 180-1.

S

Săbieri, 407 (320).
 Săcele, 337.
 Săftian, 23.
 Săhanuri, 326.
 Săiuzbași, 129.
 Salahori (turci), 129.
 Salbe, 59.
 Salhanele, 11.
 Saltele, 49, 316, 325 (12), 327.
 Samdangii, 37.
 Sameși, 35.
 Samuri, 137, 280, 281 (9), 324
 (12). (coade de), 49. (—patcè),
 138.
 Săngeactari, 129.
 Sape, 343, 348.
 Săpunari, 151.
 Saraci, 122. (—bași), 127.
 Sărăcuste, 345.
 Sarai-bași, 42.
 Sare, 11-2, 26. (de ocnă), 7.
 (drobi), 21-2, 43 (cară de), 4.
 Sărindare, 47, 221-2, 343, 345,
 376.
 Satiri, 128. (—bași), 42.
 Său, 170, 172.
 Săvan, e, 112.
 Scatulce, 526, 328.
 Scaune, 278 (7), 305 (38), 327-8.
 (de gărdurărit), 50.
 Schelă (a lega la), 26.
 Scinduri (de brad și tei), 11.
 Scoarțe, 328.
 Scottișoară, 373 n. 1.
 Scrin, urî, 328.
 Scule, 64.
 Scumpie, 12.
 Scurteice, 49.

Scutelnici, 38-9, 104 u., 113 u.,
 116, 121, 134, 171.
 Secară, 297 (27)
 Seimeni, 18.
 Serdărie, 26-7. (venitul ei), 31.
 Sfeșnice, 219, 315, 318 (6), 326.
 (scaun de), 327.
 Sfori (cu pecete gospod), 22-3.
 Sineturi, 199, 290 (19), 295
 (25), 299 (30).
 Sinețele, 291 (21).
 Singectari, 120.
 Singiap, 138.
 Sini, 326.
 «Singe de nouă frați», 373 n. 1.
 Sipele, 284 (12), 315-6, 318 (6),
 324 (12).
 Sită mistreată, 337.
 Slujitori, 17, 19, 30-1, 35. (ro-
 șii), 39.
 Sofragerie, 328.
 Sofragii, 37.
 Solnițe, 315-6, 318 (6), 324
 (12), 326.
 Sorocoveți, 312 (2), 336-7 (16).
 Sotnici, 19.
 Sovoane, 51.
 Spătari (aî doilea, venitul lor),
 31. (aî treilea și ai patruilea),
 127. (venitul lor), 35.
 Speteze, 45.
 Spițeri, 222. (—ie), 329 (14).
 Stărostesc (ort, la Putna), 22.
 V. și ortul.
 Stărostie (de breaslă; carte
 de), 23.
 Steaguri, 58.
 Stecle (de băut apă), 325 (13).

Stegari (copii), 33.
 Steție (de sare), 21, 43.
 Sticeri de brad, 26.
 Stihare, 323 (10).
 Stilpi, 208 (5). (de moșie), 245
 (17).
 Stine, 29.
 Stoleri, 278 (7).
 Stolnici-Mari (venitul lor), 22-3.
 (ai doilea; venitul lor), 34. (de
 Curte), 37.
 Straie de nuntă, 59.
 Străjeri, 302 (34).
 Străji, 30-1. (de oaste), 55.
 Strijnici, 4.

Stuc, 312.
 Stuchet, 319 (9).
 Stupî, 233 (7), 281 (10), 299
 (34), 320, 321 (10), 331, 335, 337,
 343, 394-5.
 Sucmănarî, 12, 23.
 Suiulgiî, 118.
 Sulgeri, 101. (-Mari; venitul
 lor), 29. (ai doilea), 41.
 Sultan-mezat, 263 u. (23).
 Sumane, 337.
 Surgunire acasă, 261.
 Surle, 58.
 Surugii, 103, 107, 123.

Ș

Șal, 322. (stofă), 45.
 Șamalagea, 370.
 Șarampo, 305 (38).
 Șatrari, 178. (Mari—; venitul
 lor), 29. (ai doilea), 41.
 Școli (de sat), 365.
 Șeice, 11.
 Șelari, 342.
 Șerbeicii, 37.
 Șervete, 49, 315-7.
 Șindilă, 5.

Șindili (a), 48.
 Șip, urî, 362.
 Șlicari, 23
 Șoimari, 357
 Șpanganete, 55.
 Știubeie, 100 n. 1, 299 (31).
 Ștofiță (fir de fir), 49.
 Ștrimfi (de mătasa), 49. (de
 tiriplic), 49.
 Șură, 330.

T

Tabacheri, 60.
 Tabii, 58.
 Tablale, 315, 326
 Tablele Vistieriei, 16.
 Tacimuride masă, 324 u (12 u.).
 Taclit, urî, 47-9.
 Tacrir, urî, 189.
 Tahmin, urî, 280.
 Tahtale, 138.
 Tahtalic, urî, 11.

Taleri de argint, 245 (17).
 (noi), 178.
 Tălhari, 8-9, 30, 44, 358. (-ă-
 rie), 9.
 Tălpălarî, 23
 Tălpî (lemne), 306 (38).
 Tămiie, 335, 400.
 Tărfalog, oage, 249.
 Tavale, 316, 318 (6). (la stupi),
 335.

Tăvăluțe, 319 (9), 326.
 Teas, urî, 324 (12).
 Teasc, urî, 337.
 Tecrir, urî, 188.
 Teferici, 169 (1).
 Tefticiu, teftir, urî, 113-4.
 Telali, 293 (23).
 Teletin, 23.
 Temnic, e, 331.
 Temnițe, 8, 29. (condicar de).
 128.
 Tensuh, urî, 323 (10).
 Teslari, 20. (calfe de), 19.
 Teslimat, 192.
 Teșcherele, 7, 187.
 Tevnic, e, 100 n. 1. V. și tem-
 nic.
 Tigăi, 326.
 Tingiri, 315, 317 (5), 326.
 Tirguri, 4 u., 43, 282, 337.
 Tiriplic, 49.
 Tobe, 58.

Toc, urî, 322.
 Tocitoare, orî, 50, 370.
 Topoare, 343, 348.
 Traiste, 336 (17).
 Trapeze, 216-7, 222, 322.
 Treapăd, 9. (a merge cu), 30.
 Trecătoare, orî, 12.
 Trenchet, urî, 11.
 Trimbaci, 103, 110, 123-6, 135.
 (leși), 128.
 Troiță, e, 322.
 Troscot, 73.
 Trunchiuri de carne, 4, 13,
 20, 23-4.
 Tufecibași, 114.
 Tulpaie, 45, 317 (6).
 Tulumuri, 171.
 Tumbac, 315.
 Tumurugi, 26.
 Tunuri, 55-6, 58.
 Tutun (pogon de), 22-3.

Ț

Țidule, 396. (domnești), 262
 u. (23).
 Țimirași, 113-4.

U

Ucigași, 9.
 Ughi, 99 u., 260.
 Ugiret, 160 (2).
 Ulcioare, 327.
 Ulei, 304 (37), 337.
 Ulmi, 11.
 Unt, 167, 172-3. (orînduiala
 —ului pentru Divan), 153-60 (1),
 183 u.
 Untari, 160 (2), 161 (3).
 Untdelemn, 400.

Urechelnițe, 272.
 Urs (blană de), 328.
 Ursoaice (fel de lemne), 305
 (38).
 Urșinic, 323 (10).
 Usturoi, 337.
 Ușere, 29.
 Ușeri (Marî), 110
 Ușori, 11.
 Ușur, 16, 110, 123.

V.

Vaci, 27-8 38, 47, 98 n. 2, 167, 282, 296 (27), 325, 331, 341, 343, 348, 350.

Vadra stărostească, 27.

Vădrărit, 16, 21, 27, 93.

Văhod, 218.

Văiugă, 388.

Vamă, 16, 20, 30. (munteană), 177-8, 180. (a vinului), 12. (gră-măticul de), 30.

Vameși (Marî-; venitul lor), 30.

Var, 5, 20, 302-3 (35), 335.

Vărari, 335.

Vărniceri (vătaf de), 19.

Varză, 5.

Vase, 322.

Vătafi, 245 (17). 363. (de mo-șie), 297 (27). (de țară), 335.

Vătăjje, 7.

Vătășei, 143.

Vechilimeă, 396-7.

Velnițe, 17.

Verdețuri, 5.

Veresie, 12, 22.

Vieri, 333.

Vii, 22, 27, 38, 50, 64-5, 83, 179-80, 316. (dijsma—ilor), 11. (o-dege de), 327.

Vin, 5, 7, 44, 129, 394. (buți de), 22, 51-2.

Vinăriceri, 175-7.

Vinăriciū, 143 u. (de mănăs-tiri), 182.

Vinători, (și căpitanul lor), 19.

Vinaturī, 12, 22, 27.

Vistieri (-Marī și venitul lor), 24, 102, 135. (ai doilea), 101. (ai treilea), 123. (logofăt za—ie), 33. (dieci de), 35-6. (copii de), 36. (cărți de) 35.

Vite, 7 u., 23, 43, 51, 320, 342.

Viței, 47, 98 n. 2, 296-7 (27), 331.

Vițele, 98 n. 2.

Vizitiī, 336 (17).

Volintiri, 53.

Vorniceī, 319 (8).

Vornici (gospod), 33. (ai Doam-nei), 102. (ai obștirilor), 3 n. 1, 4, 224, 298 (28). (de Poartă), 128. (de sat), 9.

Vorniceī de oraș (în Moldova), 300 (32).

Vracnițe, 50.

Z.

Zahăr, 373 n. 1.

Zahereă, 56, 58, 99, 101, 103-9, 111-3, 115-7, 118, 120, 130, 136-7. (condicari de), 35.

Zalhană, 172. (vite de), 17.

Zăloage, 242, 350.

Zălogi (a) 233-4 (7) 347-8.

Zapcii, 19-20, 252 (20), 300 (32), 302 (34).

Zaplazuri, 321 (9).

Zarfuri, 315, 316, 318 (6), 319 (9).

Zărnăcupi, 23, 31-3.

Zăvoaie, 341.

Zdelce, 332 (15).

Zecea (a), 239-40 (12-3).

Zeciui (a), 240 (13).

Zeciuală, 32, 175, 177.

Zeghi, 341.

Zestre (foi de), 43-9, 314-5 (4), 316 u. 341-3.

Zidari, 20. (calfă de), 19.
 Zlotari, 114, 131. (răsura lor),
 21.

Zloti, 232 (5).
 Zofă (stofă), 45.
 Zugravii, 359.

ONOMASTIC.

A.

Achim, 149.
Agachi, 282.
Aivas, 137.
Albul, 355, 357.
Amărăscu, 146.
Amzuca, 147.
Andreica, 385.
Andronic, 246.
Anghela, Angila, 359, 373 (14),
375 (8).

Anisia, 392.
Antonică, 332 (16).
Ariciū, 332 (16).
Arsenie, 392.
Arșanu, 145.
Asproiu, 150.
Axana, 385.
Axinia, 333.

B.

Bădea, 64.
Bădilă, 278 (7).
Bahrin, 384.
Băicilă, 145.
Bălan, 375 (7).
Bălășica, 290 (19).
Băldea, 153.
Băloaia, 149.
Băloiu, 149.
Bălotescu, 153.
Bălțatu, 143.
Băluța, 149.
Bănescu, 146.
Bărăga, 147.
Bărăscu, 151.
Barbălată, 371.
Bârbuică, 147.
Bărbuleț, 344.

Bărcilă, 283 (11).
Becea, 144.
Becheriu, 143.
Bejana, 357.
Belea, 145.
Belega, 143.
Benea, 145.
Bile, 334.
Birceanu, 143.
Blencul, 249.
Boca, 344.
Boghițoaia, 335.
Bogoslov, 147.
Bolbonă, 343.
Boldișar, 137.
Bolea, 150.
Bolovan, 341.
Boroda, 356.

Bosie, 132.
 Boțiciu, 64.
 Boțoacă, 65.
 Brae, 333.
 Bran, 64.
 Brănad, 65.
 Brujan, 151.
 Buculei, 384.
 Bulbea, 282.

Bule, 62.
 Bulhac, 332 (16).
 Burdacu, 343.
 Buria, 355.
 Burlamiz, 356.
 Bursuc, 282.
 Burtea, 149.
 Buturoiul, 360.

C.

Călmățui, 384.
 Căltun, 148.
 Călugărescu, 342.
 Caniucă, 236, 252-3 (21).
 Capotă, 342, 348.
 Caraibiș, 151, 153.
 Casuța, 100 n. 1.
 Catana, 146.
 Cație, 128.
 Căzacu, 83, 232 (3), 333.
 Căzan, 137.
 Cerșanu, 149.
 Cernăzoia, 343.
 Chira, 245 (17).
 Chiriță, 143.
 Chireana, 208 (5).
 Ciocănel, 143.
 Ciofciu, 146.
 Ciornohuz, 234 (7).
 Ciungul, 360.
 Ciuperceanca, 149.
 Ciurescu, 341.

Ciursăhădac 233-4 (7).
 Clesie, 333.
 Coce, 134, 357.
 Cocoran, 117.
 Cojan, 356.
 Colcea, 373 (5).
 Colțea, 64.
 Conovar, 332 (16).
 Contea, 150.
 Coriciu, 150.
 Cornea, 234.
 Cornoiu, 153.
 Cotela, 146.
 Cotirlă, 389.
 Cotoraga, 145.
 Covrig, 333.
 Crăeț, 153.
 Crețoiu, 146.
 Crivăț, 104.
 Croicul, 153.
 Cumpănașu, 144.
 Curveanu, 149.

D.

Daicu, 145.
 Darie, 64.
 David, 355.
 Dedulescu, 370.
 Diță, 144.
 Dobindă, 356.

Dohonaru, 332.
 Dorohoianu, 333.
 Drat, 233 (6).
 Duiul, 377.
 Duța, 346.

E.

Enescu, 62.

F.

Făciul, 149.
Făiacoș, 359.
Fasole, 373 (4).
Feata, 355.
Ferie, 356.
Fălcea, 208 (5).
Firică, 180.

Fironie, 356.
Flocosul, 144, 150.
Foculeț, 333.
Frățilă, 153, 376.
Frincul, 353.
Fronie, 355.

G.

Gafie, 334.
Gagiul, 371.
Gălușcă, 356.
Gațe, 344.
Gava, 245 (17).
Gavrea, 208 (5).
Geamăn, 245 (17).
Gheban, 151.
Gilcă, 153, 358.
Gilceavă, 355.
Gliginco, 356-7.
Gligoran, 341, 344.
Gligoruță, 334.

Goia, 351.
Gorce, 334.
Gore, 387.
Gorga, 232 (5).
Goța, 349.
Greiere, 153.
Grindă, 154.
Griveiș, 151.
Grosul, 137.
Gruia, 151.
Guran, 147.
Gurguiș, 146.

H.

Hândogea, 392.
Hăștișescu, 342.
Hățăș, 344.
Herașan, 345.
Hilip, 387.
Hiță, 343.
Holm, 145.

Holteiș, 153.
Hrabor, 384.
Hricică, 234 (7).
Hrițcu, 282.
Hușanu, 332 (16).
Huță, 351.

I

Iepure, 149.
 Ileanu, 153.
 Iogarinele (*sic*), 347.

Iordana, 349.
 Istrătuță, 263 u. (23).
 Iunania, 374 (6).

J.

Jirca, 143
 Jitea, 64.
 Jolnă, 336 (16)

L.

Lașco, 154.
 Lădatul, 143.
 Lăzăroi, 153.
 Lăzurea, 282.

Leuca, 209.
 Lie, 371.
 Lupașco, 357.

M.

Măcenic, 344.
 Magda, 245 (17), 336 (17).
 Mairu, 153.
 Malciu, 138 u.
 Malia, 355.
 Mancăș, 333.
 Marcu, 282.
 Mărdale, 342.
 Marena, 208-9 (6).
 Marenca, 207 (4).
 Mareș, 153.
 Marghioara, 272.
 Marică, 154.
 Marinca, 355.
 Matiescu, 347.
 Medrea, 205.
 Mariuță, 332 (16).
 Mica, 355.
 Miclea, 376.
 Micul, 59.

Mihașco, 232 (5).
 Mihoiul, 144.
 Mihuț, 150.
 Milcudiță, 64
 Milea, 349.
 Mindra, 245 (17).
 Mindruț, 147.
 Miscuriciu, 342.
 Mișcul, 145.
 Mitrofi, 234 (7).
 Mocioiu, 152.
 Mogoș, 64, 152.
 Moisei, 234 (7).
 Moisoaia, 333.
 Moldoveanu, 359, 369.
 Moșteanu, 148.
 Murdariul, 144.
 Murguleț, 234 (8).
 Mușculeasa, 145.
 Muș, 355.

N.

Nachie, 145.
 Nacu, 144.
 Naftailă, 377.
 Năvelcă, 149.

Neamțul, 153.
 Negură, 384.
 Neguț, 371.
 Neica, 145.

O.

Oaieblindă, 356.
 Odochia (Udochia), 206-7 (2-3).
 Oleșca, 234 (7).
 Olul, 148.

Onea, 342.
 Orheianul, 206 (2).
 Otar, 371.

P.

Pachircu, 282.
 Păcurar, 356.
 Păladie, 356.
 Palaniță, 332 (16).
 Pântea, 245 (17).
 Panțeș, 355-6.
 Părgaveț, 234 (17).
 Părnag, 263 u. (23).
 Păuța, 355.
 Pegingine, 152.
 Penișoară, 357.
 Patecilă, 151.
 Petrica, 208-9 (6).
 Piciu, 46.

Pilea, 343.
 Pîrle, 332 (16).
 Pițigoiu, 349.
 Pohriban (—ca), 333-4.
 Polihron, 122.
 Pomătariu, 332 (16).
 Poru, 146.
 Porumbul, 362.
 Posteca, 355.
 Poșoc, 333.
 Prian, 392.
 Pripav, 347.
 Papăză, 150.
 Purice, 114, 125, 131-2, 134.

R.

Racoc, 108.
 Răduț, 150.
 Răileanu, 332 (16).
 Reunrescul (1), 390.
 Rizea, 371, 372 (3), 376-7.

Rohoj, 235-6 (10).
 Romașcu, 234 (7).
 Roșul, 147.
 Rovența, 152.
 Rusul, 64.

S.

Safira, 341.
 Sămenul, 150.
 Samoil, ă, 356, 371, 372 (3).
 Sărăcilă, 153.
 Sarafima, 351.
 Savucă, 333.
 Scoreiū, 153.
 Simpătru, 144
 Sintie, 356.
 Sirbaca, 245 (17).

Sirbul, 392.
 Sivu, 343.
 Smolean, 356.
 Soare, 363
 Socol, 341.
 Solomon, 343, 357.
 Sora, 344.
 Sporh, 303 (35).
 Stăncioiu, 146

Ș.

Șanghiri, 357.
 Ștefca, 235-6 (10).
 Ștefea, 245 (17).

Ștepan, 344.
 Ștepanescu, 348
 Șurin, 231 (3).

T

Tăălogu, 153
 Tambură, 346.
 Tănăsia, 345.
 Tara, 349.
 Tătășescu, 344.
 Teta, 385.
 Tohilat, 357.

Topală, 153.
 Trăilă, 153.
 Trelea, 355.
 Trocan, 155.
 Tun, 334.
 Turcu, 374-5 (7).
 Turculeț, 136.

Ț

Țeranu, 346.
 Țicletu, 151.
 Țondrea, 144.

U

Udriște, 154.
 Ungureanu, 332 (16).
 Urita, 357.

Ursul, 248-9, 392.
 Uță, 150.

V

Văjoghe, 145.
Vamvul, 147.
Văngu, 344.
Vărlan, 107.
Vărvăroaia, 341.
Vasca, 356.
Văscan, 235-6 (10).
Vășian, 245 (17).
Vășiiu, 34.
Vătășescul, 341.
Vătcă, 356.

Vegea, 342.
Vegiu, 341.
Vețea, 343.
Victorița, 48.
Vilceanu, 149.
Vilsan, 373 (4).
Vișan, 371.
Voicuță, 64.
Voineag, 356.
Vrinceanu, 137.

Z

Zaharco, 384.
Zapit, 356.
Zăvoi, 148.

Zbrechea, 362.
Zincă (nume de bărbat), 376.

A

Acaret, 276.
Acolisi (a se—de cineva), 244,
257, 261 u.
Acolisitorî, 255.
Adiaforisi (a), 285.

Aiar (a face), 171.
Aitic, 81.
Amîndulora, 201.
Amor, 281 (9).
Anerisi (a), 183-9.

B

Bade, 276.
Bădiță, 324 (12).
Bănișori, 48.
Batalisi (a), 167.

Belet (bilet), 373 (5).
Betit, ă, 49.
Buza (piscului), 356.

C

Calii (=căii), 276.
Cămin (părintesc), 199.
Candidat, 350-1.
Capitâlaș, 48.
Careu, 56.
Căsume (?), 350.
Catahrisis, 164 (7).
Catalog, 13.
Catandisi (a), 304 (36).
Cățui (a), 322.
Căuta (a- un hotar la un rîu),
259.

Chef, 374 (7).
Chiverniselî, 270 (1).
Ciraci, 46.
Cleruș, 82.
Condeie, 372.
Contracturî, 219, 296 (26), 331-2.
Còpiî, 229, 264 (23).
Corisponderisi (a se), 165 (1).
Cotroape (a se), 199.
Creditorî, 263 u. (23).
Curfiști (Kurfürst), 58.

D

Dajnic, 32.
 Dăzgovit (?), 51.
 Descăptușit, 45.
 Direxie, 252 (20).
 Documenturi, 71.

Dosădi (a), 70.
 Duhomnic, 377.
 Durelnic, 70.
 Dvori (a), 68.

E

Emiclic, 114, 129.
 Engrafi, e. 186, 189.
 Epicratie, 271.

Epitropion, 186.
 Exoflisi (a se), 162 (4).

F

Fățării, 54.
 Favor, 307.
 Figuri, 288 (16).

Frăți (a= a înfrăți), 64.
 Fundament, 81.

G

Ghenerari, 269.

H

Hac, 299 (31).
 Hamnic (=ohabnic), 345.
 Hartă, 295 (26).
 Hohamnic(=ohabnic), 342, 350.

Holamnic (=ohabnic), 349.
 Hotarnic, 346.
 Hristiani, 222.

I

Illicrinie, 285.
 Încâmi (=încă și eui), 64.
 Înceia (a= a cuprinde), 254.
 Îndore (peste), 351.
 Îngrijăluire, 68.

Îngropăminte 45.
 Înjurare (de hotare), 201.
 Însemnărică, 299 (30).
 Interes, 285.
 Interesant, 223.

Ipochimien, 47.
 Ipsoma, 281 (9).
 Istavul, 176.
 Istorisit, 301 (33).

Istov (vînzare de), 263 u. (23).
 Iubi (a= a binevoi), 64.
 Izvozel, 299 (30).

L

Lăstui (a), 179.
 Lele, 274 (4).
 Lespădă, 46.

M

Mădulare (o), 224.
 Marafet, 8, 20.
 Materie, iî, 51, 222, 323 (10),
 330.
 Meidan (a apuca), 58.

Miniștri, 303 (37).
 Modă, 48-9, 315-6.
 Monedă, 285.
 Moșnen', 285.
 Musică, 55.

N

Natură (în), 185.
 Nedezbătute (moșii), 381.
 Neguț torește (a trece), 43.
 Nene, 270 (2), 273 (3). (pentru:

socru), 318 (7).
 Nenu (=nene), 269.
 Nerușiit, 395.

O

Obârșter, 53.
 Obraz (=persoană), 51, 104.
 Ocazion, 166 (2), 289 (18), 303
 (36), 313.

Opritură, 372 (3).
 Orhestră, 73.
 Ostav, 216, 226.
 Otuhavnic (ohabnic), 374 (6).

P

Paradosi (a), 159.
 Parte (a intra cuiva în), 258
 (22).
 Particularnic, 220.
 Pericolon, 301 (33).
 Periusie, 281 (10).
 Persoană, 304 (37).

Peșcheș, 275.
 Plan, 295 (26).
 Politic, 285. (-esc), 285.
 Pomăzanie, 109.
 Ponturi, 223.
 Posășie, 331.
 Prăda (a= a amendă), 50.

Pravăț, 388.
 Predlojenie, 384.
 Pretenție, 318 (7).
 Pretindirisi (a), 324 (11).
 Procopseală (învățătură), 271,
 273.

Producturi, 330.
 Proeres, 271.
 Profetisi (a), 301 (33).
 Protocoli, protocali(a se), 31-2.
 Proțene, 281 (10).
 Puținare, 72.

R

Răzedent, 58.
 Răzvlătire, 54, 57.
 Rediū, 56.
 Regulă (la mănăstire), 246.

Rit, 82
 Rizgiciune, 45.
 Rozol (=răzor), 349.

S

Săcvestru, 324 (14).
 Sărăiman, 68.
 Scris (=în scris), 351.
 Serhat, 165 (1).
 Sfăzi, 50.
 Simfonie, 187.
 Slavoslovie, 246.
 Somă, 7, 27, 296 (26).

Spărgălui (a se), 172.
 Spărturi, 325 (13).
 Stătut (= statornic, stătător),
 345-6, 349-50.
 Stilpi (a), 389.
 Stofă, 60.
 Stolnici (a), 57.
 Suci(a—pietře de hotar), 361 u.

T

Talpa (bisericii), 392.
 Teclif, 166 (2).
 Teslim (a face), 299 (31).
 Teslimat, 188.
 Teslimatisi (a), 170, 172, 187,
 193.
 Teslimatisire, 295 (26).

Testament, 136.
 Theorisi (a, a se), 162 (4), 184.
 Topograficesc, 295 (26).
 Tropos, 53.
 Tutun (a bea), 288 (16).
 Tuțun (Duzend), 49.

U

Urdie, 55.
 Ustale, 55.

V

Vidimat, 247 (19).

Vinzare (=arendare), 329 (15).

Z

Zaiflic, 304 (37).

Zapeiui (a—de bani), 224.

Zapisui (a), 208 (6).

Zapt (a face), 191.

Zătri (a), 67.

Zi (la; termin), 215.

Zurbă, 56.

ERATĂ.

- P. 34, r. 11 de jos: isprăvnicii pentru: isprăvnicii.
P. 258, r. 15 de jos: Cernăuțului pentru: Cernăului.
P. 265, r. 3 de sus: Neamț pentru: Dorohoiu.
P. 272, la traducerea pasagiului grecesc: ca să se îndeletnicească,
în loc de: ca să mă îndeletnicesc.
P. 276, r. 6 de sus: bolnavă pentru: bolnav.
P. 284, iscălitura e a lui Panaite Casimir.
P. 285, r. 17 de sus, suprimă : ?.
P. 294, r. 24: Catrina pentru Catinca.
P. 319, nota 1 vine la p. 318, no. 7.
P. 361, ἐλέο Θεοῦ pentru ολέο Θεοῦ.
P. 389: Brăjăștiî pentru Brânzăștiî.
P. 394, r. 8 de jos: a numitei pentru anumitei.
P. 398, r. 14 de jos: orândatori pentru orândoitori.

A se adăugi la tabla numelor :

Chiper, 333.
Racoviță (Postelnicul), 353.
Savin (Logofătul), 353.
Sărata (riș), 355.
Silișteni (sat), 355.
Șoldan (Jitnicerul), 353-4.
Spătari (Apostol), 355.
Tabără (localitate), 355.

CUPRINSUL.

CUPRINSUL.

<i>Prefața</i>	V
Cîteva observații asupra materialelor documentare ce urmează.	VII
I. Întăia condică de orînduieală a lui Grigore-Vodă Ghica, Domnul Moldovei (1775)	1
II. Din testamentul unui negustor oltean în vremea Eteriei	45
III. O ordonanță financiară. — Cheltuieli domnești la nunți	50
IV. Însemnări de cronică moldovenească, 1788—1806	53
V. Biserica din Prigorenă	61
VI. Un act privitor la moșnenii din Muscel	64
VII. Din poeziile boierului V. Pogor	66
VIII. Un proiect de a se tipări operele vechilor istorici ardeleni.	79
IX. Un privilegiu împărătesc pentru Romînii din Ungaria (1791) în traducere contemporană	81
X. Un act românesc de la începutul veacului al XVII-lea	83
XI. Socoteala clădirii casei de la Curu-Ceșmă a lui Șerban-Vodă Cantacuzino	84
XII. Însemnări pentru istoria Romînilor din note grecești	86
XIII. Catastif de dădă moldovenești (c. 1760)	97
XIV. Un catastif de vinărie oltean (1818)	141
XV. Scrisori domnești către Bani Craiovei (1815 și urm.)	157
Adaus	186
XVI. O hotărnicie gorjeană	197
XVII. Cîteva documente moldovenești în românește de la începutul veacului al XVII-lea	203
XVIII. Testamentul unui călugăr de la începutul veacului al XIX-lea	211
XIX. Documente dorohoiene din veacurile al XVII-lea și al XVIII-lea	229
XX. Scrisori moldovenești particulare din veacurile al XVIII-lea și al XIX-lea	267
XXI. Adause	309

XXII. O moșie a lui Constantin-Vodă Brîncoveanu : Sadova	338
XXIII. Acte gorjene (colecția Teodor Gibescu)	341
XXIV. Un act de la Miron Costin ca pîrcălab, al Hotinului	353
XXV. Acte din colecția d-lui I. Atanasiu, fost prefect, Galați	355
XXVI. Biserica din Breaza	359
XXVII. Din zestrea Trei-Ierarhilor	361
XXVIII. Biserica din Slomn (Prahova)	362
XXIX. Biserica din Ceraș	364
XXX. În biblioteca liceului din Buzău	366
XXXI. Acte de pe valea Teleajenului	367
XXXII. Acte amestecate din Moldova-de-sus :	
I. O carte a starostelui de Cernăuți	381
II. O numire de ispravnic supt Caimacamul Vogoridi	382
III. Întoarcerea unei moși hotinene (1808)	384
IV. O hotărnicie la Becești (T. Cernăuți)	387
V. Acte privitoare la Biserica din Herța	391
Tabla numelor	403
Adaus la tabla numelor	405
Tabla lucrurilor	439
Onomastic	457
Erata	471

VERIFICAT
2007

VERIFICAT
1987

